

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Edward Abbey

Sabotaj Çetesi*

Türkçesi: Nuray Önoğlu



Maden şirketlerinin, yol çalışmalarının, köprülerin, reklam tabelalarının, devasa barajların ve her tür endüstriyel saldırganlığın Amerikan doğasında ve doğal yaşamında açtığı yaralar, çevreyi geri döndürülemez bir yıkıma sürüklemekte, eşsiz güzellikleriyle derin kanyonlar, ıssız çöller ve gürüldeyen berrak nehirler hızla yok edilmektedir. Ancak kader, dört uçarı doğa âşığını bu gidişata şiddet yoluyla son verecek, yıkımın müsebbiplerine korkulu düşler gördürecek gizli bir eko-direnış örgütünde bir araya getirir: Sabotaj Çetesi gözünü budaktan sakınmayacaktır.

Doğa ve yaşam savunusunu bütün eserlerinin ana teması haline getiren, tabiata yürekten bağılı Edward Abbey'in, 1970'lerde yükselişe geçen çevre mücadelesine ilham ve selam vermeyi de ihmal etmeden kaleme aldığı *Sabotaj Çetesi*; engin bilgelikle, zengin ayrıntılarla ve eşsiz bir mizah duygusuyla dolu bir roman.



45 TL (KDV'den muaftır.)

📖 selyayincilik 📞 selyayin 📧 selyayincilik

www.selyayincilik.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

SABOTAJ ÇETESİ*

EDWARD ABBEY, (1927-1989) Amerikalı denemeci ve romancı. Eserlerinde Amerikan doğasını merkeze almış, yaşamında da doğayı tahrip eden endüstriyel yayılmacılığa karşı tavizsiz bir çevreciliğin savunucusu olarak tanınmıştır. Henüz on yedi yaşındayken Batı ve Güneybatı Amerika'yı baştan başa dolaştı; bu seyahat vesilesiyle çöle ve vahşi doğaya karşı edindiği hayranlık bütün yaşamını belirledi. Geçici işlerde çalıştı, üniversitede felsefe eğitimi gördü; anarşist eğilimleri nedeniyle ölene dek FBI'ın izleme listesinde yer aldı. *Jonathan Troy* (1954), *Desert Solitaire* (1968) ve *Sabotaj Çetesi* (1975) en önemli eserleri arasındadır.

***SEL YAYINCILIK**

Kuloğlu Mahallesi, Turnacıbaşı Caddesi,
No: 17, Beyoğlu – İstanbul
Tel. (0212) 516 96 85

<http://www.selyayincilik.com>
e-posta: halklailiskiler@selyayincilik.com

SATIŞ - DAĞITIM:

Çatalçeşme Sokak, No: 19/1
Cağaloğlu – İstanbul
e-posta: siparis@selyayincilik.com
Tel. (0212) 522 96 72 Faks: (0212) 516 97 26

***SEL YAYINCILIK: 1072**
ISBN 978-605-772-880-7

SABOTAJ ÇETESİ

Edward Abbey

Roman

Türkçesi: Nuray Önoğlu

Özgün Adı:

The Monkey Wrench Gang

© Edward Abbey, 1975; Clarke Abbey, 2003

© Don Congdon Associates, Inc & AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Sel Yayıncılık, 2018

Genel Yayın Yönetmeni: İrfan Sancı

Editör: Ahmet Birsan

Yayına hazırlayan: Mısra Gökyıldız

Kapak tasarımı: Aslı Sezer

Sayfa tasarımı: İklim Yılmaz

Birinci Baskı: Kasım, 2020

Baskı ve Cilt: Yaylacık Matbaası

Fatih Sanayi Sitesi, 12/197-203

Topkapı-İstanbul, 567 80 03

Sertifika No: 44865

Edward Abbey

Sabotaj Çetesi

Türkçesi: Nuray Önoğlu

Roman

İÇİNDEKİLER

Çevirmenin Notu	7
Öndeyiş: Son.....	9
1. Kökenler I A.K. Sarvis, Doktor	15
2. Kökenler II George W. Hayduke	22
3. Kökenler III Seyrek Görülen Smith	35
4. Kökenler IV Bayan B. Abbzug	45
5. Tahta Ayakkabı Komplosu	58
6. Comb Wash Vadisi Baskını	74
7. Hayduke'nin Gece Yürüyüşü	99
8. Hayduke ve Smith İş Başında	110
9. Arama Kurtarma İş Başında	128
10. Dok ve Bonnie Alışverişe Gidiyor	137
11. İşe Dönüş	146
12. Kraken'in Kolu	161
13. İkili Konuşmalar	175
14. Demiryolu Çalışmaları	180

15. Dinlenme ve Rahatlama.....	199
16. Amerika’da Cumartesi Gecesi	208
17. Amerikan Kereste Endüstrisi: Planlar ve Sorunlar	215
18. Doktor Sarvis Evde.....	223
19. Karanlıkta Yabancılar	228
20. Suç Mahalline Dönüş	236
21. Seyrek Görülen Evinde	243
22. George ve Bonnie Devam Ediyor	247
23. Hidden Splendor Madeninde	262
24. Çapulcunun Kaçışı.....	269
25. Son Durak	286
26. Köprü Çalışması: Son Kovalamacaya Giriş	296
27. Tabana Kuvvet: Kovalamaca Başlar	314
28. Sıcaklığın Alnında: Kovalamaca Devam Ediyor	335
29. Karanın Sonu: Geriye Tek Adam Kaldı	364
30. Maze’in Ucu: Kovalamaca Son Bulur	376
Sonsöz: Yeni Başlangıç	388

Çevirmenin Notu

Kitabın çevirisinin bir bölümü Bursa Nilüfer Belediyesi, Göl Yazıevi'nde yapılmıştır. Nilüfer Belediyesi'ne bu olanak için teşekkür ederim.

Edward Abbey, kitabı geniş ve geçmiş zaman kipleri arasında gidip gelen bir üslupla yazmıştır ve çeviride bu üsluba sadık kalınmıştır.

Öndeyiş: Son

ABD'nin iki bağımsız eyaleti arasında ne zaman bir köprü yapımı tamamlansa, nutuk zamanı da gelmiş demektir. Bayrakların, bandoların ve elektronik araçlarla sesi yükseltilmiş tekno-endüstriyel hitabetin zamanı. Söylev çekmenin zamanı.

İnsanlar bekler. Bayraklar, flamalar ve parlak renkli afişlerle süslenmiş köprü hazırdır. Hepsi birden resmi açılışı, son konuşmayı, kurdelelerin kesilmesini, yaklaşan limuzinleri bekler. Gerçekte köprü altı aydır zaten yoğun şekilde ticari kullanıma açılmış, ne gam.

Köprü girişlerinde kuzeye ve güneye doğru bir mil boyunca upuzun otomobil kuyrukları vardır; kuyrukları motosikletli eyalet polisleri gözetim altında tutar; kaskları, rozetleri, silahları, göz yaşartıcı gazları, copları ve telsizleriyle gergin, gıcırdayan deriler giymiş, somurtkan, sert adamlar. Zengin ve güçlülerin gururlu, sert, hassas uşakları. Silahlı ve tehlikeli.

İnsanlar bekler. Sakince kükreyen güneşin altında, böcekler gibi parlayan arabaların içinde pişerek, sıcağın bunalıp terleyerek. Utah-Arizona'nın şu çöl güneşi, gökyüzünde alev alev yanan o şeytani plazma köftesi. Polislerin sindirdiği, politikacı teranelerinden alabildiğine sıkılmış, arabalarında esneyen beş bin insan. Arka koltuklarda, çenelelerinden ve dirseklerinden akan erimiş Frigid Queen dondurmaları vinilit koltuk kılıflarının monovalan radikalleri üzerinde Jackson Pollock-vari "schmierkunts" havuzcukları oluştururken, ciyaklayarak kavga eder çocukları. Hepsi eziyete katlanır ama yüksek desibelli hoparlörlerden dökülenleri dinlemeye hiçbirinin tahammülü yoktur.

Bir gerçeğin beyanı kadar somut bu köprü, sırtında önemsiz asfalt şeridi, yaya kaldırım, korkuluklar ve aydınlatma direklerinden müteşekkil, sade, zarif ve sağlam bir çelik kemerdur. Yüz yirmi metre uzunluğuyla iki yüz metreden derin bir boğazın iki yakasını bağlar: Glen Kanyonu'nu. Kanyonun dibinde hemen yakınlardaki Glen Kanyonu

Barajı'nın bağırsaklarından boşaltılan uysallaştırılmış ve evcilleştirilmiş Colorado Nehri akar. Adının ima ettiği üzere eskiden altın kırmızısı olan nehir artık soğuk, berrak ve yeşil akmaktadır; buzul sularının renginde.

Ulu nehir; daha da ulu baraj. Köprüden bakıldığında baraj gri, dikey, içbükey yüzlü beton bir kütle oluşturur, amansız ve suskun. Bir beton ağırlık barajı, bu sekiz yüz bin tonluk baraj bir ekip çalışmasıyla Navajo formasyonunun kumtaşlarına gömülmüş, temel kayaları ve duvarı oluşturan elli milyon yıllık kayalar yer değiştirmiştir. Bir tıkaç, bir engel, devasa bir takoz; baraj şaşkın nehrin gücünü savaklara ve türbinlere dağıtır.

Bir zamanlar ne kudretli bir nehirdi. Şimdi bir hayalet. Martıların ve pelikanların ruhları, denize doğru bin altı yüz kilometre boyunca uzayan kurumuş deltanın üzerinde kanat çırpır. Kunduzların ruhları altın renkli siltlerin üzerinde akıntıya karşı yüzer. Büyük mavi balıkçılar bir zamanlar sivrisinek hafifliğiyle iner, uzun bacakları kum barlarının üzerinde sallanırdı. Sarı gagalı leylekler Kanada kavaklarının arasında öterdi. Kanyonun kıyılarında geyikler gezerdi. Ilgınlarda karbeyazı ak-balıkçıların tüyleri nehrin esintisiyle salınırdı.

İnsanlar beklemekte. Konuşma uzar; nutuk atan bir sürü ağız, aynı konuşma ve bir kelimesini anlayabilene aşk olsun. Devrelerde bir tekinsizlik var. Yoldan dokuz metre yukarıda, üzerine monte edildikleri deve boynu aydınlatma direklerinin üzerinden yayın yapan kömür karası hoparlörler Marşlılar gibi böğürür. Anlamalı bir duraklama, öcülerin gevelemeleri ve ciyaklamaları, boğazı sıkılmış cümleler ve çırpınan paragraflar, içi boş kükreme patlaması, hepsi bir, OTORİTENİN SESİ...

... bu görkemli Utah eyaleti (bliiiiiiiiiiiiiip!) bizi en hızlı büyüyen muhteşem Arizona eyaletine bağlayan (ciiiiiyyyyyykkk!) bu görkemli köprünün (rrrrronk!) açılışında yer almaktan sevinçlidir, (yiiiiiiiiiinnnnnnng!), sürekli büyümeyi ve ekonomik (biiiiiiiiiiiiiiip! zzzttt! yiiiiinnnnng!) teşvik etmeye ve güvence altına almaya yardımcı olacak (zzzzzzttttt!), sayın Vali, iki eyaletimizin bu önemli olayının (cızıııırrrrrt!) bu büyük baraj aracılığıyla...

Beklendikçe beklenir. Araba kuyruğunun çok gerilerinden, konuşmanın erişmeyeceği ve polislerin göremeyeceği kadar uzaktan bir korna çalar. Ve yeniden çalar. Ses tek bir kornaya ait. Bir devriye polisi

Harley'ine atlar, sert bakışlarıyla tarayarak kuyruk boyunca ilerler. Korna sesi susar.

Kızılderililer de izler ve bekler. Otoyolun yukarılarında, açık bir yamaçta, nehrin Kızılderili rezervasyonu tarafında toplanmış Ute, Piute, Popi ve Navajoların gayriresmi cemaati, yepyeni kamyonetlerinin arasında aylıklık ederek dolanır. Kadınlar ve erkekler şarap (Tokay), çocuk kalabalığı Pepsi-Cola içer; mayonez, hazır sandviçler ve fabrikasyon ekmekler yerler. Soylu Kızılderili kardeşlerimiz köprüdeki töreni dikizler, ama kulakları ve kalpleri kamyonetlerindeki radyoların ayarlı olduğu Flagstaff, Arizona'daki K – A – O – S – *Kaos!* Radyoda sesleri çınlayan Merle Haggard, Johnny Pacheck ve Tammy Wynette'de.

Yurttaşlar bekler, mikrofonlarda homurdanıp duran resmi sesler tekinsiz kablolardan geçerek kafası karışmış hoparlörlerden yayılır. Binlerce insan rölantideki arabalarında sıkışmış, her biri özgürlüğüne ilk kavuşan ve çelik kavisli ilk geçen olmak ister; kanyon boşluğuna, kırlangıçların süzülerek yere paralel gittiği o geniş boşluğa, müthiş bir zarafetle gerilmiş, ağırlıksız görünen o köprüyü.

İki yüz metre derinlik. Böylesi bir düşüşün anlamını bütünüyle kavramak zor. Nehir kayaların arasında köpürerek o kadar aşağıda akar ki gümbürtüsü kulağa bir iç çekiş gibi gelir. Bir esinti iç çekışı alıp götürür.

Ortadaki kodamanlar kümesinin; mikrofonların, köprü korkulukları arasında gerili kırmızı, beyaz ve mavi kurdelelerin oluşturduğu sembolik bariyerin çevresinde toplanmış önemli insanların haricinde köprü açık ve boş görünür. Siyah Cadillac otomobiller, köprünün iki ucuna park edilmiştir. Resmi araçların ötesinde ahşap barikatlar ve motosikletli devriye polisleri kitleleri köprüden uzak tutar.

Barajın, rezervuarın, nehrin ve köprünün, Page kasabasının, otoyolun, Kızılderililerin, insanların ve onlara liderlik edenlerin ötesinde gül rengi çöl uzanır. Çöl, amansız Temmuz güneşinin altında yanar; arazi yüzeyinin sıcaklığı 65 santigrat dereceye yakın olmalı. Bütün makul yaratıklar ya gölgelere sığınmıştır ya da günü yüzeyin altındaki serin kovuklarında bekleyerek geçirir. Bu pembe çölde insan yaşamaz. Seksen kilometre ötede, ufuk çizgisini oluşturan kaya çıkıntılarından, üstü dümdüz tepelerin ve platoların dikey yüzeylerine kadar art arda gelen kaya ve kum kümelerinden başka, gözün gittikçe daha uzaklara bakmasını engelleyecek hiçbir şey yoktur. Orada seyrek çalı kümeleri ve

kaktüsler dışında hiçbir şey yetişmez; bir de tek tük, çelimsiz, kıvrık, kederli görünümlü ardıç ağaçları vardır. Ve birkaç mor çiçekli ot, birkaç yılan otu. Başka hiçbir şey yetişmez. Bir kaya sütununa çarparak dağılan sarsak, küçük bir toz kasırgasının, solgun bir çevrintinin dışında, hareket eden hiçbir şey yoktur. Dokuz yüz küsur metre yukarıda, yükselen sıcak hava kütesinin üzerinde uçmakta olan bir akbaba dışında felaketi gözlemleyen hiçbir şey yoktur.

Hindi akbabası, biri bakacak olsa, gökyüzünün sonsuzluğunda yalnız görünür. Ama değildir. En keskin insan gözünün menzilinin bile dışında kalan, ama akbabalarca görülebilen diğerleri, yükseklerde süzülerek bekler. Ölmüş yahut ölmekte olan bir şeyi tespit ederek biri alçalırsa, başkaları da her yönden apansız gelir ve eğilmiş başları, kapüşonlu gözleriyle rahmetlinin gövdesinin etrafında toplanırlar.

Köprüye dönelim: Utah'ın Kanab ve Arizona'nın Page kasabaları liselerinin birleşik bandosu, sıcaktan bunalmış halde ama hevesle, "Shall We Gather at the River?" adlı şarkının hareketli bir yorumunu çalar, ardından da "The Stars and Stripes Forever"ı. Dururlar. İhtiyatlı alkışlar, ıslıklar, tezahüratlar. Yorgun kalabalık sonun yaklaştığını sezer, köprü açılmak üzere. Arizona ve Utah valileri, bu kovboy şapkaları ve sivri burunlu botlar giymiş neşeli, iri adamlar yeniden öne çıkar. Her biri elindeki, güneşte parlayan altın rengi kocaman makası savurur. Birbiri ardına flaşlar patlar, TV kameraları tarihin yazılışını kaydeder. Onlar yaklaşırken, izleyicilerin arasından bir işçi fırlar, hızla kurdele bariyere gider ve hafif ama şüphesiz önemli bir son dakika düzeltmesi yapar. Sınıfının sembolik çıkartmalarıyla süslü sarı bir kask giymiş; Amerikan bayrağı, kuru kafa ve çapraz kemikler ve demir haç. Kirli tulumunun sırtına, canlı renklerde harfler dikilerek AMERİKA: YA SEV YA TERK ET yazılmış. İşini bitirir bitirmez ait olduğu kalabalığın belirsizliğine çekilir.

Can alıcı bir an. Güruh bir iki tezahürat yapmaya hazırlanır. Sürücüler arabalara koşar. Çalışan motorların sesi: Ara gazı verilir, gaz pedallarına basılır.

Son sözler. Sessiz olalım lütfen.

"Hadi dostum. Kes şu lanet şeyi."

"Ben mi?"

"İkiniz birlikte, lütfen."

“Ben sandım ki...”

“Tamam, anladım. Kenara çekilin. Böyle mi?”

Otoban boyunca toplanmış kalabalığın çoğu, bundan sonra olan biteni pek göremedi. Fakat tepelerdeki Kızılderililer her şeyi açık seçik gördüler. Tribünden. Kesilen kurdelelerin iki ucundan yükselen siyah dumanları gördüler. Kurdele bir fitil gibi yanarken köprü boyunca ilerleyen kıvılcım sağanağını gördüler. Kodamanlar alelacele geri çekilirken, Kızılderililer, onları izleyen program dışı geniş çaplı havai fişek patlamalarını izledi. Bayrakların kıvrımlarının altında maytap, alevli çarkıfelek, kestane fişeği ve “kiraz bombası” patlamaları oldu. Köprü bir uçtan öbür uca boşalırken, kaldırımlar boyunca bir havai fişekler silsilesi alazlandı. Havaya fırlatılan roketler infilak etti, havai fişekler, hava bombaları ve M-80’ler ateşlendi. Ateşten ve dumandan semazenler yükselip uçtu; kestane fişeği dizileri tüten kırbaçlar misali, çatırdayıp patlayarak, valileri kovalayarak sıçradı havada. Kalabalık bunu törenin zirve noktası sanarak tezahüratta bulundu.

Fakat öyle değildi. Zirve noktası değildi. Aniden köprünün ortası alttan bir yumruk yemişçesine yükseldi ve çentikli bir zikzak boyunca ikiye ayrıldı. Bu absürt kırıktan, yıldırım gibi tırtıklı, kızıl bir alev perdesi yükseldi göğe doğru; hemen ardından da muazzam bir öksürük, güçlü patlayıcıların kanyon duvarlarının yekpare kumtaşlarını sarsan, kulakları sağır eden, tüyler ürpertici gümbürtüsü duyuldu. Köprü bir çiçek gibi ayrıldı, iki yakası artık herhangi bir fiziksel bağla birleşmiyordu. Kırık ve parçaları bükülmeye, bel vermeye, çökmeye ve düşmeye, uçuruma dökülmeye başladı. Serbest cisimler –yaldızlı makaslar, bir ingilizanahtarı, birkaç boş Cadillac– çöken yolun dehşet verici eğimi boyunca kaydı ve yavaşça dönerek boşluğa yuvarlandılar. Aşağı düşmeleri hayli zaman aldı ve nihayet ta aşağılardaki kayalara ve nehre çarpıp parçalandıklarında, çarpmanın sesi epey gecikerek geldi ve en kulak kesilenlerce bile zar zor duyuldu.

Köprü yok olmuştu. İki ucundaki buruşuk parçalar hâlâ ana kayanın içindeki temele tutunmuş halde, dokunmanın düşüncesini akla getirmekle birlikte, bunu yapacak iradedden yoksun bir şekilde birbirine doğru uzanan parmaklar misali sallanıyordu. Felaketin sonucu olan

yoğun toz bulutu yukarıya, çevre kayalara doğru genleşirken, asfalt ve beton levhaları, çelik ve demir parçaları havada birbiriyle ters yönlerde harekete devam ediyor, iki yüz küsur metre aşağıda kirli ama acelesiz akan nehre düşüyordu.

Kanyonun Utah tarafında bir vali, bir otoyol yetkilisi ve Kamu Güvenliği Dairesi'nden iki yüksek düzey memur kalabalığın içinden, sağlam kalan limuzinlerine doğru yürüyorlardı. Yürürken, haşın bir ifade ve öfkeyle tartışıyorlardı.

"Bu son marifetleri sayın Vali, size söz veriyorum."

"Ben bu sözü daha önce de işittim sanki, Crumbo."

"Daha önceki vakada sorumlu ben değildim, efendim."

"Ne fark eder. Ne yapıyorsunuz şu anda?"

"Peşlerindeyiz, efendim. Kim olduklarına, nasıl çalıştıklarına ve bundan sonra ne yapmayı planladıklarına dair epey bilgimiz var."

"Ama nerede olduklarına dair bilginiz yok."

"Evet efendim, şu anda yok. Ama etraflarını kuşatıyoruz."

"Peki, bundan sonra hangi lanet planın peşindeler?"

"Bana inanmayacaksınız."

"Sen söyle bir."

Albay Crumbo parmağıyla hemen doğularını gösteriyor. İşaret ettiği o şey.

"Baraj mı?"

"Evet efendim."

"Yok artık."

"Öyle efendim, öyle olduğunu düşünmek için sebeplerimiz var."

"Hayır, Glen Kanyonu Barajı olamaz!"

"Kulağa çılgınca geldiğini biliyorum. Ama işin aslı, onun peşindeler."

Bu sırada, gökyüzünde, gözle görülebilen yalnız akbaba, aşağıdaki huzurlu görüntüye dalmış, tembel sarmallar çizerek yükseldikçe yükselir. Aşağıdaki kusursuz baraja bakar. Akış yönünde, barajdan aşağıda akan nehri ve akış yukarı, barajın gerisinde, üzerinde suböcekleri misali yolcu gemilerinin oynadığı durgun, mavi baraj gölünü görür. Tam şu anda, çekme halatları dolanmış, sulara gömülüp boğulmak üzere olan iki su

kayakçısına bakar. Sonu gelmez diziler halinde sıkışmış, buharı tüten otomobillerin Kanab, Page, Tuba City, Panguitch ve ötelerindeki evlerine gitmek için kaplumbağa hızıyla sürüldüğü asfalt yoldaki metal ve camların pırıltısını görür. Geçerken ana kanyonun karanlık boğazını, köprünün paramparça kalıntılarını, sarı, yüksek duman sütununu ve uçurumun derinliklerinden yavaşça yükselmeyi sürdüren tozu fark eder.

Verimsiz düzlüğün üzerinde asılı toz sorgucu, tek bir duman işareti, sessiz bir felaket sembolü, *sürpriz!* anlamına gelen işitilemez ve şaşırtıcı bir ünlem işareti misali yukarı doğru gökleri ve aşağı doğru bağlantıların kopuşunu, yalnızca uzamın değil zamanın kendisinin de koptuğu, kaydığı, geçtiği, büküldüğü, sarktığı ve nihayet çöktüğü ana yarılma alanını işaret eder.

Akbabanın gözünde bunların hiçbir anlamı yok; yiyecek bir şey yok çünkü. Nihai yükseklerdeki o göz için, aşağıda, batı yönünde, tozun bütün etkilerinden çok uzaklarda ve masmavi uzanan gölün parıltısı hep aynı...

1. Kökenler I

A.K. Sarvis, Doktor

Tepesi açılmış, lekeli başıyla Sibeliüs gibi suratsız ve soylu görünen Dr. Sarvis, gece haydutluğuna çıkmış, her zamanki gibi çevreyi güzelleştirme projesi kapsamında anayol –daha sonra federal devletin eyaletlerarası otobanı tarafından yutulacak olan U.S. 66– boyunca billboardları yakmaktaydı. Yaptığı işlem basit ve cerrahi olarak mahiraneydi. Yirmi litrelik bir bidondaki benzini seçilen hedefin ayaklarına ve destek elemanlarına döküyor, ardından çakıyordu kibriti. Herkesin bir hobisi olmalı.

Kibritin çakılmasını izleyen kızıl ışıltıda doktorun, boş benzin bidonu gaillesiz baldırlarına çarparken, paytak paytak yürüyüp yakınlara park ettiği Lincoln Continental Mark IV'üne gittiği görülebilirdi. Ayı gibi

tüylü, uzun boylu ve hantaldı; kırık viski şişeleri, firavuninciri ve kak-tüsler, eski lastikler ve lastik gömleği şeritlerinden oluşan çorak olay mahalline alevlerin ışığında heybetli gölgesi düşüyordu. Ateşin parıltı-sında küçük kırmızı gözleri, bu gözlerden yayılan ve dişlerinin arasında için için yanan puronun akkor halindeki ucuyla uyuşan, haşın, kızıl bir ateşle yanıyordu; karanlıkta parlayan ve için için yanan üç fanatik yu-varlak. Yaptığı işe hayranlıkla bakmak üzere durdu.

DOSTLAR BÜYÜLÜ TOPRAKLARIN MERKEZİNE ALBUPQUERQUE, NEW MEXICO'YA HOŞGELDİNİZ

Akan trafiğin far ışıkları doktorun üzerinden geçiyordu. Suratsız, si-vilceli, taşakları daha yerine oturmamış gençler, eski püskü, işi bit-miş Mustanglerin, Impalaların, Stringraylerin ve Tosbağaların içinde, karşıdan gelen arabaların far ışıkları karşısında siluetlerinin, arkadan bakanlarda arabayı iki kafalı –anormal– biri “kullanıyor” izlenimi ya-ratacak şekilde kasık kasığa kucaklarına oturmuş takma kirpikli sev-gilileriyle giderken, alaycı kornaları böğürüyor; başka sevgililer 880 cc, silindir duvarlarından kıvılcımlar ve kıymıklar püskürterek havai fişekler misali patlayan kesik egzozlu Kawasakilerin –harakiri, ka-mikaze, karate ve tırmanıcı Japon sarmaşığı gibi (hatırlarsınız) Pearl Harbour’u da veren dost insanlardan bize bir armağan– üzerinde, ter-kideki öndekine kasık popoda sımsıkı sarılmış halde Güneybatı gece-sinin sessizliğinde spastik teknik şeytanlar gibi kulak tırmalayan kük-remelerle geçerken bağırıyorlardı.

Hiç kimse durmadı: Tam olarak on beş dakika gecikmeyle gelen ve merkezdeki kayıtsızca alaycı telsizciye nedeni anlaşılamayan bir bilbo-ard yangını bildirildikten sonra, odun yığını saran alevleri küçük, dermansız püskürtmelerle sıvı sodyum hidroklorid (“sudan daha ısı-lak” çünkü sabunlu su gibi daha iyi yapışır) yağmuruna tutmak üzere eldivenli elinde yangın söndürücüsüyle aracından çıkan Otoban Dev-riyesi dışında. Cesurane olmakla birlikte beyhude çabalar. Aylar, bazen yıllarca çöl rüzgârları ve kurak çöl havasında kurumuş billboardların en ulu, en görkemlisinin çam ve kâğıdı, her molekülüyle çabucak yanıp

kül olmaya can atıyor, dölleyen âşıkların delice arzusu, esrik yoğunluğuyla sarınıyordu ateşi. Asbest kalpli, plütonik kundakçının karşısında yalnızca diz çöküp dua edebileceği, her şeyi temizleyen ateş, her şeyi saflaştıran alev.

Doktor Sarvis bu sırada kendi marifetinin dalga dalga yükselen ışığında gevrek şarampolü indi, benzin bidonunu arabanın bagajına bıraktı, bagaj kapağını –üzerindeki parlak ve gümüş rengi hekimlik simgesi, çift yılanlı asa, alevlerin ışığında parıldıyordu– çarparak kapattı ve sürücünün yanına, ön koltuğa yığıldı.

Sürücü koltuğundaki kadın, “Şimdi nereye?” dedi.

Doktor purosunun izmaritini bir fiskeyle açık pencereden hendeğe fırlattı –yanan yayın izi bir an için gecenin içinde durdu; gökkuşağı tarzı kızıl bir yay, sonda saçtığı kıvılcımlar bir çömlek altın– ve bir Marsh-Weeling puronun daha jelatinini çıkardı, cerrah ellerinde en küçük bir seğirme yahut titreme yoktu. “Biraz da batı tarafına çalışalım,” dedi.

Koca araba mırıldanan motoruyla, tekerlekleri banketteki teneke kutuları, plastik piknik tabaklarını çatır çatır ezerek; rulmanlar itaatkâr gres yağında kayarak, yağ banyosu içindeki pistonlar silindirlerin sıkı ama hassas kavrayışı içinde aşağı yukarı inip çıkarak, biyel kolu kranka, krank diferansiyel kutusunun husye torbasından geçerek şafta ve bütün gücü tekerleklerle aktararak kayarcasına ilerledi.

İlerlediler. Başka bir deyişle düşünceli bir sessizlik içinde, asabi neonlara, titreşen uyaklı kayalara, New Mexico, Albuquerque’nin cumartesi akşamının kuduruk gürültüsüne doğru yol aldılar. (Kent merkezinde tek bir cumartesi akşamında bir Amerikalı olmak için ölümsüz ruhunuzu satardınız.) Glassy Gulch’tan aşağı, aydınlatılmış sisin altında radyumdan bloklar gibi yanan yirmi katlı finans kulelerine doğru sürdüler.

“Abbzug.”

“Dok?”

“Seni seviyorum, Abbzug.”

“Biliyorum, Dok.”

Bölgeye özgü yanmış tuğladan yapılma ıslıl ıslıl bir cenaze evini geçtiler: Strong-Thorne Cenaze Evi –“Ah Ölüm Acın Nerede?” Dal! Santa

Fe (Kutsal İnanç) Demiryolu üst geçidinin altından– “Hadi Santa Fe Sonuna Kadar.”

“Ah,” diye iç geçirdi doktor. “Buna bayılıyorum, buna bayılıyorum...”

“Evet ama benim araba sürmemi zorlaştırıyor kusura bakmazsan.”

“El Mano Negro yeniden saldırıyor.”

“Evet Doktor, tamam, ama başımızı belaya sokacaksın ve annem hukuki yollara başvuracak.”

“Doğru,” der doktor, “ama buna değer.”

Şehrin batı sınırındaki savaş öncesi alçı kaplamalı, İspanyol çinili motellerin ötesinde, alçak bir köprüden geçerler.

“Burada dur.”

Kadın arabayı durdurdu. Doktor Sarvis aşağıya, nehre, Rio Grande’ye, New Mexico’nun muhteşem nehrine, bulutların yansıttığı şehir ışıklarının altında parlayan girdaplı sularına baktı.

“Benim nehrim,” dedi.

“Bizim nehrimiz.”

“Bizim nehrimiz.”

“Şu nehir yolculuğuna çıkalım artık.”

“Yakında, yakında.” Bir parmağını havaya kaldırdı. “Dinle...”

Dinlediler. Nehir aşağıda bir şeyler mırıldanıyordu, mesaj gibi bir şey: Gel benimle ak, Doktor, New Mexico’nun çöllerinde, Big Bend’in kanyonlarından aşağı, Karayip Körfezi’ndeki denize, şu genç sirenlerin senin kel başına deniz yosunundan taşlar öreceği yere doğru ey Dok. Orda mısın? Dok?

“Devam et Bonnie. Bu nehir benim melankolimi azdırıyor.”

“Kendine acımandan söz etmiyoruz bile.”

“*Déjàvu* hissimi.”

“Yaa.”

“*Mein Weltschmerz*.”*

“Senin *Welt-schmaltz*’ın.** En sevdiğin.”

“Eh...” Çakmağını çıkardı. “Dünya acısına gelince, kim bilir?”

“Ah Dok.” Nehre bakarak, arabayı sürmeye devam ederek, yola bakarak doktorun dizine hafifçe pat pat vurdu. “Bunları düşünme artık.”

* (Alm.) Dünya acısı. (ç.n.)

** (Alm.) *Schmaltz*. Aşırı duygusallık. (ç.n.)

Dok, elinde purosunun kırmızı rulosu, başıyla onayladı. Çakmağın parıltısı, gösterge panosunun yumuşak ışıkları bu iri ve kemikli, kel ama sakallı kafaya zor kazanılmış bir ağırbaşlılık katıyordu. Kırklı yaşlarının verimli canlılığının zirvesinde, kaşlı ve favorili bir Jan Sibelius gibi görünüyordu. Sibelius doksan iki yıl yaşamıştı. Doktor kırk iki yaşındaydı ve yolun yarısını gidecekti daha.

Abzug onu severdi. Çok değil belki, ama yeterince. Bronx'tan çıkmış sert bir lokmaydı ama gerektiğinde *apfelstrudel** kadar tatlı olabilirdi. O klasik Abzug sesi zaman zaman, huysuzluğu üstündeyken, sinirlerini törpüleyebilirdi, ama öpücükler, şekerleme ya da dalavere genellikle en sert şehirli tonlarını bile yumuşatabilirdi. Yılan dili keskin ama yine de (diye düşünüyordu doktor) Mogen David şarapları gibi tatlıydı.

Annesi de severdi Doktor'u. Gerçi annesinin başka şansı da yoktu. İşi buydu.

Karısı da severdi onu, hak ettiğinden de fazla, gerçekçiliğin gerektirdiğinden de fazla. Yeterli vakti olsa bunu aşabilirdi. Çocukların hepsi büyümüşü ve bir kıta ötedeydiler.

Doktor'un zarif hastaları da ondan hoşlanır ama ödemelerini her zaman yapmazlardı. Birkaç arkadaşı vardı; Demokratik Bölge Komitesi'nden poker oynadığı birkaç kafadar, Medical Arts Clinic'den beraber içki içtiği birkaç kişi, Heights'teki bir iki komşu. Yakın olduğu kimse yoktu. Az sayıdaki yakın arkadaşları uzaklara gönderilmişti, görünüşe göre ender olarak geri geliyorlardı, sevgi bağları karşılıklı yazışmaların insafına kalmıştı ki o da aşırıyor, zayıflıyordu.

O yüzdendir ki bu gece, siyah otomobil şehrin kendine özgü atmosferinin gül rengi dumanlı sisi içinde batıya doğru, Texaco'ların sonuncusunun, Arco ve Gulf benzin istasyonların ötesine, sonuncu Wagon Wheel Bar'ı geçerek engin çöle giderken yanında Bayan Bonnie Abzug gibi bir hemşire ve kafadar olmasından gururlu ve memnundu. Batıdaki üstü yassı sarp yamaçlı tepenin üzerinde, sönmüş volkanların yanında; ıslık ıslık, göz kamaştırıcı, yıldızlı gökyüzünün ardında, otoyolun kıyısındaki korumasız reklam tabelalarının arasında durdular. Bir başka hedef seçme zamanı.

* (Alm.) Elmalı tart. (ç.n.)

Doktor Sarvis ve Bonnie Abbzug reklam tabelalarına baktı. Öyle çok, hepsi öylesine masum ve korunmasız, yol boyunca sıkışık bir vaziyette dizilmiş, dikkat çekmek için yaygarayı koparmışlardı. Seçmek zordu. Askeri bir reklam mı olmalıydı?

DENİZ KUVVETLERİ
ADAMI ADAM EDER

Niye kadını kadın etmiyor? diye sordu Bonnie. Ya da kamyoncuların ilanı mı olsaydı?

KAMYONLAR DURURSA
AMERİKA DURUR

Beni tehdit etmeyin, sizi orospu çocukları. Siyasi olanlara bir göz attı:

SAĞCI OLMANIN NESİ YANLIŞ?
JOHN BIRCH DERNEĞİNE KATILIN!

Ama apolitik olanı seçti:

İYİ GÜNLER DİLERİZ
HEPİMİZ AYNİ GEMİDEYİZ

Dr. Sarvis hepsini seviyor, fakat bu hobisinde bir beyhudelik seziyordu. Bugünlerde, inançtan ziyade alışkanlıktan devam ediyordu. Onu ve Bayan Abbzug'u çağıran daha yüce bir kader vardı. Rüyalarındaki gel gel diye işaret eden parmak.

"Bonnie...?"

"Hı?"

"Ne diyorsun?"

"Bir tanesini daha devirebilirsin, Dok. Bütün bu yolu geldik. Yapmazsan, mutlu olmayacaksın."

"Aferin sana. Hangisi olmalı sence?"

Bonnie işaret etti. “Şu hoşuma gitti.”

Dok, “Kesinlikle,” dedi. Arabadan indi, yol kenarı ekolojisinin tenekesi kutu, çalı çırpı cemaatinin içinde sendeleyerek arkaya geçti. Bagaj kapağını açtı ve golf sopaları, stepne, zincir testere, spreyci boyacısı, lastik malzemeleri ve boş benzin bidonunun arasından başka bir benzin bidonu çıkardı, dolu. Dok bagaj kapağını kapattı. Arka tamponunu boydan boyca, parlak kırmızı, beyaz ve mavi renklerle ERMENİ OLMAKTAN GURUR DUYUYORUM yazan ışıltılı bir çıkartma kaplıyordu.

Dok’un arabasında kötü ruhları kovmaya yarayan –kendisi hakikaten bir çıkartma manyağıydı– başka işaretler de vardı: Doktorların sembolü olan asaya dolanmış iki yılan, arka camın iki köşesinde Amerikan bayrağı çıkartması, radyo anteninden sarkan altın rengi saçaklı bir bayrak, ön camın bir köşesinde “HİİUDA Üyesi –Hukukun Daha İyi Uygulanmasını Destekleyen Amerikalılar” ve öbür köşede de Ulusal Tüfek Birliği’nin mavi kartalıyla geleneksel vecizesi vardı, “Komünistleri Kayıt Altına Alın, Silahları Değil.”

Dr. Sarvis, işi şansa bırakmadan, her iki tarafa da bakarak bir yargıç kadar haşin ve ağırbaşlı, kibritlerini ve benzin bidonunu taşıyarak, hendekdeki çalı çırpının, kırılmış şişelerin, paçavraların ve bira kutularının, Amerikan yollarının bütün o trajik ve terk edilmiş ıvır zıvırının arasından geçti, yakma saplantısının hedefine doğru sarp yamacı tırmandı.

ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ MUCİZE EKMEK GÜÇLÜ VÜCUTLAR GELİŞTİRMEYE YARDIMCI OLUR 12 YOLDAN

Yalancılar!

O sırada Bonnie’si Lincoln’ün direksiyonunda, motor çalışır durumda, kaçmaya hazır beklemekteydi aşağıda. Kamyonlar ve arabalar otobandan uğuldayarak geçiyor ve ışıkları kızın yüzünü, menekşe gözlerini, gülüşünü bir an için aydınlatıyordu ve tabii Doktor’un tamponundaki çıkartmayı, şu gelecekle yüzleşen çıkartmayı da:

TANRI AMERİKA’YI KORUSUN.
GELİN BİR KISMINI BİZ KORUYALIM

2. Kökenler II

George W. Hayduke

Vietnam Özel Kuvvetleri'nden George Washington Hayduke kin güdüyordu. İki yıl boyunca cengelde Dağlıların çocuklarını doğurttuktan ve helikopterleri atlattıktan (çünkü yukarıdaki çocuklar saniyede otuz atış yapan tamburlu bum bumlarını hareket eden her şeye ateşliyorlardı: tavuklara, mandalara, pirinç yetiştiren çiftçilere, gazete muhabirlerine, kayıp Amerikalılara, Yeşil Bereli sıhhiyelere; nefes alan her şeye) ve bir yılı da Vietkong esiri olarak geçirdikten sonra hatırlayıp durduğu Amerikan Güneybatı'sına dönmüş, ama oranın artık hatırladığı gibi olmadığını, artık o açık ve olağanüstü çöl olmadığını, rüyalarında gezindiği o saydam gökyüzünün artık orada olmadığını anlamıştı. Birleri veya bir şeyler durumu değiştiriyordu.

Memleketi olan ve döndüğü Tucson kenti şimdi Titan ICBM üsle-riyle çevriliydi. Ona Vietnam'ı dümdüz eden Roma pulluğu denilen dev buldozerleri anımsatan dev D-9 buldozerleri, engin çölün bütün bitki örtüsünü, üzerindeki bütün canlılığı kazıyordu. Bu makine yapı-mı çoraklıklarda geleceğin sefil gecekondlu mahalleleri, yeşil tahta, elyaf tahtası ve şöyle sağlam bir ilk rüzgârın uçuracağı prefabrik çatılardan yapılma imar projeleri büyüdü. Burada; özgür yaratıkların, boynuzlu kurbağanın, çöl faresinin, Gila canavarının ve çakalların yuvası olan bu yerde. Gök bile, bir zamanlar ulaşılmaz olduğunu düşündüğü o deli mavi kubbe bile bakır izabe tesislerinin gazlı atıkları için, Kennecott, Anaconda, Phelps-Dodge ve American Smelting & Refining Co.'nun bacalarından herkesin göğüne pompaladıkları pislik için bir çöplük haline geliyordu. Memleketinin üzerinde zehirli, boğucu bir duman asılıydı.

Hayduke bütün bunlardan pis kokular alıyordu. İçin için yanan bir gazez kalbini ve sinirlerini ısıtıyor, öfkesini harlıyordu. Hayduke *yanı-yordu*. Üstelik öyle sabırlı bir adam da değildi.

Bir ay anne babasıyla kaldıktan sonra Laguna Beach'ten kızın birini baştan çıkardı. Kızı buldu, onun için mücadele etti ve onu kaybetti. Ku-zeydoğuya doğru kanyon arazisine, Arizona'nın Colorado Nehri'nin kuzeyinde kalan kısmına ve ötesindeki yabana yollanarak çöle geri

döndü. Görmesi gereken bir yer vardı ve ne yapması gerektiğini anlayabilmek için önce kara kara düşünmesi gerekiyordu.

Aklında Lee's Ferry, Colorado Nehri ve Büyük Kanyon vardı.

Hayduke yeni aldığı ikinci el cipin içinde, bir gözü yolda, öbürü saman nezlesiyle kaşınır halde, asfalt yolda sarsılarak ilerledi; yuvarlanan çalılara alerjisi vardı, Moğol steplerinden gelme şu egzotik bitkiye. Kum fırtınalarının yıpratmış ve güneşte ağarmış mavi cipi, San Diego'da adları Adil Alışveriş Andy ve Ateş Pahası Johnny olan araba satıcılarından almıştı. İlk, Brawley yakınlarında yakıt pompası su koyvermiş, ardından da Yuma'da patlak bir lastikle yoldan çıkmıştı ve Adil Alışveriş'in ona (evet, doğru, sadece 2795 dolara) krikosuz bir cip sattığını anlamıştı. Küçük dertler: Bu makineyi sevmişti, işe yarar ekstralarından memnundu; viraj denge çubukları, yedek yakıt deposu, magnezyum alaşımlı jantlar, geniş lastikler, Warn kilit göbekleri ve 45 metrelik kabloyla Warn vinç, ön panele vidalanmış bira kutusu yuvası, kurşunsuz ve doğal işçilikli boyası.

Çöl muğlak öfkesini yatıştırdı. Karayolundan ayrılan ve on kilometre boyunca doğuya, Kofa Dağları'nın volkanik surlarına giden toprak yolun yakınlarında, trafikten hayli uzakta durdu ve öğle yemeği için piknik yaptı. Yakıcı bahar güneşinde sıcak kayaların üzerine oturup bira eşliğinde soğanlı ekmekle turşu, peynir ve jambon yedi; sonra da bütün gözeneklerini ve sinir uçlarını Arizona çölünün mis gibi dinginliğine açtı. Etrafına baktı ve çalimsı küçük ağaçların çoğunu hâlâ hatırladığını gördü: mesquite ağacı (odunu yemek pişirmek ve ısınmak için harika, fasulyeleri zor zamanlar için, gölgesi hayatta kalmak için), yapraksız dallarıyla yeşil gövdeli paloverde ağacı (klorofili kabuğunda), aşınmış kumlukta bir serap gibi yüzen, hemen göze çarpmayan duman ağacı.

Hayduke yola devam etti. Saatte 100 kilometre hızla esen rüzgârın sıcak öfkesi açık penceresinde ıslık çalıp kulaklarını yalarken, kuzeydoğuya, yüksek arazilere, güzel topraklara, Tanrı'nın topraklarına, Hayduke'nin topraklarına doğru sürekli yol aldı, Tanrı'nın yardımıyla. Ve öyle olmasında yarar vardı. Aksi halde alimallah sorun çıkardı.

Yirmi beş yaşındaki Hayduke, bir güreşçi gibi kısa boylu, yapılı, güçlü kuvvetli bir adamdı. Yüzü kılıydı, çok kılı; geniş bir ağzı, sağlam

dişleri, çok belirgin elmacık kemikleri ve gür mavi siyah saçları vardı. Oralarda bir yerde biraz Shawnee kanı vardı belki, bir yerlerde, geçmişte, gen havuzuna karışmış. Elleri iri ve güçlüydü, siyah tüylerin altında soluk beyazdı; ilkin cengelde ve sonra da hastanede çok uzun zaman geçirmişti.

Yola devam ederken bir bira daha içti. Lee's Ferry'ye kadar altılı biranın iki buçuğu. Eskiden Güneybatı'nın açıklıklarında, Hayduke ve arkadaşları otoyol mesafelerini kişi başına altılık bira paketleriyle ölçerlerdi. Los Angeles'tan Phoenix'e dörder altılı paket; Tucson'dan Flagstaff'a üçer altılı paket; Phoenix'ten New York'a otuz beşer altılı paket. (Zaman görecelidir demişti Heraklit uzun zaman önce ve mesafe hızın bir fonksiyonudur. Ulaşım teknolojisinin nihai hedefi mesafenin ortadan kaldırılması, bütün Varlığın bir tek saf noktada sıkıştırılması olduğuna göre, altılı bira paketleri faydalıydı. Hız en büyük uyuşturucudur ve roketler alkolle çalışır. Hayduke bütün bu teoriyi kendi başına formüle etmişti.)

Güneşin canlılığını hissediyor ve paylaşıyor, kan dolaşımına hücum eden alkolün; cipinin son hızla, havalı ve düzgün bir şekilde çalışmasının; kanyon arazisinin kırmızı yarlarına, üzeri yassı yanları sarp mor tepelere (mesalara) ve mavi kuşlara doğru yükselmesinin verdiği tatmini duyuyordu. Karmaşık sinir sisteminin bütün algıları belayı işaret ediyordu. Ama ne zaman etmezdi ki. Mutluydu.

Özel Kuvvetler'de özel bir kamp vardı. Kampa uzanan giriş kapısında, Konfederasyon bayrağıyla birlikte özel bir tabela asılıydı. Üzerinde şöyle yazıyordu:

Para için öldürüyorsan paralı askersin.

Zevk için öldürüyorsan, sadistsin.

İkisi için birden öldürüyorsan, Yeşil Berelisin.

HOŞGELDİN

Yükseklere doğru ilerledi. Flagstaff dağları, yüksek zirveleri karla benekli, karşısında belirdi. Kereste kesimhanelerinin gri-mavi dumanı, Kuzey Arizona'nın büyük yeşil ormanlık kuşağı Coconino Ulusal Ormanı'nın iğne yapraklı yeşil pusuna akıyordu. Açık penceresinden

serinleten temiz hava, reçine ve odun ateşi kokuları geliyordu. Dağların tepesindeki gökyüzünde tek bir bulut bile yoktu, sonsuz arzunun koyu mavisi gibi.

Hayduke gülümsedi, burun deliklerini esneterek (izometrik yoga) bir bira daha açtı, Flag'e (nüfus 26.000, rakım 6900) doğru seyrini sürdürdü ve hep dersini vermeyi istemiş olduğu Flagstaffli bir polisi hatırladı. Haksız gözaltı, kusan yirmi Navajo'yla birlikte hapisanede bir gece. Üç yıldır zihninin bir köşesini meşgul edip duran bir şey, kaşınmayı bekleyen bir kaşıntı.

Sırf eğlencesine, diye düşündü, neden şimdi olmasın ki? Özgürdü. Yapacak daha iyi bir şeyi yoktu. Ne demeye şimdi yapmasıydı? Self servis bir benzin istasyonunda yakıt için durdu, depoyu doldurdu, yağı kontrol etti, ardından telefon rehberini açtı ve aradığı adla adresi buldu. O adı hatırlamakta hiç zorluk çekmedi: Ceketine takılı isim levhası, tıpkı rozeti ve yakalarına taktığı bayrak rozetleri gibi; Hayduke'nin zihninin gözünde her şey sanki önceki gece olmuşçasına capcanlıydı.

Karanlık bir kafede akşam yemeği yedi, sonra adrese doğru sürdü cipi ve yarım blok ötede park edip beklemeye koyuldu. Akşam; Güneybatının kısa süren alacakaranlığı, titreşen sokak ışıkları. Evin ön cephesini gözleyerek gece olmasını bekledi. Beklerken, yapacaklarını gözden geçirdi, elinin altındaki silahların envanterini çıkardı, cipin içinde, yasadışı bir şekilde saklanmış ve kullanılmaya hazır: Bir sustalı bıçak, özel yapım, jilet gibi keskin olana dek bilenmiş; bir .357 Magnum tabanca, namluya mermi sürülmemiş ama şarjörü dolu; bir Amerikan helikopterin enkazından imal edilmiş, geniş uçlu oklarıyla küçük VC çelik tatar yayı, Dak To'dan bir hatıra (*Hoa Binh!*); bir Model 94 Winchester karabina, geyik avının klasik silahı, kılıfında; iki şarjörü birbirine bantlanmış, dolu bir AK 47 (bir başka hatıra; ayrıca olmazsa olmaz, cephanesinin bel kemiği, donanımlı bir ölüm kitinin asıl bileşeni, Bausch & Lomb 3x-9x büyütme gücü değiştirilebilen, dört yüz elli metreden Vietnamlının, Yunanun yahut kardeşinin kulağını koparacak hassasiyette dürbünlü Remington .30-.06 mekanizmalı tüfek (yüksek hız, düz mermi yolu vs.). Üstüne kovan doldurma kiti, barut, kapsül, kurtarılmış kovanlar, her şey. Pek çok Amerikalı erkek gibi, Hayduke de silahları, yağın dokunuşunu, patlayan barutun keskin kokusunu, pirinç metalinin dokunuşu-

nu, parlak bakır alaşımları, kaliteli kesici aletleri, iyi yapılmış ve ölümcül her şeyi severdi.

Çizgili sincapları, kızılgerdanları ve kızları hâlâ sevmesine rağmen, ötekiler gibi o da metodik, kapsamlı ve incelikle hesaplanmış yıkımdan zevk almayı öğrenmişti. Bütün bunlar, onun durumunda, eşitlik tutkusuyla (istatistiki olarak nadir) ve her şeyi olduğu gibi değil olması gerektiği gibi tutmak, eskiden oldukları gibi bırakmak yönündeki korumacı içgüdüleriyle (daha da nadir) birleşiyordu.

("Kızlar mı?" demişti çavuş. "Karanlıkta hepsi aynı. Kızlar kimin umurunda; siz asıl benim *silah koleksiyonumu* görün de bakın!" Acayip biriydi şu çavuş, kazadan sonra siyah ceset torbasının içinde yamru yumru, ahşap bir paltonun içine konulup evine yollanmıştı, tıpkı diğer 55 bini gibi.)

Karanlıkta oturmuş beklerken, Hayduke bir dizi seçenek tasarladı ve vazgeçti. Birincisi; cinayet olmayacak, ceza cürüme uygun olacaktı. Cürüm, burada, adaletsizlikti. Polis memuru, adı Hall idi, Hayduke'yi kamusal alanda sarhoş olmaktan tutuklamış ve nezarete atmıştı ki bu hatalı bir tutuklamaydı; Hayduke sarhoş değildi. Asıl yaptığı, sabahın üçünde, otelinden bir blok ötede polis Hall ve üniformasız bir arkadaşının yoldan geçen bir Kızılderili'yi sorgulamalarını izlemek üzere durmasıydı. Kim olduğu belirsiz bir sivilin kendisini denetlemesine alışık olmayan Hall, sinirlenmiş, gergin, telaşlı, hemen kimlik göstermesini talep ederek sokağın karşısından hücumla geçmişti. Tavrı Hayduke'nin sinirlerini derhal ayağa kaldırmıştı. "Ne gerekçeyle?" demişti, elleri cebinde. "Ellerini cebinden çıkar," diye emretmişti polis. "Ne gerekçeyle?" demişti Hayduke. Hall'un elleri silahın kabzasında titremişti; genç, nevroitik, özgüvensiz bir polis memuruydu. İkinci adam polis arabasında, dizlerinin arasında dikine konulmuş bir çiftte, oturmuş izliyordu. Hayduke çiftiyi fark etmemek hatasına düşmemişti. Gönülsüzce çıkarmıştı boş ellerini cebinden. Hall onu ensesinden yakalamış, ite kaka sokağın karşısına götürmüş, devriye arabasına çarpmış, üstünü aramış, nefesindeki bira kokusunu almıştı. Hayduke sonraki on iki saati şehrin sarhoş hapisanesinde, ahşap bir bankın üzerinde, midesi bulanık, inleyen bir Navajo korosu içindeki tek beyaz adam olarak geçirmişti. Bu mevzu nedense içine dert olmuştu.

Tabii ki onu öldüremem, diye düşündü Hayduke. Tek istediğim onu birazcık pataklamak, ortodontistine biraz iş çıkarmak. Belki bir kaburgasını kırmak. Akşamını mahvetmek; sert ve onarılamaz herhangi bir şey yapmak değil. Mesele şu, kendimi tanıtmalı mıyım acaba? Kendisine şu eski ve kısa tanışıklığımızdan bahsetmeli miyim? Yoksa onu kaldırırma serilmiş, bu kahrolası herif kimdi ve bütün bu lanet şeyin anlamı neydi, diye merak ederken mi bırakayım?

Hall'un kendisini hatırlayamayacağından emindi. Her gece bir düzine sarhoşu, serseriye ve avareyi toplayan bir polis, kısa boylu, sıradan ve hiçbir dikkat çekici özelliği olmayan George Hayduke'yi nasıl hatırlayabilirdi; üstelik bu arada bayağı değişmiş, kilo almış, irileşmiş ve daha da tüylenmişken?

Flagstaff Şehir Polisi'ne ait bir devriye arabası yavaşça yaklaştı, ışıklarını söndürdü ve Hall'un evinin önünde durdu. Güzel. Arabada tek bir adam vardı. Çok güzel. Adam arabadan indi. Günlük kıyafetler vardı üzerinde, üniforma değil. Hayduke, emin olamadan, yarım blok öteden, alacakaranlıkta izledi onu. Adam evin kapısına gitti ve kapıyı vurmak için duraksamaksızın içeri girdi. Hall olmalıydı. Yahut tek kişilik baskın. Evin içinde yeni ışıklar yandı.

Hayduke tabancasını kemerine soktu, cipten çıktı, silahı gizlemek için ceketini giydi ve Hall'un evinin önünden yürüyerek geçti. Perdeler ve panjurlar kapalıydı; içeriyi hiç göremiyordu. Devriye arabasının motoru çalışır durumdaydı. Hayduke arabanın kapısını yokladı: kilitlenmemiş. Ağaçların ve sokak lambalarının altından yürüyüp bloğun köşesini döndü ve ev sırasının ardına dönen çakıl döşeli dar yoldan gitti. Çöp tenekelerinin, çamaşır ipi direklerinin arasında köpekler havlıyor, salıncaklarda çocuklar sallanıyordu. Kapıları sayarak bir mutfak penceresinden aradığı adamı buldu. Hâlâ genç, oldukça yakışıklı, İrlandalılığı besbelli polis Hall bir eliyle bir fincan kahve içiyor, ötekiyle karısının kışını okşuyordu. Kadın mutlu görünüyordu; Hall'un aklı başka yerde gibiydi. Tipik ev halleri. Hayduke'nin demirden kalbi, kışlarından hafifçe eridi.

Çok az vakit vardı. Evlerin arasında çiti olmayan bir bahçe buldu ve aceleyle caddeye geri döndü. Hall denen o işten kaytaran numaracı piç her an o kahveyi bırakıp dışarı çıkabilirdi. Hayduke arabanın direksiyon-

nunun arkasına kaydı ve farları yakmaksızın, sessizce, caddeden aşağı ilk köşeye doğru gitti. Polisin Motorola'sının tek yeşil gözü karanlıkta, ön panelin ışığında parlıyor, hoparlör kan, enkaz ve felaket hakkında görüşen sakin erkek seslerinin trafiğini aralıksız naklediyordu. Mountain Caddesi'nde kafa kafaya çarpışma. Hayduke için çok daha iyiydi; bu gündelik trajedi Hall alarm veremedi ona bir dakika daha kazandırabilirdi. Köşeyi dönüp Main'e ve Santa Fe Demiryolu Hattı'na doğru giderken saldırıya hazırlandı. Hall'un evinde kesinlikle bir polis telsizi olmalıydı. Bu arada Hayduke planlarını yaptı. Bu gece yapılmayacak şeyler. İlk olarak arabayı Belediye Konağı'na bindirmemeye karar verdi. İkinci olarak...

Zıt yönde giden polis arabasını geçti. Direksiyondaki polis ona el salladı, Hayduke de karşılık verdi. Kaldırımlardaki birkaç yaya Hayduke'nin geçişini izledi. Hayduke dikiz aynasından arkaya baktı. Öteki polis kavşakta durmuş kırmızı ışıkta bekliyordu.

Telsiz trafiğinde bir duraklama vardı. Derken Hall'un sesi: "Bütün birimler, 10-99. Bütün birimler, 10-99. Araba On İki, 10-35, 10-35. Tekrarlıyorum: Bütün birimler, 10-99. Araba On İki, 10-35. Onaylayın lütfen. KB-34 uzakta."

Kontrolü elden bırakmıyor, diye düşündü Hayduke. O sesi nasıl unutabilirdi? O sakin, denetimli İrlandalı histerisini. Aman Tanrım, benden nefret ediyor şu anda! Yani birinden nefret ediyor.

Birçok sesin birden yanıt vermeye çalışmasıyla telsizde bir parazit oldu. Bütün sesler sustu. Net ve yüksek tek bir ses duyuldu.

"KB-5, KB-6."

"KB-5."

"Araba On İki'yi bir dakika evvel, İkinci Cadde'de, Federal ve Mountain'in arasından güneye doğru giderken gördük."

"On-dört, KB-6. Araba Dört dışındaki bütün gezici birimler derhal şehir merkezine doğru harekete geçin; 10-99, 10-99, Araba On İki. KB-34, KB-5."

Hayduke sırtıttı. Hall'u çağırıyorlar. Şimdi olay yerinde.

"KB-34, KB-5. Lütfen cevap verin."

"KB-34."

"On dokuz?"

“On iki?”

“On dokuz?”

“Ne?”

“Hangi cehennemdesin, Hall?”

“KB-34 uzaktayım.”

“Öyleyse Araba On İki’yi kim kullanıyor?”

“Bilmiyorum.”

Hayduke mikrofonu aldı, verici düğmesine bastı ve “Ben kullanıyorum, sizi bok herifler. Sadece beş para etmez kasabanızda birazcık eğleniyorum, tamam mı? KB-34, tamam,” dedi.

“On-dört,” dedi telsizden gelen ses. Bir duraklama oldu. “Konuşanın kimliği, lütfen?”

Hayduke bir an için düşündü. “Rudolf,” dedi. “İşte o kullanıyor.”

Bir duraklama daha. “KB-5, konuşan KB-6.”

“Devam et.”

“Şüpheliyi gördük. Hâlâ güneye yönünde.”

“On-dört. Yolunu kesmeye hazırlanın.”

“On-dört.”

“On-dört, bok,” dedi Hayduke mikrofona. “İlkin beni yakalamanız gerek, sizi mermi kafa orospu çocukları.” Bir an kendi sesini de duymasının bir yolu olmadığına pek üzüldü. Elbette hepsi polis karakolunda kayda alınıyordu. Bir an ses izi diye bir şey geldi aklına, parmak izinin ses eşdeğeri. Belki de yayınlarını izleyecekti, daha sonra, bilinmezdi. Arizona’daki bir mahkeme salonunda. Resmi jüri önünde. Kör olasılar.

Telsizdeki ses: “Şahıs bütün telsiz yayınının Federal İletişim Komisyonu tarafından izlendiği ve polis telsiz sistemlerinin suiistimali yahut kötüye kullanılmasının federal bir suç olduğu konusunda uyarılır.”

“Siktirsin Federal İletişim Komisyonun. Siz de siktirin. Flaggaff aynasızları. Hepinizin üzerine yükseklerden siğdireyim.”

Karanlıkta sırtarak, neredeyse bomboş sokaklarda sessizce hızlanarak bir yanıt bekledi. Hiç ses çıkmadı. Derken mikrofonu hâlâ kavradığına, verici düğmesini basılı tuttuğuna ve bunu yaptığı sürece kanalı bütünüyle kapattığına aydı. Mikrofonu bıraktı ve araba kullanmaya odaklandı. Telsiz trafiği sakın, sert, kısa ve öz konuşan erkek sesleriyle yeniden başladı. Ne yapalım biliyor musun, diye düşündü, hadi tren

yoluna doğru gidelim. Santa Fe Demiryolu hattı yalnızca bir blok ilerideydi. Geriden sirenler, ileride tahribat.

Hemzemin geçitte kırmızı ışıklar yanıp sönüyordu. Uyarı çanı çaldı. Hayduke arabayı yavaşlattı. Tren yaklaşıyordu. Ahşap bariyerler aşağı iniyordu. Yakınındaki bariyerin altından geçti ve freni kökleyip arabayı geçidin orta yerinde durdurdu. İki tarafa baktı ve uğuldayan karanlığın içinde yaklaşan lokomotifin dönen parlak ışıklarını gördü; demir tekerleklerin gümbürtüsünü, dizel motorun havalı düdüğünün kulak tırmalayan sesini işitti. Aynı anda sirenlerin ulumasını duydu, tepe lambalarının arkadan, iki blok öteden kendisine doğru yaklaşan mavi ışıklarını gördü.

Hayduke, Hall'un arabasını geçidin göbeğinde terk etti. Fakat çıkmadan önce bir çifte, bir polis kaskı ve altı gözlü bir sinyal ışığı kaptı ve gecenin karanlığına karıştı. İşlediği cürmün mahallinden eli kolu dolu ve kalbi mutlulukla çarparak aceleyle uzaklaşırken son derece tatmin edici, adamakıllı uzun süren bir metal çarpışması –acı fren sesleri ve klakson feryatlarının ardından– duydu.

Omzunun üzerinden ardına baktı. Üç ilave güç ünitesiyle desteklenen ön lokomotif, havalı frenleri inleyerek, 125 vagonlu yük treninin ağırlığı ve momentiyile raylarda kayarak demirden burnuyla devriye arabasının hurdasını itiyor, demiri çelikle öğütüyordu, bir kıvılcım yağmuru çıkararak. Araba bir takla attı, yakıt deposu açıldı, safran ve leylak rengi alevlerle patladı, kayan bir şenlik ateşi yaklaşırken kör hattın üzerindeki bir dizi yük vagonunu, Montezuma Oteli'nin (Odalar 2 dolardan başlar) arka cephesini, bir bilboardu (Muhteşem Kuzeyin Kalbi Flagstaff'a Hoşgeldiniz) ve köhne, unutulmuş, eski Atchison, Topeka & Santa Fe, Flagstaff Depot'un su kulesini aydınlattı.

Ganimetlerine sarılan Hayduke, zifiri karanlık sokaklardan koşarak, kelepçenin, yasanın, delirmiş eşekarıları misali şehrin içinde yırtılan polis arabalarının etrafından dolanıp cipinin güvenliğine vardı ve kılına zarar gelmeden şehirden çıktı, kadifemsi karanlığın içine sürdü arabasını.

O gece yirmi mil kuzeybatıda, Sunset Krateri'nin yakınında bulunan çam ormanlarında, rahat kaz tüyü uyku tulumunun içinde, bir tüy gibi

hafif, ana rahmindeymiş gibi sıcak, güzel bir uyku çekti: Orion takım-yıldızının elmas parıltılarının altında, Ülker yıldız kümesinin titrek ışığında, kayan yıldızlar troposferde alevden hafif izler bırakırken. Ne kadar tatlıydı. İyi yapılmış bir işten duyulan tatmin. Rüyasında evini gördü. Her neresi idiyse artık. İpeksi uyluklar gördü. Kimbilir kimin. Demir kırmızısı bir kanyonda yemyeşil bir ağaç.

Gün doğmadan ayaklandı ve gümüşü mavi tan vakti ufak Primus ocağının üzerinde kahve yaptı. “Kimyasallar! Kimyasallar! Kimyasallara ihtiyacım var!” diye şarkı söyledi, Hayduke’nin sabah mantrasıydı bu şarkı. Yalnız çamların arasından, Renkli Çöl’ün kıvrımlı sırtlarının üzerinden, bakılamayacak kadar parlak plazma halinde hidrojenden bir kürenin aniden yükseldiğini gördü. Apansız, güzel bir flüt müziği yayıldı: ardıç kuşu. Düş yola George. Kuzeye doğru. En sevdiği benzin istasyonunda, Sacred Mountain Trading Post’ta deposunu doldurdu, kampanyalara imza verdi (Black Mesa’yı Koruyalım; Maden İşletmeciliğine Hayır) ve üzerinde RED POWER THINK HOPI (Kızılderili Gücü Hopileri Düşünün) yazan tampon çıkarmaları aldı ve önceki sahibinin şu sloganının üzerine yapıştırdı:

☺ GÜNÜN GÜZEL GEÇSİN PİSLİK ☺

Kutsal dağdan aşağıya, gül rengi şafağa, Küçük Colorado Nehri havzasına, Renkli Çöl’ün pastel pembesine, çikolata kahverengisine ve gölgeli soluk sarısına doğru indi. Taşlaşmış ağaçların toprakları. Göz tansiyonu yüksek Kızılderililerin toprakları. Kök boyalı, el dokuması kilimlerin, kum kalıba dökülmüş gümüş kemerlerin, aşırı şişmiş sosyal yardım evraklarının toprakları. Bir zamanlar dinozorların olan topraklar. Modern dinozorun toprakları. Diziler halindeki yüksek gerilim hattı direklerinin, 35 metrelik uzay canavarları misali çöl düzlüklerinde uygun adım yürüdüğü topraklar.

Hayduke, günün ilk resmi altılık bira paketini (Lee’s Ferry’ye kadar bir buçuk paket) açarken kaşlarını çatı. Burada bu kadar çok yüksek ge-

rilim hattı olduğunu hatırlamıyordu. Glen Kanyonu Barajı'ndan, Nava-jo Elektrik Santrali'nden, Shiprock santrallerinden ve Four Corners'tan gelen; birbirine enerji yüklü yüksek voltajlı kabloların hamlesi ve pırlıltısıyla bağlanmış çok direkli bir ihtişamla güneye ve batıya, gelişmekte olan Güneybatı ve California'ya doğru ufukta yol alıyorlar. Çarpıcı şehirler savunmasız iç bölgelerden besleniyor.

Boş bira kutusunu camdan dışarı fırlatan Hayduke, Kızılderili topraklarında hızla kuzeye sürer cipini. Yeni elektrik hatları ile çaprazlanmış, göğü elektrik santrallerinden çıkan dumanla lekelenmiş, dağları açık maden işletmeleriyle dolu, bütün dağ silsilesi ölümcül bir şekilde sıyrılmış yanık topraklar. Cüruf briketinden yapılma kulübelerle ve katranlı kartondan yapılma barakalarla dolu gecekondu köyler karayolu boyunca dizili – kabile yayılıyor, bakteri kültürü misali verimli: 1890'da 9500 iken, bugün 125.000. Doğurganlık! Refah! Tatlı şarap ve intihar, şarkılar seni söyler.

Allah'ın cezası Kızılderililerle ilgili asıl problem, diye düşündü Hayduke, geri kalanımızdan daha iyi olmamaları. Asıl sorun şu ki Kızılderililer de biz beyazlar kadar aptal, haris, korkak ve salaklar.

Bunları düşünerek ikinci birasını açar. Gri Dağ Pazar Yeri görüş sahasına girer, yorgun Kızılderililer duvarın güneşli tarafına yaslanmışlardır. Geleneksel pamuklu kadife bluz giymiş Kızılderili bir kadın, erkeklerin yanında çömelir ve işlemek için uzun ve bol eteğini kaldırır. Gülüşen erkeklere sırtır.

Hayduke Büyük Kanon Kavşağı'na yaklaşır.

Trafik Hayduke'nin sabırsız ilerleyişini engeller. Önünde, mavi saçlı ufak tefek bir hanım direksiyonun arkasından otoyola bakar, başı ön panelin üzerinde zar zor görünür. Burada ne işi var? Yanında ufak tefek bir ihtiyar adam. Oldsmobil'lerinin üzerinde Indiana plakası var. Peder ve Valide memleket gezisinde. Hız sınırları içinde güvenle araba kullanarak. Hayduke söylenir. Yürü hanım yürü ya da siktir git yoldan. Tanrım, insan arabayı garajdan nasıl geri geri çıkarıp batıya döndürdüklerini merak ediyor.

Kavşak Pazar Yeri üç kilometre ileride. Bir keresinde orada bira almak için durmuşken, yöneticinin tezgâhtara bir Navajo battaniyesini göstererek, gizlice, "Kırk dolar verdim buna. Kızılderili kadın bir Şifa

Merasimi'ne katılacakmış ve hemen paraya ihtiyacı varmış; iki yüz elliye satacağız," dediğini duymuştu.

Yol önünde yokuş aşağı, Küçük Colorado Nehri ve Renkli Çöl'e doğru iniyor. Geçidin zirvesindeki iki bin yüz otuz üç metreden, nehirde dokuz yüz on dört metreye. Ön panele yerleşik rakım ölçerine baktı. Aygıt da aynı fikirdeydi. İşte Büyük Kanyon'un güney eteğine gelmişti. Şimdi, mayıs ayında bile turist trafiği yoğundu: Çelik, cam, plastik ve alüminyumun sürekli bir akışı kavşaktan yayılıyor, çoğu güneye, Flagstaff yönüne dönüyordu ama kimileri öteki yöne, kuzeye, Utah ve Colorado'ya dönüyorlardı.

Benim yolum, diye düşündü, benim yolumdan gidiyorlar; bunu yapamazlar. O köprüyü ortadan kaldırmam lazım. Çok geçmeden. Hepsini. Yakında. Teneke arabalarını kutsal topraklarda sürüyorlar. Bunu yapamazlar; bu yasal değil. Buna karşı bir yasa var. Daha yüce bir yasa.

İyi ama sen de yapıyorsun bunu, diye hatırlattı kendisine. Evet, ama ben bir sürü önemli iş üstündeyim. Üstelik, ben elitistim. Her neyse, yol şimdilik burada ve en iyisi kullanmak. Ben de ödedim vergimi; çıkıp yayan yürümem ve bütün diğer turistlerin pis kokulu egzoz gazlarını suratıma püskürtmelerine izin vermem ahmaklık olur, öyle değil mi? Öyle değil mi? Evet, öyle. Ama yürümek isteseydim –ve vakti gelince yürüyeceğim– evet, isteseydim, Hudson Körfezi'nden buraya ve sonra da geriye yürürdüm. Yürüyeceğim de.

Hayduke, azami seyir hızında dosdoğru karşıya ilerledi, yüksek viteste, tekerlek göbekleri serbest, hep kuzey-kuzeydoğuya, Geçit'i ve Cedar Sırtı'nı geçerek (yeniden rakım kazanarak) Yankı Kayalıkları'na, Shinumo Sunağı'na, Marble Kanyonu'na, Vermilion Kayalıkları'na ve nehre doğru ilerledi. Ta ki son bir yamacı tırmanıp varmak istediği topraklara, kalbinin kalbi olan toprakları gösteren manzaraya –en nihayet– kavuşana, o topraklar, cengel savaşında kaybolmuşken tam üç yıl boyunca hayal ettiği gibi önünde ve ardında uzanana kadar.

Neredeyse dikkatli (onun için) bir şekilde nehre doğru uzun ve virajlı yamacı indi, otuz iki kilometre yol, bin iki yüz metre rakım alçalması. En azından bir saat daha yaşamalıydı. Marble Kanyonu aşağıda açılıyordu, boz renkli çölü bir depremin zikzaklı esnemesi misali kesen bir kara, derin yarık. Yankı Kayalıkları, kuzeydoğuya doğru, kumtaşı

kütlesinin içinden Colorado Nehri'nin platonun derinliklerinden dö-
küldüğü yer olan koyu gediğe doğru uzanıyordu. Gediğin kuzeyi ve
batısında pek az bilinen, kimsenin yaşamadığı Paria Platosu ve elli kilo-
metre boyunca uzanan Vermilion Kayalıkları yükseliyordu.

Hayduke sevinç içinde daha fazla bira yuvarlıyor, Flagstaff'tan al-
dığı altılı paketi bitiriyor, nehre doğru saatte yüz kilometre gibi güvenli
ve makul bir hızda inerken, rüzgâra karşı anlaşılmaz bir şarkı böğü-
rüyordu. Diğer sürücüler için hakikaten bir tehditti ama kendini şöyle
aklıyordu: İçmiyorsan, araba sürme. İçiyorsan, deli gibi sür. Neden mi?
Çünkü özgürlüktür en saygıdeğer olan, güvenlik değil. Çünkü kamu-
nun yolları herkese alabildiğine açık olmalı; üç tekerli bisikletlerinde
çocuklar, Eisenhower Plymouth arabalarında ufak tefek yaşlı hanımlar,
kırk tonluk Mack tırlar kullanan cinayete meyyal lezbiyenler. Kimseyi
kayırmayalım, ehliyet istemeyelim, yolda hiçbir lanet kural olmasın.
Otoyollar herkese açık olsun.

Gübrede debelenen bir domuz kadar mutlu, yuvasına varıyordu
Hayduke. Köprüye yaklaşırken keskin virajlar: YAVAŞLA: 25 km/s. Te-
kerlekler kızışmış kediler gibi ciyaklar, ilk viraja dört tekerleği kayarak
girer. Bir tane daha. Lastiklerin çılgılığı, ısınan fren tamburunun kokusu.
Köprü görünür. Hızla frene basar, hız keser, fren, debriyaj ve gaz pedal-
ları üzerinde topuk ve parmak dansı yapar.

KÖPRÜ ÜZERİNDE DURULMAZ, der levha. Köprünün ortasında
durur. Motoru durdurur. Bir an sessizliği dinler, 120 metre aşağıda akan
nehirin uğultusunu.

Hayduke cipten çıkar, köprünün korkuluğuna doğru yürür ve aşağı
bakar. Amerika'nın en uzun üçüncü nehri olan Colorado, geçerken
kumlu kıyılarında mırıldanır, düşmüş kayaların çevresinde anaforlanır,
Mermer Kanyon'un kireçtaşı cidarlarının altında denize doğru akar.
Akış yukarı, büklümün ötesinde Hayduke'nin üzerinde durduğu köp-
rünün işe yaramaz hale getirdiği Lee's Ferry bulunur. Akış aşağı, nehir
boyunca seksen kilometre ötede nehir Colorado Kanyonu'na girer. So-
lunda, kuzeyde ve batıda Vermilion Kayalıkları'nın birbiri ardına dizili
dikey kumtaşı çıkıntıları batan güneşin ışığında karpuz pembesi ışıldar;
her bir kaya profilinin gizemli, heybetli, vahşi bir soyluluğu vardır.

Mesanesi ağrıtmaktadır. Otoyol sessiz ve ıssızdır. Belki de dünyanın sonu çoktan gelmiştir. Böbreklerin musluğunu açma, içtiklerini boşaltma zamanı. Hayduke fermuarını açar ve filtre edilmiş Schlitz birasını aşağıda akan asıl nehre doğru yüz yirmi metrelik bir yay halinde boşaltır. Kutsal şeylere saygısızlık ettiği yok; yalnızca küçük bir şenlik. Yarasalar kanyonun gölgelerinde kanat çırpır. Büyük bir mavi balıkçıl akış yukarı uçar. Dostlar arasındasın George.

Fermuarını çekmeyi unutarak ve cipini boş otoyolda bırakarak köprüünün sonuna kadar yürür ve kanyonun cidarındaki bir çıkıntıya, çöle tepeden bakan yüksek bir noktaya tırmanır. Dizlerinin üzerine çöker ve bir çimdik kırmızı kum alır. Kumu yutar. (Kursağa iyi gelir. Demir bakımından zengindir. Mide için iyidir.) Yeniden ayağa kalkıp nehre, yükselen yarlara, gökyüzüne, bulut kümesinin ardında yalazlı bir kütle halinde batan güneşe bakar. Hayduke'nin kamışı pörsük, buruşuk, unutulmuş, azıcık sızdırarak açık fermuarından sallanır. Bacaklarını sağlamca açar kayanın üzerinde ve kollarını avuçları yukarı bakar şekilde genişçe göğe doğru kaldırır. Muazzam ve vakur bir keyif kemiklerinde, kanında, sinirlerinde ve kaslarında, vücudunun her hücresinde dolaşır. Başını kaldırır, derin bir nefes alır...

Kanyondaki balıkçıl, yukarıdaki yarın üzerinde duran koca boynuzlu yabani koç, nehrin karşı kıyısında zayıf çakal o ulumayı, bir kurdun şarkısının alacakaranlığın sessizliği içinde yükselişini ve çöl gecesinin boşluğuna yayılışını işitirler. Sessiz havada yükseldikçe yükselen upuzun, derin ve tehlikeli, vahşi, arkaik bir uluma.

3. Kökenler III

Seyrek Görülen Smith

Şans eseri Azizler İsa Mesih Kilisesi'ni (Mormonlar) üyesi olarak doğan Smith, dininden ömür boyu izinliydi. Kendisi kilise kaçkını bir Mormondur. Kilise kaçkını bir Mormon, Mormonlarla olan genetik ilişkisi izlenebilir, saygın bir Mormondur. Bu kilisenin kurucu babasına kadar olan bağlantıları, Salt Lake City'de bulunan dünyanın en bü-

yük soykütüğü kütüphanesinde izlenebilirdi. Kimi ataları gibi Smith de çokkarlıydı. Utah, Cedar City’de bir karısı, Utah Bountiful’da bir ikinci karısı ve Utah, Green River’da bir üçüncüsü vardı; her biri diğerinden arabayla bir günde ancak gidilecek mesafedeydi. Resmi adı Joseph Fielding Smith idi (kurucu babanın şehit edilmiş yeğeninin adını taşıyordu), fakat eşleri ona Seyrek Görülen adını vermişlerdi ki ona yakışıyordu.

George Hayduke’nin Flagstaff’tan Lee’s Ferry’ye doğru yol aldığı aynı gün, Seyrek Görülen Smith de bir önceki geceyi Bountiful’da (Sheile’nin evinde) geçirdikten sonra Cedar City’deki (Kathy’nin) evinden çıkmış, aynı hedefe doğru araba sürüyordu. Yolunun üzerinde Kanab’da bir büyük mağazada durmuş, Büyük Kanyon’da nehir yolculuğu yapmak için malzeme satın almıştı: Üç tane on kişilik suni kauçuk şişme sal, kargo teçhizatı, kürekler, su geçirmez çantalar ve savaştan artakalmış cephane sandıkları, çadırlar, branda, ip ve benzeri pek çok başka şeyi satın almanın yanı sıra kendisine kürek çekmeye yardım etmesi için bir de adam tutmuştu. Yardımcı kürekçisinin, Lee’s Ferry’ye gitmek üzere çoktan yola çıktığını öğrenmişti. Smith’in bir de sürücüyeye ihtiyacı vardı; kamyonetini Lee’s Ferry’den yolculuğunun sona ereceği Lake Mead’deki Temple Bar’a götürecek birine. Bu işi yapacak kızı, önceden yapılan ayarlamalar sayesinde, Büyük Kanyon Seferleri mağazası civarında takılan gruplar arasından bulmuştu. Kızın haricinde her şeyi kamyonetin arkasına yüklemiş, Page yoluyla Lee’s Ferry’ye varmak üzere yola devam ediyordu.

Klasik Utah tablosunu oluşturan kusursuz gökyüzü, dağlar, sarp yamaçlı kırmızı mesalar, beyaz kayalardan oluşan platolar ve eski volkan püskürmeleri –Kanab’ın yaklaşık elli kilometre doğusundaki Molly’nin Memeleri, örneğin, otoyoldan görülebiliyordu– içinde doğuya doğru sürdüler. Molly’nin Memeleri’nin tepe noktasına pek az kişi çıkmıştı: Biri Binbaşı John Wesley Powell’dı, bir diğeri de Seyrek Görülen Smith. Güneydoğudaki, görüş mesafesinde seksen kilometre ötedeki şu mavi kubbe Navajo Dağı’ydı. Yeryüzünün kutsal yerlerinden biri, Tanrı’nın göbeği, *om* ve odak, şamanlara, cadılara, sihirbazlara, Keet Seel, Dot Klish, Tuba City ve Cambridge, Massachusetts gibi mistik mabetlerden gelmiş güneş delilerine göre kutsal.

Kanab, Utah ve Page, Arizona arasındaki yaklaşık yüz on kilometre boyunca Glen Canyon City denilen katranlı mukavvadan barakalar ve cüruf briketinden yapılma depolar topluluğu haricinde hiçbir kasaba, herhangi türden hiçbir insan yerleşimi yoktur. Glen Canyon City umut ve hayal üzerine kuruludur: Tek mağazasının üzerine asılı ilanda “Buradan Yirmi Kilometre Ötede Yakında Kırk Milyon Dolarlık Bir Enerji Santrali Kurulacak” yazar.

Smith ve arkadaşı Glen Canyon City’de mola vermedi. Glen Canyon City’de kimse mola vermez. Günün birinde kurucularının umduğu ve sakinlerinin hayal ettiği gibi, bir endüstri ve tamahkârlık yuvası haline gelebilir, fakat şu anda gerçekleri söylemeli: Glen Canyon City (ÇÖP ATMAYIN) yolun kıyısında, tıpkı yası tutulmaksızın Utah’ın bazik topraklarında, yabani ot kaplı bir arsada çürüsün diye unutulmuş hasarlı bir Volkswagen gibi yolun kenarında çürüyüp paslanmaktadır.

“O da neydi?” dedi kız.

“Glen Canyon City.”

“Hayır, *şunu* kastediyorum,” dedi kız, arkayı işaret ederek.

Dikiz aynasına baktı. “Oradaki o şey Glen Canyon City idi.”

Wahweap Marina sapağını geçtiler. Kilometrelerce ötedeki kaygan kayalar, karaçalılar, demet halindeki uzun otlar ve firavun inciri kaplı uzun kumlu yamaçta bir grup bina, bir karavan kampı, yollar, iskeleler ve gölün mavi körfezinde bir tekne kümesi görebiliyorlardı. Powell Gölü, Kolorado Mücevheri, çıplak kayaların çevrelediği iki yüz doksan kilometrelik bir baraj gölü.

Smith göle mavi ölüm diyordu. Tıpkı Hayduke gibi onun da kalbi güçlü bir nefretle doluydu. Çünkü Smith farklı bir şey hatırlıyordu. Denize akan altın bir nehirdi hatırladığı. Hidden Passage, Salvation, Last Chance, Forbidden ve Twilight [Saklı Geçit, Kurtuluş, Son Şans, Yasak ve Alacakaranlık] adlı kanyonları ve bazılarının hiç adı olmamış pek çok başka kanyonu hatırlıyordu. Çöldeki Katedral ve Müzik Tapınağı adı verilen tuhaf, büyük amfiteyatroları anımsıyordu. Şimdi bütün bunlar baraj gölünün ölü sularının altında yatıyor, katman be katman çöken siltin altında yavaşça kayboluyordu. Nasıl unutulabilirdi. Çok fazla şey görmüştü.

Şimdi, gittikçe artan otomobil ve kamyon trafiğinin arasında köprüye ve Glen Kanyonu Barajı'na varmışlardı. Smith kamyonetini Senatör Carl Hayden Anıt Binası'nın önüne park etti. O ve arkadaşı arabadan indi ve korkuluk boyunca köprünün ortasına doğru yürüdüler.

İki yüz metre kadar aşağıda, asıl nehirden geriye kalan, baraj tabanındaki elektrik santralının su girişinden, savaktan, türbinden ve tünellerden, barajın sonundaki enerji santralinden geçen yeşilimsi sular akıyordu. Her biri bir adam kolu kalınlığındaki yüksek gerilim telleri, kanyonun duvarlarına çelik kulelerle tırmanıyor, bir aktarma istasyonları labirentinde buluşuyor, ardından güneye ve batıya dağılıyordu; Albuquerque'ye, Babylon'a, Phoenix'e, Gomorrah'ya, Los Angeles'a, Sodom'a, Las Vegas'a, Nineveh'e, Tucson'a ve düzlüklerdeki şehirlere doğru.

Köprünün akış yukarısında, üst kenarından itibaren bayır aşağı iki yüz metre kadar, elektrik santralının yeşil çimle kaplı çatısına dek uzanan özelliksiz, içbükey beton bir cepheden ibaret baraj vardı.

Gözlerini dikip baktılar. Baraj dikkat talep ediyordu. Muazzam bir beton kütlesiydi. Önemli istatistikler: 792.000 ton beton agregası; 750 milyon dolara ve on altı (16) işçinin hayatına mal oldu. ABD İmar ve Islah Bürosu sponsorluğunda, ana yüklenici Morrison-Knudsen, Inc., yapımı dört yıl sürdü, ABD vergi mükelleflerinin teveccühü.

"Çok büyük," dedi kız.

"Öyle, tatlım," dedi Smith. "Ve işte o yüzden."

"Yapamazsın."

"Bir yolu var."

"Nasıl?"

"Bilmiyorum. Ama bir yolu olmalı."

Barajın sadece akış aşağı bakan yüzüne ve üst yüzeyine bakıyorlardı. Dört Euclid kamyonunun geçmesine yetecek genişlikteki tepe yüzeyi, barajın en dar kısmıydı. Tepeden aşağıya doğru genişliyor ve Colorado Nehri'nin önünü kesen baş aşağı bir kama oluşturunuyordu. Barajın gerisinde sular açık gökyüzünü, günün ateşli gözünü yansıtarak ışıltıyor, çok sayıda sürat teknesi su kayağı yapanları sürükleyerek hızla dönüyor, çemberler çiziyordu. Uzaklardan gelen motor iniltileri, neşeli bağırışlar...

“Ama nasıl?” diye sordu kız.

“Sen kime çalışıyorsun bakayım?”

“Sana.”

“İyi öyleyse, bir şeyler düşün.”

“Dua edebiliriz.”

“Dua mı?” dedi Smith. “İşte hiç eğitilmiş olmama bir konu. Hadi içtenlikle tam şurada bir deprem olsun diye dua edelim.” Bunun üzerine Smith dizlerinin üzerine çöktü, orada, köprünün beton kaldırımında ibadet edercesine başını eğdi, gözlerini kapadı, ellerini kenetledi ve duaya başladı. En azından dudakları kıpırdıyordu. Güpegündüz, turistler yanından arabayla geçer ve etrafta fotoğraf çekerek yürürken dua etti. Biri fotoğraf makinesini Smith’e yöneltti. Üniformalı park korucusu bir kadın kaşlarını çatıp başını öteye çevirdi.

“Seyrek,” diye mırıldandı kız, utanmış, “orta yerde kendini rezil ediyorsun.”

“Beni tanıımıyormuş gibi yap,” diye fısıldadı. “Ve kaçmaya hazır ol. Yerin deprenmeye başlaması an meselesi.”

Ağırbaşlı mırıldanmasına geri döndü Smith.

“Ulu Tanrım,” diye dua etti, “şu piç herifler Washington’dan gelip her şeyi mahvetmeden önce buralar nasıldı, sen de ben de biliyoruz. Yüzey sularının büyük seli haziran ayında Rocky Dağları’ndan aşağı indiğinde, nehrin nasıl altın rengi aldığını ve dolup taşıdığını hatırlıyor musun? Kum barlarının üzerindeki ceylanları, söğütlerin üzerindeki mavi balıkçılları; o kocaman ve çok lezzetli yayın balıklarını, onların bozulmuş salamları nasıl ısırıklarını hatırlıyor musun? Bridge Kanyonu ve Forbidden Kanyon’dan aşağı gelen çayı, nasıl yemyeşil, serin ve berrak olduğunu hatırlıyor musun? Tanrım, bu bir insanı hasta etmeye yeter. Diyelim, Hite’deki ihtiyar Woody Edgell’i ve nehri geçmek için kullandığı eski tekneyi hatırlıyor musun? Onun kabloları asılı o acayip aletini, o lanet şeyi hatırlıyor musun? Forty Mile Kanyonu’ndaki çağlayanları hatırlıyor musun? Onların da yarısından fazlasını baraj sularının altında bıraktılar. Escalante’nin bir kısmı da gitti; Davis Gulch, Willow Kanyonu, Gregory Natural Bridge, Ten-Mile. Dinle, beni dinliyor musun sen? Benim için yapabileceğin bir şey var, Tanrım. Hassasiyetle, tam şu barajın altında şu senin depremlerinden birine ne dersin? Olur mu? Herhangi bir zamanda olabilir. Tam şu anda olması bana gayet uyar.”

Bir an bekledi. Park korucusu memnuniyetsiz bir ifadeyle onlara doğru geliyordu.

“Seyrek, korucu geliyor.”

Smith duasını bitirdi. “Peki, Tanrım, görüyorum ki hemen şimdi yapmak istemiyorsun. Pekâlâ, tamam, keyfine bak, patron sensin, ama öyle uzun zamanımız yok. Çabucak yapsan iyi olur, kahretsin. Amin.”

“Bayım!”

Smith bekçi kadına gülümseyerek dizlerinin üzerinden doğruldu. “Hanımefendi?”

“Üzgünüm, bayım, ama burada dua edemezsiniz. Burası kamusal bir alan.”

“Öyledir.”

“Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti’ne ait.”

“Evet hanımefendi.”

“Eğer dua etmek isterseniz, Page’de on üç kilisemiz var, dilediğinizde ibadet edebilirsiniz.”

“Evet hanımefendi. Orada bir Paiute kilisesi de var mı?”

“Ne kilisesi?”

“Ben Paiuteyim. Kafası dumanlı bir Paiute.” Kamyonetinin şoförüne göz kırptı.

“Seyrek,” dedi kız, “hadi gidelim buradan.”

Köprüden yukarı yamaç boyu araba sürdüler ve düzenli, yeşil kasa-ba Page’e vardılar. Birkaç kilometre güneybatıda, kömür yakan Navajo Elektrik Santrali’nin 250 metre yüksekliğindeki bacaları vardı; santralin çıkardığı sülfür dioksit, hidrojen sülfid, azot oksit, karbon monoksit, sülfürik asit, uçucu kül ve başkaca parçacıklı malzemenin ciğerlerine işlediği Kızılderililer onuruna verilmişti bu ad.

Smith ve arkadaşı Mom’s Café’de öğlen yemeği yediler, sonra Big Pig süpermarkete gidip bir saat boyunca ciddi miktarda alışveriş yaptılar. Smith’in kendisi, yardımcı kürekçisi ve dört müşterisi için on dört günlük yiyecek alması gerekiyordu.

Seyrek Görülen Smith nehir yolculuğu işindeydi. Taşra işi. Kendisi profesyonel bir rehber, yaban hayat malzemecisi, kayıkçı ve istifçiydi. Başlıca teçhizatları şişme botlar, kanolar, can yelekleri, dağ çadırları, dıştan takmalı motorlar, yük semerleri, topografik haritalar, su geçir-

mez spor çantalar, işaret aynaları, tırmanma ipleri, yılan sokması kitleri, %75 alkollü rom, olta kamışları ve uyku tulumlarıydı. Ayrıca her birinin kapısında manyetik çıkarmalarla EN UZAKLARA KEŞİF GEZİLERİ, Jos. Smith, Prop., Hite, Utah, yazan bir pikabı ve iki buçuk tonluk bir kamyonu vardı.

(Yirmi kulaç aşağıda, sütümsü yeşil ışıktaki Utah'ın Hite şehrinin hayali kulüpleri, Kanada kavağı iskeletleri, hayalet benzin pompaları. Sualtı pusunun içinden belli belirsiz parlıyor, dış hatları ve kenarları yavaşça çöken siltin çoğalan bulanıklığıyla yumuşuyor. Hite, Powel Gölü'nün suları altında kalalı yıllar olmuş artık, fakat Smith yabancı güçlere tanınma bahşetmeyecek)

Maddi varlıklar önemsizdi. Onun asıl sermayesi olan çok kıymetli özel bilgi birikimi, özel becerileri ve yaklaşımları kafasında ve sinirlerinde bulunuyordu. Smith'e sorun, size söylesin: Hite, Utah yeniden yükselecek.

Geçen yılki brüt geliri 64.521,95 dolardı. Kendisi için herhangi bir ücret veya maaş içermeyen toplam giderler 44.010,05 dolara ulaşmıştı. Net geliri 20.511,90 dolardı. Dürüst bir kilise kaçınıcı Mormon, üç karısı, üç hanesi ve beş çocuğu için pek yeterli değil. Yoksulluk seviyesinde. Ama idare ediyorlardı. Smith iyi bir hayat yaşadığını düşünüyordu. Tek şikâyeti, ABD Hükümeti, Utah Devlet Karayolu Dairesi ve petrol şirketleri, madencilik şirketleri ve kamu kuruluşlarından oluşan bir konsorsiyumun, Smith'in geçimini sağlama imkânlarını ortadan kaldırmaya, onu işinden etmeye ve manzarayı görmesini engellemeye çalışmasıydı.

Smith ve şoförü 685 dolarlık yiyecek aldı, Smith ödemeyi cebindeki nemlenmiş, ısınmış nakitle yaptı (bankalara inanmazdı), hepsini kamyonetine yükledi ve Lee's Ferry'deki randevusuna yetişmek üzere şehirden çıktı, Kızılderili bölgesinin kırmızı kumlu kayalarla kaplı çorak topraklarında, batı rüzgârına doğru yol aldı.

Tabelalarda NAVAJOLARIN TOPRAKLARINA HOŞGELDİNİZ di-yordu. Karşı yönde de GÜLE GÜLE YİNE BEKLERİZ.

Ve rüzgâr eser, kaldırdığı toz bulutları çöl mavisini koyulaştırır, pastel kumlarla kırmızı tozlar asfalt yolda sürüklenir ve yuvarlanan çalılar kuru dere yataklarını doldurur. Güle güle, yine bekleriz.

Yol, Yankı Kayalıkları'nda dinamitlerin açtığı gedikten bükülür ve oradan 350 metre kadar aşağı, Bitter Springs'teki kavşağa kadar uzanır.

Smith her zaman olduğu gibi, arabadan inip önünde ve ardında uzanan dünyayı dikkatle izlemek üzere zirvede durdu. Hayatı boyunca bu manzaraya yüz kere bakmıştı şimdiye kadar; belki de ancak yüz kere daha bakabileceğini biliyordu.

Kız geldi ve yanında durdu. Bir koluyla kızı sardı. Yukarıdan uzaklara puslu ihtişama bakarak yan yana, birbirlerine sokuldular.

Smith sırık gibi, incecik, başa çıkması zor bir herifti. Kolları uzun ve sıırım gibi, elleri iri, ayakları büyük, yassı ve sağlamdı. Gagamsı bir burnu, kocaman bir âdemelması, sürahi kulpu misali koca kulakları, sıçan yuvasını andıran güneşte ağarmış saçları ve geniş, cömert bir sırtışı vardı. Otuz beş yaşında olmasına rağmen, çoğu zaman bir ergen gibi görünmeyi başarıyordu. Fakat kararlı bakışlar, içindeki adamı ele veriyordu.

Çölün aşağılarına indiler, Bitter Springs'ten kuzeye dönerek Hayduke ayak izlerini ve Hayduke işaret levhalarını (yolun kıyılarında boş bira kutuları) takip ederek geçide, köprünün üzerinde park edilmiş cipin yanından geçip Lee's Ferry'ye doğru devam ettiler. Sapakta, nehre ve eski geçitten geriye ne kalmışsa ona bir göz atmak üzere durdular.

Fazla bir şey kalmamıştı. Nehir kıyısındaki kamp alanlarını bir çakıl ocağı ortadan kaldırmıştı. Park Hizmetleri, Lee's Ferry'yi idare etmek, korumak; cazibesini, güzelliğini ve tarihini motorize kamunun kolayca erişebileceği hale getirmek amacıyla yalnızca yeni asfalt bir yol ve çakıl ocağı yapmakla kalmamış, ayrıca bir korucu karakolu, zemini döşenmiş bir kamp alanı, otuz metre yüksekliğinde pembe bir su kulesi, elektrik hattı, zemini döşeli bir piknik alanı, etrafı tel örgüyle çevrilmiş bir taşıt parkı, resmi bir çöp depolama alanı ve çelik hasırla kaplı bir tekne kızağı rampası da inşa etmişti. Bölge, onu vandallıktan ve ticari sömürüden korusun diye Ulusal Park Hizmetleri'ne devredilmişti.

"Diyelim ki duaların kabul oldu," diyordu kız sessizce. "Diyelim ki barajın orda deprem oldu. Peki oradaki bütün o insanlara ne olacak?"

"O baraj var ya," diye yanıtladı Smith, "düşünebileceğin en eğri büğrü kanyonun yirmi kilometre yukarısında. Suların oraya varması bir saat sürer."

"Yine de boğulurlar."

"Ben olsam telefon edip uyarırdım."

“Diyelim ki Tanrı dualarına gecenin bir yarısı cevap verdi. Diyelim ki barajdaki herkes öldü ve onları uyaracak kimse hayatta kalmadı. O zaman ne olacak?”

“Tanrı’nın bir eyleminden ben sorumlu tutulamam, tatlım.”

“Duayı sen ettin.”

Smith sırtıttı. “Ama depremi olduran Tanrı.” Sonra kabuk bağlamış parmağını havaya kaldırdı. “Bu da nedir?”

Kulak verdiler. Kayalıklar kale gibi yükseliyordu yukarıda. Sessiz akşam çevrelerinde akıyordu. Aşağıda, karanlık vadisinin derinliklerinde gizli dövüşken nehir, kayaların arasındaki çapraşık yollarından Büyük Kanyon’daki doruk noktasına doğru ilerliyordu.

“Bütün duyduğum nehir,” dedi kız.

“Hayır, dinle...”

Uzaklardan, yas dolu –yoksa sevinçli miydi?–, kayalıklarda yankılanarak yükselip sonra alçalan doğaüstü bir çığlık işitiliyordu.

“Bir çakal mı dersin?” dedi kız.

“Hayır...”

“Kurt?”

“Evet...”

“Buralarda kurt olduğunu hiç duymamıştım.”

Gülümsedi Smith. “Doğru duymuşsun,” dedi. “Duyduğun kesinlikle doğru. Buralarda artık kurt olmaması gerekiyor. Burada olmamalılar.”

“Kurt olduğundan emin misin?”

“Evet.” Durdu, iyice dinledi. Şimdi yalnızca nehrin sesi geliyordu, aşağılardan. “Ama alışılmamış türden bir kurt bu.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Demek istiyorum ki duyduğumuz şu iki ayaklı kurtlardan.”

Kız bakakaldı. “Yani insan mı demek istiyorsun?”

“Aşağı yukarı.”

Arabayla devam ettiler, korucu karakolunu, pembe su kulesini geçip Paria Nehri’nin karşısına, Colorado’nun çamurlu kıyılarına vardılar. Burada Smith kamyonetini arkası nehre bakacak şekilde park etti ve şişme botlarını indirmeye koyuldu. Kız ona yardım etti. Üç şişirilebilir botu kamyonetin kasasından sürükleyip indirdiler, açtılar ve kuma ser-

diler. Smith alet çantasından bir lokma anahtarı çıkardı, motor blokundan bir buji söktü ve bir hava borusunun ucuna bir adaptör taktı. Motoru çalıştırdı ve botları şişirdi. Kızla birlikte, kürekleri kıyıda bırakıp botları nehre indirdiler ve en yakın söğüt ağacına uzun iplerle bağladılar.

Güneş alçaldı. Kesilmiş kotlarıyla suyun içinde yürürken, soğuk yeşil nehirden doğru, kanyondan aşağı serin bir esinti başlayınca ürperdiler.

“Hadi ortalık iyice kararmadan yiyecek bir şeyler hazırlayalım,” dedi kız.

“Hayhay, tatlım.”

Smith el dürbününü kurcaladı, vadinin yukarılarında, uzaklardaki bir çıkıntının üzerinde hareket ederken gördüğünü sandığı şeyi aradı. Aradığını buldu. Dürbünü odakladı, bir buçuk kilometre kadar ötede, alacakaranlığın pusunda, sütunumsu bir kayanın dibine yarı gizlenmiş mavi cipi seçti. Küçük bir kamp ateşinin titrediğini gördü. Görüş alanının kıyısında bir şey hareket etti. Dürbünü hafifçe çevirdi ve bir adamın gövdesini gördü; kısa boylu, kıllı, yapılı ve çıplak. Çıplak adam elinde bir bira kutusu tutuyordu; öbür elinde bir dürbün vardı, tıpkı Smith gibi. Dosdoğru Smith’e bakıyordu.

İki adam, bir zaman, göz kırpmayan 7x35’lik dürbünlerle birbirlerini incelediler. Smith temkinli bir şekilde el salladı. Öteki adam cevabi bir selamlama niyetine bira kutusunu kaldırdı.

“Neye bakıyorsun?” diye sordu kız.

“Bir tür çıplak turiste.”

“Bakayım.” Dürbünü kıza verdi. Kız baktı. “Aman Tanrım, adam çıplak,” dedi. “Bana el sallıyor.”

“Lee’s Ferry iyice zıvanadan çıktı,” dedi Smith erzaklarını karıştırarak. “Buna şüphe yok. Şu kahrolası Coleman ocağını nereye koyduk?”

“Bu adam tanıdık geliyor bana.”

“Bütün çıplak adamlar tanıdık gelir tatlım. Şimdi şuraya otur ve bak bakalım bu karışıklığın içinde yemek için ne bulabiliriz.”

Mühimmat sandıklarının üstüne oturdular ve basit yemeklerini pişirip yediler. Colorado nehri akıp duruyordu. Akıntı yönünden, bir ırmak kolunun Paria’nın yüzyıllardır nehrin yolu üzerine kayalarını boşalttığı yerdeki akarcanın sürekli gümbürtüsü geliyordu. Havada çamur, balık,

söğüt ve kavak kokusu vardı. Güzel kokular, çürümüş ve bozulmuş, çölün kalbine doğru.

Yalnız değildiler. Arada bir yüz metre kadar ötedeki yoldan geçen motorlu araçların vınlaması geliyordu: Kısa mesafe ötedeki marinaya giden turistler, tekneciler, oltacılar.

Uzak batıdaki burunda yanan küçük ve tek kamp ateşi yavaş yavaş söndü. O yöndeki karanlığın içinde Smith ne bir dost ne de düşman işareti görüyordu. Karanlık suların ışıltısına bakarak, fazla bir şey düşünmeden, çişini yapmak üzere çalılıkların arasına çekildi. Zihni sakindi. Bu gece o ve arkadaşı nehir kıyısında botların ve teçhizatın yanında yatacaklardı. Yarın sabah o nehir aşağı yolculuk için tekneleri donatırken, kız Albuquerque'den hava yoluyla gelmeleri planlanmış paralı yolcuları almak üzere Page'e geri dönecekti.

En Uzaklar için yeni müşteriler. Alexander K. Sarvis adında bir doktor ve Bayan –evli mi acaba yoksa bekar mı?– B. Abbzug adında biri.

4. Kökenler IV

Bayan B. Abbzug

Senatörle bir akrabalığım yok, derdi daima. Bu da büyük ölçüde doğrudu. Ön adı Bonnie'ydi ve Bronxluydu, Brooklynli değil. Üstelik yarı WASP'tı (*white Anglo sexy Protestant*) [Beyaz Anglo kökenli seksi Protestan]; annesinin kızlık soyadı McComb'du. Bu soy belki de Bayan Abbzug'un başının tepesinden poposunun çıkıntısına doğru ihtişamla, ıslıl ıslıl dökülen uzun, gür, pekmez renkli saçlarındaki bakır ışıltılarını açıklıyordu.* Abbzug yirmi sekiz yaşındaydı. Eğitimli bir dansçı sıfatıyla Güneybatı'ya ilk kez yedi yıl önce, bir üniversite kumpanyasının üyesi olarak gelmişti. Dağlara ve çöle –ilk bakışta– âşık olmuş, Albuquerque'de kumpanyadan ayrılmış ve üniversiteye orada devam ederek onur derecesi ve yüksek notlarla mezun olup işsizlik büroları,

* McComb İrlanda kökenliliğe işaret eden bir soyadıdır ve kızıl saçlılık İrlandalılar arasında çok yaygındır. (ç.n.)

erzak fişleri ve bodrum katlarındaki daireler dünyasına adım atmıştı. Garson, bir bankada stajyer veznedar, striptizci ve doktor muayenehanesinde sekreter olarak çalışmıştı. İlk Evilsizer adlı bir psikiyatrist, sonra Glasscock adlı bir ürolog ve sonra da Sarvis adlı bir genel cerrahın yanında.

Sarvis, sefil grubun en iyisiydi. Onunla kalmıştı ve üç yılın ardından büro çalışanı, hemşire, yardımcı ve şoför –Sarvis başkalarının safra kesesini kesip biçmekte yahut göz kapağının içindeki kisti çıkarmak için neşter ve forseps kullanmakta çok mahir olmasına rağmen, şehir trafiğinde araba kullanamazdı– gibi muhtelif mevkilerde hâlâ onunla çalışıyordu. Doktorun karısı, anlamsız bir kazada öldüğünde –O’Hare Havaalanı’ndan kalkış sırasında meydana gelen bir uçak kazası– Sarvis’in bir uyurgezer misali ofisinde ayaklarını sürüyerek dolaşmasını, en nihayet dönüp kendisine bir soru yöneltinceye kadar sekiz gün boyunca izlemişti. Gözleriyle sorduğu bir soru. Sarvis, Abzug’dan yirmi bir yaş büyüktü. Çocukları büyümüş ve evden ayrılmışlardı.

Bayan Abzug elinden gelen teselliği ondan esirgemedi ki az buz değildi, fakat kazadan bir yıl sonra gelen evlenme teklifini reddetti.

Kadın bekârlığının görece bağımsızlığını (öyle düşünüyordu) tercih ediyordu (öyle söyledi). Sık sık doktorla birlikte onun evinde kalmasına ve yolculuklarında kendisine eşlik etmesine rağmen, Albuquerque’nin daha alçakgönüllü bir kısmındaki kendi yerini de tutuyordu. Abzug’un “yeri”, kentin yanlış ya da güneybatı kesiminde, domates dikilmiş bir arsada aşırı büyümüş ve solgun bir mantar gibi görünen; ucuz alüminyumdan jeodezik bir iskeletin desteklediği, katılaşmış poliüretandan yapılmış bir yarımküreydi.

Abzug’un kubbesinin içi, simli sallantılı abajurlar, tavandan sarkan üzerine çok sayıda delik açılmış teneke kutulardan yapılmış avizeler ve içbükey yüzeye rastgeleleştirilmiş ayna parçaları ve incik boncukla bir jeodun göbeği misali parıltılıydı. Güneşli günlerde yarı saydam tek duvar bol ışık alır, iç mekânını zevkle doldururdu. Prenses boy su yatağının yanındaki kitaplık, dönemin entelektüel hippie genç kızının standart kitaplarıyla doluydu: J. R. R. Tolkien’in Toplu Eserleri, Carlos Castaneda, Herman Hesse, Richard Brautigan, *The Whole Earth Catalog*, *I Ching*, *The Old Farmers Almanack* ve *Tibet’in Ölüler Kitabı*. Fritz Perls ve

Prof. Dr. Richard (“Baba Ram Dass”) Alpert’in hikmetlerinin üzerinde dolanıyordu. Yalnız kulağakaçan R. D. Laing’in irrasyonel düğümlerini keşfediyordu. Gümüşçünler R. Buckminster Fuller’in bayat çöplerini yiyerek ilerliyordu. Bonnie’nin hiçbirini açıp okuduğu yoktu artık.

Abzug’un kubbesindeki en parlak şey bir beyindi. Hepsini denemekle birlikte, herhangi bir modaya çok uzun kapılamayacak kadar zekiydi. Fikirlerin bozamayacağı kadar ince zekâsıyla, kendini dönüştürmeyi değil (kendinden hoşnuttu) *yapacak* iyi bir şey aradığını anlamıştı.

Dr. Sarvis bu jeodezik kubbelerden nefret ederdi. Amerikan kırsalının gereğinden fazla kısmının bu devasa çökük golf toplarıyla kaplı olduğunu düşünüyordu. Onları mantarimsı, soyut, yabancı ve inorganik yapılar, Plastik Felaketi’nin, Çöp Çağı’nın belirtisi ve sembolü olarak hakir görüyordu. Fakat Bonnie Abzug’u kubbesine rağmen seviyordu. Bonnie’nin verebildiği azami şey olan bu gevşek ve kısmi ilişkiyi şükranla kabul ediyordu. Yalnızca hiç olmamasından değil, birçok açıdan hep olmasından daha iyiydi.

Bonnie de aynı kanıdaydı. Sosyal yapımızın dokusu, diyordu, ziyadesiyle fazla insanın birbirine çaresizce karşılıklı bağımlı olması yüzünden çözülüyor. Dr. Sarvis, katılıyorum, diyordu; tek umudumuz yıkım. Böylece birlikte kalmaya devam ettiler; bir kızın küçük, karanlık, kibirli sürçmesi ve iri pembe göbekli ayı gibi bir adam, haftalarca, aylarca, bir yıl... Belli aralıklarla evlenme teklifini yineledi Dr. Sarvis, hem âdet yerini bulsun diye, hem sevdiğinden. Biri diğerinden daha mı önemli? Bonnie de kararlılıkla, nazikçe, uzun uzadıya öpüşmelerle, ılımlı ve makul sevgisiyle, düzenli olarak onu reddetti.

Beni az sev, uzun sev...

Öteki erkekler iğrenç gerizekâllılardı. Doktor yaşlanmakta olan bir ergendi ama nazik ve cömertti, Bonnie’ye ihtiyacı vardı ve onunla birlikteyken bütün varlığıyla yanındaydı, onunlaydı. Çoğu zaman. Doktorun hiçbir şeyi saklamadığı kanısındaydı. Onunla *birlikteyken*.

İki yıl boyunca, gelgitlerle, Doktor Sarvis’le birlikte yaşadı ve onu sevdi. Kendini akışa bırakma eğilimi vardı. Milyonlarca kişi bunu yapıyordu. Bu durum Abzug’u biraz sinirlendiriyordu; Fransız dili diploması, güzel, sağlıklı, güçlü, genç bedeni, huzursuz ve asabi zihni, ofis hizmetleri ve yalnız dul bir adamın yarı zamanlı metresi olmaktan daha

zorlu bir işlev yerine getirmiyordu. Ama yine de, düşününce, hakikaten ne yapmayı istiyordu? Ya da olmayı? Dans etmeyi –dansı– bırakmıştı çünkü dans çok talepkârdı, çünkü neredeyse tam bir adanmışlık gerektiriyordu ki Bonnie bunu yapmayı istemiyordu. Sanatların en ilkeli. Bütün o ahlak zabıtası dedektiflerinin, hasar eksperlerinin ve kardeşlik derneği üyesi oğlanların hüznüleri, biraları, pörsük şehvetleriyle karanlıkta oturup apış arasını bir an görebilmek için gözbebeklerini zorladıkları, görme yetilerini mahvettikleri kabare dünyası gecelerine geri dönesiye kesinlikle yoktu.

Ya sonra? Annelik içgüdüğü, anlayabildiği kadarıyla, doktora annelik etme rolü dışında işlev görmüyordu. Babası olacak yaşta bir adama anneyi oynuyordu. Kuşak farkı mı yoksa tersi mi? Genç sevgili meraklısı mı? Kim genç sevgili meraklısı olan? Benim o; doktor ikinci çocukluğunu yaşıyor.

Kubbesini büyük ölçüde kendisi inşa etmiş, sadece sıhhi tesisat ve elektrik sistemini para verip yaptırmıştı. Taşınmadan önceki gece evi kutlamak için bir tören düzenlemişti, bir “ilahi” töreni. O ve arkadaşları küçük ve yanan bir gaz sobasının etrafında bir çember oluşturmışlardı. Uzun, garip Amerikan bacaklarını bükerek ayaklar dizlerin üzerinde bağdaş kurmuşlardı: lotus pozisyonu. Sonra altı orta sınıf, üniversite mezunu Amerikalı, şişirilmiş plastik köpükten bir yirmi birinci yüzyıl kubbesinin altında oturarak, geldikleri ülkelerin eğitilmiş insanların söylemeyi çok uzun zamandan beri bıraktığı bir seri Doğu ilahisine ses vermişlerdi.

"Om," diye ünlemişlerdi. "Ommmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm.
Om mani padma ommmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmmm..."

Yahut Dr. Sarvî's'in söylemekten hoşlandığı haliyle “Om tatlı om: Da-
ima mütevazı ol...” ve eğimli duvarın üzerine el işlemesi bir levha astı:
Tanrı Mutlu Kubbemizi Korusun.

Ama ender olarak oraya adım attı. Bonnie, evinde yahut sık seyahatlerinden birinde doktorla birlikte değilken, mantarının içinde yalnız yaşadı. Kedisiyle birlikte yalnız, saksı bitkilerine, arka bahçede yetiştirdiği domateslerine bakarak, teyp çalarak, okunmamış ve okunamaz haldeki kitaplarının tozunu alarak, şahane saçlarını tarayarak, meditasyon ve

egzersiz yaparak, güzel ve özlem dolu yüzünü güneşin ısıtılmeyen şarkısına doğru kaldırarak, zamanının ve mekânın içinde, açınan benliğinin ilişik bütün hücreleriyle sürüklendi. Şimdi nereye, Abzug? Yirmi sekiz buçuk yaşındasın, Abzug.

Eğlence olsun diye saygıdeğer doktorun geceleri otoyol güzelleştirme çalışmalarına katıldı; başlangıçta ona sürücü ve gözetmen olarak yardımcı oldu. Ateşten bıktıklarında tomruk testeresinin bir tarafını tutup kullanmayı öğrendi. Balta sallamayı ve bir reklam tabelasının istenen yöne devrilmesini sağlamak için onları tutan dikey direkleri nasıl çentmek gerektiğini öğrendi.

Doktor hafif bir McCulloch zincir testere edindiğinde, onu kullanmayı da öğrendi; nasıl çalıştıracağını, nasıl yağlayıp tekrar yakıt dolduracağını, fazla sıkı yahut fazla gevşek olduğunda zinciri nasıl ayarlayacağını. Bu kullanışlı aletle sınırlı zamanda çok daha fazla iş çıkarıyorlardı ama bu da ekoloji sorununu gündeme getiriyordu, artık bu her ne demekse, gürültü ve hava kirliliğini, metal ve enerjinin aşırı kullanımını. Bitmez tükenmez dallanıp budaklanmalar...

“Hayır,” demişti doktor. “Bütün bunları unut. Bizim görevimiz reklam tabelalarını ortadan kaldırmak.”

Devam ettiler; gecenin içinde sinsi karaltılar, plakasının üzerinde gümüşü hekimlik simgesiyle uğursuz siyah Lincoln, koca araba motoru çalışır halde büyük otoyolların yakınındaki karanlık yan yollara park edilmiş; iri adam, kısa boylu kadın, çitlerden atlayarak, zincir testereyi ve yakıt bidonunu otların arasında sürükleyerek. Tarla sincapları ve çizgili baykuşlar için aşına simalar ve kokular; Bernalillo Şerif Bürosu, Özel Araştırma Ekibi ve açık hava reklamcılığı şirketleri için önemli ve sinir bozucu bir gizem haline geldiler.

Birinin bunu yapması gerekiyordu.

Yerel basın ilkin anlamsız vandallıktan bahsetti. Ardından, bir süre, bu tür olayların haberleştirilmesi, reklamlarının yapılmasının Vandalları cesaretlendireceği düşüncesiyle engellendi. Fakat reklamcılar, otoyol devriyeleri ve yöre yerleşimlerinin şerifleri özel mülkiyete yönelik ve bu saldırıların yineleniğinin ve hedeflerin tuhaflığının farkına vardıkça, yorumlar yapılmaya başlandı.

Albuquerque Journal, Santa Fe New Mexican, The Taos News ve *The Belen Bugle*'da fotoğraflar ve haberler çıkmaya başladı. Bernalillo Şerifi, bu sorunu ayrıntılı incelemesi için bir dedektifi tam zamanlı olarak görevlendirdiği yönündeki haberi yalanladı. Açık hava reklam şirketlerinin yöneticileriyle röportajlar yapıldı ve "sıradan suçlular" dan söz ettikleri yazıldı.

Şehir ve kasaba yetkililerinin postalarından hepsi de bu suçları üstlenen isimsiz mektuplar çıktı. Gazete haberleri "organize çevre aktivistleri grupları"ndan bahsetti, bu deyim çok geçmeden daha kullanışlı ve dramatik "eko-baskıncılar" biçiminde kısaltıldı. Bölge savcısı, bu yasadışı eylemleri gerçekleştirenleri, yakalandıkları zaman yasanın elverdiği en ağır şekilde cezalandırılacakları konusunda uyardı. Editöre mektuplar köşelerinde lehte ve aleyhte nahoş mektuplar görüldü.

Doktor Sarvis bir yabancıнын sarı karnını dikerken, maskesinin ardında kıkırdadı. Çocuk, akşam şömine ateşinin yanında gazeteleri okurken gülümsedi. Bu yıl boyu Halloween kutlamaya benziyordu. Yapmaya değer bir şeydi. Bayan Abbzug, soğuk Bronx kalbinde yıllardan beri ilk kez haz denilen duyguyu hissetti. İyi bir işi düzgün bir şekilde yapmanın verdiği doyumunu yeniden öğreniyordu.

Reklam tabelalarını yapan adamlar planlar kurdu, maliyetleri hesapladı, yeni tasarımlar hazırladı ve yeni malzemeler sipariş ettiler. Tabela direklerine elektrik vermekten, tabelalara müdahale edilmesi halinde ateş alacak şekilde kurulmuş silahlardan, silahlı bekçilerden, eylemcileri cezalandıracak yurttaşlara ödül verilmesinden bahsedildi. Fakat reklam tabelaları New Mexico çapında yüzlerce kilometre boyunca karayollarının kıyılarını izliyordu. Suçluların nerede ve ne zaman saldıracağını kimse kestiremiyordu; her reklam tabelası için bir bekçi koymanız gerekirdi. Bir süre çelik kullanıldı. İlave maliyetler elbette ki tüketiciye yansdı. Bir gece Bonnie ve Doktor, haftalar önce seçtikleri bir hedefi devirmek için şehrin epey kuzeyine gittiler. Arabayı otobandan görünmeyecek şekilde bir yol sapağına park ettiler ve hedeflerine kadar bir kilometreye yakın yolu geri yürüdüler. Olağan önlemler. Her zaman olduğu gibi doktor zincir testereyi taşıyor, Bonnie yolu gösteriyordu (gece görüşü daha iyiydi). Karanlıkta tökezleyerek, yıldızları dışında ışık kullanmadan, geçiş üstünlüğü çitini izleyerek yürüdüler.

Dört şeritli otoyolda trafik hep olduğu gibi çılgınca ve hızla, karanlığın içinden kendilerine ait ışık tünellerini izleyerek; çabuk olmak, oraya, bir yere, her neresiyse artık oraya varmak dışında hiçbir şeye aldırmaksızın ısıklar çalarak sürüyordu.

Bonnie ve Doktor coşkulu motorları duymazdan geldi, son sürat geçip giden insan zihinlerini ve bedenlerini dikkate almadı, onlara hiç aldırmadılar; neden aldırınsındı ki? Çalışıyorlardı.

Hedefe vardılar. Her zamanki gibi görünüyordu.

DAĞ MANZARALI KÜÇÜK ÇİFTLİKLER
YARININ YAŞAM TARZINA ŞİMDİDEN KAVUŞUN
Horizon Arazi & İmar Şirketi

“Harika,” dedi Bonnie, nefes nefese kalmış doktora yaslanarak.

Doktor da aynı görüşteydi, “Harika,” dedi. Bir dakika dinlendikten sonra zincir testeresini yere koydu, diz çöktü, çalıştırdı, jikleyi çekti, gaz pedalına yapıştı ve çalıştırma kordonunu sertçe çekti. Enerjik küçük motor canlandı; tehlikeli zincir yuvasında ilerleyerek dans etti. Doktor testere elinde titreşirken tahrip hevesiyle ayağa kalktı. Yağlama düğmesine bastı, motoru hızlandırdı ve tabelanın en yakın direğine gitti.

“Dur,” dedi Bonnie. Ortadaki direğe doğru eğilmiş, parmak eklemeleriyle tık tık üzerine vuruyordu. “Bekle bir dakika.”

Doktor onu duymadı. Gaz pedalını sıktı, testereyi direğe değdirdi. Testere acı bir çelik feryadıyla sekti. Doktor bir an neye uğradığını anlayamadı, gördüğü ve işittiği şeyleri kabullenemedi. Ardından motoru durdurdu.

Gecenin içinde kutlu bir sessizlik. Karanlıkta yüzleri solgun birbirlerine baktılar.

“Doktor,” dedi Bonnie, “Sana beklemeni söyledim.”

“Çelik,” dedi. Elini merakla direğin üstünden geçirdi, iri yumruğuyla güm diye vurdu.

“Evet, öyle.”

Durdular. Düşündüler.

Bir süre sonra Bonnie, “Biliyor musun doğum günüm için ne istiyorum?” dedi.

“Ne?”

“Asetilen pürmüzü. Koruma gözlükleriyle birlikte.”

“Ne zaman?”

“Yarın.”

“Ama yarın senin doğum günün değil ki.”

“Eeee, ne olmuş?”

Hemen ertesi gün geri geldiler, aynı yere, aynı tabelaya, bu kez gereğince donanmış olarak. Pürmüz mükemmel iş görüyordu, yoğun mavi alevi çeliği sessizce ve acımasızca yalıyor, çirkin, kıpkızıl bir yara açıyordu. Fakat karanlıkta bu alev tehlikeli biçimde göze çarpıyordu. Doktor pürmüzü ortadaki direğin tabanına, yuvarlanan çalılar ve tavşan çalılarının arasından, sert çöl zeminden çıktığı yere yaklaştırdı. O zaman bile pürmüzün alevi fazlasıyla göze çarpıyordu. Bonnie çömel-di ve ceketini iyice açarak alevleri geçen trafiğin göremeyeceği şekilde perdelemeye gayret etti. Kimse fark etmiş gibi görünmüyordu. Kimse durmadı. Pervasız otomobiller, böğüren kamyonlar hep birlikte, berbat lastik sesleri, delirmiş motor gürültüleri çıkararak gecenin kara kayıtsızlığına atılıyordu. Belki de kimsenin umurunda değildi.

Pürmüz ölümcül, fakat yavaştı. Çeliğin molekülleri birbirleriyle olan bağlarını gönülsüzce, çok acı çekerek, hiç istemeden koparıyorlardı. Direğin içi beklendiği üzere boş olmasına rağmen kızıl yara yavaşça, çok yavaş genişliyordu.

Pürmüz yavaş, fakat ölümcüldü. Doktor ve kız sebatla, sırayla dinlenerek çalıştılar. Sabır, sabır. Ağır alaşım alevlere teslim oldu. İlerleme gözle görülür hale geldi. Bariz. İnandırıcı.

Doktor pürmüzü kapattı, koruyucu gözlükleri çıkard, terli alnını sil-di. Güzel karanlık etraflarında kapandı.

“Artık kendi kendine devrilir,” dedi doktor.

Ortadaki direk tamamen kesilmişti. Dıştaki direklerin ise üçte ikisinden fazlası kesilmişti. Koca tabela büyük ölçüde kendi ağırlığıyla, tehlikeli bir biçimde dengelenmiş olarak dik duruyordu. Hafif bir güney esintisi sendelemesine yeterdi. Bir çocuk bile devirebilirdi. Kütleçekimsel zaman-mekân sürekliliği içinde tabelanın kaderi, karşı durulamaz bir şekilde önceden belirlenmişti. Yere devrilişinin çizeceği yay üç milimetre hatayla hesaplanabilirdi.

Anın tadını çıkardılar. Özgür ve değerli girişimlerin doğasından gelen erdemler. Sam Gompers'in* hayaleti uğraşlarına gülümsüyordu.

"İtsene," dedi doktor.

"Sen it," dedi Bonnie. "İşin çoğunu sen yaptın."

"Ama bugün senin doğum günün."

Bonnie küçük, esmer ellerini başının yukarısındaki, tabelanın zar zor eriştiği alt kenarına koydu ve yüklendi. Tabela –beş ton çelik, ahşap, boya, vida ve somun– itiraz babından hafifçe inledi ve devrilmeye başladı. Bir hava akımı, ardından tabelanın yerle çarpışması, metalin güm-bürtüsü, gerilip burkularak kopan vidalar, mantar biçimli bir toz bulutu, hepsi bu. Kayıtsız trafik görmeksizin, aldırmaksızın, etkilenmeksizin hızla akmayı sürdürüyordu.

Döner restoran Skyroom Grill'de kutlama yaptılar.

"Şükran Günü yemeği istiyorum," dedi Bonnie.

"Ama Şükran Günü değil ki."

"Ben Şükran Günü yemeği istediğime göre, Şükran Günü *olmalı*."

"Bu kulağa mantıklı geliyor."

"Garsonu çağır."

"Bize inanmayacak."

"İkna etmeye çalışırız."

İkna ettiler. Yemekler geldi ve şarap. Yediler, doktor şarap koydu, içtiler, saatler yavaşlayıp sonsuzluğa dönüştü. Doktor söze girdi.

"Abzug," dedi doktor, "seni seviyorum."

"Ne kadar?"

"Çok, ama pek çok."

"Bu yeterli değil."

Charlie Ray yahut Ray Charles yahut başka biri piyanoda, çok yavaş "Love Gets in Your Eyes" adlı şarkıyı çalıyordu. Daire biçimindeki salon, yerden on kat yüksekte, saatte 0.5 kilometre hızla dönüyordu. Albuquerque, New Mexico ve bütün çevresinin gece ışıkları, üç yüz bin nüfusuyla, aşağıda çevrelerine yayılmıştı, neon imparatorluğu, asla hiza girmeyecek kasvetli, kara, düzensiz yabanın sarmaladığı Babilvari ihtişamın elektrikli bahçeleri. Kokarcalar. Yılanlar. Böcekler. Kurtçuklar.

* ABD işçi sınıfı tarihinin önemli figürlerinden bir sendikacı. (ç.n.)

“Evlen benimle,” dedi doktor.

“Sebep?”

“Bilmem. Tören seviyorum.”

“Gayet güzel bir ilişkiyi ne diye mahvetmeli?”

“Ben yalnız, orta yaşlı bir kasabım. Güvenliğe ihtiyacım var. Bağlılık sözü verme fikri hoşuma gidiyor.”

“Bunu çılgınlar yapar. Sen çılgın mısın Doktor?”

“Bilmiyorum.”

“Hadi gidip yatalım. Yorgunum.”

“Yaşlanınca da beni hâlâ sevecek misin?” diye sordu Sarvis, Bonnie’nin bardağını yakut kırmızısı La Tache’la doldurarak. “Yaşlı, kel ve iktidarsız olduğumda da beni hâlâ sevecek misin?”

“Zaten yaşlı, kel ve iktidarsızsın.”

“Ama zenginim. Bunu unutma. Fakir olsam, beni hâlâ sever miydin?”

“Pek sanmam.”

“South First Caddesi’nde çöp tenekelerini karıştıran, kuduz köpeklerin havladığı, aynasızların peşine düştüğü sakallı, düşkün bir şarapçı olsam?”

“Hayır.”

“Hayır mı?” Kızın elini tuttu, masanın üzerine koymuş olduğu sol elini. İnce bileğinde gösterişli gümüş ve turkuaz takılar vardı. Kızılдерili takılarını seviyorlardı. Yarının bugündeki şehrinin yukarısında, rayların üzerinde, dairesel olarak ve yavaşça dönen büyük bir salonda, titreşen mumların ışığında birbirlerine gülümsediler.

Canım Doktor. Soğan biçimli kafasındaki her çıkıntıya, güneş yanığı tepesindeki her bir çile, elliye yaklaşan yılın Doktor Sarvis’in yüzü diye tasarlamakta –hep birlikte– anlaştığı o haritanın her bir kırışığına aşinaydı. Doktorun özlemlerini yeterince iyi anlıyordu. Elinden geldiğince ona yardım da ediyordu.

Eve, Doktorun F. L. Wright kayalığı eteklerindeki malikanesine gittiler. Doktor üst kata çıktı. Bonnie kuadrofonik pikabın (doktora ait) tablasına bir dizi plak (kendisine ait) yerleştirdi. Dört kolondan sert vuruşlar, elektronik zonklama, hep birlikte şarkı söyleyen dört dejenere gencin, yılda iki milyon dolar kazanan kimi grupların –Konks, Scarabs, Hateful Dead, Green Crotch– stilize sesleri döküldü.

Doktor üzerinde bir bornozla aşağı indi. "Yine şu lanet olası sahte Zenci müziğini mi çalıyorsun?"

"Hoşuma gidiyor."

"O köle müziği?"

"Kimi insanlar seviyor."

"Kim mesela?"

"Sen hariç, tanıdığım herkes."

"Bitkilere zarar veriyor, biliyorsun. Sardunyaları öldürüyor."

"Aman Tanrım. Tamam." Homurdanarak programı değiştirdi.

Yatağa gittiler. Aşağıdan Mozart'ın soylu, ihtiyatlı ve melankolik sesleri yükseliyordu.

"Bu tür müzik dinlemeyecek kadar büyüksün artık," diyordu doktor. "Onlar ergen müziği. Bildiğin balonlu çiklet müziği. Sen koca kız oldun artık."

"Ama hoşuma gidiyor."

"Sabah ben işe gittikten sonra dinle, olur mu? İstersen bütün gün çalabilirsin, tamam mı?"

"Ev senin Doktor."

"Bir o kadar da senin. Ama saksı bitkilerini de düşünmemiz lazım."

Yatak odasının açık Fransız kapılarından, ikinci kat terasının ötesinde, çölün eğimli düzlüğünden aşağı, büyük şehrin ışıltısını görebiliyorlardı. Uçaklar, sakince, sesleri duyulmaksızın, uzaktan, ateşböcekleri kadar sessiz metropol ışıklarının üzerinde dönüyordu. Yüksek ışıldaklar kadifemsi karanlığın içinde bulutları delerek onları izliyordu.

Doktorun elleri kızın bedenindeydi. Bonnie uykulu bir şekilde kıpırdandı kollarında. Eper bir zaman aşk "yaptılar".

"Eskiden bunu bütün gece yapardım," dedi doktor. "Şimdiyse bütün gece yapmaya çalışıyorum."

"Yavaşsın," dedi Bonnie, "ama sonunda başarıyorsun."

Bir süre dinlendiler. "Bir nehir yolculuğuna ne dersin?" dedi doktor.

"Aylardır vaat ediyorsun bunu."

"Bu kez ciddiylim."

"Ne zaman?"

"Çok yakında."

“Nereden düştü aklına?”

“Nehrin çağrısını duyuyorum.”

“O duyduğun tuvaletin sesi,” dedi Bonnie, “vana yine takılmış.”

Bonnie, şu kız, sıkı yürüyüşçüydü. Tabanı tırtıklı botlar, asker gömleği, şort ve korucu şapkası giyer, Albuquerque’nin biricik, pembe Sandia dağ sırası boyunca bir başına yürüyüşe çıkar yahut şehrin batısındaki volkanlarda dolaşırdı. Arabası yoktu ama on vitesli bisikletiyle, dar sırtında sırt çantası, bazen Santa Fe’nin kuzeyine dek 80 kilometre yol gider ve oradan yukarı, gerçek dağlara, Sangre de Cristo (İsa’nın Kanı) Dağları’na, yolun bittiği yere kadar gider, ardından zirvelere tırmanır –Baldy, Truchas, Wheeler– her defasında, kara ayı minik çadırını koklar, dağ aslanları haykırırken iki ya da üç gece kamp yapardı.

Araştırırdı. Avlanırdı. Mesaların kıyısında oruç tutar, bir hayal görmeyi bekler, sonra biraz daha oruç tutardı ve sonunda Tanrı bir tabağın üzerinde, minik bagetlerine beyaz kâğıttan patikler giymiş bir güvercin yavrusu olarak karşısında cisimleşip belirirdi.

Doktor nehir hakkında gevezelik etmeye devam ediyordu. Büyük Kanyon hakkında. Lee’s Ferry diye bir yer ve Seyrek Görülen S. Smith adlı biri hakkında.

“Ne zaman istersen,” dedi Bonnie.

Bu arada reklam tabelalarını kesmeye, yakmaya ve sakatlamaya devam ettiler.

“Çocuk işi,” diye şikâyet ediyordu saygıdeğer doktor. “Bizim daha incelikli işler yapmamız gerek. ABD’nin en büyük açık maden işletmelerinin, canım, Shiprock yakınlarında, bizde olduğunu biliyor muydun? Hemen burada, New Mexico’da, Büyülü Topraklar’da. Kahrolası Rio Grande vadisinin tamamını kaplayan bütün o dumanın nereden geldiğini hiç düşündün mü? Paul Horgan’ın ‘muhteşem nehri’ kanalizе edildi, finanse edildi, tuzlanması sebeр olundu ve New Mexico’nun sülfür mavisi göklerinin altındaki pamuk tarlalarına akıtıldı. Bir elektrik şirketleri ve devlet kurumları konsorsiyumunun bu pisliğin geldiği dört bir yanda daha fazla açık maden işletmesi ve daha fazla termik enerji santrali yapmak üzere gizlice anlaşmalar yaptığını biliyor muy-

dun? Daha fazla yol, enerji hatları, demiryolları ve boru hatları inşa etmeyi planladığını? Hepsini bu yarı bakir yabanda ve birbirine komşu kahrolası kırk sekiz eyaletin en muhteşem manzarası olan yerinde yapmak istediklerini? Bunu biliyor muydun?”

“Bir zamanlar ben de yarı bakireydim,” dedi Bonnie.

“Aynı enerji şirketleri ve devlet kurumlarının Wyoming-Montana bölgesinde daha da büyük şeyler yapmayı planladıklarını? Appalach Dağları’nı mahveden açık maden işletmelerinin hepsinden daha büyük açık maden işletmeleri kurmak istediklerini? Nükleer santraller hakkında düşündün mü hiç? Üretken reaktörler hakkında? Strosiyum, plutonyum? Petrol şirketlerinin şeyl kayalarının içindeki petrolü çıkarmak amacıyla Utah ve Colorado’nun bağırsaklarını deşmeye hazırlandıklarından haberin var mı? Büyük kereste şirketlerinin ulusal ormanlarımıza yaptıklarının farkında mısın? İmar ve Islah Bürosu ve Mühendisler Birliği’nin nehir ve derelerimize yapmayı planladıklarından? Korucu ve av sahaları sorumlularının vahşi yaşam alanlarımıza yaptıklarından? Arazi ıslahçıların açık alanlarımızdan geriye kalanlara yapmayı planladıklarının farkında mısın? Albuquerque –Santa Fe– Taos’un yakında büyük bir şerit şehre dönüşeceğini biliyor musun? Aynısının Tucson-Phoenix’in başına geleceğini? Seattle’dan Portland’a? San Diego’dan Santa Barbara’ya? Miami’den Saint Augustine’e? Baltimore’dan Boston’a? Forth Worth’tan...”

“Onlar senden çok öndeler,” dedi Bonnie. “Panik yapma, Doktor.”

“Panik mi?” dedi Doktor. “Kıyamet? Pan yeniden doğacak, canım. Büyük Tanrı Pan.”

“Nietzsche, Tanrı öldü, dedi.”

“Ben Pan’dan söz ediyorum. Benim Tanrımdan.”

“Tanrı öldü.”

“Benimki hayatta ve tekmeliyor. Seninki için üzgünüm.”

“Sıkıldım,” dedi Bonnie. “Beni eğlendir.”

“Nehirden aşağı bir yolculuğa ne dersin?”

“Yakışıklı, kıllı, terli kayıkçılar el pençe divan hizmet ederken God’s Gulch’tan geçerek *nehirden* aşağı yol almak mı?” Bonnie omuz silkti.

“Ne duruyoruz?”

5. Tahta Ayakkabı Komplosu

Kıyıda o aylak duruyordu.

Fena halde sakallı, kısa, güdük, kötücül, arabası ölümcül silahlarla dolu: Bu aylak hiçbir şey demiyordu, hiçbir şey yapmıyordu, gözlerini dikmiş öylece bakıyordu.

Onu görmezden geldiler.

Smith'in yardımcı kayıkçısı gelmemiştir. Katiyen görünmemiştir ortada. Smith botunu tek başına, kurutulmuş et çiğneyerek teçhiz etmiştir. Kız arkadaşını kamyonetle Page'e, o sabahki uçakla gelecek yolcuları almaya göndermiştir.

Aylak izliyordu. (İş tamamlanır tamamlanmaz, muhtemelen iş isteyecekti.)

Uçuş 96 gecikmeliydi, her zaman olduğu gibi. Nihayet bir bulut tabakasının içinden belirdi, yukarıda gürlledi, aç yaparak döndü ve Page'in gayet kısa pistine rüzgâr yönünde indi – pist kısaydı, çünkü bir tarafında yüksek gerilim hattı, öbür tarafında doksan metre derinliğinde bir yar vardı. Uçağın kendisi antika görünümlü, çift tepkili motorlu bir şeydi– 1929'da üretilmiş olabilirdi (iflas yılı) ve o zamandan beri defalarca boyanmış gibi görünüyordu; tıpkı köşedeki arsada satışa sunulan elden geçirilmiş ikinci el bir araba gibi (Adil Alışveriş Andy'nin Yeri, Ateş Pahası Johnny'nin Yeri). Birileri yakınlarda uçağı kalın, sarı bir boya katmanıyla boyamış, fakat altındaki yeşil boya katmanını bütünüyle gizleyememiştir. Uçağın yanları boyunca sıralı yuvarlak cam pencerelerden haç çıkaran, dua eden, beti benzi atmış yolcuların dışarıya bakan yüzleri görülüyordu.

Uçak pistte döndü ve şeridin apron kısmına hantalca yanaştı. Motorlar duman çıkardı, gümbürdedi ve geri tepti, ama uçağın biniş kısmına hemen hemen yanaşmasına yetecek gücü üretti. Orada motorlar durdu. Havaalanı bilet satıcısı, uçuş trafiği kontrol yetkilisi, müdürü ve aynı zamanda bagaj taşıyıcısı kulaklarındaki koruyucuları çıkardı ve pantolonunun önünü ilikleyerek açık hava kontrol kulesinden indi.

Uçağın sancak motorundan siyah dumanlar yükseldi. İçeriden hafif tıkırtılar geldi; elle çevrilen bir mekanizma bir kapıyı açtı ve indirerek bir asma merdivene dönüştürdü. Açıklıkta hostes göründü.

Uçuş 96 iki yolcu indirdi.

İlk inen bir kadındı. Genç, güzel, küstah bir havası olan bir kadındı; koyu renk parlak saçları belinin altına kadar iniyordu. Giyinik sayılırdı, üstünde fazla bir şey yoktu, giydiği kısa eteğin altında güneşten yanmış mükemmel bacakları görünüyordu.

Kovboylar, Kızılderililer, Mormon misyonerler, devlet memurları ve terminal civarında aylaklık eden öbür istenmeyenler kadına aç gözlerle baktılar. Page şehri, Arizona, 1400 nüfuslu; 800 erkek ve arada bir üç yahut dört güzel kadın.

Genç kadının ardından adam indi, orta yaşlıydı; kırılmış sakalları ve çelik çerçeveli gözlükleri olduğundan daha yaşlı görünmesine yol açıyor olabilirdi. Çok iri, yamru yumru, mutlu bir şekilde göz alıcı bur-nu çöl güneşinin parlak beyaz ışığında cilalanmış bir domates misali parlıyordu. Dişlerinin arasında ince uzun bir puro vardı. İyi giyimliydi, bir profesöre benziyordu. Gözlerini kırıştırarak hasır bir şapka giydi, bunun faydası oldu ve kadının yanında yavaş yavaş yürüyerek terminal kapısına geldi. Yanındaki kızdan çok uzundu. Yine de orada bulunan herkes, kadınlar dahil, gözlerini kadına dikmişlerdi.

Şüpheye yer yoktu. Geniş kenarlı hasır şapkasının altında, taktığı siyah opak camlı kocaman güneş gözlükleriyle Garbo'ya benziyordu. Eski Garbo'ya. Genç Garbo'ya.

Smith'in kız arkadaşı onları selamladı. İri adam kadının elini tuttu ve el koca pençesinin içinde kayboldu. Fakat el sıkışı nazik ve sıkıydı. Cerrah tutuşu.

"Pekâlâ," dedi, "ben Doktor Sarvis. Bu da Bonnie." Sesi çok iri (yahut çok şişman) bir organizmaya göre tuhaf biçimde yumuşak, alçak, melankolik geliyordu kulağa.

"Bayan Abbzug mu?"

"Evet, Bayan Abbzug."

"Ona Bonnie deyin."

Spor çantalar ve uyku tulumlarıyla kamyonete bindiler. Hızla Page'den çıkıp İsa Dizisi'nin on üç kilisesini geçtiler, yoksulların gecekondu mahallelerinden, inşaat işçilerinin karavan gecekondu mahallelerinden geçip şehrin dışına, geleneksel pastoral Navajo Toprakları'nın gecekondu mahallelerine girdiler. Hasta atlar yiyecek bir şeyler ara-

arak otayolun kenarında aylak aylak dolaşıyorlardı: gazete, kâğıt mendil, bira kutusu, öyle ya da böyle sindirilebilir ne varsa. Doktor, Seyrek'in şoförüyle konuşuyordu; Bayan Abbzug soğuk davranıyor ve çoğunlukla sessiz kalıyordu.

"Nasıl korkunç feci bir yer," dedi bir ara. "Kim yaşıyor burada?"

"Kızılderililer," dedi doktor.

"Onlara fazla bile."

Dynamite Notch'tan aşağı Bitter Springs'e, Mermer Kanyon'a ve Jura çağı kayalarının paranoid devasa yaratık heykellerine benzeyen siperlerinin altından Lee's Ferry'ye, nehrin sıcak çamur, yeşil söğüt kokusuna doğru yol aldılar. Sıcak güneş Meryem Ana'nın pelerini kadar mavi bir gökte kükrüyor, ölçsüz ışıyla yarıların sert kusursuzluğunu, muzaffer nehri ve müthiş yolculuk için yapılan hazırlıkları vurguluyordu.

İkinci bir tanışma turu.

"Doktor Sarvis, Bayan Abbzug, Seyrek Görülen Smith..."

"Tanıştığımıza memnun oldum, bayım; sizinle de hanımefendi. Bu George Hayduke. Şu çalıların ardındaki. Bu yolculuğun iki numaralı zencisi olacak. Konuşsana, George."

Sakallarının ardından anlaşılmaz bir şeyler geveledi aylak. Elindeki boş bira kutusunu buruşturdu, kutuyu yakınlardaki bir çöp tenekesine fırlattı, ıskaladı. Hayduke şimdi eski püskü bir şort giymiş, deri bir şapka takmıştı. Gözleri kızarmıştı. Ter, tuz, çamur ve bayat bira kokuyordu. Dimdik ve vakur, sakalı güzelce kesilmiş Dr. Sarvis, Hayduke'ye temkinle bakıyordu. Sakalın adını kötüye çıkaranlar, Hayduke türünden heriflerdi.

Hepsine mutlu bir sırıtişla bakan Smith, mürettebatından ve yolcularından hoşnut görünüyordu. Özellikle gözünü dikip bakmamakta güçlük çektiği Bayan Abbzug'dan. Ama kız acayıptı acayıp. Smith aşağılarda, apış arasında taşak tüylerinin aşkın emin girizgahı olan o belli belirsiz ama yanılmaz kaşıntısını, seğirmesini hissediyordu. Sevgililer günü kadar zührevi; başka bir anlamı olamazdı.

O sıralarda yolcu listesinin geri kalanı da arabayla geldi: San Diego'dan iki sekreter; Smith'in eski dostları, aynı geziyi daha önce yapmış, onunla daha önce pek çok kez nehir gezilerine katılmış kadınlar. Grup tamamdı. Konserve atıştırmalıklar, peynir, kraker, bira ve meyveli

gazozdan oluşan öğlen yemeğinden sonra yola çıktılar. Her zamanki yardımcı kayıkçı ortalarda yoktu; Hayduke kendisine bir iş bulmuştu.

Somurtkan ve sessiz, teknenin önüne bağlı ipi denizci usulü kelepledi, botu itti ve kendisi de bota atladı. Bot nehrin akıntısında yüzmeye başladı. Yan yana güzelce bağlanmış, onar kişilik üç kauçuk bottan oluşan üçlü ekipman hantal ve tuhaf görünümlü bir araçtı ama kayalar ve akanaklar için en doğrusuydu. Yolcular ortadakinde oturuyordu; Hayduke ve Smith, kürekçiler sıfatıyla iki yanda oturuyorlardı. Smith'in kamyon şoförü kıyıdan el sallıyor, düşünceli görünüyordu. On dört gün boyunca onu bir daha görmeyeceklerdi.

Ahşap kürekler ıskarmozlarda gıcırdıyordu; tekne nehrin büyük bölümünde kendisini saatte ortalama 6 ila 8 kilometre hızla –akanaklarda çok daha hızlı– taşıyacak akıntıyla ilerliyordu. Hayduke ve Smith, kayıklardaki pozisyonun aksi yönünde, gondolcular gibi ileriye dönük, kürekleri iterek (çekerek değil) parıldayan nehirle karşı karşıyaydılar; ilk bükümün ötesinden hızla akan suyun sesi geliyordu. Smith dişlerinin arasına bir parça kurutulmuş et sıkıştırdı.

Öğleden sonra ışığını arkadan alan akarsu, tıpkı dövülmüş metal, bronz lame gibi ışıltıyor, her bir yüzey ayna misali gökyüzünün kızılığını yansıtıyordu. Doğuda, kırmızı kanyon duvarlarının üstünde suskunca parlayan yeni ay, koyu şarap rengi gökyüzünde güneşin ihtişamına soluk bir antifonal cevap gibi asılıydı. Öğleden sonra görünen yeni ay, karşıda çılgın güneş. Söğütlerin içinde bir kuş öttü.

Nehirden aşağı!

Hayduke nehir yolculuğu hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Smith de onun hiçbir şey bilmediğini biliyordu. Yolcular hemen durumu anlamadığı sürece, bunun pek bir önemi yoktu. Smith için önemli olan Hayduke'nin geniş ve güçlü sırtı, goril kolları, kısa ve güçlü bacaklarıydı. Çocuk öğrenmesi gereken her şeyi yeterince hızlı bir şekilde öğrenirdi.

Park korucularının yaşadığı kayalıkların altında, Paria'nın akanaklarına yaklaşıyorlardı. Turistler tepenin üzerindeki metalik kamp alanından onları izliyordu. Smith kayaları ve hemen ilerideki dalgalı suları daha iyi görmek için ayağa kalktı. Fazla bir şey değildi, nehrin hafif hızlı aktığı bir kısım, kayıkçı ölçeğine göre 1. Derece. Yeşil nehir birkaç kireçtaşı çıkıntısının etrafında burgaçlanıyor, parlak sular köpürerek ça-

ğıldıyordu. Monoton bir gürleme, akustikçilerin “beyaz gürültü” dedikleri şey, havada titreşiyordu.

Daha önceden kararlaştırıldığı gibi botu 90 derece döndürdü ve küçük akıntının camısı diline yanlamasına girdiler (bu aptal aracın genişliği uzunluğundan fazlaydı). Doğru düzgün su bile sıçratmadan rahatça geçtiler. Çalkantının kuyruğundan geçip, Paria’nın (sel halinde) gri, yoğun balçıklı sularını, Colorado’nun barajdan gelen berrak yeşil sularına boşalttığı birleşme yerine sürüklendiler. Hızları saatte yirmi kilometreden, yeniden sekiz kilometreye düştü.

Hayduke sırtarak rahatladı. Sakalındaki ve kaşlarındaki suları sildi. Aman, diye düşündü, bu bir şey değil. Ben baya doğuştan nehir kürekçisiyim.

Marble Kanyonu Köprüsü’nün altından geçtiler. Yukarıdan bakarken yükseklik o kadar da fazla görünmemişti; yüksekliği kestirmeye yarayacak bir dayanak yoktu. Fakat nehirden yukarı bakınca, dikey yüz yirmi metre yüksekliğin anlamını idrak etti: buradan oraya otuz beş gökdelen katı. Köprüden geçen otomobil oyuncak gibi; gözlem noktasında duran turistler böcek kadar görünüyordu.

Köprü arkalarında uzaklaşıp kanyon duvarlarının kıvrıldığı noktanın ötesinde gözden yitti. Artık iyiden iyiye Mermer Vadisi’ne girmişlerdi, aynı zamanda Marble Kanyonu da denirdi, yer seviyesinden dokuz yüz metre aşağıda, doksan beş kilometre boyunca akan, Küçük Colorado Nehri’nin ağzından Büyük Kanyon’a giren nehir.

Seyrek Görülen Smith hep olduğu gibi hatıralara sarılmıştı. Baraj yapılmadan önceki gerçek Colorado’yu hatırlıyordu, zincire vurulmamış, yönlendirilmemiş nehrin, Mayıs ve Haziran’da eriyen kar sularıyla şişmiş, neşeyle aktığı günleri. Koca blokların nehir yatağında yuvarlanırken öğütüldüğü, takırdadığı, gümbürdediği, devasa bir çenenin öğüten azıdişleri gibi sesler çıkardığı zamanları. Nehir oydu işte.

Öyle bile olsa, her şey kaybolmuş değildi henüz. Öğleden sonranın boncuklu ışıkları eğik bir şekilde kanyon duvarlarının ötesine vuruyor, göklerden dökülen sessiz bir kutsama halinde, dost canlısı güneş sisteminizden kurtulmuş, viskinin altın renginde dökülüyordu kayaların ve ağaçların üstüne. Kaybolup yeniden görünerek, yeni ayın solgun dilimi de peşinden görünüyordu. Onları koruyan bir iyi ruh, bir periler kraliçesi.

Beyaz gürültü yeniden duyuldu. Yine bir akanak geliyordu. Smith can yeleklerini bağlama emri verdi. Bir köşe daha döndüler. Gürültü tehlikeli derecede yükseldi ve kanyondan aşağı, şimdi hepsinin gözlerini diktikleri yerde, kaya çıkıntılarının diş gibi köpük çemberlerinden yükseldiğini gördüler. Nehir o noktada alttan akıyor olmalıydı; bontan baktıklarında çağlarca dışında bir şey göremiyorlardı.

“Badger Crick Akanakları,” diye duyurdu Smith. Yine ayağa kalktı. 3. derece, ciddi bir şey değil. Yine de oraya girmeden evvel iyice bir bakmak istedi. Ayağa kalktı ve nehri okudu, tıpkı başkalarının bir partisiyonu, bir radar ekranındaki görüntüleri yahut uzaklardaki bulutlara bakarak hava durumunu okudukları gibi. Altta gizlenmiş kök kayaların bulunduğu anlamına gelen şişkinlikleri; kayalara ve sığ sulara, yüzeyin on beş santim altındaki kum barlarına, botunun altını yarabilecek suya gömülmüş kütüklerin dal ve budaklarına işaret eden çırpıntılı, dalgacıklı şeritleri, aradı. Gözleriyle ana koldan aşağı boyuna akan köpük beneklerini, nehrin yanlarındaki neredeyse görülemeyen dalga ve girdapları izledi.

Hanımlar Smith’i okurken, Smith de nehri okudu. Ne kadar komik ve kahramanca görüldüğünün ayırdında değildi; Colorado adamı, uzun, ince ve eskiden nehrin olduğu gibi esmer, küreğine dayanmış, öne eğilmiş, güneş karşısında gözlerini kısmış, güçlü ve sağlam dişleri her zamanki sırtışıla ışıldar halde; iyice eskimiş Levi’s kotunda maço şişkinlik, koca kulakları dikkatle dinlemede. Akanaklar yaklaşıyor.

“Herkes yere,” diye talimat veriyor Smith. “İplere sıkı tutunun.”

Nehrin su kütlesi yan bir kanyonun –Badger’in– ağzından yelpaze biçiminde yayılan molozlara, burgaçlanan suların çılgın gümbürtüsüyle çarpar. Derinden gelen, donuk titreşimler sarmış etrafı, sıçrayan suların yol açtığı bir sis var havada, güneş ışığında minik gökkuşakları asılı.

Botu yine çevirirler. Smith küreğinin üzerinde kuvvetle yükselir, öne geçip botu doğrudan hızlı akıntının diline yönlendirir, ana akıntının yağ gibi parlak dalgaları gümbürtünün kalbine bir sağanak gibi dökülür. Abartmaya gerek yok, önemsiz bir akanak bu; müşterilerini heyecanlandıracak, paralarının karşılığını verecek; bunun için para ödediler.

İki buçuk metre yüksekliğinde bir dalga, önde çömelmiş Smith’in üzerinde yükselir. Dalga orada durur, bekler, hareket etmez. (Nehir-

de, denizin aksine, su hareket eder; dalgalar yerinde kalır.) Botun önü, arkasının ağırlığı ve momentiyile dalgaya tırmanır. Smith iplere asılır. Üç parçalı bot neredeyse kendi üzerine kapanır, sonra dalganın üzerinde bükülür ve öne doğru kayar, orta ve üçüncü kısım da aynı şekilde ardından gelir. Islak ve parlak iri bir kaya parçası tam karşılarında durmaktadır, doğrudan rotalarının üzerinde. Tekne kayadan önce bir durur. Kayaya çarpıp bükülen bir ton su tekneye çarpar. Herkes bir anda sıırıslıklam olur. Kadınlar keyifle çığlıklar atar; Doktor Sarvis bile güler. Smith küreğiyle tekneyi yönlendirir; tekne kayadan aşağı yuvarlanır ve akıntının kuyruğundaki dalgaların üzerinde bir lunapark treni gibi yan yatar. Smith geriye bakar. Kürekçisini kaybetmiştir. George Hayduke'nin bulunması gereken yerde, başında kürekçi bulunmayan kürek, yuvasında gevşekçe sallanmaktadır.

İşte gelmektedir. Turuncu can yeleği içindeki Hayduke, vahşi bir kararlılıkla sıritarak dalgaların içinde inip çıkar; dizleri çenesinin altına doğru çekili, cenin pozisyonunda, ayaklarını ve bacaklarını kayalara çarparak darbe giderici olarak kullanmaktadır. İçgüdüsel ve doğru tepki. Şapkasını kaybetmiştir.

Sesi çıkmaz...

Aşağılardaki daha sakin sularda, onu tekneye geri çektiler.

"Nerelerdeydin?" dedi Smith.

Sıritarak, anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek Hayduke başını salladı, kulaklarındaki suyu boşalttı ve aynı anda hem vahşi hem süklüm püklüm görünmeyi başardı. "Kahrolası nehir," diye mırıldandı.

"Bir ipe tutunman gerekirdi," dedi Smith.

"Lanet küreği tutuyordum. Bir kayaya sıkıştırdım ve karnıma çarptı." Gergin bir şekilde karmakarışık ıslak saçlarını pençeledi. Sonora'dan aldığı eski deri sombrero şapkası dalgaların üzerinde yüzüyordu, üçüncü kez dalmak üzereydi. Bir kürek uzatıp aldılar.

Nehir onları sakince, platonun içinden geçerek, yerkürenin Prekambriyen mantosuna, alçak arazilere, deltaya ve bin yüz kilometre ötedeki Cortez Denizi'ne doğru götürüyordu.

"Bir sonraki akanak Soap Crick," dedi Smith. Gerçekten de yine nehirle kayaların çarpışmasının gürültüsünü işittiler. İlerideki bükümünü dönünce.

“Bu çok saçma,” dedi Abzug, Doktor’a gizlice. Dizlerinin ve bacaklarının üzerine ıslak bir panço örtülü, yan yana oturuyorlardı. Bonnie zevkten dört köşeydi. Abartılı şapkasının kenarlarından sular süzülüyordu. Doktorun purosu ıslaklıkta cesurca yanıyordu.

“Kesinlikle çok saçma,” dedi. “Kayıkçılarımızı nasıl buldun?”

“Tuhaf; uzun olan Ichabod Ignatz’a benziyor; kısa olansa eski Mack Sennett filmlerinden fırlamış bir haydut gibi görünüyor.”

“Ya da Haron ve Kerberos’a,”* dedi Doktor. “Ama gülmemeye çalış; hayatlarımız onların güvenilmez ellerinde.” Ve yeniden güldüler.

Hep birlikte bir başka büyük girdaba girdiler, nehir rehberinin kayıtlarına göre 4. derece. Aynı öğüten nehir, yükselen dalgalar, doğa güçlerinin çarpışması, yerinden kıpırdatılması imkânsız tonlarca kireçtaşını ufalayarak akan karşı durulamaz tonlarca suyun katıksız ve akılsız öfkesi. Kaostan çıkıp açıklığa varırken, sarsıntıyı hissediyor, gümbürtüyü duyuyor; köpüğü, havadaki su zerrecelerini ve siste asılı gökkuşaklarını görüyorlardı. Korkmaya vakit bırakmayan maceranın adrenalini, onları dalgaların üzerine yükseltiyordu.

Bu Smith’in Büyük Kanyon’dan aşağı kırk beşinci yolculuğuydu ve hissettiği kadarıyla, yineleme yolculuğun verdiği zevke halel getirmiyordu. Ama öte yandan, hiçbir iki nehir yolculuğu yoktu ki birbirine benzesin. Nehir, kanyon ve çöl dünyası durmaksızın değişiyordu, bir andan diğerine, bir mucizeden diğerine, toprak ananın katı gerçekliği içinde. Nehir, kaya, güneş, kan, açlık, kanatlar, sevinç; bu gerçek, derdi Smith, eğer isteseydi. Eğer işine öylesi gelseydi. Geri kalan her şey erdişi teosofi. Geri kalan her şey transandantal, travesti, alımsatımsal Sciento-logy ya da günün hevesi, o hafta rağbet gören her neyse o. Tıpkı Smith ona sormuş olsaydı Doktor’un diyeceği gibi. Şahine sor. Aç dişi geyiğe saldıran aç aslana sor. Bilirler.

Böyle düşünüyordu Smith. Evet, küçük bir işinsanıydı. Üniversiteye bile gitmemişti.

Akanakların dışındaki muhteşem sükûnette, ki nehrin yarıdan fazlası ve zamanın çoğu böyleydi, Smith ve Hayduke küreklerine dayanıp kan-

* Haron ve Kerberos: Yunan mitolojisinde Cehennem Kayıkçısı ve Cehennem Köpeği; Haron kayığıyla ölümlerin ruhlarını Styx ve Akheron nehirlerinden geçirip ölümler diyarına götürür; Kerberos ise ölümler diyarının kapısında bekler, içeridekilerin dışarı çıkmasına engel olur. (ç.n.)

yon çalığışunun ötüşünün –on altılık notaların berrak bir akışı– su damlalarının düşme sesine, anaforların  ağıltısına, balık ılların sesine, kıyıdaki toprakta sürünen kertenkelenin h ş rtısına karışmasını dinlediler.

Derinlerden bir serinlik çöktü üzerlerine.

“Kamp yapma zamanı millet,” dedi Smith, botu kıyıya doğru yanaştırarak. Hayduke hemen yardıma girdi. İleride, sağ yakada bakırımsı sık söğütler ve lavanta renkli   ekli ılgın topluluklarının çevrelediği kumluk bir yamaç uzanıyordu. Yeniden kanyon çalığışunun ötüşünü duydular, kendi küçük ağzı büyük bir kuş. Ama ahenkli, nasıl ahenkli. Ve uzaklardan gelen başka akanakların sesleri, sonsuz ve yorulmak bilmez bir kalabalığın dinmek bilmeyen alkış seslerine benzeyen o ses. Uğraşan iki adamın homurtu ve solumaları, taşlara sürtünen küreklerin sesleri.

“Manzaraya dikiz Doktor.”

“Teknik jargon yasak. Burası kutsal bir yer.”

“Peki, ama kola makinesi nerede?”

“Lütfen, meditasyon yapıyorum.”

Botun  n  çakıllara sürtündü. Hayduke, genel sorumlu, ipi elinde kangalladı, bileklerine gelen suyun içinde ilerledi ve botu sağlam bir söğüt kümesine bağladı. Hepsi kıyıya  ıktı. Hayduke ve Seyrek yolcuların her birine kendisine ait çantayı, lastik kaplı koruma tahtasını, kişisel eşyalarının bulunduğu küçük mühimmat kutularını verdiler. Yolcular yürüyerek uzaklaştılar; Doktor ve Bonnie bir yönde, San Diego’dan gelen iki kadın başka bir yönde.

Smith, uzaklaşmakta olan Bayan Abbzug’un endamını izlemek için bir an durdu.

“Kız çok acayip değil mi?” dedi. “Kız hakikaten acayip değil mi?” Bir tüfekle nişan almı  asına bir gözünü kapattı. “Bu küçük kız bildiğin bal. Parmak yalatan cinsinden.”

“Am amdır,” dedi George Hayduke, filozofvari, bakmaya tenezzül etmeden. “Malzemeyi şimdi mi indiriyoruz?”

“ oğunu. Dur sana göstereyim.”

Ağır yükle cebelleşerek yiyecek dolu büyük mühimmat sandıklarını, buzluğu, Seyrek’in tencerelerinin, tavalannın, kapaklı kalın tavasının, ızgaralarının ve başka araç gerecinin içinde olduğu ahşap kasayı kıyıya

sürüklediler. Smith kumun üstünde bir kısmı mutfak niyetine işaretledi ve ocağı, katlanan masayı, mutfak araçlarını, barını kurdu, siyah zeytinleri ve kızartılmış ufak midyeleri yerleştirdi. Çok geçmeden ortaya çıkacak teneke maşrapalar için buz kırdı ve Hayduke ile kendine biraz rom koydu. Yolcular hâlâ çalılıkların içindeydiler, üstlerini değiştirip kuru giysiler giyiyor, gözlerden irak akşam serinliğine hazırlık yapıyorlardı.

“Al bakalım, kayıkçı,” dedi Smith.

“*Hòa bình*,”* dedi Hayduke.

Smith odun kömürünü yaktı, standart ilk gece giriş yemeği olan kocaman, yumuşak biftekleri saran kasap kâğıdını açtı ve biftekleri ızgaranın yanına istifledi. Hayduke salatayı hazırladı ve bunu yaparken romun ardından içtiği onuncu kutu birayı yuvarladı.

“O şey böbreklerinde taş yapacak,” dedi Smith.

“Saçma.”

“Böbrek taşı. Biliyorum da söylüyorum.”

“Hayatım boyunca bira içtim ben.”

“Kaç yaşındasın?”

“Yirmi beş.”

“Böbrek taşları,” dedi Smith. “Önümüzdeki on yıl içinde.”

“Saçmalık.”

Yolcular, kuru ve yenilenmiş bir halde, teker teker, ilkin doktor olmak üzere sükun ettiler. Doktor teneke maşrapasını barın üzerine koydu, içine minik bir aysberg ekledi ve getirdiği Wild Turkey şişesinden bir duble viski doldurdu.

“Güzel bir akşam, sakın ve kaygısız,” dedi.

“Doğru,” dedi Smith.

“Kutsal zaman bir rahibe kadar sessiz.”

“Çok yerinde konuştunuz, Doktor.”

“Bana Dok de.”

“Peki Dok.”

“Şerefe.”

“Sizin de şerefimize Dok.”

Ortama dair konuşmalar biraz daha sürdü. Sonra başka mevzulara geçildi. Kız, Abzug, pantolon ve bol bir kazak giymiş olarak geldi.

* (Viet.) Barış. (ç.n.)

Koca şapkasını çıkarmıştı ama alacakaranlıkta bile güneş gözlükleri gözünde idi. Mermer Vadi'ye renk getirmişti.

Bu sırada doktor, "Şu sıralar nehirde bu kadar çok insanın olmasının nedeni, başka her yerde de çok fazla insan olması," diyordu.

Bonnie ürperdi, doktorun sol kolunun altına girdi. "Neden ateş yakmıyoruz?" diye sordu.

"Yaban bir zamanlar insana makul bir hayat tarzı sunmuştu," dedi doktor. "Şimdi psikiyatrik bir sığınak işlevi görüyor. Yakında yaban diye bir şey kalmayacak." Buzlu viskisini yudumladı. "Çok geçmeden gidecek bir yer kalmayacak. O zaman delilik evrensel bir hal alacak." Bir düşündü. "Ve evren delirecek."

"Ateş yakacağız," dedi Smith, Abzug'a. "Yemekten sonra."

"Bana Bonnie de."

"Bayan Bonnie."

"Sadece Bonnie," diye düzeltti kız onu.

Bunu duyan Hayduke, "Hayret doğrusu," diye mırıldandı durduğu yerden ve bir Coors kutusu daha açtı.

Abzug soğuk gözlerle Hayduke'nin yüzüne baktı ya da yüzünün siyah kâkülleri ve gür sakalının arasından görüldüğü kadarına. Tam bir hödük, diye düşündü. Her türlü tüylülük hayvanidir, diye düşünmüştü Schopenhauer. Hayduke, Bonnie'nin bakışını yakaladı, kaşlarını çatı. Bonnie ötekilere sırtını döndü.

"Hepimiz yakalandık," diye devam etti saygıdeğer doktor, "teknolojik yıkıcı gücün demir dişlilerine. Akılsız bir makine. Kalp yerine üretken reaktör taşıyor."

"Çok doğru söylediniz, Dok," diyor Seyrek Görülen Smith. Biftekleri pişirmeye koyuldu, her birini yavaşça ızgaraya, kor halindeki kömürlerin üzerine koydu.

"Gezegensel endüstrileşme," -doktor atıp tutmaya devam ediyordu- "bir kanser gibi büyüyor. Büyüme aşkına büyüme. Galiba şuna bir buz daha alsam iyi olacak." Buzu bardağına atıyor. "Şundan bir parça alın Kaptan Smith, içinizi ferahlatır, karaciğerinizi cilalar ve aşağıda, bağırsaklarınızdaki gübrede bir gül gibi açar."

"Sakıncası yoksa alayım Dok." Fakat Smith bir *makinenin* nasıl "büyüdüğünü" bilmek istiyordu. Dok açıkladı; kolay değildi.

Smith'in San Diego'dan gelen iki eski yolcusu gülümseyerek çalı-
lıklardan ıktılar; Smith'in uyku tulumunu kendi uyku tulumlarının
arasına sermişlerdi. Genç kadınlardan biri bir şişe taşıyordu. Nehir yol-
culukları nedense taşınabilir uyuşturucuların tüketimini artırır gibiydi.
Arada bir bir nefes çektiği sarma sigarasını müşkülpesent parmakları-
nın arasına sıkıştırmış Abbzug hariç. Başının etrafındaki havada yanan
bir tür marihuananın kokusu vardı (Kendi kuyusunu kazmakta üstüne
yoktu). Koku Hayduke'ye karanlık günleri ve daha da karanlık gecele-
ri anımsattı. Söylenerek masaya salatayı, ekşi maya ekmeğini, koçanda
mısırları ve bir dizi kâğıt tabağı açık büfe usulü koydu. Smith biftekleri
çevirdi. Dok dünyayı açıkladı.

Domuz burunlu yarasalar akşamın içinde radar sesleri çıkararak,
böcekleri mideye indirerek kanat ırpıyorlardı. Nehrin aşağılarında,
nehirin akanakları dişlerini biteviye kasvetle gıcırdatarak bekliyordu.
Kanyonun yukarılarında bir kaya kaydı yahut bir şey onu yerinden kı-
pırdattı, bir şekilde yerinden koptu ve kütle çekiminin kucağında kay-
bolmuş, değişimin simyasına doğru, evrensel akışta bir kırıntı halinde,
ıkıntıdan çıkıntıya yuvarlandı ve bir bomba gibi nehre çarptı. Dok mo-
noloğunun ortasında durdu; hepsi bir an için yankılaşımları dinlediler.

"Birer tabak kapın," dedi Smith müşterilerine, "ve doldurun." Te-
reddüt eden olmadı; Smith biftekleri servis etti. Sıranın sonunda, tabağa
tenezzül etmeyen Hayduke askerî kantin maşrapasını uzattı. Smith dev
bifteği maşrapanın üzerine serdi, biftek sadece maşrapanın üzerini de-
ğil Hayduke'nin elini, bileğini ve ön kolunu da örttü.

"Yiyin," dedi Smith.

"Vay canına yandığının," dedi kürekçi, büyük bir saygıyla.

Smith yolcularını ve yardımcısını besledikten sonra, kıyıdan topladı-
ğı, nehrin sürüklediği odunlarla bir kamp ateşi yaktı.

Kanyonun karanlığı çevrelerinde kapanırken, bütün gözler kamp
ateşine döndü. Küçük mavi yeşil alevler nehrin odunlarını yalıyor, sarıp
sarmalıyordu; yüz elli kilometre ötedeki yüksek arazilerden nehrin ge-
tirdiği yontulmuş sarıçamlar, ardıçlar, bodur amlar, kavaklar, iyice per-
dahlanmış erguvan, melengiç ve dişbudak dalları. Yükselen kıvılcım-
ları izleyerek dirsekli gruplar halinde yıldızların belirdiğini gördüler;
gökyüzüne muammalı bir şekilde, rastgele saçılmış zümrütler, safirler,

yakutlar, elmaslar ve opaller. Dörtmala koşan galaksilerin çok ötesinde yahut belki de görölmek için ziyadesiyle mevcut, pusuya yatmıştı Tanrı. Gaz halindeki omurgalı.

Akşam yemeği bitti, Smith çalgılarını çıkardı ve hazirun için çaldı. Armonikasını –görgüsüzlerin “ağız orgu” dedikleri şey–, Yahudi arpını yahut B’nai B’rith mensuplarının ağız tamburası dediği şeyi ve bir Afrika nefesli çalgısı olan kazoosunu çaldı ki bu sonuncusu kimsenin müzikal zenginliğine pek bir katkıda bulunmadı.

Smith ve doktor ateş suyunu elden ele gezdirdiler. İlke olarak sert içkiler içmeyen Abbzug, ilaç kesesini açtı, içinden bir Tampax tüpü çıkardı, tüpten biraz esrar aldı ve bir ucu kıvrılıp kapatılmış ikinci bir kahverengi sigara sardı. Sigarayı yaktı ve elden ele geçirdi ama gönülsüz Hayduke ve anıları dışında kimsenin umurunda değil gibiydi.

“Esrar devrimi bitti mi?” dedi.

“Tamamen,” dedi Dok. “Marihuana etkili bir plaseboda başka bir şey olmadı zaten hiçbir zaman.”

“Ne saçmalık ama.”

“Sancılı ergenler için ağızdan alınan sakinleştirici.”

“Bir saçmalık daha.”

Sohbet tavsadı. San Diego’dan (Tijuana’nın bir banliyösü) gelen iki kadın “Dead Skunk in the Middle of the Road” [Yol Ortasında Ölü Korkarca] adlı bir şarkı söylediler.

Eğlencenin tadı kaçtı. Yorgunluk, yerçekimi gibi kolları, bacakları, gözkapaklarını ağırlaştırdı. Geldikleri sırayla gittiler, ilkin Abbzug, ardından San Diegolular iki kadın. Önce kadınlar. Zayıf cinsiyet olduklarından değil –öyle değiller– sadece daha akıllı olduklarından. Bir gezide, erkekler ayakta kalıp kepaze olana, mideleri bulanana, mahmur gözlerle dilleri dolaşarak, lafları ağızlarında geveleyerek, saçma sapan konuşarak en nihayet ellerinin ve dizlerinin üzerinde masum kumlara kusana, Tanrı’nın sevgili toprağını pisletene kadar içmek zorunda hissederek. Erkek geleneği.

Üç adam küçülen ateşin başında birbirlerine yakın oturuyorlardı. Soğuk gece sırtlarına tırmanıyordu. Smith’in şişesini elden ele dolaştırdılar. Sonra Dok’un şişesini. Smith, Hayduke, Sarvis. Kaptan, aylak ve kötü doktor. Ölü bir dalda üç sihirbaz. Şeytani bir samimiyet doğdu aralarında.

“Biliyor musunuz, beyler,” dedi doktor. “Ne yapmamız gerektiğini düşünüyorum, biliyor musunuz...”

Hayduke önceki gün çölde gördüğü yüksek gerilim hatları konusunda yakınıp durmuştu. Smith yine baraj hakkında figan ediyordu, Glen Kanyonu’nu tıkayan, nehrinin kalbini, kalbinin nehrini tıkayan o baraj hakkında.

“Biliyor musunuz ne yapmalıyız,” dedi doktor, “o boktan barajı olduğu gibi havaya uçurmalıyız.” (Hayduke’nin ağzı bozukluğu onun da çenesini açmıştı).

“Nasıl?” dedi Hayduke.

“Bu yasal değil,” dedi Smith.

“Deprem olsun diye dua ettiğini söylemiştin.”

“Evet, ama buna karşı bir yasa yok.”

“Kötü niyetle dua ediyordun.”

“Bu doğru. Hep öyle dua ederim.”

“Hükümet mallarına cebren zarar vermeye niyetlenmek.”

“Doğrudur, Dok.”

“Bu suçtur.”

“Bu yalnızca kabahat sayılmaz mı?”

“Suçtur.”

“Nasıl?” dedi Hayduke.

“Ne nasıl?”

“Barajı nasıl uçuracağız?”

“Hangi barajı?”

“Herhangi bir barajı?”

“İşte şimdi konuşmaya başladınız,” dedi Smith. “Ama önce Glen Kanyonu Barajı’nı. İlkini onu istiyorum.”

“Bilemem,” dedi doktor. “Yıkım uzmanı sensin.”

“Bana yeterince dinamit vererseniz,” dedi Hayduke, “sizin için bir köprü indirebilirim. Ama Glen Kanyonu Barajı’nı bilemem. Onun için atom bombasına ihtiyaç var.”

“Çok uzun zamandır o baraj konusunu düşünüyorum,” dedi Smith. “Ve bir planım var. Üç jumbo boy yüzer eve ve bir miktar şamandıraya ihtiyacımız var...”

“Orda dur!” dedi Dok, koca pençesini havaya kaldırarak. Bir an bir sessizlik oldu. Etrafına baktı, ateşin ötesindeki karanlığa. “O karanlıkların ne tür kulaklar sakladığını kim biliyor?”

Baktılar. Küçük kamp ateşlerinin alevleri çalılıkların, kumlu kıyıya yarı çekilmiş botun, kayaların ve çakılların, nehrin çarpıntısının üzerine mütereddit bir ışık düşürüyordu. Kadınlar ortalarda görünmüyordu, hepsi uykudaydı.

“Burada biz bombacılar dışında kimse yok,” dedi Smith.

“Nasıl emin olabiliriz? Devlet, sensörlerini her yere koymuş olabilir.”

“Yok,” dedi Hayduke. “Kanyonlara dinleme cihazı yerleştirmediler. En azından henüz değil. İyi de niye barajlarla başlamamız gereksin ki? Yapacak bir sürü iş var.”

“İyi işler,” dedi doktor. “İyi, haysiyetli, yapıcı işler.”

“O barajdan nefret ediyorum,” dedi Smith. “O baraj dünyanın en güzel kanyonunu sular altında bıraktı.”

“Biliyoruz,” dedi Hayduke. “Seninle aynı duygular içindeyiz. Ama gelin önce kolay işleri düşünelim. Çöle çektikleri şu yüksek gerilim hatlarından bir kısmını yerle bir etmeyi nasıl isterdim. Hite yakınlarındaki şu yeni teneke köprüleri. Ayrıca bütün kanyon topraklarında başlattıkları yol yapım çalışmalarını. Sırf şu kodumunun lanet olası buldozerlerini parçalasak, bir yıllarına mal olurdu.”

“Evet, evet,” dedi doktor. “Reklam tabelalarını da unutmayın. Açık maden işletmelerini. Ve boru hatlarını. Ayrıca Black Mesa’dan Page’e uzanan demiryolunu. Kömür yakan elektrik santrallerini. Bakır izabe tesislerini. Ayrıca emlak ve hayvancılık şirketlerini. Vahşi yaşamı zehirleyenleri. Ve yol kenarına bira kutuları atanları.”

“Ben bira kutularımı hep kodumunun yolların kenarına atarım,” dedi Hayduke. “Ne diye atmayacakmışım ki kodumunun bira kutularını kodumunun yollarının kenarına?”

“Dur dur, hemen savunmaya geçme.”

“Kahretsin,” dedi Smith. “Ben de atıyorum. Bana danışılmadan yapılmış, hoşlanmadığım bütün yollara çöp atarım. Bu benim dinim.”

“Tabii,” dedi Hayduke, “çöp içinde bırak hepsini.”

“Durun bakalım,” dedi doktor. “Hiç böyle düşünmemiştim. Öteberi-yi otobanın kıyısına yığ gitsin. Pencereden fırlat. Sahi... neden olmasın?”

“Dok,” dedi Hayduke, “bu özgürleşme.”

Gece. Yıldızlar. Nehir. Doktor Sarvis yoldaşlarına Ned adlı önemli bir İngiliz’den söz etti. Ned Ludd. Herkes ona deli diyordu ama o düşmanı apaçık görmüştü. Bunun gelmekte olduğunu görmüş ve bodoslama eyleme geçmişti. Ve tahta ayakkabılar, *les sabots*’lardan da bahsetti. Sistemin tekerlerine çomak sokanlardan. Dalaverelerden. Eziklerin başkaldırısından. Meşe sabolar giymiş yaşlı ufak tefek hanımlardan.

“Ne yaptığımızı ve niye yaptığımızı biliyor muyuz?”

“Hayır.”

“Umurumuzda mı?”

“Yaparken öğreniriz. Bırakalım uygulamalarımız doktrinimizi oluştursun, böylece kesin teorik tutarlılık sağlarız.”

Nehir, ölçüsüz yüceliğiyle sakince akıyor, zamanı fısıldıyordu. Her şeyi sağaltan zamanı, öyle derler. Gerçekten sağaltır mı? Yıldızlar merhametle bakıyorlardı aşağıya. Yalan. Söğütlerin içinden esen bir rüzgâr uyku vakti geldiğini söylüyordu. Ve karabasanların. Smith ateşe nehrin sürükleyip getirdiği odunlardan biraz daha attı ve bir odunun çatlağında uyumakta olan akrep fena halde uyandırılmış oldu ama çok geç. Sessiz, büyük ıstırabın farkına varan olmadı. Heybetli kanyonun derinliklerinde, parlayan yıldızların altında, huzur genel olarak yeniden egemen oldu.

“Bir rehber ihtiyacımız var,” dedi doktor.

“Buraları iyi bilirim,” dedi Smith.

“Profesyonel bir katile ihtiyacımız var.”

“O benim,” dedi Hayduke, “adam öldürme benim uzmanlık alanım.”

“Herkesin zaafı vardır.” Sustu. “Benimki,” diye ekledi Dok, “Baskin-Robins reklamlarındaki kızlar.”

“Orda dur,” dedi Smith, “Bu tür konuşmalara katılmam.”

“İnsanlar değil, Kaptan,” dedi doktor. “Buldozerlerden söz ediyoruz. Halatlı kazıcılardan, kepçelerden, greyderlerden.”

“Makineler,” dedi Hayduke.

Planlamada bir duraklama daha.

“Bu kanyonun dinlenmediğinden emin misiniz?” diye sordu doktor. “Birilerinin söylediğimiz her sözü dinlediğini hissediyorum.”

“O duyguyu bilirim,” dedi Hayduke, “ama şu anda düşündüğüm bu değil. Düşünüyorum da...”

“Ne düşünüyorsun?”

“Düşünüyorum da: Ne demeye birbirimize güvenecekmışiz? Sizin ikinizi bugünden önce görmüş bile değilim.”

Sustular. Üç adam ateşe baktı. İriyarı cerrah. İnce uzun nehir kaptanı. Yeşil bereli barbar. Biri iç geçirdi. Birbirlerine baktılar. Ve aynı fikre vardılar: Bir önemi yok. Ve aynı şeyi düşündüler: Bana dürüst gibi görünüyorlar. Ve aynı kanıya vardılar: Düşman olan erkekler değil. Kadınlar da. Çocuklar da.

Birbirlerini izleyerek değil, hepsi birlikte, tek kişiymiş gibi gülümse-diler. Birbirlerine. Şişe elden ele sondan bir önceki turunu yaptı.

“Her neyse,” dedi Smith, “sadece konuşuyoruz.”

6. Comb Wash Vadisi Baskını

Hazırlıkları tamamdı.

İlkin Kaptan Smith’in önerisiyle, harekât alanının her yerindeki muhtelif noktalara erzak ve teçhizat sakladılar: Kanyon topraklarına, Utah’ın güneydoğusu ve Arizona’nın kuzeyine. Depoladıkları (1) yiyecek: konserve gıda, kurutulmuş et, meyve, bakliyat, süttozu, kapalı içme suyu; (2) saha ekipmanı: tıbbi bakım malzemeleri, muşamba ve pançolar, yangın kutuları, topografik haritalar, fitilli kadife ve yırtılmaz kumaşlar, uyku tulumları, mataralar, avlanma ve balık tutma ekipmanları, yemek pişirme araç gereci, ip, bant, naylon kordon ve (3) temel malzemeler: ingilizanahtarları, sökme manivelaları, kuvvetli tel makasları, cıvata kesikleri, kazı araçları, sifon hortumlar, şeker ve şuruplar, gaz ve benzin, çelik takozlar, tahrip kapsülleri, ateşleme fitilleri, emniyet fünyeleri, kapsül sıkıştırıcılar, fünye ateşleyiciler ve yeterli miktarda Du Pont Straight ve Du Pont Red Cross Extra dinamit. İşin çoğunu Smith ve Hayduke yapmıştı. Bazen onlara Albuquerque’den uçakla gelen doktor ve Bayan Abzug yardım etmişti. Hayduke bir süre kızın varlığına itiraz etmişti.

“Kız olmaz, lanet olsun,” diye haykırmıştı. “Bu erkek işi.”

“Domuzluk etme,” demişti Bonnie.

“Tamam, tamam,” demişti doktor. “Sakin olalım.”

“Ben hücreyi üç erkekle sınırlı tutacağız sanmıştım,” diye ısrar etmişti Hayduke. “Kız olmaz.”

“Ben kız değilim,” demişti Bonnie. “Ben yetişkin bir kadınum. Yirmi sekiz buçuk yaşındayım.”

Seyrek Görülen Smith her nasılsa kenarda, uzun çenesindeki sakalları kaşıyarak durmuştu.

“Üç kişi üzerinde anlaştık,” demişti Hayduke.

“Biliyorum,” demişti doktor, “ve üzgünüm. Ama Bonnie’nin de bizimle olmasını istiyorum. Ben nereye, Bonnie oraya. Tersisi de doğru. O olmadan pek iyi iş göremiyorum.”

“Ne biçim erkeksin sen?”

“Bağımlı.”

Hayduke, Smith’e dönmüştü. “Sen ne diyorsun?”

“Ben mi,” demişti Smith, “biliyorsun, ben bu küçük kızdan bir bakıma hoşlanıyorum. Etrafta olması bir bakıma hoşuma gider. Ben diyorum ki gel onu da aramıza alalım.”

“O zaman kan yemini edecek.”

“Ben çocuk değilim,” demişti Bonnie, “ve kan yemini etmeyi yahut herhangi bir oğlan çocuğu oyunu oynamayı reddediyorum. Bana güvenmeniz gerekecek. Yoksa hepinizi Arazi Yönetimi Bürosu’na ihbar ederim.”

“Bizi taşaklarımızdan yakaladı,” demişti Smith.

“Ayrıca bayağılık da yok,” demişti Bonnie.

“Testislerimizden,” demişti Smith.

“Onları testislerinden yakaladın mı, kalpleri ve akılları arkadan gelir,” demişti doktor.

“Bu durumdan hoşlanmıyorum,” demişti Hayduke.

“Haydut,” demişti Bonnie. “Üç bir oylamayı kaybettin.”

“Bundan hoşlanmıyorum.”

“Sakin,” demişti doktor. “Sizi temin ederim, çok işe yarayacak.”

Doktor son sözü söylemişti. Ne de olsa girişimi o finanse ediyordu. Melek oydu. İntikam meleği. Hayduke bunu biliyordu. Ve masraflar muazzamdı. Doğru düzgün bir uyku tulumu doksan dolar. İyi bir çift bot kırk dolar. Bir kilo fasulyenin fiyatı bile alıp başını gitmişti. Ancak

açık ara en büyük masraf, yine de, erzak ve teçhizat değil Güneybatı'nın engin, engebeli ve girift geniş topraklarında taşıma ve seyahat giderleriydi düpedüz; benzinin galonu 49 ila 55 sent arasındaydı ve yeni bir kamyonet lastiği (altı katlı, ağır iş için) en azından 55 dolardı. Üstüne doktor ve Bonnie'nin uçak biletleri vardı; Albuquerque'den Page'e tek yön, her biri için 42 dolar 45 sent.

Bu giderlerin birçoğu, Smith (En Uzaklara Keşif Gezileri) tarafından vergiden düşülebilen işletme giderleri olarak gösterilebiliyordu, fakat öyle bile olsa, başlangıç giderleri büyüktü. Saygıdeğer doktor nakdi sağlıyor, Smith hazır bulunduruyor ve çeklerin çoğunu yazıyordu. Patlayıcılar da, elbette, vergiden düşülüyordu; doktor onları vergi iadesi formlarına çiftliğindeki iyileştirme çalışmaları –Albuquerque'nin doğusundaki Manzano Dağları'nda sahibi olduğu 90 hektarlık vergi barınağı için– ve aynı sahada sahibi olduğu bir grup maden sahasındaki değerlendirme çalışmaları için gider olarak kaydediyordu.

"Eldiven," dedi Hayduke. "Eldivenler! Eldivensiz olmaz, bu kodumunun karanlık işleri eldivensiz çevrilmez!" Bunu üzerine Dok ekipteki herkese en kaliteli güderiden üçer çift eldiven aldı.

"Gerçek balmumundan koruyucu ve yalıtıcı cila!" (Botlar için.)

Doktor, Hayduke'nin istediği markadan cila alıyordu.

"Belde taşımak için silah."

"Hayır."

"Silahlar!"

"Hayır."

"Fıstık ezmesi!" diyordu Bonnie.

"Silahlar ve fıstık ezmesi," diye haykırıyordu Hayduke.

"Fıstık ezmesine evet, silahlara hayır."

"Kendimizi savunmamız gerekecek."

"Silah yok." Dok, inatçı olabiliyordu.

"O pezevenkler bize ateş açacak!"

"Şiddet yok."

"Karşı ateş açmak zorunda kalacağız."

"Kan dökmek yok." Doktor sağlam duruyordu.

Hayduke oylamayı, bire karşı üç, yine kaybetmişti. Böylece, şimdi-lik kaydıyla kendi silahlarını elinden geldiğince sakladı ve yalnızca sırt çantasının iç gözündeki tabanca taşımaya devam etti.

Dok altı kasa Deaf Smith marka, ağartılmamış, hidrojenlenmemiş, doğal gübreli toprakta, böcek ve ot öldürücüler kullanılmadan, devletin tarım uzmanlarının yardımı olmaksızın yetiştirilmiş ve güneşte kurutulmuş yerfıstıklarından üretilmiş fıstık ezmesi satın aldı. Seyrek Görülen Smith (Deaf Smith'le akrabalığı yoktu) ve Hayduke, fıstık ezmelelerini stratejik bir şekilde Colorado Platosu'na serpiştirdiler; bir kavanoz buraya, bir kavanoz şuraya, Onion Creek'ten Pakoon Spring'e, Pucker Pass'tan Tin Cup Mesa'ya, Utah Tavaputs'tan Moenkopi Arizona'ya kadar. Leziz kahverengi fıstık ezmesi.

Girişimin başlangıç döneminde, bir keresinde, bir benzin istasyonunda depolarını doldururlarken, Dok kredi kartıyla ödeme yapmak üzereydi ki Hayduke onu bir kenara çekti. "Kredi kartı yok," dedi.

"Kredi kartı yok mu?"

"Lanet kredi kartı yok; her gittiğimiz yerde adın sanınla, imzanla belgelenmiş apaçık bir iz mi bırakmak istiyorsun?"

"Anlıyorum," dedi Dok. "Tabii ya. Nakit öde, kredi kartını bırak. Ne var ki uzaktan davulun sesi hoş gelir."*

Başlangıçta gerçekte patlayıcıları ne çaldı, ne satın aldı ne de kullandılar. Hayduke derhal kullanılmaları için bastırdı, hararetle ve ısrarla, fakat diğerleri karşı çıktı. Doktor dinamitten korkuyordu; akla anarşiyi getiriyordu ve anarşi cevap değildi. Abzug her türlü havai fişegün Güneydoğu eyaletlerinde yasadışı olduğuna işaret etti; ayrıca tahrip kapsüllerinin rahim ağzı kanserine yol açtığını duymuştu. Doktor, Hayduke'ye patlayıcıları yasadışı (her ne kadar yapıcı bile olsa) amaçlarla kullanmanın suç, köprüler ve otoyollar söz konusu olduğunda ise federal bir suç olduğunu hatırlattı; oysa yakıt tankına mısır şurubu dökmek yahut damperli bir kamyonun yağ borusuna kum ve zımpara tozu koymak yalnızca zararsız bir kabahatti, Cadılar Bayramı şakasından pek farkı yoktu.

Sorun, bariz ve acımasız endüstriyel sabotajlar mı yapılacağı, yoksa incelikli, sofistike taciz teknikleri mi kullanılacağıydı. Hayduke bariz ve acımasız olanı destekliyordu. Ötekiler, ötekini. Her zamanki gibi oyla-

* *Nor heed the rumble of a distant drum*; burada yazar Hayyam'ın bir rubaisinin [Benim cennetim veresiye onunki peşin / Ne var ki davulun sesi uzaktan hoş gelir] İngilizce çevirisinden alıntı yapıyor. (ç.n.)

mayı kaybeden Hayduke, burnundan soluyor ama kendisini operasyon ilerledikçe işlerin daha da sertleşeceği düşüncesiyle teselli ediyordu. Her eylem için daha büyük bir tepki. Bir kötü işten daha beter bir diğere. Ne de olsa kendisi bir Vietnam gazisiydi. Sistemin nasıl çalıştığını biliyordu. Günden güne geçip göçen zaman onun lehine ilerliyordu.

Malzemelerin zulalanması işi, her yerde büyük bir özenle yapılmıştı. Yenebilir, içilebilir yahut başka türden bozulabilir veya imha edilebilir malzemelerin tamamı küçük manevra sandıklarına konulmuştu. Aletler bilenmiş, yağlanmış kılıflarına konulmuş yahut çadır bezine sarılmıştı. Mümkünse her şey gömülmüş, değilse kayalar ve çalılarla güzelce örtülmüştü. Saklama yerleri kamufle edilmiş, izler bir süpürge yahut ağaç dalıyla silinmişti. Grubun kıdemli askeri danışmanları Hayduke ve Smith'in incelemesinden geçmeyen hiçbir saklama yeri tatmin edici kabul edilmemişti. Tilkiler? Altılı Paket? Yaban İntikamcıları? Tahta Ayakkabı Çetesi? Kendilerine ne ad verecekleri konusunda bile anlaşıyorlardı. Fıstık Ezmesi Hizbi? Mor Adaçayı Akıncıları? Özgürlük İçin Genç Amerikalılar? Hristiyan Kadınlar İtidal Birliği? Karar veremiyorlardı. Lider kimdi? Bonnie, burada hepimiz lideriz diyordu. Doktor, lider yok diyordu. Hayduke, kahrolası bir devrim yapmak için berbat bir yol diye yakınıyordu; sabık çavuş Geo. Wash. Hayduke hafif bir otorite yanlısı damardan mustarıptı.

"Sakin olun, lütfen, *pax vobiscum*," diyordu Dok. Ancak kendisi de giderek daha çok heyecanlanıyordu. Şu elli milyon dolarlık yeni Üniversite Tıp Merkezi'ne, Bauhaus stili yeni milyon dolarlık derslik binalarından birinde olanlara bakın, örneğin. Bina ham çimento kokuyordu. Uzun, dar ve az sayıdaki pencereler, bir korugandaki ateş mazgallarına benziyordu. Havalandırma sistemi en son tasarımlardan biriydi. Dr. Sarvis bir gün ders vereceği sınıfa girdiğinde –"Endüstriyel Kirlilik & Solunum Hastalıkları"– sınıfı aşırı sıcak, içeriği havasız buldu. Öğrenciler her zamankinden daha uykulu ama kaygısız görünüyorlardı.

Buranın biraz havalandırılmaya ihtiyacı var, diye homurdandı doktor. Bir öğrenci omuz silkti. Kalanlar baş salladı; doktorla aynı fikirde olduklarından değil, uyukladıklarından. Doktor en yakın pencereye gitti ve açmaya çalıştı, ama ne mümkün. Pencerede herhangi bir türden menteşe, mandal, kanat, tutamak, manivela yahut kol görünmüyordu.

Bu pencereleri nasıl açıyorsunuz, diye sordu en yakınındaki öğrenciye. Bilmiyorum efendim, dedi öğrenci. Bir başkası, Açamazsınız, bu havalandırma tertibatlı bir bina. Diyelim ki havaya ihtiyaç duyduk, dedi doktor sakın ve makul. Havalandırma tertibatı olan bir binada pencere açmamalısınız, dedi öğrenci. Pencere açmak sistemi mahveder. Anlıyorum, dedi Dok; fakat temiz havaya ihtiyacımız var. (Dışarıda, aşağıda, güneşin altında küçük kuşlar altın çiçeğine şarkı söylüyor, ortancaların içinde zina yapıyorlardı.) Ne yapıyoruz bu durumda? diye sordu. Sanırım İdare'ye şikâyetle bulunmanız gerekir, dedi bir başka öğrenci, daima kahkahalarla karşılanan bir saptama yaparak. Anlıyorum, dedi Dr. Sarvis. Hâlâ sakın ve makul, karatahtanın yanındaki çelik çerçeveli masaya gitti, masanın arkasında duran çelik bacaklı sandalyeyi aldı ve arkalığından tutarak pencere camını indirdi. Hepsini. İyice. Öğrenciler sessiz bir onayla izlediler ve işini bitirdiğinde onu oturdukları yerden alkışladılar. Dok ellerini sildi. Bugün yoklamayı atlıyoruz, dedi.

Çete, haziran ayının başlarında güzel bir günde, Utah, Blanding'den batıya doğru, yine malzeme saklamak üzere yol alırken, aşağıdaki manzaraya bakmak için Comb Sırtı'nın zirvesinde durdu. Seyrek'in 4x4 kamyonetinin geniş kabininde dördü yan yana oturuyordu. Öğle yemeği zamanıydı. Smith, tozlu yoldan çıktı –Utah 95 no'lu Eyalet Yolu– ve çepere yakın devam eden bir cip yoluna döndü. Comb Sırtı eğimli katmanlardan oluşan, doğu tarafında gittikçe yükselen, batı tarafında ise doksan dereceye yakın bir açıyla aniden alçalan devasa bir oluşumdur. Kıyısından aşağı düşüş mesafesi, yaklaşık yüz elli metredir, yarın aşağısında ise yüz metreyi bulan dik bir moloz yamacı bulunur. Güneydoğu Utah'taki diğer pek çok kanyon, mesa ve sırt gibi Comb Sırtı da doğudan batıya yolculuklar için ciddi bir engel teşkil eder. Yahut ederdi. Tanrı öyle olsun istemişti.

“Bakın,” dedi, bitkileri Latince adlarıyla söyleyerek, “*Arabis pulchra*. *Fallugia paradoxa*. *Cowania mexicana*, vay canına!”

“Bu nedir?” dedi Bonnie, bodur çamın gölgesindeki küçük morumsu çiçekleri işaret ederek.

“*Pedicularis centranthera*.”

“Tamam, anladık, yani ne?”

“Yani ne?” Doktor duraksadı. “Ne olduğunu bilen yok, ama insanlar ona... kurbağa otu diyor.”

“Bilgiçlik taslama.”

“Ayrıca kestere diye de bilinir. Bir çocuk bana ‘Kurbağa otu nedir?’ diye sordu. Ben de ‘Belki de Tanrı’nın mendili’ dedim.”

“Bilgiçlik taslayanları kimse sevmez.”

“Biliyorum,” diyerek onayladı Dok.

Smith ve Hayduke yüz elli metrelik çırılçıplak yerçekiminin kıyısında durdular. İnsanları uyumaya çağıran o esneyen uçurumun kıyısında. Fakat onlar aşağıya, ölüme değil; güneye, hayata yahut en azından toz ve hareketin hengamesine bakıyorlardı. Motorların iniltisi, uzakta çalışan dizel motorların uğultusu.

“Yeni yol,” diye açıkladı Smith.

“Hı, hı.” Hayduke dürbününü çıkarıp beş kilometre kadar ötedeki sahneyi inceledi. “Büyük operasyon,” diye mırıldandı. “Greyderler, nakliye kamyonları, kazıcılar, yükleyiciler, kazıcı yükleyiciler, sondaj makineleri, tankerler. Ne kadar güzel lanet bir takım.”

Dok ve Bonnie, saçlarına çiçekler takmış, geldiler. Uzaklardan, tozun içinden güneş ışığı cama, parlak çeliğe vurup yansiyordu.

“Orada neler oluyor?” dedi Dok.

“Yeni yol çalışması,” dedi Smith.

“Eski yolun nesi varmış?”

“Çok yaşlı,” diye açıkladı Smith. “Tepelerden yukarı çıkıp iniyor, kanyon başlarının etrafını dolaşıyor, asfalt değil ve genellikle bir yerden bir yere gitmesi çok uzun sürüyor. Bu yeni yol, Blanding’den Natural Bridges’e giderken milletin yolunu on altı kilometre kısaltacak.”

“Şehre ait bir yol mu?” diye sordu Dok.

“Bu şehirde iş gören belli şirketlerin çıkarına inşa edilmişti, ama şehrin yolu değil, devlet yolu. Uranyum madenlerinin sahibi olan fukara arkadaşlara, Powell Gölü’ndeki kamyon filoları ve marinalara yardım olsun diye, bu amaçla yapıldı. Onlar da karnını doyurmalı.”

“Anlıyorum,” dedi Dok. “Şunu ver de bir bakayım George.”

Hayduke dürbününü Marsh-Wheeling marka purosundan derin bir nefes çeken doktora verdi.

“Meşguller, çok meşguller,” dedi. Dürbünü Hayduke’ye geri verdi. “Baylar, bu gece yapacak işimiz var,” dedi.

“Benim de,” dedi Bonnie.

“Senin de.”

Yukarıdan aşağıya bir tüy gibi süzülerek, gümüşsü benekli şahinin tiz çılgılığı indi. Kızıl kuyruklu, yalnız, tek bir atmaca kırmızı resiflerin, Triyas yaşlı kumtaşı dalgalarının üzerinden, pençelerinde canlı bir yılanla geçiyordu. Yılan eğilip bükülüyordu, çünkü başka bir dünyaya doğmuştu. Öğle yemeği vakti gelmişti.

Hafif bir şeyler atıştırdıktan sonra, çete Smith’in kamyonetine do-
luştı; kayaların üzerinden, çalılıkların arasından geçerek, düşük vitesle
ve dörtçekerle üç kilometre kadar daha yaklaşıp çalışmalara yukarıdan,
daha doğrudan bakan bir noktaya geldiler. Smith aracı bulabildiği en
büyük –ama arabayı doğru düzgün gizlemeye yine de yetmeyen– bo-
dur çamın gölgesine park etti.

Ağ, diye düşündü Hayduke; bizim kamuflaj ağına ihtiyacımız var.
Defterine not düştü.

Şimdi üç adam ve kız kenara, yüksek uçurumun kıyısına doğru
yürüdüler. Hayduke, gözlem noktalarına doğru, alışkanlıkla ellerinin
ve dizlerinin üzerinde, son birkaç metreyi de karınüstü sürünerek ön-
den gitti. Bunca önlem gerekli miydi? Muhtemelen değildi, oyunlarının
böylesine erken bir bölümünde; Düşman, ne de olsa henüz Hayduke &
Ortakları’nın varlığından haberdar değildi. Düşman, esasen, hâlâ safça
Amerikan halkının sevgisine mazhar olduğunu hayal ediyordu.

Yanlış. Asude ve sedefsi göğün altında, sıcak kumtaşının üzerinde
karınüstü uzanmış iki yüz on beş metre dikey yükseklik ve sekiz yüz
metre yatay uzaklıktan, demir dinozorların kum çukurlarında boğuşup
kükremesini gizlice izlediler. Abzug, Hayduke ve Sarvis’in ne kalple-
rinde ne kafalarında sevgi vardı. Sempati de yoktu. Fakat tüm bu güce,
bu denetimli ve yönlendirilmiş insanüstü güce istemsizce epey hayran
olmaktan kendilerini alamadılar.

Gözetleme yerleri onlara projenin tamamını değil ama en civcivli
kısını gözetleme olanağı veriyordu. Araştırma ekipleri, büyük maki-
nelerin çok önünde, haftalar önce işlerini bitirmişlerdi, fakat çalışmala-
rının kanıtları duruyordu: Ardıç dallarından sallanan, şaşırtıcı pembe-
likte kurdeleler, yapılacak yolun orta çizgisini ve banketlerini gösteren
yere saplanmış sivri kazıklar, mikyas noktası olarak zemine çakılmış
çelik pimler.

Hayduke ve arkadaşlarının görebildikleri ve gördükleri, haritalamayı izleyen bir yol yapım projesinin birçok aşamasından biriydi. Uzak batıda, Comb Wash'un ötesindeki yükseltide, buldozerlerin geçiş üstünlüğü şeridini temizlediğini gördüler. Ormanlık arazilerde temizleme çalışmaları zincir testereli bir oduncu ekibi gerektirir, fakat burada, güneydoğu Utah'ta, platonun üzerinde küçük bodur çamlar ve ardıçlar buldozernin direnebilecek gibi değildi. Greyderler kayıtsız bir rahatlıkla ağaçları söküp götürüyor, kırılmış ve kanar halde, bozunup ölmeye bırakılacakları çalı öbeklerinin içine, kenara yığıyordu. Bir bodur çamın tam olarak neler hissedebildiğini bilen yok örneğin, ya da bu ağaçsı organizmaların acıyı veya korkuyu hissedip hissedemediklerini ve her halükârda yol yapanların hakkında kaygılanacak çok daha önemli şeyleri var, fakat şu kadar bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçek: Yaşayan bir ağaç, köklerinden söküldüğü zaman, tamamen ölmesi günler sürer.

İlk buldozer dalgasının ardından toprağı kazıyarak ve alttaki ana kayadan kaya parçaları kopararak bir ikincisi geldi. Bu bir kazma-doldurma operasyonu olduğundan, ana kayayı otoyol mühendislerinin belirlediği düzeye kadar patlatıp düzlemek gerekiyordu. Konforlu kapalı tribünlerinden bakan dört izleyici sondaj makinelerinin, arkalarından hava kompresörlerini çeken greyderlerle, paletlerinin üzerinde yavaş yavaş patlatma alanına doğru ilerlediklerini gördüler. Yerine sabitlenen ve kompresörlere bağlanan sondaj matkabı, yıldız şeklindeki karbür ucuyla kayadan çılgık çılgıca esaslı parçalar koparıyordu. Makine kükremeyi sürdürürken, toz haline gelen taşlar havaya yükseliyordu. Çınlayan titreşimler yerin iskeletini ürpertiyordu. Yine sessizce çekilen ıstırap. Sondaj makineleri tepenin üzerinde yer değiştirip bir sonraki sondaj noktasına gitti.

Tahrip ekibi geldi. Yerdeki sondaj deliklerine patlayıcılar yerleştirildi, yavaşça bastırılıp sıkıştırıldı, kuruldu ve bir elektrik devresine bağlandı. Uçurumun kıyısındaki izleyiciler patlatma ekibi şefinin uyarı ışığını duydu ve ekibin güvenli bir mesafeye çekildiğini gördüler, yükselen dumanı gördüler ve patlayıcı ateş alırken çıkan gümbürtüyü işittiler. Molozu temizlemek için yeni buldozerler, kepçeler ve dev kamyonlar geldi.

Aşağıda, greyderler, buldozerler ve seksen tonluk damperli kamyonlar, ötedeki makineler kayalardaki yarayı derinleştirirken, gelip yüklerini yarın altındaki kuru derenin ortasında boşaltarak yığını yükseltiyorlardı. Kaz ve doldur, kaz ve doldur, bütün öğleden sonra sürdü bu iş. Kafalardaki hedef kamyon endüstrisinin yararına, eğim derecesi sekizi geçmeyen, yüksek hız yapılabilen modern bir otoyol yapmaktı. Bu birincil hedefti. İdeal hedef daha ilerilerdeydi. Mühendisin rüyası mükemmel bir küre yapmak, Yerküreyi bütün girinti ve çıkıntılardan arındırmak, otoyolların cam gibi pürüzsüz bir yüzeye düpedüz çizilmesi idi. Elbette mühendislerin gidecek daha çok yolu vardı ama onlar yorulmak bilmez küçük heriflerdir; bir teritoryumdaki termitler misali koşuşturup dururlar. Bu düzenli bir çalışmaydı ve mühendislerin yegâne doğal düşmanı, onların inancına göre, mekanik bozukluklar yahut ekipmanın arızalı kaldığı süredir ve işçi sorunları, bir de kötü hava, ayrıca jeologların ve topografların hatalı ön hazırlıklarıdır.

Müteahhidin aklına gelmeyecek ve gelmemiş olan düşman, çöl güneşinin altında karınüstü yatmış dört idealistten oluşan bir çeteydi.

Aşağıda metal canavarlar kükrüyor, sırtta açtıkları kesik boyunca lastiklerinin üzerinde hopluyor, yüklerini boşaltıyor ve daha fazlası için gürültüyle tepeye yukarı tırmanıyorlardı. Bucyrus'un yeşil canavarları, Caterpillar'ın ejderhalar gibi burnundan soluyan vahşi sarı hayvanları, sarı tozu kara dumana boğuyorlardı.

Güneş üç derece batıya, bulutların, gökyüzünün gümüşü kısmının ötesine kaydı. Yarın üstündeki gözlemciler kurutulmuş et çiğneyip, mataralarından yudumlar aldılar. Sıcaklık hız kesmeye başladı. Akşam yemeğinden bahsediliyordu ama kimsede iştah kalmamıştı pek. Akşam programına hazırlık yapmaktan konuşuluyordu. Demir makineler aşağıdaki kuru derenin üzerinde hâlâ gidip geliyordu ama paydos zamanının yaklaştığı anlaşıyordu.

"Asıl dikkat etmemiz gereken," dedi Hayduke, "gece bekçisinin olup olmadığı. Gece oraya herifin birini diyor olabilirler. Ya da bir köpek. Eğer öyleyse, başımız dertte demektir."

"Bekçi falan olmayacak," dedi Smith. "En azından bütün gece olmaz."

"Bu kadar emin olmanın sebebi nedir?"

“Burada işler böyle yürür; boş arazilerdeyiz. Buralarda kimse yaşamaz. Blanding’den yirmi beş kilometre mesafede. Buradaki çalışmalar eski yoldan beş kilometre uzakta ki oradan da geceleri kimse geçmez pek. Dolayısıyla bir sorun çıkmasını beklemezler.”

“Belki bir kısmı burada kamp yapıyordur,” dedi Hayduke.

“Yok,” dedi Smith. “O tür şeyler de yapmazlar. Bu çocuklar bütün gün köpek gibi çalışıyorlar; akşamları şehre geri dönmek isterler. Uygarlıklarının konforunu severler. Kampçı adamlar değil bunlar. Buradaki bu inşaat işçilerinin gözünde her sabah işe gitmek için seksen kilometre yol yapmanın bir önemi yoktur. Hepsi tahtakurularından beterdir. Ben de çalıştım bu işlerde.”

Dok ve Hayduke, arazi dürbünleriyle donanmış, gözlemeye devam ettiler. Smith ve Bonnie, ufuk çizgisinin altına inene dek gözlerden uzak durmaya özen göstererek sırttan aşağı süründüler. Sonra kamyonete yürüdüler, kamp ocağını çıkardılar ve ekip için yemek hazırlamaya koyuldular. Doktor ve Hayduke; kötü aşçılar, ama iyi bulaşıkçılar. Dördü de iştahlıydı ama yalnızca Bonnie ve Smith doğru düzgün yemek pişirecek kadar önemsiyordu yiyeceği.

Smith haklıydı: Yol yapımında çalışan işçiler, gün batmadan hep birlikte ayrıldılar. Ekipmanlarını bir dizi halinde yolun sağ şeridinde, burun kıça gelecek şekilde, demirden bir fil sürüsü gibi sıraladılar yahut paydos vakti geldiğinde neredeseler orada bıraktılar; servis araçlarına binip küçük gruplar halinde dağıldılar. Ta yukarılarda, Dok ve Hayduke seslerini, kahkahalarını, sefertaslarının tıngırtısını duyabiliyorlardı. Adamlar, ekipman operatörleriyle buluşmak için inşaat sahasının doğusundan, servis araçları ve pikaplarla büyük gedikten geçerek geldi.

Adamlar araçlara bindi; kamyonetler döndü, tozun içinden tepeye tırmanıp gedikten geçtiler ve gözden kayboldular. Bir süre uzaklaşan motor seslerini dinlediler, bodur çamların ve ardıçların üzerine yükselen bir toz bulutu görüldü; ardından bunlar da kayboldu. Mazot dolu bir akaryakıt tankeri belirdi, inleyerek yokuş aşağı indi, şoför ve muavin sırayla bütün iş makinelerinin depolarını tamamen doldurdu. İş bitirdiler, tanker de döndü ve platonun doğu tarafındaki tümseğin ardında bir yerlerdeki kasabanın uzak ışıklarına doğru diğerlerini takip etti.

Artık tam bir sükûnet vardı. Uçurumun kıyısındaki gözcüler metal tabaklarda akşam yemeklerini yerken, kuru derenin aşağılarında kederli bir güvercinin kuğurtusunu duydular. Bir baykuşun ötüşünü, tozlu kavaklarda uyumaya çekilen küçük kuşların nidalarını işittiler. Batan güneşin muhteşem altın ışığı gökyüzünde boydan boya akıyor, bulutların ve dağların üzerinde ışıyordu. Baktıkları arazi göz alabildiğine yolsuz, insan yerleşiminden yoksun ve yabaniydi. Onlar da orayı bu halde tutmayı istiyorlardı. Elbette ki deneyeceklerdi. Onu olduğu gibi tutmayı. Güneş battı. Taktikler, malzemeler, araç gereç.

Hayduke listeden gerekli malzemeleri okuyup kontrol ediyordu. "Eldivenler! Herkesin eldiveni var mı? Şimdi giyin eldivenleri. Buradan aşağı eldivensiz inen olursa, ellerini keserim."

"Daha bulaşıkları yıkamadın," dedi Bonnie.

"Kasklar! Herkesin kaskı var mı?" Etrafındaki ekibe baktı. "Sen – geçir şunu kafana."

"Olmuyor," dedi Bonnie.

"Oldur. Biri kafa bandını nasıl ayarlayacağını gösterebilirsin. Lanet olsun." Listesine bakıyordu, "Demir kesme makasları!" Hayduke, cıvata, çubuk, tel ve çapları on üç milimetreye kadar olan her şeyi kesebilen 60 santimlik çift kollu çelik çeneli demir kesme makasını havada savurdu. Ekibin geri kalanı, çoğu amaç için yeterince kullanışlı olan çit penseleleriyle donanmıştı.

"Şimdi, siz gözcüler," diye devam etti Bonnie ve Dok'a bakarak. "Nasıl sinyal vereceğinizi biliyorsunuz değil mi?"

"Saklanma uyarısı, bir uzun ve bir kısa," dedi Dok, metal düdüğünü göstererek. "Bir kısa ve iki uzun, herkes kaçsın, operasyon iptal. Üç uzun, sorun var, yardıma gelin. Dört uzun da... dört uzun ne içindi?"

"Dört uzun, görev tamamlandı, kampa dönüyorum demek," dedi Bonnie. "Ve bir uzun da anlaşıldı, mesaj alındı demek."

"Bu metal düdüklerden pek hoşlanmıyorum," dedi Smith. "Daha doğal sesli bir şeye ihtiyacımız var. Daha ekolojik. Baykuş ötüşü, mesele. Düdüğün sesini duyan herkes etrafta iki ayaklı hayvanların sinsice dolaştığını anlar. Durun size baykuş gibi nasıl ötülür göstereyim."

Eğitim zamanı. Avuçlar güzelce kapatılır, baş parmaklar arasında küçük bir açıklık bırakılır, dudaklar gerekli biçimi alır ve üflenir. Kar-

nunuzdan üfleyin, iyice aşağıdan; çağrınız kanyonlardan, dağ yamaçlarından geçip bütün vadiden duyulacaktır. Hayduke nasıl yapacağını Dr. Sarvis'e gösterdi; Smith de Abzug'a, şahsen, ellerini gerektiği şekilde tutarak, içine üfleyerek, onun kendi avucuna üflemesine izin vererek. Bonnie hızla öğrendi, doktor o kadar hızlı değildi. Sinyal için denemeler yaptılar. Bir an için alacakaranlık sohbet eden puhu kuşlarıyla dolmuş gibi oldu. En nihayet hazırıldılar. Hayduke malzeme listesine döndü.

"Evet, eldivenler, kasklar, metal kesiciler, sinyaller. Şimdi: Karo şurubu, her biriniz on beşer litre. Kibrit. Fenerler – fenerlere dikkat; ışığı işe yakın tutun, etrafta sallamayın, hareket halindeyken söndürün. Belki ışık sinyalleri de düşünmeliyiz. Neyse, sonra. Su. Kurutulmuş et. Çekiç, tornavida, keski – tamam, bendeler. Başka?"

Malzemeleri yüklendiler. Hayduke'nin sırt çantası, ki malzemenin çoğu onun içindeydi, ötekilerininkilerin en az iki katı ağırlıktaydı. Onun için dert değildi. Seyrek Görülen Smith günbatımın loşluğunda önden gidiyordu. Ötekiler tek sıra halinde arkasındaydı, Hayduke en sonda. Herhangi bir yol, iz yoktu. Smith çalıların arasından, yukaların süngü gibi yapraklarının ve firavun incirlerinin etrafından dolaşarak, sırtın zirvesinin aşağılarındaki kumlu birikintilerden geçen en kısa yolu seçti. Mümkün olduğu kadar kayaların üzerinden yürüyor, iz bırakmıyorlardı.

Güneye yıldızlara doğru, akşam esintisine doğru, on dört galaktik dünyayı güney göğü boyunca yayarak yükselmekte olan Akrep takım-yıldızına doğru yönelmişlerdi. Pigme ormandan puhu kuşları öttü. Sabotajcılar karşılık verdi.

Smith her türlü bitki örtüsünden arınmış dairesel bir alanla çevrili simetrik devasa bir kum yapısının, bir karınca yuvasının etrafından dolandı. Hasatçı karıncaların kubbesi. Smith etrafından dolandı, Bonnie de öyle yaptı ama Dok dosdoğru üzerine basıp karınca yuvasını galeyana getirdi. Büyük kırmızı karıncalar sürü halinde bela arayarak çıktılar; biri Dok'u baldırından soktu. Dok durdu, döndü ve birkaç tekme vuruşuyla karınca yuvasını bozdu.

"Böylece R. Buckminster Fuller'i çürütüyorum," diye homurdandı. "Böylece Paolo Soleri'yi, B.F. Skinner'i ve merhum Walter Gropius'u çürütüyorum."

"Merhumun ne ilgisi var?" diye sordu Smith.

“Dok karıncalardan nefret eder,” diye açıkladı Bonnie. “Onlar da ondan.”

“Akşam karanlığında pek çok sakarın başına geldiği gibi ayağıma takılan bu karınca yuvası,” dedi Dok, “burada bulunmamızın sebeplerinin bir işareti, sembolü ve belirtisidir. Demek istiyorum ki bizim karşı çıkmanın ve durdurmanın bir yolunu bulmamız gereken şeyin mikro kozmostaki bir modelidir. Karınca yuvası, tıpkı Fullerci köpük mantarı gibi sosyal hastalığın sembolüdür. Aşırı otlatmanın yapıldığı yerlerde karınca yuvaları çoğalır. Plastik kubbeler kaçış endüstrileşmesini izler, teknolojik tiranlığa delalet eder ve hayatlarımızın gerçek niteliğini ortaya serer ki o da Gayrı Safi Milli Hasıla’nın büyüme oranıyla ters orantılı olarak kötüleşmektedir. Dr. Sarvis’in mini konferansının sonu.”

“Güzel,” dedi Bonnie.

“Âmin,” dedi Smith.

Akşam, enerji yüklü koyu menekşe bir yıldız ışığı ve karanlık karışımıyla, her bir kayayı, çalılığı, ağacı ve uçurumu sessiz bir ışıma halesiyle çevreleyerek, geceye döndü. Smith komploculara arazide yol gösterdi, ta ki bir kıyının, bir eşiğin, ötesinde somut hiçbir şeyin olmadığı bir şeyin kıyısına varana dek. Bu sırtın bir yanındaki uçurum değildi, hayır, bu sırt boyunca kazılmış insan yapısı bükük bir hendeğin kıyısıydı. Gece görüşü iyi olanlar karanlığın içinde, aşağıdaki yeni geniş otoyolu ve makinelerin koyu gövdelerini seçebiliyordu; altmış metre aşağıda.

Smith ve arkadaşları bu yeni sarp yamaç boyunca yol zemininin kırılmış kayaları ve yoğun tozuna varıncaya kadar güçlkle ilerlediler. Kuzeydoğuya, Blanding’e doğru bakınca, çalılık ormanını ve çölü boydan boya keserek karanlığın içinde gözden kaybolan bu donuk, ham otoyolu gördüler. Görünürde hiçbir ışık yoktu, yalnızca yirmi beş kilometre ötede şehrin belli belirsiz ışıkları görünüyordu. Aksi yönde, kesiğin duvarları arasında yol zemini kıvrılıyor, kuru dereye doğru gözden irak aşağı iniyordu. Kesiğin içine yürüdüler.

Karşılaştıkları ilk şey, yolun banketindeki topograf kazıklarıydı. Hayduke kazıkları çekip çıkardı ve çalılıkların içine attı.

“Topograf kazıklarını daima çekin,” dedi. “Gördüğünüz her yerde. Daima. Bu karanlık işlerin ilk lanet genel kuralıdır. Topograf kazıklarını daima çek çıkar.”

Kesiğin içinde gidebilecekleri son noktaya kadar gittiler, batıya bakınca Comb Wash'un alt kısmını, dolgu sahasını, saçılmış durumdaki kazı araçlarını zar zor da olsa gördüler. Burada fikir alışverişi yapmak üzere durdular.

"İlk gözcümüz burada dursun isteriz," dedi Hayduke.

"Dok mu, Bonnie mi?"

"Ben burada dururum," dedi Dok.

Bir kez daha sinyalleri prova ettiler. Her şey yolundaydı. Dok, devasa bir sıkıştırıcı makinenin operatör koltuğuna yerleşti rahatça. Kontrol kollarıyla oynadı. "Sert," dedi, "ama yaptığı iş bunu gerektirir."

"Neden hemen buradaki bu pislikle başlamıyoruz?" dedi Hayduke, Dok'un makinesini kastederek. "Elimiz alışsın."

Neden olmasın? Paketler açıldı, araçlar, fenerler çıkarıldı. Dok gözcülük yaparken, üç yoldaş da güzel, yeni, yirmi yedi tonluk, çift silindirli, Caterpillar 330 HP motorlu, keçi ayaklı silindirli, sarı bir Hyster C-450A'nın kablolarını, yakıt borularını, kontrol bağlantı kollarını ve hidrolik hortumlarını keserek eğlendiler; FOB Saginaw, Michigan'daki üreticisinin tavsiye ettiği perakende fiyatı yalnızca yirmi dokuz bin beş yüz dolardı. Türünün en iyilerinden biri. Hayalleri süsleyen türden bir makine.

Keyifle çalıştılar. Kaskları metale çarpıp çan-çun sesler çıkardı. Kablolar ve çubuklar kesildikçe, ağır gerilimden kurtulan metaller sert sesler çıkararak koptu. Dok bir puro daha yaktı. Smith gözkapığına sıçrayan bir yağ damlasını sildi. Hidrolik sıvıların keskin kokusu havaya yayıldı, doktorun puro kokusuyla zorla karıştı. Boşalan yakıtlar tozun üzerinde pıtırdadı. Bir başka ses daha vardı, uzaktan, motor sesi gibi. Durdular. Dok karanlığa dikti gözlerini. Hiçbir şey olmadı. Ses uzaklaştı.

"Her şey yolunda," dedi. "Devam, arkadaşlar."

Erişebildikleri ve kesebildikleri her şey kesildikten sonra, Hayduke motorun yağ ölçme çubuğunu çıkardı –Yağı kontrol etmek için mi? Tam olarak değil– ve yağ karterinin içine bir avuç ince kum attı. Çok yavaştı böyle. Yağ doldurma kapağını açtı, bir keski ve çekiç aldı ve yağ süzücüde bir delik açıp içeriye biraz daha kum doldurdu. Smith yakıt tankının kapağını açtı ve on beş litre tatlı Karo şurubunu yakıt tankına boşalttı. Silindirlere gittiğinde, bu şeker silindir duvarları ve piston çe-

perlerinde sert bir karbon katmanı oluşturacaktı. Tabii ki eğer çalıştırmayı başarabilirlerse.

Başka? Abzug, Smith ve Hayduke biraz geri çekilip dikildiler ve makinenin sessiz cüssesine baktılar. Hepsi de yaptıkları karşısında etkilendi. Bir makinenin cinayete kurban gitmesi. İlahın katli. Hepsi, hat-ta Hayduke bile, işledikleri suçun muazzamlığı karşısında biraz huşuya kapılmıştı. Kutsal şeylere saygısızlık türünden bir suçtu bu.

“Hadi koltuğu keselim,” dedi Bonnie.

“Bu vandallık,” dedi Dok. “Ben vandallığa karşıyım. Koltuk kesmek küçük burjuva davranışıdır.”

“Tamam, tamam,” dedi Bonnie. “Hadi, bir sonraki işe koyulalım.”

“Sonra hepimiz burada toplanacağız, değil mi?” dedi Dok.

“Sırta geri gitmenin tek yolu bu,” dedi Smith.

“Fakat bir bokluk olursa,” dedi Hayduke, “bizi bekleme. Kamyone-tin orada buluşuruz.”

“Hayatım buna bağlı bile olsa, kendi kendime yolumu bulup geri gidemem,” dedi Dok, “karanlıkta olmaz.”

Smith uzun çenesini kaşıdı. “O zaman Dok,” dedi, “eğer herhangi trden bir sorun çıkarsa, en doğrusu buradan hızla uzaklaşman ve bizi şuradaki, yolun yukarısındaki bayırda beklemen. Baykuş sesi çıkarmayı unutma. Seni yle buluruz.”

Onu karanlıkta, sakatlanmış ve zehirlenmiş sıkıştırıcının koltuğu-na tünemiş halde bıraktılar. Purosunun kırmızı gözü gidişlerini izledi. Plan, Hayduke ve Smith kuru deredeki ekipman üzerinde çalışırken, Bonnie’nin çalışma sahasının öte sınırında, tek başına gözcü durmasıydı. Bonnie karşı çıkarak söylendi.

“Karanlıktan korkmuyorsun, değil mi?” diye sordu Smith.

“Elbette karanlıktan korkuyorum.”

“Yalnız kalmaktan korkuyor musun?”

“Elbette yalnız kalmaktan korkuyorum.”

“Gzclk yapmak istemediğini mi söylemek istiyorsun?”

“Gzclk yapacağım.”

“Kadınlara göre değil bu işler,” diye söylendi Hayduke.

“Kapa eneni sen,” dedi Bonnie. “şikâyet ediyor muyum? Gzclk yapacağım. O yüzden ben onu kırmadan kapa eneni.”

Karanlık Hayduke'ye ılık, rahat, güvenli görünüyordu. Hayduke karanlıktan hoşlanırdı. Düşman, eğer gelecek olursa, gürültüyle, motor sesleri, far ışıklarıyla, Vietnam'da olduğu gibi Yürüyen Gökgürültüsü Operasyonu kılığında mermiler ve bombalarla gelecekti. Hayduke öyle tahmin ediyordu. Çünkü gece ve yaban bize aitti. Burası Kızılderili toprağıydı. Bizim toprağımızdı. Yahut ona öyle geliyordu.

Yol, yamaç aşağı, belki bir buçuk kilometre kadar, büyük bir virajla gedik boyunca alçalıyor, Comb Wash'un dibindeki yığına doğru gidiyordu. Çok geçmeden ilk grup araçlara vardılar; greyderler, büyük kamyonlar, peyzaj mimarları.

Bonnie tek başına gitmek üzereydi ki Smith bir an kolunu tuttu. "Sen burada, yakında dur tatlım," dedi, "sadece bakmaya ve dinlemeye odaklan; bırak ben ve George ağır işleri yapalım. Kaskını çıkar ki daha iyi duyabilesin. Tamam mı?"

"Pekâlâ," diye kabul etti Bonnie, "şimdilik." Fakat ileride eylemden kendine daha büyük bir pay istiyordu. Smith kabul etti. Paylaşım dediğin, eşit olmalı. Kıza seksen beş tonluk bir Euclid dağ yıkıcının açık kabinine giden merdivenleri nasıl bulacağını gösterdi. Smith ve Hayduke işe koyulurken, o da bir gözcü kulesindeki gözcü gibi orada oturdu.

Yoğun çalışma. Kesme ve koparma, kırma ve burkma. Dünyanın en büyük buldozeri, otoyolcuların idolü Caterpillar D-9A'nın her yanına tırmandılar. Yağ karterinin içine o kadar çok kum koydu ki Hayduke, yağ çubuğunu tamamen geri sokamadı. Kesme makasıyla ucunu kesip kısalttı. Uygun hale getirdi. Yağ girişinde kum. Kabine tırmandı, yakıt deposunun kapağını açmaya çalıştı. Dönmüyordu. Çekiç ve keski kullanarak açtı, on beş litre yüksek kalite Karo'yu mazotun içine boşalttı. Kapağı yerine taktı. Şoför mahalline oturdu ve bir süre düğmeler ve kollarla oynadı.

"Ne yapmak çok eğlenceli olurdu biliyor musun?" diye sordu, aşağıda hidrolik hortumunu kesen Smith'e.

"Neymiş o George?"

"Bu lanet şeyi çalıştırıp sırtın üstüne çıkarmak ve uçurumdan aşağı yollamak."

"Oraya götürmek yarım gece sürerdi, George."

"Ama çok eğlenceli olurdu."

“Zaten çalıştıramayız.”

“Nedenmiş o?”

“Manyetoda rotor kolu yok. Baktım. Bu hayvanları yolda bırakırken, genellikle rotor kolunu çıkarırlar.”

“Öyle mi?” Hayduke gömleğinin cebinden not defterini ve kurşun kalemini çıkarır, fenerini yakar ve notunu alır: *Rotor kolları*. “Başka ne yapmak çok eğlenceli olurdu, biliyor musun?” dedi, silindir başlıklarıyla yakıt enjeksiyon hatları arasındaki bütün fiziksel bağlantıları kesmekle meşgul Smith’e.

“Ne?”

“Her lastik tırnağında bir pimi çıkarabilirdik. O zaman bu şeyi çalıştırdıklarında yoldan çıkardı. Bu da onları fena kızdırırdı.”

“George, bu greyder bir milim bile hareket edemez. Hiçbir yere gitmiyor.”

“Bir an bile.”

“Öyle dedim.”

“Sorun bu işte.”

Hayduke kabinden inip Smith’e yaklaştı, orada yıldızların siyah ışığında mütevazı işlerini yaparken, fenerinin ışığı üç Volkswagen otobüsününkine denk ağırlıkta bir motor blokunun üzerindeki bir dizi vidayı aydınlatıyordu. Sarı Caterpillar, karanlıkta bir tanrının kayıtsızlığıyla kocaman yükselir iki adamın üzerinde ve icra ettikleri kötü niyetli vazifelere emaye derisinde bir ürperti bile olmaksızın boyun eğer. Bu ekipmana yapılan peşin ödeme otuz bin dolar civarındadır. İnsanların değeri nedir? Herhangi bir mantıklı kimyasal-psikolojik-fiziksel analize göre? İki yüz on milyon (210.000.000) nüfuslu bir kütlenin içinde? Her geçen gün, seri üretim birim maliyetini düşürürken daha da mı ucuzlar?

“Sorun bu işte,” dedi tekrar. “Bütün bu kablo kesmeler falan yalnızca yavaşlatır onları, durdurmaz. Kodumunun lanetlisi, Seyrek, vaktimizi boşa harcıyoruz.”

“Sorun nedir George?”

“Vaktimizi boşa harcıyoruz.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Demek istiyorum ki bu laneti gerçekten havaya uçurmalıyız. Bunu ve bütün diğerlerini. Ateşe vermeliyiz diyorum. Yakmalıyız.”

“Bu kundakçılık olur.”

“Tanrı aşkına, ne farkı var? Şu anda yaptığımız şeyin çok daha iyi olduğunu mu sanıyorsun? Gayet iyi biliyorsun ki eğer ihtiyar Morrison-Knudsen şimdi kiralık katilleriyle burada olsaydı, bizi öldürdüklerini görmekten mutlu olurdu.”

“Bu yaptıklarımızdan mutlu olmayacaklar, o konuda haklısın. Memorimizi pek anlayamayacaklar.”

“Bizi anlayacaklar. Bizden ölesiye nefret edecekler.”

“Bizim bunu niye yaptığımızı anlamayacaklar, George. Demek istediğim bu. Demek istediğim, yanlış anlaşılacağız.”

“Hayır, yanlış anlaşılmayacağız. Bizden nefret edecekler.”

“Belki de açıklamamız gerekir.”

“Belki de bunu doğru düzgün yapmalıyız. Bu ufak tefek şeylerle hiç uğraşmamalıyız.”

Smith sessizdi.

“Gel *uçuralım* bu boktan şeyi.”

“Bilmiyorum,” dedi Smith.

“Kendi yağında kavuralım diyorum. Tesadüf bu ya, çantamda sifon hortumu var. Tıpkı tesadüfen kibritim olması gibi. Demek istediğim, sifonla yakıt tankından biraz yakıt çekelim ve motorla kabine dökelim, sonra da bir kibrit atarız üzerine. Tanrı rahmet eylesin.”

“Ya, eylerdi sanırım,” diye onayladı Smith. “Eğer Tanrı bu buldozerin yaşamasını isteseydi, yakıt tankını böyle yakıtla dolu bırakmazdı. Yapar mıydı yani? Ama George, ya Doktor?”

“Ne olmuş ona? Ne zamandan beri patron o?”

“Bu operasyona parayı koyan o. Ona ihtiyacımız var.”

“Parasına ihtiyacımız var.”

“Pekâlâ, şöyle söyleyeyim: Ben yaşlı Dok’tan hoşlanıyorum. Onun şu küçük sevimli hatundan da. Ve bizim dördümüzün dayanışma içinde olmamız gerektiğine inanıyorum. Ve dördümüzün üzerinde önceden anlaşmadığı hiçbir şeyi yapamayız diye düşünüyorum. Böyle düşün George.”

“Vaazın bitti mi?”

“Bitti.”

Hayduke bir süre sessiz kaldı. Çalışmaya devam ettiler. Hayduke düşündü. Bir dakika sonra, "Biliyor musun, ne düşünüyorum Seyrek? Sanırım haklısın," dedi.

"Bir zamanlar haksız olduğumu düşünmüştüm," dedi Seyrek, "ama sonra farkına vardım ki hata etmişim."

Buldozerle işlerini bitirdiler. Sifon hortumu ve kibritler Hayduke'nin sırt çantasında kaldı. Şimdilik. İlk buldozeri kumlayarak, şuruplayarak, sakatlayarak ve bozarak işlerini bitirince, bir sonrakine gittiler, kız da onlarla. Smith kolunu ona doladı.

"Bayan Bonnie," diyor, "gece vardiyasını nasıl buldun?"

"Fazla sakın. Benim bir şeyleri tahrip etme sıram ne zaman?"

"Senin gözcülüğüne ihtiyacımız var."

"Sıkıldım."

"Bu konuda endişelenme tatlım. Çok yakında sana da bana da hayatımızın sonuna kadar yetecek heyecan yaşayacağız. Eğer o kadar uzun yaşarsak. Sence orada tek başına nasıldır koca Dok?"

"İyidir. Çoğu zaman kafasının içinde yaşar zaten."

Karanlıkta, önlerinde bir başka devasa makine yükselir. Bir taşıyıcı, onu da doğrarlar. Ardından bir sonrakini. Bonnie yakındaki bir greyderin kabininden onları izler. Bir sonraki. Erkekler devam eder.

"Keşke bu orospu çocuklarının motorlarını çalıştırabilseydik," dedi Hayduke. "Yağı boşaltır, motoru çalıştırır, bırakır giderdik. Onlar kendi işlerini görür, biz de çok daha hızlı bitirirdik işimizi."

"Bak bu olurdu," diyerek kabul etti Smith. "Yağı boşalt, motoru çalıştır. Bir anda boğanın götünden bile fena sıkıştırdı. Bu hayvancağızları bir daha kimse açamazdı."

"Sırayla deneyebiliriz." Sözünü eyleme dökerek büyük bir buldozerin kontrol kabinine tırmandı. "Bu anayı nasıl çalıştırırsın?"

"Çalıştırılmaya hazır bir tane bulursak, gösteririm."

"Düz kontağa ne dersin? Belki öyle çalıştırabiliriz. Kontağı baypas ederiz."

"Bu araçlarda olmaz. Bu araba değil ki George, biliyorsun. Bu bir D-sekiz. Bu endüstriyel ağır iş makinesi; bu evdeki eski Farmall değil."

"Oldu. Her an bir sürüş dersi almaya hazırım."

Hayduke operatör koltuğundan indi. Yağ karterine avuç avuç Triyas kumu doldurarak, kabloları, yakıt borularını, ön ve arka tarafa giden hidrolik hortumları keserek, yakıt tanklarına Karo şurubu boşaltarak sabırla çalıştılar. Doğrudan şeker koymak yerine neden Karo? Smith bilmek istiyordu. Dökmesi daha kolay, diye açıkladı Hayduke; mazotla daha kolay karışıyor ve süzgülelerde sıkışmıyor. Bunu yapmak istediğinden emin misin? Hayır.

Hayduke yağ deposundaki boşaltma tapasını bulmak için sürünerek buldozerin altına girdi. Tapayı zırhlı koruma levhasındaki bir açıklıkta buldu, fakat açmak için büyük bir ingilizanahtarına ihtiyaç vardı. Kabindeki takım çantasına baktılar. Kilitliydi. Hayduke kilidi keski ve çekiç kullanarak kırdı. İçinde az sayıda ama çok sağlam araçlar buldular: doksan santim uzunluğunda bir somun anahtarı; bir takım dev iki ağızlı anahtar; bir balyoz; bir ahşap saplı ingilizanahtarı; somunlar, vidalar, izole bandı, tel.

Hayduke somun anahtarını aldı, doğru boyutta gibi görünüyordu, yeniden buldozerin altına süründü. Bir süre tapayla cebelleşti ve nihayet gevşetip yağı akmaya bıraktı. Büyük makine kanamaya başladı; can suyu nabız gibi atarak tozun ve kumun üzerine boşaldı. Hepsi boşalınca tapayı yerine taktı. Neden? Alışkanlığın gücü – cipinin yağını değiştiriyor sanmıştı.

Hayduke, toza, mazota, gres yağına bulanmış, yaralanan parmak eklemine ovuşturarak belirdi. “Kahretsin,” dedi. “Bilemiyorum.”

“Mesele nedir?”

“Bu işi doğru yapıyor muyuz? İşte bunu bilmiyorum. Şimdi, sabah operatör gelir, bunu çalıştırmaya uğraşır, bir şey olmaz. Sonra ilk göreceği şey, bütün kabloların, yakıt borularının kesildiği olur. Demek ki yağ karterine kum koymanın, yağı boşaltmanın onlar motoru çalıştırmaya kadar bir faydası olmayacak. Ama bütün kabloları ve boruları onardıktan sonra, diğer şeyleri de kontrol edecekler. Yağ seviyesi gibi, doğal olarak. O zaman da kumu bulacaklar. Sonra birinin yağı boşalttığını fark edecekler. Bence biz bu işi layıkıyla yapmak istiyorsak, işimizi gözden saklamamız lazım. Yani sade ve sofistike olmalı.”

“İyi de George, daha bir dakika önce bu şeyleri ateşe vermek isteyen sendin.”

“Öyleydim. Şimdi de başka türlü düşünüyorum.”

“Ama çok geç. Bir kere elimizi değdirdik. Başladığımız gibi devam edelim bari.”

“Ya bir dakika düşün, Seyrek. Yarın sabah hepsi aynı saate olacak. Herkes kendi ekipmanının motorunu çalıştıracak yahut çalıştırmaya çalışacak. Ama bak, öte yandan, eğer kabloları rahat bırakır, yakıt borularını ellemezsek, o zaman motoru çalıştırabilirler. O zaman da kum ve Karo şurubu epey iyi iş görür. Yani demek istiyorum ki ancak o zaman yapmalarını istediğimiz şeyi yapabilirler: Makineleri mahvederler. Buna ne diyorsun?”

Yan yana, Cat’in çelik tekerleğine dayanıp, asude yıldız ışığında birbirlerine baktılar.

“Keşke bütün bunları önceden düşünseydik diyorum,” dedi Smith. “Önümüzde bütün bir gece yok.”

“Nedenmiş o?”

“Çünkü sabah olduğunda buradan seksen kilometre ötede olmamız gerekir. İşte o yüzden.”

“Benim değil,” dedi Hayduke. “Ben buralarda takılacağım ve neler olduğunu izleyeceğim. Şahsi bir tatmin yaşamak istiyorum.”

Ötedeki buldozerden bir baykuş öttü. “Orada neler oluyor?” diye seslendi Bonnie. “Bunun bir piknik olduğunu filan mı sanıyorsunuz?”

“Tamam,” dedi Smith, “gel biraz basit tutalım bunu. Şu kesici şeylerini bir tarafa bırakalım ve sadece yağ ve yakıt sistemleri üstünde çalışalım. Tanrı biliyor, bol bol kum var burada. Yirmi beş bin kilometrekare kadar.” Hemfikirdiler.

Artık hızlı ve metodik ilerliyorlardı, makineden makineye, her birinin yağ karterine ve hareket eden her parçaya giden her açıklıktan aşağı kum koyarak. Bütün Karo şuruplarını bitirince, ilave bir önlem olarak yakıt tanklarına da kum koydular.

Gecenin geç vakitlerine kadar Hayduke ve Smith, birlikte hat boyunca çalıştılar. Önce biri, sonra öteki Bonnie’nin gözlemci rolünü üstleniyor, böylece onun da arazi operasyonuna tam anlamıyla katılmasını sağlıyorlardı. Takım çalışması, Amerika’yı büyük kılan şey budur: Takım çalışması ve inisiyatif; işte Amerika’yı bugünkü haline getiren şey. Cat’ler üzerinde çalıştılar, buldozerleri ameliyat ettiler; Schramm hava

kompresörlerine, Hyster sıkıştırıcılara, Massey paletli yükleyicilere, Joy Ram sondaj kamyonlara, Dart D-600 tekerlekli yükleyicilere muamele çektiler ve yalnız bir John Deere 690-A kazıcı yükleyiciyi de pas geçmediler; bu kadarı yeterli gibiydi, yaşlı Morrison-Knudsen'in çok ekipmanı vardı, hakkını vermek lazımdı, fakat sabah güneş doğunca ve makineler çalıştırılıp toz zımpara gibi aşındırıcı bütün o minik kum taneleri çöl çapulcularının silindir yuvalarından yerin intikamını almaya başlayınca, birilerinin fena halde başı ağrıyacaktı.

Comb Ridge'den inen kuru derenin kıvrımlı toprağının yukarılarına, kazma doldurma sahasının sonuna geldikten ve yol yapım ekipmanının son parçasını da kum doldurduktan sonra, dinlenmek için bir ardış kütüğünün üzerine oturdular. Seyrek Görülen, yıldızlara bakarak saatin sabaha karşı iki olduğunu tahmin etti. Hayduke anca on bir buçuk olduğunu sanmıştı. O devam etmek, mühendisleri izleyip orada, karanlıkta, ötelerdeki yarı bakir topraklarda beklediğini bildiği bütün topograf kazıklarını, işaret çivilerini ve bayraklarını sökmek istiyordu. Fakat Abbzug'un daha iyi bir fikri vardı; planlama ekibinin işaretlerini tahrip etmek yerine, neden yerlerini değiştirip büyük bir halka çizerek-başlangıç noktasına geri götürecek şekilde yeniden yerleştirmesinlerdi? Ya da uçurumun kıyısına, örneğin Mulet Point'e, müteahhitlerin kendilerini 350 metrelik dikey bir uçurumla karşı karşıya bulacakları bir noktaya doğru götürmesinlerdi?

"Aman onlara yeni fikirler verme," dedi Hayduke. "Yeni bir lanet köprü daha yapmak isteyeceklerdir."

"O topograf kazıkları otuz kilometreden fazla devam ediyor," dedi Smith. İki plana da karşıydı.

"O zaman ne yapıyoruz?" diyor Bonnie.

"Ben uyku tulumunun içine kıvrılmak istiyorum," dedi Smith. "Biraz uyumak."

"Bu fikir benim de hoşuma gitti."

"Ama daha erken," dedi Hayduke.

"George," diyor Smith, "her şeyi bir gecede yapamayız. Dok'u alıp kamyonete geri dönmek ve toz olmak zorundayız. Sabah buralarda olmak istemeyiz."

"Hiçbir şey kanıtlayamazlar."

“Güzel Çocuk Floyd da öyle demişti. Bebek Yüzlü Nelson da öyle demişti ve John Dillinger ve Butch Cassidy ve şu öbür herif, neydi adı...”

“İsa,” diye homurdanıyor Hayduke.

“Yaa. İsa Mesih. Hepsi öyle demişlerdi ama bak başlarına neler geldi. Yakalandılar. Bu tür kolay işler yapmayacağız bir daha muhtemelen. Gelecek sefere her şeyi kilitleyecekler. Belki bubi tuzakları kuracaklar. Ayrıca silahlı bekçiler, telsizler, köpekler koyacaklar.”

Zavallı Hayduke: Bütün tartışmaları kazanmış ama ölümsüz ruhunu kaybetmişti. Teslim bayrağını çekmek zorunda kaldı. Sessiz, etkisiz hale getirilmiş, uyuşturulmuş makineleri geçerek, geldikleri yoldan geri döndüler. Gecenin geri kalanı boyunca bu talihsiz demirden dinazorlar, tacizci sabahın gül rengi parmaklı çözümünü sabırla bekliyorlardı. Şişmiş bir pistonun sıkıştırdığı piston halkalarının ıstırabı da tıpkı başka tecavüz biçimleri gibi makine tanrısının gözünde suçtur belki; kim bilebilir?

Uzaktan, doğudan, dinamit gediğinin zifiri karanlık gölgelerinden bir baykuş ötüşü duyuldu. Bir kısa ve bir uzun, sonra bir duraklama, bir kısa ve bir uzun yinelendi. Uyarı ötüşü.

“Dok iş üstünde,” dedi Smith, “Bu Dok, bize sesleniyor.”

Adamlar ve kız karanlıkta, dikkatle dinleyerek, görmeye çalışarak durdular. Uyarı işareti yinelendi, iki kez daha. Yalnız baykuş konuşuyor.

Dinlediler. Huzursuz cırcırböceği kavakların altındaki kuru otların arasında öttü. Birkaç güvercin dalların arasında kıpırdandı.

Hafif ama giderek yükselen bir motor sesi duydular. Derken gediğin ötesinden farların ışığını gördüler. İki öfkeli gözüyle, düşük viteste, yamaca eziyet ederek bir araç yaklaşıyordu.

“Tamam,” dedi Hayduke, “yoldan çıkalım. Işıldak varsa dikkatli olun. Ve bir bokluk çıkarsa, dağılıyoruz.”

Anlaşıldı. Büyük dolgu sahasının orta yerinde yakalanmışlardı, yan taraf dışında gidebilecekleri bir yer yoktu. Gevşek kayaların üzerinden aşağı kayarak dipteki büyük kaya bloklarına indiler. Sıyrıklarıyla ilgilenerek gizlendiler orada.

Kamyon yoldan aşağı, yavaşça yol alarak indi, gidebildiği kadar gitti ve dolgunun öte ucundaki makine sürüsünün arasında durdu. Orada, beş

dakika boyunca, motoru durdurulmuş, ışıkları söndürülmüş halde bekledi. Kamyonun içindeki adam, camlar açık oturmuş, bir termos kupasından kahve yudumluyor ve geceyi dinliyordu. Sol farı açtı, makineleri ve yolu aydınlatan ışıkla oynadı bir süre. Görebildiği kadarıyla her şey yolundaydı. Motoru çalıştırdı, geldiği yöne geri döndü, on beş metre aşağıda kulak kesilenleri geçti, yokuştan gediğe doğru sürdü ve gözden kayboldu.

Hayduke tabancasını sırt çantasına geri kaydırды, burnunu tutup sümkürdü ve güçlkle molozdan yukarıya, yola tırmandı. Smith ve Abzug karanlıktan çıkıp geldiler.

“Gelecek sefere köpekler olacak,” diyor Hayduke. “Sonra helikopterlerde silahlı adamlar. Sonra napalm. Sonra da B-12’ler.”

Karanlıkta, uzun yokuş boyunca yarmanın doğu ucuna doğru yürüdüler. Sakallı, gözlüklü, büyük kel baykuşun sesini dinleyerek.

“Bana pek öyle gelmiyor,” diyordu Smith. “Onlar da bizim gibi insanlar. Bunu aklımızda tutmamız gerek George. Bunu unutursak, aynı onlara benzeriz ve kendimizi kaybederiz, öyle değil mi?”

“Onlar bizim gibi değil,” dedi Hayduke. “Onlar farklı. Onlar aydan gelmiş. Bir Vietnamlıyı kavurup öldürmek için bir milyon dolar harcarlar.”

“Bak, hava kuvvetlerinde bir kayınçom var. Astsubay. Bir keresinde bir generalin ailesini nehir gezisine çıkarmıştım. Onlar da aşağı yukarı bizim gibi biriydi, George, tıpkı bizim gibi.”

“Generalle tanıştın mı?”

“Hayır, ama karısıyla tanıştım, köy çöreği gibi tatlı bir şeydi.”

Hayduke sessiz, karanlıkta acımasızca gülümsüyordu. Sırtındaki su, silah ve donanıyla tıka basa dolu ağır sırt çantası iyi, sağlam ve gerçek hissetmesini, iş üzerinde olduğunu duyumsamasını sağlıyordu. Bir tabanca kadar güçlü, dinamit kadar tehlikeli, sert, kötü ve çetin, ayrıca yoldaşı şu adamlara karşı sevgi dolu hissediyordu. Yoldaşı kadına da tabii, yani şu Tanrı’nın belası, kahrolası dar kotu ve bol, salaş ama kahrolası sutyensiz memelerinin aşağı yukarı ritmik sallanmasını gizlemeyi başaramayan kazağıyla Abzug’a karşı da, ona karşı da. Tanrım, diye düşündü, benim işe ihtiyacım var, çalışmaya.

Dok’u, yarmanın banketinde, görünüşe bakılırsa bitmek tükenmek bilmeyen purosunu içerken buldular.

“Eeee?” der doktor.

“Şimdilik iyi,” der Smith. “Bence elimizden gelenin en iyisini yaptık.”

“Savaş başladı,” der Hayduke.

Yıldızlar aşağı bakıyordu. Koca ayın ilk belirtileri doğu tarafını değiştirmeye başlamıştır bile. Ne rüzgâr vardır ne de ses; yalnızca yüz elli kilometreyi aşkın yarı çöl platoya yayılmış dağ ormanlarının, adaçayı, ardıç ve bodur çamların mesafenin inceltip bir fısıltıya dönüştürdüğü buharı. Dünya tereddüt ediyor, bir şey bekliyordu. Ay yükselirken.

7. Hayduke’nin Gece Yürüyüşü

Hayduke gün doğmadan, o aşına yalnızlık duygusuyla uyandı. Diğerleri gitmişti. Kaz tüyü uyku tulumundan dışarı süründü ve sendeleyerek çalıların arasına girdi; soğuk kırmızı kumun üzerine akarken sıcak sıcak kokan idrannın rengini kontrol etti. Sıhhiye Hayduke, çişinin sarısının tonundan pek hoşnut kalmadı. Lanet olsun diye düşündü, belki de yukarıda, şu benim böbreğin içinde üretral taşı kristalleştiriyorum. Buradan hastaneye kaç altılık bira kutusu tutardı?

Bir süre mahmur ve uyku sersemi, önceki geceden dolayı kaskatı ve her yeri ağrıyarak ve karnını kaşıyarak badi badi yürüdü. Son zamanlarda mucize kabilinden bir yağ katmanı belirmişti oralarda. Tembellik ve şişmanlık, şişmanlık ve tembellik, adamı kadınlardan bile daha hızlı mahveder. Kadınlardan? Tanrı o kızın belasını versin. Görüntüsünü zihninin gözünden silmeyi başaramıyordu. Bonnie’yi düşünmemek için çok çabaladı. Başaramadı. Çağrılmayan, istenmeyen, hoş karşılanmayan babafingo her zamanki gibi, hayal edilen referans noktasına dik yönde, kendi akıyla ama vicdandan yoksun, kalktı. Hayduke... onu görmezden geldi.

Durdu.

Yarın aşağısındaki kuru dereden henüz bir ses gelmiyordu. Hayduke bir tutam çalı çırpı topladı, ölü ağaç parçalarından küçük bir ateş yaktı, demlişe su doldurdu ve alevlerin üzerine oturttu. Güneşte kurumuş ardıç berrak, dumansız bir yoğunlukla yanıyordu; sıcak ve parlak.

Sırtın zirvesinin altında, ardıçların ve bodur çamların çevrelediği kumlu bir çanakta, kuşlardan başka bütün gözlerden ırak kamp kurmuştu. Yakınında, kumun üzerinde Seyrek Görülen Smith'in dün gece ay yükselirken kamyonetini geri döndürdüğü yerde lastik izleri vardı.

Suyunun kaynamasını beklerken, Hayduke en yakınındaki ardıçtan bir dal kopardı ve kumun üzerindeki tekerlek izlerini güzelce süpürüp yok etti. Geri dönüp süpürüldüğü belli kumların üzerine çam iğneleri serpti. Bu lanet çölde herhangi bir şey saklamak zordu. Çöl pek çok dil konuşur, kimileri çatallıdır.

Ötekiler bu ayrılık meselesinde onunla tartışmışlardı dün gece. Hayduke ısrar etmişti. İşin sonucunu görmek istiyordu, görülmeye değer bir şey olursa. Ayrıca güzergâhın kalanını, ta yol sapağına kadar yürümeyi ve mühendislerin çalışmaları konusunda ne yapabileceğine bakmayı amaçlıyordu. Her erkeğin hayatında bütün kazıkları sökmenin zamanı gelir.* Sıvışmasının zamanı. İki arada bir derede kalmayı bırakmasının ve kesmeye başlamasının zamanı; çitleri.

Alçakgönüllü kahvaltısını hazırlayıp yedi: Süttozu katılmış çay; kendisinin hazırladığı ve Hayduke Çerezi dediği bir kuru meyve, çerez ve tahıl karışımı; kurutulmuş et ve bir portakal. Yeterli. Ateşe yakın çömelerek çayını içti. Kimyasallar işini görmüş, zihni berraklaşmıştı.

Uyku tulumunun baş tarafının altında duran büyük sırt çantasında on gün yetecek kuru gıda taşıyordu. Ayrıca dört litre su; yolunun üstünde başka su bulurdu. Bulmak zorundaydı. Ve topografik haritalar, yılan sokması kiti, halazon tabletleri, bıçak, yağmur pançosu, yedek çoraplar, sinyal aynası, yangın başlatıcı, fener, parka, dürbün vs., ayrıca tabanca ve elli atışlık cepkılı. Hayat geri dönüyordu.

Hayduke sabah çayını bitirdi ve ardıç sığınağına çekildi. Bir oyuk kazdı, tekrar çömeldi ve sıçtı. Dışkısını inceledi: yapısal açıdan mükemmel. Güzel bir gün olacak gibi görünüyordu. Bir ardıç dalının kaba yeşil yapraklarıyla kendini temizledi, Navajo usulü, oyuğu kumla doldurdu ve dallarla kamufle etti. Ateşin olduğu yere döndü, onu da kumdaki bir oyukta yakmıştı, kumla örttü ve diğerine yaptığı gibi gizledi.

* Yazar burada İngilizce "bağlarını koparmak, taşı tarağı toplayıp gitmek" anlamına gelen ve aynı zamanda düz anlamı kazıkları sökme olan "pull up stakes" deyiimiyle kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

Kaplarını temizledi –maşrapasını ve küçük isli demliğini– ve dürbünüyle bir mataranın haricinde hepsini paketleyip kaldırdı. Artık hızlı bir gidişe hazırды. Sırt çantasını, dürbünü ve matarayı yarın kıyısına yakın pürüzsüz kayaların üzerine taşıdı, bodur çamın perdelediği bir yere bıraktı. Daha önce kullandığı ardıç dalını aldı ve ayak izleriyle kamptan kalan bütün diğer izleri silerek, geri geri Comb Ride’ın zirvesi boyunca kilometrelerce uzayan kumtaşına geldi.

Bütün angaryalar tamamlanmıştı, dürbünü ve matarayı aldı, yarın kıyısındaki gözlem noktasına yerleşti. Orada, çiçekler açmış yarın yükseldiği yerin gölgesinde karınüstü yatıp bekledi. Uçurum gülleri portakal çiçekleri gibi kokuyordu. Taşlar ısınmıştı bile.

Sıcak bir gün olacaktı. Güneş bulutsuz bir gökyüzüne doğdu. Hava, Hayduke’nin üzerinde beklediği kenardan yükselen düzenli sıcak hava akımı dışında sakindi. Hayduke bekledi. Güneşe bakarak saatin yedi olduğunu tahmin etti.

Şimdi pikaplar belirmişti, yoldan aşağı sarsılarak çalışma alanına iniyor, duruyor, yolcularını indiriyor, geri dönüyorlardı. Dürbünüyle bakan Hayduke, kaskları sabah güneşinde parlayan işçilerin öğlen yemeği sefertaslarını sallayarak dağıldıklarını ve araçlarına tırmandıklarını görüyordu. Başka hareketler de vardı, şurada burada mazot dumanı. Bazı makineler çalıştırıldı; bazıları çalıştırılmadı yahut çalıştırılmadı ya da asla çalışmayacaktı. Hayduke zevkten dört köşe izledi. Operatörlerin bilmediği bir şeyi biliyordu: Hepsinin başı dertteydi.

Bir Caterpillar buldozerin motor kapağını açamazsınız. Motor kapağı yoktur. Dinamoya bakmak için pistin çelik kelepçeleri üzerinde ileri doğru yürür, çömelirsiniz. Eğer adınız bu aydınlık sabahta, Utah, Comb Wash’ta Wilbur S. Schnitz ise göreceğiniz şey boşa açılan yakıt boruları, ikiye ayrılmış bir grup ateşleme ucu, çekiçle kırılmış enjeksiyon silindiri başları, kesilmiş bağlantı çubukları, yerinde olmayan hava ve yağ filtreleri, sıvı akıtan kesilmiş hortumlar olur. Görmediğiniz ise yağ karterindeki kum ve yakıt tankındaki şuruptur.

Ya da diyelim isminiz J. Robert (“Jaybob”) Hartung ise ve sırtüstü yatmış 40 tonluk GMC Terex çekicinizin (Abzug’un hallettiği) motorunun alt kısımlarına bakıyorsanız, göreceğiniz şey yüzünüze sarkan, gözünüze damlayan, parçalanmış hidrolik hortumları ve yakıt borularının püskülleridir.

Proje sahasının aşığısından yukarısına, doğusundan batısına hikâye aynıydı. Bütün sistemler parçalanmıştı, ekipmanın yarısı arızalıydı ve geri kalanı mahvolmuştu. Hayduke, kahvaltılık kuru etini çiğneyerek, ayak parmaklarını zevkle kıpırdatarak dürbününden aşığıdaki hengameyi izledi.

Güneş daha da yükseldi ve sığınağını ele geçirdi. Zaten sıkılmaya başlamıştı. Kendisiyle aşığıda, Comb Wash'ta bulunan muhtemel linç kalabalığının arasına biraz mesafe koymaya karar verdi. Bütün bildiğı yahut görebildiğı, buldozer sevice, ağır makine delisi bir manganın, doğudan, o ve arkadaşlarının önceki gece bırakmış olabilecekleri – ellerinden başka türlüğü gelmezdi – izleri takip ederek güçlükle yokuş yukarı tırmandıklarıydı.

Kıyından sürünerek çekildi, güvenli bir şekilde ufuk çizgisinin altına ininceye kadar ayağı kalkmadı. Ağaçların arasında matarasından iri bir yudum aldı – vücut şimdi ihtiyaç duyarken suyu sakınmanın manası yoktu – matarayı sırt çantasının yan ceplerinden birine koydu, sırt çantasını yükledi ve kuzeye, otoyol projesinden uzağı, eski yola doğru yürümeye koyuldu. Planı gizlice Comb Wash'ü geçmek ve öbür yakadan aşığı, batıya, otoyol kavşağına yürümekti. On kilometre mi? Yirmi beş kilometre mi? Bilmiyordu.

Hayduke yürürken kumtaşlarının üzerinde kalma zahmetine girdi. Hiçbir işaret, hiçbir iz bırakmadı. Kum ya da toprak kısımlar geçmesi gerektiğinde, döndü ve izleri ters göstermek için, geri geri yürüdü.

Yolun büyük kısmında çıplak, düzgün, hafif bombeli tortul kumtaşı katmanlarının, Wingate formasyonunun üzerinde yürüyebildi. Güzelim sert, sıkı dokulu kaya, jeomorfologların fantezilerine bakılırsa, yirmi beş milyon yıl kadar önce birikmiş, çimentolanmış ve taşlaşmıştı.

Takip edildiğine dair bir duyguya kapılmadı. Bir keresinde, ancak, kendisine doğru gelen bir uçak görünce, hızla en yakın ağacın altına gidip çömeldi, yukarıya bakmadan, uçak geçip gidene ve gözden yitene kadar bekledi. Sonra devam etti.

Ne berbat sıcak bir gün, diye düşündü Hayduke, burnundan akan teri silerek, kaşlarından süzülen teri sıvazlayarak, koltuk altlarından kaburgalarına süzülen ter damlalarını hissederek. Ama yine yürüyor olmak güzeldi; sıcak, kuru, temiz havanın kokusu ona güzel geliyordu;

sıcak dalgalarının altında balkıyan uzak mesaların görüntüsünden, güneşin kırmızı kayaların üzerinde parlamasından, sessizliğin kulaklarındaki mırıltısından hoşlanıyordu.

Kumtaşı bulvarının üzerinde, reçine sızdıran ardıç ve bodur çam ağaçlarının arasında, kumluk alanlarda, ters yönde kuzeye yürüdü; bir ara iğne uçlu yuka yapraklarından (İspanyol süngüsü) bir kümenin üzerine düşmesine ramak kaldı. Bu tehlikenin etrafından dolaşarak ve topuğuna uygun şekilde yüklenmeye çalışarak, sert kayanın konforuna geri yürüdü ve yüzünü yeniden ileri dönerek göğün belirsiz çatısı altında ilerlemeyi sürdürdü.

Bir süreliğine. Sonra bir gölgelikte durdu, taş gibi ağır sırt çantasını indirdi ve biraz daha su içti. Yalnızca iki litre suyu kalmıştı.

Güneş öğle vakti tepedeydi. Blanding'i Hite'a bağlayan eski toprak yolu görebileceği bir noktaya gelince, rahat bir kaya tabakasını gölgeleyen bir ardıç seçti, sırt çantasını başına yastık yapıp uzandı ve uyuyakaldı.

Rüyalar da görerek öğle sıcaklığında üç saat uyudu.

Daha da uyurdu, çünkü hakikaten çok yorgundu, ama susuzluk, kurumuş boğazı, kavrulmuş dili onu rahatsız edip durdu ve yoldan bir kamyon geçip, düşük viteste, inleyerek, Wash Comb'a giden dik ve uzun yokuştan aşağı yollanınca, uyandı.

İlk iş yarım litre kadar su içti. Biraz kurutulmuş et yedi, gölgede kaldı ve karanlığın çökmesini bekledi. Karanlık çökünce, koca sırt çantasını sırtına yükledi ve sırttaki eski bir geçitten aşağı inmeye başladı. Comb Wash'un etrafını dolanmadığı sürece, ki bu da yolu elli kilometreye yakın uzatırdı, öte tarafa geçmenin başka bir yolu yoktu. Yardan aşağı inmek içinse üç yüz metre uzunluğunda ipe ihtiyacı olurdu.

Bu aşağı yönlü yürüyüş sırasında gelip geçen arabalardan saklanmaya yarayacak pek az yer vardı, fakat gelen geçen olmadı. Yol boştu, tıpkı yarım yüzyıl önceki hali gibiydi. Sığ dereye varınca ılık akıntıdan mataralarını doldurdu, her birinin içine artıci tabletlerden attı ve yola devam etti.

Comb Wash'un ötesindeki platonun zirvesine ulaştı, eski yoldan ayrıldı, yıldızlara bakarak yönünü tayin etti ve güneye doğru yöneldi. İlerleme zorluydu, kayalık, son derece engebeli yüzey irili ufaklı çukurluklar ve vadilerle kesilmişti; bir kısmı batıya eğimliydi, ötekilerse do-

ğuya, Comb Wash'a. Hayduke iki drenaj sisteminin ayırım yerini takip etmeye çalıştı; karanlıkta, memleketin daha evvel ayak basmadığı bu uzak köşesinde kolay olmuyordu bu.

O gün on altı kilometre, çoğunda yokuş çıkıp inerek, tamamını sırtında yirmi kiloyu aşkın yükü yürümüş olduğunu tahmin etti. Yine yorulmuştu. Karanlıkta, güzergâhı gösteren işaretlerden başka bir şeyin bulunmadığı otoyol güzergâhını görmeyip geçeceği korkusuyla, durup şafağı beklemeye karar verdi. Doğuya bakan düz bir yer buldu, birkaç taşı tekmeleyip temizledi, uyku tulumunu serdi ve haklıların rahat uykusuna daldı – ya da bildiğin yorgunların.

Şafak vaktinin serin alacakaranlığı. Bodur çamların üzerinde avaz atan alakargalar. Doğuya yayılmış bir inci ve fildişi dizisi.

Hayduke uyandı.

Hızla kahvaltı etti. Öteberisini topladı. Yola koyuldu. Kumtaşı çıkıntılarında aşağı, bir düzine kuru suyunun kaynak tarafından geçip yol güzergâhına doğru yürüdü.

Zeminde topograf kazıkları. Ağaç dallarından kurdeleler gibi sarkan pembe işaretler. Yüzer metre arayla çakılmış, yine kurdeleli, çitadan yapılma daha yüksek kazıklar. Topografa daha iyi bir çizgisel görüş sağlamak ve planlama ekibinin cipine yol açmak için, ağaçlardan dallar kesilmişti. Zemindeki gelip giden izler barizdi.

Görüş sahası iki yönde de aşağı yukarı aynıydı. İnşaat projesinin herhangi bir yerini görebilmek için fazla batıdaydı. Herhangi bir çalışan makine gürültüsü de duymuyordu: yalnızca sessizlik, yalnızca ardıcılının arasındaki esinti, yaşlı bir güvercinin sesi.

Hayduke, düşmandan birilerinin civarda saklanmadığından emin olmak için bir bodur çamın gölgesinde bir saat kadar bekledi. Kimse yok gibiydi. Güneş ufukta ışıyınca, işe koyuldu.

İlkin sırt çantasını sakladı. Sonra proje sahasına doğru yürüdü ve yol güzergâhının kuzey tarafında yürürken önüne çıkan her işaret kazığını, her çitayı, her kurdeleyi söktü. Dönüşte de güney taraftakileri temizleyecekti. Bir yükseltiye çıktı ve Comb Ridge'de, aşağıdaki büyük dolguda, insan yapısı bir gedik görüş alanına girdi. Hayduke uygun bir nokta buldu ve dürbünü gözlerine götürdü.

Beklendiği gibi ekipmanın bir kısmında onarım yapılıyordu. Her tarafta işi başından aşkın adamların, efendileri makinelerin içine girip çıktıklarını, altlarına girip üstlerine tırmandıklarını, yakıt borularını değiştirdiklerini, kesik çubukları lehimlediklerini, kopuk kabloları eklediklerini, yeni hidrolik hortumları kelepçelediklerini görüyordu. Delinmiş yağ süzgeçlerini, yağ çubuklarındaki kumu, yakıt depolarındaki şurubu da keşfetmişler miydi? Uzandığı yerden bilmenin bir yolu yoktu. Fakat makinelerin çoğu öylece, kimse ilgilenmeden duruyordu; umutsuz, terk edilmiş bir havaları vardı.

Hayduke bir an için aşağı şantiyeye inip iş istemek düşüncesinin cazibesine kapıldı. Eğer sabotaj işinde ciddiyseniz, diyordu kendi kendine, saçınızı kestirir, sakalınızı tıraş eder, bir duş alır, temiz iş giysileri giyer ve bu inşaat firmasında bir işe, bir tür işe, herhangi bir işe girerdiniz, tıpkı soylu kemirici kurt gibi. Bu hevesi, dürbün sayesinde bir çift üniformalı, silahlı adam –silahlar, botlar, apoletler, rozetler, sırtında üç dikey dikiş izi olan güzelce ütülenmiş dar gömlekler– görünce söndü. Adamları ilgiyle izledi.

Bir yükseltiye çıktı ve Comb Ridge’de, aşağıdaki büyük dolguda, insan yapısı bir gedik görüş alanına girdi. Hayduke uygun bir nokta buldu ve dürbünü gözlerine götürdü.

Beklendiği gibi ekipmanın bir kısmında onarım yapılıyordu. Her tarafta işi başından aşkın adamların efendileri makinelerin içine girip çıktığını, altına girip üstüne tırmandığını, yakıt borularını değiştirdiğini, kesik çubukları lehimlediğini, kopuk kabloları eklediğini, yeni hidrolik hortumları kelepçelediğini görüyordu. Delinmiş yağ süzgeçlerini, yağ çubuklarındaki kumu, yakıt depolarındaki şurubu da keşfetmişler miydi? Uzandığı yerden bilmenin bir yolu yoktu. Fakat makinelerin çoğu öylece, kimse ilgilenmeden duruyordu; umutsuz, terk edilmiş bir havaları vardı.

Hayduke bir an için aşağı şantiyeye inip iş istemek düşüncesinin cazibesine kapıldı. Eğer sabotaj işinde ciddi idiyse, diyordu kendi kendine, saçınızı kestirir, sakalı tıraş eder, bir duş alır, temiz iş giysileri giyer ve bu inşaat firmasında bir işe, bir tür işe, herhangi bir işe girerdiniz, tıpkı soylu kemirici kurt gibi. Bu hevesi, dürbün sayesinde bir çift üniformalı, silahlı adam – silahlar, botlar, apoletler, rozetler, sırtında üç

dikey dikiş izi olan güzelce ütülenmiş dar gömlekler – görünce söndü. Adamları ilgiyle izledi.

Onlara dikkatlerini çekecek bir ipucu bırakmalıydık, diye düşündü. “Jimmy Hoffa’ya Özgürlük” rozeti türünden bir şey. Veya “Hopi’yi Düşün” veya “Barış İçin Şarap”. Yeni bir fikir bulmaya çalıştı, esrarlı bir şey, fazla zekice ya da fazla açık olmayan ama davetkâr, koruyucu bir kelime oyunu. Ama bulamadı, çünkü Hayduke zeki olmaktan ziyade yıkıcıydı. Dürbünü boynuna astı ve matarasından biraz su içti. Çok geçmeden su konusunda yine endişelenmesi gerekecekti.

Kalktı ve daha önce izlediği yola paralel, güzergâhın güney tarafından geri yürüdü ve çalışırken hafifçe ıslık çalarak, daha önce yaptığı gibi kazıkları söküp çalılarının içine attı, dallardaki kurdeleleri kopardı ve sincap deliklerine tıktı.

Sırt çantasını aldı ve çalılığın içinde zorlukla yürüyerek, işini bir farkla yapmaya devam etti: Şimdi güzergâh boyunca ileri geri zikzaklar çiziyor, yolun iki tarafını tek yönde ilerleyerek temizliyordu.

Yorgun, sıcaklamış ve susamıştı. Seyrek ağaç gölgelerinde, havada moleküler danslarını yapmakta olan tatarcıklar, Hayduke’nin kulak memesini sokmuştu, gözüne ve yakasından içeri girmeye çalışıyorlardı. Onları eliyle kovaladı, görmezden geldi ve yorgun argın ilerledi. Güneş Hayduke’nin kalın kafasının, güçlü sırtının üstünde daha da yükseldi. Bir zamanlar yüzbaşısının dediği gibi “Her türlü sırt çantasının cuk diye oturacağı bir sırt.” Kurdeleleri kopartarak, kazıkları sökerek ve tehlikeye karşı gözlerini açık, kulaklarını tetikte tutmayı unutmayarak yürümeyi sürdürdü.

Cip izleri kuzeye doğru yön değiştirip kayaların üzerinden ve çalılığın içinden geçiyordu. Ancak kazıklar ve işaretlemeler dümdüz ilerliyordu. Hayduke yol güzergâhını takip etti, sabırlı, kararlı, ter içinde işini yapan bir adam.

Aniden bir başka kanyonun kayalık kenarına vardı. Mütevazı bir uçurum; kanyonun duvarı, aşağıdaki molozlara kadar altmış metre dimdik iniyordu. Kanyonun karşı duvarı yüz yirmi metre ötedeydi ve o yakada da kazıklar ve çitalar ve parlak kurdeleler kuzeybatıya doğru neşeyle devam ediyordu. Bu kanyona, anlaşılan, köprü yapılacaktı.

Küçük ve az bilinen bir kanyonu, bir özelliği yoktu; tabanında incecik bir dere; kumun üzerinde miskin körfezler halinde menderes-

ler yaparak, kavakların asit yeşili yapraklarının altındaki havuzlarda tembelce yayılan, taşların kenarından aşağıdaki çanağa dökülen, ilkbaharda benekli kurbağa, kırmızı kanatlı yusufçuk, bir iki yılan, birkaç kanyon çalikuşundan oluşan sakinler topluluğunu yaşatmaya zar zor yetecek kadar su. Ama yine de Hayduke, o, itiraz ediyordu; burada bir köprü istemiyordu, asla; daha önce hiç görmemiş olduğu, adını bile bilmediği bu küçük kanyonu olduğu haliyle gayet seviyordu. Bir köprüye ihtiyaç olduğunu hiç düşünmüyordu.

Hayduke diz çöktü ve kumun üzerine bütün otoyol müteahhitlerine bir mesaj yazdı: “Defolun.”

Bir süre düşündükten sonra ekledi: “Lanet köprüyü de istemiyoruz, lütfen.”

Bir süre daha düşündükten sonra, gizli adıyla imzaladı: “Kızıl Rudolf.”

Bir süre sonra onu karaladı ve şöyle yazdı: “Çılgın At.” En iyisi kendisini tam olarak tanıtmamaktı.

Önceden uyarmıştı. Pekâlâ, bırak öyle olsun. Geri gelecekti, Hayduke geri gelecekti, ekibin geri kalanıyla birlikte yahut onlarsız, bir dahaki sefere doğru düzgün silahlanmış olarak, örneğin bir köprüyü temellerinden kaldırmaya yetecek bir *saboyla*.

Uçurumun kıyısı boyunca, geçecek bir yer arayarak kanyonun başına doğru yürüdü. Eğer böyle bir yer bulabilirse, yürümekten kilometrelerce tasarruf edebilirdi.

Buldu. Kıyıda bodur çamlar ve ardıçlar, aşağıda sınırları belirgin teraslar, kanyon tabanı fazla uzakta değil – altmış yerine kırk beş metre. Hayduke sırt çantasından ipini çıkardı –otuz beş metre uzunluğunda, bükülmüş yedi milim naylon– ve bir ağacın gövdesinin alt kısmına doladı. Sol eliyle kendini sağlama aldı, sağ eliyle ipin serbest tarafını kontrol ederek, uçurumun kıyısında geriye doğru yaslandı ve bir an orada yerçekiminin etkisizleşmesinin tadını çıkararak asılı kaldı, sonra hızla bir alttaki çıkıntıya indi.

İkinci bir sıçrama onu kanyon zeminine zor da olsa yürüyerek inebileceği bir mesafeye indirdi. Sırt çantasını ipe bağlayıp aşağı indirdi, ipi bıraktı ve yarın tabanındaki kumlu alüvyona bacamsı bir kaya açıklığından indi.

Kanyonun pembe anakayasının içinde oyulmuş kanallar boyunca akan dereden mataralarını tekrar doldurdu. Doya doya su içti ve gölgede bir süre uyuklayarak dinlendi. Güneş ilerleyince sıcak ve ışık üzerine vurdu. Uyandı, biraz daha su içti, sırt çantasını sırtına yükledi ve bir açıklıktan kanyonun batı duvarındaki yüksek moloz yokuşuna tırmandı. Yokuşun üstündeki son aşama dik, zorlu ve yaklaşık altı metre yükseklikteydi. Çantasını çıkardı, ipi çantaya bağladı ve ipin ucunu kemerine bağlayıp tırmandı. Çantasını yukarı çekti, yeniden dinlendi, ardından kanyonun kıyısı boyunca güneye doğru, yol güzergâhını yeniden bulmak üzere yürüdü.

Bütün öğleden sonra kuzeybatıya, güneşe doğru çalışmayı sürdürdü, dört sabırlı, vasıflı erkeğin bir ayda yaptığı işi, bir gün içinde boşa çıkardı. Bütün öğleden sonra ve akşamın ilerleyen saatlerine kadar, kazıkları sökerek, kurdeleleri kopararak ileri geri yürüdü. Millerce yukarıdan, arkalarında buhar bulutlarından izler bırakarak, Hayduke'yle yahut yaptığı işle ilgilenmeyen uçaklar geçti. Onu yalnızca kuşlar izliyordu, küçük alakargalar, bir dağ mavi kuşu, bir şahin, sabırlı akbabalar. Bir keresinde bir geyik sürüsünü ürküttü –altı, yedi, sekiz dişi geyik, üç benekli yavru– ve çalılıkların içinde kayboluşlarını izledi. Yolunu şaşırıp bir grup sığıra denk geldi ve yarı yabani, yarı ehlileşmiş hayvanlar gönülsüzce ilkin arka, sonra ön ayaklarının üzerine doğrulup koşarak uzaklaştılar. Bu vahşi doğa daha uzun bir süre pastoral insanı besleyecekti.

Şehirler yok olduğunda, diye düşündü, bütün bu hengame bitip gittiğinde, günebakanlar unutulmuş eyaletler arası yolların betonu ve asfaltını delip çıktığında, Kremlin ve Pentagon generaller, devlet başkanları ve diğer mankafalar için huzurevlerine dönüştürüldüğünde, Phoenix Arizona'nın cam-alüminyum gökdelen mezartaşları kumulların arasında zar zor görünür hale gelince, belki o zaman, belki o zaman, belki o zaman Tanrı'nın yardımıyla at üstündeki özgür adamlar ve yabanıl kadınlar, özgür kadınlar ve yabanıl adamlar adaçayı çalılı kanyon ülkesinde özgürce dolaşabilir –lanet olsun–, dar kanyonlarda vahşi büyükbaşları güderek, kanlı etlerle, kanayan kahrolası sakatatlarla midelerini doldurabilir ve bütün gece kemanların! banjoların! çelik gitarların! müziğiyle, yeniden doğmuş ayın ışığında dans edebilirlerdi – Tanrı'nın izniyle, evet! Ta ki, diye düşündü akli başında bir biçimde,

acı acı, kederle, yeni bir buz ve demir çağı gelinceye ve mühendisler, çiftçiler ve general orospu çocukları yeniden geri dönünceye kadar.

George Hayduke'nin fantezisi böyleydi. Tarihin döngüsel olduğu teorisine mi inanıyordu? Yoksa çizgisel teoriye mi? Bu konularda ne düşündüğünü bilmeniz zordu; zaman zaman değişik düşünceler arasında bocalar, saçmalar, yalpalar; zorlansa söyleyeceklerine kimse beş paralık değer vermese ne olurdu, bir kutu Bud birasının daha halkasını çek kopar, dostum, bir Schlitz şişesinin daha kapağını aç. Durmadan çişe git, iç organlarını ve mesaneni birayla doldur. Umutsuz vaka.

Akşam: Kızıl, ilkel bir günbatımı pizza gibi saçılmış batıya. Hayduke dişlerinin arasına bir parça daha kurutulmuş et sıkıştırıyor ve ağaçların üzerindeki işaretleri artık göremeyinceye ve karanlık onu paydos zamanının geldiğini kabul etmeye mecbur edinceye kadar devam ediyor. Şafak vaktinden akşam karanlığına kadar yahut babasının dediği gibi "göz gözü görmezden göz gözü görmeze kadar" devamlı çalışmıştı. Bugün otuz kilometreden fazla yürümüş olmalıydı. En azından ağrıyan ayakları, şişen bacakları hissettiriyordu. Kahvaltılık Hayduke karışımından ibaret akşam yemeğini yedi ve uyku tulumuna girdi, çalılıkların derinlerinde, kendi inancına göre dünyanın zerre umurunda olmaksızın.

Hayduke ertesi sabah geç saatlere kadar uyudu ve sonunda yakınlarından hızla geçen bir arabanın yahut kamyonetin sesiyle uyandı. Sendele-yerek kalktı ve kendini bir yola elli metreden az mesafede buldu. Bir an için nerede olduğunu anlayamadı. Gözlerini ovuşturdu, pantolonunu ve botlarını giydi, ağaçların arasından gizlenerek bir yol kavşağını görünceye kadar ilerledi. Levhaları okudu: POWELL GÖLÜ 100; BLANDING 65; NATURAL BRIDGES ULUSAL ANITI 15; HALL GEÇİDİ 72.

Güzel. Neredeyse eve varmıştı.

Son birkaç kazığı söktü, son birkaç kurdeleyi kopardı, hızla yolu aştı ve bodur ormandan geçerek Natural Bridges'e doğru ilerledi. Bu görece korunaklı alanda, Armstrong Kanyonu ve Owachomo Natural Bridge yolunu izleyerek ekibin geri kalanını resmi, tasarlanmış ulusal anıt kampındaki turist ve kampçı kalabalığının arasına gizlenmiş olarak bulacağını umuyordu. Plan buydu ve Hayduke programdan yirmi dört saat öndeydi.

Son birkaç kazığı ve kurdeleyi de bir kayanın altına gömdü, sırt çantasını ayarladı ve cesurca ağaçlara doğru ilerledi. Pusula taşımıyordu ama topografik haritalara, yanılmaz yön duygusuna ve sonsuz özgüvenine bel bağlıyordu. Haklı çıktı. O öğleden sonra saat dörtte, Smith'in kamyonetinin kasasına oturmuş bira yudumluyor, Abbzug'un yaptığı jambonlu sandviçi yalayıp yutuyor ve ekiple hikâyeler takas ediyordu – Hayduke, Sarvis, Abbzug & Smith: Bir simsarlık şirketi olabilirdi.

"Hanım ve beyler," diyordu Dok, "bu daha başlangıç. Bizi daha büyük işler bekliyor. Gelecek önümüzde, Kader'in gübre yığının üzerinde kanatlarını taç gibi açmış uzanıyor."

"Dok," diyor Smith, "çok yerinde konuştun."

Bir yandan sandviçi yerken, "Dinamit lazım bize," diye geveliyor Hayduke. "Termit, karbon tetraklorid, magnezyum dolgu..."

Bu sırada Abbzug arka planda ilgisiz ve sevimli, alaycı tebessümüyle gülümsüyor.

"Laf, laf, laf," diyor. "Bütün işittiğim bu. Laf, laf, laf."

8. Hayduke ve Smith İş Başında

Natural Bridges Ulusal Anıtı kamp alanı.

"Cıvata kesicinizi ödünç alabilir miyim?"

Adam yeterince sevimli görünüyordu, teni güneşte yanmış, kumaş pantolon, polo gömlek ve kanvas ayakkabı giymiş bir beyefendi.

"Cıvata kesicimiz yok," dedi Abbzug.

Adam onu duymazdan gelip Smith'le konuştu. "Küçük bir sorum var da. Başıyla bir kamyonet ve bir çekme karavanın park edilmiş olduğu bir başka kamp alanını işaret etti. California plakalı.

"Eee," dedi Smith.

"Bizde cıvata kesici yok," dedi tekrar Abbzug.

"Profesyonel bir teçhizatçı olduğunuzu görüyorum," dedi adam, Smith'le konuşarak. Smith'in kamyonetini işaret ediyordu. "Yanınızda bir alet takımı vardır diye düşündüm."

EN UZAKLARA KEŞİF GEZİLERİ HITE UTAH yazıyordu kapı panel-
lerini bir boydan bir boya kaplayan büyük kırmızı manyetik çıkartmalar.

“Evet, ama cıvata kesicisi yok,” dedi Abbzug.

“Belki kalın tel makasınız vardır?”

“Şey bayım,” diyor Smith, “size ödünç olarak...”

“Pense seti verebiliriz,” dedi Abbzug.

“... pense seti, evet.”

“Pensem var. Bana daha büyük bir şey lazım.”

“Korucu bürosunu deneyin,” dedi Abbzug.

“Öyle mi?” En nihayet onla doğrudan konuşmaya tenezzül etti, sanki gözünün ucuyla bütün bu zaman boyunca onu izlemiyormuş gibi. “Öyle yapacağım.” Sonunda işine bakmak üzere yürüyüp gitti.

“Israrcı herif,” dedi Smith.

“Bence meraklı,” dedi Bonnie. “Bana nasıl baktığını gördün mü? Domuz. Yumruğu ağzına geçirmeliydim.”

Smith arabanın üzerindeki çıkartmaları düşünüyordu. “Sanırım rek-
lama ihtiyacımız yok artık,” deyip arabanın üzerindeki manyetik çıkart-
mayı söktü.

Hayduke ve Dr. Sarvis ormandaki yürüyüşlerinden döndüler. On
gün ilerisi için başlaması planlanan sonraki cezalandırıcı saldırılar serisi
için alışveriş listesi yapıyorlardı. Her zamanki gibi paranoid, Hayduke
konuşmanın kamuya açık kamp alanında yapılmamasını istemişti.

Dr. Sarvis, purosunu çiğneyerek listeyi okudu: tevzi makaraları, de-
mir oksit pulları, Du Pont Red Cross Extra, No. 50 patlatma mekanizma-
sı, fünüye tutuşturucular, bu tür güzel şeyler.

Dok kâğıdı gömleğinin cebine koydu. “Bunu onayladığımdan emin
değilim,” dedi.

“Şu köprüyü uçurmayı mı, yoksa komik oyunlar oynamayı mı is-
tersin?”

“Emin değilim.”

“Karar ver o zaman.”

“Bütün bu şeyleri buraya uçakla getiremem.”

“Bahse girerim getirebilirsin.”

“Ticari bir uçuşla değil. Bugünlerde bir uçağa binebilmek için neler-
den geçmek zorunda olduğunu biliyor musun?”

“Uçak kirala, Dok, uçak kirala.”

“Benim zengin piçin biri olduğumu düşünüyorsun değil mi?”

“Henüz fakir bir doktorla tanışmışlığım yok, Dok. Hatta ne yap biliyor musun, bize kodumun bir uçak *satın al*.”

“Ben araba bile süremiyorum.”

“Bonnie’ye uçuş dersleri aldır.”

“Bugün parlak fikirlerle dolusun, bakıyorum da.”

“Çok güzel bir gün. Kahrolası, şahane bir gün.”

Doktor kolunu Hayduke’nin sırtına doladı ve kaslı omzunu sıktı. “George,” dedi, “biraz sabırlı olmaya çalış. Sadece birazcık.”

“Sabırmış, saçma.”

“George, tam olarak ne yaptığımızı bilmiyoruz. Eğer yapıcı vandal-
lık yıkıcı olmaya başlarsa, arkası nasıl gelecek? Belki de iyilikten ziyade
kötülük yapıyoruz. Bazılarına göre sisteme saldırırsan, yalnızca onu
daha da güçlendirirsin.”

“Tabii canım – ve eğer sisteme saldırmazsan, dağlarını açık maden
işletmeleriyle doldurur, bütün nehirlerine baraj yapar, çöle asfalt döşer
ve seni her şeye rağmen hapse atar.”

“Seni ve beni.”

“Beni değil. Beni asla ama asla hapse atamayacaklar. Ben o tiplerden
değilim Dok. Ölümü göze alırım. Giderken de yanımda onlardan on
tanmesini götürürüm. Beni değil, Dok.”

Kamp sahasına girdiler ve Bonnie ile Seyrek Görülen’e katıldılar.
Öğlen yemeği zamanı. Bulutlu, nemli öğlen sıcağı tepelerinden bastırı-
yordu. Hayduke bir kutu daha bira açtı. Durmadan bir kutu daha açı-
yordu. Durmadan işiyordu.

“Biraz poker oynamaya ne dersin?” dedi Smith, Dr. Sarvis’e. “Serin-
lemek için.”

Dok bir puro dumanı bulutu saldı. “Eğer istiyorsan.”

“Hiç ders almaz mısın sen?” dedi Hayduke, Smith’e. “Bu saçı ağar-
mış rezil bizi iki kere söğüşledi zaten.”

“Öğreniyorum da hemen unutuyorum anlaşılan,” dedi Smith.

“Poker moker yok,” diye araya girdi sertçe Abzug. “Gitmemiz
gerek. Eğer bu sözde cerrahı yarın Albuquerque’ye götürmezsem, ba-
şımıza vazifeyi ihmal davaları alırız ve bu da artık para gelmeyeceği,

yüksek sigorta primlerinin ödenmeyeceği ve siz iki palyaçoyla burada, bu büyüğü yabanda daha fazla eğlenip oyunlar oynayamayacağımız anlamına gelir.”

Haklıydı, genellikle olduğu gibi. Derhal kampı toparladılar ve dördü birlikte Smith’in kamyonetinde yan yana sıkışık bir vaziyette oturarak yola koyuldular. Alüminyum bir kapağın örttüğü kasada kamping ekipmanını, yiyeceklerini ve Smith’in alet çantasını, buz kutusunu ve işinin gerektirdiği başka araç gereci taşıyorlardı.

Plan, Dok ve Bonnie’yi Fry Kanyonu’ndaki uçuş pistine götürmekti, orada kendilerini New Mexico, Farmington’a ve Albuquerque’ye kalcan akşam uçağına zamanında yetiştirecek götürecek küçük bir özel uçak bekliyordu. Dolambaçlı, pahalı ve yorucuydu ama yine de Dr. Sarvis’in bakış açısından bu engebeli çölde dehşetli bir mesafeyi –Continental’inin dört tekeri üzerinde altı yüz elli kilometre civarında yol– kat etmekten evlaydı.

Hayduke ve Smith, daha sonra bir sonraki hedefi incelemek amacıyla, bir zamanlar nehir olan, şimdiyse Powell Gölü’nün yukarı kolunu oluşturan güzergâhı izleyeceklerdi. Ertesi gün Smith Hanksville’e gidip Utah’ın Henry Dağları’nda, ABD’nin en son keşfedilen ve adlandırılan dağ sırasında beş günlük bir tur için bir grup sırt çantalı gezgin müşteriyle buluşacaktı.

Ya Hayduke? Bilmiyordu. Smith’le gidebilirdi yahut bir süre tek başına dolaşabilirdi. Eski cipi, bütün kıymetli eşyalarıyla, bir hafta evvel Page yakınlarındaki, Smith’in en gözde, nihai, dile getirilmemiş, imkânsız fantezisinin, barajın –o barajın, Glen Kanyonu Barajı’nın– civarında bulunan Wahweap Marina’nın park yerine bırakılmıştı.

Hayduke cipini nasıl geri getireceğini yahut cipine nasıl geri gideceğini şimdilik bilmiyordu. Gerekirse, Tanrı’nın bu en güzel ıssız kanyonlarında yürürdü (300 kilometre mi? 500 mü?), her zaman. Smith’in lastik botlarından birini ödünç alabilir, şişirir ve Powell Gölü’nün durgun sularında 150 mil kürek çekebilirdi. Yahut kendisini oraya götürmesi için Smith’i bekleyebilirdi.

Hayduke açısından bu durumun güzelliği, her an canı nereye istiyorsa oraya gidebileceği duygusuydu; ne zaman isterse, ıssızlığın ortasında, sırt çantası sırtında, dört litre su, birkaç gerekli topografya

haritası, üç günlük erzakla başının çaresine bakardı; hayatta kalır ve işleri tıklarında giderdi; kendi başına, erkek gibi. (Arazide dolaşan bütün o büyükbaşların taze etleri; kutu kanyonlarda toynakların üzerindeki geyik etleri, birbirinden bir günlük yürüyüş mesafesinde bulunan ışıklı kavaklıkların altındaki bütün o tatlı su gözeleri.)

Böyle düşünüyordu. Böyle hissediyordu. Özgürlük duygusu canlandırıcıydı, ama hafif bir yalnızlık gölgesi, bir parça kederle. O eski, hiç kimseye minnet etmesini gerektirmeyen, mutlak bağımsızlık rüyası, bir hayalden yükselen duman, içinde gümüşten bir yıldırım çakan kara bir bulut gibi günlerinin üzerinde süzülüyordu. Çünkü Hayduke bile, doğrudan yüzleştiği zaman, mutlak yalnızın delireceğini hissedebiliyordu. Mutlak yalnızlığın delilik olduğunu. Yalnızlığının derinlerinde bir yerlerde, yabaniliğin ve özgürlüğün ötesinde, delilik tuzağı kuruluydu. Akbaba bile; o kızıl enseli, kara kanatlı anarşist bile, bütün çöllerin en miskin ve en küstah yarattığı akbaba bile, akşamları soydaşlarıyla toplanmaktan ve karşılıklı hikâyeler anlatmaktan hoşlanırdı; bütün sürü, kamburunu çıkarıp kara kanat cübbelerine bürünür, etraftaki en ölü ağacın en yüksek dalına tünür, entrikacı bir papazlar meclisi gibi gevezelik ederlerdi birlikte. Akbaba bile –harika bir düşünce– yuva krizine girer, bir süreliğine eş bulur, bir küme akbaba yumurtasının üzerine kuluçkaya yatar, yavru çıkarırdı.

Kaptan Smith & Tayfası, Anıtlar sapağından Utah 95 yoluyla kesiştiği kavşakta çıkmış, mutlu mesut yol alıyorlardı. Burada yolun kenarına art arda park edilmiş –inceden inceye ışıldaklarla, açılır tavanlarla, silah raflarıyla (dolu), geniş tekerleklerle, kısa dalga telsizlerle, kromajlı jant kapaklarıyla, akla gelebilecek her şeyle donatılmış CJ-5'ler, Scoutlar, Blazerler, Broncolar– bir dizi dörtçeker araç gördüler. Bütün araçların kapı panellerinin üzerinde; kartalı, kalkanı ve yazısıyla eksiksiz ABD arması ve aynı gözalıcı amblem vardı:

SAN JUAN COUNTY ARAMA KURTARMA EKİBİ BLANDING, UTAH

Bir grup arama kurtarmacı kıllı ellerinde birer kutu kolayla gölgede çömelmişlerdi (Bu adamlar kilise müdavimleridir). Birkaçı çalıların

arasında, yapılacak otobanın şimdi kazıkları ve kurdeleleri sökülmüş güzergâhı üzerinde itişip kakışıyorlardı. Biri Smith'e el kaldırdı. Durmaya mecbur kaldı.

El kaldıran onlara doğru geldi. "Merhaba millet," diye böğürdü neşeyle, "bu bizim çok karılı Smith değil mi? Şu bizim Seyrek Görülen şahıs. Hem de ta kendisi. Nasılsın Smith?"

Smith, motoru rölantide çalışmaya bırakarak, cevap verdi, "Gayet iyi piskopos. Mükemmel. Siz bu dolaylarda ne arıyorsunuz?"

Dr. Sarvis kadar iriyarı adam kamyonetin kapısına yaslandı, koca kırmızı ellerini açık pencerenin pervazına dayadı ve içeridekilere gülümsedi. Bir çiftlik sahibine benziyordu, ağzında eksiksiz at dişi gibi sarı dişler, koca bir şapkanın yarısını gölgelediği köselemsi derili bir surat, olmazsa olmaz çıtçıtı gömlek. Gözlerini kısıp loş kabindeki üç yolcuya baktı. (Dışarıdaki ışık göz kamaştırıcıydı.) "Bugün nasılsınız bakalım millet?"

Doktor başını salladı, Bonnie soğuk sekreter gülüşüyle mukabele etti, Hayduke uyukluyordu. Smith tanıştırmaya kalkışmadı. Piskopos yeniden Smith'e yöneltti dikkatini.

"Seyrek," der, "seni bu civarlarda görmüyorum nicedir. İşler ne âlemde?"

"Şikâyet edemem," der Smith, başıyla yolcularını işaret ederek. "Hayatımı kazanıyor, vergimi ödüyorum."

"Vergini ödüyorsun demek, öyle mi? Ben pek öyle duymadım," şaka yaptığını belli etmek için güler piskopos.

"Ben benimkini Milli Gelirler İdaresi'ne ödüyorum ki bu da senin ödediklerine dair duyduklarıma bakılırsa, seninkinden fazla demektir, Piskopos."

Piskopos etrafına bir göz attı; gülümsemesi genişledi. "Bırak şimdi, durduk yere şaya çıkartma. Üstelik," -göz kırptı- "o gelir vergisi sosyalistçe, Anayasa'ya aykırı, insana ve Tanrıya karşı bir günah, bunu sen de biliyorsun." Sustu. Smith bir an motora hız verdi. Love'ın meraklı gözleri ona döndü. "Baksana, birini arıyoruz. Buralarda yayan dolanan baş belası bir herif var. Kaybolmuş olabilir diye düşünüyoruz."

"Nasıl bir herif?"

"42-43 numara bot giyen biri. Lastik tabanlı olanlardan."

“Bu öyle pek tarif gibi olmadı, Piskopos.”

“Biliyorum. Ama elimizde olanın hepsi bu. Onu gördün mü?”

“Hayır.”

“Ben de öyle düşünmüştüm. Olsun, çabucak buluruz nasılsa.” Sustu. Smith yeniden gaz verdi. “Kendine mukayyet ol, Seyrek, Blanding’e bir daha geldiğinde, bir mola ver de ziyaretime gel, anlaştık mı? Konuşmamız gereken mevzular var.”

“Gelirim tabii, Piskopos.”

“Aferin oğluma.” Piskopos, Smith’in omzunu tuttu, şöyle sağlam bir sarstı, sonra da kamyonetin penceresinden çekildi. Smith arabayı sürüp uzaklaştı.

“Eski bir dostun mu?” diye sordu Bonnie.

“Yok.”

“Eski düşman?”

“Öyle. İhtiyar Love benden pek fayda görmemiştir.”

“Neden Piskopos diyordun ona?”

“Kilisede piskopos da ondan.”

“O herif *piskopos* mu? *Kilisede* mi?”

“İsa Mesih’in Son Zaman Azizler Kilisesi. Mormon kilisesi. Azizden çok piskopos vardır bizde.” Smith sırtıttı. “Etliye sütlüye karışmasam, Short Crick ve Çok Karılılar Kanyonu’ndan uzak durabilsem, şahsen ben de piskopos olurdum şimdiye.”

“Tamam, hadi ama,” dedi Bonnie, “Amerikanca konuş.”

Sadece uyuyormuş numarası yapan Hayduke, araya girdi. “Utah ve Arizona’nın dört bir yanında çükünün peşinde koşmasa, şimdi kendisinin de bir piskopos çükü olurdu demeye getiriyor.”

“Senine konuşan yok, pis ağızbozuk.”

“Biliyorum.”

“O zaman kapa çenenini.”

“Emrin olur.”

“Evet, hepsi bu,” diyor Smith, “George’un dediği.”

“İyi ama bir arama kurtarma ekibinin yol projesinde ne işi var?”

“Bölge şerifinin bürosuyla yakın iş birliği içinde çalışırlar. Aynı ekip-tenler diyebilirsin. Esasen, boş zamanlarında yasadışı kanun infazcısını oynamayı seven bir grup iş adamı bunlar. Kötü bir niyetleri yok. Her

sonbaharda California'dan getirdikleri birkaç geyik avcısını tipide ava çıkarırlar. Her yaz da susamış birkaç İzciyi Büyük Kanyon'a götürürler. İyi şeyler yapmaya uğraşırlar. Hobileri bu."

"Birinin *bana* iyilik yapmaya geldiğini görürsem," dedi Hayduke, "hemen silahıma davranırım."

"Ben de ne zaman kültür lafını duysam," dedi Dr. Sarvis, "çek defterime davranırım."

"Bunun konumuzla ne ilgisi var," dedi Bonnie. "Gelin düşüncelerimizi berrak bir mantık dizgesi içerisinde tutalım."

Bonnie ve arkadaşları, ön camdan ileriye, ötelerdeki kızıl panoramaya, mavi yarlara, solgun kanyonlara, Woodenshoe Butte'in kuzeybatı göğü önündeki köşeli silüetine bakıyorlardı. "Benim bilmek istediğim şey," diye devam etti, "bu Piskopos Love kimdir ve senden ne sebeple tiksiniyor Kaptan Smith ve ona kara büyük yapmalı mıyım, yoksa yapmamalı mıyım?"

"Adım Seyrek," dedi Smith, "ve ihtiyar Love benden nefret ediyor çünkü son kez kapıştığımızda, kaybeden o oldu. Dinlemek istemezsin."

"Muhtemelen," dedi Bonnie. "Peki, ne oldu?"

Kamyonet Utah kır yollarında sarsılarak, çukurlar ve taşlara denk geldikçe hafif yalpalayarak ilerliyordu. "Galiba ön takımlarda bir denge sorunu var," der Smith.

"Ne olmuştu, anlatsana," der Bonnie.

"Sadece hafif bir görüş ayrılığı ihtiyar Love'a bir milyona mal oldu. Lake Powell'a tepeden bakan bir devlet arazisini doksan dokuz yıllığına kiralamak istiyordu. Aklında bir tür turistik tesis vardı: yazlık evler, alışveriş merkez, hava alanı vs. Salt Lake'de bir danışma toplantısı vardı; ben ve bazı arkadaşlarım Arazi Komisyonu'nu bu anlaşmayı engellemeye ikna ettik. Epey çene yormak zorunda kaldık ama hepsini Love'ın projesinin bir tezgâh olduğuna, ki öyleydi, ikna ettik ve o da beni asla affetmedi. Aramızda böyle görüş ayrılıkları daha evvel de çıkmıştı, defalarca, onun ve benim."

"Adamın piskopos olduğunu sanıyordum."

"O işi pazarları kilisede ve çarşambaları İncil'i anlama derslerinde yapıyor yalnızca. Kalan bütün zamanda boğazına kadar emlak komisyonculuğuna, uranyum madenciliğine, besiciliğe, petrole, benzine,

turizme ve aklına para kokan her ne gelirse ona batmış durumdadır. Şimdi de Eyalet Meclisi'ne aday. Bizde, Utah'ta onlardan çok var. Her şeyi onlar kontrol eder. Her şeyi, Tanrı ve İsa için, ellerinden geldiğince iyi yönetmeye çalışırlar ve o ikisinin istemediği şey Piskopos Love gibi heriflerin topladıkları. Söylendiğine göre dört bir yanda kurulan tezgâh muazzam. İsa günlük hasılatın yüzde sekiz buçuğunu alıyor ve son parayı da yatırdılar mı, doğru cennete gidiyorlar. Hem onlar hem de soy kütüğü kayıtlarından kazıp çıkarabildikleri yetmiş yedi sülaleleri. Bu durum insanda sonsuza kadar yaşama arzusu yaratmaya yeter."

"Onlara söyle, Hayduke döndü," dedi Hayduke. "Bu onları sakinleştirir." Bira kutusunu pencereden fırlattı. Yeni bir bira açtı. Bonnie ona dikkatle baktı.

"Sadece asfalt yolları kirleteceksin sanıyordum," dedi. "Bu yol asfalt değil, gözlerin fark edemeyecek kadar kanlanmışsa diye söylüyorum."

"Siktir git," Metal açma halkasını pencereden fırlattı.

"Çok zekice bir karşılık oldu bu Hayduke," dedi Bonnie. "Gerçekten çok zekice. Her halükârda işe yarayacak gerçek bir zekâ pırıltısı."

"Siktir git ya."

"Müthiş. Dok, orada öyle bir yağ tulumu gibi oturup bu kıllı domuzun beni aşağılamasına izin mi vereceksin?"

"Eeee... evet," dedi doktor, bir süre düşündükten sonra.

"Aklın varsa öyle yaparsın. Ben yetişkin bir kadını ve kendi başımın çaresine bakabilirim."

Hayduke, pencerenin yanında, manzaraya, kanyon topraklarının bildik görüntüsüne daldı – görkemli, ıssız ve utanmazca gösterişli. O uzak zirveler ve diplerin arasında, gökyüzüne karşı gül renkli, mahrem bir şeyin vaadi uzanıyordu –uzaklardaki mahrem. Bir sır ve bir ifşa. Daha sonra, diye düşündü, ona daha sonra geleceğiz.

Tabanında dört metre genişliğinde on beş metre derinliğinde, iki yakasını eski bir tahta köprüünün bağladığı bir yarığın; kanyonun mağazası, benzin istasyonu, postanesi ve sosyal merkez olarak işlev gören cüruf briketinden bir dükkânın ve buldozerle düzlenmiş parke taşlı, sığır gübresiyle beneklenmiş, üzerinde dört koltuklu bir Cessna'nın beklediği bir uçuş sahasının –Fry Kanyonu Havaalanı– bulunduğu Fry Kanyonu'na geldiler.

Smith, direktten gevşekçe sallanan yön yengelini geçip doğrudan uçağın kanadına gitti ve durdu. O yolcuları ve bagajı indirirken, pilot bir kutudan kola içerek dükkândan çıktı. Beş dakika içinde öpüşmeler (Smith ve Bonnie), el sıkışmalar, kucaklaşmalar ve vedalaşmalar tamamlanmış ve Dr. Sarvis ile Bayan Abbzug, bir kez daha hava yoluyla güneydoğuya, New Mexico'ya ve evlerine doğru uçmaya koyulmuştu.

Hayduke ve Smith bira sandığını yeniden doldurdular ve güneşe doğru, meyil aşağı, nehre doğru, rüzgâra karşı, Colorado nehrinin çıkıntılı kırmızı kayalardan oluşan arazisinin içlerine, Amerikan Batısı'nın kalbine doğru arabayı sürdüler. Rüzgârın durma estiği ve kanyon kenarlarındaki bodur ardıçlar, dağınuk sarı çiçekli çalılar ve çelimsiz kaktüsler dışında hiçbir şeyin yetişmediği yerlere. Kış yağmurlarından, olur da yağarsa ve bir kez daha olur da yağarsa, yaz yağmurlarından sonra, kısa süren bir çiçek açma dönemi olur, geçici şeyler. Yıllık ortalama yağış miktarı 12 mm civarındadır. Toprak çiftçisinde, hayvan yetiştiricisinde, araziye kullanılır kılarak hayatını kazananların kalbinde dehşet ve nefret yaratan türden topraklardır. Su yoktur, toprak yoktur, çimen yoktur, kanyonların derinliklerindeki birkaç cesur kavak dışında ağaç yoktur. Kaya iskeleti, kum ve toz derisi; sessizlik, genişlik ve öte-lerdeki dağlar dışında hiçbir şey yoktur.

Hayduke ve Smith, kırmızı çölde sarsılarak giderken eskiden Hite (Hite Marina'yla karıştırılmasın) köyüne giden eski yolun sapağında durmadılar (çünkü Smith hatıralara dayanamıyordu). Bir zamanlar Seyrek Görülen'in evi ve hâlâ işinin resmi merkez bürosunun yeri olan Hite, şimdi sular altında yatıyor.

Devam ettiler ve şimdi de White Kanyon vadisinin iki yakasını birleştiren yeni köprüye geldiler; yörede yapılması planlanan üç yeni köprünün ilkinde. Tek bir nehri geçmek için üç köprü mü?

Haritaya bakın. Glen Kanyon Barajı Colorado Nehri'ni tıkadığında, sular Hite'yi, Lee's Ferry'yi ve oradan akış yukarı kanyonun elli kilometrelik kısmını bastı. Nehre (artık Powell Gölü) köprü yapmak için en uygun yer, akış yukarıdaki Dar Kanyon'du. Dar Kanyon köprü yerine varabilmek için doğuda White Kanyon'a ve batıdan Dirty Devil Kanyonuna köprü yapmak gerekiyordu. Demek ki üç köprü.

Hayduke ve Smith, White Canyon köprüsünü incelemek için durdular. Bu köprü de diğer ikisi gibi kemerli bir yapıydı, muazzam boyutlardaydı ve uzun süre dayanması hedeflenmişti. Çapraz bağlantı öğelerinin somun başları, bir erkeğin yumruğu kadardı.

George Hayduke birkaç dakika boyunca köprünün yeniliğine rağmen göçebelerin spreyci boyayla soluk beton üzerine imzalarını attıkları, kuruyup buruşmuş boklarını bıraktıkları köprü ayaklarının altında süründü. Başını sallayarak geldi.

“Bilemiyorum,” der, “hiç bilemiyorum. Orospu çocuğu köprü devasa.”

“Ortadaki daha da büyük,” der Smith.

Köprünün korkuluklarından aşağı menderesli neredeyse kurumuş dereye, White Canyon’un üç yüz yirmi metre aşağıda akan, kesintili, tam anlamıyla mevsimsel akarsuyuna baktılar. Bira kutuları vadinin karanlığında kâğıt bardaklar misali süzüldü. Yazın ilk seli onları temizleyip benzer bütün çer çöple birlikte, baraj rezervuarına, Powell Gölü’ne, akış yuvarından gelen bütün çöplerin uygun bir mezar bulduğu yere götürürdü.

Orta köprüye devam ettiler.

İniyor, aşağı doğru gidiyorlardı ama buralarda her şeyin boyutları öylesine büyük, arazi öylesine karmaşıktı ki ne nehir ne de canyon, gezgin canyonun neredeyse kıyısına gelmeden önce görünmüyordu.

İlkin köprüyü gördüler, köprü yolunun hayli üzerine yükselen, gümüşî çelikten yüksek, güzel, ikiz kemerler. Dar Canyon’un katmanlı duvarlarını görebiliyorlardı. Smith arabasını park etti; arabadan indiler ve köprüye yürüdüler.

İlk dikkatlerini çeken, nehrin artık orada olmayışı oldu. Biri Colorado Nehri’ni yok etmişti. Bunun Smith için haber değeri yoktu, fakat olanları yalnızca duymuş olan Hayduke için, nehrin hakikaten artık orada olmadığını görmek sarsıcı olmuştu. Bir nehre değil; üzerinde ölü, durgun, donuk, yüzeyinde yağlı, pis bir köpük tabakası bulunan, hareketsiz, bulanık yeşil bir akıntıya bakıyordu. Canyon duvarlarında, kurumuş silt ve mineral tuzlarının oluşturduğu kabuk, bir küvetteki halkalara benzeyen yüksek su çizgisini gösteriyordu. Powell Gölü: Depolama havuzu, silt tuzluğu, buharlaştırma tankı ve çöp deposu, yeni açılmış iki yüz doksan kilometre uzunluğunda bir lağım lagünü.

Aşağı bakıyorlardı. Birkaç ölü balık, yağlı yüzeyde, portakal kabukları ve piknik tabakları arasında karınları yukarıda yüzüyordu. Seyrüsefere tehlike arz eden suya doymuş bir ağaç, durgun ortamda asılıydı. Çürümenin kokusu, hafif ama belirgin, yüz otuz metre aşağıdan yükselip burun deliklerini buluyordu. Aşağıda bir yerlerde, o durgun yüzeyin altında, bulutsu siltin çökmekte olduğu yerlerde, boğulmuş kavaklar ölü kolları yosunla kaplı, yaşlı dizleri çamura gömülü halde, hâlâ ayakta olmalıydılar. Aşağılarda, hiçbir yere gitmeyen suyun ağır yükü altında, sessizliğin altında nehir yatağının yaşlı kayaları vadedilen yenden doğuşu bekliyorlardı. Kimin vaat ettiği? Kaptan Joseph "Seyrek Görülen" Smith; çavuş George Washington Hayduke; Dr. Sarvis ve Bayan Bonnie Abzug'un, evet işte onların vaat ettiği.

Ama nasıl?

Hayduke kayalardan aşağı indi ve köprünün temellerini inceledi: çok sağlam. Kemer ayaklar kanyonun kumtaşı duvarlarına derin saplanmış, devasa putreller adam kolu büyüklüğünde cıvatalar, yemek tabağı büyüklüğünde somunlarla birbirine vidalanmış. İnsanın elinde başı otuz beş santim bir ingilizanahtarı olsa, diye düşünüyor Hayduke ve elli santimlik manivela kolu gibi bir tutamağı, bu kafalara azıcık bir güç ancak uygulayabilir.

Kamyonete binip üçüncü köprüye gittiler; Dirty Devil Nehri'nin şimdi sular altında kalmış ağzına. Giderken, işaretsiz toprak bir yol gördüler, üzerindeki cip izi kuzeye, Maze'e, Land of Standing Rocks'a, Fins'e, Lizard Rock ve Land's End'e (Dikili Kayaların Toprakları'na, Fins'e, Kertenkele Kayası'na ve Land's End'e) gidiyordu. Sahipsiz topraklara. Smith'in gayet iyi bildiği bir izdi.

Üçüncü köprü, tıpkı diğerleri gibi, kemerli bir yapıydı, tamamen beton ve çelikten; karnotit, peşblend uranit, bentonit, bitümlü kömür, diatomlu toprak, sülfürik asit, Schlumberger sondaj çamuru, bakır cevheri, bitümlü şist, katranlı kum ve yabandan her ne çıkarılabilirse onlarla dolu kırk tonluk taşıyıcıların ağırlığını çekecek biçimde inşa edilmişti.

"Bir araba dolusu güçlü patlayıcıya ihtiyacımız olacak," der George Hayduke. "Bunlar Nam'daki ahşap kafes kirişli ve kazık ayaklı köprülere benzemiyor."

“İyi de üçünü birden havaya uçurmamız gerektiğini kim söylüyor?” der Smith. “Eğer herhangi birini devre dışı bırakırsak, yolun kesilmesine yeter.”

“Simetri,” der Hayduke. “Üçünü halleden temiz, güzel bir iş daha çok takdir edilir. Bilemiyorum. Düşünelim bakalım. Benim gördüğümü sen de görüyor musun?”

Dirty Devil Köprüsü’nün korkuluklarına yaslanıp birkaç yolcu gemisinin palamarlarla bağlı salındığı Hite Marina’ya ve daha yakınlardaki, Hite uçuş pistindeki daha ilginç bir şeye baktılar; alanda genişletme çalışmaları başlamışa benziyordu. Beş yüz metrelik bir alanın temizlenmiş olduğunu, bir kamyonet, bir lastik tekerlekli yükleyici, bir damperli kamyon ve durmak üzere bir Caterpillar D-7 buldozer gördüler. Uçuş pisti, yolun altında, rezervuarın üzerindeki düz bir bankın üzerinde kuzeye ve güneye doğru uzanıyordu; pistinin bir kenarı bankın Powell Gölü’nün koyu yeşil sularına doksan metre dimdik inen kenarından olsa olsa elli metre mesafedeydi.

“Görüyorum,” dedi Smith, en sonunda, gönülsüzce.

Onlar izlediği sırada dozer operatörü araçtan iniyor, pikaba biniyor ve sürüp marinaya gidiyordu. Öğlen yemeği vakti gelmişti yine.

“Seyrek,” der Hayduke, “o herif dozeri durdurdu ama adım gibi eminim, her şeyi yerinde bıraktı.”

“Öyle mi dersin?”

“Kesinlikle.”

“Öyleyse...”

“Seyrek, bana ekipman çalıştırma konusunda bir ders vermeni istiyorum.”

“Burada değil.”

“Tam burada.”

“Gün ortasında değil.”

“Neden olmasın?”

Smith bir mazeret arar. “Marinada bütün o tekneciler dolanırken olmaz.”

“Onların umurunda bile olmaz. Kafamıza kaskları geçiririz, senin kamyonet altımızda, insanlar inşaat çalışanları olduğumuzu sanır.”

“Tekne iskelelerinin civarında büyük bir anafor yaratmaman gerekir.”

“Müthiş su sıçratacak, değil mi?”

“Bunu yapamayız.”

“Bu bir onur meselesi.”

Smith düşünür, ölçüp tartar, kafa yorar. En nihayet derin kırıksıklıkları konum değiştirdi ve köselemsi yüzü geniş bir gülümsemeyle gevşedi.

“İlkin yapmamız gereken bir şey var,” der.

“Neymiş o?”

“Şu plakayı çıkaralım kamyonetimden.”

Yaparlar.

“Gidelim,” der Smith.

Yol yan kanyonların başlarını döndü, yukarı çıktı, aşağı indi ve yeniden marinanın üstündeki mesanın üzerine yükseldi. Saptılar ve uçuş pistine gittiler. Etrafta kimsecikler yoktu. Aşağıda, sekiz yüz metre kadar ötedeki marina da birkaç turist, oltacı ve tekne sahibi gölgede tembellik ediyordu. Cat operatörünün pikabı kafenin önünde park halindeydi. Sıcak dalgaları kırmızı kaya duvarlarının üstünde titreşiyordu. Gölün aşağılarından gelen bir motor mırıltısı dışında, dünya sıcakla uyuşmuştu, sessizdi.

Smith doğrudan buldozerin; orta yaşlı, tozla kaplı demir canavarın yanına sürdü. Motoru durdurdu ve Hayduke’ye baktı.

“Hazırım,” der Hayduke.

Kasklarını takıp arabadan çıktılar.

“İlkin motoru çalıştırmakla başlıyoruz, tamam mı?” der Hayduke.
“Dizel motoru ısıtmak için, doğru mu?”

“Yanlış. Bizim için zaten ısıtılmış durumda. İlkin aracın düzgün çalıştırılma konumunda olup olmadığını anlamak için kumandaları kontrol ediyoruz.”

Smith operatör koltuğuna tırmandı, karşısında bir dizi kol ve pedal duruyordu. “Bu,” dedi, “volan debriyaj kolu. Boşa al.” Kolu ileri itti.
“Buradaki bu şey de hız seçme kolu. Onu da boşa al.”

Hayduke yakından dikkatle izliyor, her ayrıntıyı ezberliyordu. “Bu da gaz pedalı,” dedi.

“Evet, öyle. Bu da ileri geri kolu. Bu da boşta olmalı. Bu gaz kontrol kolu. Tamamen ileri iteceksin. Şimdi sağ direksiyon kilidine basıyoruz” –Smith sağ pedala bastı– “ve doğru konuma getirip kilitliyoruz.” Zemindeki küçük bir kolu öne doğru ittirdi. “Şimdi...”

“Eee, her şeyi boşa aldık, freni de kilitledik, artık hiçbir yere gidemez ki?”

“Doğru söylüyorsun. Şimdi,” Smith koltuktan kalktı ve makinenin iskele tarafına geçti. “Başlatma motorunu çalıştırıyoruz. Yeni buldozerler daha basit, onlarda başlatma motoruna ihtiyaç yok, fakat bu eski makinelerden bol bol bulursun ortalıkta. Bu büyük buldozerler iyi bakılırsa elli yıl dayanır. Şimdi, şuradaki şu küçük kolun adı vites kolu. Çalıştırmak için onu YÜKSEK hız konumuna getirmelisin. Bu da de-kompresyon kolu; onu ÇALIŞTIRMA konumuna getirdik. Şimdi bu kolla başlatma motoru kavramasını boşa alıyoruz.” Kolu dizel motor bloğuna doğru itti.

“Aman Tanrım,” diye mırıldandı Hayduke.

“Evet, biraz karışıktır. Şimdi... nerde kalmıştım? Şimdi şu küçük valfi çeviriyoruz ve yakıt valfini açıyoruz, tamam mı... böyle. Şimdi de jikleyi çekiyoruz. Şimdi de rölanti mandalını uygun konuma getiriyoruz. Şimdi de düğmeyi çeviriyoruz.”

“Bu başlatma motorunun ateşleme düğmesi değil mi?”

“Evet.” Smith düğmeyi çalışma konumuna çevirdi. Bir klik sesi geldi. Başka bir şey olmadı.

“Hiçbir şey olmadı,” der Hayduke.

“Ah, bence bir şeyler oldu,” dedi Smith. “Bir devreyi kapattık. Şimdi, eğer bu epey eski model bir buldozer olsaydı, ardından yapmamız gereken krank kolunu tutup motoru krankla çalıştırmak olurdu. Ama bu modelin bir elektrikli ilk hareket motoru var. Bakalım çalışıyor muymuş.” Smith debriyaj kolunun altındaki bir kolu geri itti. Motor hırıldadı, çalışmaya başladı, ateşlendi. Smith başlatma kolunu gevşetti, jikleyi ayarladı; motor düzgünce çalışıyordu.

“Bu sadece benzin motoru,” dedi Hayduke. “Daha dizel motoru çalıştırmamız gerek, öyle değil mi?”

“Öyle George. Gelen giden var mı?”

Hayduke operatör koltuğuna tırmandı. “Görünürde kimseler yok.”

“Tamam.” Başlatma motoru ısınmıştı; Smith jikleyi kapattı. Motor rahat bir rölantide titreşmeye devam etti. “Şimdi şuradaki iki kolu tutuyoruz.” Hayduke baştan ayağa dikkat kesilmiş, izliyordu. “Bu üstteki pinyon kumandası ve alttaki de debriyaj kumandası. Şim-

di de debriyaj kolunu sonuna kadar itiyoruz” –dizel motor bloğuna doğru– “ve pinyon kolunu dışarıya doğru iyice çekiyoruz. Şimdi de rölanti mandalını ittiriyoruz ki başlatma motoru tam hızda çalışsın. Şimdi de başlatma motoru kavramasını devreye alıyoruz.” Debriyaj kolunu çekti. Motor yavaşladı, neredeyse duracak gibi oldu, sonra hızlandı. Dekompresyon kolunu ÇALIŞ konumuna getirdi. Smith, “Artık başlatma motoru dizel motoru kompresyona karşı çalıştırıyor,” dedi, motorların birbirine karışan gürültüsünde sesini duyurmak için bağırarak. “Derhal çalışmaya başlayacaktır.”

Hayduke başını salladı ama her şeyi anlayabildiğinden emin değildi artık. Buldozer acayip gürültü çıkarıyordu; siyah dumanlar püskürtüyor, egzoz çıkış borusunun üzerindeki menteşeli kapağı oynatıyordu.

“Şimdi dizel motor çalışıyor,” diye bağırdı Smith, egzoz dumanına onayla bakarak. Operatör koltuğuna, Hayduke’nin yanına geri döndü. “Evet, şimdi de biraz daha hızlandırıyoruz. Gaz kolunu yarı hıza çek. Şimdi gitmeye hazırız,” diye bağırdı. “Gidelim de başlatma motorunu kapatalım.”

Tekrar ileri gitti ve marş kolu kavramasını boşa aldı, yakıt valfini kapattı, kontak anahtarını kapattı ve Hayduke’ye döndü. Deri kaplı operatör koltuğunda yan yana oturuyorlardı.

“Şimdi bu şeyi sürmeye hazırız,” diye bağırdı, Hayduke’ye sırtıarak. “Hâlâ ilginı çekiyor mu, yoksa gidip bir bira içmeyi mi yeğlersin?”

“Hadi gidelim,” diye bağırarak karşılık verir Hayduke. Bir kez daha yolu ve marinayı, herhangi bir düşman faaliyetine karşı kontrol etti. Her şey yolunda görünüyordu.

“Tamam,” diye bağırdı Smith. Bir kolu çekti ve hidrolik buldozer bıçağını yerden otuz santim kadar kaldırdı. “Şimdi çalışma hızımızı seçmeliyiz. Beş ileri, dört geri vitesimiz var. Biz bir nevi acemi olduğumuz ve o uçurum da sadece doksan metre uzakta olduğu için, şimdilik en düşük hızda gideceğiz.” Buldozer uçuruma doğru harekete geçti. Smith vitesi boştan birinciye geçirdi, ileri geri kolunu geri konumundan ileri konumuna aldı. Hiçbir şey olmadı.

“Hiçbir şey olmuyor,” der Hayduke, yeniden gergin.

“Evet, öyle ve olması da gerekmiyor,” der Smith. “Sabırlı ol. Şimdi motora biraz hız veriyoruz.” El gazını tam hıza getirdi. “Şimdi volan

kavramasını devreye alıyoruz.” Kavrama kolunu geri çekti; şanzıman dişlileri birbirine geçerken koca buldozer titremeye başladı. Debriyaj kolunu iyice geriye çekti ve merkeze getirdi. Bir anda buldozer hareket etmeye başladı – otuz beş tonluk demir doğuya, Powell Gölü ve Dar Kanyon yoluyla St. Louis, Mo’ya doğru harekete geçti.

“Ben galiba ineceğim artık,” dedi Smith ayağa kalkarak.

“Bekle bir dakika,” diye bağırır Hayduke, “bu şeyi nasıl yönlendiriyorsun?”

“Yönlendirmeyi de mi öğrenmek istiyorsun, ha? Pekâlâ, şu ortadaki iki kolu kullanıyorsun. Bunlar, direksiyon kavrama kolları, her palet içi bir tane. Sağdakini geri çekersen, sağ taraf kavramasını devreye alırsın.” Dediği gibi yaptı. Buldozer sağa doğru hantal bir dönüş yaptı. “Sola dönmek için de ötekini çekersin.” Sağ kolu boşa aldı, soldakini çekti ve buldozer hantalca sola döndü. “Daha ani bir dönüş yapmak için direksiyon kavrama frenine basarsın.” Zemin panelinden yükselen iki çelik pedaldan ilkin birine, sonra ötekine bastı. “Takip edebiliyor musun?”

“Anlıyorum,” diye bağırdı Hayduke sevinçle. “Bırak ben yapayım.”

Smith ayağa kalktı, kontrolü Hayduke’ye bıraktı. “Her şeyi anladığından emin misin?” dedi.

“Beni rahatsız etme, meşgulüm,” diye bağırdı Hayduke, kaba sakallının ardından kocaman gülümsemesi ışıdayarak.

“Pekâlâ.” Smith çamurluktan çeki demirine indi ve yavaş hareket eden makineden rahatça yere atladı. “Şimdi dikkatli ol, tamam mı?”

Hayduke onu duymadı. Debriyaj kolları ve debriyaj frenleriyle oynayarak, çılgın bir seyir izleyerek uçuş pistinin yanındaki yükleme makinesine doğru gidiyordu. Saatte üç kilometre hızla giden buldozer yükleyiciye çarptı, koca bir metal kütlesinin daha küçüğüyle çarpışması. Yükleyici teslim oldu, zeminde yana doğru kaydı. Hayduke pistin kenarına ve ötesindeki uçuruma doğru, yükleyiciyi önünde sürerek ilerledi. Gaddarca sırtıyordu. Ezilen yüzeyden toz bulutları, yük altındaki çeliğin çatırtısı, gıcırtısı ve iniltisi yükseliyordu. Smith kamyonetine bindi ve ilk tehlike belirtisinde topuklamak üzere hazır bekledi. Gürültüye rağmen hiçbir yerde herhangi bir alarm belirtisi yoktu. Sarı pikap kafenin önünde duruyordu. Aşağıda, marinada bir tekne sahibi küçük motorlu teknesine yakıt dolduruyordu. İki oğlan iskelenin ucunda ne-

hir yayını avlamaya çalışıyordu. Turistler, hediyelik eşya dükkânındaki ıvır zıvırdan seçiyorlardı. Bir çift şahin ışıltılı kayalıkların üzerinde yükseldi. Asayiş berkemaldi.

Kontrol kabinindeki Hayduke, toz bulutlarının ardından mesanın kenarının kendisine doğru geldiğini gördü. O kıyının ötesinde, çok aşağılarda, Powell Gölü'nün geçen bir teknenin ardında bıraktığı izlerle kırısan suları yatıyordu.

Son bir noktayı düşündü.

"Hey!" diye bağırdı Smith'e, "Bu şeyi nasıl durduruyorsun?"

Smith kamyonetinin kapısına dayanmış, kulaklarını elleriyle kapatmıştı, "Ne dedin?" diye bağırdı.

"Bu şeyi nasıl durduruyorsun?" diye haykırdı Hayduke.

"Ne?" diye bağırdı Smith."

"BU ŞEYİ NASIL DURDURUYORSUN?"

"SENİ DUYAMIYORUM..."

Dozer bıçağının ittiği yükleyici kıyıya vardı, yuvarlandı ve gözden kayboldu. Buldozer egzoz borusunun yanmış metalinden siyah dumanlar püskürterek, istikrarla ardından gitti. Metal paletler kumtaşı banka sıkıca tutunuyor, makineyi havaya itiyordu. Hayduke atladı. Devrilme noktasına geldiğinde, buldozer kendisini kurtarmaya çalıştı (yahut öyle bir manzara oluştu): Paletlerden biri ötekinden daha fazla havaya kalktığından, buldozer mesanın kenarına tutunmak ve bir şekilde yeniden sağlam zemine basmak istercesine, sağa doğru sendeleyerek döner gibi oldu. Yararsız: Bir çaresi yoktu; buldozer kıyıyı geçti, bir takla attı ve en kısa yörünge boyunca, rezervuarın düz, sert, metalik pırıltılı yüzeyine düştü. O düşerken paletler dönmeye, motor çalışmaya devam etti.

Hayduke, görebilmek için kıyıya süründü, ilkin derinlere gömül-mekte olan yükleme makinesinin muğlak şeklini ve sonra da göle çarpan buldozerin birkaç ayrıntısını gördü. Çarpmanın gürültüsü kanyon duvarlarını titreterek, bir ses patlaması gibi yankılandı. Buldozer soğuk yüzey altı sularının karanlığında kayboldu, Caterpillar'ın soluk sarı şekli bir saniye sonra, bir su altı patlamasının parıltısıyla silindi. Suyun yüzüne bir kabarcık galaksisi yükseldi ve patladı. Bir dakika kadar daha uçurumdan aşağı kum ve kayalar aktı. O da durdu; artık gölün yatışmakta olan dalgalarını geçerek dikkatle yaklaşan motorlu teknele-

rinki dışında hareket yoktu: Bazı meraklı tekne sahipleri felaket mahalline çekilmişlerdi.

“Hadi gidelim buradan!” diye seslendi Smith, çünkü aşağıda, marina’da, kafenin önündeki pikabın sonunda hareket ettiğini görmüştü.

Hayduke her yerinden toz dökülerek ayağa kalktı ve yüzünde koca bir sırıtışla Smith’e doğru koştu.

“Acele et!” diye bağırdı Smith. Hayduke koştu.

Sarı kamyonet yat limanının marinadan piste uzaman zikzaklı yolunu tırmanırken, onlar da uzaklaştılar. Smith geldikleri yoldan, Dirty Devil’ın üzerindeki köprüden, Colorado’ya doğru gitti, ama sonra orta köprüye varmadan sert bir fren yaptı ve onları otoyoldan geçen herkesin gözünden gizleyen bir virajı dönüp kuzeye, cip yoluna saptı.

Acaba gizledi mi? Tam olarak değil, çünkü dev bir horoz kuyruğu gibi havaya yükselen bir toz bulutu toprak yoldan gittiklerini açığa vuruyordu.

Yükselen tozun farkında olan Smith, kayalıkların ardına varır varmaz kamyoneti durdurdu. Motoru, olur da hızla harekete geçmek gerekirse diye, rölantide bıraktı.

Beklediler.

Peşlerindeki kamyonetin iniltisini, hızla geçip doğuya doğru giderken lastiklerinin asfaltta çıkardığı kötücül sesleri duydular. Tekerleklerinin azalan sesini, huzurun ve sessizliğin, uyumun ve neşenin yavaş yavaş geri dönüşünü dinlediler.

9. Arama Kurtarma İş Başında

Hayduke ve Smith, gülerek birbirlerinin omuzlarına, kürek kemiklerine şaplaqlar attı, sevinçle birbirlerini kucakladı ve yeni bir altılık paket açtılar. Ah, o soğuk parıltı. Ah, o açma halkasının keskin çıtırtısı.

“Vay be!” diye kükredi Hayduke, kanında ilk coşku patlamasını hissederek. “Lanet olsun, fakat bu çok güzeldi!” Kamyonetten indi ve canlı bir 2/4’lük dans, bir tür tarantella, bir tür Hunkpapa Sioux karışımı tutturdu kamyonetin etrafında. Smith de ardına düşecekti, ama ilkin, ön-

lem babından kamyonetin tepesine tırmanıp etrafta kimse var mı diye kontrol etti. Şu anda Düşman neler planlıyordu kim bilir.

Ve haklıydı.

“George,” diyor, “şu savaş dansını bırak da bir dakika, bana şu Japon dürbününü ver.”

Hayduke dürbünü verdi. Smith doğu-kuzeydoğu yönüne, ardında durdukları kambur kayanın üzerinden uzun uzun ve dikkatle, doğrudan gümüş bir yay gibi, bir çelik gökkuşağı gibi Dar Kanyon’un ve geçici olarak tıkanmış Colorado Nehri’nin üzerinde yükselen o güzel köprüye baktı. Hayduke, öğle sonrasının seslerini dinleyerek bekledi. Oralarda kimseler görünmüyordu. Rahatsız edici bir sükûnet egemen- di. Kuşlar, dar kanyonda yaşayan kuşlar bile gagalarını kapamıştı.

“Evet, bu o,” dedi Smith. “At götü suratlının dönüşü.”

“Hangisinin?”

“Ahabım Piskopos Love’dan söz ediyorum. Sevgili ihtiyar J. Dudley. O ve onun Arama Kurtarma Ekibi.”

“Ne yapıyorlar?” Şimdi biraz daha kendine gelmiş, bir bira daha açıyor.

“Hepsi Colorado köprüsünde toplanmış, sarı pikaptaki o adamlarla konuşuyorlar.”

“Ne diyor puştlar?”

“Pek iyi dudak okuyamam, ama tahmin edebilirim.”

“Öyle mi?”

“Piskopos Love öbür herife otoyolda gri kapaklı yeşil bir kamyonete rast gelip gelmediğini söylüyor. Öbür herif de Piskopos Love’a o yeşil kamyonetin aksi yönden gelmediğinden adı gibi emin olduğunu söylüyor. Bunun üzerine piskopos da diyor ki o zaman şu Maze cip yoluna girmiş olmalılar ve şimdi de o yolda olmaları gerekir – ve biz de buradan beş dakika önce tüymüş olmalıydık.”

Smith kabinin üstünden atladı ve koltuğa attı kendini.

“Hadi George.”

Hayduke düşünür. “Yanımda bir tüfek getirmiş olmalıydım.”

“Bin çabuk!”

Bindi. Hareket ettiler; kumtaşı cengeline, tekerlek izleri dolu, aks kırıcı yolda mümkün olan en yüksek hızla ilerlediler: Saatte otuz kilometre.

“Dinle,” der Hayduke, “altlarında şu V-Sekiz Chevy Blazer’lardan var. Panik yapma, ama bizi kesin yakalayacaklar. Tabii ilkin 104’leri çağırmaslarsa. Napalm bombasıyla.”

“Bunu biliyorum,” der Smith. “Başka parlak fikrin var mı?”

“Var tabii. Onları durdururuz. Bir tuzak kurarız. Bu yolun ilerisinde ne var? Yakabileceğimiz herhangi bir ahşap köprü? Ya da bir kaya bloğuyla tıkayabileceğimiz bir geçit?”

“Bilmiyorum.”

“Hızlı düşün, Seyrek. Şu yolu geçen sığırlardan birkaçını vurmama ne dersin? Yolu tıkarlar. Bu onları bir dakika olsun yavaşlatır.”

“Yeşil Bereli olan sensin George, sen bir şeyler düşün. Onlardan beş dakika kadar öndeyiz, hepsi bu. Hatırlayabildiğim kadarıyla önümüzdeki on beş kilometre boyunca bu yolun üzerinde ne bir ahşap köprü ne de dar bir geçit var. Ve sığırları da vurmayacaksın.”

Smith’in kamyoneti kayaların üzerinde sekip sarsılarak, tekerlek izlerine girip çıkarak, küçük ölümcül hendekleri geçerek, kumluk alanlarda fren yaparak, vites küçülterek, düz bir kısımda vites büyütüp hızlanarak, sonra yine kayalara, yine bir hendeğe denk gelerek ilerliyordu. Kapaklı kasanın içinde serbest duran her şey –bunların arasında tencereler, tavalar, buz kutuları, kürekler, bijon anahtarları, takma bir motor, döküm güveç tenceresi, çekme zinciri, kazma, levye, konserve gıdalar vardı– kamyonetin yaygarasını çoğaltarak oynayıp kıpırdıyordu. Arkalarından azametli bir toz bulutu havalanıyor, akşam güneşinin kızılığında yükseliyor, çöl toprağının her bir zerresi, parçası ve tanesi güneş ışığıyla haleleniyor, plato duvarlarının yansıtıcılığıyla haleler daha da belirginleşiyordu. Kilometrelerce öteden görülebiliyordu. Gündüz bir toz bulutu, gece ateş. Toz ifşa ediyor ama aynı zamanda gizliyordu da.

Yol imkânsızdı; şimdi daha da kötülemişti. Smith tekerlek göbeklerini kilitlemek, dörtçekerli sürüşe geçmek için kamyonetten inmek zorunda kalmıştı. Hayduke de inmişti. Araziyi inceledi. Üç buçuk kilometre kadar geriden takipçi trafiği gördü: Üç Blazer ve sarı bir pikap, harekete susamış, (bizi) öldürmeyi şehvetle arzularak gümbür gümbür geliyordu. Biz bu keşmekeşe nasıl girdik? Kimin parlak fikriydi bu allasen?

Doğuda fil sırtlı kumtaşı kamburlukları gizli geçide doğru yokuş aşağı girintili çıkıntılı devam ediyordu; batıda altı yüz metrelik yarlar;

ileride üzerinde yolun bükülerek, yılankavi kuzeye doğru ilerlediği dar bir basamak vardı aralarında. Kızıl tozun ve kumral kumun, kumulların üzerinde otuz santim yüksekliğindeki bodur çalılardan, birkaç güdük ardıçtan, birkaç sert yukadan başka bir şey büyümemişti. Kamyoneti saklayacak bir yer yoktu.

“Hadi gidelim! Hadi gidelim!” Smith hızla sürücü koltuğuna geri döndü.

Görünürde bir yan kanyon bile yoktu. Eğer bir tane bulsalar ve içine girselerdi bile, kendilerini bir çıkmazda bulurlardı, kapana kısılmış. Nereye giderlerse gitsinler, sağlam kayaya ulaşmadıkça, kumda tekerlek izleri bırakacaklar, çalılıkları kıracaklar, taşların yerini değiştireceklerdi. Çıplak çöl küçük sırlara hiç uygun bir yer değil.

Smith motora hız verdi. “Gidelim, George.”

Hayduke arabaya atladı. Tüylü çalılar ve dikenli firavun incirleri General Motors kasasının yağlı apış arasını boydan boya tırmalarken, ortası yüksek yoldan gürültüyle devam ettiler.

“George,” der Smith, “Ne yapacağımızı buldum. Bir sonraki bükümün orda bir çit var. Yol eski bir büyükbaş otlağının ortasından geçiyor. Onu yakabiliriz.”

“Ben dökerim, sen yakarsın.”

“Anlaştık.”

Çit göründü; uçurumdan kanyona kadar onların ilerlediği hatla dik açı yaparak uzanıyordu. Yol için yapılmış açıklık, tahtadan yapılmış bir ızgaradan ibaretti ve bir çift demiryolu traversinin üzerinde duruyordu. Sığırlar geçmesin diye engel. Tekerlekler geçebilir ama koyun, inek ve at gibi toynaklı hayvanlar geçemezdi. Hayvanlar için konulmuş engelin yanında, sığırların sürülüp çıkarılması için kullanılabilecek kapalı bir kapı vardı, fakat bu kapı, çit hattının çoğu gibi, yılların biriktirdiği yuvarlanan çalılarla kalınca kaplanmış, sağlamlaşmıştı. Uzaktan bakılınca bir ağaç çitine benziyordu, kahverengi ve girift.

Kamyonet tahta ızgaranın üzerinden paldır küldür geçti. Smith frenleri kökledi. Daha kamyonet durmadan Hayduke inmiş, toz yüzünden gözlerini kırıştırtarak, yan taraftaki bir rafa bağlanmış yakıt bidonuyla uğraşıyordu. Koşarken bidonun kapağını açtı, benzini tarverslerin, katranlı tahtaların, kapı direklerinin ve –hâlâ koşarak– yuvarlanan çalı

kütlesinin altındaki zeminin üzerine cömertçe döktü; ilkin batı tarafına, ardından doğu tarafına, yakıtın yettiği yere kadar. Kamyonete dönerken yanan çalıların çıkardığı patlamaları, çatırtıları, çıtırtıları işitti. İşte Smith de alevden barikatın önünde, yayılmakta olan siyah, yoğun, kötücül dumanın altında ona doğru koşuyordu.

“Hadi gidelim buradan,” der Smith.

Peşlerindeki sesini duyuyorlar artık.

Smith arabayı kullanıyor, Hayduke geriye bakıyordu. Alevleri görüyordu, güneşte sapsarı, yarın gölgesinde turuncu ve göğe karşı yükselen mor renkli bir çalı dumanı perdesi. Uzaktan, engelin ardından, peşlerinden gelen dört araç geliyordu. Yavaşlıyorlardı, hiç şüphesiz duracaklardı – çünkü kim bütün ekstralarıyla (koruyucu çubuk, ağır hizmet debriyaj, ilave yakıt tankı, kasetçalar, çelik tabanlı radyal, ikiz yedekler, ışıldaklar, altimetre, takometre, tiltmetre, krom kaplama Spalding, cip vinci, alıcı-verici radyo cihazı, kamçı anten, 385 kübik inç deplasman, zeminde dört el vitesi) 6500 dolarlık yepyeni bir Blazer cipi bir yangın duvarının içine sürüp, en iyi ihtimalle dolaylı sayılabilecek kanıtlara dayanarak suçluların peşinden giderdi ki?

Piskopos Love, o giderdi. J. Dudley Love, Blanding Piskoposu, Arama Kurtarma Şefi.

İşte geliyor o orospu çocuğu, alevlerin arasından sıçrayarak, yanan sığır engelinin üzerinden, ışıldayan Blazer görünüşe göre herhangi bir zarar görmemiş. Fakat yanmakta olan bir kalasın düşmesiyle yükselen kıvılcım fıskiyesi, ikinci sürücünün bir an durmasına yetti; alevlerin etrafından dolanmak için doğuya doğru döndü, diğerleri de arkasından.

“Hâlâ geliyorlar.”

“Görüyorum.” Smith gaza daha da yüklendi ama yol daha hızlı gitmek için fazla engebeliydi. “Arayı açtık mı?”

“İlki hariç hepsiyle.”

“Şimdi ne yapacağız?”

“Beni bırak Seyrek, beni şuradaki kayanın arkasında bırak. Tekerleklerinde küçük delikler açar, sonra da yel gibi koşarak seninle Hanksville’de ya da başka seksi bir yerde buluşurum.”

“Bırak düşüneyim.”

“Bir bira daha?”

“Düşünmeye çalışıyorum burda, George, bi dur da düşüneyim. Karşıda eski bir maden yolu var, batıya doğru gidiyor ve belki de mesanın tepesine gidiyor. Emin değilim. Eğer gitmiyorsa, battık. Eğer gidiyorsa, ağaçların arasında onları kolayca ekeriz. Ama gitmiyorsa, battık.”

Arkaya bakan Hayduke, “Bize yaklaşıyorlar. Eğer bu yoldan çıkmazsak, battık,” dedi. Bir bira daha açtı.

“O zaman öbür yolu deneyeceğiz.”

Yarların arasında bir sonraki virajdan döndüler ve gerçekten de yol burada çatallandı; sağ taraftaki tekerlek izleri ve taşlarla, çukur ve oyuklarla dolu –bu ana yol, ana arter– ve öteki ihmal edilmiş den de beter durumda.

“Hadi bakalım,” der Smith, sola keskin bir dönüş yaparak.

Hayduke birasını dizine döktü. “Hay lanet, sarhoş oldum çoktan ve aksi halde güvenli ve huzurlu olacak bu öğleden sonra, Kaptan Smith, başını soktuğum belalar için çok özür dilerim, bir de bu kodumunun arabasını bir dakika durdur da ineyim,” Hayduke elinde Magnum’unu sallayarak, “senin şu sevilesi piskoposun icabına bakayım.”

“Şu Tanrı’nın cezası silaha dikkat et George. Şu anda bir sorunumuz var.”

“Kesinlikle haklısın.” Hayduke tabancayı geriye, çantanın cebine koydu

Smith’in kamyoneti, saatte sekiz kilometre hızla batıya giden bu çok eski, 1872 Federal Maden Yasası kadar eski bir yolda, sarsılarak, inip çıkarak, düşük viteste ilerliyordu. Bir moloz yokuşunun yanında, taşlardan ve büyük kaya bloklarından oluşan bir karmaşanın içinden, zikzaklar çizerek yükseliyordu. Manzara her zamanki gibi muhteşemdi ama onların durumu riskliydi ve korunmasızdılar. Yalnızca birkaç kilometre arkalarındaki Düşman henüz görünmüyor ama arabalarının yanmış altları, kavrulmuş kuyrukları arayı kapatıyordu; kurumuş defransiyel torbaları yüzünden daha da hırslanmış olarak çok geçmeden yoldaki son virajı dönecek ve onları– Hayduke ve Smith A.Ş. –bu imkânsız yolda yavaş ve böcekvari tırmanırken görecekti.

Yol daha da engebeli hale geliyordu; zaten dörtçekerde giden Smith, vitesi düşürdü. Kamyonet saate beş kilometre hızla, yukarıdaki muhtemel sığınağa doğru tırmanıyordu – tabii yol oraya kadar gidiyorsa. Sığınak, cennet, belki de kurtuluş.

On yıllar önce kayalarda dinamitlerle açılan yol aşağı ve dışa doğru meyillenyordu – yanlış tarafa. Kamyonet şakülden kayıp ürkütücü bir şekilde sağlam zeminden boşluğa doğru eğiliyordu. Hayduke dış taraftaydı ve kamyonetin devrilmesi halinde hiç şansı yoktu.

“Bana bak, Seyrek,” der Hayduke, “durdur şu kamyoneti, inmek istiyorum.”

“Ne için?”

“Arkadaki manivelayı alıp biraz yol çalışması yapacağım. Arama Kurtarma Ekibi’ni yavaşlatmak için.

“Onları görebiliyor musun?”

“Henüz değil, ama virajın orda tozun yükseldiğini görebiliyorum. Piskopos yolda.”

Smith durdu, Hayduke dışarı çıktı, kamyonete tutunarak, gevşek molozun üzerinde ilerledi ve arkayı açıp büyük demir manivelayı aldı. Smith’in tarafındaki pencereye geldi.

Smith, “Eee, şimdi plan ne?” der.

“Manivelayla yola birkaç büyük kaya bloğu yuvarlayacağım. Sen beni tepede bekle. Yahut ne kadar gidebilirsen artık. Sırt çantamın cebindeki şu mavimsi aracı da bana uzat bi zahmet.”

“Tamam. Seni yukarıda bekleyeceğim. Ya da en fazla birkaç kilometre ileride. Sana neyi uzatayım?”

“Silahı, silahı. Hayır, durma, devam et, yakında güneş batacak. İyi bir havada otuz kilometreden fazla yürüyebilirim. Silahı ve matarayı. Sırt çantamı tepede bırak.”

“Silah olmaz.”

“Eğer Arama Kurtarma Ekibi puştları bana ateş açarsa, ben de karşılık veririm.”

“Hayır George, bunu yapamayız. Kuralı biliyorsun.”

“Bak, silahsız bir bebek kadar çıplağım ben.” Silaha uzanmaya çalıştı. Smith kolunu tutup engelledi.

“Hayır. İşte mataran George.”

“Peki. Lanet olsun. Yola koyul. İşte geliyorlar. Yakında görüşürüz.”

Smith devam etti. Hayduke demir manivelayı aldı ve gözüne kestirdiği en yakın kaya bloğunun yanına gitti. Aşağıda üç kilometre kadar geride, takipçi araçlar yol çatında durdular. Böcekler çıktı ortaya: tekerlek izlerini inceleyen adamlar.

Bir dakika içinde Hayduke'nin olduğu tarafa bakıyor olacaktı. Smith, kamyonetin içinde güçlkle sarp bir yokuşu tırmandı, motor yüksek devirde çalışıyor, kasadaki kargo şangır şungur ediyordu. Sesler aktı; dairesel ses dalgaları, plato duvarının dibindeki takipçilere ulaştı. Saklanmanın bir yolu yoktu.

Hayduke, gömleksiz, yuvarlamak istediği bloğa karşı manivelayı kumtaşı dayanağa bastırdı, zorladı ve kanırttı. Blok yuvarlandı ve yolun ortasında durdu.

Hadi biraz daha büyüğünü deneyelim. Hayduke manivelayı eğim yukarı, yardan düşmüş devasa bir bloğa doğru sürüdü. İki dakikalık mücadelenin ardından başardı: Blok hareket etti, döndü ve yuvarlanmaya başladı – kendi iradesiyle yuvarlanmaya.

Hayduke banketten aşağı indi, yoldan çekildi. Blok cip yolunu geçti, kıyıdan aşağı, yokuştan aşağı, engelden engele sekerek, duracağı bir noktaya doğru yuvarlanıp gitti.

Ötede, aşağıda gölgelerin içinde soluk yüzler yukarıya bakıyordu. Ancak muzaffer Hayduke, yuvarlayacağı bir sonraki bloğu çoktan aramaya başlamıştı. Bırak gelsinler. Bırak denesin ve gelsinler; kışlarını blok bombardımanına tutacaktı. İlk yuvarladığı kaya yamacın bitimindeki molozlarda takıldı. Bir sonrakini aradı.

Ekip geliyordu. Hareket halinde dört araç, ender kullanılan sol çatala saparak, Hayduke ve Smith'in peşinden. Hayduke, yola iki büyük kaya daha yuvarladı ve bir elinde matarası, öbüründe ağır manivela daha yukarılara yollandı. Kalbi çarparak, göğsü inip çıkarak; geniş, kıllı sırtı bir ter tabakasının altında parlayarak. Ağır işti; Hayduke olması gerektiği kadar formda değildi. Ve tüfek menzilin zar zor dışındaydı. Kürek kemiklerinin arasındaki hedef noktası o eski, bildik hücresel dehşetle karıncalanıyordu. Düşse kalka, uygun kayalar arayarak hızla ilerledi. İki tane daha buldu ve onları da yerlerinden yolun üzerine yuvarlamasına yetecek kadar durakladı.

Güneş nihayet platonun kenarından battı. Connecticut eyaleti büyüklüğünde bir gölge, sıcağın kapladığı kayalık araziye, kanyonlar ülkesinin kalbine yayıldı. Bütün hareketler düşük vites hızına indi: Smith, üç kilometre kadar ileride, kaygılı, vesveseli, güvenlik arayışında; Hayduke dokuz kiloluk manivelasını sürükleyerek, nefes nefese; Piskopos

Love ve Ekip, artı sarı pikaptaki Caterpillar operatörü arkadan yaklaşmakta. Hayduke'nin kayalarından hiçbirisi Ekip'i uzun boylu durduramamıştı; Caterpillarcı herifin de manivelası vardı. Kovalamaca yokuş yukarı, ağır hareketlerle, ateş edilmeden, birkaç el ateş edilerek, hayli can sıkıcı bir şekilde devam etti, ta ki Hayduke sonunda aramakta olduğu şeyi bulacağı, yukarıda üç dönemeç ilerideki stratejik bir noktaya varıncaya dek.

Muazzam büyüklükte bir Navajo kumtaşı parçasıydı, biçim ve boyutu bir *Sarcophagus*'a benziyordu, doğal bir kaidenin üzerinde güzelce dengelenmişti. Hayduke kesik kesik soluyarak ve bir at gibi terleyerek kayaya ulaştı, en iyi dayanak noktasını bulmak için etrafı yokladı, manivelayı yerine soktu, serbest eliyle bastırdı ve sınıadı. Taş, yuvarlanmaya hazır, kıpırdadı. Hayduke bekledi.

Yukarıda, görüş alanının dışında, Smith'in yokuş yukarı gittiğini duyuyordu; üç yüz metre ve üç viraj aşağıda, baştaki Blazer köşeden burnunu gösterdi. Piskopos hazretleri. Bir dakika içinde hedef menzile girecekti.

Üç Blazer'ın tamamı, yokuş yukarı gıcırdayarak, görüş sahasına girdi, peşlerinden de sarı pikap. Hayduke bastırdı. Kaya çatırdadı, eğildi ve yuvarlanmaya başladı. Hayduke, koşması gerektiğini bildiği halde, seyretmek üzere durdu.

Blok, molozlardan aşağı, döküntü kütlesinin üzerinde yuvarlandı, hantal ama heybetli bir nesne. Hızlanmadı –yuvarlandığı yamaç yeterince dik değildi, sürtünme ve engellenme çok fazlaydı– ama bir silindir gibi ağır ağır ve azimle, yolu üzerindeki başka büyük kayaları da yerinden sökerek, peşine takipçiler takarak, yanına eşlikçiler, uydular ve yardımcılar alarak inmeye devam etti ve bunun bariz sonucu olarak San Juan Bölge Arama Kurtarma Ekibi'ni karşılamaya ve selamlamaya tek bir kaya değil, bir kaya sürüsü indi (Ekip, yeri gelmişken, Narrow Canyon'un üzerindeki köprüyü geçtiğinde bölge sınırını geçmiş ve kendi yasal yetki alanının dışına çıkmış bulunuyordu.)

Yoldaki başka bir engelin durdurduğu adamlar, durup yamaçtan yukarı baktılar. Kimileri araçlarının arkasına sığındı, kimileriye ayağa kalktı ve kenara sıçradı. Kayaların çoğu güvenli bir mesafeden geçip gitti ve kimseye çarpmadı. Fakat büyükbaba kaya, Hayduke'nin bloğu, dosdoğru giderek öndeki araca çarpıp durdu: Piskopos Love'ın cipine.

Blazer, hayati içsel sıvılarını –yağ, benzin, gres, soğutucu sular, akü asitleri, fren sıvıları, ön cam yıkama suyu– dört bir yana püskürterek kendi içine göçer ve korkunç darbenin etkisiyle tekerlekleri kanat gibi yanlara açılır ve gövdesi bir böcek gibi ezilirken, ıstırap dolu çatırtılar çıkardı. Değerli sıvılar ezilmiş kalıntılardan sızıp yolu lekeledi. Blok, enkazı yere yapıştırarak olduğu yerde kaldı. Hareketsiz.

Takip durmuştu, en azından araçlı olarak; blok ve Love’ın Blazer’ı ötekilerin yolunu tıkiyordu. Zevkten dört köşe, dönerek yükselen tozun pusu içinde aşağıya bakan Hayduke, silah metalinin parıltısını, el dürbünlerin ışıltısını ve yayan yürüyen adamların hareketini gördü.

Geri çekilmek en doğrusuydu. Hayduke, yolun iç tarafında sinerek, manivelayı sürükleyerek, yukarı, Smith’in kamyonetinin uzaktan gelen sesine doğru, mesanın tepesine kadar, yol boyu kahkahalarla tıkanarak koştu.

Smith onu bekliyordu.

Mesanın kıyısına, ayaklarını kırk beş metrelik sarplıktan aşağı sallayarak oturdular ve uzaktan, Arama Kurtarma Ekibi’nin geri çekilmesini izlediler. Hepsi gittikten sonra zaferlerini Smith’in, o kepaze kilise kaçkını Mormon’un, eski alet çantasında el altında bulundurduğu Jim Beam’le kutladılar. Şişenin yarısı bitmişken, kendilerine akşam yemeği olarak jambon ve fasulye pişirdiler. Karanlık çökünce yıldız ışığında (havadan aramaya karşı farlar örtülmüştü), Orange Kayalıkları’nın kıyısı boyunca, Mutlu Kanyon’un başından dolanarak yol aldılar ve Karanın Sonu’nu geçip Hanksville yolu kavşağına vardılar. Gece yarısı Hanksville’e varmışlardı, yarım saat sonra Henry Dağları’ndaydılar. Ormanda bir yerde geceleme için durdular ve haklıların rahat uykusunu uyudular. Hakkıyla tatmin olmuşların.

10. Dok ve Bonnie Alışverişe Gidiyor

G.B. Hartung & Oğulları, Madencilik ve Mühendislik Gereçleri. Hartung’un en küçük oğlu Du Pont Straight ve Du Pont Red Cross Extra’ları Dok’un yeni steysin Buick’ine yükledi. On kasa; kapalı, mühürlü ve

damgalı. İlaveten patlaticılar, tahrip kapsülleri, kablolar, emniyet füyeleri, sıkıştırma penseleri ve tutuşturucular. Dramatik görünümlü bir kargo. Stil. Klas.

“Bütün bunlarla ne yapacaksınız, Dok?” der oğlan.

“Alavere, dalavere,” der Dok, Federal formların sonuncusunu imzalararak. “orada, benim çiftlikte.”

“Cidden.”

“Gayet ciddiylim.”

Abzug kaşlarını çattı. “Bir maden işletme ruhsatımız var,” dedi.

“Ya,” der oğlan.

“Otuz ruhsatımız var,” der Dok.

“Dediklerine göre Avrupa’da altın 180 dolara çıkmış. Sahalarınızı işletecek misiniz?”

“Evet, öyle,” dedi Dok. “Şimdi şunu ağzına sok – yani cebine demek istedim.”

Oğlan banknota baktı, “Vay, çok teşekkürler Dok.”

“Önemli değil delikanlı.”

“Geri gelirsiniz sanırım, çok yakında.”

“Geleceğiz,” dedi Bonnie. “Meraklı küçük serseri,” diye ekledi arabayla uzaklaşırken. “Az kalsın yumruğu ağzına patlatıyordum.”

“Hadi ama, o daha çocuk.”

“Daha çocukmuş. O berbat, sivilceli suratı gördün mü? Bahse girerim çoktan zührevi hastalık kapmıştır.”

“Bu mümkün. Bu eyalettekilerin yarısı öyle. Ve bunların yarısında da ağız belsoğukluğu var. New Mexico’daki her ergenin penisine şöyle bir etiket zımbalamamız gerekir: “Kızlar: Ağzınıza Sokmadan Önce Dikkatle İnceleyin.”

“Bayağılaşma.”

“Ağız öğeleri,” diye atıp tutmayı sürdürür Dok. “Spiroketler. Gonore. *Treponema pallida*. Düşün: *Syphilis*, sive *Morbus Gallicus*, Girolamo Fracastaro* diye birinin, M.S. 1530 civarlarında yazdığı bir şiir. Bu uyaklı pastoral trajedinin kahramanı Syphilus –şaka etmiyorum– adında bir

* Frengi hastalığına yol açan bakteriler ve frengi hastalığını ilk kez adlandıran İtalyan şair ve biliminsanının adı. (ç.n.)

çobandı.* Pek çok çoban gibi o da sürüsündeki adını şimdi hatırlayamadığım bir koyuna tutulmuştu. Koyun seviyorum ne yapayım, dedi Syphilus, koyunun arka ayaklarını potinlerinin içine, sonra kendi uzantısını koyunun vulvasına sokarak, derken çıkıntısı koyunun vulvasına girdi. Frengi çıbanlarının çıkması uzun sürmedi, ardından yaralar. Otuz yıl sonra korkunç bir şekilde öldü. Yaygın inanca göre frengi patlaması işte böyle başladı.”

“Zam istiyorum,” dedi Bonnie.

Dok, şarkıya başladı:

*“Frengi çıbanları gerekmez bana, hatırlatmak için
Sadece bir aaaaaaaşk mahkûmu olduğumuuuu..”*

“Sesin, gırtlığında bir frengi yarası varmış gibi çıkıyor.”

“Gırtlak kanseri. Tasa edecek bir şey değil. Genç bir delikanlıyken, ben de koyun çobanı olmak istemiştım. Ama kızların daha iyi olduğunu keşfettim.”

“İş değiştirmek istiyorum.”

“Ben bir öpücük istiyorum.”

“Bedelini ödersin.”

“Ne kadar?”

“Bir Baskin-Robbins kornet dondurma, çift çikolatalı ve çilekli.”

“Benim en sapık gizli cinsel fantezimi duymak ister misin?”

“Hayır.”

“Bir Baskin-Robbins kızını becermek istiyorum. O karamelli dondurmanın dibini kaşıklarken. Öğlen yemeğinden önce.”

“Doktor, senin bir doktora ihtiyacın var.”

“Benim bir içkiye ihtiyacım var. Bir içki deli doktorunu uzak tutar. Listede şimdi ne var?”

“Liste senin gömlek cebinde.”

“Ha, tamam. Tamam.” Doktor Sarvis listeyi taradı. Bonnie yoğun Albuquerque trafiğinde arabayı sürdü. Doktorun purosunun dumanı, yanındaki açık pencereden dışarı süzülüyor, ortamdaki dumana karışı-

* Frenginin Latincesi Syphilis’tir. (ç.n.)

yordu. "Tevzi makaraları," diye okudu, "Bosch ve Eisemann, her birinden üçer tane."

"Onları aldık."

"Domuz ayağı çiviler."

"Aldık."

"Bakalım. Toz alüminyum, dört kilo. Demir oksit pulları, dört kilo. Magnezyum tozu, baryum peroksit, Ajax temizleyici, Tampax – Simyacı'ya çek."

"Bildiğim hiç simyacı yok."

"O zaman eczaneye. Paraselsus yolunda Faust Caddesi'ne sap, Zosimus Meydanı'ndan yarım blok ileride sadece, Theophrastus Bombastus von Hohenheim'ın evinde."

"Hadi Dok, Amerikanca konuş. Walgreen'e gidiyoruz."

"Aziz Cecilia Günü'nde Bruno'yu yaktıkları yere mi?"

"Skagg'ın eczanesine ne dersin?"

Skagg'ın eczanesine gittiler; orada doktor kendisine, kendisine bir termit fitil reçete etti, ardından bir hırdavatçıya gittiler, toz ve pul halindeki metallerle kırk litre gazyağı aldılar. (Reklam panosu meselesi için). Steyşin araba artık iyiden iyiye yüklenmişti, leş gibi kimyasal kokuyordu. (Kimyasallar! Kimyasallar! diye şarkı söyledi Hayduke.) Dok, Bob'un Ucuzcu Ambarı'ndan listedeki başka malzemelerin ve görünce mutlaka almamız lazım diye düşündükleri çakmak taşlı çakmak (yağmurlu günler için), Dok'un geniş pantolonlarını tutsun diye bir çift itfaie kırmızısı pantolon askısı, Bonnie için Guatemala malı gepgeniş bir hasır şapka gibi şeylerin yanı sıra altıya dokuz metrelik bir kamuflaj ağı ve Smith ve Hayduke için hediyeler satın aldı: Yalıtılmış bir bira kutusu yuvası ve Hohner marka renkli armonika. Dok, kargolarını kamuflaj ağıyla örttü. Sonra bir mühendislik malzemeleri dükkanına ve bir kırtasiyeciye uğrayıp belli başlı, önemli topografik haritalarını satın aldılar.

"Hepsi bu mu?"

Listeyi okuyarak ve iki kere kontrol ederek, "Hepsi bu," der Dok. "Noel Baba şehre geliyor."

Öğleden sonranın sıcağı ve güneşinden kaçıp yapay deri kaplı bir barın dekadan loşluğuna sığındılar. Barın duvarları bile yapay deri kaplıydı; eski moda iyi bir akıl hastanesine benziyordu. Fonda rahat-

latıcı bir müzik çalan bir akıl hastanesi. Küçük, kırmızı kürelerin içinde loş mum ışıkları titreşiyordu. Barmen kırmızı bir ceket giymiş, papyon takmıştı. Saat dörtte avukatlar, mimarlar ve belediye politikacılarıyla dolmuştu bar. Bonnie'nin en nefret ettiği türden bir yerdi.

"Ne kadar moral bozucu bir in burası," dedi Bonnie.

"Hadi soğuk bir şeyler içelim ve çabucak eve gidelim."

"Sen eve gitmiyorsun. Saat beşte Tıp Merkezi'nde olman gerek."

"Doğru. Kasap dükkânına dönüş."

"Dr. Sarvis!" Bonnie numaradan dehşete düşmüş gibi yapıyordu.

"Doğrusu bazen tam böyle hissediyorum," dedi özür dilercesine.

"Bazen, sevgili Bonnie, merak ediyorum..."

"Evet? Neyi merak ediyorsun?"

Kokteyl garsonu aralarına girdi; üzerinde varla yok arası içini gösteren giysiler, yüzünde ordaymış ama değilmiş gibi bir ifade. Hepsinden bezmiş görünüyordu. İlk içkilerini getirdi ve süzülerek uzaklaştı, Dok arkasından bakıyordu. Sevdiğim o solgun uyluklar.

"Evet?" dedi Bonnie.

Kadeh tokuşturdular. Dok, Bonnie'nin gözlerine baktı.

"Seni seviyorum," diye yalan söyledi. O anda gözler metrelerce ötede. Kilometrelerce ötede.

"Daha daha ne var ne yok?"

"Bu Yiddiş deyimlerinden nefret ediyorum."

"Ben de sahte ilan-ı aşklardan."

"Sahte mi?"

"Evet, sahte. Öyle söylerken beni düşünmüyordun. Düşündüğün muhtemelen – ne düşündüğünü ancak Tanrı bilir. Ama ben değildim."

"Güzel," dedi Dok. "Hadi kavga edelim. Küçük bir menisektomi öncesi sinirlerimi yatıştırmak için ne güzel bir yol."

"Hastan olmadığımı memnunum."

"Ben de." Cin toniğinin yarısını içti. "Tamam. Haklısın. Âdet yerini bulsun diye söyledim. Ama yine de doğru, ne olursa olsun. Seni gerçekten seviyorum. Sen etrafta olmasan ben sefil ve yalnız bir adam olurum."

"Tabii ya, etrafta. Randevularını takip edecek, kokmuş çoraplarını yıkayacak biri. Çam devirmene ve kafanı plastik bir torbaya sokmana

engel olacak biri. Şehirde sana şoförlük edecek ve önce evini temizletip sonra havuzda güzel görünecek biri.”

“Hadi evlenelim.”

“Senin her şeye çözümün bu.”

“Evlenmenin nesi yanlış?”

“Sana hizmetçilik etmekten yoruldum. Bir de bunu yasallaştırmak istediğimi mi düşünüyorsun?”

Dok Sarvis buna biraz bozuldu. Cin toniğinin kalan yarısını içti. “Tamam o zaman, lanet olsun, ne istiyorsun?”

“Bilmiyorum.”

“Ben de öyle düşünmüştüm,” dedi. “Öyleyse kapa çeneni.”

“Ama ne istemediğimi biliyorum,” diye ekledi Bonnie.

“Bir domuz bile bilir onu, madam.”

“Domuzların nesi varmış? Ben domuzları severim.”

“Sanırım George’a âşık oldun.”

“O domuza değil. Hayır, teşekkürler.”

“Smith? Seyrek Görülen adıyla bilinen?”

“Bu biraz daha mümkün. Tatlı bir adam. Ondan hoşlanıyorum. Ben-
ce kadınları gerçekten umursuyor. Ama görünüşe bakılırsa gayet evli.”

“Sadece üç karısı var. Sen de dört numaralı karısı olabilirsin.”

“Sanırım dört kocam olmasını tercih ederim. Ve her birini ayda bir ziyaret etmeyi.”

“Zaten üç sevgilin var. Hayduke, Smith ve zavallı Doktor Sarvis. Senin o Hasta Şehir’deki plastik iglonun etrafında takılan bütün o kedileri, tavukları, lise terk tipleri ve dejenere hippileri saymıyorum bile.”

“O insanlar benim arkadaşlarım. Onlara sevgili denmez, gerçi bunu anlayabileceğini sanmıyorum ama.”

“Çükleri de omurgaları kadar gevşekse, neden sevgili olmadıklarını anlayabilirim.”

“Onlar hakkında hiçbir şey bilmiyorsun.”

“Ama onları gördüm. Hepsi aynı biçimde farklı görünmeye çalışıyor. Androjen insansılar.”

“Bütün istedikleri kendi hayat tarzlarına uygun yaşamak. Hepimizin uzun zaman önce kaybettiği bir şeyi geri getirmeye çalışıyorlar.”

“Başına bant takmak seni Kızılderili yapmaz. Ot gibi görünmen seni organik yapmaz.”

“En azından bir zarar vermiyorlar. Bence kıskanıyorsun.”

“Zarar vermeyen insanlardan gına geldi bana. Hiçbir şey yapamayan yahut elinden hiçbir şey gelmeyen yumuşak, zayıf, edilgen insanlardan gına geldi. Bebekler hariç.”

“Yorgun görünüyorsun, Dok.”

Kamburunu çıkardı, kaşlarını çattı ve George Hayduke taklidi yaptı: “Hiçbi kimseden hiç hoşlanmıyorum,” diye homurdandı.

Bonnie yarı boş bardağının üzerinden gülümsedi. “Hadi çıkalım buradan. Geç kalacaksın.”

“Hadi.” Uzandı, Bonnie’nin içkisini aldı ve onun yerine bitirdi. Gitmek üzere ayaklandılar. “Ve bir şey daha.”

“Ne?”

Dok onu kendine doğru çekti. “Yine de seni seviyorum.”

“İşte gerçekten sevdiğim şey,” dedi Bonnie, “İkircikli ilan-ı aşk.”

“Ben iki elimi de kullanabilirim.”* Gösterdi.

“Of, Dok... burada değil, Tanrı aşkına.”

“Peki... buraya ne dersin? Şuraya?”

“Hadi ama!” Bonnie, doktoru yapay deriyle güzelce kaplanmış akıl hastanesinden çıkardı; merdivenlerden yukarı, kaldırıma, Albuquerque’nin yakıcı sıcağına, çılgın gürültüsüne, hummalı koşuşturmasına götürdü.

Doğudaki çelik, cam ve alüminyum kulelerin ötesinde, dağlar vardı, Sandias’ın şimdi telesiyej hatları ve tepesinde dikenli taşlar olan TV kuleleri tarafından enlemesine kesilmiş engebeli kayalıkları. Artık turistlerin oynadığı, çocukların havalı tüfeklerle rastgele kuşlara ateş ettiği kayalıklarda bir zamanlar Amerikan yaban koyunları kol gezerdi. Batıya doğru, kasvetli ufukta, şimdilik sessiz duran üç volkan öğleden sonra sisine karşı siyah, buruşuk, tepesi körelmiş sigiller gibi yükseliyordu.

Doktor kapıdan arabaya kadar, park yerinde, Bonnie’yi sıkıştırdı.

“Tanrım, bugün azgınsın.”

“Hakiki bir aşk tek boynuzlusuyum.”

Bonnie, doktoru tika basa dolu steysin arabaya bindirdi, arabayı park yerinden çıkardı ve otoyola sürdü. Yolda, trafiğe karışınca, dok-

* Yazar burada “ikircikli” anlamına gelen *ambivalent* ile “iki elini de kullanabilen” anlamına gelen *ambidextrous* sözcüklerini kullanarak kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

torun iri ve nazik ellerinin okşamalarına boyun eğdi. Otoyola çıkınca, fakat, aşağıdaki –bacaklarının arasındaki– eli itti ve gaza bastı.

“Şimdi değil,” dedi.

Dok elini çekti. İncinmiş görünüyordu.

“Geç kalacağız,” dedi Bonnie.

“Sadece bir menisektomi,” dedi doktor. “Kardiyak arrest değil. Menisküs, sevgililerin arasına girecek bir şey mi?”

Bonnie susuyordu.

“Hâlâ sevgiliyiz, değil mi?”

Bonnie o an için emin değildi. Muğlak bir sıkıntı doldurdu zihnini; bir şeylerin noksan, kayıp olduğu ama bulunması gerektiği hissi.

“Dün gece sevgiliydik,” diye hatırlattı yumuşakça Dr. Sarvis.

“Evet Dok,” dedi Bonnie sonunda.

Dok yeni bir puro yaktı. Gösterge panelinin ve ön camın hatları boyunca katlanan ve yeniden şekillenen ilk çıkardığı dağınık duman bulutunun arasından, sere serpe uzanmış duman kaplı şehrin ötesindeki dağın surlarını düşündü ayık bir şekilde.

Bonnie bir elini bir an doktorun dizine koydu, sıktı ve sonra yine hızla akan trafiğin içinde, şeritten şeride geçerek, aracı ile öndeki arkadaş arasında daima bir mesafe bırakarak, ustaca idare ettiği arabanın direksiyonuna götürdü. Lanet olası herif, neden ilerlemiyor ya da yolundan çekilmiyordu? Hayduke olsa böyle derdi, diye düşündü. Dok geç kalmayacaktı ama kendisinin acelesi vardı. Ondan bir süreliğine kurtulmak için acelesi vardı, bunu fark etti.

Zavallı Dok; bir an için, ona karşı büyük bir sevgi duydu. Hele de şimdi onu bırakırken. İşe.

Çok uzun kalmayacaktı. “Şu trafiğe bak,” dedi. “Bak şunlara, lastik tekerleklerin üzerinde, soludukları havayı kirleten iki tonluk entropi arabalarıyla gidiyor; şişko, üşengeç, koltuk göçüren Amerikan kıçlarını rahatça bir yerden bir yere götürmek için yerkürenin ırzına geçiyorlar. Dünya nüfusunun yüzde altısı, dünya petrolünün yüzde kırkını yalayıp yutuyor. Domuzlar!” diye bağırdı, koca yumruğunu gelip geçen sürücülere sallayarak.

“Ya biz?” dedi Bonnie.

“Zaten bizden söz ediyorum.”

Doktoru Tıp Merkezi'nde, Nöroşirurji Koğuşu personel girişinde bıraktı Bonnie, sonra caddeden, rampadan ve otoyoldan geçerek hızla eve, "Hasta Şehir"deki "plastik iglo"suna gitti. Beş saat sonra yine doktoru almaya gidecekti. Hakikaten bu adama bir bisiklet almalıyım, diye düşündü – ama elbette ki bırakın bir şehir caddesinde güvenli bir şekilde pedal basmayı, doğru düzgün park etmeyi bile başaramazdı.

Eve geldiğinde, araba kullanmanın gerginliği yüzünden stresliydi. Kubbesine girdi ve bir dakika, etrafına bakınarak durdu. Her şey düzenli, sessiz, yerli yerinde ve sakin görünüyordu. Kedisi şikâyetçi bir miyavlamayla çıkıp geldi ve murlayarak ayak bileklerine sürtündü. Bir süre kediyi okşadı, sonra bir tütsü yaktı, Ravi Shankar plağını koydu –akşam ragası–* ve halının üzerine oturdu. Lotus pozisyonu aldı ve yorulmak bilmez, hafifçe yalpalayan döner tablanın üzerinde dakikada otuz üç nokta otuz üç devirle dönmekte olan plağın pırıltısına daldı. Köşesiz odasında birbirinden uzakta ve alçağa konulmuş hoparlörlerden sitarın sesi yayıldı. Zeminde oturduğu yerden kubbesi bir planetaryum gibi geniş görünüyordu; yüksek kemerlerinde asılı kristalli ıvır zıvır yıldızlar gibi ışıldıyordu. Poliüretan duvarlarından öğleden sonra güneşi, berrak ve dolaylı, kubbeyi yumuşak, dağınık ve kokain bir ışıkla dolduruyordu.

Gözlerini kapattı, parlak ışığın zihnine yaymasına izin verdi. Kedi hâlâ bacaklarının arasında uzanıyordu. Dışarıdan, şehrin huzursuz izdihamından, duvarların dönüştürdüğü uzak bir mırıltı işitiyordu sadece. Dışarıdan gelen sesleri giderek kapattı, içsel gerçekliğe odaklandı.

Şehir gerçekdışı bir hal aldı. Fakat Doktor Sarvis bilincinin kıyılarında hâlâ ona bakıyordu, bir çitin üzerinden bakan Kilroy misali, kırmızı burnu ve her şeyiyle. Doktoru düşünmeyi bıraktı; doktor hiçleştii, sığra indi ve yok oldu. Otobanın son titreşimleri de dindi sınırlarında. Günün damgaladığı bütün imgeleri –sivilceli ergen, Dok'un steysin arabasındaki tuhaf kargo, kokteyl garsonunun bacaklarına bakma biçimi, anlamsız konuşmaları, arabayla hastaneye gidiş, paytak paytak yürüyen gövdesinin o sonsuz ıstırap koridorlarında gözden yitişii, tıraş edilmiş bacaklarının arasındaki kedinin tüyleri, Shankar'ın sitarı, tütsünün kokusu– birer birer silerek, adım adım zihnini boşalttı ve yatış-

* Klasik Hint müziğı. (ç.n.)

tırdı. Bonnie kendi özel, gizli, mahrem, kişisel meditasyon dünyasına (50 dolara mal olmuştu) yoğunlaşırken, hepsi geçip gitti, soldu ve süzülerek hiçliğe karıştı.

Fakat. Bir noktacık, rahatsız edici bir şey o köşesiz bilincin bir köşesinde üzerinde bir incinin büyüdüğü bir tanecik misali büyüyordu. Gözleri kapalı, sinirleri sakın, beyni dinlenme halinde olmasına rağmen güneşte sararmış o karmakarışık saçları; o yeşil ışıltılı, kilise kaçkını Mormon gözleri; bir şahinin gagasına benzeyen burnu kendisine telepatik mikrodalgalarla, gülümseyerek bakarken görebiliyordu. Gaganın arkasında, bir tarafına doğru, ince bir şekilde süzülen dans eden dans eden mikro noktacıkların ağısı dokusu azimle bir imgeye, kısa süreli ama gerçek, ona meydan okuyan, bir kar yığınınadaki ikiz çiş delikleri gibi gözleri olan sakallı bir serserinin görüntüsüne dönüştü.

Bonnie gözlerini açtı. Kedi tembelce kıpırdandı. Bonnie hafifçe bombeli döner tablaların üzerinde düzgünce dönmekte olan plağa daldı – bir Advaita-Vedantist şakti-yoga bongo davullarının gergin inek derisinin (inek derisi mi?) üzerine vuran küçük esmer ellerin çıkardığı patırtıların eşlik ettiği Ravi Shankar'ın değişmeyen, baygın, hipnotize edici sızlanmasını, genizden, pes ve tekdüze sesini işitti. (He yapsın, zavallı Hindu, elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyor.)

Hay sıçayım, diye düşündü Bayan Abzug. Bin türlü belasını versin, diye düşündü. Kalktı. Kedi bacağının etrafında mırılayarak dolandı. Kediye bir tekme atıp –fazla sert değil– bir minder yığınının üzerine attı. Kahretsin, diye düşündü Bonnie, sıkılıyorum. Sıkılıyor muyum! Dudakları kıpırdadı.

“Biraz hareket istiyorum,” dedi sakince, sessiz rahim kubbesinin içine.

Hemen cevap veren olmadı.

Yüksek sesle, açıkça, meydan okurcasına, “İşe dönmenin zamanı geldi de geçti bile!” dedi.

11. İşe Dönüş

Bir süre Utah'tan ayrılmak daha akıllıca olacak gibi görünüyordu. Smith, Henry Mountain gezisini tamamladığında, o ve Hayduke, dağların batı

tarafındaki Hanksville'den batıya doğru gece gaza bastılar ve güneyde Waterpocket Fold boyunca toprak yoldan güneye indiler. Orada kimse yaşamaz. Burr Geçidi'ne ulaştılar ve 450 metrelik zikzaklı yoldan Fold'un tepesine tırmandılar. Zirve yolunu yaralamışken, Karayolları'na ait savunmasız bir Budozer Cat D-7'yi yolun kenarına park edilmiş halde buldular Dinlenmek ve canlanmak amacıyla mola verdiler.

Sadece birkaç dakika sürdü. İşleri sorunsuz bir rutine dönüşüyordu. Smith tepenin zirvesinde gözcü dururken, Hayduke Comb Wash'ta mükemmelleştirdiği uygulamayı, son bir adım ekleyerek gerçekleştirdi: Yakıt deposundan yakıtı sifonla bidona aktardı, yakıtı motor bloğunun, paletlerin ve operatör kabinin üzerine boca etti ve ateşe verdi.

Smith son adımı tam olarak onaylamadı. "Şu yaptığın yukarda, gökyüzünde bir tayyarenin içinde oturan bir orospu çocuğunun gözüne takılabilir ama," diye yakındı.

Yukarı baktı; müşfik yıldızlar aşağı bakıyordu. Astronotlarla ve başka dolgu malzemeleriyle tıka basa dolu bir uzay kapsülü yıldızların önünden geçip gitti, dünyanın gölgesine girip gözden yitti. Göğün güney tarafında, Los Angeles'tan Chicago'ya giden bir TWA jeti yirmi dokuz bin feet yükseklikten, sadece yanan ışıkları sayesinde fark edilerek geçti. Gecenin bu saatinde ortalıkta dolaşan kimse yoktu. En yakın kasaba, Utah'ın yüz elli nüfuslu Boulder kasabasıydı; elli altı kilometre batıdaydı. Yakınlardaki hiçbir yerde hiç kimse yaşamıyordu.

"Üstelik," diye devam etti Smith, "fazla bir faydası da yok. Bütün yaptığın boyayı yakmak."

"Hay sıçayım," diye soludu Hayduke, tartışmak için fazla soluksuz kalmış halde. "Kahretsin... vay be!.. Ben sadece... Hah!.. bir tür... şey... işi temiz pak yapmayı severim." Piromantik.*

Ölümcül bir vaka olan, ölmekte olan makinenin hummalı alevlerinin arasından küçük bir patlamanın boğuk sesi geldi. Onu bir başkası izledi. Kıvılcımlardan ve yanan gres yağından oluşan bir fıskiye geceye yükseldi.

Smith hareketlendi. "Hadi gidelim buradan."

* Yazar yangın çıkarma meraklısı anlamına gelen piromanyak ile romantik sözcüklerini karıştırarak kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

Gecenin bir yarısı Boulder Köyü'nden geçtiler. Uykudakiler kamyonetin sesiyle kıpırdandılar ama onları gören olmadı. Güneye döndüler ve Escalante Nehri'nin iki kolu arasındaki sırt yolunu izlediler, kanyondan aşağı indiler ve öte yandan çapraz katmanlı kumtaşlarının solgun kubbelerinin –onlarca metre yükseklikte– arasından yukarı tırmandılar. Bunlar epey sene evvel taşlaşmış çok eski kumullardı. Escalante kasabasının on kilometre doğusunda, Smith sola dönüp Hole-in-the-Rock yoluna girdi.

“Nereye gidiyoruz?”

“Glen Canyon City'ye giden bir kestirme. Yukarı çıkıp Kaiparowitz Platosu'nun ortasından geçeceğiz.”

“Burada bir yol olduğunu bilmiyordum.”

“Var denebilir.”

Uzaklarda, Escalante'nin basamaklı arazilerinin ıssız enginlikleri boyunca petrol kulelerinin ışıkları titreşiyordu. Yol sapaklarında zaman zaman üzerinde tanıdık isimlerin yazdığı küçük metal levhalar gördüler: Conoco, Arco, Texaco, Gulf, Exxon, Cities Service.

“Piçler her yerdeler,” diye homurdandı Hayduke. “Gel şu kuleleri indirelim.”

“Oralarda çalışan adamlar var; oralarda, sabahın dördünde köle gibi çalışıp bu kamyonet için bize yakıt çıkarıyor, böylece dünya gezegenini delik deşik eden o kurtçukları sabote etmemize yardımcı oluyorlar. Kıymet bildiğini göster biraz.”

Tan ışıkları onları Fifty Mile Cliffs'in sarp yüzeyinin dibinden güneydoğuya giderken buldu. Hole-in-the-Rock bir çıkmazdı (motorlu araçlar için) ama onların platonun üzerindeki cip yoluna bağlanan yolu, başka bir yönde devam ediyordu.

Hayduke yolda jeofonlar gördü. “Dur!”

Smith durdu. Hayduke arabadan atladı ve en yakın jeofonu ve onu bir dizi başka jeofona bağlayan kabloyu topraktan söktü. Jeofon sismik araştırma, yüzeyin altındaki kayaların titreşim örüntülerine –sismograflara– bakarak maden yataklarının aranması anlamına geliyordu; sondaj kuyularının dibinde gerçekleştirilen patlamaların yarattığı titreşimler. Hayduke jeofon kablosunu arka tampona bağladı ve arabaya bindi.

“Tamamdır.” Bir bira açtı. “Aman Tanrım, açlıktan ölüyorum.”

Smith arabayı sürdü. Arkalarından kablo gerildi ve jeofonlar topraktan fırlayıp arabanın peşi sıra, tozun içinde dans ederek seğirtmeye başladılar. Pahalı, küçük cihazların düzinelercesi, topraktan zamansızca sökülüyordu. Yol aldıkça araba zeminden çok daha fazlasını söktü; ne var ne yoksa hepsini.

“Güneş doğar doğmaz kahvaltı edeceğiz,” diye söz verdi Smith, “bu açıklıktan çıkıp ormana varır varmaz.”

Cip yoluna vardılar ve sağa, güneye, yüksek yarlara doğru döndüler. Hayduke başka bir şey gördü. “Dur!”

Gönülsüzce durdurdu Smith arabayı. Soğuk mavi ışıktaki, bir kilometre kadar adaçayı çalılığının ötesinde, yanında yöresinde hiç insan bulunmadığı anlaşılan sondaj kulesine baktılar. Ne ışık ne hareket ne de motorlu araç vardı. Hayduke dürbünü aradı, buldu ve manzarayı inceledi.

“Seyrek, orada kimsecikler yok. Hiç kimse.”

Smith doğuya doğru baktı. Bulutlar yavaşça somon pembesine dönüyordu. “George, burada sap gibi ortadayız. Eğer birileri gelirse...”

“Seyrek, yapılacak iş var.”

“Burası pek hoşuma gitmedi. Saklanacak hiçbir yer yok.”

“Bu bizim görevimiz.”

“Bizim görevimiz kendimizi astırmamak.”

Hayduke düşündü. Bu doğruydı. Bu sözlerde hakikat vardı. “Fakat bu kaçırılmayacak kadar güzel bir fırsat. Şuna bir bak. Koca bir petrol kulesi sustalısı ve yirmi kilometre çapında bir alanda tek bir petrolcü bile yok.”

“Çıkıp gelmeleri an meselesi.”

“Seyrek, bunu yapmam gerek. Ben burda inip oraya yürüyeyim. Sen kamyonetle şu kanyona gir, gözden kaybol. Kahvaltıyı hazırla. Bol bol kahve olsun. Bir saate yanında olurum.”

“George...”

“Yayan daha güvende hissederim, gerçekten. Birileri gelirse adaçayı çalılarının arasına saklanır, geceyi beklerim. Eğer, diyelim, iki saate kadar gelmezsem, sen yukarı ormana çık ve beni orada bekle. Yolun kenarına bir işaret bırak ki saptığın yeri kaçırmayayım. Sırt çantamı alıyorum.”

“Pekâlâ George, ne halin varsa gör...”

“Kaygılanma.”

Hayduke indi ve içinde yiyecek, su, araç-gerek ve uyku tulumu – hepsi paketlenmiş ve hazır– bulunan sırt çantasını kamyonetin kasa-sından aldı. Arka tamponda neredeyse bir kilometre uzunluğunda ve yirmi bin dolar değerindeki jeofonun tozun toprağın içinde, atılmayı bekleyerek uzandığını görebiliyordu.

“Jeofonlar ve şu kablo...” dedi.

“Ben hallederim,” dedi Smith.

Hayduke beline gelen çalıların arasında yürümeye koyuldu. Smith ardında petrol şirketinin ekipmanını sürükleyerek devam etti. Işığa karşı saçılmış altınlar gibi süzülen ince bir toz bulutu yükseldi.

Hedefe giden yolu yarılamışken, sondaj kulesine giden kamyon yoluna çıktı Hayduke. Sırt çantası kemerle kalçalarına sıkıca bağlı, koşmaya başladı. Yorgun, aç ve aşırı bira içmiş bir haldeydi, midesi bulanıyor ve başı dönüyordu, fakat adrenalin ve heyecan, ayrıca yüksek ve soylu bir amaç devam etmesini sağlıyordu.

Sondaj kulesi. Orada kimsecikler yok. Çelik iskeleye tırmanıp sondaj platformuna çıktı. Altı inçlik çelik boru parçaları sondaj kulesinin bir köşesinde duruyordu. Boru kısıkaçları zincirlerinden sallanıyordu. Sondaj deliği boştu, sadece Hayduke’nin kaldırdığı çelik bir kapakla kapatılmıştı. Yuvanın karanlığına, aşağı baktı. Bu kuyuların bir kısmı dünyanın manto katmanına doğru, Everest’in yüksekliğinden fazla bir derinliğe, dokuz kilometre derine kadar iniyordu. En yakınındaki nesneye, altmış santimlik bir boru anahtarına uzandı ve kuyunun ağzından aşağı bıraktı.

Kulağını deliğe verdi ve dinledi. Düşen anahtar tıslayan bir ses çıkardı, sesin perdesi bir çığlığın yoğunluğuna yükselirken giderek daha az duyulur oldu. Hayduke elinde olmadan canlı bir varlığın, umut, hava, açıklık ve hayat anlamına gelen o gittikçe küçülen ışık noktasına bakarak bu berbat borudan aşağı çivileme düştüğünü hayal etti. Boru anahtarının dibe çarptığını duymadı yahut duyamadı.

Hayduke atacak başka şeyler aradı. Anahtarlar, zincirler, sondaj parçaları, boru bağlantı parçaları, matkap çelikleri buldu ve hepsini kara deliğe attı. Kuyuya sığan, bulabildiği her şey sondaj borusundan aşağı ısıklar çalarak indi. Hatta asılı boru kısıkaçlarından birini tutup bir mik-

tar sondaj borusunu da kuyuya sokmaya çalıştı ama bir adamın yapacağı iş değildi. Yirmi beş metre yüksekteki küçük iskelede öteki ucu idare edecek bir kule işçisine ihtiyaç vardı.

Bir şeyler atmaktan bıkan Hayduke, döner sondaj ünitesini çalıştıran büyük Gardner-Denver dizel motorlara yöneltti. Sondajcının alet kutusunun kilidini kırıp açtı, ihtiyaç duyduğu anahtarı buldu, sırtüstü motorların altına girdi ve sırasıyla her birinin krank kapağını açarak yağın boşalttı. Sonra motorları çalıştırdı ve çalışır halde bıraktı.

Çıplak elleriyle yapabileceği daha fazla bir şey yoktu. Termiti olsaydı sondaj kulesinin bacaklarını yakabilirdi; patlayıcısı olsa, havaya uçurabilirdi. İkisi de yoktu.

Hayduke kuma imzasını bıraktı: NEMO. Matarasından su içti ve etrafa baktı. Çöl dünyası, kendisi dışında insan hayatından bütünüyle yoksun görünüyordu. Kara gerdanlı serçeler adaçayı çalılarının içinde tiz seslerle ötüşüyorlardı. Güneş, Hole-in-the-Rock'ın kıyısında parlayarak ucunu gösterdi Hayduke'ye. Kutsal topraklar; işte tam bu yüzden yaptığı işi yapmak zorundaydı. Çünkü birinin yapması gerekiyordu.

Kanyona ve kayalıklara doğru, Smith'in tuttuğu yola ulaşacak bir açıyla yürüdü. (Can çekişen sondaj makinelerinin iniltisi geliyordu arkadan.) Yürürken adaçayı çalılarından sürgünler kopardı, gümüş mavisi ve grimsi yeşil, pudramsı yüzeyli yaprakları parmaklarının arasında ezdi. Adaçayının baharlı kokusunu; o nadir ve tedirgin edici, duyulur duyulmaz gün ışığı ve hayal gibi manzaralarla dolu bütün Güneybatı kanyon, mesa ve dağlık alanlarını çağıran o kokuyu severdi.

Tamam koca ayak, anlaşıldı ukala, tamam, cip yolu bu; şimdi kanyonun vajinasından geçip platonun rahmine giriyoruz ama bizim dallama Seyrek Smith arkadaş nerede?

Cevap bir sonraki dönemecin orada belirdi: Bir kilometreye yakın uzunluktaki jeofon kuyruğu, Californialı Standard Oil'in malı, taşların ve toz toprağın arasında serili. Yürürken jeofonları topladı ve kabloyu izleyerek bir banks çamı koruluğuna, kamyonetin yanına vardı. Orada da kimse yoktu. Fakat leziz acı tadı çıkana kadar kaynatılan kovboy kahvesinin ve kızaran jambonların kokusu Smith'in yerini ele veriyordu.

"Bir şey unutmuşsun," dedi Hayduke, uçsuz bucaksız kablo ve jeofon karmaşasını ardından kamp yerine sürükleyerek.

Smith ateşin yanından ayağa kalktı. "Aman Tanrım!" Jambonlar cı-zırdıyordu. Kahve kokuyordu. "Aptal kafam, tamamen unutmuşum," dedi.

Hepsini aşağıdaki kuru derenin içindeki büyük bir kayanın kuytu-suna zulaladılar, bir sonraki sel sularıyla tonlarca kum ve çakılın altına gömülürdü.

Kahvaltıdan sonra, keşif ve sorgulama olasılığından hâlâ kurtulma-mış hissederek, platonun inişli çıkışlı, sarıçam ve bodur meşe ağaçla-rıyla kaplı, yüksek ve serin zirvesine çıktılar. Ana yoldan çıkıp, çıkmaz bir yan yola girdiler (izlerini süpürgeyle ve ağaç dallarıyla sildiler) ve çam iğnelerinin üzerine, koşuşturan karıncalara, tırmalayan sincaplara, tepeli alakargalara, güneş ışınlarının arasında dans eden tatarcık galak-silerine aldırmadan uzandılar ve uyudular.

Tam öğlen vakti uyandılar ve çedar peyniri ve krakerden ibaret öğ-len yemeklerini boğazlarından aşağı ucuz işçi birasıyla yolladılar. Coors kalmamıştı. Yeniden yola düştüler, ağaçların arasından giderken tatlı niyetine hatır hutur elma yediler.

Daha önce hiç Kaiparowits Platosu'nda bulunmamış; platoyu yal-nızca aşağıdan ve çeşitli kanyon sistemlerinden bakarken görmüş olan Hayduke buranın ne denli uçsuz bucaksız, ormanlık, hoş kokulu ve güzel bir kara parçası olduğunu keşfettiğinde şaşırdı. Bununla birlik-te, yalnızca ABD İçişleri Bakanlığı denen o bükülgen kamışın, o uysal saman çöpünün, o titrek çubuğun koruduğu; petrol şirketleri konsorsi-yumları, enerji şirketleri, kömür şirketleri, yol inşa şirketleri ve inşaat şirketlerinin göz koyduğu Kaiparowits Platosu da tıpkı Black Mesa ve Wyoming ile Montana'nın yüksek düzlükleri gibi, bütün Apalachia'yı mahveden o aynı saldırıyla karşı karşıyaydı.

Başka kısımlara doğru gittiler. Yukarıda, ormanlık sırtların, açık uçurumların, insan yerleşiminin olmadığı ıssız mesaların ötesinde, peşlerinde Utah topraklarının buruşuk derisinin her bir çatlağı, yarı-ğı, kıvrımı ve uçurumundan çabasızca akan sadık gölgeleriyle, tedirgin edici imaları olan anlaşılmaz mesajların cümleleri, paragrafları halinde bulutlar geçiyordu.

"Hâlâ Utah'ta mıyız?"

"Doğrudur, ortak."

“Bir bira daha al.”

“Arizona sınırını geçmeden olmaz.”

Yol, dağın yukarı yamaçlarının yüzeyinin altında, çok önceleri, bin yıl –on bin yıl– evvel düşen bir yıldırımın tutuşturduğu kömür yataklarının için için yandığı Dumanlı Dağlar’ın mavi dumanlarına doğru dolambaçlı keskin virajlarla bir yılan gibi sırtın zirvesine izledi.

Peşlerinde kimse yok gibiydi. Ama neden olsundu ki? Yanlış bir şey yapmamışlardı. Şu ana kadar her şeyi doğru yapmışlardı.

Aşağıda, tuz çalılarının, cholla türü kaktüslerin ve yılanotlarının dışında bir şeyin yetişmediği alkali düzlüklerde, salınarak daha yukarılara yürüyen küçük bir beyaz yüzlü sığır sürüsüyle karşılaştılar. Belasını arayan toynaklı sığır eti. Smith, onlara “yavaş geyik” diyor ve zor zamanlarda, arazideyken güvenilir bir et kaynağı olarak görüyordu. Nasıl hayatta kalıyorlardı, bu çorak toprakların sığırları? Bu çoraklığı yaratan o sığırlardı. Hayduke ve Smith defalarca eski penseleri çıkarmak ve çit kesmek yüzünden vakit kaybetmişlerdi.

“Çit kesmekle asla hata etmiş olamazsın,” derdi Smith. “Özellikle koyun çiti” (Çit!) “Ama sığır çiti de. Her türlü çit.”

“Dikenli teli kim icat etti sahi?” diye sordu Hayduke. (Küt!)

“J. F. Glidden adına bir adamdı yapan; patentini 1874’de almıştı.”

Derhal başarılı olmuştu, şu dikenli tel işi. Şimdiyse ta Alberta’dan aşağıya, Arizona’ya kadar her kış, kar fırtınası ve su yokluğundan kaçan binlerce antilop ve yüzlerce Kanada koyunu yollarını kesen dikenli teller yüzünden ölüyordu. Çakallar da ve ayrıca kaya kartalları da ve bütün dünyada aynı büyük kötülüğün kurbanı olan köylü askerler, jiletli silindirik dikenli ve tetanozlu çelik tellerde ölü bir şekilde asılı kalıyordu.

“Çit kesmekle asla hata etmiş olamazsın,” diye tekrarladı Smith, işine ısınarak. (Çın!) Çitleri daima kes. Yüzüncü meridyenin batısında yasa budur. Doğusunda hiçbir önemi yok. Orada her şey zaten kaybolmuş durumda. Ama batıda, çitleri kes.” (Çat!)

Köpekler dahil 45 nüfuslu Glen Kanyonu yerleşim yerine geldiler. Buranın tek dükkânı kapalıydı ve rüzgârda sallanan umutlu levhası kapı sövesine asılıydı. Yalnızca kafe ve benzin istasyonu açıktı. Yakıt almak için durdular.

“Şu kırk milyon dolarlık enerji santraliniz ne zaman yapılacak babalık?” diye sordu Hayduke pompanın başındaki ihtiyara. (Texaco, galonu 55 sent; yarı fiyatına soygun.) Çıkık çeneli, gözleri iltihaplı ihtiyar kuşkuyla baktı ona. Hayduke’nin vahşi sakalı, dağınık saçları, yağlanmış deri sombrerosu herhangi birinde şüphe yaratmak için yeter de artardı.

“Daha kesinlikli bildiğimiz yok,” diyor yaşlı adam. “Şu kahrolası çevreşgüzarlar* engelleyip dururlar.”

“Komuyorlar kodumunun havasının kalitesini bozasınız, dertleri bu mu?”

“Cahil orospu çocuklarına bak. Burda solu solu bitmez hava var.” Siska kolunu havaya kadırıp sallıyor. “Şuraya bak. Sikini sallasan havaya değer, havadan bolu yok. Ne kadar istiyorsun?”

“Doldur depoyu.”

Yaşlı adam yeşil ve beyaz çizgili resmi Texaco üniforması giyiyordu. Orijinaldi, en son Ağustos 1972’deki şiddetli yağışlar sırasında yıkanmış gibiydi. Kolunda Texas Company’nin kırmızı yıldızı vardı ve gömlek cebinin üzerinde de kırmızı şeritlerle adı yazılıydı – J. Calvin Garn. (O ilk kısaltmadan bir mankafayı her zaman ayırt edebilirsiniz.) Bakacak olsaydınız, olağan olarak kalçalarının bulunması gereken yerde pantolonun bol ve sarkık olduğunu görürdünüz. Calvin’de kalça namına bir şey yoktu. Yaşlı, hayata küstürülmüş bir adam ve boşuna değil – adamın kıcı yok. *Yıldızı takan adama arabayı emanet edebilirsin ama kıcı düşmüşse olmaz.*

“Doğru, ama belki de şu doğudaki ve ötede California’daki şehir havasını solumak zorunda olanlar için havanın birazını korusanız fena olmaz.”

“Onu bunu bilmem,” diyor yaşlı adam. Çapaklı gözleri akıyor: Benzin buharı rahatsız ediyor. “Bu burdaki kendi havamız, onla ne yapacağımızı da en iyi biz biliriz sanırsam. Sahara Kulübü’nden şu yabancılardan gelip bize ne yapacağımızı söylemelerinden hiç hazzetmeyiz.”

“Tamam. Ama bir de şöyle bak Calvin. Burdaki lanet havayı temiz tutsanız, nefis kaynak suları gibi sürahi sürahi şehirdeki heriflere satabilirsiniz.”

* Yazar burada *environmentalist* [çevreci] sözcüğünü, *en-virn-meddler*, [meddler: işgüzar] biçiminde yazarak kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

“Çoktan düşündük onu. O işte fazla para yok.”

“Eyalet sınırını geçince, burunlarına hava ölçücüler takarsınız.”

“Onu çoktan düşündük ama o işte fazla para yok. Nakliye bedeli var ve tonla izin almak lazım geliyor kahrolası devletten. Yağı da kontrol edeyim istiyonuz mu?”

Arizona sınırını geçip, Hayduke’nin haftalar önce cipini park ettiği Wahweap Marina’ya gittiler. Şimdi cipi istediğine karar vermişti Hayduke, bilhassa içindeki donanımı. Cipi çalıştırıp Smith’in ardından Glen Kanyonu köprüsüne gitti. Arabaları park ettiler, dışarı çıktılar ve dua etmek için köprünün ortasına vardılar.

“Evet Tanrım, geri geldim,” diye başladı Seyrek Görülen, dizlerinin üstünde, başı öne eğik. “Yine ben, Smith ve görüyorum ki burdaki şu baraj konusunda hâlâ hiçbir şey yaptığın yok. Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki eğer o Tanrı’nın cezası Hükümet adamları bu barajı suyla doldururlarsa, daha çok kanyon sular altında kalacak, daha çok ağaç nefessiz kalacak, daha çok geyik boğulacak ve genel olarak buralar mahvolacak. Eğer o orospu çocuklarının bu barajı doldurmalarına izin verirsen, ta Rainbow Bridge’in oraya kadar her yeri dolduracak sular. Bunu yapmalarına izin verecek misin?”

Bazı turistler durup Smith’e baktı: Biri fotoğraf makinesini ona yöneltti. Gözcü duran Hayduke, elini kılıfındaki bıçağının sapına attı ve gözlerini belertti. Turistler çıkıp gitti. Kadın korucu ortalara çıkmadı.

“Ne diyorsun, Tanrım?” diye sordu Smith. Durdu, gözlerini yukarıya, bir kalyon donanması gibi egemen rüzgârların önünde doğuya, gecenin çökmekte olduğu batının güneş ışınlarından uzağa süzülmemekte olan görkemli bulut alayına dikti.

Yine hemen cevap gelmedi. Smith başını eğdi ve dizleri soğuk betonun üzerinde, esmer ellerinin çan kulesi gökyüzüne dönük, niyazını sürdürdü.

“Bütün ihtiyacımız, Tanrım, şöyle küçük, yeri hassasiyetle seçilmiş bir deprem. Tek bir cerrahi darbe. Bunu hemen şimdi, tam şu anda yapabilirsin; ben ve şuradaki arkadaşım George aldırmayız. Birleşik Devletler’in her bir eyaletinden insanların yaptığı işlere hayran hayran bakmak için gelen bütün şu masum yabancılarla birlikte, köprüyle birlikte göçer gideriz. Buna ne dersin?”

Bir dakika sonra, Smith faydasız Mormon mırıltılarını kesti ve ayağa kalktı. Hayduke'nin yanında köprünün korkuluklarına yaslandı ve barajın dışbükey yüzeyinin büyüklüğüne baktı.

Bir süre düşündükten sonra, Hayduke konuştu. "Biliyor musun, Seyrek," dedi, "şu orospu çocuğunun kalbine girebilseydik..."

"O barajın kalbi falan yok."

"Tamam, içine girebilseydik. Mesela güzelce saçımı kestirseydim, tıraş olsaydım, takım elbise giyip kravat taksaydım, bir sürgülü cetvel ve Islah'ta çalışan mühendislerin giydiklerinden parlak, yeni, sarı bir kask taksaydım, belki de –bir ihtimal de olsa– bir çanta dolusu TNT yahut benzeri sağlam malla kontrol merkezine girebilirdim..."

"Oraya giremezsin George. Nöbetçileri vardır. Bütün kapılar kilitlidir. Yakanda kimlik kartının olması gerekir. Seni tanımaları gerekir; güvenlik çok sıkı. Ayrıca, diyelim ki oraya kadar gittin, bir çanta dinamit pek bir işe yaramaz."

"Kontrol merkezini düşünüyorum. Belki oraya zorla girebiliriz. Derivasyon tüneline açar, barajdaki bütün suyu salarız. Sonra kontrol merkezini havaya uçururuz, böylece tünelleri kapatamazlar."

Smith kederle gülümsedi. "Bu güzel bir düşünce George. Ama yeterli değil. Tekrar doldururlar. Bizim neye ihtiyacımız var biliyor musun? Üç-dört jumbo boy yüzer eve, hani şu milyonerlerin kullandıklarından, almış beş ayaklıklar var ya, onlardan. Tıka basa suni gübre ve mazotla doldururuz tekneleri. Sonra gölden aşağı, baraja doğru yola koyuluruz, yavaş ve sakın, güpegündüz, senin şu kız arkadaş, Bayan Bonnie Abbzug, siyah string bikinisıyla güvertede uzanmış..."

"Hı hı. Yüzer evdeki koca memeli kız."

"Tam da öyle. Böylece her şey doğal görünecek. Sonra şuradaki –buradan bakınca görebilirsin– tekneleri barajdan uzak tutmak için konulmuş maniaya yanaşırız ve keseriz. Güpegündüz."

"Nasıl?"

"Kahretsin, nasılını bilmiyorum. Yeşil Bereli olan sensin; o maniayı kesmek senin işin. Sonra tekneyi baraja doğru sürer ve uygun mesafeye gelince teknelerden tüyer ve onları barajın temeline doğru batırırız, momentumla suyun altında daha bir zaman gider, böylece betona çarparlar."

“Ya biz? Ya Bonnie ve onun siyah string bikinisini?”

“Biz kanolarımızda kürek çekip kıyıya gideriz ve giderken de patlatma kablosunu makaradan salmayı sürdürürüz.”

“Güpegündüz.”

“Hadi, fırtınalı bir günde sabaha karşı saat iki olsun. Böylece kıyıya çıkarız ve bütün yüzer evlerin kablolarını elektrikli bir patlatıcıya bağlar ve patlatırız.”

“Ve patlama milyonlarca ton suyun baskısı altında gerçekleşir.”

“Doğru George. Hoşçakal ve elveda Glen Kanyonu Barajı. Hoşgeldin Glen Kanyonu ve eski Colorado Nehri.”

“Çok güzel Kaptan Smith.”

“Teşekkür ederim George.”

“İşe yaramaz.”

“Muhtemelen.”

Araçlarına döndüler ve erzak ikmali için tepe yukarı Big Pig süpermarketine gittiler. Alışveriş yaptıktan, aldıkları eti ve sebzeleri buzluklara yerleştirdikten sonra kendilerini dost canlısı, eğlence meraklısı ve zinde hissederek çabucak birer içki içmek için en yakın bara girdiler. Kasklı inşaat işçilerinden, terli tişörtler içindeki kamyon şoförlerinden ve tuz kaplı sombrerolarıyla birkaç kovboydan başka kimse yoktu.

Hayduke ilk tek Jim Beam’ini yuvarladı ve ardından büyük bir Coors içti. Sakalını sıvazlayarak, sırtı bara dayalı, arkadaşı sevgili Seyrek Görülen yüzü öteye dönük vaziyette yanında, kalabalığa döndü.

Müzik kutusu –Tennessee Ernie Ford, Engelbert Humperdinck, Hank Williams, Jr., Merle Haggard, Johnny Cash, Johnny Paycheck ve ark. – bir anlığına sessizleşince, Hayduke bardaki müdavimlerine döndü ve yüksek sesle konuştu.

“Merhaba,” dedi. “Adım Hayduke. Hippiyim.”

Smith barın ardındaki aynaya bakarak gerildi.

Kovboyların, kamyon şoförlerinin ve işçilerin birkaçı Hayduke’ye baktı, sonra kendi sessiz muhabbetlerine geri döndüler. Hayduke ikinci bir bira söyledi. İçti. Müzik kutusu plaklar arasında susunca, yeniden konuştu. Açık seçik.

“Adım Hayduke,” dedi, “ve çılgın biriyim. Yazın çıplak ayakla dolaşırım. Annem sosyal yardım dolandırıcısıdır ve siz erkeklere burada olmaktan memnun olduğumu söylemek isterim. Çünkü eğer sizin gibi

erkekler olmasaydı, hayatımı kazanmak için çalışmak zorunda kalırdım. Bütün yaptığım ayıpçı kitaplar okumak, esrar çekmek ve küçük kızları becermek.”

Smith en yakın çıkışı arayarak etrafa bakındı.

Hayduke bekledi. Birkaç gülümseme, sessiz bir iki yorum vardı ama hakiki, içten yahut anlamlı bir tepki yoktu. Kamyon şoförleri, kovboy-lar, inşaat işçileri, hatta bara bakan kadın, kendi mahrem muhabbetle-rine dalmış küçük kliklerin hiçbiri onu dikkate almadı. Onu, George Washington Hayduke’yi, çılgın hippy palavracıyı.

“Yeşil Bereliler’de çavuştum,” diye açıkladı, “ve bu bardaki sakso-cuların hepsinin pestilini çıkarırım.”

Bu açıklama birkaç saniyelik saygılı sessizliğe, bazı soğuk bakışlara yol açtı. Hayduke devamını getirmeye hazır, bakışlara mukabele etti. Fakat sonra müzik kutusu yeniden durakladı ve büyü bozuldu.

Smith koluna yapıştı. “Tamam George, iyi yaptın. Şimdi buradan gidelim. Hem de çabuk.”

“Hay sıçayım,” diye yakındı Hayduke. “İlkin işemem lazım.”

Gözünü üzerinde BOĞALAR yazan küçük levhaya dikti, “inekler”in bitişiğindeki kapının üzerindeydi, kapının kolunu buldu ve kendini ürik ışıklı kabine kilitledi. Böbrek rengi pisuar karşısında bir kutsal su kabı gibi esniyordu (uykusu gelmişçesine). Gayretle işedi –ah, o mest eden rahatlama, o mistik boşalım– duvardaki beş para etmez otomatın üzerine vidalanmış levhayı okudu:

Özel Hayatınızı Güzelleştirin!
Yeni Bir Maceraya Atılın!
SAMOA ile!!!
Egzotik Yeni Prezervatif
Güney Denizlerinin Renklerinde!
Günbatımı Kırmızısı, Geceyarısı Siyahı
Şafak Sarısı, Sabah Mavisi
Siesta Yeşili!
Yeni Özgürlük ve Zevk!
Özel Olarak Kayganlaştırılmış
Silinmeyen Renklerde!

(Zührevi Hastalıkların Kökünü Kazımaya Yardım Edin.)

Dışarıda, gün batımının göz kamaştırıcı, düzlemler halinde betonun ve asfaltın üzerinde yüzen kavurucu sıcaklığında Hayduke yine şikâyet etti.

Smith onu yatıştırmaya çalıştı. "Seks devrimi var George, o yüzden," diye açıkladı. "En nihayet Arizona'nın Page'ine bile vardı. Artık şu kamyon şoförleri ve inşaat işçileri bile istedikleri zaman düzüşebiliyor."

"Kahretsin."

"Kovboylar bile."

"Hay sıçayım..."

"Bak, araban tam burda George. Bu cip. Pencereden girme. Kapıyı aç."

"Kapı açılmıyor." Pencereden girdi, berbat başını dışarı çıkardı. "Hâlâ hoşuma gitmiyor," dedi.

"Durum bu, George. Artık kavga etmek istemiyorlar. Bütün enerjilerini gece vardiyasına saklamak istiyorlar."

"Öyle mi? Kahretsin. Hangi yoldan çıkıyoruz burdan?"

"Düş peyime."

"Belki benim de ihtiyacım olan budur."

"Bonnie'yi yarın göreceğiz, George. Belki siyah string bikinisıyla Navajo gölcüklerine yüzmeye gitmeye ikna edebiliriz."

"Çok umurumdaydı," diyor Hayduke, yalancı ve filozof.

Bir kez daha, dağcı usulü, karşılıklı birbirlerinin kılı bileklerini; kemik, tendon, damar ve kasların bütünleşik eklem yerlerini sağlamca tutarak el sıkıştılar. Sonra ayrıldılar, Hayduke yönünü belirleyip güneye doğru gitmeden önce, cipini süpermarketin park yerinde tam bir çember çizerek döndürdü ve acı bir lastik feryadıyla, asfaltta havalı bir yara açarak, Smith'in arkasından güneye sürdü.

Kasabadan çıkış yolları Page'in on üç kilisesinin yanak yanağa bir kardeşlik düzeniyle (hepsi Hristiyan, elbette) durduğu; aralarına sarhoş ve terk edilmiş Navajoların, otlarla kırık şarap şişelerinin arasında yattığı boş arsalara atılmış arabalardan daha seküler hiçbir şeyin girmediği hilal şekilli İsa Sırası'ndan geçiyordu.

Page, Arizona: On üç kilise, dört bar. Bir kasabada barlardan daha fazla kilise varsa, o kasabanın bir sorunu var demektir. O kasaba bela arıyor demektir. Üstelik, Kızılderililerden Hristiyan yapmaya çalışıyorlar. Kızılderililer zaten yeterince kötü değilmiş gibi.

Kasabadan 20 mil uzakta, gece için kamp kurmak ve ardıc kömürlerinin berrak, tutkulu ateşinde akşam yemeklerini pişirmek için otoyoldan çıkıp uzaklaştılar. Orada, Navajo çölünün altın düzlüğünde, bütün evlerden ve Kızılderili kulübelerinden uzakta Tanrı'nın çok güzel günbatımlarından birinin geniş kızıllığının yükseldiği göğün altında fasulyelerini yediler.

Yarın, Dok ve Bonnie ile buluşmak için Betatakin'e gideceklerdi. Daha sonra Peabody Kömür Şirketi, Black Mesa ve Powell Gölü Demiryolları ile biraz sohbet etmek için Black Mesa'ya. Ya sonra? Üzerinde düşünmemeyi tercih ettiler. İşediler, geçirdiler, osurdular, kaşındılar, homurdandılar, dişlerini fırçaladılar, uyku tulumlarını kumlu zemine yaydılar ve geceyi geçirmek üzere yattılar.

Smith gece yarısından sonra, Akrep alçalır, Orion yükselirken yanındaki uyku tulumundan gelen iniltilere uyandı. Başını kaldırdı, yıldız ışığının karanlığında baktı ve Hayduke'nin kıpırdandığını, el yordamıyla etrafı yokladığını ve bağırdığını duydu.

"Hayır! Hayır! Hayır!"

"Hey, George..."

"Hayır!"

"George..."

"Hayır! Hayır!"

Karabasanında kapana kısılmış, Hayduke titriyor, inliyor ve yağlı, ihtiyaç fazlası askeri uyku tulumunun içinde el yordamıyla aranıyordu. Kendi uyku tulumunun içinden sürünmeksizin ona yaklaşması mümkün olmayan Smith, bir bot fırlattı ve bot Hayduke'nin omzuna isabet etti. İniltiler derhal kesildi. Gözleri loş ışığa alışan Smith, Hayduke'nin bir anda uyku tulumundan çıkardığı .357 magnumunun tamburu ve namlusunun parıltısını gördü. Namlunun ağzı Smith'e dönüktü, bir hedef arıyordu.

"George, benim."

"Kim o?"

"Ben, Smith."

"Kim?"

"Lanet olsun, George, uyan."

Hayduke durdu, "Uyanığım."

"Kâbus görüyordun."
"Biliyorum."
"Şu lanet silahı kaldır."
"Biri bir şey fırlattı."
"Bendim. Seni uyandırmaya çalışıyordum."
"Ha. Tamam." Hayduke silahı indirdi.
"Sana iyilik ettiğimi düşünüyordum," dedi Smith.
"İyi. Ne diyeyim."
"Hadi, uyu artık."
"Tamam. Doğru. Yalnız, Seyrek – bir daha beni o şekilde uyandırma."
"Nedenmiş o?"
"Güvenli değil."
"Nasıl uyandırmam gerekiyor?" Hayduke'den hemen cevap çıkmadı. "Güvenli yolu nedir?" dedi Smith.
Hayduke bir süre düşündü. "Güvenli bir yolu yok."
"Ne?"
"Beni *güvenli* bir şekilde uyandırmanın kodumunun bir yolu yok."
"Tamam," dedi Smith. "Bir daha sefere, kafana bir taşla sert bir şekilde vururum."
Hayduke düşündü. "Olur. Tek güvenli yolu bu."

12. Kraken'in Kolu

Hedeflerini keşfetmek için korkusuz dörtlü Betatakin'in dağlık bölgesinden aşağı, ardıc ormanları ve kumtaşı çıkıntılarının arasından geçerek Black Mesa Kavşağı'nda otobana çıktılar. Direksiyonda Bayan Abbzug vardı; Dok'un pahalı (9955 dolar) yeni, steysin Buick'ini güvenip kimseye teslim etmiyordu. (İyi araba Dok, demişti Smith. Dok omuz silkmişti, ayağımızı yerden kesiyor işte.) Kavşak kafesinde –Bonnie'nin itirazlarına rağmen– kahve ve entelektüel canlanma amacıyla mola verdiler.

Abbzug, öngördükleri proje sahasına bu kadar yakın bir yerde insan içine çıkmanın akıllıca olmayacağını düşünüyordu.

"Biz artık suçluyuz," der, "ve suçlular gibi *davranmaya* başlamamız gerek."

“Bu doğru,” der Dok, günün ikinci purosunu yakarak. “Ama George’un kimyasallarına ihtiyacı var.”

“Saçmalık,” der Hayduke. “Bütün mesele sadece kodumunun işini yapıp kodumunun yerinden çekip gitmek.”

Bonnie, burnunun ve sigarasının üzerinden Hayduke’yi dikti gözle-rini. Bonnie bu sabah harika görünüyordu: Bir çuha çiçeği kadar tazey-di; büyük menekşe gözleri coşkuyla ve keyifle parıldıyor, kokulu ve gür yelemsi saçları, cilalı kestane misali parlayana kadar fırçalanmış, İskoç bakırı pırıltılarıyla ışıldıyordu.

“Neden,” dedi hödük Hayduke’yi lazer bakışlarının ışınlarıyla dele-rek, her zamanki aşağılayan haliyle, “Neden acaba” –Hayduke’nin kıllı suratına duman halkaları üfleyerek– “tek bir İngilizce cümleyi bile küf-retmeden tamamlayamıyorsun?”

Smith kahkahayı bastı.

Hayduke, kıllı ve güneş yanığı postunun altında kızarır gibi görün-dü. Sırtışı tuhaftı. “Hay sıçayım,” dedi. “Ne bileyim, ne boktan. Sanı-rım... şey, ne boksa, küfredemezsem, konuşamam da tamam mı.” Biraz durdu. “Küfür etmezsem doğru düzgün *düşünemem* bile.”

“Ben de tam olarak öyle düşünmüştüm,” dedi Bonnie. “Sen konuş-ma özürlüsün. Küfürleri koltuk değneği olarak kullanıyorsun. Küfür, sakat zihinlerin koltuk değneğidir.”

“Siktir,” dedi Hayduke.

“Kesinlikle.”

“Siktir git.”

“Görüyor musun?”

“Hadi ama,” dedi Dok. “Barışın. Yapacak işlerimiz var dostlar ve sa-bah geçip gidiyor.” Garson kadını çağırdı, hesabı aldı, cüzdanına uzan-dı ve kredi kartını çıkardı.

“Nakit,” diye mırıldandı Hayduke. “Nakit öde.”

“Haklısın,” dedi Dok.

Dışarıda, çalışkan hakiki turist kalabalığının ve hakiki işsiz Kızılderili topluluklarının arasından geçerek California plakalı büyük, siyah ara-balarına gittiler. California mı? Sabahın erken saatlerinde, Hayduke ve Bonnie, turist otomobillerinden üç farklı eyaletin ön plakalarını “ödünç” alarak (geçici olarak) kendi araçlarına takmışlardı. Elbette, doğal olarak, kaybın farkına yüzlerce kilometre varılmayacağını varsayarak.

Arabayı Bonnie kullandı ve Black Mesa'nın kıyısına giden yolu tıramdılar. Yolun yakınındaki uygun bir noktadan, kömür taşıma sistemlerinin yerleşimini incelediler.

Doğuda mesanın yüzeyinin dalgalı sırtlarının ötesinde, Peabody Kömür Şirketi'nin açık kömür işletmeleri uzanıyordu. Koyunlar ve büyükbaş hayvanlar için son derece güzel bir otlak olan on altı kilometrekare alanın içi dışına çıkarılmıştı çoktan; yüz altmış kilometreka-
renin ise işletme hakları kiralanmıştı (Kiraya veren ABD Hükümeti'nin yetkisi altında çalışan Kızılderili İşleri Bürosu'nun temsil ettiği Navajo Ulusu idi). Kömür, en büyüğünde 100 metreküplük kepçe bulunan devasa halatlı kazıcılar ve çeneli kazıcılarla çıkarılıyordu. Kısa bir mesafe ötedeki işleme deposuna kamyonlarla taşınarak orada sınıflandırılıyor, yıkanıyor ve depolanıyor, bir kısmı Nevada, Mohave Gölü yakınlarındaki bir enerji santraline gitmek üzere bir sulu karışım hattına yükleniyor, kalanı ise BM & LP demiryollarının başlangıç noktasındaki depolama kulelerine taşınmak üzere bir taşıyıcı banta yükleniyor, buradan da yüz otuz kilometre taşınıp Page kasabası yakınındaki Navajo Enerji Santrali'ne götürülüyordu.

Smith ve Hayduke, Abbzug ve Sarvis özellikle sistemdeki en zayıf halka gibi görünen taşıyıcı bantla ilgiliydiler. Madenden demiryolu rayına kadar otuz kilometre boyunca uzanıyordu. Bu mesafenin çoğu kısmında, taşıyıcı bant savunmasızdı, zemine yakın ve ardıçlarla bodur çamların arasında yarı gizli, herhangi bir korumadan yoksun uzanıyordu. Mesianın kıyısından otoyol seviyesine iniyor, oradan tekrar yükselerek otoyolun üzerinden geçerek dört depolama silosunun tepesine gidiyordu. Bant makaraların üzerinde gidiyordu ve bütün teçhizat elektrikle çalışıyordu.

Oturup bu güçlü makinenin hareketini izlediler; günde elli bin ton kömürü mesadan aşağı düzlüğe indiriyor ve yukarıya kulelere çıkarıyordu. Elli bin ton. Her gün. Otuz-kırk-elli yıl boyunca. Hepsi Page'deki enerji santralini beslemek için.

"Bence," dedi Dok, "bu insanlar ciddi."

"Bunu yapan insan değil," dedi Smith. "Mekanik bir hayvan."

"Şimdi anladın," diyerek Smith'i onayladı Dok. "Biz insanlarla uğraşmıyoruz. Biz megamakinayla mücadele ediyoruz. Megalomanyak bir megamakine."

“Ter yok,” dedi Hayduke. “Her şey bizim için her şey hazırlanmış. Bu kodumunun taşıyıcı bantını yükleme kulelerini havaya uçurmak için kullanacağız. Daha güzeli olamazdı. Bakın – lanet olası öyle basit ki beni geriyor. Bok püsürümüzü orada, ormanda çıkarırız, taşıyıcı banta yakın bir yerde. Bantın üzerine atar, fitili yakarız, biraz kömürle örter, bırakırız gitsin ta kuleye kadar. Ondan sonra boooooom!”

“Zamanlamayı nasıl yapacaksın?”

“Bu işin matematik kısmı. Bu şeyin hızını kestirmemiz lazım, kuleden ne kadar uzaklıkta olduğumuzu, ona göre de ne kadar fitile ihtiyacımız olduğunu hesaplarız. Basit.”

“Diyelim ki,” dedi Dok, “yukarıda, yükleme kulelerinde çalışan birileri var?”

“Bu da göze almamız gereken kodumunun bir ihtimali,” dedi Hayduke.

“Göze almamız gereken?”

“Tamam, kulede çalışan kimse yoktur zaten, ama önceden şirketi arar, onlara şöyle bir on dakika veririz, kışı kırınsınlar diye. Böylesi adil olur.”

Sustular. Çok hafif bir esinti ayaklarının dibindeki otları dalgalandırdı. Havada bir koku vardı, tanıdık bir koku... keskin metalik bir koku –

“Ben bundan emin değilim,” dedi Smith

“Ben de hoşlanmıyorum,” dedi Hayduke. “Bana kalsa cehenneme kadar yolu var, her şeyi unutup West Horse Deresi’ne oltayla balık avlamaya giderim. Boşverelim Kara Mesa’yı. Bırakalım kömür şirketi harap etsin. Bundan beş yıl sonra, bu orospu çocuğu enerji santralleri havanın ziyadesiyle ırzına geçtiği için Büyük Kanyon’da yirmi beş kilometre öteyi göremeyeceksek, kimin umrunda? Telluride’in yukarsındaki dağlarda hizmetçi kız tavlarım daha iyi zaten. Ne diye bunu tasadecekmişiz?”

“Anladık, ama buralarda patlayıcılarla dolaşma hali hiç hoşuma gitmiyor,” dedi Smith. “Birileri bundan zarar görecek.”

“Bana ateş etmeye başlamadıkları sürece kimse zarar görmez.”

“Bir şeyleri havaya uçurmak hem cürüm ve sanırım hem de Federal bir suç. Öyle mi Dok?”

“Doğru,” dedi Dok. “Üstelik” –uzun purosundan çektiği dumanları sürekli üfleyerek ve dumanların arkasından gözlerini kısıarak ilkin Smith’e, sonra Hayduke’ye bakarak– “hiç rağbet gören bir tutum değil. Halkla ilişkiler bakımından kötü. Anarşi cevap değildir.”

“Dok haklı,” dedi Smith.

“Lanet Mormon seni,” diye mırıldandı Hayduke. “Neden ait olduğun yere dönmüyorsun? Seni gidi Mormon orospu çocuğu. Son Günler Bokkafa seni.”

“Dinimi aşağılayamazsın,” dedi Smith sırtarak. “Bunu yapmanın bir yolu yok. Ayrıca, benim demek istediğim, bu iyi bir fikir değil. Buradaki şu dinamitler yani.”

“Tehlikeli,” dedi Dok. “Birini öldürebiliriz. Kendi ölümümüze yol açabiliriz. Halkla ilişkiler açısından da hiç iyi değil.”

“Başka her şeyi denedi onlar,” diye homurdandı Hayduke. “Mahkemeye verdiler, boktan iri iri propaganda kampanyaları yaptılar, siyaset falan.”

“Onlar da kim?”

“Hopi yaşlıları, Amerika Kızılderililer Hareketi, Black Mesa Savunma Komitesi, bu meselelerden içi yanan herkes.”

“Ağır ol bakalım,” diyor Smith. “Ben bırakalım demiyorum ki. Ben o uyku tulumunun altına sakladığın şeylere bize gerek mi, ondan emin değilim. Birkaç çelik takozla kömür trenini raydan çıkarabiliriz diyorum. Çitleri kesebilir, bırakırız atlar ve koyunlar demiryolu hattının üzerinde otlasın. Bizim Dok’un zincir testeresini alabilir, demiryolunu boyunca elektrik direklerini devirebiliriz. Bu treni durdurur. Elektrikle çalışıyor, öyle değil mi? Açık kömür ocaklarına giden enerji hatlarını kesebiliriz; o koca düztaban, on katlı halatlı kazıcılar, onlar da elektrikle çalışıyor. Şu sekiz kilometrelik uzatma kablolarını çekebiliriz, bırakırız soğutucu su sızdırsın. Şu taşıyıcı hatta birkaç kütük atabiliriz burada ve tıkanmasını sağlarız güzelce. Dinamitten hoşlanmıyorum. Ona ihtiyacımız yok.”

“Oylama yapalım o zaman,” dedi Hayduke. “Ne diyorsun, Dok?”

“Oylama yok,” dedi Dok. “Bu örgütte herhane bir çoğunluk tiranlığına izin vermeyeceğiz. Fikir birliği ilkesiyle devam edeceğiz. Her ne yaparsak ya hep birlikte yapacağız yahut hiç yapmayacağız. Bu bizimki kardeşlik, yasama meclisi değil.”

Hayduke destek bulmak için Bonnie'ye baktı. Son umut. Kararlı gözleri Hayduke'nin bakışlarına karşılık verdi. Ona bakarak sigarasını söndürdü.

"Ben tamamen karşıyım demedim," diye devam etti Smith. "Ben sadece emin değilim diyorum."

"Hay sıçayım," dedi Hayduke, Smith'e geri dönerek. "Sen diyorsun ki suç işlemeye hazırsın, ama işi doğru düzgün yapmalı mıyız, ondan emin değilsin. Senin dediğin işte bu, Seyrek."

"Hayır, George. Ben diyorum ki ne yaptığımıza dikkat etmemiz gerek. Eğer işi yanlış yaparsak, doğru yapamayız demek istiyorum."

Hayduke, tartışmadan bezmiş, bıkkın bir şekilde omuz silkti. Kömür taşıma hattının sürekli gürültüsünü, otoyoldaki trafiğin feryatlarını, elektrikli demiryolunun uzaktan gelen tıngırtısını dinlediler. Doğuda, on beş kilometre uzakta, açık kömür ocaklarının tozu göğe yükseliyor, sabah güneşini kömür grisi ve toprak kahverengisi zerreciklerin oluşturduğu muazzam büyüklükteki lekenin ardına gizliyordu.

Suskunluk felç tehlikesi barındırıyordu. Bunun üzerine konuştu Bonnie. "Beyler," diye başladı, "ki öylesiniz..."

"Hay lanet olsun," diye homurdandı Hayduke.

"... ki öylesiniz, bu işte birlikteyiz, iyisiyle kötüsüyle. Yakalanırsak ömür boyu hapse tıkmamıza yetip de artacak kadarını zaten yaptık. O halde gelin devam edelim diyorum. Gelin her ne kullanmamız gerekiyorsa kullanalım –elimizde her ne varsa– diyorum."

Smith, o gül yanaklı, parlak gözlü, iri göğüslü, buralarda kaybolmuş, uzaklardaki Bronx'tan sonsuza dek sürülmüş leziz parçaya biraz kederle gülümsedi. Bugün üstünde o dar kotu vardı; pantolon, epriyerek, çekerek ve solarak her bir yemelik kıvrıma ikinci bir deri gibi yapışan yumuşak bir flanel kumaşa dönmüştü. Çok fazlaydı. Kızlar, diye düşündü Smith, şu kolej kızları bir gün mini etekler giyip bize kasıklarını gösteriyorlar; ertesi gün düşük belli, İspanyol paça kotlar giyip göbeklerini gösteriyorlar. Kahretsin, bir erkeğin dayanamayacağı şeylerdi bunlar. Bountiful'a geri gitmem gerek. Cedar City'ye. Green River'a. Taşaklarımın ait olduğu yerlere.

"Bonnie," dedi, kendisini daldığı hayalden zorla çekip çıkararak, "dinamit mi demek istiyorsun?"

Bonnie, gülücüklerinin en tatlısıyla kutsadı onu. “Her ne diyorsan.”
Smith eridi bitti. “Tatlım,” dedi, “sonuna kadar seninleyim. Abzug ne derse o. A’dan Z’ye.”

“Aman Tanrım, tamam,” dedi sabırsız Hayduke. “Şimdi iş konuşuyoruz. Dok?”

“Dostlar,” dedi Dok, “ben çoğunluğun egemenliğine inanmam. Bunu biliyorsunuz. Azınlığın egemenliğine de inanmam. Her türlü yönetime karşıyım, iyi yönetim dahil. Ben buradaki topluluğun görüş birliğini kabul ediyoruz. Her ne olursa olsun. Neye yol açarsa açsın. Yeter ki temel kuralımıza bağlı kalalım: insanlara yönelik şiddet yok. Şuradaki *Juniperus osteosperma*’nın altındaki çiçeğe durmuş *Verbesina enceloides*’e dikkat edin.”

“Hangi ot o?” dedi Bonnie.

“*J. monosperma*’yı mı kastediyorsun, Dok?” dedi Smith. “Bir daha göz at.”

Dok Sarvis gözlüklerini indirdi ve bir daha baktı, “Elbette, elbette. *Monosperma*. Haklısın. Yaprakları pek salkımlar halinde değil. Meyvesi de iri ve kahverengi.”

“Hadi gidelim artık,” dedi Hayduke, Bonnie’nin omzuna pek de hafif sayılmayacak bir yumruk atarak.

Açık kömür işletmesine bakmak için bodur çalılıkların arasından doğuya doğru sürdüler arabayı. Kuru derelerden inip çıkarak, başka adaçayı düzlüklerini, kapıları kurallara uygun olarak sabah güneşine bakan Kızılderili kulübelerini geçerek ilerlediler; at üstündeki küçük bir çocuğun güttüğü bir koyun sürüsünün arasından geçtiler ve ışığın önündeki toz bulutuna, büyük makinelerin bükük gürültü patırtısına doğru gittiler.

Gördükleri ilk şey, altı üstüne getirilmiş toprakların oluşturduğu sırtlardı – paralel dizilmiş iskarta kümeleri, bir daha asla herhangi bir otun, çalının yahut ağacın kökünü beslemeyecek (satılmış, aldatılmış ve ihanete uğramış Navajo Ulusu’nun muhtemel ömür süresi içinde) olan altı üstüne getirilmiş toprak ve kaya yığınları.

Gördükleri ikinci şey, farları yanar vaziyette, egzozundan siyah dizel dumanları püskürterek, havalı kornası yaralı bir dinozor misali böğürerek üzerlerine gelmekte olan, operatör kabini altı metre yüksek-

te bir Euclid buldozerdi. Direksiyonunda, can havliyle hidrolik direksiyona sarılmış, opak gözlüklerinin ardından gözlerini onlara dikmiş, boynunda bir koruyucu maske asılı, bağırsakları sarsılmış, böbreği çalkalanmış, köklerinden koparılmış Oklahomalı yahut Doğu Teksaslı bir rençper vardı. Bonnie koca arabayı kıl payıyla yoldan çıkardı ve hayatlarını kurtardı.

Arabayı bir grup bodur çamın gölgesine park edip gizledikten sonra, çete dürbünlerle donanmış olarak en yakın tepenin üzerine çıktı.

Tepeden gördüklerini bilinen herhangi bir dünya dilinde tarif etmek zor olurdu. Bonnie Marslı İstilasası, Dünyalar Savaşı gibi bir şeyler düşündü. Kaptan Smith'in aklına Utah, Magna yakınlarındaki Kennecott açık maden işletmesi ("dünyanın en büyük açık maden işletmesi") geldi. Sarvis yangın düzlüğünü, ardındaki oligarklarla oligopolleri düşündü: Peabody Coal, Anaconda Cooper'ın bir koluydu yalnızca; Anaconda Cooper ise United States Steel'in bir kolu; U.S. Steel ve Pentagon ensestvari dolaşık bir kucaklaşma halindeydi; TVA, Standard Oil, General Dynamics, Dutch Shell, I.G. Farben-industrie; bütün bu kümenin oluşturduğu kartel, küresel bir kraken* gibi dünyanın yarısına yayılmıştı; beş kollu, patlak gözlü, papağan gagalı, beyni bir bilgisayar veri merkezleri bankası, kanı para akışı, kalbi radyoaktif bir dinamo, dili manyetik bant üzerine kaydedilmiş teknetronik monolog.

George Washington Hayduke'ye gelince, onun düşündükleri gayet net ve basitti: Hayduke, Vietnam'ı düşünüyordu.

Tozun, kargaşanın, hareketin ardından baktıklarında, altmış metre kadar derinlikte, yüz yirmi metre genişlikte, bir buçuk kilometre kadar uzunlukta, bir duvarını bir kömür katmanının oluşturduğu bir çukur gördüler; on katlı bir bina yüksekliğindeki kepçeli kazıcılar, tıpkı Smith'in dediği gibi, yeri tartıyor, fosil kayaları toprak ve kumtaşı ara maddesinden kopartıyor, on tonluk lokmalar halinde taşıyıcıların kasına boşaltıyordu. İlk makinenin ötesinde, daha uzaktaki bir çukurda bir patlamanın tepesini, iş başında, kendisini derine, neredeyse gözden kaybolacak kadar gömen bir başka uzaylının kablolarını ve makaralarını gördüler. Güneyde üçüncü, daha da büyük bir makine gördüler: Bir

* İskandinav deniz canavarı. (ç.n.)

kamyon gibi tekerlekler yahut buldozer gibi palet üzerinde hareket etmiyor, fakat her defasında bir ayağını atarak, hedefine doğru “yürüyordu”. Ayaklar, her biri bir kayık kadar büyük dubalara benzeyen bir çift çelik taban plakasından ibaretti; ilkin birini, sonra ötekini eksantrik bir tertibatla atıyor, öne doğru döndürüyor, yere koyuyor ve döngü tekrarlanıyordu. Ördek gibi badi badi ilerleyerek, güç merkezi, kontrol kabini, ana gövde, üst yapı, vinç, kablolar ve cevher kovaşından oluşan devasa yapı bir o yana bir bu yana yalpalıyordu. Sanki yürüyen bir fabrikaydı. Makine elektrikle çalışıyordu; ilerledikçe ayrı bir işçi ekibi, göbek bağı akım kablosunu, erkek bacağı kalınlığında, içinden güç merkezindeki motorları çalıştıran voltajın –yapanlar doksan bin insanın yaşadığı bir şehri aydınlatmaya yetecek enerjiye denk olduğunu övünerek söylüyorlardı– zonkladığı bir “uzatma kablosu”nu idare ediyorlardı. Kamyonunda dört işçiden oluşan ekip hattı düzgün tutuyor ve arkalarından, makinenin ilerleme hızına ayak uydurarak, motorlu jeneratörü çekiyorlardı. Dev Halatlı Kazıcı: Arizona’nın mücevheri.*

Biz çok küçüğüz, diye düşündü Bonnie. Onlar ise çok büyük.

“Bunun konumuzla ne ilgisi var?” dedi köpekdişleri tozun içinde beyaz beyaz parlayan Hayduke, sırtarak.

Şu işe bak, yabaninin sezgileri de varmış, diye düşündü neşeyle şaşırarak. Düşünsene. Hayduke ve sezgi. Yoksa bunu yüksek sesle mi söyledim?

Yolda dalgalanan toz bulutlarının arasından demiryoluna geri gittiler, bağırsakları hareket halindeki sabit yılanı –kömür taşıma sistemini, bitmek bilmeyen kuşağı– izlediler. Hayduke zamazingonun güzergâhı üzerindeki her bir bükümünü ve virajı, her kuru dereyi, sel yarıntısını, küçük kanyonu, dereyi ve sel çukurunu, her bir ardıc koruluğu ve Gambel meşesi ağaçlığını gözlemledi ve plan yaptı.

Doktor düşünüyordu: Tüm bu mantıksız çaba – devasa makineler, yol ağıları, açık maden işletmeleri, taşıyıcı bantlar, boru hatları, sulu karışım hatları, yükleme kuleleri, demiryolları ve elektrikli trenler, yüz milyon dolarlık termik santraller; on altı bin kilometre yüksek gerilim

* Yazar burada dev halatlı kazıcı [Giant Earth Mover] anlamına gelen “GEM” kısaltması ile değerli taş, mücevher anlamına gelen “gem” sözcüklerini kullanarak kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

kuleleri ve elektrik hatları; arazinin perişan edilmesi, Kızılderili evlerinin ve Kızılderili meralarının, Kızılderili tapınaklarının ve Kızılderili mezarlıklarının tahrip edilmesi; birbirine komşu kırk sekiz Amerikan eyaletinin son büyük temiz hava deposunun zehirlenmesi, değerli su kaynaklarının tüketilmesi – bütün bu bel büken işler ve bütün bu omuz çökerten maliyetler ve toprağa, göğe ve insan kalbine yönelik bu yürek parçalayıcı aşağılamalar ne içindi? Bütün bunlar ne içindi? Phoenix'teki henüz inşa edilmemiş banliyöleri aydınlatmak, San Diego ve Los Angeles'taki klimaları çalıştırmak, sabahın ikisinde alışveriş merkezlerinin park yerlerini aydınlatmak; alüminyum işletmelerine, magnezyum işletmelerine, vinil klorür fabrikalarına ve bakır izabe fırınlarına enerji sağlamak; Las Vegas, Albuquerque, Tucson, Salt Lake City ve güney California'nın birleşik metropollerinin anlamı olan neon lambalarını çalıştırmak; adına şehir merkezi, gece vakti, Wonderville, ABD denilen o kokuşmuş fosforlu ihtişamı hayatta tutmak için.

Demiryolu hattına yakın bir yerde bir anlığına durdular. Hat, Navajo Ülkesi'ni kat ediyor, ufkun yüz on kilometre ardındaki Page'de bulunan enerji santraline doğru gidiyordu. Beton traverslere kenetlenmiş raylar, kırılmış ince dokulu volkanik kayalardan bir demiryolu yatağının üzerinde gidiyordu. Yukarıda bir tür yüksek voltaj elektrikli tramvay hattı, ahşap direklerin çapraz kollarından asılıydı. Halatlı kazıyıcılar, taşıyıcı bant, demiryolu: Sistemin bütün bileşenleri elektrik gerektiriyordu. Enerji santralinin enerji ihtiyacını karşılayan aynı enerji santraline enerji temin etmek için yepyeni bir enerji santrali inşa etmek – ıslah mühendislerinin büyüculüğü – zorunda kalmalarına şaşmamalı (diye düşündü Bonnie).

“Ne demek istediğimi şimdi anlıyor musunuz?” dedi Hayduke. “Bok gibi basit. Buraya bir emanet koyarız, bir tane de şuraya, yüz metre kabloyu uzatırız, patlatıcıyı kurar, Bonnie'nin küçük beyaz ellerini pimin üzerine...”

“Ondan söz etme,” dedi Dok. “Sensörler...”

Yaz turistleri yalnızca bir kilometre öteden, iki tonluk kamyonetlerinin arkasına takılı tekerlekli yolcu gemilerine benzeyen Airstream karavanları, kumsal arabaları, büyük jantlı cipleriyle yahut arkasına Kawasaki arazi motosikletleri bağlanmış, üstünde tekne olan Winnebago karavanlarıyla uğuldayarak geçiyorlardı. Dörtlü el salladı. Pullarla

süslenmiş kedi gözü çerçevesi güneş gözlükleri takan mavi saçlı hanımlar, takma dişleri ışıltayarak karşılık verdiler.

Navajo Ulusal Anıtı'ndaki kampa, geriye, fısıldayan bodur çamların altına döndüklerinde piknik masasının üzerine haritalarını serdiler ve planlar yaptılar. Ocakta ardıçlar yanıp titreşerek kahve demliğini sıcak tuttu. Odunun tatlı ve güzel kokusu, kahvenin aroması, başka bir şeyin kokusu daha. Hayduke yine esrar kokusu aldı.

Öfkeyle Abbzug'a baktı. "O jointi çabuk ateşe at."

"Sen de bira içiyorsun."

"Ben her zaman bira içerim. Benim biraya karşı kodumunun toleransım yüksek. Muhakememi etkilemiyor. Ayrıca, bira yasal. Bir esrar yüzünden tutuklanmamız eksikti. Şu koruculardan biri her an gelebilir. O ot yandığında kokusunu bir kilometreden alabilirsin."

Bonnie omuz silkti.

"Dok, bu kadın üzerinde herhangi bir etkin yok mu? Söyle o kodumunun jointini şu ateşe atsın."

"Tamam, tamam, tamam, attım." Bonnie küçük jointi masaya bastırdı ve esrarı bir Tampax tüpünün içine (küçük boy) zulaladı. "Tanrım, ne kadar da ürkeksin. Senin derdin ne?"

"Senin derdin nedir?" dedi Hayduke.

Dok, düşünceli bir şekilde akşamın çöktüğü koruluğa baktı. Smith uzun uzadıya tırnaklarını inceledi. Bonnie masaya baktı.

"Korkuyorum," dedi.

Bir an utangaç bir sessizlik oldu.

"Aman ne boksa, ben de korkuyorum," dedi Hayduke. "İşte bu yüzden çok çok çok dikkatli olmamız lazım."

"Tamam," dedi Dr. Sarvis. "Yeter. Hadi akşam programına dönelim."

"Güneş batıyor," dedi Smith. "İhtiyar ay geceyarısı civarı doğar."

"Bu bir işaret," dedi Hayduke.

Dok, yumuşak bir sesle, "The Wearing of the Green" in [Yeşil Giymek] müziğiyle söylemeye başladı.

"Ah, Sean O'Farrel,
Çabuk, hemen hazırlan,
Çünkü mızraklarımız buluşmalı
Ay doğarken..."

“Tamam. Fenerlere şu mavi mercekleri takmayı da unutmayalım bu defa.”

“O ne için?”

“Fener ışıklarının ay ışığıyla karışmasını sağlıyor. Kolay görülmüyor. şu haritayı bana uzat, Dok.”

Bir kez daha olası planları gözden geçirdiler. Hayduke, en bariz avantajlarından azami fayda sağlamak amacıyla –sürpriz– Grand Slam dediğı şeyde ısrar etti: Demiryolunu, kömür trenini, halatlı kazıyıcıları, depolama kulelerini ve taşıyıcı hattı bir kerede, hepsini birlikte, ay doğarken imha etmek. Bir daha asla, diye iddia ediyordu, böyle bir şans çıkmaz karşımıza; bundan böyle hat gözetim altında tutulacak, silahlı adamlar yollarda devriye gezecek, helikopterler yukarıdan iz peşinde koşacaktı. Böyle parlak bir fırsat bir daha asla çıkmayacaktı. Ötekiler karşı koydular, güçlüklerden bahsettiler, alternatifler öne sürdüler. Hayduke acımasızca hepsini bertaraf etti.

“Bakın,” dedi, “çok basit. Kaibito Kanyonu’nun üzerindeki köprüyü mayınlarız. Abzug bütün gece burada bir başına oturmak zorunda değil. Basınç tesirli mayın: Lokomotif çarpınca – boooom! Bu köprüyü, demiryolunu ve treni bir kalemde imha eder. Ayrıca muhtemelen elektrik hattını da; eğer etmezse, o orospu çocuğunu da daha sonra Dok’un zincirli testeresiyle hallederiz, Seyrek’in dediğı gibi. O sırada ben de kömür ocağına gidiyor, halatlı kazıcıların makine dairelerine patlayıcıları yerleştiriyorum. Ba - ba - baaaaam! Aylarca kullanılamaz hale gelir. Paydos zamanı, millet. Ben bunu yaparken, işte bu Dok ve siz Abzug ve Smith, siz de taşıyıcı banta bir kasa dinamit ve beş dakikalık fitili yüklediğiniz gibi kulelere yolluyorsunuz. Booom! Buraya kampa dönüyoruz. Birkaç gün kalıyoruz. Tırmanış turlarına falan katılıyoruz, Keet Seel’i, Betatakin’i görüyoruz. Sonra sakince ayrılıyoruz. Dikkat çekmeyin. Navajo hippisi kılığındaki eyalet polislerine dikkat. Temiz olduğunuzdan emin olun. Arabada kahrolası esrar mesrar bulundurmayın. Turist gibi davranın. Abzug, Tanrı aşkına bir elbise giy. Dok – yok, düşündüm de Dok konusunda endişelenmemize gerek yok; bir salopet giyse bile iyi görünür o.” (Dok fena halde surat astı.) “şu California plakasını atın. Polis sizi durduracak olursa, sevimli sevimli gülümseyin. Polisin dostunuz olduğunu aklınızda tutmaya çalışın. Orospu çocuğuna karşı nazik

olun. Bir ay içinde, toz duman yatıştığında yeniden buluşuruz. Yukarıda, kanyon topraklarında. Çok önemli kodumunun işleri var orada. Sorusu olan?”

“Bütün bunlar şiddet,” dedi Dok. “Biz yasalara uyan insanlarız.”

“Şiddetten daha Amerika’ya özgü ne var?” diye sordu Hayduke. “Şiddet, pizza kadar Amerika’ya özgüdür.”

“Çin usulü etli sebze kavurması kadar Amerika’ya özgü.”

“Acılı etli Meksika fasulyesi kadar.”

“Somonlu Yahudi simidi sandviçi kadar.”

“Dinamitle uğraşmaktan hoşlanmıyorum,” dedi Smith. “Sen otuz kilometre ötede o halatlı kazıcılarla dalgana bakarken, yükleme kulelerine gidecek patlayıcıları kim hazırlayacak?”

“Ben hazırlayacağım. Seninle Dok’un tek yapmanız gereken, bandın üzerine koyup fitili yakmak. O sırada Abzug gözcü duracak. Sonra arabaya binin ve tüyün. Patlama olduğunda en azından üç kilometre uzaklaşmış, buraya dönmüş olursunuz. Sadece fitilin ateş aldığından emin olun.” Hayduke onlara baktı; ateş sakince çıtırdadı. Yine alacakaranlıktı.

“George,” diyor Dok, “çok isteklisin. Beni korkutuyorsun.”

Hayduke o barbar sırtışıyla sırtıyor, bunu bir iltifat kabul ediyor. “Kendimi de korkutuyorum,” diyor.

“Evet ve ayrıca her şeyi düşünmüş de değilsin,” dedi Bonnie. “Peki ya buna ne dersin Arizonalı Lawrence: Trenlerin sefer...”

“Bana Kızıl Rudolf de.”

“... trenlerin sefer saatlerini biliyor musun, Rudolf? Kaç personel var? Onlara ne olacak? Peki ya biz planın geri kalanını gerçekleştiremeden tren köprüye varırsa? Senin bütün sürpriz bozulur.”

“Ben dersimi çalıştım. Yüklü trenler Black Mesa Kavşağı’ndan günde iki kere kalkıyor, saat 06:00 ve 18:00’de. Yük trenleri Page’deki depodan öğlen ve geceyarısı kalkıyor. Demek ki trenler herhangi bir noktadan her altı saatte bir geçiyor. Kaibito Kanyonu Köprüsü iki istasyonun aşağı yukarı orta noktası. Yüklü trenler oradan 08:00 ve 20:00 saatleri arasında geçiyor.”

“Amerikanca konuş.”

“Yani sabah sekiz ve akşam sekizde. O yüzden biz de sekiz civarında orada olacak, yüklü trenin geçişine bakıp mayınımızı yerleştireceğiz. Yük treninin Page’den geri gelip mayına çarpmasına daha altı saat olacak. Biz hemen buraya döneceğiz, her şeyi hazırlayacağız ve havai fişek gösterisini tam sabaha karşı ikide başlatacağız, aşağı yukarı boş trenin kanyona indiği sıralarda. Birbirinden epey uzak noktalarda üç ayrı olay; federaller bunun bir Kızılderili ayaklanması olduğunu düşünecek. Aslına bakarsanız...”

“Suçu Kızılderililere atacağız,” dedi Dok. “Herkes Kızılderilileri sever, artık evcilleştirildiler. O yüzden şuraya, buraya birkaç ipucu bırakırız. Tokay şarabı şişeleri. Çizgi romanlar. Şeftali brendisi şişeleri. Sprey boyayla köprü temeline *Ya – ta – hay*, *BIA* yazıları. Medya büyük ilgi gösterecek ve bir düzine Kızılderili örgütü eylemleri üstlenmeye koşacaktır.”

“Bütün sorularıma cevap vermedin,” dedi Bonnie. “Trendeki adamlara ne olacak?”

“Tamam,” diyor Hayduke. “İşte siz pasifistlerin en bayılacağı kısım. Bu kömür trenleri otomatik. Hiç personel yok. Trende hiç insan olmuyor.” Bir sessizlik.

“Bundan tam olarak emin misin?” diye sorar Dok.

“Gazeteleri okuyorum.”

“Bunu gazetede mi okudun?”

“Dinle, şirket bir yıldır bununla övünüp duruyordu. Bilgisayar kontrolü. Trenin kumandası tamamen insansız! Dünyanın ilk otomatik treni!”

“Trende bir gözlemci bile yok mu?”

Hayduke duraksadı. “Belki pilot seferler sırasında bir gözlemci de koydular,” dedi. “Ama artık yok. Bu trenleri hiçbir pürüz çıkmadan bir yıldır çalıştırıyorlar. Biz gelinceye kadar.”

Suskunluk.

“Bundan hoşlanmıyorum,” dedi Smith.

“Aman Tanrım, buna baştan mı başlıyoruz?”

Sessizlik.

Bir çobanaldatan ötmeye başladı, uzaklardan, bodur çamların karanlığından sesi geldi: *coooooo-baaan... coooooo-baaaaan... coooooo-baaan...*

“Ne isterdim biliyor musunuz?” dedi Bonnie. “Keşke şimdi çift çikolatalı fındıklı karamelli Baskin-Robbins kornet dondurmam olsaydı.”

“Ben ne isterdim, biliyor musun?” dedi Dr. Sarvis. “Ben de...”

“Tamam, tamam, biliyoruz,” dedi Bonnie.

“Evet. Bildin. Dişlerinde teller, Fransız usulü vanilyalı dondurmanın üzerine eğilmişken. Ya da yabani vişne.”

“Bunak bir zamparanın arzularından daha öngörülebilir hiçbir şey yok. Ve şıp diye tanırsınız. Daima fermuarını açık unuttur.”

Bariz bir sessizlik.

Üç adam, karanlıkta, piknik masasının altında, çaktırmadan kendi pantolonlarının önünü yokladı. Ardından bir fermuarın çekilme sesi duyuldu.

Birilerinin olduğu en yakın kamp yerinden, üç boş kamp yerinin ötesinden, odun kıran bir baltanın sesi açık ve belirgin bir şekilde duyuldu. Ardından kuş başladı: *coooooo – baaan*.

“Bir şey daha,” diyor Bonnie, “ve bu ciddi, beyler. O da şu: Sevgili Yüce İsa adına, durup seyredececeksek, bir demiryolu köprüsü ve bir kömür trenini havaya uçurmanın ne anlamı var? Bana cevap verin, sizi sivri zekâ akıl küpleri.”

“Çok güzel söyledin,” dedi Dr. Sarvis.

13. İkili Konuşmalar

“Dok,” dedi Seyrek Görülen Smith, “Aramızda kalması şartıyla bir şey soracağım, bu Hayduke hakkında tam olarak ne biliyorsun?”

“Senin bildiklerinden fazlasını değil.”

“Kaba konuşuyor, Dok. Gözüne ilişen hemen her şeyi havaya uçurmak istiyor. Sence şu şeylerden biri olabilir mi –ne diyordunuz onlara – ajan previkatorlardan?”

Dok bir an düşünür. “Seyrek,” dedi, “George’a güvenebiliriz. Dürüst biri.” Dok tekrar sustu. “Öyle konuşuyor, çünkü – şey, çünkü öfke dolu. George sapıtmış ama doğru yöne sapıtmış. Ona ihtiyacımız var Seyrek.”

Smith bu yorumları düşündü. Sonra, mahcubiyetle sordu, “Dok, şunu söylemem gerekir ki seni de merak etmiyor değilim. Hepimizden büyüksün ve çok daha zenginsin, üstelik – sen doktorsun. Doktorların senin gibi davranmaması gerekir.”

Düşünme sırası Dok'a gelmiştir. Düşünceli bir ifadeyle, "*Cryptantha*'ya basma. Dikenleri fecidir alçağın," dedi. Durup daha dikkatli baktı. "*Arizonica* mı?"

"*Arizonica*," dedi Smith. Yürümeye devam ettiler.

"Soruna gelecek olursak: Mesele mikroskop altında çok fazla hasarlı doku görmem. Bulaşıcı bir hastalık gibi çoğalan bütün o öncül kan hücreleri. Trombositler haklanıyor. Gençliğin baharında delikanlılar ve genç kızlar, şu bizim Hayduke'nin akranları yahut Bonnie'nin, tek bir yara olmaksızın ölene kadar kanıyorlar. Akut lösemi çoğalıyor. Akciğer kanseri. Bence fenalık yiyeceklerden, gürültüden, kalabalıktan, stresten, sudan, havadan geliyor. Ziyadesiyle gördüm bunları, Seyrek. Üstelik daha da kötüleşecek eğer onların planlarını gerçekleştirmelerine izin verirsek. İşte bu yüzden."

"Bu yüzden mi buradasın?"

"Kesinlikle."

Hayduke, Abbzug'a: "Smith'e ne demeli?"

"Ne olmuş Smith'e?"

"Ne diye sürekli benim planlarıma taş koyuyor?"

"Senin planların mı? Ne demek istiyorsun *senin* planların derken, seni küstah, dik kafalı, bencil aşağılık herif. *Senin* planların ha! Peki ya geri kalanlarımız?"

"Ona güvendiğimden emin değilim."

"O zaman güvenme. Tamam, dinle beni Hayduke. Smith bu marazi grubun içindeki tek düzgün insan. *Ben* bir tek *ona* güveniyorum."

"Peki ya Dok?"

"Dok, küçük bir oğlan sadece. Bildiğin *saf*. Bir tür haçlı seferinde olduğunu sanıyor."

Hayduke haşın görünüyordu. "Öyleyiz. Bu başka ne ki? Sen neden burdasın, Bonnie?"

"Tanıştığımızdan beri ilk kez bana adımla hitap ediyorsun."

"Saçma."

"Gerçek. İlk kez."

"Eh, neyse, ileride daha dikkatli olmaya çalışırım."

“Her neyse.”

“Her neyse, aman.”

“Hâlâ o kodumunun kızı olmadan daha iyi durumda olurduk diye düşünüyorum.”

“Sen deli misin George? O kız bu Komünist maskaralığı yetişkin bir erkeğin zaman harcamasına değer hale getiren tek şey.”

“Her ikisi de deli, Dok.”

“Yor artık.”

“Bir çift ucube. Eksantrik. Uyumsuz. Antika. Üşütük!”

“Hadi ama, çok iyi çocuklar. Biraz tuhaflar ama iyiler. Şu Kaptan Smith var ya, onun direnci, dayanıklılığı tıpkı bir –tıpkı– eee –tıpkı...”

“Tıpkı bir tuğla kenef gibi dayanıklı.”

“Genç George, tümünden ateş ve tutku, gayet sağlıklı bir psikopat.”

“Lağım Lagünü’nden çıkma bir Yaratık.”

“Biliyorum, biliyorum, Bonnie. Zor biri. Ama sabırlı olmamız gerek. Muhtemelen bizden başka hiç arkadaşı yok.”

“Onunla arkadaşlık edenin lavmana ne ihtiyacı olur?”

“Doğru dedin. Ama ona bizim diğerleri gibi olmadığımızı anlaması için yardımcı olmamız gerek.”

“Yaa, eminim bunu daha önce de duymuştur. Peki ya Kaptan Smith’e ne demeli?”

“O iyi bir adam. En iyisi. İyi, sağlıklı, Amerikan damızlığı.”

“Sen ırkçı mısın acaba? O cahil, köylü, Utah tepelerinden bir kıro.”

“En iyi adamlar yamaçlardan gelir. Dur bu ifademi parlatayım: En iyi adamlar, tıpkı en iyi şaraplar gibi, yamaçlardan gelir.”

“Üstelik bir cinsiyetçisin. En iyi kadınlar nereden gelir peki?”

“Tanrı’dan.”

“Kahretsin!”

“Bronx’tan. Bilmiyorum – yatak odasından ve mutfaktan, belki. Kim bilir? Kimin umurunda? O kadim çekişmeden bıktım.”

“Alışsan iyi edersin bayım. Bir süre daha birlikte olacağız.”

“Bonnie, benim küçük çetin cevizim, bunu duyduğuma sevindim. Kadınsız bir cennettense, kadınla soğuk ve acı dünyayı yeğlerim. Teslim ol.”

“Ben de tam olarak bunu diyorum işte.”

“Teslim ol.”

“Cehennemin dibine git. Sen teslim ol.”

“Göt sevicı geldi.”

“Göt sevicinin cehenneme kadar yolu var.”

“Hadi ama Bonnie.”

“Doktor, yordamını değiştirmelisin.”

“Başka bir yordamı daha mı var demek istiyorsun?”

“Hayır, demek istediğim bu değil. Sen beni hiç dinlemiyor musun?”

“Her zaman.”

“Ne dedim?”

“Her zaman söylediklerini.”

“Anladım. Dok, sana söylemek istediğim bir şey var.”

“Duymak istediğimi sanmıyorum.”

“Seyrek, sen çok iyi bir aşısın, doğruya doğru. Fakat kodumunun her yemeğinde lanet fasulyeyi pişirmeye mecbur musun?”

“O fasulyeler temel besindir, George. Yoksa tost ekmeğinin üstünde soslu biftek mi isterdin? şimdi kapa enenı ve fasulyeni ye.”

“Osuruksuz fasulyeyi ne zaman icat edecekler?”

“stnde çalışıyorlar.”

“Ama her şeyleri var. rgtleri var, denetim onlarda, iletişim ve ordu ve polis ve gizli polis, hepsini onlar denetliyor. Büyük makineler onlarda. Yasaları, uyuşturucuları, hapishaneleri, mahkemeleri ve hâkimleri ve hapishaneleri var. Onlar çok büyük. Bizse çok kğz. ”

“Dinozorları. Demir döküm dinozorları. Bize karşı hiç şansları yok.”

“Biz dördümüz. Onlar dört milyon, Hava Kuvvetleri’ni de katarsan. Böyle mücadele olur mu?”

“Bonnie, bizim yalnız olduğumuzu mu sanıyorsun? Bahse girerim ki – bak, bahse girerim ki tam şu anda, dışarıda karanlığın içinde bizim yaptığımız işlerin aynısını yapan birileri var. Bütün ülkede, ikili, l küçük gruplar, karşı mücadele veren.”

“Sen gayet örgütlü ulusal bir hareketten bahsediyorsun.”

“Hayır, etmiyorum. Hiçbir örgütlülük yok. Hiçbirimiz diğer küçük grupların herhangi biri hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. İşte bu yüzden bizi durduramazlar.”

“Peki niye haklarında hiçbir şey duymuyoruz?”

“Çünkü örtbas ediyorlar, işte bu yüzden; duyulsun istemiyorlar.”

“Sabık Yeşil Bereli. Senin muhbir olmadığını nereden biliyoruz?”

“Bilmiyorsunuz?”

“Öyle misin?”

“Belki.”

“Benim muhbir olmadığımı nereden biliyorsun?”

“Seni araştırdım.”

“Diyelim ki yanılıyorsun.”

“Bu bıçak işte onun için.”

“Beni öpmek ister misin?”

“Lanet olsun, isterim.”

“Eeee?”

“Ne?”

“Ne bekliyorsun?”

“Şey... kahretsin. Sen Dok'un kadınısın.”

“Hiç de değilim. Ben kendi kendimin kadınıyım.”

“Öyle mi? Şey, bilemedim.”

“Ama *ben* biliyorum. Şimdi öp beni, seni çirkin piç.”

“Öyle mi? Yok, sanırım yapamam.”

“Nedenmiş o?”

“İlkin Dok'la konuşmam gerek bu konuyu.”

“Cehenneme kadar yolun var, George.”

“Oraya gitmişliğim var.”

“Korkağın tekisin.”

“Öyle, korkağım.”

“Bir şansın vardı, Hayduke ve sen onu boşa harcadın. Artık çabala dur.”

“Çabalamak mı? Ben hayatım boyunca hiçbir kadın için çabalamadım. O zahmete girmeme degecek bir kadın hiç tanımadım. Hayatta kadınlardan daha önemli kodumunu bazı şeyler var, biliyor musun?”

“Kadınlar olmasaydı, sen *var olmazdın* bile.”

“Ben yararlı olmadıklarını söylemedim ki. Ben daha önemli şeyler var dedim. Silahlar gibi. Şöyle kaliteli bir tork anahtarı gibi. Çalışan bir vinç gibi.”

“Aman Tanrım, hepsi birden. Etrafım salaklarla çevrili. Bunların üçü de kovboy olmalıymış. Ondokuzuncu yüzyıl domuzları. Onsekizinci yüzyıl antikaları. On yedinci yüzyıl uyumsuzları. Kültürden kesinlikle yoksunlar. Kıyısından bile geçmemişler, yanına bile yaklaşmamışlar, hem de hiç. Çağdışı birisin, Hayduke.”

“Mesela iyi yapılmış valfler. Mesela iyi yapılmış –ne diyordum, ha diyordum ki mesela pokerde şansının yaver gitmesi gibi.”

“Çağdışısın. Modan geçmiş. Yirmi beşinde bir ihtiyarsın sen.”

“...mesela iyi bir av köpeği. Mesela ormanda, bir erkeğin hemen önündeki verandadan çişini edebileceği –bir dakika– mesela önündeki verandadan canı her zaman isterse Tanrının yardımıyla o zaman çişini edebileceği bir kulübe!” Daha fazla utandırıcı örnek bulamayarak durdu.

Abbzug uzmanı olduğu gülümsemeyle gülümsedi; meşhur müstehzi gülümsemesiyle.

“Tarih senin yanından geçip gitmiş, Hayduke.” Harikulade saçlarını savurarak ona sırtını döndü. Ezik ve sessiz, kızın gidişini izledi Hayduke.

Daha sonra, göz kırpan parlak yıldızların altında, yağlı, osuruklu uyku tulumuna girerken aklına –çok geç– çok yerinde bir karşılık geldi. “Bugünün gözdesi, yarının balonu.”

14. Demiryolu Çalışmaları

Hayduke karanlıkta mavi ışığın hafif aydınlığında tökezleyerek dolaşıyordu. “Haydi bakalım, herkes ayağa, herkes kalksın. Çükünüzü bırakın, çorabınızı çekin. Kışınızı kaldırın ve ayaküstü dikilin...”

Koca ay batıda ufka yakın.

Aman Tanrım, diye düşündü Bonnie, adam deli. Gerçekten psikopat.

“Saat kaç?” diye mırıldandı biri – uyku tulumunun derinliklerindeki Dok konuşmuştu.

“Yıldızlara bakılırsa, dört,” diye homurdandı Hayduke. “Kalkın, kalkın, kalkın. Şafağa sadece bir saat var.”

Bonnie yan döndü ve gözlerini açtı. Kaptan Smith piknik ocağının üzerine eğilmişti, köy sosisinin teşvik edici cızırtısını duyuyor, kovboy kahvesinin cesaret verici kokusunu alıyordu.

Hayduke, elinde buharı tüten kahve fincanı, burunları demirli tırmanış botlarıyla Dok’un kaburgalarını dürtüyordu. “Hadi Dok, kıpırda.”

“Onu rahat bırak,” dedi Bonnie. “Ben uyandırırım.”

Bonnie kendi uyku tulumundan çıktı, kotunu ve botlarını giydi, doktorun yanına gitti. Rahat, lüks, kaz tüyü uyku tulumunun içinde (ikisinin uyku tulumları fermuarlarla birleştirilebiliyor, iki kişilik bir uyku tulumu haline getirilebiliyordu – ama bu kez öyle yapılmamıştı) kalkmaya, gerçeklikle yüzleşmeye gönülsüz görünüyordu. Bonnie sebebini biliyordu.

Doktorun uyku tulumunun kapüşonunun naylon kıvrımlarını açtı. Doktor yıldız ışığında ona baktı. Doktorun kanlı gözleri, gözlükler olmayınca sönük ve küçük görünüyordu. Burnu parıltısını kaybetmişti. Ama Bonnie gülümsedi.

Doktoru dudaklarından hafifçe öptü, burnunu burnuna sürttü, kulak memesini ısırdı. “Dok,” diye mırıldandı. “Seni hâlâ seviyorum, seni ahmak. Daima da seveceğim, sanırım. Elimde değil.”

“Her şekerin bir babaya ihtiyacı vardır.”*

Sözcükleri soğuk havada buhara dönüşüyordu. Doktor kollarını uyku tulumundan çıkardı ve Bonnie’yi kucakladı.

Hayduke ve Smith’in geriden seyrettiğinin farkında, karşılık verdi Bonnie, o da ona sarıldı ve yine öptü. “Kalk Dok,” diye fısıldadı. “Sensiz hiçbir köprüyü uçuramayız.”

Uyku tulumunun fermuarını açtı, sakar, tutulmuş, elinde ereksiyon halindeki kocaman organıyla yavaşça döndü. “Bunun boşa gitmesine izin vermek ayıp,” dedi. Şimdi ayağa kalkmıştı; termal içlikler giymiş, arka ayaklarının üzerinde bir ileri bir geri sallanan kocaman, şişkin bir ayıya benzeyen adam.

“Daha sonra,” dedi Bonnie.

* Yazar burada yaşlı ve zengin erkek sevgili anlamına gelen *sugar daddy* sözcüğüne gönderme yapıyor. (ç.n.)

“Bir daha bu hiç olmayabilir.”

“Of, hadi ama, pantolonunu giy.”

“Yine pantolonun içine, dostlar.” Pantolonunu buldu, giydi ve kumların üzerinde yalın ayak, paytak paytak yürüyerek işemeye gitti. Bonnie, piknik masasının yanında, giydiği kazağa rağmen titreyerek kahvesini yudumluyordu. Hayduke ve Smith arabaları yüklemekle, bagaj ve kargoyu yeniden düzenlemekle meşguldü. Şimdiki plan, görünüşe bakılırsa, hem doktorun steysin arabasını ve hem de Hayduke’nin cipi ni amaç sahasına götürmekti. Smith’in kamyoneti, yüklenmiş ve kilitli vaziyette burada kalacaktı.

Kaptan Smith, bizim Seyrek Görülen, her zamanki neşeli halinde değildi. Düşünceli görünüyordu; bu tanınmasını güçleştiren bir ifadeydi. Ama Bonnie onu tanıyordu; o tipleri biliyordu. Tıpkı doktor gibi Smith de vicdandan mustaripti. Bu tür işlerde pek işe yarar ve nitelik değil. Bonnie ona yaklaşmak ve doktora yaptığı gibi onun da kulağına rahatlatıcı sözler fısıldamak istedi.

Hayduke’ye gelince, kıllı maymunu görmek bile Bonnie’nin midisini bulandırıyor. Otuz dakika sonra, yanında Dok ve Smith, Hayduke’nin arkasından kaldırdığı toza boğulmuş vaziyette kendisini takip ettiğini bilerek karanlıkta araba kullanmaktan memnundu.

Direksiyonun başında, arada bir kafasını kaldırıp güneydoğunun kadife mor göğünde parlak ve yalnız duran bir yıldız bakıyordu. Sözcükler kendiliğinden belirdi: *Bana tuhaf bir cesaret veriyorsun, yalnız yıldız.*

“Tam şuradan, Kaibito yazan yerden sağa dön,” dedi Smith. Döndü. Hayduke’yi zahmetle yol alan cipinin içinde çok gerilerde bırakarak, yeni asfalt yolda makul ve güvenli, saatte yüz yirmi kilometre hızla geçip gittiler. Yalnızca dikiz aynasından görülen ve giderek sönükleşen farlarının bulanık sarısı Hayduke’nin varlığını anımsatıyordu. Çok geçmeden o da kayboldu. Sabahın beşinde, ıssız bir otoyolda, batıya doğru hızla ilerlediler.

Bunu yapmak zorunda değiliz, diye düşündü. Şu arkamızdaki deliden kaçabilir, iyi kötü bir geleceği olan, yasalara uygun, saygın bir hayata geri dönebiliriz.

Rüzgâr efil efil, hızla esiyor, ıslık çalıyordu; büyük araba, güçlü farlarının dörtlü ışığının yönlendiriciliği ve kılavuzluğunda, geceyi nere-

deyse sessizce yarıyordu. Arkalarında, Black Mesa'nın kıyısının üzerinde şafağın bir meteorun ateşe ve buhara dönüşerek mukadder gökyüzünde ölürken kestiği ilk yeşilimtrak ışıkları belirmişti.

Bodoslama belaya koşuyorlardı. Gösterge panelinin altında parlayan gösterge ışıkları üç vakur, uykulu yüzü aydınlatıyordu: Dok'un yüzü nemrut, sakallı, kanlanmış gözlü ve kırmızı burunlu, diye düşündü Bonnie; Seyrek Görülen Smith'in yüzü cana yakın, dürüst ve kırsaldan geldiği besbelli ve benimki, elbette, o très élégant* profil, erkeklerin aklını anında başından alan o klasik güzellik. Evet, kesinlikle.

"Yine sağa, tatlım, bir buçuk kilometre kadar ileriden," diye mırıldanıyor Smith. "Atlara da dikkat et."

Atlar mı? Ne atı?

Fren. Lastik feryatları. İki ton çelik, vücut ve dinamit mızrak gibi arkası savrularak bir grup midillinin arasında zikzaklar çizerek gidiyordu. Bilaro topu büyüklüğünde ürkmüş gözler karanlıkta parlıyordu: Kendi aralarında üremiş, yetersiz beslenmiş, yol kıyısındaki otları, teneke kutuları ve çalıları yiyen Kızılderili atları. Hiçbirine çarpmamayı başardı.

Dok iç geçirdi. Smith sırtıyordu.

"Umarım kimseyi korkutmadım," dedi Bonnie.

"Yok canım," dedi Smith. "Kıç deliğimin büzüşmesini saymazsak tabii."

"Tepelerine çıkana kadar göremiyorsun ki bu hayvanları," diye açıklama yaptı.

"Doğru," dedi Smith. "Belki de üç kilometrede bir Dikkat Hayvan Çıkabilir levhasının koymalarının sebebi budur."

"Gayet güzel araba sürüyordum," dedi Bonnie.

"Kahrolası kızıl tenli vahşiler," dedi Dok. "Çit çekseler olmaz sanki. Onlara ne diye sosyal yardım ödüyoruz? Bu yerlilerin herhangi bir şeyi düzgün yapacağına asla güvenemezsin."

"Haklısın," dedi Smith. "Şu Shonto 55 kilometre yazan sapağın oradan toprak yola dön."

* (Fr.) Çok zarif. (ç.n.)

Yüzeyi çamaşır yıkama tahtasına benzeyen toprak yolu izlediler. Ufukta küçük mavi ışıklar uzanıyordu: BM & LP tamamen elektrikli, otomatik demiryolu.

Çevrelerini hâlâ karanlık sarıyordu. Önlerindeki iki tarafını adaçayı çalılarının kapladığı yolun dışında pek az şey görebiliyorlardı; birkaç yıldız ve mavi ışıklar. Tünel benzeri bir şey belirdi.

“Şimdi,” dedi Smith, “bu demiryolu. Bu alt geçidi geçer geçmez, keskin bir sol dönüş yap.

Öyle yaptı, Shonto yolundan çıkıp kumlu bir araba yoluna girdi.

“Gaza iyice bas,” dedi Smith, “Yol çok kumlu.”

Koca araba lastikleri kuma gömülünce otomatik olarak hızını düşürerek inledi ve kum tümseklerinin üzerinde gezerek, inip çıkarak güç bela ilerledi.

“İyi gidiyorsun, tatlım,” dedi Smith. “Gidebildiğin kadar hızlı git. Evet, böyle. Şimdi, şuradaki çatalı görüyor musun? Orda dur ve geri dön. Yürümeye başlayacağımız yer orası.

Bonnie öyle yaptı. Işıklar sönük, motor sessiz (havada aşırı ısınmış motor kokusu), arabadan indiler, kaslarını esnettiler ve kendilerine doğru akan şafağı, doğuda menekşe rengi bulutların aydınlandığını gördüler.

“Neredeyiz?”

“Köprüden bir buçuk kilometre kadar uzakta. Önceki gün bu noktayı seçtik. Araba burada demiryolundan görünmüyor ve yedi-sekiz kilometre çapında bir alanda hiç Kızılderili kulübesi yok. Burada bir biz, bir de kanguru fareleriyle kamçıkuyruk kertenkeleler var.”

Sessizlik. Çölün sessizliğinde yıldızların saçıldığı ve doğmak üzere olan güneşin renklendirdiği gökyüzünün altında durdular –üç küçük, zayıf, korkmuş ölümlü– ve birbirlerine baktılar. Bonnie, hâlâ vakit var diye düşündü; hâlâ vakit var diye düşünüyordu hepsi. Canavar henüz görünmemiştir bile. Düşünce, düzen, adap, akıl sağlığı, *Tanrı aşkına*, iyi, güvenli ve doğru olan her şey için hâlâ zaman vardı!

Soğukta titreyen dudaklarında gülümsemeler, birbirlerine baktılar. Her biri diğerlerinin akliselimi dile getirmesini bekledi. Ama kimse ilk konuşan olmak istemiyordu.

Dr. Sarvis kocaman gülümsedi ve iri kollarını alabildiğine açtı. “*Abrazo, compañeros.** Gelin bana.” Yaklaştılar ve doktor ikisini de – sürgün Yahudi ve aforoz edilmiş Mormon’u – kocaman Episkopal anarko-sindikalist özgürlükçü tentakülleriyle kucakladı. “Enerji Nakil Hatları Şebekesi’yle yüzleşeceğiz ve pençelerini keseceğiz. Kahraman olacak ve şöhret kazanacağız.”

Bonnie, Doktorun geniş, ılık göğsüne yaslandı. “Evet,” dedi, korku ve soğuktan titreyerek, “kesinlikle haklısın.”

Ardından Kaptan Smith: “Neden olmasın ki!”

İşe koyuldular. Smith ve Sarvis, ikisi de Du Pont’un en güzel ürünlerinden birer kasayı omuzladılar ve kumun üzerinde ayaklarını sürüyerek batıya yürüdüler. Bonnie de matara, kürek ve kazmayla takip ediyordu; başında sarkık kenarlı Garbo şapkası vardı.

Bir yerlerde, geride, karanlığın içinde, kumulların üzerinde dörtçer cipin iniltileri geliyordu. İblis peşlerindeydi. Onları köprünün yanında yakaladı.

“*Ta-ta-hay hosteen!*”

Cadılar bayramı kutlayan bir oğlan çocuğu gibi sırtarak yanlarına geldi Hayduke. Ekipmanın kalanını taşıyordu: Elektrikli patlatma kapsülleri, kablo makarası, kablo sıkıştırma penseleri, patlatma mekanizması (Du Pont’un No. 50, basmalı güvenilir bildik aleti). Kumun üzerinde tökezleyerek gelip yanlarında durdu ve dördü birden birinci hedeflerine baktılar.

Bu basit kirişli bir köprüydü, on iki metre uzunluğundaydı, betona bitişen çelik I kesitli kirişlerle destekleniyordu; köprünün altında altmış metre derinlikte bir kanyon vardı. Tabanın soğuğu ve karanlığının içinde, süngerimsi hareketli kumların üzerindeki kaya plakalarının arasından incecik akan su, kalay gibi parlıyor, son yıldız ışıklarını yansıtıyordu. Aşağıda söğütler, bodur kavaklar, ot kümeleri, atkuyruğu kamışları ve su teresi yetişiyordu. Hiçbir hareket, hayvanların olduğuna dair en küçük bir işaret yoktu ama koyun kokusu aşıkardı.

Köprünün ötesinde, demiryolu kıvrılarak sırttaki derin bir yarmanın içinde gözden kayboluyordu. Çete, bulunduğu yerden baktığında her iki yönde demiryolunu sekiz yüz metreden fazla göremiyordu.

* (İsp.) Kucaklaşalım yoldaşlar. (ç.n.)

“Hadi bakalım, gözcüler,” dedi Hayduke. “Bonnie, sen şu yamacın üstüne çık,” –işaret ederek– “öbür taraftan. Bu dürbünü de al. Dok...”

Bonnie, “Trenin saat sekize kadar gelmeyeceğini söylemiştin?” dedi.

“Aha, doğru, ama şunu hiç düşündün mü? Bakım ekibini; şu küçük drezinleriyle trenden önce gelip hattı kontrol eden o meraklı orospu çocuklarını. Hey? Hadi, nöbet yerine, gözcülüğe. Uyuyakalayım deme. Dok, sen de neden öbür tarafa gitmiyorsun. Şu sedir ağacının altında rahat bir yer bul. Kirli işleri ben ve Kaptan Smith yapacağız. ”

“Sen hep kirli işleri yapmak zorundasın,” diye homurdandı Bonnie.

Hayduke pis pis gülümsedi. “Hemen mızıkçılık etmeye başlama, Abzug. Senin için özel bir sürprizim var, tam burada, kollarımın arasında.” Patlatıcıyı yere koydu.

“Bunu niye yapıyoruz?” diye sordu biri, bir kez daha. Dok değildi. Smith de değildi.

“Sprey boyaların unutma.” Boya kutularını eline tutuşturdu.

“Neden?” diye sordu Bonnie yeniden.

“Çünkü,” diye sabırla bir kez daha açıkladı Hayduke. “Birilerinin yapması gerekiyor, işte bu yüzden.”

Sessizlik. Güneşin hızla yaklaşan doğumu.

Dok gözcülük yapacağı tepeye, ardında kar raketi izleri bırakarak tırmandı. Bonnie çitin sağından tırmandı ve köprünün kirişleri üzerinde spreyci boyayla çalışmaya koyuldu, sonra öteki tarafta işine devam etti.

Hayduke ve Smith sabah sessizliğini dinliyorlardı. Doğu ufkunda giderek büyüyen aydınlığı izliyorlardı. Yakındaki meşe çalılarının arasından bir kertenkele hışırtı çıkardı, başka ses yoktu. Her iki gözcü de yerlerine yerleştikten ve her şey yolunda işareti verdikten sonra, Smith ve Hayduke penseleri, kazmayı, küreği ve levveyi alıp işe koyuldular. Hedefi iki gün önce incelemiş olduklarından, ne yapmaları gerektiğini gayet iyi biliyorlardı.

İlk önce, çiti kestiler. Ardından, trenin planlanmış gelişi yönünde, köprüye en yakın traversin altındaki kaya dolguyu kazıp çıkardılar. Bir elma kasası büyüklüğünde bir oyuk temizlenince, Hayduke önceki kariyeri sırasında Özel Kuvvetler’den yürüttüğü cep boy, plastik kaplı küçük, kullanışlı tahrip kartına (GTA 5-10-9) başvurdu. Formülü gözden geçirdi: Bir kg. eşittir 2.20 pound; biz üç doz istiyoruz, her biri 1.25 kg., kabaca her doz üç pound diyelim, garanti olsun.

“Tamam,” der Seyrek, “bu oyuk yeterince büyük; sen gidip beş travers öteye bir tane daha kaz. Ben patlayıcıyı yerleştireyim.”

Hayduke demiryolundan çıkar ve kum tepesinde bekleyen mühürlü kutulara geri döner. İlk kutuyu açar; Du Pont Straight, yüzde 60 nitrogliserin, hız 5500 metre, hızlı parçalama etkisi. Tüp şeklinde, 20 cm. uzunluğunda 225 gr. ağırlığında, parafinli kâğıda sarılmış altı kartuş çıkarır. Kablo sıkıştırma pensesinin (kıvılcımsız) sapıyla kutulardan birine bir delik açar, deliğe bir patlatma kapsülü (elektrikli) yerleştir ve kapsülün kablo uçlarını düğümleyerek fünyeyi hazırlar. Daha sonra, fünyeli kartuş ortada olmak üzere altı kartuşu bir demet halinde bantlar. Dinamitler hazırdır. Onu saygıyla ilk traversin altındaki oyuğa yerleştirir, kablo uçlarına bir bağlantı kablosu bağlar (kabloların hepsi izolasyonlu) ve dolgu kayalarıyla dinamiti örter, gizler ve bastırıp sıkıştırır. Sadece kablolar, kırmızı ve sarı ceketlerinin içinde, kelep halinde açıkta, demiryolu yatağının üzerinde ısıldamaktadır. Onları şimdilik rayın altına sokar; artık yalnızca yayan yürüyen bir gözlemci onları fark edebilir.

Nöbetçileri kontrol eder. Bonnie, köprünün batısında, ufuk çizgisinde dikilmiş, demiryolunun batı ve kuzeyini gözlemektedir. Hayduke doğuya döner. Dok, yamacın tepesinde, meşe ağacına yaslanmış purosunu içmektedir, başıyla rahat olun işareti verir. Hat temizdir.

Hayduke, birincisinin aynısı ikinci patlayıcı paketini hazırlar ve Seyrek’in hazırlamış olduğu ikinci oyuğa yerleştirir.

Üçüncü oyuğu birlikte hazırlarlar, köprüden on travers ötede.

“Neden sadece köprüyü uçurmuyoruz ki?” der Smith.

“Uçuracağız,” der Hayduke. “Ama köprüler kolay iş değildir, çok zaman gerektirir, çok fazla yüksek güçte patlayıcı gerektirir. İlk treni uçuralım diye düşündüm.”

“Tren bu taraftan mı geliyor?”

“Doğru. Kara Mesa’dan yokuş aşağı, kömür yüklü olarak. Her birinde yüz ton kömür olan seksen vagon. Lokomotifin önündeki hattı havaya uçuruyoruz ve hepsi birden tepetaklak, kanyondan aşağı uçuyorlar. Köprü olsun, olmasın.”

“Hepsi birden?”

“Öyle olmalı. En azından lokomotifi havaya uçuracağımızdan eminiz – çok pahalı parça. Çok sinirlenecekler, şu bizim Pasifik Gaz ve

Elektrik, Arizona Kamu Hizmetleri, çok fena sinirlenecekler. Kamu güç çevrelerinde ismimiz duyulacak, şanımız yürüyecek.”

“O çevrelerde şanı yürümek iyidir.”

Güneş doğar, kudretli ateşten bir yıldız. Hayduke ve Smith terlemeye başlamıştır bile. Üçüncü oyuk tamam, Hayduke üçüncü patlayıcıyı bantlayıp yerleştirir, üzerini kapatıp sıkıştırır. Bir an dinlenir ve birbirlerine bakıp sırtırlar, terli yüzlerde beyaz sırtışlar.

“Ne demeye öyle sırtıyorsun, Seyrek?”

“Korkudan ödüm bokuma karışmış durumda, hepsi bu. Sen ne demeye sırtıyorsun?”

“Aynı sebepten, compadre. Bir baykuş ötüşü duydun mu?”

Bonnie Abbzug yüzünü onlara dönmüş, kollarını sallamaktadır. Dok Sarvis de alarm işareti verir.

“Aletleri toparla. Hiçbir şey göz önünde kalmasın.”

Hayduke üçüncü paketin kablo uçlarını görünmeyecek şekilde alta saklarken, Smith de kürek ve kazmayı sürükleyerek kumullara doğru koşar. Hayduke yaptığı işi kontrol eder, düzenlemede bir kusur var mı bakar, fakat her şey layıkıyla saklanmış görünmektedir.

Her yerde kocaman ayak izleri bırakıp aletlerini sürükleyerek saklanmak üzere kaçarlar. İzler konusunda ellerinden bir şey gelmez. Uzanıp kulak kesilerek beklerler; yokuştan aşağı gelen elektrikli drezinin tıngırtısını, vınlamasını duyarlar. Hayduke gizlice bakar, tekerleklerin üstündeki pencereleri açık, içinde üç adamın bulunduğu sarı kabini görür; adamlardan biri önündeki rayları kontrol ederek gaz kumandasında durmaktadır.

Bonnie ve Dok çalılıkların gerisindedirler. Bonnie, kuma karınüstü yatmış, kendisine doğru gelen, köprüde yavaşlayan, ortasında bir an duran drezinin sonra yeniden devam ederek altındaki sarp yarmadan geçip (kahkaha sesleri) devam ettiğini, büklümünü döndüğünü, geçtiği yerlerden kıvılcımlar çıktığını, motorun iniltisinin uzaklaşıp sessizliğin içinde yittiğini, gözden ve kulaktan uzaklaştığını görür. Gitmiştir..

Yol bakım ekibinin köprü üstünde durma sebebinin, bir anda, köprü ayağının betonuna yaptığı art nouveau grafiti, duvardaki kırmızı

ve siyah dekoratif yazısı olduğuna aydı. CUSTER OKTAN GÖMLEK GİYER – KIZIL GÜÇ!*

Güneş yükselmeye başladığında hırkasının düğmelerini açtı, koyu renk camlı güneş gözlüklerini taktı, kocaman ve kayıtsız şapkasının kenarlarını düzeltti. Garbo görev başında. Hayduke'nin saklandığı yerden çıkmasını, büyük metal bir makaraya benzeyen şeyi taşımasını izledi. Bodur ve güçlü, her zaman olduğundan daha çok insansı bir maymuna benziyordu Hayduke. Darwin haklıydı. Seyrek Görülen Smith arkasından göründü, sıırım gibi ve uzun. Mutasyon; gen havuzunun enginliği; kombinasyon ve permütasyonun sonsuz çeşitliliği. Belli belirsiz bir meraka kapıldı, çocuğuma kim baba olacak? Etrafta bir umut olasılığı yoktu.

Hayduke'nin rayların yanında diz çöküşünü, elinde parlayan bıçağı, kabloların kaplamasını soyup birbirine bantlayışını izledi. Dördüncü bağlantı da tamamlanınca, Hayduke patlatma kapsüllerini ateşleme kablolarına bağlayarak tek serili bir patlatma devresi yaptı. Daha çıkış kablolarını açarak köprüden uzağa, kanyonun kıyısı boyunca patlama yerinden korunan bir çıkıntının altına gitti. Makarayı oraya bıraktı ve kabloyu izleyerek demiryoluna geri gitti; yürürken kabloyu kanyonun kıyısından aşağı itti ve göze görünmeyecek şekilde asılı hale getirdi – göze derken doğudan gelen birinin gözüne. Demiryolunda açtaki kabloları aldı ve onları da gözlerden saklayarak rayların iç tarafındaki çıkıntının altına bantladı.

Bonnie, Smith ile konuşurken onu izledi; Smith'in Hayduke'nin kaburgalarına hafifçe vurduğunu, ellerini birbirlerine meydan okuyan iki Sumo güreşçisi gibi birbirlerinin omuzlarına koyduğunu gördü. Birbirlerine sırtışlarında, birbirlerine elleyişlerinde onu sinirlendiren ve gücüne giden bir şeyler vardı. Erkekler, özünde, diye düşündü –yoksa dibinde mi demeliydim?–, gerçekten eşcinseller. Top oynayanların bir-

* George Armstrong Custer, Amerikan İç Savaşı'nda ve özellikle Kızılderililerle yapılan savaşlarda kendisini göstermiş bir generaldir. Bu savaşların sonuncusu olan Little Bighorn Muharebesi'nde adamlarıyla birlikte Kızılderililer tarafından öldürülmüştür. Kızılderililerin vücuduna saplanmış sayısız oku ima ederek, "Cesedini bulduğumuzda Custer oktan gömlek giyiyordu," dediği rivayet olunur. (ç.n.)

birlerinin kıcına pat pat vurmaları, sahanın ortasına koşuşları yahut bir-birlerinin üstüne yığılışları. Amerikan futbolu oynarken santranın oyun kurucunun kıcını parmaklaması. Sapına kadar gey hepsi. Hoş hiçbirini bunu kabul etmek inceliğini ve dürüstlüğünü göstermezdi. Ve elbette kadınlara karşı gerçekten birleşmişlerdir. Domuzlar. Kimin ihtiyacı var ki onlara? Bonnie aşağıda birbirini okşayan iki hödüğe baktı. Bir çift palyaço. Bildiğin eşcinsel. En azından Dok'un biraz vakarı vardı. Çok fazla değil. Hakikaten, sırası gelmişken, neredeydi o? Baktı, dikkatle baktı ve onu bir ağacın altında, başı düşmüş, ayakta uyuklarken gördü. Aman Tanrım, diye düşündü, bu suç anarşisi çok sıkıcı iş.

Adı güneş ışığının içinde yükseldi. Yüzler ana döndü. O iki heceli titreşim havada geçmişe ve ötesine yayılarak dalgalandı. *Bonnie!...*

Hayduke, Dok ve Bonnie kablo makarasının başına toplandılar. Smith köprüde çalışıyordu. Bonnie ve Dok kendisini izlerken, Hayduke kablo uçlarını kesti, kabloları ayırdı ve beşer santimlik kısımlarının ısıltılı bakırını kaplayan yalıtıcı plastiği soydu.

"Bu piçler," diye açıklar, "şuraya gidiyor." İki ucu patlayıcının iki terminaline dokundurur. "Bu ufak piç de"—kabloları bir kenara koyar ve patlayıcının kolunu çeker – "şöyle yukarı geliyor." İyice çeker. "Kablolar terminallere bağlandığında ve bütün gücünüzle aşağı bastırdığınızda –bir makineyi incitmekten korkmayın, incitemezsiniz, bütün gücünüzle bastırın ve canına okuyun – bunu yaptığınızda devreye bir akım göndermiş olursunuz ve o da patlatma kapsüllerini tetikler. Kapsüller fünyeleri, fünyeler de dinamitleri patlatır ve – sonrasını göreceksiniz. Fakat bunu aşağıya doğru çok *sert* bastırmalısınız. Eski usül taşra telefonları gibi, iyice bastırmazsanız, sinyal gönderemezsiniz." Bonnie'ye bakarak. "Beni dinliyor musun, Abzug?"

"Evet, dinliyorum Hayduke."

"Ne dedim?"

"Bak Hayduke, ben Fransız Edebiyatı konusunda yüksek lisans yaptım. Burdaki bazıları, adlarını anabileceğim ama sen burnumun dibindeyken anmamayı yeğlediğim bazıları gibi lise terk değilim."

"Tamam, dene bakalım o halde." Patlatma mekanizmasının kapüşonlarını çıkardı ve parmak uçlarını üzerine koydu. "Tamam, şimdi kolu indir. Bana akım ver."

Bonnie kolu tuttu ve aşağı bastırdı. Kol ahşap muhafazanın üstüne çarptı.

“Bir karıncalanma hissettim,” dedi Hayduke. “Minik bir karıncalanma. Yeniden dene. Bütün gücünle bastır. Canına oku.”

Bonnie kolu havaya kaldırdı, derin bir nefes aldı ve indirdi. Kol muhafazanın içine girerken, Hayduke de akımın etkisiyle elini yukarı fırlattı.

“Daha iyi. Bu kez hissettim. Tamam, Bonnie, bu operasyonun patlatıcısı olmak istiyor musun?”

“Birinin yapması gerek.”

“Dok yanında durup işlemleri kontrol edebilir ve sana destek olabilir. Ben trenin gelişini görebileceğim bir yerde olacağım. Tren doğru noktaya geldiğinde sana şu şekilde bir işaret vereceğim.” Kolunu havaya kaldırdı ve durdu. “Kolumu kaldırdığımda, patlatıcının kolunu çekeceksin. Gözün bende olsun. Kolumu indirdiğimde –kolunu bir kesme hareketiyle indirdi– sen kolu aşağı bastıracaksın. Sert!”

“Sonra?”

“Sonra defolup gidiyoruz buradan. Sen ve Dok steysinla gidiyorsunuz, ben ve Seyrek de cipi alıyoruz. Onlar bölgeye uçak gönderene kadar en azından bir saatimiz olacaktır, o yüzden bir saat boyunca deli gibi sür arabayı, sonra bir yerlerde ağaç altında dur, geceyi bekle. Shonto’ya giden toprak yolu tut. Zaferimizi kutlamak için bu gece yine Betatakin’e de buluşacağız. Uçaklara kafanızı kaldırıp bakmayın. Solgun yüzler uçaktan pek güzel görünür. Rahat olun, sakın davranın, sizinle kimse konuşacak olursa turisti oynayın. Bermuda şortunu giyin Dok.”

“Bermudam yok George, ama elimden geleni yaparım.”

“Sen de bu güneş gözlüklerini takmaya devam et. Kızılderililerin gözlerindeki o deli pırıltıyı görmelerine izin verme.

“Tabii ki,” der Bonnie. “Tuvalet neredeydi?” Kumulların arasında gözden kaybolur.

Dok, arkasından bakarken somurtur.

“Neyin var senin?” der Hayduke.

“Hiç.”

“Hasta görünüyorsun Dok.”

Dok gülümseyerek omuz silkti. “Küçük bir kara büyü hayatımdan çıkıp gidiyor.”

“Onu mu kastediyorsun? Bu konuyu şimdi mi konuşmak istiyorsun?”

“Belki sonra,” der Dok. Nöbet yerine geri döner.

Hayduke, köprünün doğu ayağında kazma kürekle çalışmakta olan Smith’e katıldı.

“Bu tam köle işi George.”

“Biliyorum,” dedi Hayduke. “Herkes gibi bizim de kaya matkabı ve kompresöre ihtiyacımız var. Gel bu işi biraz daha inceleyelim.”

Aletlerin üzerine eğilip işi ölçüp biçtiler. Görünüşe göre mevcut ilerleme hızıyla, kanyon ve köprü ayağı arasında elle sondaj deliği açmak iki hafta sürekli çalışma gerektirirdi. Hayduke daha az emin ama daha basit bir taktiğe başvurmaya karar verdi.

“Kirişleri kesmeyi deneyeceğiz,” dedi. “Tam şuradan, eklem yerlerinden. Ayakları unut, zamanımız yok.” Saatine baktı. “Yarım saatimiz kalmış olmalı. Eğer tren erken gelmezse.” Nöbet yerindeki Dok’a baktı; her şey yolunda. Bonnie neredeydi? Patlatma mekanizmasının oraya dönmüş alıştırma mı yapıyordu? Peki ya bu raylarda –düşünüyordu da– ne kadar parazit akım vardı? Bütünüyle elektrikli demiryolu. Başımızın üzerinde elli bin volt. İyonize hava. Lanet olsun. Güvenlik fünyesi kullanmış olmalıydım. Ama hassas zamanlamaya ihtiyacımız vardı. Plana bağlı kal.

Kablo uçlarını açıkta, patlatma mekanizmasından uzağa bırakmıştı, biliyordu. Ama bir çocuk, hatta Bonnie Abzug bile, onları yerine takabilirdi. Nerede bu Tanrı’nın cezası kız?

Asabı bozulmuştu. Raylara tırmandı ve patlatma mekanizmasından gelen kablonun ucunu dinamitlerden gelen telden ayırdı. Artık kendisini biraz daha iyi hissediyordu. Etrafta dolaşan üç insanın hayatı. Kendisininkini de sayarsa dört, eğer kendisini de saymak isterseydi. Bu işi kendi başına ya da yalnızca Smith’le yapmış olmalıydı. Dok ve Bonnie’yi, bu masumları, onları yanında getirmesi, işte asıl hatası oydu.

Acele etse iyi olurdu. “Ne kadar?” diyordu Smith.

Ne kadar? Evet, I kesitli kirişler. Ağda yaklaşık iki metre yükseklikte. Bütün bunları daha önceden ölçüp biçmiş olmalıydı. İki buçuk santimetre kalınlığında. Gösterge kartında kontrol etti: 4 kg. Flanşlar otuz santimetre genişliğinde ve yaklaşık – köprünün altına süründü ve kartın üzerine basılı cetvelle ölçtü– yaklaşık tam olarak 2.2 santimetre kalınlığında.

Basılı tabloya baktı: 4 kg ağ için art 3.5 kg da flanşlar için, toplam 7.5 kg TNT. Her bir kiriş için. Üç kirişimiz var. Bu da tam bir kasa demektir ve ayrıca bazı, ya da, yaklaşık olarak –dur bakalım, tabii ki bir yerlerde bir şeyleri hatalı hesaplamadıysam; dur bakalım, bizim Smith orda durmuş bekliyor, kaygılı görünüyor, Dok kaygılı, o Abzug orospusu kimbilir nerelerde dalgasını geçiyordu, kahretsin, basınç hafiflemesiyle çalışan bir şey kullanmalıydım - toplam 22.5 kilogram. TNT. Dinamit için yüzde on ekle. Dinamit: 25 kg.

“En iyisi iki kasayı da getirelim,” dedi.

Aldılar, geri getirdiler ve köprünün altındaki beton çıkıntının üzerine koydular. Hayduke mühürleme bandını kesti, kutunun kapağını açtı ve polietilen kaplamayı açtı. Kartuşlar iyi görünüyordu; mumlu kırmızı kâğıtlara sarılı, düzgün ve tombul, sıkı bir şekilde paketlenmiş, her kutuda 102-105 tane – kesinlikle kuvvetli görünüyorlardı. Sarsıntı ve sürtünmeye duyarlı, aşırı yanıcı – kartuşları demetler halinde kutudan çıkarırken Hayduke’nin elleri hafifçe titredi. Smith öteki kutuyu açtı.

“Bu şeylerden hoşlanmıyorum,” dedi Smith.

“Alışırın,” diye yalan söyledi Hayduke.

“Alışmak istediğimden emin değilim.”

“Seni suçlamıyorum. Bunlara alışmak tehlikeli. Dur patlayıcıları hazırlayayım. Sen cipten çuvalları getir.” Dinamit lokumlarını saydı, her demekte otuz dört tane vardı, şans getirsin diye beşer tane daha ekledi ve hepsini birbirine bantladı.

“Ne çuvalı?”

Cipin içinde, yolcu koltuğunun altında bir düzine çuval var. Onları kum doldurup patlayıcıları sıkıştırmakta kullanacağız. Kapak kutusu nerede?”

“İşte burada, George.” Smith ayağa kalktı ve gözden kayboldu.

Hayduke ilk demetin ortasındaki kartuşu hazırladı, dülger bağıyla bağladı, füyneyi yerine itti ve hepsini, kabloların uçlarını çıkıntının üzerine sarkar vaziyette bırakarak, ilk kirişin iç tarafına bantladı. İkinci ve üçüncü patlayıcı paketlerini de hazırladı ve yerleştirdi. Paketlerin kablolarını ateşleme kablolarına ilaştirdi. Devre, patlatma mekanizmasındaki son bağlantıların haricinde, yine tamamı. Bütün patlayıcılar yerlerine yerleştirilmişti. Smith çuvallarla geri döndü. Çuvalları doldurdular ve patlayıcıları sıkıştırdılar.

"Ateşlemeye hazırız," dedi Hayduke.

Bonnie onlara doğru geliyordu. Smith sesini alçaltarak, "Patlatıcıyı ona bırakmak istediğinden emin misin?" diye sordu.

Hayduke müteredditti, dönüp Smith'e bakmadan önce Bonnie'ye bir göz attı. Terleyerek, gerginliğin yorgunluğuyla titreyerek birbirlerine baktılar. Havada kıllı koltuk altlarının kokusu vardı. Korkunun kokusu. "Seyrek," dedi Hayduke, "buna... demokrasi de."

Smith kaşlarını çatı. "Kim?"

"Demokrasi. Bilirsin ya... katılım. Bonnie'nin de katılmasına izin vermemiz gerek."

Smith emin görünmüyordu. Üst dudağının üstündeki soluk renkli kıl-ları kaplayan ter yağ gibi parıldıyordu. "Ne desem," der, "bilemedim..."

"Suç ortaklığı," diye ekler Hayduke. "Doğru mu? Aramızdaki hiç kimsenin masum olmasını göze alamayız artık. Doğru mu?"

Smith, Hayduke'yi inceliyor. "Hiç kimseye güvenmezsin, öyle değil mi ortak?"

"Hemen değil. Çok çabuk değil."

Abzug şapkası sırtında asılı, maun rengi saçlarında güneşe karşı çe-peçevre bir hale, hoş esintisiyle gelir.

"Pekâlâ, tamam," der canlı bir havayla, "zırvalamayı bırakalım. Bura-da yapılacak işler var."

"Şapkan nereden?"

"Bu mu?" bonesini uzatır.

"Kaskın nerede?" diye hırlar Hayduke.

"Kolu sen indirecek değilsin Hayduke. Nesin sen allasen, bir tür ma-nik paranoid mi? Deli doktorunu en son ne zaman gördün? Bahse gire-rim benim deli doktorum seninkini döver."

"Nerede?"

"Bilmiyorum."

Smith rayların yanına diz çöktü, elini ve kulağını raya dayadı. Demi-rin ağırbaşlı titreşimleri.

"Bir şey geliyor, George. Şimdi. Büyük bir şey."

Yalnız bir baykuşun ötüşü işitildi. Doğu yarmasının tepesinde, Dr. Sarvis'in sabah güneşine karşı duran silüetini gördüler. İki kolu da hava-dadır, ellerini çılgınca kanat çırpın kuşlar gibi sallar. Boynuna asılı dür-bün, telaşla sallanır. "Tren!" diye bağırır.

“Ne kadar uzakta?” diye sorar Hayduke.

Dok dürbünü kaldırır, odak ayarı yapar ve doğu tarafını inceler. Dürbünü indirip yeniden döner.

“Sekiz kilometre kadar,” der.

“Tamam, hadi aşağı gel. Sen de... ” der Hayduke, Bonnie’ye, kendi kaskını ona vererek “bu lanet şeyi kafana geçir.” Bonnie kaskı takar, kask kulaklarının üzerine düşer. “O patlatma mekanizmasının başına git. Ama ben sana işaret vermeden sakın kolu kaldırma. Ve sakın ben güvenli diyene kadar o kaya çıkıntısının altından çıkma.”

Bonnie, gözleri panik ve zevkle parlayarak, dudakları o müstehzi gülümsemesinin hafif bir dokunuşuyla seğirerek bakar ona.

“Eeee,” der Hayduke, “ne alık alık bakıyorsun bana? Koş.”

“Tamam, tamam, *tamam*, heyecanlanma hemen.” Kanyonun kıyısı boyunca koşar.

Seyrek Görülen bu sırada aletleri toplar ve kalan yarım kutu dinamiti omuzlar. Kapak kutusu, kablo sıkıştırıcılar, kablo parçaları ve bant, hâlâ köprünün altındaki beton çıkıntının üzerinde, Bonnie’nin enfes bir kırmızıyla yazıp kenarlarını siyahla bezediği HOKA HEY! HOSKINNI-NI RIDES AGAIN! yazıtının önünde durur.

Raylarda korkunç bir titreşim yaklaşmaktadır.

“Hadi gidelim.”

Dr. Sarvis, hâlâ tepenin üstünde onlara bakar. “Tren geliyor,” diye haykırır.

“Hadi aşağı gel, Dok,” diye bağırır Smith. “Ateşliyoruz.”

Dok, kumun üzerinde devasa adımlar atarak, altı metre boyundaki sabah gölgesi Gambel meşelerinin, dikenli firavun incirlerinin ve diğer bitkisel organizmaların üzerinde özgürce uzanmış, paldır küldür iner yokuşu. Kasklı başının ardında etrafında parlak bir ışık halesi vardır. Tökezler. Yüzükoyun bir kumulun üzerinde düşer, botları ve ayakları bir –sessiz küfürlerini duyarlar– masum bitkiye takılmıştır. Zar zor ayağa kalkar yine, dik, vakur, şanssızlık ve yerçekiminin yol açtığı kaza yüzünden telaşa kapılmamış, ilerler.

“*Fallugia paradoxa*,” diye açıklar, gözlüklerindeki kumu silerek. “Hazır mıyız?”

Tabii ki Hayduke için uygun gözlem yerini seçmemişlerdir. Hayduke, Dok'un gözcü durduğu yere çıkmaya karar verir- çabucak. Dok ve Smith patlatma mekanizmasının başındaki Bonnie'ye katılacaklar; Smith patlatma kablolarını bağlayacak ve Hayduke'nin işaretlerini nakledecek; Dok da iş başındaki Bonnie'ye göz kulak olacaktır.

Kanyonun kıyısının aşağısında, üstteki kaya çıkıntısının altında, Smith kabloları alır, onları kutuya kadar izler, terminallere güzelce bağlanıp vidalanmış olduklarını görür.

"Aman Tanrım, Bonnie, çoktan bağlamışsın onları!"

"Tabii ki," der Bonnie.

"Kutsal Moroni adına, biz üçümüz orda kilolarca dinamitin üç metre dibindeydik."

"Eeee?"

Hayduke, bu sırada kumun üzerinde dikenli firavun incirlerine, meşelere tutunarak, tökezleyip kayarak, güç bela tepe yukarı tırmanmaktadır. Tırnaklarıyla kazıyarak, bir köpek gibi soluk soluğa tepeye çıkar ve demiryolu yarmasından doğuya, iki yüz metre öteden hızla ama istikrarla gürleyerek üzerine gelen lokomotifin geniş burnu ve boş gözlerine bakar; tren altından ve köprüdeki altında patlayıcı bulunan ilk üç traversin üzerinden geçip gitmek üzeredir.

Geriye, patlatma ekibine doğru bakar ve kimseleri göremez. Offf, kahretsin! Derken, bir kumtaşı tümseğinin ardından Smith belirir ve ona hazırız işaret verir. Hayduke başını sallar. Otomatik tren yaklaşır, kör, gaddar ve güçlü; büklümü geçerken salınır. Yay tipi seyir teli, motor kaputunun üzerinde yaylanarak inip çıkarken elektrik arkları çakar ve çıtırdar, enerji hattındaki sinapsları atlar. Motorun ardından ana kütle gelir; yüklü seksen vagon, saatte yetmiş kilometre hızla, yokuştan aşağı tarihin sayfalarına girer. Büklüme yaklaşırken yavaşlar. Hayduke kolunu kaldırır.

Gözleri köprüden gerideki on beşinci traverse odaklanmış, kolu giyotin pozisyonunda kalkık, altından geçen treni duyar, koklar ve hiseder. İlerleyen makine bloku patlama yerini Hayduke'nin görüş açısından saklamaktadır. Kolunu ve elini aşağıya doğru indirir, enerjik ve yanlış anlaşılması imkânsız bir hareket...

Ve tam eli dizine çarparken, lokomotif kabininin açık penceresinden bir adamın kendisine baktığını görür; pürüzsüz, yanık tenli ve neşeli yüzlü, düzgün dişli, zeki bakışlı, terekli bir şapka ve yakası açık, açık ten rengi bir iş gömleği giymiş genç bir adam. Bütün geleneklere sadık, cesur bir mühendise benzeyen genç adam Hayduke'nin el sallayışına mukabele eder.

Kalbi dehşetten duracak gibi, beyni bomboş ve ölü, Hayduke elleri başında yere çöker, yerin deprenmesini, şok dalgalarının ona ulaşmasını, saçılan parçaların tıkalı kulaklarının yanından uçarak geçmesini, barut kokusunun burnuna sızmasını; feryatların başlamasını bekler. Dehşetten ziyade öfke köreltmektedir zihnini.

Yalan söylediler, diye düşünür, orospu çocukları yalan söyledi!

“Ne bekliyorsun?”

“Yapamam,” diye inler Bonnie.

Smith, yirmi metre ötede ve çaresiz, onlara bakar; sabotajın patlatma mekanizmasının üstüne eğilmiş Bonnie'ye ve onun üstüne eğilmiş Dr. Sarvis'e. Bonnie, parmak eklemleri gerilimden bembeyaz, kaldırmış olduğu kola yapışmış. Gözleri sımsıkı kapalı ve her bir göz kapağının ucunda gözyaşından bir mücevher asılı.

“Bonnie, indir şunu.”

“Yapamam.”

“Neden?”

“Bilmiyorum. Sadece yapamıyorum.”

Dok, köprünün üzerinden gümbürdeyerek geçerek ötedeki yarmada gözden yiten ve arkasından, araya yalnızca gün ışığının pırıltılarının girmesiyle, koyu renkli, çepelli kömürle aşırı yüklenmiş yük vagonlarının tavizsiz monotonluğunun izlediği lokomotifi görür bir an. Bu olmasa tertemiz olan havaya, ezilen ve gıcırdayan çeliğin sesi, paslı demirin kokusu ve Tanrı'nın güzel çöl topraklarından sarsakça geçen endüstrinin kükremesinin eşliğinde siyah tozlar yayılır. Dr. Sarvis içinden korkunç bir gazap dalgasının yükseldiğini hisseder.

“Şu şeyi indirecek misin Bonnie?” Sesi öfkeden gergindir.

“Yapamam diyorum,” diye inler Bonnie, yanaklarından aşağı gözyaşları süzülürken. Dok, tam arkasında durmaktadır; Bonnie onun ka-

sıklarının ve göbeğinin arkasına yaslandığını hisseder. Dok, iki yanından uzanır; iri, duyarlı, cerrah ellerini Bonnie'nin ellerinin üzerine koyar, patlatma mekanizmasının kolunun üzerindeki elleri sıkıca kavrar, onu kendisiyle birlikte ve önünde eğilmeye zorlayarak pistonu radyan direnç bobinleri boyunca sert, şiddetli ve doğru bir şekilde indirir – sonuna kadar – ta yastıklı kutudan rahmin rahim ağzına kadar:

Güm! Ve –

BAM!

– orada tutar kolu.

Ah hayır, biraz geç algılar Bonnie, fosil yakıtın ve inorganik maddelerin parçaları, kırıntıları ve kıymıkları başının üstündeki maviliğin içinde parabolik hiperboller çizerek zarafet ve atılganlıkla dağılırken; bu hep Dok'un en sevdiği pozisyon olmuştur.

Teşekkürler han'efendi.

Bu arada, Hayduke beklemiştir. Hiçbir şey olmayınca, gözlerini açtı ve lokomotifin patlayıcı yerleştirilmiş köprüden geçip gittiğini, vagonları ardından çekerek uzak taraftaki yarmada gözden kaybolduğunu görece kadar zamanında başını kaldırdı. Rahatlayarak derin bir nefes aldı ve kalkmaya davrandı.

O anda patlama oldu. Karnının altında büyüyen bir alev topuyla tren raylardan yükseldi. Hayduke, çelik, beton, kaya, kömür ve kablo parçaları kulağının dibinden geçip göğe yükselirken yeniden çömeldi. Aynı anda yüklü vagonlar yükselişlerini tamamlamış, çöken köprüye iniyordu. Kirişler koptu, köprü erimiş plastik gibi çöktü ve kömür vagonları –sosisler misali birbirine ilişik– kenardan aşağı yuvarlanmaya başladı.

Peki ya köprünün öte yanında?

Bela. Sadece bela. Enerji hattı yıkılmış, elektrik topraklanınca elektrikli lokomotif durmuştu, çaresiz. Şimdi iradesi dışında geriye kayıyordu, kilitlenmiş frenlerle, milyonlarca dolarlık bir felakete doğru çaresizce kayıyordu.

Hayduke, mühendis, gözlemci, denetçi, artık her ne idiye, genç adamın kabinin yan tarafından çıkışını, iki basamak inişini ve atlayışını izledi. Genç adam kolayca yere indi, yamaçta birkaç adım attı ve yarmada durdu. Elleri kalçalarında durdu ve tıpkı Hayduke gibi treninin mahvına tanıklık etti.

Lokomotif paramparça olmuş köprüden çılgınlık atan sert tekerlek sesleriyle kaydı ve yuvarlanıp düştü. Gözden kayboldu. Bir an geçti: Çarpmanın sesi göğe yükseldi.

Trenin ana gövdesi, bükülmüş raylardan çıkmış yokuş aşağı kaymaya devam ediyor, birbiri ardına vagonlar, seri üretim misali tekrarlı, uçurumun eziyeti ve kargaşasına iniyordu. Hiçbir şey yapılamaz ve hiçbir kurtarılamazdı. Her bir vagon, rüya gören koyunlar gibi, kenarda tökezleyip gözden yitiyordu.

Hayduke, çalılığın içinde ellerinin ve dizlerinin üzerinde süründü, kumulun öte yanına yuvarlandı ve kumlu yokuştan aşağı sendeleyerek arkadaşlarına gitti. Onları hâlâ patlatma mekanizmasının başında, vagonların çarpma sesleri ve yaptıklarının ihtişamı karşısında afallamış, felç olmuş bir halde buldu. Hayduke onları uyandırdı ve kaçmaları gerektiğini hatırlattı. Bütün ekipmanı yüklenen dörtlü cipe koştu, içine doştu ve Dok'un arabasına geri gitti. Orada, planladıkları gibi ayrıldılar.

Kampa geri dönüşte, yol boyunca Dok ve Bonnie eski şarkıları söylediler, aralarında bütün zamanların en sevilen şarklarından "Demiryolu Üzerinde Çalışıyordum" adlı şarkı da vardı.

George ve Seyrek de aynını yaptılar.

15. Dinlenme ve Rahatlama

Sevimli korucunun birkaç sorusu vardı. "Navajo Ulusal Anıtı ziyaretinizden hoşnut musunuz millet?" Dürüst, yakışıklı, güzelce tıraş edilmiş yüzünde alevlerin ışığı pırıldıyordu. Bir park korucusunun görünmesi gerektiği gibi görünüyordu: uzun, ince, becerikli, fazla zeki değil.

"Mükemmel," dedi Dr. Sarvis. "Mükemmel."

"Nerelisiniz, sormamda sakınca yoksa?"

Dok çabucak düşündü. "California."

"Bu aralar California'dan çok ziyaretçi geliyor buraya. California'nın neresi?"

"Güneyi," dedi Bonnie.

"Bir içkiye ne dersiniz delikanlı," dedi Dr. Sarvis.

“Teşekkürler efendim, fakat görev başındayken içki içemem. İkrâm etmeniz büyük incelik. Arabanızın plakası New Mexico’ya ait, dikkatimi çekti, o yüzden sordum. New Mexico’da okumuştum.”

“Öyle mi?” dedi Bonnie. “Kocam ve ben artık orada yaşıyoruz.”

“Kocanız doktor mu?”

“Aslına bakarsanız, öyle,” dedi Bonnie.

“Arabadaki tıp sembollerini gördüm. Ben de bir süre tıp hazırlık okudum ama biyokimya benim için çok zordu, o yüzden vahşi yaşam idareciliğine geçtim ve şimdi sadece bir park korucusuyum.”

“Olsun,” dedi Dok, “Büyük resmin içinde, ne kadar mütevazı olursa olsun, herkesin bir yeri var.”

“New Mexico’nun neresi?”

“Güneyi,” dedi Bonnie.

“Güney California dediniz sanmıştım, affedersiniz.”

“Ben Californialıyız dedim. Bu gördüğünüz büyükbabam –Dok kaşlarını çattı– California’dan geldi. Kocam New Mexico’dan.”

“Meksikalı mı?”

“New Mexicolu. Irkçı terimlerden hoşlanmayız. Onlara İspanyolca konuşan Meksikalılar yahut İspanyolca soyadlı Amerikalılar demeniz gerekir. Meksikalı, New Mexico’da bir hakarettir.”

“Çok gururlu, hassas bir halk,” diye açıkladı Dr. Sarvis, “arkalarında muazzam bir gelenek ve şanlı bir tarih var.”

“Çok arkalarında,” diyor Bonnie.

“Kocanız o sakallı genç adam olmalı. Önünde vinç olan Idaho plakalı mavi cipi kullanan.”

Kısa bir sessizlik daha.

“O kardeşim,” dedi Bonnie.

“Bugün buralarda göremedim kendisini.”

“Baja California’ya doğru yolda. Şu sıralar Caborca’ya varmış olmalı.”

Korucu metal kenarlı, Smokey-the-Bear stili korucu şapkasıyla oynadı. “Caborca, genellikle Meksika’nın Sonora eyaletinde bulunan bir yerdir.” Nazikçe gülümsedi; düzgün beyaz dişleri, pembe ve sağlıklı dişetleri vardı. Ateşin ışıkları kravatının sıkı düğümünde, pirinç ambleminde, altın kaplama korucu rozetinde; sağ göğüs cebinin üstündeki, üzerinde Edwin P. Abbott, Jr yazılı parlak isim levhasında titreşiyordu.

Dr. Sarvis, "Meet Me in St. Louis, Louis"ın müziğiyle "Meet me in Ca-borca, Lorca..." diye yumuşak bir sesle şarkı söylemeye başladı.

"Öbür arkadaşınıza ne oldu?" dedi korucu, Bonnie'ye bakarak.

"Hangi öbür arkadaş?"

"Şuradaki aracın sahibi," dedi Smith'in yakınlarda, karanlığın içindeki, ateşin kesintili aydınlığında zar zor görünen arabasını işaret ederek. Çıkartmaları sökülmüştü elbette. Bizim Seyrek görülen – nereler-deydi o? En uzaklarda? Uzak kırlarda? Yalnızlık çekerek ve karılarını özleyerek?

"Gerçekten bilemiyorum," dedi Dok.

"Bilemiyor musunuz?"

"Demek istediği, tam olarak bilemiyoruz," dedi Bonnie. "Bir yerlere tırmanmaya gittiğini ve beş güne kadar geri döneceğini söyledi."

"Adı nedir?"

Tereddüt.

"Smith," dedi Bonnie. "Joe Smith."

Korucu yine gülümsedi. "Tabii ya. Joe Smith. Page'i nasıl buldunuz?"

"Page?"

"Kara Mesa."

"Kara ne?"

"Bu akşam haberleri dinlediniz mi?"

"Biraz."

"Enerji krizi hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Yorgunum," dedi Dok. "Sanırım yatacağım."

"Karşıyız," dedi Bonnie.

"Ben destekliyorum," dedi Dok, bir an düşündükten sonra.

"Dün gece neredeydiniz?"

"Söyleyemem," dedi Dok.

"Tam burada, kamp ateşinin başındaydık," dedi Bonnie. "Siz neredeydiniz?"

"Bu sabah erken ayrıldınız sanki."

"Doğru," dedi Bonnie. "Ne olmuş? Erkek kardeşim erkenden yola çıkmak istedi, biz de yanında gidip onu uğurladık,, hepsi bu. Buna karşı bir yasa mı var?"

"Tamam, tamam," dedi Dok.

“Özür dilerim,” dedi korucu. “Amacım sizin özel işlerinize burnu-
mu sokmak değil. Sadece merak ettim, hepsi bu. Arabanıza bir göz at-
mamda sakınca var mı?”

Cevap yok.

“Haberı duyunca ne düşündünüz?” diye sordu korucu.

Bonnie ve Dok, ateşe bakarak sustular. Genç korucu hâlâ ayakta,
hâlâ büyük şapkasını ellerinde döndürerek onlara baktı.

“Treni kastediyorum elbette,” dedi.

Dok iç geçirdi ve kederle Marsh-Wheeling purosunu ağzının öte ta-
rafına geçirdi. “Şey...” dedi.

“Duyduk,” dedi Bonnie, “çok üzücü olduğunu düşünüyoruz.”

“Bunu daha önce de söyledim, yine söylerim,” dedi Dok. “Anarşi
cevap değildir.”

“Neye cevap?” dedi korucu.

“Soru neydi?”

“Otomatik bir trenmiş diye duyduk,” dedi Bonnie, “öyleyse en azın-
dan kimse zarar görmemiştir, sanırım.”

“Otomatikti, evet,” dedi korucu, “ama trende bir gözlemci varmış.
Bereket şanslıymış.”

“Ne olmuş?”

“Haberlere bakılırsa, Kaibito Kanyonu Köprüsünde bir tür kaza ol-
muş,” korucunun gözü üstlerindeydi. Cevap veren olmadı. “Ama elbet-
te ki haberleri dinlemişsinizdir.”

“Vaktiyle bir otomatik restoranda yemek yedim,” dedi Dr. Sarvis.
“O da çok tehlikeliydi. Columbia’da öğrenciyken gittiğim Amsterdam
Bulvarı ve 114. Cadde’nin kesiştiği köşede bir otomat vardı. Otomatik
hamam böcekleri. İri, cingöz, saldırgan *Blattella germanica*. Ürkünç
yaratıklar.”

“O gözlemciye ne olmuş?” diye sordu Bonnie.

“Duymadınız mı?”

“Tam olarak değil.”

“Şey, görünüşe bakılırsa, köprü yıkılmadan evvel trenin bir kısmı
köprüyü geçmiş. Gözlemci de tren geriye kayıp kanyona düşmeden
evvel, lokomotiften çıkmayı başarmış. Haberlere göre bütün tren, loko-
motif ve seksen kömür vagonu Kaibito Kanyonu’nun dibini boylamış.”

“O gözlemci mi, mühendis mi, her neyse artık niye frene yüklenip treni durdurmamış ya da gaza yüklenmemiş ya da trenlere her ne yapıyorlarsa onu yapmamış?”

“Elektrik yokmuş,” dedi korucu. “Elektrikli bir demiryolu o. Köprü çökünce, enerji hattı da onunla birlikte göçmüş.”

“İçler acısı.”

“Yetkililer elektrik akımını kesene kadar, bazı koyunları elektrik çarpmış. Şimdi de Kızılderililer çok kızgın.”

“Kime?”

“Kime mi? Çiti her kim kestiye, ona.”

Sustular. Ardiçlar ateşte çok güzel çıtırtılar çıkarıyordu. Akşam serinliği iyice çöktü. Yıldızlar daha parlak yanmaya başladı. Bonnie parkasının kapüşonunu örttü. Dok purosunun ölü izmaritini çiğniyordu.

Korucu bekliyordu. Cevap veren olmayınca, devam etti. “Elbette çitleri kesen bir Kızılderili de olabilir.”

“Çok sorumsuz insanlar,” dedi Dok.

“Radyoya bakılırsa, demiryolu iki milyon dolar zararda. Enerji santrali haftalarca kapalı kalmak zorunda olacak.”

“Birkaç hafta mı?”

“Radyo öyle dedi. Köprüyü yenileyecekler. Elbette ki enerji santralinin çok miktarda depolanmış, hazır kömürü var. Arabanızın içine bir bakmamda sakınca var mı?”

“Sadece birkaç hafta,” diye söylendi Bonnie, alevlere bakarak.

“Tabi ki delikanlı, bakın.”

“Teşekkür ederim efendim.”

Bonnie daldığı hayalden uyandı. “Ne? Bir dakika. Arama iznini göreyim önce ahbap. Haklarımız var.”

“Elbette,” dedi korucu. Ben sadece ricada bulunuyorum. Sonra tatlılıkla ekledi, “Tabii arabanızdakileri görmememi istiyorsanız?..”

“Arama izniniz olması gerekir. Bir yargıcın imzasıyla.”

“Bu yasal formalitelere hayli aşına görünüyorsunuz, küçükhanım.”

“Bayan diyeceksin ahbap.”

“Bayan, affedersiniz, Bayan kim?”

“Abzug. Bayan Abzug.”

“Pardon. Bir Meksikalıyla evli olduğunuzu söylemiştiniz.”

“New Mexico’den biriyle dedim.”

“Pancho Abzug,” dedi Dok.

“İnansan iyi olur,” dedi Bonnie. Korucu, kemerine takılı çantadan bataryayla çalışan portatif bir telsiz çıkardı. Ayrıca bir biber gazı kutusu ve beş hücreli bir el feneri de vardı çantasında. (Böbreklere iyi gelmez diye düşündü Dok.) “İsterseniz,” dedi, “Gider bir arama emri çıkartırım. Elbette bu süre zarfında sizi alıkoymam gerekecek.” Teleskopik antenini uzattı.

“Arama emrini nerede çıkartacaksınız?” diye sordu Dok.

“Burası ABD Hükümeti mülkü olduğundan, Phoenix’teki en yakın Federal bölge mahkemesinin yetki alanına giriyoruz.”

“Hâkimi uyandıracak mısın?”

“Yılda kırk bin kazanıyor.”

“Bunun milli park olduğunu söylediğini sanıyordum,” dedi Bonnie.

“Kesinlikle konuşmak gerekirse, ulusal bir anıt. Death Valley veya Organ Pipe gibi. Teknik bir fark var.”

“Ama yine de tüm Amerikalılar ait bir mülk,” dedi Bonnie.

Korucu ikircikliydi. “Teknik olarak konuşursak, bu doğru.”

“Yani,” diye devam etti Bonnie, “burası gerçekten bir halk parkı. Ve sen de arabamızı bir halk parkında arayacaksın.”

“Bu bir halk parkı değil, milli bir park.”

“Kendinden utanmalısın.”

Korucu kızardı. Sonra kaşlarını çatı. “Üzgünüm ama görevimi yapmam gerekiyor. Arabanızı arama iznini reddettiğinizden arama emri çıkartacağım.” Telsizi dudaklarına götürdü.

“Dur bir dakika,” dedi Dok. Korucu durdu. Doktor, “Bu ne kadar sürecek?” dedi.

“Ne kadar mı?” Korucu aklından bazı hesaplamalar yaptı. “Eğer emri arabayla getirirlerse ve yargıç evde ise yaklaşık sekiz-on saat sürer. Eğer uçakla gelirlerse sadece bir veya iki saat.”

“Ve bütün bu zaman zarfında beklemek zorunda mıyız?”

“Eğer bu gece getirirlerse. Yarına kadar beklemek zorunda da kalabilirsiniz.”

“Sorabilir miyim,” dedi Dok, “bu yasadışı aramanın amacı nedir?”

“Sadece rutin bir araştırma efendim. Bir dakika bile sürmez.”

Dr. Sarvis, Bonnie'ye baktı. Bonnie de ona. "Ne dersin Bonnie?"

Bonnie gözlerini devirip omuz silkti.

"Tamam," dedi Dok. Islanmış puro izmaritini ağzından aldı ve derin derin iç geçirdi. "Hadi, ara arabayı."

"Teşekkür ederim."

Korucu, telsizini kılıfına geri koydu, fenerini kılıfından çıkardı ve enerjik bir şekilde arabaya doğru gitti. Bonnie de ardından. Dok, ateşin yanındaki katlanır kanvas sandalyesinde meyus bir çehreyle oturmaya ve içkisini yudumlamaya devam etti.

Bonnie, steysin arabanın tozla kaplanmış bagaj kapağını açtı. Bagaj ışığı yandı. Kırmızı kumlu un gibi ince silt korucunun parlak botlarına döküldü.

"Dışarlarda, sapa yollarda dolaştınız ha?" dedi. Bonnie susuyordu. Korucu kargo bölümündeki kutulara daha yakından bakmak için fenerini yaktı. Birörnek boyda, mumlu kâğıttan, ağır, sıkı paketlenmiş elyaf levhasından yapılma kutular. Etiketleri okudu. Sonra iyice yaklaştı ve bir daha okudu. Bildik oval marka yazısına bakınca yanılmak mümkün değildi. Meşhur sloganını hatırlamamak mümkün değildi. "İyi yaşamak için iyi şeyler..." Her kutunun üstüne münasip bir şekilde yazılmış tanımlayıcı verileri gözden kaçırmak mümkün değildi: 50 lbs... %60 sertlik... 1½ x 8, vs. vs. vs.*

İç geçirme sırası korucudaydı. Bonnie asık suratla izlerken, küçük kullanışlı Motorola'sını tekrar çıkardı.

Dr. Sarvis içkisini bıraktı ve ateşin başındaki yerinden kalktı.

"Efendim," dedi korucu sertçe, "orada mısınız?"

Dok durup korucuya baktı, "Evet?"

"Sadece yerinizde kalın, lütfen. Sadece olduğunuz yerde kalın." Korucu, daha önce de belirtildiği gibi, yalnızca biber gazıyla donanmıştı ve doktor kırk beş metre ötede, menzil dışındaydı. Fakat genç adamın sesindeki otorite, Dr. Sarvis gibi orta yaşlı bir suçluyu bile meydan okuma riskine girmekten alıkoyuyordu. Oturdu. Homurdanarak ama itaatkâr.

Korucu, bir gözünü yanındaki kızın, ötekini Dr. Sarvis'in üzerinde tutarak –kolay iş değildi, çünkü korucu ikisinin arasındaydı– telsizinin mikrofonuna konuştu. "JB-3, JB-5 konuşuyor."

* Tarif edilen etiket ve anılan slogan dinamit üreticisi Du Pont markasına aittir. (ç.n.)

İletim butonundan parmağını çekti ve dahili hoparlörden hemen cevap geldi. "JB-3. Dinlemedeyim."

"Onuncu Kamp Yeri'nde yardıma ihtiyacım var, Eski Kamping: 10-78, 10-78."

"On-dört, Ed. Yoldayız. JB - 3."

"JB-5 tamam."

Korucu Bonnie'ye döndü. Sesinde şimdi bambaşka bir ton vardı. "Pekâlâ, küçükhanım..."

"Bayan!"

"Tamam, *bayan*..."

Sesinin tonu hırlamaya doğru gidiyordu. Sinekkaydı tıraşlı üst dudağı pis bir ifadeyle kıvrılmıştı. Bütün o metal, deri ve kunduz kürkü Korucu Abbot'un gözlerinde, kalbindeydi. Park korucusu: kaktüs diken: domuz.

En yakınındaki elyaf levhasından yapılma kutuyu bagajın ucuna çekti.

"Aç şu kutuyu."

"Sadece arabanın içine bakmak istediğini söylemiştin."

"Kutuyu aç."

"İtiraz ediyorum."

"Sana... aç... şu... kutuyu... dedim."

Dok kasvetli bir somurtmayla oturuyordu sandalyesinde; ateşin ışıkları burnunda, koca kafasının dazlak tepesinde gelişigüzel oynuyordu. İçkisin yudumluyor ve maskelerin düşmesini bekliyordu.

Bonnie kılıfın bandını söktü. Yine tereddüte düştü.

"Aç şunu!"

Bonnie omuz silkti, çenelerini sıktı (başıboş bir kestane bukle, bir okşama gibi ışıldayan yanağının üzerine düşmüştü; uzun kirpiklerini indirdi) ve kutunun kapağını açtı.

Korucu kutunun içine baktı. Kutuda kavanoz kapakları ve kavanozlar var gibi görünüyordu. Tuhaf. Bir kavanoz çekti ve üzerindeki etiketi okudu: Deaf Smith Brand Geleneksel Fıstık Ezmesi. Çok tuhaf. Kapağı açtı. İçinde yağlı bir sıvı vardı. Kokladı, parmağını soktu ve yoğun kahverengi yağlı maddeye bulanmış olarak çıkardı. "Bok," diye mırıldandı gördüğüne inanamayarak.

“Hayır, fıstık ezmesi,” dedi Bonnie.

Parmağını kutuya sildi.

“Tatsana,” dedi Bonnie, “seversin.”

Kavanozun kapağını kapattı ve kutuya geri koydu. “Öbür kutuyu aç,” diye hırladı.

Bonnie ağırdan alarak öbür kutuyu açtı. Sonra öbürünü. İki korucu daha arabalarıyla geldi. Destek kuvvetleri nemrut ve sessiz dikilmiş seyrederken Korucu Abbott bütün kutuları açtı. Onlara fıstık ezmelerini, fasulye konservelerini, Green Giant Sweet Kernel Corn marka mısırlarını, Jemima Teyze krep karışımını, konserve ton balıklarını, barbunya fasulyelerini, bebek midyelerini, Karo şuruplarını, konserve istiridyelerini ve kurutulmuş ringa balıklarını, şeker ve un torbalarını, mutfak eşyalarını ve tuvalet malzemelerini, çiçek kitaplarını, yemek kitaplarını ve şahsına imzalanmış çok değerli birinci baskı *Desert Solipsism* adlı kitabını, sevimli bikini altlarını ve Dok’un kokmuş çoraplarını vs. vs. hepsi sağlam ve dayanıklı elyaf levhadan yapılma dinamit kutularına güzelce paketlenmiş ve istiflenmiş olarak gösterdi.

“Bu kutuları nereden aldın?” diye sordu şef korucu.

“Onu rahat bırakın,” dedi Dok, ateşin yanından zayıf bir sesle.

“Sen çeneni kapa. Onları nereden aldın kız?”

“Çöp kutusunun yanında bulduk,” dedi Bonnie, “tam şurada.” Eliyle rastgele, çöp dolu boş kamp yerlerini işaret ederek.

Korucular, birbirlerine, sandıklarından gayet emin baktılar. “Onlardı,” dedi şef ve parmaklarını şıklattı. “O Tanrının cezası çılgın Shoshone* Kızılderilileri.”

“Shoshone demek istiyorsun?..”

“Shoshone, evet, o uzun saçlı piçler. Hadi gidelim. Ed, sen SO’yu ara, ben ve Jeff de DPS’lerin peşine düşelim.” Üç adam aceleyle ve alçak sesle konuşarak devriye araçlarına doğru hızla karanlığa karıştı. AIM, Çılgın Köpekler, Shoshone Kabilesi ve Yeniden Kurulmuş Yerli Amerikan Kilisesi Son Günler Shinola-kafalar hakkında bir şeyler söylüyorlardı.

“Kızıl Güç!” deyi bağırdı arkalarından Bonnie, sıkılı yumruğunu fıstık ezmelerinin üzerine kaldırarak, ama korucular telaşla dört bir yana dağıldıklarından, onu duyamadılar.

* (İng.) ayakkabı cilası. (ç.n.)

Durdular...

Giysileri toz içinde, sakallı, mahcup mahcup sırttan iki kaba herif, ellerinde bira şişeleriyle gölgelerden çıktı.

“Gittiler mi?” der Seyrek Görülen.

“Gittiler,” der Bonnie.

“Göndermen uzun sürdü,” der Hayduke.

16. Amerika’da Cumartesi Gecesi

Lojistik manevra zamanı. Hepsi (Dok dahil), Dok’un Albuquerque’ye dönüp bir süre hastalarına bakması, çeklerini bozdurması (hastaların çeklerini) ve tedarik kalemlerini yenilemesi gerektiği konusunda hem-fikirler.

Bonnie ofise geri dönmek istemiyordu ve kim suçlayabilirdi bu yüzden onu? Bir sonraki macera için Smith ve Hayduke ile kalmak istiyordu. Artık o macera her ne ise.

Fakat Dok araba süremiyor yahut süremiyor numarası yapıyor ya da her halükârda sürmek istemiyor. O yüzden kendisini New Mexico’ya geri gitmesi için en yakın havaalanına –bu durumda Page Havaalanı – arabayla götürmek gerekiyordu. Gönülsüz, homurdanarak, çok fazla içerek, gözleri duygusallıkla nemlenerek, Smith’ten başlayıp üç yoldaşını sırayla kucaklayarak ayrılır.

“Smith,” der, “sevgili Seyrek Görülen, bu çocuklara bakacağın konusunda sana güveniyorum. Bunların ikisi de deli, biliyorsun ve masum ve kesinlikle yardıma muhtaçlar. Bu ahalinin yetişkini sensin. Onlara göz kulak ol.”

Smith, Dok’un sırtına pat pat vurur. “Biz idare ederiz, Dok. Sen sakın merak etme.”

“George’un kendisini öldürtmesine engel olmaya çalış.”

“Tamamdır ortak.”

“Gözün Bonnie’nin de üzerinde olsun. Sanırım Hayduke Hastalığı’na yakalanıyor.”

“İki gözüm de üstünde olacak, hiç korkma.”

“Sana güveniyorum. Şunu unutma: Yol zorlu, ama tek yolu da bu. Bizim davamız haklı (öylece birbirini takip eden lanet işler) ve Tanrı bizim yanımızda. Ya da tersi. Biz *deli makine* ile mücadele ediyoruz. Seyrek, dağları silindir gibi ezen, insanları yiyip bitiren bir makine bu. Birilerinin çabalaması ve onu durdurması gerek. O biziz. Özellikle sen.”

“Emin olabilirsin Dok. Sen git biraz para kazan ve çabucak geri dön,” der Smith sırtarak. “Yüzen evleri ve eğitilmiş yunusları da unutmayasın.”

“Tanrım,” der Dok, “siz hepiniz çıldırmışsınız. Sıradaki!”

George Washington Hayduke, *muy hombre, muy macho pendejo** öne çıkar. Dr. Sarvis onu ötekilerden biraz uzağa çeker. “George,” der, “gel şöyle bir dakika.”

“Tamam Dok, ne diyeceğini biliyorum.” Bir bira fıçısı gibi yapılı Hayduke, ter, toz ve bira kokuyor her zamanki gibi ve neredeyse... eee, kaygılı görünmektedir. “Dinle, Dok...”

“Hayır, sen beni dinle.”

“Hayır, dinle, bu benim fikrim değildi. Daha en başından gelmesini istememiştim. Beladan başka bir şey değil.”

Dok gülümsedi, kolunu Hayduke’nin adaleli omuzlarına bir defans oyuncusuna sarılır gibi sardı. Ayı ve bufalo, kafaları karışmış. “George,” dedi, “iyi dinle. Ben kırk dokuz buçuk yaşındayım. Gençliğim geride kaldı. Bonnie bunu biliyor. Onu al. Sıra sende.”

“İstemiyorum.”

“Bana yalan söyleme George. Al onu. Elinden gelirse tabii. Eğer bunu yapacak erkeklik varsa sende. Onu al ve benim itirazım olmadığını bil. Bana karşı da çıkma.”

Hayduke yere baktı, bir an sustu, gerçekten utanmıştı. “Bizim Seyrek, onu asıl isteyen o.”

“Smith’in kafası çalışıyor. Zevk sahibi ve sağduyulu biri. Senin gibi ahmağın teki değil. Bırak o alsın o zaman. Kendini iyice rezil et.”

Hayduke kızardı. “Tabii ki onun için kavgaya girişecek değilim. Yapacak bundan daha ilginç işlerim var.”

“Bir kadından daha ilginç hiçbir şey yoktur George. Bu dünyada yoktur.”

* (İsp.) aşırı erkeksi, aşırı maço dallama. (ç.n.)

Dok'un uçağının yakıt tankları doldurulur, turbo şarjları kontrol edilir, kuyruk dümenlerine hareket verilir ve kanatçıklar yeniden kontrol verilebilecek duruma getirilirken ikinci bir küçük çember çizerek yürüdüler.

Arizona yazının güneşi hepsini yakıyordu – havaalanını enerji santralini, uçağı, Page sakinlerini, yolcuları, park edilmiş arabaları, kenarda durup izleyenleri ve aylakları; fakat üzerine ışıklarını düşürdükleri arasında açık ara ile en güzeli Bayan B. Abbzug idi.

Dr. Sarvis biliyordu; o böyle bir hazinenin anlamını biliyordu. Ona kalsa, doğaya itikadı olan her akli başında erkek hasta bir köpek gibi sızlanarak o kutsal mihrabın önünde diz çöker ve gururdan yoksun sefil diliyle on pembe ayak parmağının uçlarını yalardı.

Smith biliyordu; buzlu şekerleme gibi eriyordu. Tıpkı babacığının hep söylediğı gibi, kaşık kaşık yenilebilirdi. Kızılderililer biliyordu, gölgede yayılmış, gülererek, Pleyistosen'den kalma fıkralar anlatarak (en iyileridir) aç tavşanlar gibi bakıyorlardı Bonnie'ye. Yalnızca Hayduke, inatçı ve ahmak, bu Ulu Bilgi'den habersiz görünüyordu.

"Tamam," dedi Dok. "Her şey tamam. Şimdi Bonnie'ye hoşçakal diyeceğim."

Bonnie gözyaşı döktü, birazcık.

"Tamam, tamam sevgilim, rimelin akıyor. Ağlama." Ağlamasa, üzülürdü şüphesiz. Saçlarını okşadı, poposunun tatlı kıvrımını ve yanlarını. Kızılderililer kıkırdadılar. Canları cehenneme – etrafta kamyonetlerle dolaşan, Rainbow Ekmeğı ve Hostess Twinkies yiyen, ip kravatlar takan, televizyonlarında her Tanrı'nın cezası öğleden sonra *Mister Rogers Neighborhood* izleyen Taş Devri vahşilerinin.

"Ağlamıyorum," dedi Bonnie, gözyaşlarıyla Dok'un yeni güderi yeleğini ıslatırken.

"Birkaç hafta içinde geri döneceğim," dedi Dok. "Bu salaklara iyi bak, vitamin haplarını aldıklarından ve her yemekten sonra dişlerini fırçaladıklarından emin ol. George'ın geberene kadar içmesine izin verme. Seyrek'in arada bir karılanını ziyaret etmesini sağla."

"Tabii ki Dok." Memelerini doktorun haşmetli göbeğine dayayıp göğsünde biraz hıçkırdı.

“Dikkatli ol. Patlatma mekanizması için yardıma ihtiyaç duyduğundan George’a sakın söz etme. Bilmiyor. Şu manyaklara biraz kendilerine hâkim olma alıştırmaları yaptır. Ağlama sevgilim. Seni seviyorum. Beni dinliyor musun?” Bonnie, hâlâ doktorun kollarında, başıyla onayladı.

“Tamam. Ben gelene kadar beladan uzak durun. İşinizi yapın ama kimsenin zarar görmeyeceğinden emin olun. Ve tabii ki yakalanmamak için ne gerekiyorsa yapın.”

Bonnie başını salladı. Pilot motorları hızlandırdı. Ezici gümbürtüsü dalgalar halinde Tower Butte, Vermilion Kayalıkları ve Lone Rock’a kadar gidip geri geldi; çıldırmış pistonların delice patırtısı. Yolcular kapıda sıraya girmeye başlamıştı: Evrak çantalı kovboyar; Ute yahut Pa-iuteler den bile çok boncuk ve bant takmış, yeni bir guru peşinde Ganj kıyılarına giden zengin hippiler; kafaları şalgama, gözleri fare zehrine benzeyen, pervanenin rüzgârına karşı ellerindeki fötr şapkalara sımsıkı yapışmış ABD Tarumar Bürosu* memurları; Phoenix’e bebek bakıcılığı yapmaya giden şallara sarıymış sevimli, küçük yaşlı kadınlar (Phoebe Sue yine boşanıyor) – o gün Page’in yarısı başka yere gidiyor gibiydi ve onlara kim suçlayabilirdi? Kızılderililerden çok Baptistlerin olduğu herhangi bir kasabadan gidenlerin? Şarapçıdan çok bira içenlerin olduğu bir kasabadan. Huş ağacı kanolardan çok motorlu teknelerin olduğu. Sağduyudan çok güneş ışığının olduğu...

“Artık gitsem iyi olur.”

Bonnie’nin gözyaşlarıyla ıslanmış yüzünü, hoş kokulu ağzını, kapalı gözlerinin gür kirpiklerini öptü.

“Dok?..”

“Evet?..”

“Seni hâlâ seviyorum Dok, bunu biliyorsun.”

“Tabii ki Bonnie...”

“Görüşürüz...”

“Elbette...”

Dr. Sarvis, çantası, gazetesi koltuğunun altında, pardösüsü kolunda, giderken bir yandan el yordamıyla biletini arayarak aceleyle merdivene

* Yazar burada Bureau of Reclamation’ı [Islah Bürosu] yaklaşık aynı biçimde okunan Bureau of Wrecklamation [Tarumar Bürosu] biçiminde yazarak kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

yönelir. Merdivenlerin tepesinde, gayet teatral, durur ve dönüp dostları ve yoldaşlarına el sallar – elveda değil, şimdilik hoşçakalın. Bonnie, Seyrek Görülen’in ince bedenine dayanarak, kırmızı bir bandanayla gözyaşlarını siler ve o da el sallar.

Uçağın pistte gürleyerek ilerleyişini, motorların acı çeken hayvanlar misali inleyişini gözlediler, kanatların bir kez daha aynı büyüüyü gerçekleştirdiğini, tekerleklerin asfalttan kalkışını ve o tuhaf metal kuş ötedeki elektrik hattının üzerinden (teğet geçerek) yalpalayarak yükselir ve güneşin kör bakışına doğru dönerken kanatlardaki yuvasında kayboluşunu gördüler.

Belli belirsiz bir organları kesilmiş gibi hissederek, bildik bir Page barının loşluğuna çekildiler. İçkilerin indirimli olduğu saatler: Batakhane susamış erkeklerle doluydu; aralarında bir masanın çevresindeki altı kösele suratlı kovboy ve kabarık saçlı kız arkadaşları da vardı. Bonnie müzik kutusuna bir çeyreklik attı ve en sevdiği şarkıları seçti – ilki İngiltere’den türedi bir Hard Rock grubuydu. Bunu sabırla sineye çektiler. Ardından bunu taklit-Afro bir kadın vokalistin cırlamalarının –bir şehitmiş gibi anımsadığımız şu Janis Joplin’in– öne çıktığı bir başka rock grubu izledi. Bu kadarı fazlaydı. En yakındaki kovboy ayağa kalktı –iki metre boyundaydı, tam boyunu gösterecek kadar doğrulması biraz zaman aldı– ve pergel gibi bacaklarıyla müzik kutusuna gitti, tekmeledi sertçe ve bu işe yaramayınca bir kez daha, daha sert tekmeledi. Bu işe yaradı. İğne plağın yivli yüzeyinden çaprazlama kaydı; korkunç bir ciyaklama bulunan herkesin kulakları, beyinleri ve merkezi sinir sistemlerinden işitsel bir yıldırım gibi kıvrıla büküle geçti. Güçlü kuvvetli adamlar korkuyla büzüldüler. Refleksleri harekete geçirilen müzik kutusu hızla otomatik servis mekanizmasına geçti: Değiştirme kolu sevilmeyen plağı aldı ve çalınmayanlar rafına geri koydu. Kovboy müzik kutusuna bir çeyreklik daha atarken, bir an o harikulade şey oldu; sessizlik.

Sadece bir an.

“Hey!” diye bağırdı Bonnie Abzug en ham Bronx hırlamasıyla, “o tekmelediğin benim plağımdı seni parantez bacaklı orospu çocuğu.”

Kovboy nazikçe duymazdan geldi onu. Sakince konsolu taradı ve Merle Haggard düğmesine, Hank Srow düğmesine ve (aman Tanrım!) Andy Williams düğmesine bastı. Müzik kutusuna bir çeyreklik daha attı.

Bonnie ayağa fırladı. “Çabuk koy benim Janis’i geriye!” Kovboy ona aldırmadan üç seçenek daha aradı. Bonnie kovboya dayandı ve omuzlayıp itmeye çalıştı. Kovboy sertçe itti onu.

İçtiği üç tek viski ve bir bira midesinde lıkırdayan Hayduke ayağa kalktı. Zamanının geldiğini hissetti. Bir yetmiş iki boyuyla uzanıp kovboyun omzuna dokundu. Kovboy döndü.

“Selam,” dedi Hayduke sırtarak. “Ben hippiyim.” Midesine bir yumruk attı; kovboy duvara karşı sendeledi. Hayduke masadaki diğer beş kovboya (ve dolgun sevgililerine) döndü. Onlar da ayağa kalkıyorlardı, yüzlerinde kocaman gülümsemeler. Hayduke numarasına başladı.

“Adım Hayduke,” diye kükredi, “George Hayduke ve burada olmaktan mutluyum. Duyduğuma göre seks devrimi nihayet Page Arizona’ya, Coconino Bölgesi’nin Odunkafa Başkenti’ne de gelmiş. Asıl demek istediğim, tam zamanı olduğu. Çünkü duyduğuma göre kovboylar bile artık yatacak birini bulabiliyormuş. Duyduğuma göre...”

Hay lanet! Bu kez yanlış kovboylara çatmıştı.

Hayduke yavaş yavaş, acı içinde, rüyalar ve anıların, dehşetli bir baş ağrısının ortasındaki bir kâbuslar ve halüsinasyonlar labirentinin içinden geçerek ayıldı ve kendini (aman Tanrım!) bir motel odası olduğu anlaşılan bir yerde buldu. Müşfik eller ılık, ıslak bir bezle başındaki ve yüzündeki yaraları temizliyordu. Bonnie’nin bir meleğinki kadar tatlı ve güzel yüzü, ağrı ve sızının pembe pusunun ardından ona bakıyordu.

“Gerizekâlı,” diyordu galiba, “kendini öldürtebilirdin. Onlar altı kişiydi, bizse sadece üç.”

Üç kim? Altı ne?

“Zavallı bizim Seyrek,” diye devam etti, “seni oradan çıkaracak diye dayığı yiyordu neredeyse. Onu da öldürmeye kalktılar.”

Kimler? Doğrulamaya çalıştı. Bonnie üzerine eğildi, onu yastıkların üstüne geriye itti.

“Rahatla, daha işim bitmedi.” Kafasındaki yaradan cam parçaları ayıkladı. “Bunu diktirmemiz gerekecek.”

“Seyrek nerede?” gakladı Hayduke.

“Banyoda, küvette yaralarını yıkıyor. O iyi, onu merak etme. Asıl dayığı sen yedin. Kafanı müzik kutusunun köşesine vurdular.”

Müzik kutusu? Müzik kutusu... Ahh, şimdi hatırlamaya başlıyordu. Şu Janis Jalopy plağı. Yanlış kovboylar. On sekiz tane kadar, belki de kırk. Her yerdeydiler.

Seyrek Görülen Smith banyodan çıktı, sıska göğsüne bir havlu dolamıştı, yüzüm dediği yerde çarpık bir sırtış, mor bir göz kapağı ve bariz bir şekilde yamulmuş bir burun vardı. Burun deliklerine tıkadığı pamuklar kan içindeydi. Çıplakken daha da ince görünen bacaklarının üzerinde yürürken, her zamankinden de çok bir tür kuşa benziyordu – konuşan bir şahin, bir ihtimal, kanyon kıyılarından sarışın bir akbaba.

“Pazartesi Gecesi Sineması’nda ne var?” dedi televizyonu açarak.

“Cumartesi Gecesi Sineması’ndaki film,” dedi Bonnie.

Akşamı orada, yaşlılara hizmet eden ekonomik bir yer (havuz yok) fakat Page’in gururu olan Shady Rest Motel’in beton kutusunda geçirdiler. Klima gümbürdedi, televizyon boş boş konuşup durdu. Smith Hayduke’nin kafasındaki yarayı dikti ve üzerine gazlı bez bantladı. O ve Bonnie daha önemsiz yaraları temizlediler ve sonra yardım edip Hayduke’yi ılık küvete yatırdılar. Sonra Smith yiyecek ve bira almak için dışarı çıktı. Bonnie müşfik elleriyle Hayduke’yi yıkadı ve penisi heybetle dikilince, cömert övgüler yağdırdı. Hayduke hızla iyileşiyordu. Dayaktan sersemlemiş olmasına rağmen seçildiğini anlamıştı. Artık yapabileceği bir şey yoktu. Sopayı yemiş ama müteşekkir, teslim oldu.

Smith döndü. Karınlarını doyurdular. Hassas ve anlayışlı bir olan Smith, film bitince uyku tulumunu ve kamyonetini alıp çöle, kumun üzerinde, tarantulalar ve çingiraklı yılanların eşliğinde yıldızların altında uyumaya gitti ve hiç şüphesiz ihmal ettiği karılarını gördü rüyasında.

Abzug ve Hayduke, en nihayet yalnız kalınca, birbirleriyle demiryolu bakım istasyonunda birleşen yük vagonları misali çarpıştılar. O gece kimse skor tutmadı ama külüstür motel yatağı ayaklarının üzerinde sallanıp duvara tam olarak yakışık alacağından çok daha fazla çarparak gürültü çıkardı; Bonnie’nin çığlıkları ve haykırıışları öngörülemmez fakat sık aralıklarla çınladı ve bitişik odalarda olumsuz yorumlara yol açtı.

Ertesi sabah geç saatlerde, moteli terk etme zamanı geldiğinde, büyük finalden sonra, biri doygun öteki tükenmiş, yatağın üzerinde ıslak bir kumsalda yatan su yosunları gibi gevşek uzandılar ve Smith’in içi

boş kontrplak kapıya hafif hafif vuruşunu, cevap vermeden önce uzun uzun dinlediler. Üzerinde bir çerçeve içinde şu basılı uyarının asılı olduğu kapı.

DİKKAT

Odalar saat 10.00'da boşaltılmalıdır
Bu Odada Bulunan Bütün
Malzemeler Size Kiralanmadan Önce
Sayılmış ve Kaydedilmiştir.
Adınız, Adresiniz &
Plaka Numaranız Sabit Dosyalarımızda
Korunacaktır.
Motelimizin Tadını Çıkarın
Ve – YİNE BEKLERİZ
Yntm
Shady Rest Motel

17. Amerikan Kereste Endüstrisi: Planlar ve Sorunlar

Bir süreliğine eve gideceğini söyledi. Gece boyunca bu konuyu uzun uzadıya düşündüğünü, karıları ve çocuklarını hakikaten ziyaret etmesi gerektiğine karar verdiğini, yeniden onlara katılmadan önce gelen postaları gözden geçirmesi ve bazı tekne yolculuklarını yeniden planlamak zorunda olduğunu açıkladı. Ayrıca Piskopos Love ile Arama Kurtarma Ekibi'nin onu hâlâ San Juan ve Garfield yörelerinde aramakta olduğundan endişe ettiğini anlattı. Abzug ve Hayduke'nin bir sonraki operasyonu en azından bir hafta ertelemelerini istedi.

Üçü Annenin Kafesi'nde kahvaltı ettiler. Ekonomik bir yerdi (yemeye uygun hiçbir şey yok) ve Page'in en güzel yerlerindendi. Klorlu portakal "suyunu" içtiler; hazır karışımdan yapılmış, zamk ve pamuktanmış hissi veren kreplerini; sodyum nitrat, sodyum nitrit sosislerini yediler ve fenollü kahvelerini içtiler. Klasik Page kahvaltısı olduğu ve şöyle

böyle değil, büsbütün berbat olduğu konusunda fikir birliğine vardılar. Ayrıca yakın geleceğin kapsamı konusunda da mutabık kaldılar.

Smith Utah çapındaki altı yüz elli kilometrelik kocalık görevleri turunu tamamlayacak, ailevi görevlerini yerine getirecekti. Sonra Utah Eyalet Otoyol Dairesi ve dairenin son faaliyetlerine yönelik planladıkları saldırı için bir araya geleceklerdi.

Peki, ya Bonnie ve George? George, Büyük Kanyon'un yukarısında, Bonnie'nin yukarıdan görmek istediği yamaçlardaki serin yüksek Kuzey Rim ormanlarında erken bir balayı planladığını itiraf etti. Ayrıca, ABD Orman Dairesi'nin ve Kaibab Platosu'ndaki kereste firmalarının mevcut faaliyetlerini araştırmak istiyordu.

İki adam Everest 24'teki Mallory ve Irvine misali birbirlerinin bileklerini sımsıkı kavradılar. Bonnie Smith'e sarıldı. Smith kamyonetiyle Cedar City, Bountiful ve Green River'a; George ve Bonnie de ciple Page'den Echo Kayalıkları, Marble Kanyonu ve ötelere gitmek üzere ayrıldılar.

Bonnie, en son ne zaman böyle hissettiğini hatırladı, Lee's Ferry'ye ve Kanyon'daki tarihi nehir gezisine giderken. Nehir kıyısındaki sakallı serseriye nasıl unutulabilirdi? Akanakları? Geceler boyu, yerkürenin Prekambriyen yaşlı bağırsaklarından aşağı, Lee's Ferry'den Temple Bar'a kadar, günden güne yoğunlaşan kamp ateşi komplolarını. Separation Wash yakınlarında erkeklerin karşılıklı ebedi yoldaşlık yemini etmelerini; yeminlerini burbon ve açık avuçlarından Hayduke'nin bıçağının ucuyla alınan kanla mühürlemelerini. Esrarın etkisiyle kafası güzel Bonnie, bu törene gülmüş ama ekibe zımnen kabul edilmişti. Shivwits Platosu'nun kıyısından dokuz yüz küsur metre aşağıda, geceyarısı yıldızlarının altında, kamp ateşinin kıyısında Sabotaj Çetesi doğmuştu...

Aşıklar gedikten aşağı inip, sağa, Bitter Springs'e doğru, sert bir dönüş yaptılar, Güle Güle Yine Bekleriz Navajo Toprakları'nın kuzey kenarı boyunca hızla ilerleyip Marble Kanyonu Köprüsü'nü ("bir gün bunu da," diye düşündü Hayduke) ve Arizona Kuşağı'nı geçtiler. Hayduke'nin cipini Paria Platosu ve Vermilion Kayalıkları'nın cephelelerinin altından batıya doğru hızla sürdüler, Cilff Dwellers Lodge'u geçip Houserock Vadisi'ne girdiler, kaya ve sıcak dalgalarının kızıl cehenne mi içinde Buffalo Ranch'in kapısını geçtiler ve kireçtaşı kütesinden (çöl

düzlüğünde karaya vurmuş bir balinaya benziyordu) yukarı, Kaibab Sırtı'nın doğusuna çıktılar. Burada cip, yokuş yukarı zorlanarak bin iki yüz metre rakıma, Kaibab Ulusal Ormanı'nın sarı çamlar ve çimenlik çayırlarına tırmandı.

Bütün iyi turistler gibi Jacob Gölü'nde yakıt almak, kahve içip börek yemek ve yanlarında götürmek üzere bira almak için durdular. Hava güneş ışığının, çam reçinesinin ve çimenlerin kokusuyla temiz ve hoş, aşağıda bekleyen berbat çöl sıcağına rağmen serindi. Akkavakların yarı saydam yaprakları ışıktaki balkıyor; ince, beyaz gövdeleri kozalaklıların oluşturduğu koyu arkaplanın önünde son derece zarif görünüyordu.

Jacob Gölü'ne varınca güneye, Büyük Kanyon'un kuzey kıyısında son bulan yola girdiler. Bonnie'nin aklında aşk, manzara ve çamlar arasında bir kulübe vardı; onun gibi bir romantik ve hayalperest olan Hayduke ise çoğunlukla mazoşist makineler, acı çeken çelikler, olağanüstü gerilim altında demirler, kendisinin "yaratıcı tahribat" dediği şeylere dair pek çok imgeyi düşünüyordu. Öyle ya da böyle, Teknokrasi'nin ilerlemesini, Büyüme'nin büyümesini, kanserli hücre ideolojisinin yayılmasını durduramayacaksa bile yavaşlatacaktı. "Tanrı'nın önünde yemin ettim," diye böğürür Hayduke kükreyen rüzgâra karşı (çünkü cipin kumaş tavanını açmışlardı) ve Jefferson'un sözlerini hatırlamaya çalışarak gözlerini kırıştırır, "insanoğlunun hayatı üzerindeki" –hafifçe hatalı ama kesinlikle isabetli bir şekilde– "her türlü kodumunun tiranlık biçimine karşı sonsuz düşmanlık duyacağım."*

"Peki ya insan kızının hayatı?" diye bağırır Abbzug.

"Sikeyim insan kızını," diye haykırır Hayduke neşeyle. Ve hazır aklına gelmişken de – "Ve hazır aklıma gelmişken de," diye ekliyor ana yoldan saparak ve ormana, çamların ve titreşen akkavakların altına, yoldan görünmeyen inek bokuyla beneklenmiş güneşli çayıra giden dar yola girer, "hadi!"

Cipi durdurur, motoru kapatır, Bonnie'yi kaptığı gibi çimlerin üzerine sürükler. Bonnie yiğitçe direnir, saçlarına yapışır, gömleğini yırtar, dizini bacaklarının arasına sokmaya çalışır.

* Thomas Jefferson'ın meşhur "I have sworn upon the altar of God, eternal hostility against every form of tyranny over the mind of man" [İnsan zihni üzerindeki zorbalığa karşı sonsuz bir düşmanlık besleyeceğime Tanrı önünde yemin ettim] sözlerine atıf yapıyor. (ç.n.)

“Seni kaltak,” diye hırlar, “sikicem seni.”

“Yaaa,” der Bonnie, “Dene bakalım, seni soysuz piç.”

İneklerin otlayarak biçtiği çayırdaki, dökülmüş yaprakların, çam iğnelerinin, nevrotik ve paniklemiş karıncaların üzerinde yuvarlandılar.

Bonnie az kalsın kurtuluyordu. Ama Hayduke sıkıca yakaladı ve yeniden yere çekti, iri kollarıyla sıktı; gözlerini, ağzını, yüzünü saçlarının kokusuna gömdü, ense kökünü ısırp kanını emdi, kulak memelerini dişledi...

“Kahrolası Yahudi kaltak.”

“Seni cahil, sünnetsiz goy* beyaz domuz.”

“İstiyorum.”

“Doğru düzgün yazamayan cahil.”

“Hemen şimdi.”

“Tamam. Öyle olsun.” Ama Bonnie üstteydi. “Başın bir inek boku yığınının içinde, farkında mısın? Umurunda değil. Tabii ki değil. Tamam. Başlıyoruz. Nerede bu? Bulamıyorum. Bu mu? Sen *bunu* mu kastediyordun? Merhaba anne, sen misin? Ben Silvia. Evet. Dinle anne, Hanuka Bayramı’nda gelemeyeceğim. Evet, öyle dedim. Şey, sevgilim yüzünden –Ichabod Ignatz’ı hatırlıyor musun?– havaalarını havaya uçurdu. Kendisi bir tür –oooh!– deli...”

Hayduke içine girdi. Bonnie içine çekti onu. Rüzgâr sarıçamların arasında uğulduyor, akkavaklar ürperiyor, yaprakları minik çağlayanlar gibi sesler çıkararak dans ediyordu. Küçük kuşların alçak ötüşleri, gri bir tilkinin sesi, uzak asfalt yoldaki arabaların vınlamaları, bütün mu normal, makul, ılımlı sesler dünyanın kıyısından aşağı süpürülmüş, telaşın içinde yitmişti.

Hayduke, orman ve çayırlara girip çıkarak; kireçtaşı platosunun dalgalı yüzeyinin oyuklarına, çukurlarına, çanaklarına inip çıkarak (sonsuz mağara sistemli bir sünger gibi muammalı) güneye, kereste endüstrisine, onun umutları ve korkularına doğru sürdü cipi. Bonnie yarı üzerinde, saçları rüzgârda bir flama gibi dalgalanarak ona yaslandı.

Güzel Vadi denilen çayırılığın kuzey ucunda ABD Orman Dairesi’nin Ayı Smokey levhasını güzelleştirmek ve düzeltmek üzere bir kez daha

* Yahudilerin Yahudi olmayanlar için kullandığı niteleme. (ç.n.)

durdular. Levha, meşhur sıkıcı ayının gerçek boyutlarda bir taklidiydi; korucu şapkası, kot pantolonu ve küreğiyle eksiksizdi ve üzerinde “Yalnızca SEN orman yangınlarını önleyebilirsin” yazıyordu.

Boyaları kapıp çıktılar yine. Sarı bir bıyık eklediler ve bu Smokey’nin sıkıcı ağzını kesinlikle güzelleştirdi; gözlerine de hafif dokunuşlarla bir akşamdan kalma kırmızılığı verdiler. Sundance Kid’deki Robert Redford’a benzemeye başladı. Bonny, Smokey’nin fermuarını açtı, resimli ifadeyle, apış arasına kıllı ama büzüşmüş taşakları olan pörsük bir çük çizdi. Smokey’nin yangın önleme konusundaki vaazına Hayduke bir yıldız ve dipnot ekledi: “Ayı Smokey saçmalıyor” (Tabii ki yangınların çoğuna göklerdeki şu buharlı hominid sebep olur, Tanrı; kılık değiştirmiş olarak, örneğin yıldırım biçiminde.)

Çok komik. Ancak, Amerika Birleşik Devletleri Kongresi, 1968’de Ayı Smokey’nin herhangi bir resmi temsilini kirletmek, sakatlamak yahut üzerinde herhangi bir değişiklik yapmak suretiyle yapılacak saldırıları Federal suç kapsamına almıştı. Bu yasadan haberdar olan Bonnie, Hayduke’yi cipe binmeye ve Ayı Smokey’yi Pinus ponderosa türünden en yakın ağaca asma, aynı şekilde ayının pörsümüş sallanan penisini tam bir ereksiyon halinde doğrultma arzusunu gerçekleştirmeden önce oradan ayrılmaya zorladı. “Yeter,” diye durumu açıkladı Abzug ve her zamanki gibi haklıydı.

Büyük Kanyon Ulusal Parkı’nın Kuzey Kıyı Bölgesi’nin girişinin altı kilometre kadar kuzeyinde bir kavşağa geldiler. Levhada DİKKAT KAMYON ÇIKABİLİR yazıyordu. Bu noktada Hayduke sola, asfaltlanmamış fakat geniş, doğuya doğru ormanın içine giden kereste yoluna girdi ve yepyeni bir manzarayla karşılaştılar.

Jacob Gölü’nden buraya kadar olan almış beş kilometrelik mesafe boyunca tek gördükleri sığır ve geyik sürüleriyle süslenmiş yeşil çayırlar; çayırların ötesinde akkavak, çam, ladin ve köknarlardan oluşan, el değmemiş olduğu anlaşılan ulusal ormanlar olmuştu. Dışarıya karşı maske. Ayaktaki ağaçların sahte cephesinin ardında, dört yüz metre eninde yeni filizlenmiş bir şerit uzanıyordu: Kereste çiftlikleri, ağaç plantasyonları; kiriş, kâğıt hamuru ve kontrplak endüstrisi için arazi fabrikaları.

Bonnie şaşırıp kalmıştı. Daha önce hiç böylesine tıraşlanmış bir orman kesimi çalışması görmemişti.

“Ağaçlara ne olmuş?”

“Hangi ağaçlara?”

“Ben de onu diyorum ya.”

Hayduke cipi durdurdu. Sessizce harap manzaraya baktılar. Bir kilometrekareden daha geniş bir alan iri ya da ufak, sağlıklı yahut hastalıkla, yaşlı yahut fidan demeden bütün ağaçlardan temizlenmişti. Hepsi gitmiş, sadece kökler kalmıştı. Ağaçların bulunduğu yerlerde şimdi kışın kar yağdığında yakılmak üzere bekleyen kocaman odun yığınları vardı. Tamamen kesilmiş ağaçların arasında kamyon, yükleyici ve buldozer izlerinden oluşan bir ağ vardı.

“Bunu bana açıkla,” diye bastırdı Bonnie. “Burada ne olmuş?”

Hayduke açıklamaya çalıştı. Açıklayıcının payına düşen kolay iş değildir.

Tıraşlama kesiminde, dedi, doğal ormanı bütünüyle temizlersin ya da endüstriyel orman yetiştiricisinin deyişiyle “yabani ağaçları” ve mısır, süpürge darısı, şeker pancarı yahut başka herhangi bir tarım mahsulü yetiştirirken yapıldığı gibi düzenli, düz, işlevsel diziler halinde tek bir ağaç türünü ekersin. Sonra giden humuslu toprağı telafi etmek için basarsın gübreyi, fidanlara büyüme hormonu enjekte edersin, mahsulün etrafını geyikler geçmesin diye çitlerle çevirirsin ve birörnek, hepsi birbirinin tıpkısı bir ürün yetiştirirsin. Ağaçlar önceden belirlenmiş belli bir boya erişince (olgunluğa değil, o çok zaman alır) ağaç hasadı makinelerinden oluşan bir filo yollarsın ve piçleri kesersin. Hepsini. Sonra gereksiz kısımların yakar ve tırmıklamaya, fidelemeye, gübrelemeye baştan başlarsın, tekrar ve tekrar, gittikçe daha hızlanarak ve daha sık, ta ki Malezya’nın Eşmerkezli Halkalar Çizerek Uçan Masal Kuşu gibi, gittikçe çapı küçülen halkalar çizerek kendi kıcının deliğinde kaybolana kadar.

“Anladın mı?” dedi Hayduke.

“Şey, evet ve hayır,” dedi Bonnie, “anlamadığım, eğer bu...” elini ve bilezikli bileğini çevrelerindeki çorak araziye doğru sallayarak “Demek istediğim eğer bütün bunlar bir ulusal orman idiye *ulusal* orman o zaman bize aitti, doğru mu?”

“Yanlış.”

“Ama sen dedin ki...”

“Hiçbir şey anlayamaz mısın sen? Seni saksocu New York Marksist liberali.”

“Ben New York Marksist liberali değilim.”

Hayduke tıraşlanmış alanı geçti. Kaibab’da doğal orman pek az kalmış olmasına rağmen, yine de gördükleri büyük ölçüde ormana benziyordu. Tıraşlama kesimler yeni başlıyordu. Çok şey kaybedilmiş olmasına rağmen, çok şey kalmıştı – ama çok şey kaybedilmişti.

Bonnie hâlâ tasalı, “Ağaçlarımız için bize ödeme yapıyorlar, değil mi?” diye sordu.

“Keresteciler bir alandaki ağaçları kesmek için ödeme yapar, elbette. En yüksek teklifi veren ABD Hazinesi’ne bir çek yazar. Orman Dairesi parayı, bizim paramızı, alır ve kaç geyik, turist ve sincap öldürebileceklerini görmek için kereste taşıma araçlarını üzerinde sürsünler diye bunun gibi düzgün yollar inşa etmek için harcar. Bir geyik on puan, sincap beş, turist bir.”

“Keresteciler şimdi nerede?”

“Pazar. Bugün tatiller.”

“Ama Amerika’nın keresteye ihtiyacı var. İnsanlara şu ya da bu türden bir barınak lazım.”

“Tamam,” dedi Hayduke, “insanlara barınak lazım.” Bunu kerhen söyledi. “Bırak evlerini taştan yapsınlar, Tanrı aşkına, olmadı Papagoların yaptığı gibi çamurdan ve çubuklardan. Ya da tuğladan veya briketten. Dak Tho’daki arkadaşlarım gibi içecek tenekeleri ve paket kutularından. Bırak da bir süre dayanacak evler yapsınlar, diyelim yüz yıl, dedemin Pennsylvania’daki kulübesi gibi. O zaman ormanları tıraşlamaları gerekmez.”

“Sen endüstri karşıtı bir devrim istiyorsun.”

“Evet. Hepsi bu.”

“Peki, bunu nasıl yapmayı öneriyorsun?”

Hayduke bu soruya kafa yordu. Keşke Dok burada olsaydı diye düşündü. Kendi beyni bir kış günündeki karter yağı gibi çalışıyordu. Grunge müzik gibi. Başkan Mao’nun düzyazıları gibi. Hayduke külliyetli gazabı ama küçük beyni olan bir sabotajcıydı. Bu sırada, öğleden sonranın geç saatlerinde cip Kaibab Ulusal Ormanı’nın daha da içlerine giriyordu. Güneş ışınlarında çam tozları yükseliyor, ağaçlar yapraklarından nem salıyor, münzevi ardıç kuşları ötüyor ve hepsinin üzerinde gökyüzü (başka alternatifi olmadığından) ödünç alınmış günbatımı renkleriyle mavi ve altın rengi güzelleşiyordu.

Hayduke düşündü. En nihayet aklına bir fikir geldi. “Benim işim kodumunun yabanını korumak. Korumaya değer başka bir şey bilmiyorum. Çok basit, değil mi?”

“Evet, çok basit bir düşünce.”

“Benim için yeterince iyi.”

Hayduke’nin aramakta olduğu yere geldiler. Burası yapacak işi olmayan lenduha gibi makinelerin alacakaranlıkta boş boş durduğu bir tıraşlama kesim arazisiydi. Buldozerler, yükleyiciler, taşıyıcılar, tankerler; kereste taşıyan kamyonlar dışında her şey bekliyordu, bir tek kamyonlar önceki cuma günü yüklü bir şekilde Fredonia’daki kereste fabrikasına doğru son seferleri için yola çıkmışlardı.

“Bekçi nerede?”

“Bekçi yoktur,” dedi Hayduke. “Bizden haberleri olmaz.”

“Olsun, sakıncası yoksa emin olmak isterim.”

“Bunu yaparız.”

Hayduke cipi durdurdu, indi ve tekerlek göbeklerini kilitledi, dörtçekere geçirdi. Yükleyicinin izlerinden çamurun içinde yığılmış kütüklerin ve odun yığınlarının etrafından dolanarak, kesik köklerin arasından geçerek aşağı yukarı gidip geldiler. Çam katliamı – seksen hektarlık bir alanda ayakta duran tek bir ağaç bile yoktu.

Şantiye bürosunu buldular; küçük bir karavandı, kilitli ve karanlıktı, evde kimse yoktu. Kapının üzerindeki metal levhada GEORGIA-PACIFIC CORP., SEATTLE, WASH. yazıyordu. Bu oğlanlar evlerinden çok uzaklara gelmişler anlaşılan, diye düşündü Hayduke.

Arabadan indi, kilitli kapıya vurdu, asma kilidi şangırdattı. Hiç kimse cevap vermedi; hiçbir şey cevap vermedi. Köklerin ötesindeki uzak ağaçlarda Bir sincap lak lak ediyor, bir mavi alakarga ciyaklıyor, fakat yakınlarda hiç hareket görünmüyordu. Rüzgâr bile durmuştu ve orman çevrelediği ölü alan gibi sessiz uzanıyordu. Bonnie Yolcu’yu hatırladı. Söyle onlara Yolcu geri geldi. Onlara söyle Yolcu hatırladı vs. Hayduke geri geldi.

“Eee?”

“Söyledim sana, burada kimse yok. Hepsi hafta sonu için şehre gitmiş.”

Bonnie başını çevirip yakındaki hareketsiz ama güçlü makinelere baktı, tıraşlanmış alanın ötesindeki ağaçlara. Sonra tekrar makinelere.

“Burada bir milyon dolarlık ekipman olmalı.”

Hayduke değer biçen gözlerle ekipmana baktı. “İki buçuk milyon dolar kadar,” dedi. Aslında ikisinin de bir şey bildiği yoktu. Bir an ikisi de sustu.

“Ne yapmalı?” dedi Bonnie, akşam serinliğini hissederek.

Hayduke, köpekdişleri alacakaranlıkta parlayarak, sııttı. Başparmaklar havada, iri yumruklarını kaldırdı. “Angarya zamanı.”

18. Doktor Sarvis Evde

Ameliyathanede zor bir gün. İlk bir göğüs ameliyatı, Güneybatı’ya on yıl geç, eski moda on dokuzuncu yüzyılın havasının yerini modern bilimsel düşünce ile değiştirilmiş hava aldıktan sonra gelen ve pnömonitle birlikte bronşiektaziye (genç memelilerde ender görülen bir hastalık), üzerine de birkaç yıl sonra Güneydoğu’nun en tipik hastalıklarından, alkalin topraklarla ilişkilendirilen ve çöl yüzeyinin tarım, madencilik yahut inşaat faaliyetleri nedeniyle bozulduğu yerlerden rüzgârla geniş ve uzak alanlara taşınan bir mantar hastalığı olan koksidioidomikoz yahut çöl hummasına yakalanmayı başaran ergen bir çocuğun sol akciğesinin inferior lobunun, lobektomi ameliyatı. Büyüyen ekonomi hastalığı bu çocukta ağır kanamalara yol açmıştı; lobun kesilip çıkarılması, nefes borusun dikilip delikanlının derisine iştirilmesi dışında başvurulabilecek bir yol yoktu.

İkinci olarak, rahatlamak için, Dok, bir hemoroidektomi ameliyatı yaptı; doktorun daima zevk aldığı basit bir operasyondur –elmanın koçanını kesip çıkarmak gibi– özellikle de hastası W.W. Dingledine (W. W. Dingledin mi? Ya, ta kendisi!) üstsüz dansçılara zorbalık eden taşralı, ak götlü, mavi burunlu New Mexico, Bernal Şehri Bölge Savcısı olduğunda. Dok’un on dakikalık rektal genişletme işlemi için alacağı ücret, bu durumda, düz hesap 500 dolar olacaktır. Fahiş mi? Elbette, elbette

fahişti, fakat bölge savcısı önceden uyarılmıştı: Savcılara mütecaviz işlem yapılacaktır.*

İşini bitirince, kan lekeli önlüğünü çıkardı, yanlış hemşireyi sağ kalçasından çimdikledi ve titreyen arka ayaklarının üzerinde badi badi yürüyerek yan kapıdan çıkıp dar yoldan soluk ama acımasız Albuquerque güneşinin fotokimyasal parıltısı altında el yordamıyla ilerlenen, yapay deri kaplamalı en yakın bara girdi.

Kokteyl garsonu geldi, gitti ve tekrar gelip gitti; karanlığın içinde süzülen bedensiz bir gülümseme. Dok martinisini yudumladı ve sol kürek kemiğinin altında yanan artık dikilmiş yirmi santimlik ameliyat kesikli çocuğu düşündü. Güneybatı, bir zamanlar Doğu'daki doktorların ciddi solunum vakalarını gönderdikleri yerdi. Artık değil; arazi ıslahçıları –bankerler, sanayiciler, parselciler, otoyol müteahhitleri ve temel kamu hizmetleri yöneticileri– otuz yıldan az bir süre uğraşarak Güneybatı şehirlerinin havası “standartlara ulaştırmayı”, yani bütün diğer şehirlerinki kadar kötüleştirmeyi başarmışlardı.

Dok, çocuğun akciğerlerine saldıran, kendisi dahil birkaç milyon yurttaşın mukoza zarlarını yiyip bitiren zehirlerin nereden geldiğini biliyordu. Görme sorunlarından tutun göz kaşıntılarına, alerjilerden astım ve amfizeme ve genel halsizliğe giden yol önünde dümdüz uzanıyordu, baştan sona hastalık bulaştırıcı. Burada, Albuquerque’de okul çocuklarının öğleden sonraları dışarıda oynaması yasaklanıyordu, derin soluma çocuk tacizcilerinden daha tehlikeliydi çünkü.

İkinci bir martini daha söyledi ve bakışlarıyla kızın yapısal olarak mükemmel uyluklarının masalar arasında eğriler çizerek geriye, servis barının krom kaplamalı tırabzanlarına doğru gidişini izledi. Kız yürürken doktor da uyluklarının iç yüzeylerinin sürtünmesiz bir yakınlıkla sürtündüklerini, nereye ve neden vardıklarını düşündü. Sabah rüyaları gibi keskin bir sızıyla Bonnie’yi düşündü.

Yeter. Bu mevzu yetti artık. Doktor, sendeleyerek dolgun güneş ışığına, trafiğin ister istemez yükselen gürültüsüne ve şehrin gerçekliğinin gerçek dışılığına çıktı. Bisikletini, aslında Bonnie’nin bisikletini, park et-

* Yazar burada “Violators will be prosecuted” [Mütecavizlere dava açılacaktır] ifadesini tersine çevirerek “Prosecutors will be violated” [Savcılara mütecaviz işlem yapılacaktır] kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

tiği (yamuk bir şekilde) yerde, cerrahi servisinin girişinin yakınındaki parmaklığın orada buldu. İlk fena halde yalpalayarak on vitesli aracıyla Iron Bulvarı'nın uzun yokuşunu birinci viteste çıktı (Taşralı çocuklar görse "kışını bisiklete taşımak için bacaklarını yoruyor derlerdi.

Kibirli demir savaş arabalarının içindeki deli sürücüler tehlikeli şekilde yakınından geçiyorlardı. Kahramanca ve bir başına güçlkle ilerliyor, trafiğe karşı tek başına direniyordu. Bir müteahhidin, iri boy bir beton karıştırıcısı kullanan hizmetkârı kornasını doktorun hemen kışının dibinde öttürdü. Dok yol vermeyi reddetti; pedal basarak orta parmağı dimdik kalkmış bir vaziyette bir elini havaya kaldırdı, *Chinga* diyerek sert bir cevap verdi. Kamyon şoförü yanından geçip giderken sürücü kabininde sakınmasızca sağa doğru iyice eğildi ve kolunu çıkardı yumruğu ve dikili parmağıyla: *Chinga tu Madre!* diye karşılık verdi. Dok, meşhur Napoliten çifte sokma hareketiyle, küçük parmak ve işaret parmağı bir et çevirme çatalının iki dişi gibi uzatarak karşılık verdi: *Chinga stugatz!* (Tercüme edilemez ve doğaya aykırı müstehcenlik.) Oh-oh! Bu kadarı fazlaydı: Bu kez fazla ileri gitmişti.

Kamyon şoförü, mikserini tiz fren sesleriyle kaldırım kaldırımın kenarına çekti, sürücü tarafındaki kapıyı açtı ve dışarı attı kendini. Dok zıplayıp kaldırıma çıktı ve bir beyefendi gibi dimdik oturup güzelce pedal çevirdi. Üçüncü vitesine geçti. Kamyon şoförü ardından birkaç adım koştu, durdu ve bir kornalar korosu kamyonun arkasından var gücüyle çalmaya başlarken dönüp şoför mahalline oturdu.

Hâlâ, daha bir buçuk kilometre boyunca, kendisi için en uygun yol olan Iron Bulvarı'nda devam eden Dok takip edilmekte olduğunun farkına vardı hoşnutsuzlukla. Omzunun üzerinden şöyle bir bakınca, beton kamyonunun hızlandığını ve Goliath misali yaklaştığını gördü. Kalbi hızla çarparak, için için yanan purosunu çaresizce çiğneyerek plan yaptı Dok. Köşe aklıdaydı, bir blok ilerideydi, şimdiden görebildiği devasa iki ayaklı iki yüzlü, çelik çerçeveli reklam panosu boş bir arsaya dikilmişti.

Dok bisikletini biraz yavaşlattı, kaldırıma olabildiğince yaklaştı ve birkaç arabanın geçmesine izin verdi. Çimento kamyonu şimdi tam arkasındaydı. Dok bir kez daha arkasına baktı ve sürücüye iki yönlü ağza alınmaz Calabria hakaretini yaptı yeniden. Havalı korna öfkeyle

anırarak karşılık verdi. Dok hızını daha da artırdı, beton kamyon arkasında gümbürderken altıncı vitese geçti. Köşeye yaklaştı; kaldırımdaki reklam panolarına giden toprak yola açılan dar geçide odaklandı. (Dok ve Bonnie bunlarda değişiklikler yapmışlardı önceden. Kamyon şoförüne bir kazanma şansı vererek, yapmak üzere olduğu verev sağ dönüşü işaret etti. Parmağı havadaydı, elbette.

O an geldi. Dok hafifçe yana yatarak, pedal çevirmeye hiç ara vermeden, zarafetle dönüş yoluna saptı. Bisikletinin minik selesine dik bir şekilde dik oturarak, çelik direklerin arasından ve çift yüzölçü reklam panosunun alt kenarının altından hızla ve pürüzsüzce geçti. Şapkasının tepesi çelik kirişi on beş santimetreyle sıyırdı. Çimento kamyonu peşindeydi.

Çarpışmayı duyduğunda, Dok durdu ve çember çizerek geri döndü, hasarı inceledi: Görkemli fakat ciddi değildi. Her iki reklam tabelası da devrilmişti, beton kamyonunun hâlâ dönen karıştırıcısının ve şoför mahallinin üzerindeydi. Karmakarışık enkazdan, Birim #17 Duke City Reddy-Mix Çimento ve Çakıl AŞ'nin yarılan radyatöründen bir gayzer gibi tıslayarak bir buhar sütunu yükseliyordu.

Dok sürücünün şoför mahallinden reklam tabelalarının gölgesine sürünerek çıkışını izledi. Kanayan burnu, ufak tefek ezikleri, yaraları ve şokta olduğu sayılmazsa, adam ciddi şekilde yaralanmamıştı. Sirenlerin gittikçe yükselen inlemeleri yaklaştı, vardı ve kapıların çarpılmasıyla öldü. Polis olay yerinin sorumluluğunu üstlenmişti. Tatmin olan Dok, pedal basıp masumca uzaklaştı.

Akşam yemeği öyle pek kolay olmadı. Dr. Sarvis yemek yemeye bayılırdı ama yemek pişirmekten nefret ederdi. Dört hafta buzlukta kalmaktan kuvarsit kadar sertleşmiş bir paket domuz pirzolasını sağa sola çarparak mutfakta aşağı yukarı epey bir dolaştıktan sonra konserve taze fasulyeye, –Benim Bonniem hangi cehennemde?– eskiden kalma artmış biraz Abzug tavuk salatası ve bir şişe biraya razı oldu. Walter Cronkite ve arkadaşlarından akşam haberlerini dinlemek için televizyonu açtı. Masaya oturdu ve bir kez daha posta kutusunda bulduğu kartpostalı inceledi.

Sevgili Babacık Dok, burada yukarılarda harika zaman geçiriyoruz geyikleri izleyerek çiçek topluyoruz ve General Havick gittiğimiz her yerde bizi izliyor hepimiz seni özlüyoruz ve yakında Page'de görüşürüz değil mi? Fry Kanyonu? Bir iki hafta içinde değil mi? Telefon edeceğim Butch & Bonnie & Seyrek Görülen Sıska

Kartpostalın üzerinde Jacob Gölü, Arizona damgası vardı ve üzerindeki resimde yaz yeşilliğine bürünmüş profilden görünen bir dağ yamacındaki koca kulaklı geyik ve akkavak görölüyordu.

Dok, tavuk salatası kadar soğuk ve süngüsü düşük, yalnız bekâr yemeğini yedi. Çeteyi özliyordu. Canlı havayı, çorak toprakları, küçük sarı çiçekleri, ardıç ateşinin kokusunu, ellerinin altında kumu ve kumtaşını hissetmeyi özliyordu. İyi işlerin keyfini, hareketini, verdiği tatmini özliyordu (Yerel Ekoloji Baskıncılarınızı Destekleyin.) Fakat en çok Bonnie'yi özliyordu. Gelmiş geçmiş bütün Abbzug'ların en güzelini.*

Haberleri izledi. Dünün aynısıydı. Genel kriz iyice yaklaşıyordu. Kurnaz sanat ve ekolojik pornoyla dolu reklamlar dışında yeni bir şey yoktu. Louisiana'nun bataklıkli nehir kollarından sahneler, yavaş çekimde uçan tuhaf kuşlar, dallarından sakal misali İspanyol yosunu sarkan servi ağaçları. Bu tarih öncesi manzaranın üzerinden Gücün sesi konuşuyor, pis bir samimiyetle, kendini göklere çıkarıyordu, Exxon Petrol Şirketi – onun düzenliliği, onun vahşi yaşamın tamamına yönelik o titiz ihtimamı, onun insan ihtiyaçlarını ne kadar umursadığı. İkinci birası elinde buzdolabından geri gelirken, Dok bir an televizyon ekranının karşısında durdu. Bir açık deniz sondajını gösteren uzun bir çekim. Kaparış cümlesinin üzerine yükselen müzik. Ekrandan, "Bilmek istersiniz diye düşündük" sözleri geçiyordu. Dok için çok fazlaydı. Birdenbire bütün bunlar çok fazla geldi. Botları ayağındaydı. Sağ ayağını geriye çekti ve ekranın tam ortasına bir tekme indirdi. Televizyon devasa bir ampul patlamış gibi bir ses çıkarak içeriye-dışarıya doğru patladı. Mutfakı mavi bir ışık doldurdu ve sonra doğduğu gibi öldü; floresan cam kırıkları ve pulları duvarlardan aşağı indi.

* Yazar, güzel anlamına gelen "bonny" ve Bonnie Abbzug'un adı arasındaki ses benzerliğini kullanarak "The bonniest Abbzug that ever lived" demek suretiyle kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

Dok yaptığı korkunç şeyi düşünmek için durdu. "Böylece McLuhan'ı* çürüttüm," dedi.

Yeniden masaya oturdu. Çinko sülfürün kokusu havada salınıyordu. Akşam yemeğini bitirdi ve tabakları zaten kirli bulaşıkla dolup taşmış bulaşık makinesine tıktı. Kapağa iyice yüklenerek kapattı. Kırılan camların sesi geldi. Bonnie'nin kedisini doyurup dışarı attı, mutfaktan çıktı, oturma odasında oturup bir puro yaktı ve büyük batı penceresinden somurtkan ihtişama, bir köz kümesini andıran şehre baktı. Şehrin üzerinde ve Rio Grande'nin ötesinde platin rengi soluk hilal akşam göğünde asılı, şehrin, nehrin ve çöl düzlüğünün üzerinde parlıyordu.

Dok, oralarda bir yerlerde olan arkadaşlarını düşündü; kendisi orta yaşlarını boşa harcarken, onlar uzak kuzey ve batıda, kayaların arasında, bu sade ışığın altında, yapılması gereken işleri yapıyorlardı. Boş durana şeytan iş bulur. Dr. Sarvis gazeteye uzandı. Arka sayfadaki tam sayfa ilanı gördü. Tekne Fuarı, Duke City Ice Area. Şu yeni yüzen evlere bir baksa iyi olur diye düşündü. Yarın ya da öbür gün. Bugünlerde.

19. Karanlıkta Yabancılar

Hayduke cipini gözlerden irak, ağaç kesim sahası girişinin civarındaki çam ağaçlarının arasına park etti ve Bonnie'yi, kulaklarını ve gözlerini dört açması talimatı vererek, kaputun üzerine yerleştirdi. Bonnie sabırsızlıkla başını sallayarak anladığını işaret etti.

Başına bir kask taktı, iş tulumu giydi, silahını ve silah kemerini kuşandı, iş eldivenlerini taktı, küçük bir fener ve diğer aletlerini aldı ve Bonnie'nin görüş alanından çıkıp kesim sahasının koyu alacakaranlığında dev makinelerin arasında bir gölge gibi solarak kayboldu. Bonnie okumak istedi ama hava çoktan karamıştı. Bir süre alçak sesle şarkılar söyledi ve gece için yuvalarına çekilen, başları kanatlarının altında, basit, zararsız kuş rüyaları görmek üzere uyumaya hazırlanan, ormanın

* McLuhan, "Reklam 20. yüzyılın en önemli sanat tarzıdır," sözleriyle meşhur Kanadalı iletişim bilimcisi. (ç.n.)

derinliklerindeki bilinmeyen ve görülmemiş kuşların ötüşlerini dinledi. (Kuşlar beyinsizdir.)

Orman sonsuz gibi görünüyordu. Rüzgâr bir süre önce durmuştu ve kuşlar duruldukça, sükûnet daha da arı ve derin bir hal aldı. Bonnie, etrafındaki yüksek varlıkların, kara kara düşünen sarıçamların; yüksek tepeleri katedral kuleleri gibi değişik açılarla, genişlemekte olan evrenimizin engin içlerini ellerinden geldiğince aydınlatan ve süsleyen o en parlak yıldızların, o şaşaalı ateş topu dizilerine doğru yükselen (çünkü yükselen her şey dallanmak zorundadır) Engelmann ladini ve beyaz köknarların hüznü ve kabarık kişiliklerinin farkındaydı. Bonnie bunu daha önce de görmüştü: Bir joint sardı ve yaktı. Bu sırada bir buldozerin karnını altında George W. Hayduke, bir Allis-Chalmers HD-41'in karterinin boşaltma tapasını açmaya çalışarak bütün gücüyle büyük bir somun anahtarına asılıyordu. Allis-Chalmers sadece en büyük buldozerleri yapar. İngilizanahtarı doksan santim uzunluğundaydı –buldozerin alet kutusundan almıştı– ama o kare şeklindeki somunu döndüremiyordu. Uzatma borusunu aldı, anahtarın sapına bir eldiven gibi uyan doksan santim uzunluğundaki çelik boruyu taktı ve yeniden asıldı. Bu kez somun döndü, bir milimetre bile değil. Bütün ihtiyacı olan buydu; Hayduke yeniden yüklendi ve somun dönmeye başladı.

Şimdiye kadar dramatik bir şey yapmamıştı, sadece rutin işlemleri yapıyordu. Mümkün oldukça, bu HD-41 vakasından olduğu gibi, karter yağını boşaltıyordu, niyeti gitmeden önce motoru çalıştırmaktı. (Gürültü faktörü.) Anahtarı yoktu ama ihtiyacı olan anahtarı büro karavanının kapısını kırıp girerek bulabileceğini tahmin ediyordu.

Bir tur daha döndürdü mü, yağ boşalmaya başlardı. Hayduke vücudunu geri çekti, anahtarın sapına geçirdiği boruya yeniden yapıştı. Ve donup kaldı.

“Nassın, ortak?” dedi adamın sesi, kalın ve pesti, adamların aralarında altı metreden fazla yoktu.

Hayduke beline taktığı silaha davrandı.

“Yoo, onu yapma.” Adam bir düğmeye bastı, güçlü bir el lambasının ışığını doğrudan Hayduke'nin gözlerine tuttu. “Bende bu var,” dedi, on iki kalibrelik bir av tüfeği olduğu anlaşılan silahının namlusunu Hayduke görsün diye ışığın altına tutarak. “He, dolu,” dedi. “Ateşe hazır ve bir çingiraklı yılan gibi hassastır.”

Adam sustu. Hayduke bekledi.

“Tamam,” dedi adam, “devam et de bitir oradaki işini.”

“Bitir?”

“Devam et.”

“Bir şey arıyordum,” dedi Hayduke.

Adam rahat, keyifle güldü ama gülüşünde gözdağı da eksik değildi. “Öyle mi?” dedi. “Gecenin karanlığında bu lanet buldozerin yağ karterinin kapağının altında ne bok arıyorsun acaba?”

Hayduke dikkatle dinledi. Adamın sorduğu *iyi* bir soruydu. “Şey,” dedi ve tereddüte düştü.

“İyice düşün. Vakit var.”

“Şey...”

“Pek mühim olmalı.”

“He ya. Şey, ben – şey, ben buldozerlerle ilgili bir kitap yazıyorum da nasıl görünüyorlar, bir baksam iyi olur diye düşündüm. Alttan.”

“Bu pek iyi değildi. Nasıl görünüyorlar?”

“Yağlı.”

“Ben sana söyleyebilirdim bunu ortak, bu sıkıntıya girmemiş olurdun. Elindeki o uzun anahtar da neyin nesi? Kitabı onunla mı yazıyorsun?”

Hayduke hiçbir şey demedi.

“Hadi,” dedi adam, “devam et ve işini bitir.” Hayduke tereddüt ediyordu. “Yapsana. Döndür şu kapağı. Yağı akıt.”

Hayduke söyleneni yaptı. Silah da tıpkı fener gibi, suratına doğrultulmuştu ne de olsa. Yakın mesafede bir çifte güçlü bir ikna edicidir. Uğraştı, tapayı gevşetti; yağ altüst edilmiş toprağın üzerine akmaya başladı, pürüzsüz, yoğun ve özgürce.

“Şimdi,” dedi adam, “anahtarı bırak, ellerini başının arkasına koy ve sırtüstü, yan yan çık bakayım oradan.”

Hayduke itaat etti. Kıvrana sürüne, ellerini kullanmadan buldozerin altından çıkmak zordu. Ama yaptı.

“Şimdi yüzükoyun dön.” Hayduke itaat etti. Adam çömeldiği yerden kalktı, yaklaştı, Hayduke’nin silahını aldı, geri çıktı ve yeniden çömeldi. “Tamam,” dedi, “dönüp doğrulabilirsin.” Hayduke’nin silahını inceledi. “Ruger, .357 Magnum. İyi silah.”

Hayduke adama döndü. “Şu ışığı gözüme gözüme tutmak zorunda değilsin.”

“Haklısın ortak.” Yabancı ışığı söndürdü. “Kusura kalma.”

Birden çöken karanlıkta karşı karşıya durdular, muhtemelen ikisi de kimin daha hızlı ve gece görüşünün daha iyi olduğunu kestirmeye çalışıyordu. Fakat yabancı'nın parmağı tüfeğinin tetiğindeydi. Yüksek platonun yıldız ışığında birbirlerini yeterince görebiliyorlardı. Bir süre ikisi de kıpırdamadı.

Yabancı gırtlığını temizledi. “Çok yavaş çalışıyorsun,” diye şikâyetlendi. “Seni nerdeyse bir saattir izliyordum.”

Hayduke hiçbir şey demedi.

“Ama temiz iş yaptığını görebiliyorum. Gerektiği gibi. Hoşuma gitti bu.” Adam yere tükürdü. “Ötede, Powder Nehri'nde gördüğüm beceriksiz herifler gibi değilsin. Ya da Tucson civarındaki şu çocuklar gibi. Ya da treni raydan çıkaran şu deliler – adın ne?”

Hayduke ağzını açtı. Henry Lightcap? diye düşündü. Joe Smith? Şey nasıl olurdu...

“Boşver,” dedi adam, “bilmek istemiyorum.”

Hayduke yıldız ışığında, üç metre ötede, karşısında duran ve gittikçe netleşen yüze dikkatle baktı. Yabancı'nın bir maske giydiğini gördü. Gözlerini örten kara bir maske değil, sadece çenesini, ağzını ve burnunu kapatacak şekilde bağlanmış bir bandanaydı. Maskenin üzerinde koyu renkli bir göz parlıyor, sarkık kenarlı bir şapkanın altından ona bakıyordu. Öbür gözü kalıcı bir göz kırpmayla kapanmış gibi görünüyordu. Hayduke nihayet adamın sol gözünün yerinde olmadığını, hiç şüphesiz eski bir bar kavgasında, efsanevi bir savaşta uzun zaman önce kaybedilmiş ve unutulmuş olduğunu anladı.

“Kimsin sen?” dedi Hayduke.

Maskeli adam şaşkın ve incinmiş bir ses tonuyla konuştu. “Bunu bilmek istemezsin. Güzel bir soru değil bu.”

Sessizce birbirlerine baktılar.

Yabancı pis pis güldü. “Bahse girerim beni bekçi sandın, öyle değil mi? Seni biraz terlettim, ha?”

“Bekçi nerede?”

“Orada.” Yabancı, önüne kapılarında şirket çıkartmaları bulunan bir kamyonetin park edilmiş olduğu yakındaki büro karavanını işaret etti başparmağıyla.

“Ne yapıyor?”

“Hiçbir şey. Elini kolunu bağladım ve ağzını tıkadım. Ama iyi. Pazartesi sabahına kadar öyle kalır. Ağaç kesenler o zaman geri gelir ve çözerler onu.”

“Pazartesi sabahı dediğin yarın sabah.”

“He, sanırsam yavaştan buradan gitmem iyi olur.”

“Neyle geldin buraya?”

“Bu tür işler yaparken at binmeyi yeğlerim. Çok hızlı değil belki, ama daha sessiz.”

Tekrar sustular.

“Ne demek istiyorsun?” diye sordu Hayduke, “Bu tür işler derken?”

“Senin yaptığının aynısı işler. Çok fazla soru soruyorsun. Atımı görmek ister misin?”

“Hayır. Silahımı istiyorum.”

“Tamam.” Yabancı silahı geri verdi. “Bir dahaki sefer nöbetçini daha yakına koy.”

“Kız nerede?” Hayduke silahını yeniden kılıfına koydu.

“Tam senin bıraktığın yerde, cipin üzerinde, şu küçük esrarlı sigaralardan birini tütürüyor. Ya da tütürüyordu.” Yabancı durup kendilerini çevreleyen geceye baktı, sonra yeniden Hayduke’ye döndü. “Al sana istediğin bir başka şey daha,” dedi, cebini karıştırarak ve bir tomar anahtarı uzatarak. “Şimdi şu makineleri çalıştırıp bir güzel yakabilirsin.”

Hayduke anahtarları şingırdattı; büro karavanına doğru baktı. “Bekçiyi emniyete aldığından emin misin?”

“Elini, ayağını bağladım, ağzını tıkadım, fena halde sarhoş ettim ve kilitledim.”

“Fena halde sarhoş ettim de ne demek?”

“Ben geldiğimde yarı sarhoştun zaten. Faka bastırınca, içmekte olduğun burbon şişesini bitirttim. Korkmuş ve mutlu, kendinden geçti.”

Demek kapıyı çaldığımda o yüzden ses etmedi. Hayduke maskeli yabancıya baktı. Besbelli gitmeye hazırlanıyor, ayaklarını sürüyordu.

Karanlığın içinden gergin ve korkulu bir ses yükseldi. “George iyi misin?”

“İyiyim,” diye bağırarak cevapladı. “Sen yerinde kal Natalie. Nöbete devam et. Ayrıca benim adım Leopold.”

“Peki Leopold.”

Hayduke yanındaki buldozerin kocaman koyu gövdesine bakarak anahtarları şıngırdattı. “Bu şeyin nasıl çalıştırıldığından emin değilim,” dedi.

Maskeli adam, “Sana yardım edeyim. Çok da acelem yok,” dedi. Uzakta, ağaçlıkların içinde bir yerlerde bir at ayaklarını yere vurdu, kıpırdandı, hafifçe kişnedi. Adam dinledi, başını o yöne çevirdi. “Sessiz ol Rosie. Hemen geliyorum.” Hayduke’ye döndü. “Hadi.”

“Büyük buldozerin sürücü koltuğuna tırmandılar. Yabancı anahtarları geri aldı, birini seçti ve zemindeki fren pedallarının arkasındaki erişim levhasını açtı. Hayduke’ye ana kumanda düğmesini gösterdi ve düğmeyi çevirdi. Hita Marina’daki eski moda Cat’in aksine, bu makine tamamıyla bir dizi akünün enerjisiyle çalıştırılıyordu.

“Tamam,” dedi tek gözlü adam, “şimdi şuradaki, vitesin yanındaki küçük düğmeye bas.

Hayduke düğmeye bastı. Marş motoru solenoyiti volan halkası dişlisiyle marşı çalıştırdı: On iki silindirli, dört zamanlı turbo şarjlı Cummins dizel, öksürerek canlandı – yirmi sekiz bin santimetre küp sıkıştırılmış piston gücü. Hayduke zevkten dört köşeydi. Gaz kolunu çekti ve motor işe hazır, güzelce hızlandı. (Ama hızla ısınıyordu da.)

“Bu makineyle bir şeyler yapacağım,” dedi yabancıya.

“Evet, yapacaksın.”

“Yani bir şeylerin yerini filan değiştireceğim.”

“O zaman acele etsen iyi edersin. Birkaç dakika dayanır en fazla.” Yabancı kontrol paneline baktı: Yağ basıncı sıfır, motor sıcaklığı yükseliyor. Tuhaf, hasta bir köpeğin inlemesine benzeyen sağlıksız bir ses gelmeye başlamıştı bile.

Hayduke kilitleme kolunun kilidini açtı ve hız değiştirme kolunu vitesine geçirdi. Buldozer, inik bıçağa yüklenip, bir ton çamur ve iki sarıçam kökünü Georgia-Pasifik bürosunun yanına yığarak öne doğru sıçradı.

“O tarafa değil,” diye bağırdı yabancı. “Orada bir adam var.”

“Tamam.” Hayduke makineyi durdurdu, karavanın buruşmuş duvarına yığıldıklarını olduğu yerde bıraktı. Geri vites taktı ve buldozer Georgia-Pasifik kamyonetinin üzerinden geçti; kamyonet bir bira kutusu gibi dümdüz oldu. Buldozeri döndürdü, enkazı iyice çamura gömdü.

Başka? Hayduke yıldız ışığında, başka bir hedef arayarak etrafına baktı.

“Bak bakalım şuradaki Clark taşıyıcıya neler yapabilirsin,” diye bir öneride bulundu maskeli adam.

“Tamamdır.” Hayduke buldozerin bıçağını kaldırdı ve tam gaz –saatte sekiz kilometre– taşıyıcıya bindirdi. Taşıyıcının çelik iskeleti yoğun ve tatmin edici bir çıtırdamayla bumburuşuk oldu. Buldozeri iki yüz derece döndürdü ve mazot dolu tanker kamyonuna yöneldi.

Biri ona bağıırıyordu. Bir şey ona bağıırıyordu.

Tam gaz ileri. Buldozer dişli tekerleklerinin bir tur dönmesiyle yalpaladı ve durdu. Motor bloğu çatırdadı; ısrarlı ıslık sesleriyle buhar püskürdü. Makine yaşama savaşı veriyordu. Manifoldun içinde bir şey patladı ve egzoz borusundan yıldızlara sıcak kıvılcımlar fırlatan mavi bir alev fışkırdı. Yataklarında sıkışan on iki piston silindirler ve blokla bir oldu –birleşti ve kaydadı– birleşik, hareket ettirilemez, yekpare bir entropik akkor moleküler kütle. Her şey Bir oldu. Bağırıtı sürüyordu. Elli bir tonluk buldozer gecenin içinde çığlık atıyordu.

“Kaynadı,” dedi maskeli adam. “Yapabileceğimiz hiçbir şey yok.” Arkadan, sekiz tonluk kesicilerin altından indi. “Hadi gidelim,” diye bağırdı. “Birileri geliyor!” Ve karanlığa karıştı.

Hayduke kendini topladı, buldozerden indi. Hâlâ birinin kendisine bağırdığını işitiyordu. Bonnie.

Bonnie, Hayduke’yi kolundan çekti, ormanın içinde bir yeri işaret etti. “Göremiyor musun?” diye bağırdı. “Işıklar, ışıklar! Neyin var senin?”

Hayduke bakakaldı, sonra Bonnie’nin kolunu kavradı. “Bu taraftan.”

Bir kanyon gümbürtüyle açık alana girerken, açıklık boyunca, köklerin arasından, ormanın sığınağına koştular. Projektörler ışıdı, bir ışıldak açıklığı taradı ve ışığa yakalanmaktan kıl payı kurtuldular.

Tam olarak değil. Ormanda, dost ağaçların arasındaydılar. Cipe doğru olduğunu düşündüğü bir yönde, karanlıkta el yordamıyla ilerlerken, Hayduke toynak sesleri duydu. At üstünde biri dörtnala geçip gitti. Islıklar çalan buldozerin yanında duran kamyondan birkaç adam indi: bir, iki, üç – karanlıkta saymak imkânsızdı. Hayduke ve Abzug ışıldağın atı arayarak açıklığı ve ağaçları tarayışını izlediler.

Yine çok geç kalmışlardı: Süvariye görmeleriyle, ormanın içinde, yoldan aşağı, geçen ucuna doğru atını sürüp gitmesi ve gözden kaybetmeleri bir olmuştu. Beyhude bir serzenişle bir iki silah sesi duyuldu, sustu. Toynak sesleri hafifleyip uzaklaştı. Kamyondaki adamlar büro karavandaki, duvarları tekmeleyen adama yardıma gittiler. Önüne yığılan molozun sıkıştırdığı kapı yüzünden, onu oradan çıkarmakta hayli zorlanacaklardı.

Bonnie ve George cipe bindiler.

“Tanrı aşkına, kimdi o?” diye sordu Bonnie.

“Bekçi herhalde.”

“Hayır, atın üstündeki adamı soruyorum.”

“Bilmiyorum.”

“Onunlaydın.”

“Hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Kapını kapat da gidelim buradan.” Hayduke motoru çalıştırdı.

“Bizi işitirler,” dedi Bonnie.

“O buldozer öyle afkururken duymazlar.” Yıldızların ışığı dışında hiç ışık olmadan sürdü ağaçların dışına yavaşça ve ana orman yoluna çıkıp otoyola, ardından North Rim’e yöneldi. Yeterli bir mesafe kat ettiğine kanaat getirince farları yakıp gaza bastı. İyi ısınmış cip mırılayarak kolayca hızlandı.

“Adamın kim olduğunu bilmiyor musun gerçekten?”

“Bilmiyorum sevgilim. Bütün bildiğim sana söylediklerim. Sen ona Kemosabe de.”

“Ne biçim bir ad bu?”

“Paiute dilinde bir sözcük.”

“Anlamı ne?”

“Kalın kafa.”

“Bu mantıklı. Bu uygun. Açım. Doyur beni.”

“Şu kesim alanından birkaç kilometre uzaklaşana kadar bekle.”

“O kamyonda ne vardı?”

“Bilmiyorum ve öğrenmek için etrafta oyalanmayı da istemedim, sen ister miydin?” Bonnie’nin üstüne gitmeye karar verdi. “İster miydin benim becerikli nöbetçim?”

“Bak,” dedi Bonnie, “bu yüzden üzerime gelme. Sen cipin yanında kalmamı söyledin, ben de dediğini yaptım. Tıpkı senin bana söylediğin gibi yolu gözlüyordum.”

“Tamam,” dedi Hayduke.

“Şimdi kapa çenenin.”

“Tamam.”

“Ve beni eğlendir, sıkıldım.”

“Tamam. Al sana bir eğlence. Gerçek bir bilmece. Yalnız Korucu ile Tanrı arasındaki fark nedir?”

Ağaçların arasından tıngırdarak ilerlerken Bonnie cevabı düşündü. Küçük bir sigara sardı ve düşündü, düşündü. En sonunda, “Ne aptalca bir bilmece. Pes ediyorum.”

“Yalnız Korucu gerçekten var.”

“Anlamadım.”

Hayduke uzandı, Bonnie’yi tuttu, kendine çekip sıcacık yanına yasladı. “Boşver.”

20. Suç Mahalline Dönüş

Hayduke ve Abzug yasadışı (ateş yakma izni bile olmaksızın) ve bütün kurallara aykırı bir şekilde asfalt yoldan halka kapalı bir yangın yoluna sapıp akkavakların altında kamp yaptılar.

Geç uyandılar ve yatakta kahvaltı ettiler.

Kuşlar ötüyor, güneş parlıyordu vs. Daha sonra Bonnie, “Şimdi bir şeyler yemek istiyorum,” dedi.

Hayduke onu branç kuşluk yemeği için North Rim’e götürdü. Portakal suyu, pekan cevizli waffle, göz göz pişirilmiş sahanda yumurta, tereyağında kavrulmuş patates, jambon, kızarmış ekmek, süt, kahve ve İrlanda kahvesi ve her biri birer dal maydanoz yediler. Hepsi harikaydı. Hayduke, Bonnie’yi pansiyonun terasına çıkardı ve Colorado Büyük Kanyonu’nun yüksek kıyısından manzarayı gösterdi.

“Kusursuz,” dedi Bonnie.

“Grand Kanyon’u gördün mü, hepsini gördüm say,” diyerek Bonnie’ye katıldı Hayduke. Onu Cape Royal’e, Point Imperial’e ve en

nihayet Point Sublime'e götürdü ve ikinci gece de yasadışı bir şekilde orada kamp yaptılar. Güneş yasal bir şekilde batarken (batıdan) bin sekiz yüz metre yukarıdan, ağzını açmış esneyen uçuşuma baktılar.

"Uçuşum bana esniyor," dedi Hayduke.

"Uykum var," dedi Bonnie.

"Tanrım, daha güneş yeni batıyor. Senin derdin ne?"

"Bilmiyorum. Hadi yatmadan önce biraz şekerleme yapalım."

Hareketli bir hafta sonu olmuştu. Uzanıp biraz daha dinlendiler.

Rüzgâr aşağılardan, çok çok aşağılardan Boucher Akanakları'nın alkışlarını taşıyıp getiriyordu. Yukaların kurumuş dalları ve boş tohum keseleri, yıldızların altında, kıyıdaki kayaların üzerinde hışırdıyordu. Yarasalar cıvıdayarak, kaçınma manevraları yaparak hayatları pahasına uçan sineklerin ardından dalışlar yapıyor, zikzaklar çiziyordu. Uzaklardan, ormanın içinden hoyrat bir gecekuşunun korna sesine benzeyen ötüşü duyuldu. Gecekuşları şatafatlı günbatımına karşı yükseliyor, yukarılara tırmanıyor ve böcek yakalamak için aniden dalıyordu; birdenbire balıklama dalışa geçerlerken kanatlarından çıkan ses uzaktan duyulan bir boğa kükremesini andırıyordu. Boğayarasası. Ormanın derinliklerinden, çamların karanlığından münzevi bir ardıçkuşu seslendi –kime?– o flüt sesine benzeyen gümüşsü tonlamalarıyla. Galip şair. Başka kuşlar, papağanlar, kuzgunlar, bir çiftlik işçisinin burun silmesine benzeyen sesiyle Kaibab su tavukları derhal cevap verdiler.

Bonnie'nin plasebosunu son derece yavaş hareketlerle elden ele geçirdiler. Esrarlı cigara deliliği. Seni seviyorum, Mary Jane.*

"Dinle," diye mırıldandı George W. Hayduke, aşırı güzellik, sevgi, şefkat, uyuşturucu, am, günbatımı, kanyon manzarası ve ormanın flütümsü sesleriyle kalbi baştan çıkmış, beyni hasar görmüş bir halde. "Ne var biliyor musun, Bonnie?"

"Ne?"

"Hep böyle devam etmemiz *gerekmez*. Biliyorsun değil mi?"

Bonnie ağırlaşmış gözkapaklarını açtı. "Neymiş o gerekmeyen?"

"Sürekli hayatımızı tehlikeye atmamız. Bizi yakalayacaklar, biliyorsun. Beni öldürecekler. Buna mecbur kalacaklar."

* Mary Jane, esrarlı cigara için kullanılan bir ad. (ç.n.)

“Ne? Kim? Kim öldürecek?”

“Eğer böyle devam edersek... Oregon’a gidebiliriz. Orada insanlar olduğunu duydum. Yeni Zelanda’ya gidebiliriz, kuzu besleriz.”

Bonnie dirseklerinin üstünde doğruldu. “Bana mı söylüyorsun? Sen aklını mı kaçırdın? *Hasta* filan mısın, George? Kaç tane –ver şu jointi bana– sen *kimsin* yahu?”

Hayduke’nin uyuşturucu etkisindeki gözleri altmış kilometre öteden ona bakıyordu, koyu kahverengi gözbebekleri dama taşları büyüklüğünde. Poker çipleri. Mantarlar. Sihirli mantarlar. Hayduke’nin suratında, alacakarınlığın grimsi maviliğinde, yavaş yavaş, bir kurdunki kadar kötücül, geniş, meşum, ısıltılı sırıtışı belirdi.

“İnsanlar bana...” dedi, dili bir şalgam kökü kadar kalın ve hissiz, “insanlar...”

“İnsanlar sana?” dedi Bonnie.

Yeniden denedi. “Bana şey derler... başkaları bana...” Uyuşuk dudaklarının üzerine parmağını götürdü. “Şşşşşş... Kemo... sabe... derler...”

“Kalınkafa?”

“Evet,” dedi, kafası bir milyon ve mutlulukla gülümseyerek. Güldü ve yeniden devrildi, Bonnie’nin yanına. Yan yana uzandılar, gülerek, fermuarla birleştirilen kaz tüyü, rahat uyku tulumlarının üzerine.

Sabahleyin Hayduke düzelmiş, esrarın verdiği berbat baş ağrısına rağmen musibet ve taşkın benliğine geri dönmüştü. “İşe dönelim,” diye homurdandı, Bonnie’yi uyandırarak. “Bu hafta icabına bakmamız gereken üç köprü, bir demiryolu, bir açık maden işletmesi, bir enerji santrali, iki baraj, bir nükleer reaktör, bir bilgisayar veri merkezi, altı otoban projesi ve bir de Arazi Yönetim Bürosu manzara izleme yeri var. Kalk, kalk, kalk. Biraz kahve yap, kahrolasica lanet, yoksa seni Bronx’a geri postalarım.”

“Sen ve başka kim, arkadaşım?”

Kuzeye doğru yola çıktılar, ulusal parktan çıkıp ulusal ormana girdiler. Dost canlısı (Amerikan Ormancılık Birliği) orman korucuları tarafından işletilen bütün Amerikalılar ait ormanlar. Smokey Bear levhası kaldırılmıştı. Jakob Gölü’nde yakıt almak, bira dolabını doldurmak

(normale dönüş, diyor Hayduke) ve birkaç suçlayıcı kartpostal yollamak için durdular. Devam. Hayduke ormandan çıkan sağ çatala saptı, doğuya doğru, sırttan aşağı, Houserock Vadisi'nin sıcak dalgaları içinde yüzen Mars kırmızısı çölüne doğru devam etti. Kendilerinden ve hayattan memnun, çölü geçtiler, Kaibito Platosu'na çıktılar ve güneydoğuya Page'in ötesine, Black Mesa & Powell Gölü Demiryolu ne âlemde diye bakmaya gittiler. Cipi yoldan uzakta Kaibito Kanyonu kavşağı civarında, yoldan uzağa sakladıktan sonra hayal gördüren Navajo güneşinin altında kuzeye doğru birkaç kilometre tırmandılar. Uzaktan demiryolunu gördüler. Yönlerini doğru şekilde belirlediler ve çıplak kayaların üzerinde, dürbünle, Kaibito Kanyon Köprüsü'ndeki onarım çalışmalarını izleyebilecekleri yüksek bir noktaya çıktılar

"Yeniden elektrik verilmiş," dedi Hayduke.

"Ver ben de bakayım," dedi Bonnie.

Dürbünle demiryoluna, onarım trenine, bir açık yük vagonundan I kesitli kirişler indiren ve yatağında dönerek kirişleri yeniden kurulan köprü temellerinin üzerine koyan yeşil renkli büyük Bucyrus - Erie vinçe baktı. Mühendisler, teknisyenler ve işçiler çalışma sahasında karıncalar misali kaynaşıyorlardı. İki ucu birleştirilen ve direkleri yeniden dikilen elektrik hattı kanyon boyunca asılıydı ve ihtiyacı olanlara yüksek voltajlı elektrik taşıyordu. Kömür vagonları, aşağıda gölgede, bir araba mezarlığındaki gibi üst üste yığılmış, olası bir kurtarıma bekliyordu.

"Kararlı organizasyon," dedi Bonnie. Şimdi artık, diye düşündü, piramitlerin, Çin Seddi'nin nasıl ve niye yapıldığını biliyoruz.

"Elektrik santrali o kömürü istiyor," dedi George "ve çok istiyor. P.G. ve E ziftlenecek kömür istiyor. Onları yine durduracağız Abzug."

Kumtaşı resiflerinin arasından geçerek, kumluk alanlarda zorlukla ilerleyerek otoyola geri döndüler. Yaklaşmalarıyla konfeti gibi pır diye havalanan bir mavi alakarga sürüsünün bulunduğu çöl ağaçlarının arasına saklanmış cipin yanına gittiler.

"Aletler, eldivenler, kasklar," diye bağırdı Hayduke.

"Hangi aletler?"

"Çit penseleri. Elektrikli testere."

Silahlanmış ve donanmış vaziyette, kurutulmuş et, incir ezmesi dolgu bisküvi ve elma yiyerek demiryoluna doğru ama bu kez farklı bir

yoldan yürüdüler. Karınüstü bir kumulun üzerine yatarak yeni malzemeler getirmek üzere Page'e geri giden trenin zangırdarak geçişini izlediler. Tren bir bükümü dönüp gözden yitti. Hayduke işe koyulmak üzere giderken, Bonnie de elinde dürbün, gölgeli bir ardıcın altında gözcü durdu.

Hayduke, kumun üzerinde ayaklarını sürüyerek ilerledi, hayvanların girmesini engellemek için çekilmiş çiti kesti, çitin dibinde birikmiş yuvarlanan çalı yığını bir yana itti ve en yakın elektrik direğine yürüdü. Öbürleri gibi bu direk de germe halatıyla yere sabitlenmişti. Bonnie'ye baktı. Bonnie, devam et, diye işaret etti. Elektrikli testereyi çalıştırdı ve gürültüyle ama çabucak direğin tabanına yakın bir çentik attı. Testereyi durdurdu, Bonnie'ye baktı ve dinledi. Bonnie her şey yolunda işareti verdi.

Hayduke bir sonraki direğe koştu, aynı türden bir kesik açtı. Bitirdi, motoru durdurdu ve nöbetçisiyle durumu kontrol etti. Tamamdı. Üç direği daha çentti. Direkleri yalnızca germe halatları ayakta tutuyordu. Tam altıncı direğe başlıyordu ki göz ucuyla Bonnie'nin çılgınca el kol hareketleri yaptığını –testerenin sesinden duyulamayacak kadar uzaktaydı– gördü. Aynı anda, daha görmeden, bir helikopterin nefret ettiği, ödünü koparan pata! pata! pata! pata! seslerini duydu. Testereyi durdurdu ve testereyle birlikte yol yatağından aşağı, hendeğin içindeki beline varan yuvarlanan çalı yığınının içine attı kendini. Çalıların altında kıvrılıp büzülerek görünmez olmaya çalıştı, tabancasını çekti ve ateşli ölümü bekledi.

Helikopter sırtın üzerine geldi ve sesi birdenbire çok daha yükseldi, korkunç, delice bir hal aldı. Makine otuz metre yukarıdan, bir Pteranodon gibi tangırtyla geçerken hava zangırdadı. Türbülans Hayduke'yi yere doğru bastırdı. Öldüğünü sandı ama o şey uçmaya devam etti. Çalılarının aralarından baktı ve helikopterin sağdan, doğuya doğru birbirine yaklaşan rayları izleyerek uzaklaştığını gördü. Çentilmiş direkler hafifçe salındı ama düşmedi.

Helikopter gitmişti. Bekledi. Bonnie'den eser yoktu; o da bir şekilde bir şeylerin altına saklanmış olmalıydı. Makinenin belli belirsiz son titreşimleri de kaybolana kadar bekledi. Duyduğu dehşet azalırken, yerini o eski, beyhude ve amansız öfke aldı.

Onlardan nefret ediyorum, dedi George Hayduke, Arizona güneşinin altında, hepsinden nefret ediyorum. O balon burunlu ejderhanın yaklaştığını duyduğu andan itibaren, bir anı bütün diğerlerinin önüne çıkmıştı zihninin perdesinde: Kamboçya’da, tozlu bir yolun kıyısında, siyah yanan bir napalm kütlesi halinde kaynaşmış bir kadın ve çocuğun cesetleri.

Ayağa kalktı. Helikopter gitmişti. Şimdi ağacının altından beliren Bonnie’ye el salladı. Geri dön, diye işaret etti. Kız anlamıyor gibiydi.

“Geri dön,” diye bağırdı. “Cipe, geri.” Bonnie hayır anlamında başını salladı.

Hayduke onunla uğraşmayı bıraktı. Yuvarlanan çalılarının arasından çıktı, yol yatağına tırmandı ve sıradaki direğe gitti. Elektrikli testerenin çalıştırma kordonunu çekti, motor hırıldadı. Hayduke, kılavuz çubuğunu direğe yasladı, yağlayıcı düğmesine bastırarak devir düğmesine bastı. Testere bir kedi gibi mırladı; krom kaplamalı kesici dişler, yumuşak ahşabı kesti. İlk önce 45 derece eğik bir kesim; daha sonra direğin merkezine doğru ilk yarıya kadar onunla kesişen yatay bir kesik. Sekiz saniye. Motoru kapattı, testereyi çekti, çam direktan kama şeklinde bir parça yuvarlanıp düştü.

Sonraki direğe geçti. Bir sonrakine. Durdu ve dinledi. Hiç ses yoktu. Demiryolunun yukarısında, artık beş yüz metre kadar ötede, neredeyse işitme menzilinın dışında duran Bonnie dışında görünürlerde kimsecikler yoktu. Hayduke üç direk daha çentti. Yeniden durdu ve dinledi. Kendi solumasının, süzülen terinin ve kulaklarında çınlayan kanının dışında ses yoktu. Bir kez daha Bonnie’ye gitmesini işaret etti. Bir kez daha Bonnie bu talimata aldırmadı. Tamam, diye düşündü. Şimdi. Ne hali varsa görsün.

On bir direk çentmişti. Yeterli olmalıydı. Şimdi sıra sabitleme halatlarını sökmekteydi. Penseyi bocurgat kolu gibi kullanarak her halatı zemine bağlayan germe cıvatasını gevşetti. Hattan aşağı ilerlerken bütün cıvataları söktü. Dokuz numaralı direğin cıvatalarının söktüğünde, bütün direkler eğilmeye başladı. On numarada yıkıldılar.

Dirsekli güç hattının ağırlığıyla rayların üzerine, içe doğru yıkıldı direkler. Çarpışmadan hemen önce Hayduke elli bin volt gücünde mavi kıvılcımın kablodan raya atladığını gördü. Tanrı’yı düşündü. Ve sonra bir çınlama! Aynı anda intihar eden seksen sekiz kuyruklu piyano ses sese katmış gibi. Ozon kokusu.

Enerji tamamen kesilmişti. Sarp yamaçtan tırmandı ve tel örgüden geçti ve çıplak kayaların üzerinde, hayranlık duyan ardıçların arasında güneye doğru koştu. Sağ elinde zincir testereye, sol elinde pense vardı. Şimdi ağaçların gizleyiciliği altında durdu ve dinledi. Hat boyunca birileri çoktan helikopterle telsiz teması kurmuş, haberi veriyor olmalıydı. Genel alarm.

Peki ama Bonnie neredeydi? Baktı ama göremedi. Eğer kendisinin korktuğunun yarısı kadar korktuysa, çoktan cipe giden yolu yarılamış olmalıydı.

Korkmuş, evet ama mutlu diye düşündü Hayduke, dili dışarda bir köpek gibi soluk soluğa koşmayı sürdürdü; çıplak alanlarda hızlanıyor, ağaçların altında dinlenmek ve soluklanmak için durarak gökyüzünün seslerini dinliyordu. Son derece gururlu, yine nefeslenmek için durdu. Koca ağızlı, kocaman kara bir kuş şarkısına başladı:

Seni yakalayacaklar Jawge Hayduke.
Seni kışından asacaklar dostum.
Saklanamazsın. Kurtulamazsın.
Bilmedikleri hiçbir şey yapamazsın.
Yollarda, seni arıyorlar.
Demiryolundan geliyorlar, seni arıyorlar.
Veri bankalarında izini sürüyorlar
Gökyüzündeler, seni arıyorlar.
Sen kayıp bir vakasın Jawge Hayduke. İşi bitmiş bir serseri.
Sen boktan bir ödleksin dostum. Öylesin!

Koca ağızlı kuşa bir taş fırlattı. Bir papağan gibi car car ederek uçup gitti. Kanatlarını hızla çırparak, *pata pata pata* diye zalim sesler çıkararak gözden kayboldu,

Pata pata pata
Pata pata pata
PATA PATA PATA
PATA PATA PATA
Yukarıda dolanıyorlar. Seni arıyorlar.

21. Seyrek Görülen Evinde

Green River, Utah. Susan'ın evi. Karpuz çiftliği. Shelia'nın Bountiful'daki evinden arabayla bir günlük mesafede, Shelia'nın evi de Kathy'nin Cedar City'deki evinden aynı şekilde bir günlük mesafedeydi. Her şeyi, elbette ki, en başından planlamıştı. Seyrek görülen Smith peygamber Brigham'a kulak veriyordu: Bir tavşan kadar çok eşliydi.

Sabahın saat üçüydü ve yatak odası rüyalarla doluydu. Ah uğruna her şeyden vazgeçilenler! Açık pencerelerden olgunlaşmakta olan karpuzların kokusuyla yeni kesilmiş yoncaların tatlı kokusu doluyordu. (Bu yaz ikinci biçilişleri). Aynı zamanda elma ağaçlarının, at gübresinin ve sulama kanalları boyunca yetişen yabani kuşkonmazların keskin ve değiştirilemez kokuları. Sadece bir tarla ötedeki toprak setten fısıldayan salkım söğütlerin sesleri ve bir kunduzun nehre çarpan kuyruğunun sesi geliyordu.

O nehir. O nehir, Wind River Sıradağları'nın eriyen karlarından süzülüp Flaming Boğazı ve Yankı Parkı'ndan, Split Dağı ve Lodore Kapıları'ndan geçen, Ow-Wi-Yu-Kuts'un tepelerinden, Yampa'dan, Bitter Creek ve Sweetwater'dan aşağı, Desolation adlı kanyonu kat edip Tavaputs Plato'sundan aşağı ve Book Cliffs geçidinden çıkıp –John Wesley Powell'ın, dünyanın en güzel cephelerinden biri olarak nitelendirdiği yerden– Green River Çölü'nü geçerek ikinci bir kanyonlar dünyasına giren, orada Labyrinth ve Stillwater kanyonlarından geçerek, Maze'in kıyısının altında, Confluence'ta Colorado Nehri'yle birleşen ve Cataract Kanyonu'nun kükreyen derinliklerine akan o altın renkli Green Nehri.

Smith üçüncü karısının yanında, yatağında uyuyor ve sıkıntılı rüyalar görüyordu. Peşindeydiler. Kamyoneti tespit edilmişti. Fincancı katırlarını ürkütmüştü. Arama Kurtarma Ekibi delirmiş, uluyordu. San Juan'a kendisi için bir tutuklama emri yollanmıştı. Blanding Piskoposu burulmuş bir boğa gibi kızgın, Utah'ın yarısını dört dönüyordu. Smith suların damladığı sonsuz beton koridorlarda koşuyordu. Barajın altında Yine O Baraj'ın tekrar tekrar gördüğü karabasanında kısıp kalmıştı.

Aşağıda, Islah'ın ıslak bağırsaklarındaydı. Kaykayların üstündeki mühendisler, ellerinde klipsli kâğıt altlıkları, yanından geçip gidiyor-

du. Pnömatik paneller önünde açılıyor, ardında kapanıyor, Smith'i Düşman'ın dinamo kalbinin gittikçe daha derinlerine yaklaştırıyordu. Manyetik ağlar onu İç Büro'ya doğru çekiyordu. Orada Yönetici bulunuyor, onu bekliyordu. Tıpkı Dok ve Bonnie ve George gibi, onlar da buralarda bir yerlere kilitlenmişlerdi, Smith kendisinin de cezalandırılacağını biliyordu.

Son kapı açıldı. Smith içeriye sürüklendi. Kapı kapandı ve kendini mühürledi. Bir kez daha ulu gözün karşısında durdu. *Huzurunda*.

Yönetici, bir dizi ölçü kadranı, ışınetkinlik ölçer, sarsıntı ölçer, Vizograf ve sensörlerin ortasından Smith'e baktı. Çalışır durumdaki elektronik düşüncenin sessiz vızıltısının önünde bant makaraları dönüyor, devreler uğulduyordu.

Yönetici tek gözlüydü. Kapaksız Cyclops gözünün kızıl ışınları Seyrek Görülen'in yüzünde dolaşıyor, beynini, sinirlerini, ruhunu tarıyordu. Bu hipnotik ışınla felç olmuş Smith bir bebek gibi çaresizce bekliyordu.

Yönetici konuştu. Sesi elektronik bir kemanın iniltisine benziyor, Smetana'yı delirten aynı notaya, en üst do diyeze kadar tizleşiyordu. "Smith," diye başladı ses, "neden burada olduğunu biliyoruz."

Smith yutkundu. "George nerede?" diye sordu boğuk bir sesle. "Bonni'ye ne yaptınız?"

"Boşver bunu." Kırmızı ışın, bir an için bir yan tarafa baktı, sorguçlu kabuğunun içinde yalpa çemberinin üzerinde kaypakça dönerek. Bant makaraları her şeyi kaydederek durduruldu, tersine sarıldı, durduruldu, tekrar ileri sarıldı. Kodlanmış mesajlar düzgün elektrik akımları halinde titreşti, on beş bin kilometrelik baskılı devre boyunca transistör vasıtasıyla iletildi: Güç... kâr... prestij... zevk... kâr... prestij... zevk... güç....

"Seyrek Görülen Smith," dedi Yönetici, şimdi sesi insan sesinin tonlamalarına ayarlanmıştı (modellenecek olsa 1964'ten beri *Rolling Stone*'un albüm kapaklarında on yedi kere yer almış, cinsiyetsiz, yaşlanmakta olan, sakalı karman çorman, balad söyleyen ergen bir hippikiz gibi görünürdü), "pantolonun nerede?"

Pantolon? Smith aşağı baktı. Aman Her Şeye Kadir Tanrım!

Tarayan ışın Smith'in yüzüne döndü. "Yaklaş bakalım ahbap," diye emretti.

Smith tereddüt ediyordu.

“Yaklaş bakalım, gayriresmi olarak ‘Seyrek Görülen’ diye bilinen, Batı’nın Dağ Arası Bölgesinin Boktan Başkenti Salt Lake City, Utah’ta doğmuş Joseph Fielding Smith, sen değil misin Mormon Kitabı’nın Nephi 2:1-4’ünde bahsi geçen ve şöyle anlatılan: “Tanrı, rüyada bile olsa, ailesini alıp yabana doğru yola çıkmasını emretti ona. Organik yerfıstığı ezmesi türünden bol erzak ve ailesi olarak bilinen Dok Sarvis adında biri, George W. Hayduke adında biri ve Bayan B. Abzug adında biriyle birlikte?”

Daha yüksek bir âlemden, bilmediği bir dilde, biri Smith adına cevap verdi: “Datsa me, Patron.”

“Güzel. Fakat, talihsizliğine bak ki ahbap, bu kehanet gerçekleşmeyecek. Buna izin veremeyiz. Senin, Smith, bizden biri olmanı hükme bağladık.”

Yöneticinin ön loblarında dört yeşil ampul yanıp söndü. Ses yeniden değişti, kesikli ve gizemli bir hal aldı, Oxford aksanıydı besbelli. “Yakalayın.”

Smith kendisini görünmez ama sert bağlarla yakalanmış buldu. “Hey?..” Kuvvetsizce direnmeye çalıştı.

“Güzel. Elektrotları bağlayın. Anodu penisine sokun. Evet, öyle. Katot anüsüne girecek. Yarım metre. Evet, boydan boya. Hassasiyetin sırası değil.” Yönetici emirlerini Smith’in felç olmuş bedeninin etrafında koşturan görünmeyen yardımcılara veriyordu. “Güzel. Flip-flop devreleri yarı dairesil kanalına koyun. Kulak zarının altına. Tamam. Beş bin volt yeterli olmalı. Stronsiyum vakum kabının yanındaki sensör kablolarını kuyruksokumuna iştirin. Sıkıcı. Yüksek voltaj adaptörünü reseptör yumrusunun ön soketlerine takın. Kafa, salaklar, kafa! Evet – burun deliklerinden yukarı. Kararlı olun. Sıkı bastırın. Evet, işte öyle. Çok iyi. Şimdi şalterleri indirin. Hızlı bir şekilde. Teşekkür ederim.”

Dehşet içindeki Smith konuşmaya, karşı çıkmaya çalıştı. Ama dili de kol ve bacakları gibi mutlak ve çocuksu bir felcin etkisinde gibiydi. Ağzı bir karış açık, dehşetle şimdi başını karşısındaki bilgisayar bankosuna bağlayan kabloları bakıyordu.

“Pekâlâ, Smith,” dedi Yönetici “– yoksa sana (heh heh) Seyrek Görüntülenen mi demeliyim? Programın için hazır mısın? Nedir o? Hadi ama, neşelen. Aferin sana. Senin için hazırladığımız bu küçük testi başarıyla geçebilirsen, korkacak hiçbir şeyin yok. Bantçıyı çağırın lütfen. Güzel. Manyetik bandı sok. Bant yuvası yok mu. O zaman bir tane aç. Anot ve katod bağlantılarının arasına elbette. Tam apış arasına. Kana aldırma, daha sonra George’a temizletiriz. Hazır mısın? Bandı sok. İyice. Öbür bacağını aşağıda tut. Ne? O zaman çivile. Güzel. İşte öyle.”

Müdürün tek gözü Smith’in epifiz bezinin üzerindeydi. “Şimdi Smith, talimatlarınız. Basit üstel fonksiyon $y = ex^i$ ’i sonsuz bir seriye genişletmeni istiyoruz. Aşağıdaki gibi devam et: Bn: saklama yeri n’in içeriğini çalışma kütüğüne geçir; Tn: çalışma kütüğünün içeriğini n konumuna aktar; + n: çalışma kütüğü içeriğine n konumu içeriğini ekle, xn: çalışma kütüğü içeriğini n konumu içeriğiyle çarp; n: çalışma kütüğü içeriğini n yeri içeriğine böl; V: Çalışma kütüğünün içeriğinin işaretini pozitif yap; Pn: Çalışma kütüğü içeriği olumlu ise akümülatöre n adresini aktar; Rn. n konumundaki adresi akümülatöre aktar; Z: programı durdur. Anlaşıldı mı Smith?”

Seyrek, novocain kadar hissiz, konuşamadı.

“Güzel. Hazır ol. Bu basit operasyonu tamamlamak için 0.000012 milisaniyen var. Eğer beceremezsen, hayati organlarını adaptasyon yeteneği daha yüksek örneklerle aktarmaktan ve kalan kısımlarını termit krozeler aracılığıyla yeniden dönüştürmekten başka seçeneğimiz kalmaz. Hazır mısın? Aferin sana. Şimdi keyfine bak. Zamanlayıcıyı ayarlayın lütfen. Ayak parmaklarının üzerine, Smith. Beşten geriye doğru say. Başlıyoruz. Beş! Dört! Üç! İki! Bir! Sıfır! KAHROLASI ŞALTERİ İNDİRİN!”

“Aaaaaaaaaaahhh!..” Smith, soğuk tere batmış bir halde yatağında doğruldu, döndü ve boğulmakta olan biri gibi karısına sarıldı. “Sheila,” diye inledi, bilincin yüzeyine çıkmak için debelenerek, “her şeye kadir Tanrı – !”

“Seyrek!” Karısı hemen uyanmıştı. “Uyan, Seyrek!”

“Sheila, Sheila...”

“Burada Sheila diye biri yok. Uyan.”

“Ah Tanrım...” Karanlıkta, ılık kalçasını, yumuşak karnını hissederek karısını yokladı. “Kathy?”

“Dün gece Kathy’deydin. Bir tahmin hakkın kaldı ve doğru olsa iyi olur.”

Ellerine yukarı kaydırıp ve karısının göğüslerini okşadı. Sağ göğsünü. Sol göğsünü. İkisini birden. “Susan?”

“Bu daha iyi.”

Gözleri yıldız ışığına alışınca, kendisine gülümseyen, meşru evlilik yataklarının sıcaklığında, iki koluyla ona uzanan karısını gördü. Gülüşü; tatlı gözleri gibi, cömert göğüsleri gibi sevgi doluydu. Rahatlayarak iç geçirdi. “Susan...”

“Seyrek, seni haylaz. Sen çok başkasın. Senin gibisini görmedim.”

Ve onu teselli etti, okşadı ve sevdi; titreyen, mustarip erkeğini. Bu sırada dışarıda, çöl yazının tarlalarında, karpuzlar teveklerinde keyiflerince olgunlaşıyor, kümesin çatısına tünemiş tez canlı bir horoz, alçalan aya doğru erken boşalmasını püskürtüyor ve otlaktaki atlar soylu Romalı başlarını gecenin içinde, insanların göremeyeceği bir şeye bakmak üzere kaldırıyorlardı. Uzaklarda, Utah’taki çiftlikte, Green denen altın nehrin kıyısında.

22. George ve Bonnie Devam Ediyor

George helikopteri anında gördü. Fakat kendisini takip etmiyordu. Henüz etmiyordu. Bir kilometre kadar ötede, yerde ilgisini çeken bir şeyin üzerinde dönüyordu, antenlerini Bonnie Abbzug’un üzerine sabitlemişti.

Kumulun üzerine süründü ve izledi. Bonnie çıplak kayadaki, çatısız bir tünel gibi daha derinlerdeki bir gediğe ve oradan da Kaibito Kanyonu’na açılan bir yarık yahut gediğe doğru koşuyordu. George, Bonnie’nin kaçış planını anlamıştı.

Helikopter gediğin elli metre kadar yakınına, en yakın elverişli açık alana kondu. Motor durdu. İki adam pleksiglas kokpitten atladı, dönen pervanelerin altında eğilerek Bonnie’ye doğru koşular. Birinde bir karabina vardı.

Ama Bonnie – akıllı kız! Gitmiş, gözden kaybolmuştu aşınmış gedikte, hiç şüphesiz kanyona doğru koşuyordu. Adamlardan biri gedikten aşağı indi. Öteki, karabinalı olan, gediğin kıyısı boyunca Bonnie’nin ilerlemesini engellemeyi amaçlayarak koşuyordu. Hayduke adamın ayağının takıldığını, yüzükoyun düştüğünü ve şaşkın, bir süre öyle kaldığını gördü. Adam yavaşça kalktı, silahını aldı ve yeniden koşmaya başladı. Birkaç dakika içinde gözden kaybolmuştu.

Boş helikopter arkalarında bekliyor, pervaneleri gittikçe daha yavaş dönüyordu.

Hayduke tabancasını çekti, doldurma kapağını açtı ve güvenlik için genellikle boş bıraktığı dipteki yuvaya altıncı bir mermi sürdü. Elektrikli testere ve penseleri bir ardıcın altına bıraktı, kaygan yüzeyi üç dev adımda indi ve helikoptere doğru koştu.

Mürettebatın uzaklardan, gözden ırak bir yerlerden sesleri duyuluyordu. Dosdoğru hedefe koştu. Beş dakika sonra ulaştığında, ilk iş silahının namlusunu helikopterin telsizine dayamak oldu. Tam tetiği çekecekken, daha az gürültülü bir araç seçti, bir yangın söndürücüyü takılı olduğu yerden çekip çıkardı ve telsizin üzerine indirdi. Belki de beyhude bir çabaydı, bir başka helikopter çoktan yola çıkmış olabilirdi.

Başka seçeneği var mıydı? Bonnie’yi bundan çıkarmak zorundaydı. Hayduke gizlenecek bir yer aradı. Elde pek bir şey yoktu. Helikopterin içi yahut arkası olmazdı; üç yolcu alabilen şeffaf bir kabini olan, gerçek bir gövdeden yoksun, çelikten konma kızaklarının üzerinde, yerden yukarıda duran iskelet halinde bir makineydi. Etrafta bildik muhtelif ardıçlar vardı ama bir ardıç kişiyi yukarıdan bakıldığında gizleyebilse bile, yer seviyesinden ve yakın menzilden işe yaramazdı. Saklanmak için gövdesi çok küçüktür, yaprakları fazla seyrek, dalları ise fazla incedir. Yeterli çalılık olmadan da pusu kurulmazdı ki. Başka bir seçeneği olmadığını bilerek, Bonnie’nin indiği gedikten indi, kaya çıkıntısının altına süründü, kendini gizlemek için önüne birkaç yuvarlanan çalı çekti ve bekledi.

Toz. Örümcek ağları. Yüzünün önünde alerjik topdiken. Karnının altındaki zemini kaplayan ardıç dalları ve küçük bok parçaları –tutumlu biri bir zamanlar, yıllar önce, bunları ardında bırakmıştı– serpiştirilmiş kaktüs parçaları. Avuçları terleyerek, midesi korkudan bulanarak,

pek sabredemeden bekleyen Hayduke bir çift karıncanın silahının namlusunda yürümelerini izledi. Nereden gelmişlerdi? Karıncalar gözünün tam önüne tırmanmıştı. Bir fiske vurup atamadan, görüş alanından aşağı inmiş ve namlunun içinde kaybolmuşlardı. İşte tam saklanacak yer. Tünelin ucunu tıkayan yivleri ve ucu delik kurşunu görünce ne anlam çıkaracaklardı acaba?

Hayduke, tabancasını toz topraktan uzak tutarak, her defasında birini olmak üzere, nemli ellerini tişörtüne sildi. Sanki konuşmaya hazırlanıyormuş gibi gırtlığını temizledi ve silahı daha sıkı kavradı – silahın elindeki o rahatlatıcı, sağlam ve etkili mevcudiyeti.

Erkek sesleri yaklaşıyordu. Boynundaki yağlı bandanayı döndürdü ve gözlerine kadar çekti. Dok'un söylemeyi çok sevdiği o şey neydi? Yaban topraklar, kimin ihtiyacı var ona, sorusunda karşılık? Dok olsa şöyle derdi: Çünkü biz özgürlüğün tadını seviyoruz, yoldaşlar. Çünkü tehlikenin kokusunu seviyoruz. Ama, diye düşündü Hayduke, korkunun kokusundan ne haber, Babacığım? Bir Vahşi Batı haydudu gibi maskeli, korku dolu, bir sonraki önemli anı bekliyordu.

İşte geliyorlardı.

Üçü tek sıra halinde göründü, çünkü gedik dardı. On beş metre öteden Hayduke terlerinin kokusunu alabiliyor, yorgunluklarını hissedebiliyordu. Önde helikopter pilotu vardı; pala bıyıklı, kırmızı yüzlü, ordu stili yeşil giysiler giymiş, başında uzun terekli bir şapka, ayağında Wellington botlar olan genç bir adam; bir savaş pilotu gibi sol kolunun altında, omuz kılıfına takılı bir tabanca taşıyordu.

Arkadan karabinalı adam geliyordu, şimdi tüfeği omzuna asmıştı. Burns Acentesi'ne ait güvenlik görevlisi üniforması giymişti: metal tefeci rozeti ve omuzda aplike şirket logosu, hasır kovboy şapkası ve yüksek topuklu, sivri uçlu, çölde hareket etmeye hiç elverişli olmayan kovboy tipi çizmeler. Bu adam pilottan daha yaşlı, daha iri ve daha esmer ve onun kadar yorgundu. Topallıyordu. İkisi de fena halde terliyorlardı. Bonnie onları iyi koşturmuştu.

Ortada esirleri yürüyordu, pek gururlu değildi, somurtkan, korkmuş ve güzel görünüyordu. Şapkası yoktu, upuzun gür saçları sıcaktan kızarmış yüzünün yarısını kapatıyordu. Ellerini karnının üzerinde kenetlemişti, bilekleri kelepçeliydi.

Bir sonraki adımda neler olacağına dair muğlak fikirleri vardı Hayduke'nin yalnızca. Ateş etmeye mi başlamalıydı? Öldürmek için mi, yoksa sakatlamak için mi ateş etmeliydi? Şu anda iki eliyle tuttuğu o bu silahla sadece sakatlamak zor olurdu; herhangi bir atış önemli bir şeyleri yerinden koparırdı. Dok, Smith ve Bonnie bunu onaylamazdı. Peki ne yapmalıydı? Şimdi üstünlük ondaydı, namlusunun ucundaydılar. Onları hemen durdurmalı mıydı? Yoksa kaygan kumtaşını tırmanıp yukarıya, kıyıya çıkmalarını mı beklemeliydi?

Üçlü yaklaştı. Pilot kaşlarını çatmıştı. "Evet, çocuk," dedi gedikten yukarı bir çıkış yolu arayarak, "ona hiçbir şey söylemen gerekmez. Adın, rütben ve ölçülerin, hepsi bu." Güvenlik görevlisi: "Adının ne bok olduğu umurumda değil, ama bana cinsiyet kimliğini göstermek zorunda. Sanırım anayasal haklarımı biliyorum, değil mi kız?" İki koca, sert parmağıyla Bonnie'nin kıcını dürttü. Bonnie yana kaçtı. "Ellerini benden uzak tut." Güvenlik görevlisi, tökezleyerek, sakat bacağına bir şey yaptı. "Hay lanet," diye inledi. Pilot durdu, geriye baktı. "Kızı rahat bırak, rahat bırak onu." Güvenlik görevlisi bileğini ovalayarak yere oturdu. "Tanrım, çok acıyor. Senin şu malzeme çantasının içinde elastik bandaj var mıdır?"

"Belki vardır, belki yoktur. Şu kızı rahat bırak." Pilot etrafına baktı – altı metre öteden, Hayduke'nin sinip uzandığı çıkıntının koyu gölgesine, ötedeki kuru dere yatağına ve başının üzerindeki yuvarlak kumtaşı tümseğine doğru.

"Sen buradan aşağı inmedin mi?" İnmesi kolay olsa da tırmanması o kadar kolay olmayan çıplak kaya sel yatağının tabanından dört metre kadar yükseliyordu bu noktada. "Ne diyorsun buna?" dedi Bonnie'ye.

"Bilmiyorum." Bonnie yere bakıyordu.

"Eh, bana doğru yoldayız gibi görünüyor. Büyük âşığın –güvenlik görevlisini işaret ederek– geldiği yere geri gitmediğimiz takdirde, gidecek başka bir yer görmüyorum." Burns denen herifin suratında sahte bir gülümseme belirdi.

Pilot bir deneme yaptı. Kaya otuz derecelik bir açıyla yukarıya doğru kıvrılıyordu. El ve ayak parmaklarını koyacak büyüklükte kimi oyuklar vardı. Kösele tabanlı botları ona pek az tutunma imkânı tanıyordu ama pilot çevikti. Ellerini ve ayaklarını kullanarak kaya yüzeyi-

nin yarısını tırmanmıştı ki birinin silahının horozunu çektiğini duydu, yüksek ve apaçıktı ses, herkes duydu. İlk klik: Yarıya kadar çekili. İkinci klik: Ateşe hazır.

Pilot, rahatsız bir şekilde el ve ayak parmaklarıyla kayaya tünemiş bir halde durdu ve aşağıya baktı. Güvenlik görevlisi, şaşkın ama tepki göstererek, tüfeğini indirmek üzere elini kaldırdı. Hayduke başının üzerinden, niyet ettiğinden daha yakın, ateş etti; kurşun güvenlik görevlisinin şapkasını çentti. İki karınca balistik bir uçuşla ötedeki vahşi maviliğe fırlatılmıştı.

Atış, yarattığı korkunç patlamayla herkesi şaşırttı, hele de Hayduke'yi, üstelik o .357 magnumun gürlemesine alıştı. Yankı yoktu. Çöl havasının yüzde birlik neminde ses de mermi kadar kolaylıkla yok olmuştu. Ökse bir çekiç vuruşu – ve sessizlik hızla geri geldi.

Herkes çıkıntının altındaki koyu gölgeye bakıyor ama kimse kıpırdamıyordu.

Hayduke şimdi ne yapsa diye düşünmeye çalışıyordu. Pilot, nihayet kayanın üzerinde güzelce dengelenmiş ve o an için hareketsizleşmişti. Geriye karabinalı adam kalıyordu.

“Bonnie,” diye fısıldadı. Sesi ölü bir yaprağın hışırtısı gibi çıktı. Gırtlaklarını temizledi. “Bonnie,” diye boğuk bir sesle konuştu, “şu karabinayı al. Bonnie gizli sese doğru hareketlendi. “Karabina?” dedi. “Karabina?”

Güvenlik görevlisi tetikteydi. Elini çaktırmadan hareket ettiriyordu. Hayduke silahının horozunu yeniden çekti, sertçe ve ciddi. El durdu.

“Herifin silahını al,” dedi Hayduke. Tünemiş helikopter pilotuna bir göz attı. İki keskin mavi göz, onu saklayan otların arasından gölgesine bakarak karşılık verdi.

Bonnie koruma görevlisinin omzuna yaklaştı, kelepçeli ellerini karabinanın namlusuna uzattı. Adamın yerdeki elleri kıpır kıpırdı. “Onunla benim arama girme.”

Bonnie yutkundu. “Tamam.” Arkasına geçerken, kastetmeksizin lastik tabanlı botlarıyla adamın eline bastı.

“Kahretsin!”

“Özür dilerim.” Silahı adamın omzundan aldı ve geri çekildi. Güvenlik görevlisi kaşlarını çatarak botun elinde bıraktığı izlere baktı.

Hayduke çıkıntının altından kayıp çıktı, dizlerinin üzerine kalktı ve silahını pilotun ağız arasına dayadı. "Tamam. Şimdi sen. Şu kılıfı çöz."

"Tutunmak zorundayım," dedi pilot. "Yoksa düşerim."

"O zaman düş."

"Tamam, tamam, bekle bir dakika." Pilot bir elini kaldırdı ve tokayla uğraştı. "Off," diye iç geçirdi, kasları, bacakları gerilimden titriyordu.

Kılıf, askı ve silah kayadan aşağı kayarak geldi. Hayduke biraz sarsak ayağa kalktı, silahı kılıfından çıkardı ve kemerine taktı. "Bon – Gert-rude, gel buraya yanımda dur." Bekledi. Bonnie geldi. "Tamam, şimdi sen aşağı in." Büyük tabancayı pilota doğru salladı. Pilot kendini aşağı saldı. İki adam Hayduke'ye baktı. Şimdi ne yapmalıydı? "Sanırım ikini-zini de öldüreceğim," dedi.

"Bir dakika, dostum," diye başladı pilot.

"Şaka ediyor," dedi Bonnie. Adamlardan daha çok korkmuş görünüyordu.

"Ne diye yapmayayım ki, Tanrının cezaları," dedi Hayduke. Mutlak gücün sarhoşluğu, yaşam ve ölümü elinde tutma gücü Hayduke'yi ele geçiriyordu. Vietnam'da on iki ayı Orta Dağlar'da Dağlılar'la geçirmiş olmasına, Yeşil Bereliler ve Özel Kuvvetler imha uzmanı olmasına rağmen, George Hayduke hiç adam öldürmemişti. Vietnamlı bir adam bile. Vietnamlı bir kadın bile. Hatta Vietnamlı bir çocuk bile. En azından, kendi bilgisi dahilinde.

Bütün o yılların öfkesi ve hayal kırıklığı bataklık gazı gibi, kötü metan gazı gibi içinde bilincinin yüzeyine doğru yükseliyordu. Ve işte karşısında bir helikopter pilotu vardı, bütün hepsinin arasında en hakir gördüğü; gerçek, yaşayan bir helikopter pilotu, muhtemelen Vietnam'dan dönmüş bir pilot, onun insafına kalmıştı. Yaşı uygundu: Bir savaş gazisi gibi görünüyordu. Adi piçi ne diye öldürmesindi? Pek çok erkek gibi Hayduke'nin de silahının kabzasına en azından bir çentik atmak gibi öyle pek gizli olmayan bir özlemi vardı. O da trajik bir geçmiş istiyordu. Bir başkasının hayatı pahasına.

Tabii ki paçayı kurtarabilmesi kaydıyla. Tabii ki "nefsi müdafaa" sayılması kaydıyla.

"Piçi neden öldürmeyeyim ki?" dedi yüksek sesle.

"Ama yapmayacaksın," dedi aşkı, sağ koluna asılarak.

Bonnie'nin kısıtlayıcı ellerinden silkinip kurtuldu. Tabancayı sol eline aktararak ama hâlâ pilotun üzerinde tutarak: "Sen, arkadaşının yanına otur. Hah, tam öyle. Kayaların üzerinde öylece oturun." Bonnie'den karabinayı aldı ve mekanizmasını kontrol etti. Haznede bir mermi ve dolu bir şarjör vardı. İki eli de dolu, tabancasını kılıfına geri koydu ve karabinayı kalça hizasında, apaçık, altı metre ötesinde oturmuş, yaşayan ve Amerikan güneybatısının mutluluk veren güneşinin altında temiz havasını soluyan iki insana doğrulttu. Aşağıda, gedikte bir yerlerde bir kuş öttü (kızıl yanlı uzun kuyruklu ispinoz). Ölmek için de güzel bir gündü, şüphesiz, fakat orada olan herkes bugün yapmak zorunda olmadıkları şeyleri yarına ertelemeye istekliydiler.

"Bak ne diyeceğim..." diye başladı Bonnie.

"Ne demeye yapmayacaktım?" Hayduke ter içindeydi, küçük karabina kılı, eklemleri beyazlaşmış ellerinde titriyordu.

"Delilik etme," dedi Bonnie. "Beni incitmediler. Şimdi şu şeyi çıkar."

Hayduke gözlerini kırpıştırarak kelepçeye baktı. Aynı malzemeden otuz santimlik bir parçanın birleştirdiği iki siyah plastik bilezik. "Anahtar nerede?" Gözleri kaskın tereğinin altında ateş saçarak güvenlik görevlisine döndü maskeli yüzünü. "Anahtar nerede?" diye gürledi.

"Anahtarı yok," diye geveledi adam. "Kesmen lazım."

"Seni pis yalancı."

"Hayır, hayır, doğru söylüyor." Bonnie'nin elleri yeniden kolundaydı. "Tek kullanımlık plastik bunlar. Bıçağını çıkar."

"Meşgulüm, görmüyor musun?"

"Lütfen, bıçağını çıkar."

Adamlar dikkatle onu izliyorlardı. Pilot, pala bıyıkları sarkık, mavi gözleri parlak ve tetikte, gergin bir gülümsemeyle gülümsüyordu. Asker toplama posterlerinin standartlarına uygun, iyi görünümlü biri. Muhtemelen, memleketinde, Pennsylvania, Homer City'de bir annesi ve küçük bir kız kardeşi vardı. Aynı zamanda, Hayduke'nin hayal dünyasında, kitlesel katliamlar yapmış, insanların kulübelerini ateşe vermiş, çocukları yakmış bir katil olmasını boşverin.

"Tamam, Leopold," dedi Hayduke, kafası biraz karışmış, "sen de ah-bap, ikiniz yere uzanın bakalım. Yüzükoyun. Hah, öyle. Elleriniz başınızın arkasında olsun. Tamam. Öyle kalın. Hareket etmeyin." Hayduke

karabinayı bacaklarının arasına sıkıştırdı, bıçağını çekti ve Abzug'un bağlarını kesip attı. "Hadi buradan gidelim," diye fısıldadı. "Çabuk. Ben birini öldürmeden önce."

"Silahı bana ver."

"Hayır."

"Onu bana ver."

"Hayır. Sen şuraya tırman. Sonra sana uzatırım."

Bonnie kelepçelerini aldı. "Tamam." Dudaklarını Hayduke'nin kirli kulağına yaklaştırdı, kulak memesini ısırды, fısıldadı. "Seni seviyorum, seni çılgın piç."

"Çık şuraya."

Bonnie kayadan yukarıya kolayca tırmandı, botlarının lastik tabanları yüzeyi kertenkelenin tabanları gibi kavırıyordu.

Hayduke karabinayı verdi. "Namlu üstlerinde olsun." Tabancasını çekti, atışa hazır hale getirdi. "Tamam, millet, dönün bakalım. Tamam. Şimdi çizmelerinizi çıkarın. Evet, öyle. Şimdi onları... şuradaki Thelma'ya fırlatın." İki adam denileni yaptı. "Tamam. Şimdi."

İki adam dikkatle, hevesle, tam ve bölünmemiş bir ilgiyle onu izliyordu. Deli olduğu besbelli birinin titreyen ellerinde duran .357 tabancanın unutulmuş kadar dipsiz, karanlık namlusuna bakan her akli başında insanın yapacağı gibi.

Onları şimdi mi öldürmeli? Yoksa daha sonra mı? "Pantolonlarınızı çıkarın." Bu emri karşı çıkışlara neden oldu. Güvenlik görevlisi, cılız bir kahkahayla, belki de şaka etme çabasıyla, "Burada bir hanımefendi var," dedi.

Hayduke tabancasının horozunu yeniden çekti.

Skinner haklıydı; ikna edici pekiştirme işe yarıyordu. İki adam, zarafetle değilse bile aceleyle çıkardı pantolonlarını. Pilot, pantolonun altına yukarıdan izleyen Bonnie'ye göstermekten hoşnut olabileceği şık kesimli mor bir külot giyyordu. Daha yaşlı ve tutucu, muhtemelen Cumhuriyetçi güvenlik görevlisi ise daha geleneksel çış lekeli bir şort giyyordu. İtiraz etmekte haklıydı.

"Tamam," dedi Hayduke, "şimdi cüzdanlarınızı ya da her neyiniz varsa işte, çıkarın – ve pantolonlarınızı yukarı atın." Adamlar denileni yaptılar, gerçi güvenlik görevlisi pantolon yukarıya ulaşp orada

kalıncaya kadar iki kere atmak zorunda kaldı. “Şimdi yeniden yatın, yüzükoyun, önceki gibi ve ellerinizi ensenizde birleştirin. Tamam. Öyle kalın lütfen ya da sizi iki saksocuyu ebediyete postalarım.” Hayduke bu görkemli cümleyi öyle beğenmişti ki tekrarladı. “Siz saksocuları... cehenneme postalarım!” diye bağırdı, silahını destekleyerek ve kayalıktan yukarı tırmanarak.

Kıyıda hızla fikir alışverişinde bulundular, ardından Hayduke kucağında pantolonlar ve botlarla helikoptere koştu. Bonnie olduğu yerde kaldı, narin kollarında tüfeği tutarak, gözü tutsakların üstünde. Batıya doğru alçalan güneşin ufka ulaşmasına ramak kalmıştı.

Helikopterin yanına varan Hayduke, elbiseleri kokpitin içine attı. Paramparça olmuş telsize baktı ve acele ettiği için pişman oldu. Tam şu anda havada kısa dalgada ne tür bilgilerin gidip geldiğini bilmek iyi olurdu. Bir an için makinenin kumanda paneline baktı. Acaba... Hayır hayır, bunun için vakit yoktu. Gerçi geri gidip pilotu getirebilir ve ona zorla... Hayır! Yeterince vakit yoktu, bir an önce buradan kaçması gerekiyordu. Hızla.

Pilotun otomatik silahını kemerinden çekti ve kontrol paneline ateş etti. Darmadağın oldu. Rotor başını döndürdü ve pervane hareketi kontrol mafsallarına, pervane hız kontrol mafsallarına, pervanelere ve lanet rulman yataklarına ateş etti. Sadece üç ya da dört mermisi kalmıştı ve kendi cephanesini harcamak istemiyordu. Son iki mermiyi, motorun yukarısına, kokpitin hemen arkasına, çapraz levhaların üzerine monte edilmiş yakıt tanklarına doğru ateşledi. Yüksek oktanlı havacılık benzinini mekanizmanın üzerine aktı.

Kokpiti birtakım havacılık haritaları gördü, buruşturdu, kibritle tuşturdu ve alevli topu motorun altındaki kumun üzerine attı. Geri çekildi. Kâğıt top yandı, derken ilk yakıt damlarının üzerine ulaşmasıyla yoğun sarı bir alev patlaması yükseldi.

Hayduke pilotun silahını alevlerin içine attı ve alevler motorun üzerine yayılır ve yakıt tanklarına ulaşırken hızla daha da uzaklaştı. Mantar şeklinde bir patlama havayı sarstı –boooooom!– ve yangın yukarıya doğru, günbatımı manzarasına karşı şiddetli bir parıltıyla yayıldı, zirveye ulaşınca durdu ve helikopterin üzerine geri düştü, bütün makineyi, kokpitten kuyruk pervanesine kadar, yoğun, canlı alevlerle sardı.

En nihayet tatmin olmuş hissedenden Hayduke, sanırım oldu bu diye düşündü. Pişti. Lanet olası lanet şey belasını buldu. İyi niyetle dolu, Bonnie'ye döndü. "Hadi."

"Pek ya bu adamlar?"

"İster vur, ister öp, umurumda mı?" diye bağırdı neşeyle. "Hadi, çabuk."

Bonnie, Hayduke'ye baktı, sonra da aşağıya tutsaklara. Mütereddit-ti. "Alın silahınızı," dedi ve karabinayı gediğin alacakaranlığından aşağı attı. Küçük, kullanışlı tüfek (ABD Ordusu .30 kalibre, yarı otomatik) kayalara sertçe, tıngırtıyla çarpıp kırıldı. "Özür dilerim. Şimdi gitmemiz gerek. Siz isterseniz..."

"Hadisene!" diye afkurdu Hayduke, kolunu sallayarak.

"Biz gittikten sonra ateşin yanına gidip ısınabilirsiniz," dedi Bonnie ve sevgilisinin arkasından koştu.

Yan yana, erimekte olan helikopterin yanından geçip ardıçların gölgesine doğru koştular.

"Karabina nerde?"

"Onlara geri verdim."

"Ne yaptın?"

"Silah onlarındı."

"Tanrı aşkına." Hayduke geri bakmak için durdu. Kimse henüz çıplak kayaların arasındaki yarıktan görünmemişti. Bonnie de durdu. "Sen koşmaya devam et. Ben sana yetişirim." Tabancasını çekti ve gediğin kıyısına bir el ateş etti, sırf oradakiler sakın ve saygılı olsunlar diye. Karşılık veren olmadı. Koşmaya devam ettiler. Hayduke nefes nefeseydi.

"Peki ya... parmak izlerin ne olacak?"

"Hangi parmak izlerim?"

"Karabinanın üzerindeki."

"Onlara... hiçbir faydası olmaz."

"Olmaz mı? Onlar... herkesin... izini sürerler Tanrı'nın cezası."

"Benimkini değil." Bonnie koşuyordu, gururlu saçları salınarak, kesik kesik ama düzenli soluyarak. "Hayatım... boyunca... hiçbir... zaman... parmak... izim... alınmadı."

Hayduke çok etkilenmişti. Boku yedik, diye düşünüyordu. "Bir kere bile mi?"

“Bir kere bile.”

Her şey yolunda gitti. Güneş battı, aceleci çöl alacakaranlığı hızla geceye döndü. Mor bir kevgire benzeyen gökyüzü, ötelerdeki yanan kürelerin yıldızlı ışığını aldı. Herhangi bir hava aracı yoktu görünürlerde. Hayduke çit penseleri ve elektrikli testereyi aldı (Dr. Sarvis’in malları). Gecenin içinde, birtakım yanlış girişimlerden sonra nihayet Vietnam kamuflaj ağının altında, bıraktıkları gibi buldukları cipe doğru yürüdüler.

Onlar ağı toplar, katlar ve ortalıktan kaldırırken, Navajo Kabile Polisi’nin gereksiz sirenlerini duydular, fuzuli yere dönen kırmızı ışıklarının otoyoldan aşağı, helikopterin şenlik ateşine doğru gittiğini gördüler. Hayduke öteberiyi kaldırırken kaputun üzerinde oturan Bonnie polis kamyonetinin durduğunu, döndüğünü ve dikenli telleri geçip kumulların üzerinden yangın yerine yöneldiğini gördü. Kamyonet kuma gömülmeden önce birkaç yüz metre ilerledi. Yıldızların zayıf ışığında bile, direksiyondaki adamın (Polis Memuru Nokai Begay) yardımcısı (Polis Memuru Alvin T. Peshlakai) bir feneri gözüne sallayıp talimatlar verirken, inatla gaza basışını ve kamyonetin arka tarafının kuma gittikçe daha çok gömülüşünü izledi. Tekerlekleri hâlâ dönüyor, motor uluyor, bağrıışan sesleri duyuluyordu, Hayduke kendi aracına binip, ışıkları kapalı, sessizce otoyola çıkarken.

Otoyol *les flics** kaynıyor olmalıydı değil mi? Çok mümkün. Hayduke, ışıklarını kapalı tuttu ve karşı yönden kendisine doğru gelen ilk farları görür görmez, otoyola paralel giden yan yola indi, cipi durdurdu ve bekledi. Üzerinde bir yazı olmayan bir araba hızla geçti, ardından hemen bir başkası izledi.

Otobana geri döndü ve bir on beş kilometre boyunca daha ışıkları açmadan sürdü. Tehlikeli? Belki. Ama imkânsız değil. Hayduke yolda kalmakta çok zorlanmıyordu. Bonnie Abbzug endişeyle parmak boğumlarını kemirerek “Tanrı aşkına, aç şu ışıkları. İkimizi de öldürmek mi istiyorsun?” türünden, bol bol talep edilmemiş öğüt verdi. Hayduke’nin o ana dair tek kaygısı atlardı: Geceleri, ışıklar açıkken bile atları fark etmek zordu.

* (Fr.) Polisler. (ç.n.)

“Yedek depoyu doldurmam gerek.”

Tanrım, gitmişti bile. Bonnie kendine lanetler okuyarak, uyumak isteyerek ama uyuyamayarak, arada bir uyuklayıp korkuyla uyanarak bekledi.

Yakıt kokusu ve boşaltma sesi. Yeniden yoldaydılar, gecenin içinde, Hayduke’nin en sevdiği şekilde, dolu ve havalı. Ön ve arka plakaları yeniden değişmişti. “Bu gece Güney Dakotalıyız,” diye açıkladı.

Bonnie inledi.

“Rahatla,” dedi Hayduke, “yakında nehri geçeceğiz. Bu aşırı gelişmiş, hiperuygarlaşmış kodumunun Kızılderili topraklarından çıkıyoruz. Bizim gibilerin ait olduğu kanyonlara geri dönüyoruz. Bizi bir milyon yılda bulamazlar.”

“Dok’u aramam lazım,” diye mırıldandı Bonnie.

“Arayacağız. Kayenta’ya varır varmaz. Holliday Inn’de duracağız, kahve ve tart yiyeceğiz.”

Bu bir an için Bonnie’yi neşelendirdi. Parlak ışıkların, formika masaların, merkezi ısıtmanın, tıraş olmuş, gerçek ve vergisini ödeyen sıradan Amerikan yurttaşlarının hayali! Ve saçları düzgün kesilmiş! Yanında iki çeşit sebzeyle New York usulü dilimlenmiş biftek, salata, beze sarılı sıcak ekmekler ve biraz şarabın –hayır! Evet!– hayali, evi, görgüyü ve umudu hatırlatıyordu.

Yol, Black Mesa & Powell Gölü Demiryolu hattının altındaki galvanize bir tünelden geçti. Hayduke durdu.

“Yine ne oldu?”

“Bu sadece bir dakika sürer.”

“Hayır,” diye bağırdı Bonnie, “hayır. Yorgunum, açım, polis Kızılderili bölgesinin her yerinde ve korkuyorum.”

“Sadece bir dakika sürecek.” Gitmişti bile.

Yüzünü ellerine koydu ve biraz ağladı, sonra uyuyakaldı. Rüyasında çit kesicilerin kopardığı tellerin tıkırtısını, gecenin cengelinde dişlerini bir çaresizin etine geçiren kaplanınki misali tehlikeli bir hayvan çığlığı duydu. Bir çarpışma sesiyle, düşen elektrik tellerinin buyurgan ve kakofonik çingirtısına uyandı.

Hayduke, nefes nefese, pek bastıramadığı bir keyifle kaşlarını çatarak aceleyle geri gelmişti. İçeriye atladı, debriyaji atladı ve gaza bas-

tı, otobanda sola döndü ve kuzeye, Kayenta'ya, Monument Vadisi'ne, Mexican Hat'e, Utah'ın yolu izi olmayan kanyonlarına doğru sürdü – kurtuluş.

Black Mesa kavşağında yaz turistleri, Navajo kamyonetleri ve eyalet polisinin arasından geçerken, yükleme deposunun ısıllı ısıllı yandığını gördüler. Ayrı güç kaynağı. Başlarının on iki metre üzerinde, otoyolun üzerinde köprü oluşturarak geçen kömür taşıma bandı da hareket ediyordu. Cipini yavaşlatan Hayduke güç kompleksinin bu kritik boğumuna baktı.

“Devam et,” dedi Bonnie.

“Tamam,” dedi Hayduke. “Tabii ki.”

Fakat bir buçuk kilometre kadar sonra durması gerekti. Bir yan yola çekti, ışıkları kapattı, motoru susturdu. Karanlıkta Bonnie'nin soluk yüzüne baktı.

“Yine ne oldu?” dedi Bonnie, tamamen uyanarak.

“Gidiyorum,” diye mırıldandı.

“Nereye?”

“İşemeye.”

“Başka?”

“İşi bitirmeye.”

“Ben de öyle düşündüm. Biliyordum. Öyleyse dinle beni, George Hayduke, bunu yapmayacaksın.”

“İşi bitirmem gerek.”

“Ama ben seninle gelmiyorum. Yorgunum. Biraz dinlenmeye ihtiyacım var. Yeterince patlama, yangın, enkaz ve silah gördüm. Hepsinden bıktım usandım. Bıktım. Usandım. Bıktım usandım.”

“Biliyorum.” Ve sırt çantasını alıp içine ihtiyaç duyacağı yiyecek, içecek ve aletleri koyarken, sevgilisine çalışma talimatları verdi. Bonnie ciple devam edecek ve onu Kayenta'da, Holiday Inn'de bekleyecekti; daha güvenli bir yer kimin aklına gelirdi? Kaç parası vardı? Kırk dolar kadar. Babasının Gulf Oil kartını kullanabilirdi, Holiday Inn'lerde iyi iş görür. Kredi ve kredibilite sağlar. Riski boşver. Zaten artık çok geç. Sıcak bir banyo yap. Dok ve Smith'i ara, terk edilmiş Hidden Splendor Madeni'nde bir buluşma ayarla. Dok'a magnezyumu unutmamasını söyle. Çok önemli. Başka? Silindir çantalardan birini, elektrikli testereyi, masatı ve yakıt tenekesini cipten indirdi.

“Keşke bunu yapmasaydın diyorum,” dedi Bonnie. “Senin de dinlenmeye ihtiyacın var.”

“Kaygılanma, yarın bir yerlerde bir ağacın altında olacağım ve bütün gün uyuyacağım.”

“Öğlenden beri doğru düzgün bir şey yemedin.”

“Bana bir hafta yetecek kadar kurutulmuş et, çerez ve üzümüm var. Ayrıca buralara yakın bir yerde saklanmış erzakım da var. Şimdi git.”

“Bana ne yapacağını söyle.”

“Bilmek istemezsin. Gazetelerde okursun.”

Bonnie iç geçirdi. “Bana bir öpücük ver.” Hayduke sabırsızca bir öpücük verdi.

“Beni seviyor musun?” diye sordu Bonnie. Hayduke sevdiğini söyledi. “Ne kadar?” diye sordu Bonnie.

“Buradan siktirip gidecek misin?” diye kükredi.

“Tamam, tamam, bağırman gerekmiyor.” Şimdi direksiyona geçmiş olan Bonnie motoru çalıştırdı. Nemli gözleri, gösterge panelinin loş ışığında parladı. Hayduke’nin umurunda değildi. Bonnie kıvrık işaret parmağını yanağına götürerek ilk gözyaşlarını sildi. Kenarları tuzlanmış deri sombrerosunu kaskla değiştirmekte olan Hayduke bunu fark etmedi bile. Bonnie motoru hızlandırdı. “Bir dakika dikkatini bana verebilir misin?”

“Evet?” Eldivenleri eline geçirirken, yükleme kulelerinin parlak ışıklarına bakıyordu.

“Gitmeden önce sana söylemek istediğim tek bir şey var, Hayduke. Olur da seni bir daha hiç görmezsem diye.”

Bonnie’den başka her yere bakıyordu. “Kısa kesmeye çalış.”

“Piç. Orospu çocuğu. Sana söylemek istediğim şu, seni seviyorum, seni çirkin orospu çocuğu.”

“Güzel.”

“Beni duydun mu?”

“Evet.”

“Ne dedim?”

“Beni seviyorsun ve buna memnunum. Şimdi sıvış git buradan.”

“Hoşçakal.”

“Hoşçakal.”

Gözleri bulanık, uzaklaştı. Yalnız, asfalt yolda Kayenta'ya doğru, pistonları delice inip çıkarak yol alırken, Bonnie Abbzug yeniden göz yaşlarının tatlı zevkine döndü. Yolu görmek zordu. Ön cam sileceklerini çalıştırdı ama yararı olmadı.

En nihayet yalnız kalan (Aman Tanrım, ne ferahlık) Hayduke kotunun düğmelerini çözdü, onu el yordamıyla aletini çıkardı ve gururla, bir aygır misali, Navajo Ülkesi ABD'nin sert zeminine, bira kutuları ve meşrubat şişeleri, ezilmiş alüminyum ve kırılmış camların, altılı bira plastikleri ve unutulmuş şarap güğümlerinin üzerine işedi. İşerken, güneş sistemimizin yüz bin ışık yılı ötesindeki yıldızların parçalı yansımalarının, altın renkli, titreşen çiğ damlarının aynasında kısa bir süre ama cesurca parladığını gördü. Bir an şeylerin okyanussal birliğini düşündü. Büyücü hekimlerin dediği gibi, bizler hakikaten birdik. Bir ne? Ne fark ederdi? Düşüncelerinin ihtişamı, yalnız ve takdir edilmeyen işlerine eğilirken onu teselli etti. Kendini toplamış, bir elinde zincir testere, ötekinde silindir çanta ve ölümlü geniş sırtında otuz beş kiloluk sırt çantası, George W. Hayduke – sadık ve yatıştırılmaz bir güç – düşmanının... küstah ve ışıklandırılmış kulelerinin şakırdayan düzeneği, sert kırmızı gözleri, zırhlı çenesine doğru yürümeye koyuldu. Düşmanının? Kimin düşmanı? Düşman.

23. Hidden Splendor Madeninde

Bonnie ardıc közlerine tuttuğu çubuğu kaldırdı ve ucuna takılı yanmış marshmellovu inceledi. Çubuğun ucundan dişleriyle çekip aldı ve bir lokmada, yanmış bir istiridye gibi yuttu.

"Ben bu şeyleri sadece çocuklar yer sanıyordum," dedi Smith.

"Ne bileyim, ben seviyorum," dedi Bonnie, "üstelik yirmi sekiz yaşında bir kocakarıyım. Dok, biraz daha uzatsana bana."

Dok, torbayı attı; Bonnie çubuğun ucuna bir tane daha taktı. Güneş Henry Dağları'nın ardında batıyordu. Serin gölgeler Elk sırtlarından aşağı yayılıyordu. Aşağıda, üç yüz metre derinde ve bakış yönünde sekiz kilometre ötede, Natural Bridges Ulusal Anıtı'nın çıplak kayaları azalan akşam ışığında mat altın renginde parlıyordu.

Bekliyorlardı.

Bonnie iç geçirdi. “Verin şu gazetelere bakayım.” Çıtır çıtır kararmış marşmellovunu çiğneyerek dördüncü defa –yoksa onuncu muydu– onuncu sayfadaki Black Mesa bölgesindeki tahribatın haberini okudu. Yetkililer Yaygın Sabotaj Olduğunu Söylüyor. Kömür Treni İkinci Kez Raydan Çıkarıldı. Hat boyunda çelik takozlar bulundu. Gizemli patlamalar yükleme ve depolama kulelerinin tepesini uçurdu. Kuma yazılı isim bulundu: “Kızıl Rudolf, Kızılderili İntikamcı.” Soruşturma devam ediyor. Polis “Çılgın Köpekler” olarak bilinen geniş çapta örgütlü bir çeteden şüpheleniyor. Shoshone kabilesinden muhalif bir klan. Kömür taşıma bandı dört yerde patlayıcılarla tahrip edildi. Arizona Mücevheri, dünyanın en büyük halatlı kazıcısı, motor kısmında meydana gelen bir yangın nedeniyle kısmen tahrip oldu. Hasarın bir buçuk milyon dolar civarında olduğu tahmin ediliyor. Yegâne ipucu: “Rudolf Biliyor.” Soğutma kanatçıkları mermilerle delik deşik edilen seksen bin voltluk trafo harap oldu. Boru tesisatçıları üçüncü haftadır grevde. Demiryolu ve elektrik hatları boyunca havadan devriye geziliyor. Kömür şirketi yetkilileri, vandalizm dalgası nedeniyle şaşkın ve kızgın. Arizona Kamu Hizmeti Şirketi Çevre Koordinatörü “Gerizekâlıların işi” dedi. Kömür konveyörüne gizli izleme cihazı monte edildi. Boru tesisatçıları birliği, endüstriyel sabotaj iddialarını reddetti. “Fort Sumner’ı hatırla Rudolf.” Kabile Konseyi, Ch’indy Begays (Şeytanın Oğulları) olarak bilinen gizli Navajo muhalif grubunu soruşturma sözü verdi. “Yaralı Diz’i Hatırla - Kızıl Rudolf.” Amerikan Kızılderili Hareketi, Black Mesa olaylarıyla ilgili herhangi bir bilgisi olduğunu reddediyor. Arizona Kamu Güvenliği Departmanı, Navajo Kabile Polisi ve Coconino İlçesi Şerif Ofisi FBI’dan destek istedi.

Bonnie tiksintiyle katladı gazeteyi. “Bizi neden arka sayfalara gömmek zorundalar, anlamıyorum. O kadar çalıştık.” Bir elini Dok’a uzattı. “Şu öteki gazeteye ver bakayım. Yok, eski olanı. Geçen haftanınkini.”

Geçen haftanın gazetesinin (*The Arizona Republic, Phoenix*) on yedinci sayfasını açtı ve kendi resmine baktı yeniden, helikopter pilotu ve Burns güvenlik görevlisinin tariflerine dayanarak bir “sanatçının çizdiği” resmine. Pek benzememiş, diye düşündü. Saçları fazla koyu, göğüsleri fazla belirgindi. “Beni niye Liz Taylor gibi göstermişler?” diye yakındı.

“Bunun nesi kötü?” dedi Dok.

“Haksızlık, kötülüğü bu. Liz Taylor şişman, çifte gerdanlı, orta yaşlı bir hatun. Bense minik, şaşırtıcı güzellikle genç bir kadınum.”

“Ben o çizime idealleştirme derdim.”

“Sen derdin.” Hayduke’nin resmine baktı. Çizim yalnızca işçi kaskı ve gözleri dışında bütün yüzünü kaplayan bandana bir maske takmış bir adamın başını ve geniş omuzlarını gösteriyordu.

HELİKOPTER YANGINDA TAHRİP OLDU. Pilot ve koruma görevlisi sabotajcı ve kadın arkadaşı tarafından saldırıya uğradı ve soyuldu. (“Kadın arkadaşı”, kesinlikle.) Enerji hattı sabotaj alanı civarında görülen kız, sorgulanmak üzere yaklaşıldığında kaçmıştır. Pilot ve güvenlik görevlisi tarafından yakalanmış, ancak yüzünü mendille maskeleyen bir yapı işçisi tarafından silah zoruyla kaçırılmıştır. (“Kaçırılmış!”) Silahlı ve tehlikelidirler. Boru tesisatçıları herhangi bir ilgileri olduğun reddetmiştir. Navajo Kabile Şefi, Kızıl Rudolf bir Kızılderili değildir iddiasında bulunuyor. Shoeshine Çılgın Köpekleri’nin sözde “savaş şefi” Jack Kırık Burun Watahomagie, Kızıl Rudolf’un bir Kızılderili olduğunda ısrarlı. Spekülasyonların haddi hesabı yok. Kızılderili ya da değil, bu tahribatlar bir adamın değil, iyi örgütlenmiş ve geniş ölçekli bir komp-lonun işleri, dedi adının açıklanmasını istemeyen bir kaynak. Kömür şirketinin iş ve işçi olaylarıyla ilgili uzun bir geçmişi var.

Bonnie gazeteyi yeniden katladı. “Ne saçmalık.” Ateşe atacakmış gibi yaptı. “Buna artık ihtiyacımız var mı?”

“George için sakla,” dedi Dok. “Çok hoşuna gidecektir.”

“Artık ateşe bir şey atmayın,” dedi Smith. “Fazla karardı ortalık. Bu ateşi de söndürmemiz gerek. İhtiyar J. Dudley Love’ın bizi aşağılardan görmesini istemeyiz, öyle değil mi?”

“Hepimizi arıyor, ha?” diyor Dok.

“Biz sorgulanmak üzere aranıyoruz, öyle diyorlar.”

“Benim adım nasıl öğrenmişler?”

“Tahminimce seni Fry Kanyonu’ndan alan pilottan öğrenmişlerdir.”

“O pilot benim arkadaşım.”

“Yorum yok.”

“Bonnie, yoğunlaşan alacakaranlıkta saatine baktı. “Şu George,” dedi, “şu anda tam dört gün, beş saat gecikmiş durumda.”

Kimse bir şey söylemedi. Sönmekte olan ateşe bakıp kendi düşüncelerine daldılar. Ve her birinin gizlice düşündüğü şeydu: Belki yeterince ileri gittik. Belki George çok ileri gitti. Belki durmanın sırasıdır. Fakat yalnızca Dok bunu itiraf edecekti.

“Ne düşünüyordum, biliyor musunuz?” dedi. Ötekiler bekledi. Purosundan bir nefes çekti, dumanın zevkine vardı, düz mavi bir akım halinde üfledi. Meşelerin arasından çoban aldatanlar öttü. Yarasalar toplanıp dağıldılar, mavi altın göğün altında avlanmaya çıktılar. “Köprü işini bitirdikten sonra düşünmüştüm bunu – eğer George buraya gelirse, gelebilirse yani,” –ama bu düşüncesini dillendirmede– “demiştim ki kendi kendime, belki de biraz tatil yapmalıyız. Diyelim ki birkaç ay, en azından. Sadece birkaç ay,” diye ekledi hızla, Bonnie’nin gerildiğini hissedince. “Sonra, ortalık yeniden sakinleşince ve bu bölge bu kadar sıcak değilken, işimizi, deyim yerindeyse, bitirebiliriz.”

Dr. Sarvis’in yorumlarını izleyen uzun suskunluk boyunca bu öneriyi düşündüler sessizce. Ateşteki korlar ışımaya devam etti. Karanlık dalgaları platoların üzerinden, batıya doğru ilerledi. Gece kuşları yiyecek aramaya çıktı.

“George gelinceye kadar hiçbir şeye karar vermiyoruz,” dedi Bonnie. Çenesi kasılı, dudaklarını sıkmış, kederle ateşten kalanlara bakıyordu.

“Tabii ki,” dedi Dok. “Ama geri kalanlarımız her ihtimale karşı yine de planlar yapmalı.”

“Dok, dün aşağıda maden ocağının orda ne buldum biliyor musun?” dedi Smith. “Yolun üzerine konulmuş şu büyük depoyu görüyor musun, şu ahşap iskeletin üzerinde duranı? O şey yarısına kadar mazot dolu. Evet efendim. İki bin litre mazot o şeyin içinde, bir düşün.”

Dok cevap vermedi.

“Bir düşün, onunla neler yapabiliriz, Dok.”

Dok düşündü. “Anlıyorum. Ama izninle sana bir şey söyleyeyim, Seyrek Görülen Smith. Senin istediğin türden yüzen evler bana en azından kırk beş bin dolara mal olur. Geçen hafta tekne fuarına gittim.”

“Bize dört tane lazım. On sekiz metreliklerden dört tane,” dedi Smith.

“Toplamı sadece yüz seksen bin dolar,” dedi Bonnie. “Dok bunu karşılayabilir, öyle değil mi Dok?”

Dok gülümsedi, hafifçe, purosunun gerisinden.

“Bak, Dok,” dedi Smith. “Sana yüz yetmiş dokuz bin dolar tasarruf yaptıracağım, hemen şimdi ve burada.” Bekledi. Cevap veren olmadı. “Yüzen ev satın almamıza gerek yok. Günlüğü yüz dolarlık Wahweap Marina’dan kiralayabiliriz. Onları Wahweap Körfezi’nden yukarı götürür, Lone Rock’ı geçer, bütün kabinleri boşaltır ve amonyum nitrat ile doldururuz. Bu güçlü bir gübredir, Dok. Karpuz çiftliğinde ihtiyacımız olan her şey var. Sonra mazotu üzerine döker ve camları sıkıca kapatırız bizim oğla... orada... şurada... her neredeyse artık, bizim sevgili George onlara güzelce bir patlatma mekanizması kurar ve gece geç vakit körfezden aşağı, kanaldan geçerek ineriz ve suyun öte yanından patlatma kablolarını keser ve barajı indiririz.

“Anlıyorum,” dedi Dok. “Demek marina bürosuna gireceğim ve görevliye diyeceğim ki, ‘Baksana birader, bir günlüğüne dört tane yüzen ev kiralamak istiyorum; şuradaki şu büyük olanlarını istiyorum, dört tane lütfen, şu, şu, şu ve şu.’ Böyle mi yapmam gerek?”

Seyrek gülümsedi. “Biz de seninle geleceğiz, Dok, dördümüz birlikte ve o zaman diyebilirsin ki ‘Şuradaki arkadaşlarım için birer yüzen ev kiralamak istiyorum, kız için de bir tane, şu on sekiz metreliklerden, lütfen.’ Görevli biraz şaşırır ama söylediklerini yerine getirecektir. O insanlar para için her şeyi yapar. Neler yapabileceklerine şaşarsın. Onlar bizim gibi değil, Dok. Onlar Hristiyan.”

“İkiniz de delisiniz,” dedi Bonnie.

“Peki,” dedi Smith, “dört farklı marinaya gidebiliriz; Wahweap, Bullfrog, Rainbow Bridge ve Hall’s Crossing marinalarına. Birkaç gün uzun sürer ama öyle de yapabiliriz. Sonra tekneleri döndürür, geriye göle gideriz.”

“Kırk beş bin dolarlık yüzen ev kiralamak, öyle araba kiralamak türünden basit bir iş değildir,” dedi Dok.

“Ve sonra da,” diye sözlerini tamamladı Smith, “o tatile çıkabiliriz. Florida’ya gideriz, timsahları görürüz. Benim Susan hep o pullu piçlerin nasıl görüldüğünü görmek istemiştir. Yol üstünde Atlanta’da dururuz.” Seyrek sırıttı. “İhtiyar Martin Luther King’in mezarına birkaç karpuz çekirdeği ekeriz.”

“Ah anneciğim,” diye inledi Bonnie, başını kadife gökyüzüne, lavanta rengi geceye, ilk soluk yıldızlara doğru kaldırarak. “Benim burada ne *işim* var?” Saatine baktı.

“Rahatlamaya çalış,” dedi Dok. “Ovaltin’ini iç ve sızlanmayı bırak.” Herkes sustu.

Bonnie ayağa kalktı. “Ben yürüyüşe çıkıyorum.”

“Uzun tut,” dedi Dok.

“Sanırım tam öyle yapacağım.” Bonnie çıkıp gitti.

Smith, “Zavallı küçük kız âşık, Dok. Kaygılanmaktan hasta olacak, o yüzden böyle hassas,” dedi.

“Seyrek, sen insan doğasını derinlemesine gözlemleyen birisin. Peki, ben niye böyle hassasım?”

“Doktor olan sensin, Dok.”

Sönmekte olan ateşe baktılar. Sönmekte olan közlerin olduğu bir ocak, engin Güneybatı’nın çorak topraklarında kaybolmuş ıssız bir çöl kasabasının karanlık bastıktan sonraki hali gibi. Dok, New Mexico’yu, boş evi düşündü. Smith Green River’ı, Utah’ı.

Konuyu değiştir, doktor.

“İlkin köprü işi,” dedi, “ondan sonra belki baraj. Sonra bir süre ara veririz. George ne derse desin.”

“Sence yüzen evleri alabilecek miyiz?”

“Alacağız, Seyrek. Bir şekilde.”

“Bütün yapmamız gereken barajda bir minik çatlak oluşturmak. Bir çatlak ve geri kalanın icabına tabiat ana bakar. Tabiat ana ve Tanrı.”

“Tanrı kimin tarafında?”

“Bu benim de cevabını bulmak istediğim bir soru işte.”

Çok uzaklarda ve aşağıda, mor loşluğun içinde, bir çift farın karalılıkta birbirine yaklaşan ışığı göründü, kalem fenerin ışığı kadar incecik – geç kalmış turistler, hiç şüphesiz, kamp yapacak yer arıyorlar. Işığın dönemeçli yolunda hareket edişini, ağaçların altında gözden yitmesini, yeniden belirmesini, yeniden gözden yitmesini ve tamamen kaybolmasını izlediler.

Kuzeydoğuda ve yukarıda, Kuzey Woodenshoe Butte’de, bir kırkurdu kaybolan güneşe karşı uludu. İncelikli iniş çıkışlarıyla son uluma, *andante sostenuto*, uzun bir arkaik ve anarşik ulumaya dönüştü. Çöl kurdu, çöl kurdunun serenadı, gece müziği.

Bekliyorlardı.

Dok, çiğnenmiş purosunun izmaritini dişlerinin arasında aldı. Baktı. Conestoga purosunu, batıya doğru yol alan bir atlı arabanın oturağında, elde sarılmış. İzmariti korların içine fırlattı. "Sence Hayduke başarabilecek mi?"

Smith cevaplamadan önce bir düşündü. Hayli düşündükten sonra, "Bence başaracak. O çocuğu kendisi dışındı hiçbir şey durduramaz."

"Güçlük de tam olarak bu ya," diyerek ona katıldı Dok.

Sorun bu işte, diye düşündü Bonnie. Hayduke'nin kendini koruma içgüdülerinde bir noksanlık var. Etrafında akıl vermek için ben olmayınca, bir çocuktan farkı yok. Fevri, beyin hasarlı, aşırı duygusal bir çocuk. Hiperaktif türden. Bilinçdışı bir şekilde kendisini yok etmek istiyor vesaire, o eski hikâye. Bu Psychology Today ucuzluklarına itibar etmiyorum. Karşılaşım grubu düşkünleri ve Esalen* yağcılar. Evet, siz inanırsınız. Hayır, ben inanmıyorum.

Rüzgârın hasar verdiği, güneşin ağarttığı barakaların arasında yürüdü. Uranyum madencileri yirmi yıl önce burada, nasıl becerdiyseler, sırtın altındaki bu susuz düzlükte, kanyonların ağaçlıklı kollarının üzerinde yaşamışlardı. Paslanmış yağ bidonları, yatmış duvarlara dayalıydı. Dağ sıçanlarının boşalttığı, kaya sincapları ve tarla farelerinin tırmaladığı, karnotit, sidik, uranyum oksit rengi döşekler, çürümüş, zeminde yatıyordu. Arka bahçelerde miadı dolmuş, göçmüş tuvaletler vardı. Bir bodur çamın dalına eski bir araba lastiği çelik halatla asılıydı: Bir zamanlar burada çocuklar oynamıştı. Cevher atığına benzeyen çöp yığınları çevre kayanın üzerine bir metal, plastik, kontrplak, alçıpan, tavuk teli, ketçap şişeleri, günlük ayakkabılar ve ebedi Clorox şişeleri, eski ve yıpranmış otomobil tekerlekleri karmaşası halinde yayılmıştı.

Çakır çukur kamyon yolundan, yükleme oluklarının altından yürüdü, çöp kutularını, su tanklarını, yakıt tanklarını geçti. Sülfür, mazot, çürüyen ahşap, yarası dışkısı, yağlanmış kereste, paslanan metal kolları duyuluyordu. Maden kuyularının kara ağızlarından bilinmeyen gazların –radon? karbon dioksit?– bulutsu hayaletleri süzülüyor, du-

* Adını vaktiyle California kıyılarında yaşamış, yok olmuş bir Kızılderili halktan alan, alternatif bir felsefe ve insani potansiyel hareketi. (ç.n.)

man gibi öne akıyordu ama kokusuzdu, havadan daha ağırdı ve miskin bir yavaşlıkla zemine yayılıyordu. Hidden Splendor. Buluşma için çok güzel bir yer seçmişsin George Hayduke. Seni domuz. Sürüngen. Karakurbağası. Boynuzlu kurbağa (Azgın olabilirim, diye cevapladı George, ama ben kara kurbağası* değilim.) Dumanlı dillerin, sürünerek ilerleyen gaz parmaklarının arasından dikkatle yürüdü ve madenden pis kursağından çıkıp yolu geçerek cevher atığı çöplüğüne giden dar aralıklı, çarpık ve paslı rayları izledi.

Devrilmiş bir mayın arabasının demir tablasına oturdu ve gözünü güneye dikip düşüncenin gidebileceği kadar, yüz altmış kilometre ötelere, akşamın tüllerinin içinden, Owachomo Natural Bridge, Grand Gulch, Muley Point ve San Juan Nehri'nin kaz boynu mendereslerinin üzerinden, Organ Rock, Monument Valley, volkanik Agathalan kulesi, Monument Upwarp Anıtı'nı geçerek, görünür dünyanın kıyısının ötelere, Kayenta'ya, Holiday Inn'e ve hâlâ orada bekleyen hırpalanmış mavi cipe baktı.

24. Çapulcunun Kaçışı

Hayduke bir Brezilya sığır eti konservesi yedi, sodyum nitrit ve her şeyiyle (o faşist piçler çok güzel sığır eti konservesi yapıyorlardı) ve iki koca kutu meyve taneli ananas suyu içti, meyve parçacıkları dahil, tatlı niyetine. Bir süre dinlendi, sonra konserve yiyecekleri tekrar depolama sandığına yerleştirdi ve sandığı zula çukuruna yeniden gömdü. Zincir testereyi söküp tüm parçalarını yağladı, kanvas silindir çantaya koydu ve çantayı yiyeceklerle birlikte gömdü. Saklama yerini toprak, kayalar ve dallarla örttü; en azından yıldız ışığında, güzelce gizlenmiş gibi görünüyordu. Geri kalanları sırt çantasına koydu ve sırt çantasını yükledi.

Şapkasını taktı ve yıldızlara baktı. Büyükeyi, onun bakış açısından, tepetaklak görünüyordu: Saat sabahın üçüydü. Hayduke çeperin altın-

* Yazar burada karakurbağası anlamına gelen "horned toad" ve cinsel azgınlık anlamına da gelen "horny" sözcükleriyle kelime oyunu yapıyor. (ç.n.)

daki birikinti yokuşundan aşağı indi ve dümdüz kuzeye, Kayenta'nın ışıklarına doğru yola koyuldu.

Kendisini iyi hissediyordu. Son birkaç günkü yüküne kıyasla sırtındaki yükü kolaylıkla taşıyordu, ayakları iyi durumdaydı, kalbi ve kafası, başarının tatlı zevkiyle tazelenmişti.

Kızılderili kulübelerinin olduğu bütün açıklıklardan geçerken havlayan köpeklerle ve Kayenta'nın güneyindeki otoyol kavşağındaki beklenen polis barikatı nedeniyle büyük bir çember çizmek zorunda kalmasına rağmen hızla yol aldı. Sahte ve gerçek şafak arasındaki verimli saatlerde kavşakta bulunan moteller, benzin istasyonları ve antika dükkânları kompleksine ulaştı. Sırt çantasını çalılıklara saklayarak –kasaba sakinlerinin gözünde ister kızıl derili ister beyaz olsun, yayan gelen sırt çantalı sakallı bir adamdan daha şüpheli görünen bir şey yoktur– Holiday Inn otoparkının çevresini kolaçan etti. Cip hâlâ oradaydı, gizlenmiş anahtarı ve bir notla birlikte.

Sam, üç koca gün boyunca seni bekledim. Son Çağ Azizi geldi ve birlikte Lord Hazretlerini almaya Uluslararası Mexican Hat Havaalanı'na gittik. Seninle, anlaştığımız gibi, Plaza'da buluşuruz. Lütfen acele et, çünkü beklemekten hiç hoşlanmam. Artık alavere dalavereye karışmak yok. Ve Amerika'yı güzelleştirmeye yardım et – bir banyo yap. Arkadaşın ve hukuki danışmanın,

Thelma

Yanlarında boş şişelerle briket duvarların önünde sızmış birkaç yerli dışında kimseler yoktu etrafta. Hayduke cipini çalıştırdı, sırt çantasını aldı ve Kayenta'dan geçerek kuzeye, San Juan Nehri ve Mexican Hat köyüne doğru sürdü. O köprüünün üzerinden tıngırdayarak geçerken güneş de doğuyordu. Utah'a, çılgın kanyon topraklarına dönünce, kendisini daha güvende, daha iyi ve büyük ölçüde evinde hissetti. Güzel, sevgili San Juan County'ye geri dönmek iyi gelmişti.

Kafenin açık olduğunu fark etti ve yapmaması gerektiğini bile bile, bütün kasabalardan ve asfalt yollardan mümkün olduğu kadar çabuk uzaklaşması gerektiğini bile bile durdu. Bir fincan kahve içip jambonlu yumurta yiyebileceği bir kahvaltı için karşı konulamaz bir arzu du-

yuyordu. Beş gün boyunca kuru üzüm, çerez, ay çekirdeği ve çikolata parçalarından başka hiçbir şey, kahvaltılık tahıl gevreği ve süttozundan başka hiçbir şey, fıstık ezmesi ve teneke kutudan konserve sığır etinden başka hiçbir şey yememiş olmak, onu bu hale getirmişti.

Cipini kafeden iki blok öteye, Frigid Queen adındaki arabalara yemek servisi yapan lokantanın (öğlene kadar kapalı) arkasına park etti, geriye yürüdü ve servis tezgâhında bir tabureye oturdu. Ute Kızılderilisi, sivilceli ama yüz hatları Moğol bir sinema yıldızı prensesinkine benzeyen bir kız siparişini aldı. Hayduke, yüzüne biraz su çarpmak ve karmakarışık saçlarını ıslatıp azıcık düzeltmek için erkekler tuvaletine gitti.

Rahatlarken, bir yandan da her zaman yaptığı gibi duvardaki yazıları, halkın sesini okuyordu: *Serbest aşka*, diyorlardı, *doğru fiyat biçilmiş*. *Yerçekimi yoktur; Dünya dibe çekiyor*. *Feminist Özgürleşme'ye Yardım Et: Bu Gece Bir Kadını Özgürleştir*. *Beyaz Adam biz sana mısır verdik, sen bize belsoğukluğu*. Bir yazıyı duvardan yukarı tavana doğru izedi, şöyle diyordu: *Öyle yukarıya ne diye bakıyorsun gerzek? Ayakkabılarının üzerine işiyorsun*.

Hayduke yemek salonuna geri döndü ve dar kovboy gömlekleri giymiş iki geniş sırtın kendi jambonlu yumurta, tereyağlı patates ve kahvesinin yanına oturmuş olduğunu gördü. İki gümüş grisi kovboy şapkası ve gabardin giymiş iki geniş, önemli kış. Bunların ip kravat takan, güvercin vuran ve balık avı gezilerinde kutusundan konserve Viyana sosisleri yiyen türden adamlar olduğunu görür görmez anladı. Amerika'yı bugün olduğu hale getiren türden adamlar.

"Günaydın," dedi Hayduke, oturup yiyeceklerine bakarak. Sombrosunun geniş düşük kenarı yüzünün üst kısmını, tehlike kısmını gizler diye düşünüyordu. (Erkekler tuvaletinin çatlak aynasından, bir mağaradaki lemur gibi, bıkkınlıkla dik dik kendisine bakan o çeperi kızarmış gözler.) Daha oturduğu anda ciddi bir hata yaptığını anladı. Sol gözünün ucuyla dışarıdaki kütüğün dibine park edilmiş, sürücü kapısının üzerinde resmi çıkartma bulunan parlak sarı Blazer'ı gördü. Sandığından daha yorgundu. Beynindeki bazı sinapslar, yorgunluktan, hatalı ateşlenmiş yahut hiç ateşlenmemişti. Refleksleri artık esnek değildi. Yorgun olduğunu biliyordu ama göremeyecek kadar yorgun olduğunun farkında değildi - fark edememişti.

Her ne boks. Hadi kahvaltımızı edelim ve ne yapacağımıza sonra bakalım.

Yanındaki kaslı esmer çene bir an için işine ara verdi. Kösele suratlı yüz ona doğru döndü, bir ömür kısılarak çöl güneşine bakmanın bıraktığı kırışıkların çevrelediği ardıc meyvesi kadar soluk mavi gözler Hayduke'nin sakallı, düşman yüzüne dikildi.

"Benim oğlan, şu sevgili Seyrek Görülen nasıl?" dedi piskopos, sertçe bakarak.

Gözü korkan ama umursayamayacak kadar yorgun olan Hayduke, George, *bir atın götüne doğrudan hiç bakmış mıydın? Eh, şans kapına geldi,* diye düşünerek bakışlara karşılık verdi. Ağzı kahvaltı dolu "Öyle birini tanımıyorum," diye geveledi.

"Öyle mi?" Piskoposun iri ve kırmızı, Dok'un ellerinden iri ama onunkilerin yarısı kadar bile hoş olmayan elleri besleme hareketlerine son verdi. "Ama o seni tanıyor evlat."

Piskoposun sağında oturan, Love'ın küçük kardeşi olduğu anlaşılan adam bir an yemeye ara verdi, yumurtalarına bakarak Hayduke'nin tepkisini bekledi.

Hayduke çok hafif tereddüt etti. "O adda birini tanımıyorum," dedi. Kahvesine bol bol şeker ekledi: hızlı enerji.

"Emin misin?"

"Adını hiç duymadım."

Üçü de yemeyi sürdürdü, istikrarla: Hayduke, jambonlu yumurtasını; Blanding Piskoposu da jambonlu yumurtasını ve küçük Love, sosis (dört boğum) ve sahanda yumurtasını. Erkekçe çiğnemenin hapır hupur sesleri. Ute prensesi beyaz bağcıklı iki renkli ayakkabılar ve soket çoraplar giymiş ayaklarını sürüyerek mutfaktan tezgâha geliyordu. Sineklikli kapı yeniden çarpıldı. Okul yöneticisi yahut kabile bürokratına benzeyen saç çizgisi gerilemiş iki Navajo kapıya yakın bir masaya oturdu ve evrak çantalarını yere bıraktılar. Onlar da ip kravat takmışlardı. Hayduke o sıkışmışlık ve kapatılmışlık hissine kapılmaya başladı.

Çabuk çık buradan!

Piskopos devam etti: "Bak evlat, o gün seni onun yanında Bridges'te gördüm. Ve gördüğüm bir yüzü asla unutmam. Hele de seninki gibi bir yüzü. Sen, Smith, o latif sesli genç kız ve kır sakallı koca kel kafalı

adam... Sizi yol projesine yapılan bazı sabotajları sormak için durdurmuştuk. Birisi, Comb Wash'tan ta Hall's Crossing Kavşağı'na kadar, kırk dört yahut kırk beş numara botlarıyla ile izler bırakmış. Eğer sen değilsen, ikiz kardeşin olmalı." Piskoposun erkek kardeşi Hayduke'nin ayakkabılarına bakmak için taburesinde arkaya kaykıldı.

Hayduke'nin ayak parmakları lastik tabanlı dağcı botlarının içinde kıvrıldı. "İkiz kardeşim olmalı," dedi, yumurta sarısının kalanını kızarmış ekmekle sıyırarak. Hakikaten çok güzeldi. Fincanını prensese doğru uzattı. "Kahve?"

Kız fincanı doldurdu, olağan şartlar altında Hayduke'nin aklını izleyen iki ay boyunca meşgul edecek utangaç bir gülümsemeyle gülümseyerek. Erkeğin erbezinde ebediyen umut kaynar.

"Bu konuda hiçbir şey hatırlamıyor musun?"

Hayduke kahvesine bol bol şeker attı. "Hayır," dedi.

"Yalancının önde gidenisin evlat."

Hayduke bir yudum aldı, sonra bir yudum daha. Hayduke terin koltuk altlarından sızmaya başladığını ve yağlı damlalar haline kurgularının merdivenlerinden aşağıya kaydığını hissetti. Beş gündür giydiği gömlek, bu fazladan buket olmadan da yeterince kötü kokuyordu. Ah, ne yapmalı, ne yapmalı? Aynı eski soru. Tabii ki .357 tabancası ceketiyile gizlenmiş, kemerine sokuluydu, ama silahını çekip bu Love biraderleri –ikisini birden, bu iri adamları– bunca tanığın önünde öldürmesi zordu. Sıcak kahveyi piskoposun suratına mı savurmalıydı? Yoksa kapıya mı koşmalı? Bela da güller gibiydi, teker teker değil demet demet geliyordu.

"Beni işitiyor musun, çocuk?"

Aklına bir fikir geldi. Sağır ve dilsizi oyna. "Efendim?" dedi ve garsona döndü, gülümseyerek, "Hesap lütfen," dedi.

Kız küçük yeşil sipariş defterini çıkardı. "Hepsi birlikte mi?" dedi Hayduke'ye ve diğer iki beyefendiye bakarak. Konuşmalar kızın kafasını karıştırmıştı.

Hayduke, İsa Peygamber'in Son Yemek'te garsona söylediklerini düşündü: "Ayrı ayrı, lütfen." Tanrım, fakat kız çok güzeldi. Kafası karışık ama güzel. O elmacık kemikleri. O Aztek gözleri. Ama düşünmesi gereken daha önemli şeyler vardı. "Ayrı," dedi. "Benim gitmem gerek."

“Hiçbir yere gitmiyorsun,” dedi piskopos sakince. “Henüz gitmiyorsun. Konuşmamız gereken şeyler var.”

“Efendim?” Parasını aradı el yordamıyla. Bulup çıkardı.

“Evet efendim. Bir buldozerin Powell Gölü’ne atlaması gibi. Birinin öteki Blazer’ımın üzerine kayalar yuvarlaması gibi. Seyrek Görülen Smith’in nerede olduğu gibi. Bunun gibi bazı ufak tefek şeyler evlat.”

Piskopos ve erkek kardeşi, oburca yemeye devam ediyor, ancak hızla hareket etmeye hazır bir şekilde ayaklarını kışlarının altında hazır ediyorlardı. Soğuk ve hafifçe eğlenen gözlerini Hayduke’nin yüzünden bir anlığına bile ayırmıyorlardı.

Hâlâ tezgâhta oturur vaziyette, hesabını ödedi ve cömert bir bahşiş bıraktı; artık ayrılmaya hazırdı. Ama nasıl? Hâlâ, bir şekilde, vakarla, serinkanlılıkla ve ferasetle ayrılmayı umuyordu. “Valla babacığım,” dedi, “beni biriyle karıştırıyorsun, bütün diyebileceğim bu.” Ayağa kalkmaya davrandı.

Piskopos koca elini uzattı ve çekip oturttu yeniden. “Otur aşağı.”

Piskoposun küçük kardeşi sırttı. “Hep beraber gideceğiz,” dedi.

Mavi pis bir korku sardı Hayduke’nin kafasını. Hapishanelerden nefret ederdi. Hapishaneler kapalı yer korkusu yaşamasına yol açardı. O tuzağa düşmüşlük hissine. İçini çekerek, “Eh, bu durumda sanırım bir kahveye daha ihtiyacım olacak,” dedi. Büyük fincanı uzattı; kız yeniden kahve doldurdu, titremesini durdurmak için eliyle Hayduke’nin titreyen eline dokunarak. “Teşekkürler.”

Buhar, kahvenin üzerinde geçici, ancak bariz bir soru işareti şeklinde yükseldi. Soru pratik bir soru değildi –Silahları var mı?– eğer silah taşıyor iseler bile onlar da Hayduke gibi gizlemişlerdi. Hayduke’nin silah taşımaları yasadışıydı, fakat kardeşler şüphesiz şerif yardımcılarının verilenleri taşıyorlardı. Soru şuydu: Büzücü kasları buradan çıkıp özgür kalıncaya ve güvenliğe ulaşıncaya kadar dayanabilecek miydi? Büzücü kas bilmecesi. Soru buydu.

“Adın ne senin?” diye sordu piskopos.

“Herman Smith.”

“Bana pek Amerikalı gibi görünmüyorsun. Adının Rudolf olmadığına emin misin?”

“Ne?”

“Kızıl Rudolf?”

Hayduke fincan dolusu kahveyi piskoposun suratına fırlattı ve kapıya koştu. Navajoların valiz büyüklüğündeki evrak çantaları yolu kapatıyordu. Çantaların üzerinden atladı ve sinekliği kırarak çıktı.

“İyi günler,” diye bağırdı garson kız arkasından, yönetimin talimatlarına uyarak, “yine bekleriz.”

Hayduke, Bishop’un yeni V-8 Blazer’ının yanından, anahtarı almaya yahut tekerlekleri patlatmaya vakti olmamasına yazıklanarak hızla geçti. Köşeyi dönüp Frigid Quinn’e doğru koşturmadan önce, antene takılı flamayı, içerideki Love’ın dolu silah raflarını şöyle bir gördü. Damarlarından aktığının farkında bile olmadığı enerji, sinirlerinin ateşlenme boşluklarını atladı, kaslarına güç verdi. Ayaklarım şimdi beni yarı yolda bırakmayın. Öfkeli kükremeler çok uzak olmayan bir mesafeden onu izliyordu, çarpılan ve yeniden çarpılan kapı sesi, yaygaralar, bağırışlar, koşan ayak sesleri. Geriye bakmalı mı? Henüz değil.

Müşterilere arabalarında servis yapılan restoran. Köşeyi döndü ve cipin direksiyonuna atladı. Motoru çalıştırırken kendine arkaya bir göz atma izni verdi. Tabana kuvvet ona doğru koşan genç Love, mesafenin yarısını kat etmişti bile. İri ama hızlı olmayan bir adam. Yüzünü bir havlu bastırmış Piskopos Love kardeşine bağılıyor ve Blazer’ın kapısını arıyordu el yordamıyla.

Hayduke, çeker tekerlekleri dönen, çakıllar fırlatan cipini arkası savrularak otoyola çıkardı. Genç Love, Frigid Queen’in duvarına yaslanmış nefes nefeseydi, derken döndü ve hantal hantal yürüyerek böğüren ağabeyine doğru gitti.

Hayduke’nin planı: Buradan cehennem olup gitmek. İnleyen cipini azami hızda gitmeye razı etti. Yeterince hızlı değil. Love biraderler güçlü araçlarını kimin kullanacağı konusunda kavga etmeyi bırakıp, arabayı çalıştırarak dönüp peşine düşmeden önce belki iki kilometre kadar yol alabilirdi. Yeterli değil. Hayduke’nin tek şansı asfalt yoldan çıkıp çalılıklara girmekti. Hangi çalılıklara? San Juan Nehri çölünün göbeğindeydi; kırmızı kayalar ve mor çakıлтаşlarından oluşan, yılan otu, kurtpençesi, yuvarlanan çalı ve başka birtakım çalı çırpı dışında hiçbir şeyin büyümediği çorak topraklardaydı. Sığınabileceği yerlerin olduğu plato on beş kilometre kuzeydeydi. Tamamı yokuş olmak üzere. Asla başaramazdı. Başka bir şey düşünmen gerek, hadi.

Mexican Hat'in tek ve yegâne oto mezarlığı; eski, enkaz halinde, terk edilmiş ve parçalanmış motorlu araçların dekoratif yaygısı görüş alanına girdi. Hayduke dikiz aynasına baktı: Sarı Blazer henüz görünürlerde yoktu. Cipi döndürüp karayolundan çıktı, çitteki bir boşluktan geçti ve enkazın arasına girdi. Durdu ve bekledi. Yarım dakika sonra Love biraderler tepeyi aşip geldiler ve Hayduke'nin burnunun 45 metre ötesinden hızla geçip gittiler. Motorun sesine bakılırsa, hâlâ ikinci vites-
teydiler, yokuş yukarı gidiyorlardı. Piskopos cipi kullanıyor, kardeşiyse dizlerinin arasında dik bir şekilde bir tüfek tutuyordu.

Hayduke onlara iki kilometre kadar öne geçecek zaman bıraktıktan sonra peşlerinden gitti. Başka çaresi yoktu. Öteki yöne, güneye, Arizona'ya geri gidemezdi. Orada artık hiç dostu kalmamıştı. O plato-
ya çıkması ve ormanlardan geçip Hidden Splendor'daki arkadaşlarına gitmesi gerekti. Peşindekilerin peşine düştü.

Mexican Hat'ten üç kilometre ötede anayol ikiye çatallandı; ana kol doğuya Bluff ve Blanding'e; sol çatal ise –yalnızca kısmen asfaltlanmış- kuzeye, yüksek arazilere, kanyonlara, özgürlüğe, sekse ve beleş biraya gidiyordu.

Gözden kaybolmuş bir kaçağın peşindeki piskopos ilk kararı vermek zorundaydı. Acaba Hayduke'ye apaçık bir kaçış yolu bırakarak doğu kolunu seçecek kadar aptal olabilir miydi? Yoksa sol kolu seçip aynı zamanda Bluff ve Blanding'e telsizle haber verip Utah Otoyol Devriyesi, Şerif Bürosu ve San Juan Bölgesi Arama Kurtarma ekibinin kalasını alarma mı geçirirdi? Piskopos Love öfke dolu ve akıl yoksunu olsa bile, sol çatalı tuttu.

Çok geriden gelen Hayduke, piskoposun seçimini gördü ve sağ çatalı tuttu. Dosdoğru “yetkililerin” bekleyen kollarına mı gidiyordu? Belki, ama öte yandan, belki de öyle olmayacaktı. Bu bölgeyi Smith'in ve hiç şüphesiz piskoposun bildiği ölçüde iyi bilmemesine rağmen, birkaç kilometre ileride toprak bir yolun anayoldan ayrılarak bölge Ticaret Odası'nın Tanrılar Vadisi adını verdiği yere doğru gittiğini hatırlayacak kadar sık incelemişti haritaları. Yol çıkmaz mıydı? Platoya mı tırmanıyordu? Dönüp anayola mı bağlanıyordu? Hayduke bilmiyordu ve durup soruşturacak vakti yoktu. Birkaç dakika içinde piskopos avının bir şekilde önünde olmadığıнын, ardında kaldığının farkına varacaktı.

Son derece ağaçsız bir yamatan yukarı tırmanan otoyolda meşak-katle ilerleyen Hayduke'nin gözü toprak yolun girişini aradı, buldu ve sola dönüp vites küçülttü. Kayalık bir kuru sel yatağında hoplaya zıplaya ilerledi ve bir kaya katmanının üzerinde akan sekiz santim derinliğindeki su katmanını sıçratarak kat etti. Yolu öte geçeye kadar izledi; yol kötüydü ama yeterince kötü değildi. Yakın geçmişte bir ara biri yolu turist trafiği için erişilebilir hale getirmek amacıyla greyderle düzeltmişti. Hayduke alabildiğine uzanan çöl düzlüğünde bir toz bulutu kaldırarak devam etti. Eğer piskopos görmediyse, hakikaten öfkeden kör olmuş demektir.

Yol arazinin hatlarını izleyerek genel olarak kuzeye gidiyordu. İleride Mısır tanrılarının profillerine benzeyen aşınmış çıplak kayaların kalıntısı olan bir grup tektaş göğe karşı yükseliyordu. Ötelerde, platonun çöl düzlüğünden dik bir şekilde dört yüz metre yükselen, açık ve belki tırmanılması imkânsız kızıl duvarları vardı. Eğer Hayduke buluşma yerinde arkadaşlarına katılmak istiyorsa, o platonun üstüne çıkmanın bir yolunu bulmalıydı.

Cip çok fazla toz kaldırıyordu. Hayduke etrafına bakmak, birkaç dakika rahatlamak için durdu. Paçayı kurtarmış olabileceğini düşünmeye başlıyordu. Dürbününü boynuna astı ve yakındaki sivri bir çıkıntının üzerine çıktı.

Dört bir yanda yaban arazi dışında hiçbir şey yoktu. Otuz kilometre çapındaki bir alanda insanların yaşadığı yegâne yer olan Mexican Hat Köyü, görüş alanının dışında, sırtın çıkıntısının ardında kalıyordu. Ne yana baksa tek gördüğü çölün dalgalı yüzeyi, çalılıklarla beneklenmiş kırmızı kayalar, dere yataklarındaki birkaç kavak ağacı oluyordu. Sıcak dalgalarının üzerinde yüzen dağlar ve platolar uzak ufku çevreliyordu.

Güneyden ve batıdan toz bulutları yükseldi. Dürbünü gözlerine götürdü. Batı yönündeki yolda, ön plandaki kaya çıkıntılarının ötesinde, parlak metal bir nesnenin hızla geldiğini gördü – tamam: Telsiz anteninin ucunda kırmızı bir flamanın dalgalandığı bir Sarı Chevy Blazer, kayaların ve oyukların üzerinde sarsılarak ilerliyordu. Hayduke'nin bizzat tuttuğu yoldan, güneyden ise antenleri ışıldayan, her ikisi de hızla yaklaşan bir başka Blazer ve bir başkası daha geliyordu. Hayduke iki yolu dürbünüyle izledi ve birkaç kilometre uzakta, batı yönünde, Ticaret Odası tanrılarının arasında, belki on beş dakika ötede birleştiğini gördü.

“Ama ben kaybolmadım ki!” dedi Hayduke. “Kurtarılmak istemiyorum.” Bir an için paniğe kapıldı. Her şeyini bırak ve kaç. Bir deliğe kıvrıl ve ağla. Uzan, gözlerini kapat, teslim ol.

Ama paniğini bastırdı –büzücü kasları dayanmıştı– ve takipçilerine sırtını dönüp kuzey ve kuzeydoğudaki araziye inceledi. Kuzeyde platonun duvarları dışında bir şey görünmüyordu; kuzeydoğuda ise, fakat, tanrıların arasında bir yol izi bir dağ geçidinde kayboluyor, yer yer ardıc ağaçlarının bulunduğu sırtta bir iniş noktasına doğru yeniden belirliyordu. Yol orada sona mı eriyordu? Buradan anlaması mümkün değildi.

Hayduke, tepecikten hızla inip cipine atladı. Motoru çalıştırdıktan sonra, ön tekerlek göbeklerini kilitlemek ve cipin vinçine sıkışan çalı çırpıyı temizlemek için tekrar çıktı. Yeniden yerine geçince, birinci vites geçip yola koyuldu. Ardından derhal horoz kuyruğu misali toz yükselmeye başladı. Çaresi yoktu.

Mümkün olan azami hız artı on beşle sarsılarak ilerlerken, tepeciğin üzerindeyken gördüğü yolu arayarak araziye taradı. Oradan görülmesi zor olmamasına rağmen, şimdi görünmez olmuştu. Güneşten yanmış katmanlı kumtaşı terasları görüş açısını kapatıyordu. Solundan hızla yalnız bir ardıc geriye doğru kaydı. Ağacı hatırladı, toprak yol bu civarda yoldan ayrılıyordu. Saniyeler bile artık hayati önemde olmasına rağmen, durup cipin kaputunun üzerine çıkması gerekti. Radyatörünün ötesindeki karmaşık kayalıkları araştırırken, paralel izlerin bir kuru dere boyunca kumda ilerlediğini ve tepeye yukarı, doğuya doğru devam ettiğini gördü.

Yeniden direksiyona geçince, birinci vites indi, yavaş vites serisine geçti ve kumu yararak, yukarı kayaların üzerine doğru ilerledi. Tepede geriye bakmak için durdu. Üç toz bulutu, tepe noktasında buluşmak üzere on beş kilometrelik bir üçgenin kollarından, iki ayrı yönden yaklaşıyordu.

Aceleyle devam etti. Yol, tavşan çalılarının ve dikenli çalı kümelerinin arasında dönüyor, yüz elli metre yüksekliğindeki anıtların kaidelerinin etrafından dolaşıyordu. Yerel değişiklikler bir yana, yol tırmanmaya devam ediyordu; altimetresinin iğnesi otuz metre daha yükseldiğini gösteriyordu, etrafta tek tük bodur ardıçlar belirmişti. Hayduke

ilk durduğu yerdeki gözlem noktasından gördüğu sarplıktan yukarı ilerlediğini anladı; yol doğu ufuk çizgisine doğu yükseldikçe, ardıçlar irileşiyor ve sayıları artıyordu. Genellikle kayaların üzerinde yol aldığından, aracı artık bir toz bulutu kaldırmıyordu. Fakat bunun fazla bir yardımını olmazdı. Beş kilometre ardında ve hızlanamıyor olmalarına rağmen piskopos ve Ekip'i Hayduke'nin cipini görüş açıları içinde apaçık görebiliyorlardı.

Hayduke bu yükselen çıplak kayalar ve ardıçlar dalgasının sonunda ne bulmayı umuyordu? Bilmiyordu, artık bir planı yoktu. Sadece umut ediyor ve devam ediyordu.

Rüzgârın biçimlendirdiği dallarının kayalara sıkıca kök saldığını kanıtladığı uzun ve sağlıklı görünümlü bir ardıç, gökyüzüne karşı fotojenik bir silüetle yükseliyordu. Ötesinde, görünüşe bakılırsa, boşluk vardı. Ağacı hedef seçerek, daha iyisini umarak, Hayduke yokuş yukarı devam etti. Artık yola benzer bir şey izliyor değildi. Yol bir kilometre kadar geride, çıplak kayanın üzerinde gözden yitmişti.

Ağaca kadar sürdü ve orada durması gerekti. Arazi bitmişti. Ağacın beş metre kadar ötesi platonun kıyısıydı, çıplak kayalar dimdik bir eğimle iniyordu. Hayduke arabadan çıkıp baktı ve kendini bir uçurumun kıyısında buldu. Sadece büyük bir uçurum değildi aynı zamanda üstü çıkıntılı bir uçurumdu, kıyı keskin bir şekilde ileri doğu uzuyordu. Hayduke, bu çıkıntı sebebiyle uçurum yüzeyinin aşağıdaki zemin kayayla birleştii yeri göremiyordu. Ne kadar aşağıdaydı? Düşey mesafenin otuz metre kadar olduğunu tahmin etti.

Uçurumun aşağısındaki kayalık zemin tatlı bir eğimle iniyor ve çorak arazinin aşınmış kayalarının kubbeleri, topuzları ve kuleleri arasından dolaşarak Comb Wash denilen adaçaylarının mavi yeşil renklendirdiği, kavak kümelerinin gölgelendirdiği geniş kumluk bir yola açılıyordu. Comb Wash kuzey-güney doğrultusunda, Comb Ridge'in kayalık duvarının altında seksen kilometre boyunca uzanıyordu. Bunun ötesinde Natural Bridges'e, Fry Kanyonu'na Hite'a giden eski yol vardı – ve kuzey yönündeki (terk edilmiş) kör bir hattın ötesinde, yüz kilometre kadar ötede Hidden Splendor uranyum madeninin kalıntıları vardı.

Uzun bir tırmanıştı ve Hayduke buluşmaya dört gün gecikmişti zaten. Yayan kaçabilirdi, buradan bile –bu kıyı boyunca bir yerlerden be-

line ip bağlayarak uçurumdan aşağı inebileceği bir yer olabilirdi–, fakat bu kıymetli cipini denge çubukları, vinci, yedek yakıt deposu, bira kutusu koyma yerli tiltmetresi, Guru Maharaji arması, “Hopi’yi Düşün” çıkartması, geniş tekerlekleri, özel silahları, araçları, kamp ve tırmanma gereçleri, topografik haritaları, Gideon İncili, Mormon Kitabı (Page’deki bir otelden çalınmış) ve başka hazineleriyle birlikte şu arkasından gelen yasadışı kanun infazcılarına teslim etmesi anlamına gelecekti. *Mümkün değildi* bu. Elinden gelen bir şey olduğu sürece kesinlikle olmazdı. Ama elinden gelen bir şey var mıydı? Yeniden uçurumun kıyısından aşağı baktı. Gerçekten de üstte çıkıntı yapan türden bir uçurumdu. Gerçekten de en azından otuz metre derinliği vardı. Aklına Dr. Sarvis’in en sevdiği özdeyiş geldi: “Durum umutsuzsa, kaygılanacak bir şey yok demektir.”

Takipçilerinin durumunu değerlendirmek için döndü. Piskopos ve Ekip’i üç kilometre gerideydiler, yamaç yukarı yavaş yavaş ama istikrarla çıkıyorlardı. Sessizliğin içinde, mesafeye rağmen o büyük V-8 motorların boğuk gürültüsün duyuyordu. Yakıt oburu ama güçlü motorlar. Hayduke on dakika kadar zamanı olduğunu tahmin etti.

Piskopos Love sabırlı bir adamdı. Sabırlı, sistemli ve itinalı. Yüzü ve boynu hâlâ sıcak kahve yüzünden yansa da duyduğu nefretin yargılarının, dikkatinin ve adamlarına karşı duyduğu sorumluluğun önüne geçmesine izin vermezdi. O kıllı putperest hâlâ uzakta ama kapana kısılmışken, görüş alışverişinde bulunmak üzere telsiz çağrısı yaptı ve durdu. Öbürlerini beklerken, dürbününü çıkarıp hedefini inceledi. Odaklayarak kabarık taşlara, toprak ceplerindeki saçınık ağaçlara ve yuka bitkilerine baktı ve en uzakta, jeolojik bir çıkıntının ucunda, cipin yerini belli eden güneşte ağarmış mavi lekeyi o iri ama sonuncu ardıcın arkasına acınacak kadar kötü saklanmış olarak gördü.

Love, kenardaki kaya çıkıntısının ötesinde ne olduğunu biliyordu. 1952’deki ilk büyük uranyum hücumu sırasında, maden işletme hakları için ilk başvurularını yaparken bu yola önayak olmuştu. Seni kafir orospu çocuğu seni, diye düşündü piskopos, içinden sırtarak, seni ele geçirdik işte. Genç suçlunun konumunu dürbünle izlerken, ağacın arkasında sinsî hareketler fark etti. Dikkatli ol, diye hatırlattı kendine. Karşındakinin silahlı ve tehlikeli olduğunu düşün.

Adamları yanına gelip piskoposa katıldı. Durumu müzakere ettiler. Piskopos bir buçuk kilometre kadar daha arabayla ilerlemeyi, hemen

tüfek menziline dışına durmayı önerdi. Oradan sonra, tabii ki silahlı olarak, geniş bir zincir halinde, her iki uzak kanatta kaçağın çeper kayası boyunca olası firarını engelleyecek iki adamla yayan ilerleyeceklerdi. Anlaştık mı? Piskopos Love'ın uzaşma talebi bütünüyle nezakettendi; esasen önerileri, Kilise'nin sıkı hiyerarşisi içinde, emir telakki edilirdi. Hepsi yetişkin, kendi işinin sahibi adamlar olan arkadaşları, iyi askerler gibi baş salladılar. Piskoposun, üzülen bir kilise kaçkını bir Mormon olduğunu söylemek zorunda olduğumuz küçük kardeşi hariç hepsi.

"Ve dikkatli olun," diye bitirdi sözlerini piskopos. "O pis piçin silahı olabilir. Silahını ateşleyecek kadar çılgın olması da muhtemel."

"Peki öyleyse," dedi kardeşi, "belki de şerife telsizle haber vermemiz gerekir. Burada biraz desteğimizin olması iyi olabilir. Olur da o namussuz kayaların üzerinde süzülüp sıvışır, olamaz mı?"

Elli beş yaşındaki piskopos, kırk sekiz yaşındaki kardeşine gözlerini kısarak muzipçe ve alaycı bir sırıtışla baktı. "Yardıma ihtiyacımız olduğunu mu sanıyorsun, Sam? O bir, biz altı kişiyiz ve sen bizim mi yardıma ihtiyacımız var diye düşünüyorsun?"

"Havadan görülmesi çok daha kolay olurdu."

"O uçurumdan aşağı nasıl inecekmiş bakalım?"

"Bilmiyorum."

"Belki de eyalet polisini de çağırmalıyız. Hatta belki Hava Milli Muhafız Teşkilatı'nı da? Helikopterler, belki? Ateş saçan Büyülü Ejderha'yı? Belki de bir tank?"

Diğer adamlar utançla ayak değiştirerek, kıkırdadılar. İri adamlar, güçlü, işinin ehli, kurnaz adamlar; iki tanesi Blanding'de akaryakıt istasyonu ve oto tamir atölyeleri işletiyordu; birinin Bluff Köyü'nde işlettiği, mülkiyeti kendine ait bir moteli vardı; biri Monticello yakınlarındaki kurak yaylada besi ünitesi ve iki yüz elli hektar büyüklüğünde barbunya fasulyesi yetiştirdiği çiftliği vardı; piskoposun kardeşi El Paso Doğal Gaz Şirketi'nin Blanding'in güneydoğusunda bulunan Aneth'teki pompa istasyonunda baş mühendisti. (Son derece ağır sorumluluklar gerektiren bir görev.)

Piskopos Love'a gelince, Arama Kurtarma onun için yalnızca bir hobiydi; sadece kilisede piskopos değildi, aynı zamanda bölge komisyonunun başkanı olarak görev yapıyordu ve çok geçmeden Utah Eyalet

Meclisi'ne ve ondan sonra da daha yüksek görevlere aday olmayı planlıyordu; Blanding'deki Chevrolet bayiinin sahibiydi; kimileri faal kimileri çalıştırılmayan pek çok uranyum madeninin Natural Bridges'in yukarısındaki Deer Flat'te bulunan şu eski maden dahil) ve Hall's Crossing'deki marinanın yarısının sahibiydi. Ve sekiz çocuğu vardı. Meşgul bir adamdı, belki de fazla meşgul. Doktoru, Love'ın kardiyogramlarına bakarken kaşlarını çatarak, yılda iki kere, yavaşlamasını salık veriyor; piskopos da vakti olunca yavaşlayacağını söylüyordu.

"Tamam, Dudley," dedi küçük kardeşi, "sen dalganı geç bakalım. Gelgelelim Şerif Bürosu'na haber vermemiz gerekir."

"Yardıma hiç ihtiyacım yok," dedi Piskopos. "Şerif yardımcısı yetkim var ve bunu kullanmak niyetindeyim. Oradaki şu kıllı serserinin icabına ben bakacağım ve eğer gerekirse bunu tek başıma yapacağım. Siz delikanlılar evinize gitmek isterseniz, gidebilirsiniz."

"Dur bakalım, Piskopos," dedi motel işletmecisi, "hemen parlama. Hepimiz seninle geliyoruz."

"Doğru," dedi fasulye çiftliğini yöneten.

"Onu yakaladığımızda ne yapacaksın Dudley, aklında ne var?" dedi kardeşi. Piskopos sırtıttı ve şefkatle, ihtiyatla, yanmış yüzüne dokundu. "İlk önce karga burunlu pensemi alıp ayak tırnaklarından birkaçını sökeceğim. Sonra kök dişlerini. Sonra da ona, Seyrek Görülen'in nerede olduğunu ve Dr. Sarvis'le yanlarında dolaştırdıkları o küçük orospu kızın yerini soracağım. Düşünüyorum da hepsini Mann Yasası'na dahil edebiliriz – ahlaksızca amaçlar için eyalet sınırını geçmek. Onların hepsini kendimiz yakalayacağız ve bunun için şerif bürosunun yahut eyalet polisinin yardımına ihtiyaç duymayacağız. Bugün yapmam gereken başka bir işim yok. Benimle misiniz millet?"

Kardeşi hariç hepsi başını salladı.

"Senden ne haber?" dedi piskopos.

"Geliyorum," dedi kardeşi. "Birisi seni dizginlemek zorunda, J. Dudley yoksa bir bakmışız Vali olmak için adaylığını koymuştun."

Piskoposun kendisi de dahil olmak üzere bütün adamlar gülümsedi.

"O daha sonraki iş. Şimdi gidip şu tavşanı çalılıklarından çıkaralım."

Arabalarına geri bindiler ve planlandıkları gibi ilerlediler. Hedefe bir buçuk kilometre kadar kala Love durdu ve dışarı çıktı. Ötekiler de

ona katıldı. Hepsi tabancalar, karabinalar ve av tüfekleriyle sağlam silahlanmıştı. Love emirlerini verdi ve Ekip sırtın yanına doğru yayıldı. Piskopos avını görmek için dürbünü gözlerine götürdü ama bir kaya yükseltisi doğrudan gözlemlemeyi engelliyordu. İki yanına baktı; adamları hazır, onu izliyorlardı. Sağ eliyle ileriye işaret etti; Ekip şefinin ilerleyin işaretiydi. Hepsi, çömelerek, ardıçların ve bodur çamların arkasına saklanarak, silahlarını ateşe hazır tutarak ileri doğru yürümeye başladılar. Piskoposun kardeşi Sam, piskoposa yakın duruyordu: İkisi de ötekini yakınında istiyordu.

San Juan Bölgesi'nde sıcak bir öğlen vakti – havada gök gürültüsü, gökyüzünün güneydoğu çeyreğinde sırf dekoratif olmayan bazı bulutlar; taşların, ağaçların ve yukaların süngüye benzer yapraklarında göz kamaştırıcı güneş ışığı. Kayaların içindeki kumlu çanaklarda, şurada burada çiçek açmış çöl çuhaçiçeklerini, mor yıldız çiçeklerini, katır kulağı günebakanlarını gören olmadı. Ekip daha önemli bir avın peşindeydi.

“Kalp ilacını aldın mı bugün, Dudley?”

“Evet, kalp ilacımı aldım bugün, Sam.”

“Sadece soruyorum.”

“Tamam. Şimdi kapa çeneni.”

Piskopos Love, karabinasına bir şarjör taktı ve horozu indirdi. Çok eğleniyordu; Okinawa'daki temizleme operasyonu günlerinden beri böyle iyi hissetmemişti kendisini. O zamanlar Teğmen Love idi, müf-reze lideri, Bronz Yıldız, daha sonra kullanmak üzere iyi bir savaş sicili oluşturuyordu. Piskopos, yüce gönüllülükle tuzağa düşmüş o Japon, arazinin sonunda cipinin arkasına korkuyla sinmiş, donu korku kokan o eziğe karşı bir an için belli belirsiz bir sempati bile duydu.

Arama Kurtarma Ekibi tedbirli bir şekilde ilerliyordu; ötekiler ihtiyaç halinde koruma ateşi açmak üzere hazır beklerken, ikisi dikkatle öne doğru hareket ediyordu. Fakat kaçağın bulunduğu taraftan ateş eden olmadı. Ekip iyice çömelerek ilerliyordu çünkü kenardan ancak yüz yirmi metre kadar uzaktaydılar ve ağaçlar seyrekti. Altı adam birbirlerini açıkça görerek öne doğru yavaş yavaş ilerledi, durdu, bekledi, dinledi.

“Bir motor sesi duydum,” dedi piskoposun kardeşi.

“Bu mümkün değil Sam,” diye yanıtladı piskopos. Dürbünle bakmak istedi, fakat düşmana bunca yakınken silahını bırakmakta tereddüt etti. “Benim hiçbir şey duyduğum yok.”

Dikkatle dinlediler. Hiç ses yoktu, ardıç dalları arasından geçen esintinin çok hafif sesinin ve arada bir kuşların ipe sapa gelmez ötüşlerinin dışında hiç ses yoktu.

“Duyduğumu sandım,” dedi Sam. “Şu son ağacın arkasında mı demiştin?”

“Doğru, öyle dedim.”

“Cipi göremiyorum.”

“Orada, hiç kaygılanma sen.”

Piskopos ilkin sola doğru baktı, sonra adamlarına. Ona bakarak beklediler. Hepsi terliyordu, yüzleri kızarmış ama kararlı görünüyorlardı. Piskopos, çıkıntı noktasına, diğer ağaçlar tarafından gizlenen ve durduğu yerden zar zor görülebilen son ardıç ağacına doğru döndü. Avuçlarıyla ağzını çevreledi ve bağırdı: “Sen oradaki! Rudolf, adın her neyse! Beni duyuyor musun?”

Cevap veren olmadı, tek duyulan hava akımının, küçük alakargaların uzaktan gelen cıvıltılarının ve uçurumun aşağılarından gelen tek bir Amerikan puhusunun yumuşak ötüşünün sesi idi.

Piskopos yeniden seslendi. “Rudolf, oradan çıksan iyi edersin. Altı kişiyiz burada. Cevap verirsin ya da ateşe başlarız.” Bekledi.

Puhu kuşundan gelen ikinci bir işe yaramaz alaycı ötüş dışında ses çıkmadı.

Piskopos silahını ateşe hazır hale getirdi, adamlarına işaret etti. Kardeşi dışındakilerin tamamı ardıç ağacına doğru ateş açtılar ve ağaç saçma ve mermilerin etkisiyle gözle görülür şekilde sallandı.

Piskopos elini kaldırdı. “Ateş etmeyi bırakın!” Silah seslerinin yankıları uzaklara yuvarlandı, sırttan aşağı, Tanrılar Vadisi’ni kat etti, on, on beş, yirmi kilometre ötelerde platonun duvarlarına ve çıkıntılarını çarparak söndümlendi.

“Rudolf?” diye bağırdı piskopos. “Geliyor musun?” Bekledi. Yalnızca kuşların sesi vardı. “Beni koruyun,” dedi kardeşine. “O şeytani oradan çıkaracağım.”

“Ben de seninle geliyorum.”

“Orda kal.” Fısıldayarak: “Bu bir emirdir.”

“Bana o zırvalarla gelme, Dudley. Seninle geliyorum.”

Piskopos Love yere tükürdü. “Tamam Sam, kendini öldürt.” Kalan dört adama bağırdı: “Bizi koruyun.” Kardeşine: “Hadi gidelim.”

Ağaçtan ağaca koşarak arazideki son yükseltiye kadar koştular ve toprağın üzerine attılar kendilerini –ama üzerine atılacak toprak yoktu– sonuncu ağacı apaçık gören çevre kayalara yattılar, uçurumun kıyısına.

Hiç kimse yoktu orada.

Bu konuda artık hiç şüphe yoktu, adam gitmişti. Rudolf ortadan kaybolmuştu. Cipi de ortadan kaybolmuştu. Yalnızca o tek ardıc ağacı, tabanına yakın yerde duran çatlamış bir kumtaşı tabakası, yere saçılmış birkaç gres yağı damlası, birkaç çelik kıymığı vardı.

“Burada değil,” dedi kardeş.

“Bu mümkün değil.”

“Cip bile burada değil.”

“Bunu görebiliyorum. Kör değilim, kahretsin.” Piskopos Love dizlerinin üzerine doğrularak orada olmayanın neredeyse mutlak, elle tutulur ve somut varlığına baktı. Burnundan ter akıyordu. “Ama bu mümkün değil.”

Kıyıya yürüdüler ve aşağıya baktılar. Tek gördükleri orada olanlar oldu: Onlarca metre aşağıdaki çıplak kaya zemin, aşınmış kırğıbayırlar, çukurlar, kuru yataklarındaki kum ve molozları Comb Wash’a doğru boşaltan sığ sel yatakları ve kuru dereler; kuru yatağın ötesinde Comb Ridge’in yüksek, sarp cephesi, sırtın ötesindeki dağlar.

Sam, ağabeyine gülümsedi. “Eeee, sayın Vali?..”

“Kapa çeneni. Düşünmeye çalışıyorum.”

“Her şeyin bir ilki vardır.”

“Kapa çeneni. Şu gölgeye çömel ve gel şunu bir anlayalım.”

“Belki şimdi telsizle şerife haber verirsin.”

Piskopos Love bir otun sapını koparıp dişlerinin arasına koydu. Geniş butlarının üzerine çömelip yeri bir çubukla eşeledi. “O piçi ne zaman yakalarsam, şerifi o zaman arayacağım,” dedi. “Onu ve o iblis arkadaşlarını. Şerifi işte o zaman arayacağım. Daha önce değil.”

“Tamam. Güzel. Hadi yakalayalım. Nasıl olacak?”

Piskopos gözlerini kısarak güneşe baktı ve kardeşine kaşlarını çatı, sonra tekrar ağaca ve tekrar botlarının arasındaki taşlık zemine baktı. Dişlerinin arasındaki sapı çiğnedi ve başını kaşıdı ve düşündü. “Üzerinde çalışıyorum.”

25. Son Durak

“Aman Tanrım, sonra ne oldu?” Ağzını yalancıktan bir şaşkınlıkla açmış, hayranlık dolu gözlerle Hayduke’ye bakıyordu Bonnie.

“Oradaydın,” dedi Doktor, “otuz metrelik uçurumun kenarında kapana kısılmıştın.”

“Evet, oradaydım.”

“Piskopos ve onun fanatik hempaları tepeden tırnağa silahlı, kalplerinde kara intikam duygusu sana doğru geliyordu.”

“Aşağı yukarı.” George son otuz dakika içinde dördüncü birasını açtı.

“Ne aşağıya ne de dışarıya doğru bir çıkış yolu vardı.”

“Doğru.”

“Sana karşı altı kişiydiler...”

“Sadece bana karşı altı kişiydiler. Evet. Kahretsin.” Bira kutusunu kirli ağzına doğru eğdi. Çıkardığı berbat şapırtıları duydu, kıllı Adem’in elmasının inip çıkışını izlediler. Smith, akşam yemeklerinin geçirildiği şişleri çevirerek, alevlere bakarak düşünceli bir şekilde gülmüştü. Bonnie Abbzug “Ovaltin”ini içerken, Dr. Sarvis, obruk suyuyla karıştırdığı Wild Turkey viskisini yudumladı.

Akşamın gölgelerinin içinde, bodur çamları örten kamuflaj ağının düşürdüğü benekli ışık ve gölgelerin altında, Smith’in kamyonu park edilmişti; ona iyice sokulmuş vaziyette, kaputu, üstü, koltukları ve branda kaplı yükü, tamamıyla iki santim kalınlığında kahverengi tozla kaplı, ağarmış, mavi ve buruşmuş cip. Ön camda bir futbol topu büyüklüğünde yıldız şekilli bir delik vardı.

“Eeee?”

“Eeesi, durum boktandı.”

“Ne yaptın peki?”

“Ne zaman?”

“Hadi, George.” George bira kutusunu indirdi. Smith ona bakıyordu; Smith’e göz kırptı. Bonnie ve Dok’a baktı. “Ah, Tanrım, bu çok karmaşık bir hikâye. Hepsini duymak istemezsiniz. Sadece şu kadarını söyleyeyim ki oradan aşağı indim, Comb Wash’tan yukarı sürdüm, yola çıktım ve iş bakın, şimdi burdayım. Hakkımı teslim edin ama.”

Sessiz bir şekilde Hayduke’ye baktılar. Bonnie esrarı uzattı. Dok yeni bir Marsh-Wheeling yaktı. Seyrek görülen şişlere döndü.

“Tamam,” dedi Bonnie, “unut gitsin. Başka bir konuda konuşalım. Ne hakkında konuşalım?”

“Ama eğer ısrar edersen...”

“Hayır, sorun değil.”

“Eğer ısrar edersen...”

“Cipi vinçle aşağı indirdin öyle mi?” dedi.

“Elbette. Başka nasıl olacaktı.” George, gururla sırtarak baktı onlara ve ardından gelen kısa bir duraksama sırasında birayı yeniden suratına kaldırdı. Zayıflamış, kirli, aç görünüyordu, gözleri güneş ışığı ve gerginlikten kan çanağına dönmüştü ve yorgunluktan bir rakunun gözleri gibi koyu bir halkayla çevrilmişti. Yine de uyumaya hazır değildi. Uyuyamayacak kadar yorgundu, öyle söylemişti.

“Bu bir venç meselesi de nedir?” diye sordu Bonnie.

“Vinç,” dedi Hayduke. “Cipin önündeki o şey. Orada kırk beş metrelilik çelik kablo var. O çelik kablo için hiçbir şey.”

Doktor, “Durun bir dakika,” dedi. “Bize cipi uçurumdan aşağıya vinçle indirdiğini mi söylemeye çalışıyorsun?”

“Evet.”

“Üstü çıkıntılı bir uçurumdan?”

“Kolay olmadı.”

“Kaya tırmanıcılarının rappel inişi dedikleri şey bu,” diye açıkladı Smith.

“Repel inişi mi?” diyor Dok. “Repel inişi derken ne demek istiyorsun?”

“Rappel, rappel. *Rappel de corde*,” diye açıklıyor Bonnie. “*C’est un moyen de descendre un roche verticale avec une corde double, récupérable ensuite.*”*

“Kesinlikle,” diyor Hayduke.

“Bunu hep yaparız,” dedi Smith. “Sadece ciplerle pek sık yapmayız. Aslına bakarsan, bunu daha evvel bir ciple yapan olmamıştır, bildiğim kadarıyla ve eğer ben bu George’un dürüst bir adam olduğunu bilmeseydim, gerçeği *azıcık* çarpıttığından şüphelenmek eğiliminde olurum. Tam yalan söylemek gibi değil, dikkatinizi çekerim, George’un böyle bir şey yapacağından asla kuşkulanmam, fakat belki sadece, şey...”

“Gerçeği sadeleştirdiğinden?” önerisinde bulundu Bonnie.

“Evet yahut belki hatta aşırı sadeleştirdiğinden.”

“Aman,” dedi Hayduke. “Keyfiniz bilir, istemiyorsanız inanmayın. Ama cip orda, kahrolası gözlerinizin önünde.” Bonnie’nin küçük el yapımı sigarasını ona geri verdi.

“Aynı cipmiş gibi görünüyor,” diye kabul etti Smith. “Ama aynı olmak zorunda değil. Makul ölçüde gerçeğine benzeyen taklit dedikleri şeylerden biri olabilir. Gerçi mümkün değil demek istemiyorum. Ama itiraf etmeliyim ki, bir kamyonetle rappel inişi yapmaya hiç kalkışmadım.”

“Çok iyi,” dedi Dok. “Sadece orijinalliği için bile olsa, George’un yalan söylemediğini varsayalım. Ama bazı teknik sorularım var. Her şeyden önce, vincin geri viteste kullanılabileceğini bilmiyordum.”

“Kullanılamasaydı, fazla bir işe yaramazdı,” dedi Hayduke.

“Kabloyu ardıç ağacına bağladın, öyle mi?”

“Doğru.”

Bonnie araya girdi. “Ama...”

Hayduke çoktan boşalmış bira kutusunu yere bıraktı, bir başkasına uzandı. “Dinle,” dedi, “bütün hikâyeyi duymak istiyor musun, istemiyor musun? Tamam, o zaman kapa çeneni de sana tam olarak ne yaptığımı anlatayım. Piskoposu ve adamlarının bana yeterince zaman tanıyacaklarını anlayınca, hemen ipimi çıkarıp derinliği ölçtüm. İpim kırk beş metre uzunluğundaydı. Uçurumun yüksekliği yaklaşık otuz beş metre. Bu da sorun anlamına geliyordu. Eğer iniş 22 metre yahut daha az olursa, ciple gerçek bir rappel inişi yapabilirdim. Unutma cipin vincinde kırk beş met-

* (Fr.) Düşey bir kaya yüzeyinden iki ip kullanılarak yapılan bir iniş yöntemi, ipler iniş bittikten sonra toplanabilir. (ç.n.)

relik bir halat vardı. Halatı ağaç gövdesinin etrafına dolayıp iki kat yapabilir, serbest ucu cipi şasisine bağlar ve cipi aşağıya indirebilirdim.”

“Ve halat ağacın gövdesini testere gibi kesebilirdi,” dedi Smith.

“Doğru. Olabilirdi. Ve aşağı indiğimde serbest ucu bağladığım yerden açabilir ve rahatça geri sarabilirdim. Ama uçurum fazla derindi. Bu da halatın serbest ucunu yukarıda, ağacın gövdesine bağlı bırakmam gerektiği anlamına geliyordu. Bu da demekti ki işim bittikten sonra halatı geri getirmenin başka bir yolunu bulmalıyım.”

“Aşağıya indikten sonra, halatı vinçten neden ayıramıyordun?” diyor Dok.

“Zamanım olmadığını düşünüyordum. Ayrıca bir inişin ardından malzemeyi arkada bırakmak tırmanışçı etiğine aykırıdır. Ayrıca Piskopos Love’ın nerede olduğumu yahut aşağıya nasıl indiğimi ya da aşağıya inip inmediğimi bilmesini istemiyordum. Ona gelecek birkaç yıl boyunca üzerinde düşüneceği bir şey vermek istiyordum. O yüzden halatı geriye almak zorundaydım. Soru bunu nasıl yapacağımdı. Bunları düşünürken içerideki her şeyi sıkıca bağlayıp güvenceye aldım ve cipi sürüp ağaçla uçurumun arasına, kıyıya geldim. Bütün bu zaman zarfında piskopos ve Ekip yokuştan yukarı geliyorlardı ama görünüşe göre hâlâ birkaç dakikam vardı. Acele etmiyorlardı. Sonra bir buçuk kilometre kadar mesafede durdular ve aralarında konuştular, sonra sırtta yukarı çatışma düzeniyle yürümeye başladılar ama bu işte iyi değildiler, istesem her birini tek tek öldürebilirdim. Fakat –versene şu jointi– biliyorsunuz, hakkımızda kötü reklam olurdu.”

“Şu lanet hikâyeyi bitir,” dedi Bonnie, “ayrıca artık yemek yiyelim.”

“Yani vaktim vardı. Ben de vinç halatını ardıcın gövdesine bağladım. İpimin bir ucunu halatın çengeline bağladım; vincin çengeli açık uçlu bir çengel, hani bakmak isterseniz. Bana inanmadığınıza göre.”

“Sadede gel.” dedi, gözleri gizlemeyi başaramadığı bir aşkla parlayan Bonnie, zıvanayı çıkardı ve kalanları Tampax tüpüne koydu.

“Devam et.”

“Tamam, vitesi boşa aldım, motoru çalıştırdım ve kablodaki yaklaşık bir buçuk metrelik gevşekliği halletmek için geri geri uçurumun kenarına boşluğa sürdüm. Vinç artık kilitlenmişti, anlıyorsunuz değil mi ve cip orada, sadece ön tekerlekleri hâlâ sağlam kayaların üzerinde, motor rölantide duruyordu. Sonra vinci tersine çevirip cipi aşağı sürdüm.”

“Onu aşağı mı sürdün?” diyor Doktor.

“Doğru.”

“Cipi aşağıya mı sürdün? Öyle, boşlukta?”

“Evet.”

“Vinç iş görmezse ne yapacaktın?”

“Ama gördü.”

“Ama diyelim ki?”

“İpi kullanır, rappel inişiyle aşağı inerdim.”

Sessizlik.

“Anladım,” dedi Dok. “Ya da sanırım anladım. Cipin ağırlığı ne kadar, Hayduke?”

“İçinde bütün bu teçhizatla birlikte yaklaşık on beş ton. Ayrıca yakıt.”

“Ve vinç cipi taşıdı mı?”

“Çok iyi bir vinç. Warn vinci. Tabii ki aşağı inerken dönüp durduk ve bu beni her şeyden daha çok endişelendirdi. Halatın dönüp ikiye ayrılacağından korktum. Ama öyle olmadı.”

Smith, şiş kebabını çevirdi (kuşbaşı bonfile, dilimlenmiş domates, dolmalık biber, küçük domates, soğan – tahta ayakkabılıların ağızına layık bir yemek) ve uzaklara, kanyonun kıyısının aşağılarına, ormanlık platoya, doğudan gelen uzak yola baktı. “George,” dedi, “sen başka bir şeysin.”

Hayduke bir bira daha açtı. Sondan bir önceki. Her bira sondan bir öncekidir. Dedi ki, “Biraz terliyordum, sana söylemekte sakınca görmüyorum. Zemine hayli sert çarptık ama kırılıp dökülen bir şey olmadı. Cipimin frenini çektim ve bıraktım halat iyice gevşeyene kadar vinç dönsün, ipi aniden hızla çektim, kancayı serbest bıraktım ve ipin ucunu saldı. Halat bir ton tuğla gibi indi ve ardından ip geldi. Kanca ön camı kırıp içeri düştü ve bazı aletlere zarar verdi ama bundan şikâyet edecek halim yoktu. Belki de önce cipi çıkıntının altına çekmeliydim, ama insan her şeyi düşünemiyor. Her halükârda kendimi çok iyi hissediyordum. Halat indikten sonra cipi çıkıntının altına, yukarıdan görülemeyecek bir yere çektim ve kabloyu çektim. Sonra bekledik. Uzun zaman bekledik.”

“Biz dediğin kim?” dedi Bonnie.

“Kim mi, ben ve cipim.”

Smith akşam yemeğini ateşten almaya başladı. "Tabaklarınızı alın ortaklar."

"Seni aşağıda göremediler mi?"

"Uçurumun içinde bir niş vardı. Böyle mağara gibi. Ne beni ne de cipi yukarıdan görmelerinin imkânı yoktu. Ama bütün öğleden sonra oralarda dolanıp durdular. Yukarıda tartıştıklarını duyabiliyordum, tabii ki konuşmaların hemen hepsini J. Dudley yapıyordu. Asıl sorunum gülmemi tutmaktı. Akşama doğru gittiler. Arabalarla uzaklaştıklarını duyabiliyordum. Gittiklerinden emin olmak için geceyarısına kadar bekledim. Halatı vince geri sardım ve Comb Wash'a doğru inen bir yolu tuttum. Bu da bütün gecemi aldı. Sabahleyin kavakların altına saklandım. Öğleden sonraya kadar gelen giden olmayınca da çıkıp buraya geldim. Hadi, yemek yiyelim."

"George," dedi Dok.

"Evet?"

"George..."

"Evet?"

"George, hakikaten insanların bu hikâyeye inanmasını bekliyor musun?"

Hayduke sıırttı. "Tabii ki hayır. Hadi yemek yiyelim. Ama bir daha sefere piskoposu gördüğünde, ona Kızıl Rudolf'a ne olduğunu sor."

"Deus ex machina," dedi Bonnie.

Yediler, içtiler ve güneşin kıpkızıl batışını ve renklerin solmasını izlediler. Dr. Sarvis, megamakineye dair meşhur nutkunu attı. Ateş sönmeye yüz tuttu.

Kendinden hoşnut Hayduke, yanan kömürlere doğru bakıp içinden piskoposun yüzündeki ifadeyi düşündü. Böyle gülebilmek için hayatını riske mi atmıştı? Evet ve buna değerdı. Seyrek Görülen sakince tetikte, rahat fakat dikkatli batıya, hoş gün batımına; güneye, alacakaranlık kanyonlara; doğuya, sokulan geceye ve kuzeye, tanıktepeye, Elk Ridge'e, Abajo Dağları'na baktı. Kaygılı değildi, huzursuz değildi – ama uyanıktı.

Buradan pek hoşlanmadım, diye düşündü.

Hayduke, nihayet gevşemeye başlayarak esnedi. Bonnie onun için son bir bira açtı. "Biraz dinlenmenin sırası artık, hayvan." Dr. Sarvis el-

lerini bir beze sildi ve yarı kararmış altın-kızıl gökyüzüne baktı. “Aferin Yahweh,” dedi. “Hava bozuyor,” dedi Smith, doktorun bakışını izleyerek. Parmağını ıslattı ve havada tuttu. “Rüzgârın yönü uygun. Bu gece bir iki yağmur atıştırmasını bekleyebiliriz. Öte yandan, yağmayabilir de. Buralarda havaya hiç güven olmaz, babacığımın eskiden dediği gibi.

Söyleyecek başka bir şey bulamayınca ki bu sık sık olurdu. “Uyku tulumunu alıyorum,” diyor Hayduke. “Ve dediğim gibi,” diye devam etti Smith, “şu andan itibaren nöbetçi bulundursak iyi olur. İlk nöbeti ben alıyorum.” “Geceyarısı beni uyandır,” dedi Hayduke, “ki nöbeti devralayım.” “George, sen uyu en iyisi. Bizim Dok’u uyandırırım.” “Küçük ve dostça bir oyuna ne dersiniz?” diyor Doktor. “Masaya beş sent koymaya? Paraları görelim? Pot limiti?” Cevap veren olmadı. “Doktor sarhoş,” dedi Bonnie. “Beni uyandır.” “Sen ve George yarın gece nöbet tutabilirsiniz.” Bonnie Hayduke’yi hazırladığı aşk yuvasına yönlendirdi: Bodur çamların altında uyku tulumlarını fermuarlarla birleştirmiş ve bir çift koyun postunun üzerine yaymıştı. “Bilmiyorum,” dedi Hayduke. “Neyi bilmiyorsun?” “Bunu yapmamız gerekir mi, onu. Bu gece.” Bonnie’nin sesi soğudu. “Peki nedenmiş o?” dedi Hayduke mütereddit. “Ne bileyim... Dok burada.”

“Eeee?”

“Ne bileyim, yani o... Demek istediğim, Dok sana hâlâ âşık, öyle değil mi? Demek istediğim – hay lanet olsun.”

Bonnie aşağılayarak Hayduke’ye baktı, gözleri otuz santimetre uzakta, on beş santimetre aşağıdaydı. Bakir doğa parfümünün kokusunu alabiliyordu – adı ne demişti? – L’Air du Temps. O kokunun anlamı: Kuzey Rim. Cape Royal. Point Sublime.

“Ne incelik,” dedi Bonnie. Onu gömleğinin önünden sıkıca yakaladı. “Dinle Hayduke, seni kaypak, seni yo-yo, Doktor senin gibi değil. Doktor bir yetişkin. Senin ve benim sevgili olduğumuz gerçeğini kabul ediyor. Hiçbir şeyi gizli kapaklı yapmamız gerekmiyor.”

“Umursamaz mı?”

“Umursamak? Beni umursuyor ve seni umursuyor. O iyi bir adam. Neden korkuyorsun?”

“Bilmiyorum. Kıskanmaz mı?”

“Hayır, kıskanmaz. Şimdi benimle yatacak mısın yoksa ben gidip yatacağım sen bütün akşam buruda dikilip tartışacak mısın? Çabuk karar ver, çünkü sabırlı bir kadın değilim ve karaktersiz erkeklerden nefret ederim.”

Hayduke konuyu iki buçuk saniye boyunca dikkatlice değerlendirdi. Geniş ve kıllı yüzü, sıkılğan bir sırıtışla yumuşadı. “Neyse, kahretsin... Biraz yorgunum.”

O gece geç saatlerde, doktor ateşin küllerine gömdüğü, sıcak küllerin üzerinde yavaş yavaş demlenen kahve demliğinin yanında nöbet tutarken, Hayduke, yüzüne yumuşakça düşen birkaç yağmur damlası yüzünden uyandı. Kötü rüyalarla dolu bir uykudan uyandı –düşme rüyaları– ve kendini siyah ve kapkara bir gökyüzüne bakar buldu. Hiç yıldız yoktu. Bir an için dehşete kapıldı. Sonra Bonnie’nin sıcak ve pürüzsüz vücudunun yanında kıpraştığını hissetti ve yeniden rahatladı, huzur, iç rahatlığı ve neşe geri geldi.

“Sorun nedir Rudolf?”

“Yağmur yağıyor.”

“Kafayı yemişsin sen. Yağmur yağmıyor. Hadi, uyu.”

“Evet, yağıyor. Hissettim.”

Bonnie kafasını uyku tulumunun kukuletasından çıkardı. “Evet, bulutlu... ama yağmıyor.”

“Ama bir dakika önce yağıyordu, yağdığını biliyorum.”

“Rüya görüyordun.”

“Ben Kızıl Rudolf muyum, değil miyim?”

“Eeee...”

“Pekâlâ, tartışma bitmiştir, Kızıl Rudolf yağmuru bilir, canım.”

“Bir daha söyle bakayım.”

Sabah erken saatlerde, bulutlu gökyüzünden bir uçağın geçtiğini gördüler.

“Hareket etmeyin,” dedi Smith. Hayduke dışındakiler hep birlikte ağaçların altında, kamuflaj ağının bir köşesinin altında kahvaltı ediyorlardı. “Ve sakın yukarıya bakmayın. George nerede?”

“Hâlâ uyuyor.”

“Üstü örtülü mü?”

“Evet.”

Smith önceki günün ateşinin küllerine baktı. Soğuk ve ölüydü. Kahvaltıyı kamp ocağında pişirmişlerdi. Uçak yavaşça, hayli alçaktan, batıya doğru uzaklaştı. Powell Gölü ve Hite Marina'ya doğru uzaklaşırken, Smith dürbünle uçağı izledi.

"Tanıdığın birileri mi?" diyor Dok. Aklında sıcak sensörleri, infrared spektrografisi vardı. Tekno-tirandan saklanmanın bir yolu yoktu.

"İşaretleri göremedim. Ama eyalet polisi ya da Şerif Bürosu değil. Muhtemelen Arama Kurtarmadaki oğlanlardan biri. Eldon uçak kullanır. Sahi, Love hazretleri de."

"Peki ne yapıyoruz?" diyor Bonnie

"Bütün gün ağaçların altından ayrılmıyoruz ve aşağıdaki yolu gözlüyoruz. Ve uçak sesi dinliyoruz."

"Zaman geçirmek için biraz eğlenceye ihtiyacımız olacağını söyleyebilirim," diyor Dok. "Dostane bir beş kartlı pokere ne dersiniz?" Kurbanlarından cevap gelmiyor. "çok az para limitli? Tesadüfen yanımda bir deste kart varmış..."

Smith iç geçirdi. "Babamın bana öğretmeye çalıştığı üç şey vardı. 'Oğlum' derdi her zaman, 'bu üç dersi hatırlarsan, yanlış yola sapmazsın: Bir. Asla Anne'nin Yeri adlı bir yerde yemek yeme. İki. Adı Dok olan bir adamla asla kâğıt oynama.'" Durdu. "Varım."

"Ama sadece iki oldu," dedi Bonnie.

"Üçüncüyü bir türlü hatırlayamıyorum ve beni endişelendiren de bu."

"Seyrek, paranı ağzının olduğu yere koy ve çeneni kapat." Doktor kartları karıştırdı; çıkan ses sonbahar yapraklarının, İspanyol genelevlerindeki boncuklu perdelerin, jaluzilerin düşüşünün, Tonopah'ta cuma gecesinin, çağıldayan bir ırmağın, iyi, tatlı ve masum her şeyin sesi gibiydi.

"Bir kişiye daha ihtiyacımız var."

"Bırak uyusun çocuk. O uyanana kadar üçlü oynarız."

On dakika sonra uçak geri döndü ve üç kilometre kadar kuzeyden yavaşça ilerledi. Elk Ridge üzerinde gözden kayboldu, Blanding ya da Monticello'ya doğru gitti. Bir sabah sessizliği duyuldu ardından. Oyun, nemli bir günün sıcağında, ağaçların gölgesinde, heybetli bir gökyüzünün altında, Hidden Splendor 'a giden sapa yolun sonunun ötesindeki ağaçlık düzlüğün uzak uçunda sürüp gitti. Hayduke öğlen onlara katıldı.

"Magnezyum nerede?"

“Gömüldü.”

“Sıra kimde?”

“Dok’ta.”

“Neyse, beni de alın oyuna.”

O uçak ya da bir uçak, dört mil kadar güneyden yine geçti ve geri döndü.

“O kodumunun uçağı kaç kez geçti?”

“Kaç para koyuyorsun. Dört kez.”

“Dört sent.”

“Dört sentini görüyorum, ortak.”

“Gördüm. Elinizde ne var?”

“Aslar bitti, ortak.”

“Bende floş var. Yolu kim izliyor?”

“Ben görebiliyorum. Dağtın.”

“Kartlar?”

“Üç.”

“Üç.”

“Bir.”

“Dağtan iki alır.”

“O piçe dikkat et. Sıra sende Abbzug.”

“Acele ettirme beni, geriliyorum.”

Oyun: Abbzug son parasını da kaybetti.

“Bu hileli, aptal, sıkıcı bir oyun,” dedi, “ve eğer Scrabble oyunum yanımda olsaydı, siz heriflere gerçek heyecan neymiş gösterirdim.”

Hayduke oyunu bırakan ikinci kişi oldu. Siesta zamanıydı.

Smith hariç hepsi uyumaya başladı. Smith kampın doğusundaki yüksek bir noktaya tırmandı, maden ocağının üstünde, çam gölgesinde yassı bir taşa oturdu, elinde dürbün, izledi.

Yüzlerce kilometreyi görebiliyordu. Gökyüzü yoğun bulutlarla kaplı olmasına rağmen rüzgâr yoktu. Hava temizdi. Sükûnet etkileyiciydi. Süzülen güneş ışığı tuhaf araziye yayılıyor ve sıcak dalgaları, su gibi için için kaynayarak, kanyonların üzerinde yüzüyordu. Aşağılarda sıcaklık gölgede kırk beş derece olmalıydı. Shiprock’ı, Ute Dağı’nı, Monument Valley’i, Navajo Dağı’nı, Kaiparowits Platosu’nu, Narrow Kanyon’un kırmızı duvarlarını, Dirty Devil Nehri’nin koyu koyağını görebiliyordu.

Henry Dağları'nın beş zirvesinin –Ellsworth, Holmes, Killers, Pennell ve Ellen– kanyon labirentinin ardında, kumtaşı kubbelerinin ve Glen Kanyonu doruklarının ötesinde yükseldiğini görebiliyordu.

İneğini kaybetmek için dehşet bir yer. Cesaretini kaybetmek için dehşet bir yer. Kaybetmek için dehşet bir yer, diye düşündü Seyrek Görülen. Nokta.

26. Köprü Çalışması: Son Kovalamacaya Giriş

“Evet, evet, evet, hadi bakalım, bu lanet olası şovu yola çıkaralım. Hadi, Doktor. Kıçını kaldır ve ayaklan. Gölgeden çık ve sıcağa gel. Haydi, Abzug, bize akşam yemeği için bir şeyler hazırla. Smith nerede?”

“Kendin pişir, çok acelen var madem.”

“Kahretsin, Smith nerede?”

“Tepenin üstünde. Geliyor.”

“Yiyin ve yatın, yatın ve yiyin; güneş batıyor.”

“Bu konuda ne yapmamı istiyorsun? Kıyıdan aşağı atlamamı ya da benzeri bir şey mi?”

“Her ikisi de.” Hayduke yirmi dört saatlik bir nekahetten sonra hummalı bir şekilde hayata döner, Coleman ocağını pompalar, ocağı yakar. Komünün büyük, mavi, hırpalanmış kahve demliğinin içine bakar ve kahve artıkları ile besili, ıslak, boğulmuş bir fareyi yere döker. “Buraya nasıl girmiş bu? Bonnie’ye sakın söyleme,” der sol arkasında durana.

“Ben Bonnie’yim.”

“Ona söyleme.” Sekiz yemek kaşığı kahve koyuyor, suyla dolduruyor, tekrar ocağa oturtur. “Kimyasallar, kimyasallar, kimyasallara ihtiyacım var.”

“Demliği durulamayacak mısın, onu bile yapmayacak mısın?”

“Neden ki?”

“İçinde ölü bir fare vardı.”

“O pisliği döktüm. Beni gördün. Şimdi derdin ne? Ölmüştü. Patatesleri dilimlemeye başla. Dört kutu biber aç. Yemek yiyeceğiz, Tanrı aşkına.” Askeri Buck bıçağını kılıfından çıkaran Hayduke, bir kiloluk

bir jambonu kalın şeritler halinde dilimler, onları kamp boyu dökme demir tavaya üst üste bindirerek koyar. Hemen cızırdamaya başlarlar.

“Bunları kim yiyecek?”

“Ben. Sen. Biz. Önümüzde gece boyu sürecektir zorlu bir çalışma var.” Dört kutu fasulye açıyor. “Acı biberleri açar mısın, yoksa burada her kodumunun şeyini ben mi yapmak zorundayım? Ayrıca birkaç da yumurta kaynat. Sen kadınsın, yumurtalardan anlarsın.”

“Neden böyle gıcıksın bugün sen?”

“Gerginim. Gerginken hep böyle olurum.”

“Beni de geriyorsun. Sinirlendirdiğin de cabası.”

“Özür dilerim.”

“Özür dilerim? Sanırım bu sözleri senden ilk kez duyuyorum. Bütün söyleyeceğin bu kadar mı?”

“Geri alıyorum.”

Artık Dr. Sarvis ve Seyrek Görülen Smith de onlara katılmıştır; akşamüstü yemeği başlar. Dörtlü Plan’ı tartışır. Plan, Hayduke ve Smith’in zamana, malzemeye ve “yerel koşullara” bağlı olarak, köprü yahut köprüler üzerinde çalışması ve Abzug ile Sarvis’in, her biri çalışma sahasının bir ucunda nöbet tutmasıdır. Üç köprüden ilk yeniden yapılandırılacak olan hangisi? En küçüğü üzerinde anlaşılır – White Canyon köprüsü. İkinci, zaman elverirse, Dirty Devil köprüsü olacak. İki erişim köprüsünün yıkılmasıyla, Dar Canyon, boğulmuş Colorado Nehri ve Powell Gölü üzerindeki orta köprü işe yaramaz hale getirilmiş olacak. Ulaşılamayan bir köprü. O köprü olsun ya da olmasın –Hanksville’i Blanding’e, Powell Gölü’nün doğu ve batı kıyılarını, batı kanyonları ve doğu kanyonlarını birbirine bağlayan 95 no.lu Utah Eyalet otoyolu– etkili bir şekilde kesilmiş olacak. Koparılacak. Çökertilecek. En azından aylarca. Belki yıllarca. Belki de sonsuza kadar.

“Ama insanlar bu yolu istiyorsa?” diye sorar Bonnie.

Smith, “Bu yolu isteyenler,” der, “yalnızca madencilik şirketleri ve petrol şirketleri ve Piskopos Love gibi insanlar. Bir de dini otoyol inşa etmek olan Otoyol Dairesi. Başka hiç kimseye bir yararı yok.”

“Sadece sorayım istedim,” der Bonnie.

“Kodumunun felsefileştirmesi bitti mi?” der Hayduke. “Pekâlâ. Şimdi işe koyulalım. Doktor ve Bonnie, siz ikiniz işaret olarak kullana-

bileceğimiz bir şeyler bulun. Dört tane büyük YOL KAPALI: KÖPRÜ ONARIMI yazısına ihtiyacımız olacak. Turistlerin Winnebagos'ta Dirty Devil Nehri'ne burun üste çakılmasını istemeyiz. Ne de o teneke kaplarının içinde tepetaklak uçan Arama Kurtarma Ekibi'nin White Canyon Vadisi'ne gelmesini isteriz değil mi? Yoksa ister miyiz? Yeterince boyanız var mı?"

"Neden bana hep sıkıcı, ilginç olmayan işler veriliyor?" diye yakınır Bonnie.

"Bir koca kutu dolusu Day-Glo spreyci boyamız var," der Smith.

"Güzel. Ben ve Seyrek termit potaları üzerinde çalışmaya başlıyoruz. Sanırım ki ihtiyacımız... dur bakalım... yaklaşık.."

"Neden?" diye şikâyetlenmeye devam eder Bonnie.

"Çünkü sen bir kadınsın. Yaklaşık dört mukavva kutuya ihtiyacımız olacak. Belki altı. Malzeme nerede?"

"Zulada."

"Ben de öyle düşünmüştüm," der Bonnie.

"Bak," der Hayduke sabırla, "Tanrı aşkına, sürünerek köprülerin altına girmeyi mi yeğlersin? Bütün o farelerin ve akreplerin arasında?"

"Tamam, levhaları boyarım."

"O zaman kapa çeneni ve çalışmaya başla."

"Ama çenemi kapamam."

"Tamam. Bulaşıkları kim yıkıyor?"

"Sonunda iş hep buraya varır," der Dok. "Bulaşıkları ben yıkarım. Bir cerrah ellerini daima temiz tutmalıdır... bir şekilde."

"Bu kamp yerini de saklamalıyız," der Hayduke. "Hiç kimsenin burada olduğumuzu bilmemesi gerekiyor."

"Hangi aracı alıyoruz?" der Smith.

Hayduke düşünür. "En iyisi ikisini de almak. O zaman peşimize düşen olursa, ikiye ayrılabiliriz. Ya da biri bozulursa, yedeğimiz olur. Taşımamız gereken çok malzeme var."

Kaosa son, düzen. Herkes payına düşeni yaptı, son ana kadar dev kamuflaj ağını yerinde bırakarak donanımlarını Smith'in kamyonetinin karavanına yüklediler. Teneke kutularını yakıp dümdüz etti ve kamp ateşi kalıntılarıyla birlikte yanındaki bir çukura attılar. (Toprağa iyi gelir.) Ateşin küllerini de aynı çukura gömdüler, çukuru doldurdular,

gömdükleri yeri ve ateşin yerini ardıc dallarıyla süpürdüler. Ateş çemberini oluşturan kararmış taşları kıyıdan aşağı attılar.

Bonnie ve Dok ellerinde spreyci boyalar ve domuz tırnağı çekiçle eski maden kampına gittiler. Orada kontrplak ve sunta levhalar buldular ve kocaman tabelalarını yaptılar; üzerinde şöyle yazıyordu:

TEHLİKELİ
YOK KAPALI
KÖPRÜ HİZMET DIŞI!
TEŞEKKÜR EDERİZ

Birkaç beşe on buldular ve levhaları dik tutsunlar diye çaktılar ve levhaları Hayduke'nin cipinin rulo çubuklarına bağladılar.

Hayduke ve Smith, termit malzemelerini ağaçların altındaki zuladan alırlar: 20 kilogram demir oksit pulu, 15 kilogram alüminyum tozu, 5 kilogram toz baryum peroksit ve 1,5 kilogram toz magnezyum, hepsi metal tabanlı ve metal kapaklı silindirik mukavva kaplarda paketlenmiştir.

"Hepsi bu kadar mı?" der Hayduke.

"Bu yeterli değil mi?"

"Umarım."

"Umarım derken ne demek istiyorsun?"

"Demek istediğim, bu köprü elemanlarını yakmak için ne kadar gerekeceğini gerçekten bilmiyorum."

"Neden onları havaya uçurmuyoruz?"

"Bunun için elimizdeki dinamitin on katı gerekir." Hayduke iki mukavva kutu alır. "Hadi bu şeyleri cipin içine koyalım. Bunları karıştırmak için kapaklı bir tür büyük kaba ihtiyacımız olacak."

"Zula tenekeleri yeterli olur, olmaz mı?"

"Evet, iş görürler."

"Neden malzemeleri burada karıştırmıyoruz?"

"İş göreceğimiz yerde karıştırmak daha güvenli olur," diyor Hayduke.

Hayduke'nin cipine aldığı kadarını yüklediler –tozlar, fünüyerler, kalan dinamitlerin sonuncusu– ve kalanı da Smith'in kamyonetinin arkasına. Güneş batmıştı, gün batımı kızılığ donuk gri bir bulutların ardında soluyordu. Kamuflej ağını indirdiler. Hayduke ardıc dalından süpürgesini aldı ve son ayak izlerini sildi.

“Hadi gidelim,” dedi.

Smith ve Dok, kamyonetle başı çekerek otoyola kadar olan on beş kilometreyi çok yavaş ve farları sönük kat ettiler. Hayduke ve Bonnie aşırı yüklü ciple onları izledi. İletişim yöntemini önceden kararlaştırdılar. Eğer taraflardan birinin başı derde girecek olursa, öteki ışık işaretleriyle uyarılacaktı.

Bonnie yine ağır kaderciliğin etkisine girmeye başladığını, kalbinde, midesinde o gribe benzer hissin kendini gösterdiğini hissediyordu. Bu geceki baskının son olacağını, ondan sonra uzun bir süre bir şey yapmayacaklarını bilmekten mutluydu, ziyadesiyle mutlu. Tehlikeden başka hiçbir şeyden korkmam, diyerek kendine atıf yaptı. Yan gözle Hayduke’ye baktı ve onu refleks haline gelmiş camdan bira kutusunu atma hareketinin ortasında yakaladı. Alüminyumun çıkardığı tıngırtıyı duydu. Seni pasaklı, diye düşündü, seni pis, ağzı bozuk sersem. Birleştirdikleri uyku tulumlarının içindeki geceyi ve sabahı hatırladı: başka duyguları. Bugün hapımı aldım mı? Aman Tanrım! Kısa bir panik yaşadı. Şu anda ihtiyacımız olmayan şey, göklerden gelen bir hesap hatası. Boncuklu ilaç çantasını karıştırdı, ilacını buldu, ağzına küçük bir hap attı ve Hayduke’nin zaten açmış olduğu yeni bira kutusuna uzandı. Hayduke’nin eli –hassas bir bitki– teneke kutuyu isteksizce uzattı.

“Ne yutuyorsun?” diye sordu şüpheyle.

“Sadece biraz güneş ışığı,” dedi Bonnie, birayla hapi yuvarlayarak.

“Şaka yapıyor olsan iyi olur.”

“Kaygılan.”

“Kaygılanmamı gerektiren daha mühim şeyler var.”

İblis fanatik. Henüz kimse George’a Büyük Plan’dan bahsetmemişti. Bu gece Enerji Kompleksi’ne yapılacak saldırıdan sonra operasyonları askıya alma planından. Bitirmek değil – ama askıya almak. Kimse cesaret edememişti. Şimdiyse hiç zamanı değildi.

Ayrıca kişilerarası ilişkilerde bir sorundur. Bonnie’nin elinde değildi, haplı ya da hapsiz: Gelecek günleri ve haftaları, hatta ayları ve yılları düşündü. İçinde, içinin derinlerinde bir yerde, ileride neler olacağını bilebilmenin hasretini duydu. Yalnızca zihninde bile olsa, yuvaya benzer bir şeyin kurulmasının. Kiminle? Gerçekten kiminle? Abzug, bir dönem yalnız yaşamayı sevmişti, ama hayatının geri kalanını böyle akla hayale sığmaz bir sürgünde geçirebileceğini, bir an bile, asla hayal etmemişti.

Yalnızız. Ben yalnızım, diye düşündü. Yalnızca ihtiyaçları ve aşkı yalnızlığı uzakta tutuyordu – bir ormandaki kamp ateşini sarmalayan karanlık, kaybın o acı ıstırabı. George... keşke benimle konuşsa piç.

“Bir şey söyle.”

“Biramı geri ver.”

Yolun güneyinde, sol taraflarında kumtaşı duvarları alabildiğine yükseliyordu. Asfalt sona erdi; Smith’in kamyonetini izleyerek tozun içine sürdüler, batıya doğru üç köprüye giden altmış beş kilometrelik toprak yol boyunca devam ettiler. Uranyum madeni taşıyan kamyonlar bu ıssız yan yolun yüzeyini bir yıkama tahtası gibi çiğneyip üzerinde oluklar açmıştı ama hiç trafik yoktu. Cipin gürültüsü ve kargosunun tangirtisi rahat konuşmaya imkân vermiyordu ama zaten ortada konuşma da olmadığından Hayduke’nin aldırmayacağını biliyordu Bonnie; kara kara düşünen huysuz orospu çocuğu.

Fry Canyon benzin istasyonunu ve büfeyi geçtiler, “güvenlik ışıkları”nın cıva buharlı lambalarının berbat mavi ışıltısıyla yıkandılar. Ortalarda kimseler yoktu. Ve çöl çalılarının dolambaçlı sıralarından, kumluklardan aşağı, Glen Kanyonu, Narrow Kanyon ve çıplak kayalarla dolu yabana doğru ilerlediler.

Bulut perdesinin ötesinde birkaç yıldız belirdi. Bonnie yolu zar zor görüyordu.

“Işıkları açman gerekmez mi?”

Hayduke onu duymazdan geldi yahut duymadı. Yolun ilerisindeki, uzaktaki bir şeye dikmişti gözünü. Gökyüzünde günbatımından kalan yeşilimsi kızılığa karşı yükselen hantal, siyah çelikten silüetler. Farlarını dört kez yakıp söndürdü. Dur sinyali. Cipin yoldan ayrılmasını sağladı ve bir ağaç kümesinin ardına çekti. Motoru susturur susturmaz, hemen, uzaklardan çobanaldatanın kasvetli şarkısını duydu.

“Yine ne oldu?” dedi Bonnie.

“Buldozerler.” Yeniden canlanmış, hareketlenmiş, suratsızlığı geçmişti. “İki tane. Dev anaları.”

“Eeee?”

“Bir baksam iyi olacak.”

“Ah, hayır. Şimdi değil George. Ya köprüler ne olacak?”

“Beklerler. Bu fazla zaman almaz.”

“Hep böyle diyorsun. Ve sonra da yedi gün ortan kayboluyorsun. Kahretsin.”

“Buldozerler,” diye mırıldandı boğuk bir sesle, gözleri pırıl pırıl, Bonnie’ye doğru yaslanıp, bira kokarak. “Bunu yapmak görevimiz.” Koltuğun altından tevzi makarası kutularını çekti, Bonnie’yi dudaklarından güzelce öptükten sonra arabadan aşağı atladı.

“George!”

“Hemen geliyorum.”

Öfkeli bir çaresizlikle oturup, Hayduke’nin mavi mercekli ışığının yaklaşık dört metre yüksekliğindeymiş gibi görünen operatör kabininde dans edişini izledi. Demir tiranosauruslar.

Smith yaklaştı. “Sorun nedir?”

Bonnie başıyla buldozerleri işaret etti.

“Ben de öyle düşünmüştüm,” diyor Smith. “Ummuştum ki...”

Smith’in sözlerini, çalışmaya başlayan on iki silindirli Cummins turbo dizel bir motorun gürültüsü kesti.

“Affedersin.” Smith gider. Bir istişare duyar: güçlü bir motorun gürültüsü altında birbirlerine bağırان iki adam. Smith, Hayduke’nin buldozerinden iner, ikinci buldozere gider; fenerin ışığının kısa bir kontrol paneli civarında kırıştığını görür ve ikinci motorun da çalışmaya başladığını duyar.

Bir dakikalık gecikmeden sonra, her iki buldozer birbirine paralel ilerlemeye başlar. Yaklaşık on beş metre uzaktadırlar. Aralarında bir yakıt tankeri, direklerde bir BLM halkla ilişkiler panosu ve bir kızağa monte edilmiş bir tür metal kulübe vardır. Bu nesneler aniden canlanır, görünmeyen bir kuvvetle harekete geçirilir ve görünmeyen bağlarla çekiliyormuş gibi iki buldozer arasında hareket etmeye başlar. Hepsi yakındaki Armstrong Kanyonu’nun (Bonnie’nin sonradan öğreneceği gibi) kıyısına doğru istikrarla uzaklaşırken reklam panosu devrilir, sundurma sallanır, araç tepetaklak yuvarlanır.

Alacakaranlık siluetlerini tozun bulanıklaştırdığı Hayduke ve Smith, buldozerlerin kontrol kabininde oturur ve ileri bakarlar. Sonra büyük bir hızla aşağı atlarlar. Buldozerler insan eli değmeden ilerlemeye devam eder, tanklar gibi zangırdarak kanyona doğru ilerler ve bir anda gözden kaybolur. Tanker, kulübe ve billboard takip eder.

Yerçekimi ivmesi için durma zamanı.

Kanyonun kıyısındaki kayaların üzerinde parlak bir patlamanın alevleri yükselir, onu bir ikinci ve üçüncüsü izler. Bonnie, yuvarlanan demir, sökülmüş ağaçlar, yerçekiminin etkisine kapılmış gümbürtülü yayılım ateşini duyar. Aşağılarda bir yerlerden yükselen kırmızı ve sarı alevlerin rengiyle aydınlanmış toz bulutları kıyıdan yukarıya yükselir.

Hayduke dumanlı gözleri mutlulukla parlayarak cipine geri döner. Başında, sarı kumaştan terekli bir şapka vardır ve önüne masum bir yazı işlenmiştir:

CAT DİZEL ENERJİSİ

“Onu İstiyorum!” Bonnie şapkayı kapar ve dener. Şapka gözlerinin üzerine düşer. Hayduke bir bira daha açar. “Arkasındaki bandı ayarla,” der. Motoru çalıştırır, yola geri döner ve karanlığın içinde arabayı sürer. “Pekâlâ,” der Bonnie, “neler oldu orada öyle? Seyrek nerede?”

Hayduke açıkladı. Bir ağaç zincirleme projesine toslamışlardı. İki buldozer on beş metre uzunluğunda, ağaçları sökecek kadar sağlam donanma çapa zinciriyle birbirine bağlanmıştı. Bu basit yöntemle Hükümet, Batı’daki yüz binlerce dönümlük ardıc ormanını temizliyordu. Aynı zincirle, aynı yöntemle Hayduke ve Smith, koruma ve kolaylık sağlamak amacıyla iki buldozer arasında toplanmış olan destek ekipmanını temizleyip kanyona yuvarlamıştı. Seyrek’e gelince, önde, kamyonetindeydi.

“Tamam,” der Bonnie, “ama bu numaranın o kadar akıllıca olduğundan emin değilim.” Geriye bakar. Kanyonun altında bir ateş çiçeği yanar, gece indikçe daha da parlaklaşır. “Bu yangını seksen kilometre boyunca kim varsa görebilir. Ekibi kesin üzerimize salacaksınız.”

“Yok be,” der Hayduke. “Yangını araştırmakla fazlasıyla meşgul olacaklar. Ve onlar yangınla meşgulken biz elli kilometre ötede, siyah lagünde, gözlerinin önünde köprülerini eriteceğiz.”

İlk köprüye geldiler. Nihayet. Smith ve Doktor karanlıkta onları bekledi. Köprünün altında White Kanyon’un dipsiz gibi görünen vadisi vardı. Çelik korkuluğa yaslanan Bonnie aşağıda akan suyun sesini duy-

du ama hiçbir şey göremedi. Eline bir kaya aldı, iki eliyle korkuluğun üzerine dayadı ve bıraktı düşsün. Dinledi ama tek duyduğu aşağı burçlaşan suyun sesiydi. Vadiden gelen çarpışan kaya, patlayan kumtaşı ve sıçrayan su seslerini duyduğunda geri dönmek üzereydi. Yükseklik korkusuna meyyal Bonnie ürperdi.

“Abzug!”

Önünde, kadife karanlığın içinde fosforlu sekizler çizerek, mavi bir ışık dans etti. Bonnie başını yana çevirdi, retinal ardıl görüntü bir süre daha soluklaşan bir renk lekesi gibi kaldı.

“Evet?”

“Gel bize yardım et çocuk.”

Hayduke ve Smith’i tozlarını karıştırırken buldu; kapalı büyük metal kabın içine koymuş, ileri geri yuvarlıyorlardı: üç ölçü demir okside iki ölçü toz alüminyum eşittir termit. Ardından tutuşturucu karışım: dört ölçü baryum peroksit bir ölçü magnezyum tozu. Kudretli bir karışım. Dok Sarvis, ağzında yanan purosunu, yakınlarında duruyordu. Bonnie bu pervasız umursamazlık karşısında hayrete düşmüştü. Bonnie’nin oğlanlar tehlikeden habersiz, güç yanılsamalarıyla sarhoş gibi görünüyorlardı.

“Kim nöbet tutuyor?” diye sordu.

Doktor, “Seni bekliyorduk tatlım,” der. “Sen bu patlamamış karışımın katalizör etkenisin. Bu muhalif kimyasalların habisi mukabelesi.”

“Öyleyse çalışmaya başlayalım,” der Bonnie. “Yol levhalarını kim koyuyor?”

“Biz,” der Dok. “Sen ve ben. Ama bir dakika lütfen. Dr. Faustus’u iş üstünde izliyorum.”

“Bu parti ile hepsi bitti,” der Hayduke. “Şimdi nöbetçiler göreve. Köprünün ana kemerinin üstündeki yolda, her iki tarafta birer delik açacağım. Olay şu, kemerleri açığa çıkarıp termit potalarını deliklerin üzerine yerleştireceğiz, termiti ateşleyip bırakacağız ki çeliğin üzerine aksın. Çeliği yakıp eritmesi gerekir; eğer yeterince karışımımız varsa. Deneme yanılmayla yürüyecek biraz, bu yüzden dikkatli olun.”

“İşe yarayacağından emin değil misin?”

“Neticeden emin değilim. Ama gürültü ve çok yüksek ısı olacak.”

“Bu şeyler yandığında ne kadar sıcaklık çıkarıyor?”

“Üç bin santigrat derece. Yaklaşık altı bin fahrenheit derece, değil mi Doktor?”

“Doğru değil,” der Dok. “Denklik formülü şöyledir: Bir Fahrenheit derece dokuzda beş santigrat derece artı otuz ikiye eşittir. Bu nedenle üç bin santigrat derece yaklaşık beş bin dörtyüz otuz iki fahrenheit derece civarına karşılık gelir.”

“Tamam,” der Hayduke. “Etrafımda çepeçevre güvenlik istiyorum. Nöbetçiler, yol işaretlerinizi yerleştirin.”

Ekip çalışmaya başlar. Dok ve Bonnie, Hayduke’nin cipinden iki yol işaretini alır ve Smith’in kamyonuna yükler. Hayduke, Smith onu batıya doğru sürüp uzaklaştırmadan önce ihtiyaç duyduğu her şeyi – dinamit, tahrip kapsülleri, emniyet tapası– alır cipten. Dok ve Bonnie, kamyonetle köprünün bir buçuk kilometre kadar doğusuna giderek ilk tabelayı, ardından yarım kilometre uzağa ikinciye koyar. Beklerler. Üç keskin ıslık sesi duyulur: dikkat. Bir an sonra, patlamayı, muazzam boğuk gürültüyü –iyi bir şekilde bastırılmış– güçlü patlayıcının işini gördüğünü duyarlar.

“Şimdi ne olacak?” der Doktor. “Bu, köprünün işinin çoktan bittiği anlamına mı geliyor? Geriye nasıl döneceğiz?”

Bonnie işleyişi bir kez daha açıklar. O ve Dok, çöl vadisinden on beş kilometre kadar ilerisini görebilecekleri bu noktada nöbet tutacaklardır. Hayduke’nin geri gelin sinyalinin, yani termit “pota” yerine yerleştirildi ve ateşlenmeye hazır, anlamına gelen işaretini duyuncaya kadar bekleyeceklerdir. Bu arada Smith aynı görevi köprünün batısında da yapıyor olacaktır. Ondan sonra–

İkinci patlamanın sesi.

“Ondan sonra,” diye devam eder Bonnie, “köprünün batısındaki işaret levhalarını alıp orta köprüye gidiyoruz ve Dirty Devil köprüsünü geçip Dirty Devil’in batısına koyuyoruz. Sonra da George, Dirty Devil’i hallediyor.”

“Basit,” der Dok.

“Basit.”

“Orta köprü nedir?”

“Colorado Nehri’nin üzerindeki köprü.”

“George’un Colorado Nehri’nin geçici olarak yok edildiğini söylediğini sanıyorum.” Dok’un ateşli gözleri, yanan purosunu, dumanlar yıldızlara doğru yükselirken aydınlanıp sönükleşir.

“Nehir hâlâ orada ama baraj gölünün altından akıyor.”

“Ne demek istiyorsun?”

Susarlar.

“Bonnie, çocuğum, bizim burada ne işimiz var?”

Susarlar. Birlikte, yıldız ışığında soluk ve dolambaçlı bir toprak yol halinde mesaya, tanıktepeye, platoya ve dağa doğru ilerleyen yola bakarlar. Yaşlı ay her zamankinden daha gecikmelidir. Görünürlerde tek bir insan ışığı yoktur. Hiçbir bir işaret. Ya da ses. Çobanaldatanlar bile mola vermiştir. Isınmış kayalardan gecenin fısıltısı yükselir yalnızca. Bir de gökyüzünde 29 bin fit yüksekte kuzey rotasında ilerleyen jet motorlarının uzak mırıltıları duyulur. O sesteki kaçış yoktur, hiçbir yerde. Bonnie, uğultunun kaynağını arayarak göğe bakar ve Kraliçe Takımyıldızı’nın kolları arasından geçerek batıya doğru seyreden küçük, hareketli ışıkları görür. San Francisco ya da LA Uygarlığı’na doğru gitmektedir! Bonnie bir özlem sancısı hisseder.

Bir ıslık sesi. Bir uzun, bir kısa, bir uzun. Dönme zamanı.

İşaret levhalarını yerli yerinde bırakan Bonnie ve Dok, kamyonete atlar ve direksiyonda Bonnie olmak üzere White Canyon köprüsüne geri döner. Bonnie’nin kamyoneti düşük viteste üzerinden geçmeye zorladığı bir beton molozunun yol boyunca yayılmış olduğunu görürler.

Köprünün ortasında Bonnie elektriklenmiş saçlar misali açılmış –karmış, yamulmuş, dumanı tüten ve sıcak, nitrat ve buharlaşmış talaş kokan– takviye halatlarının oluşturduğu iki cadı yuvasına bakmak için arabayı durdurur. Bu kraterlerin içinde, köprünün taşıyıcı elemanları açığa çıkmıştır; yüzyıllarca dayanmak üzere tasarlanmış, yapı çeliğinden devasa kirişler.

Hayduke “potalarını” buralara yerleştirir; deliklerin üzerinde, beşe onların üstüne yerleştirilmiş yirmişer litrelik mukavva kutular. Her birinin üçte ikisi termitle doludur; termitin üzerinde beş santimetre kalınlığında ateşleyici karışım vardır. Ateşleyicinin ortasına gömülü halde bir füyve fitilinin iş gören ucu vardır; mukavvanın kenarına bantlanmıştır

ki kazara yerinden oynamasın. Fünnyeler mukavva kutuların yanlarına asılı, ayrı bir şekilde köprünün batı ucundaki, George'un köprüsünün ortasına park etmiş iki gerizekâliya fenerini, gardıfrenin gelin artık işaretini vererek aşağı yukarı salladığı molozlara doğru uzanır. Sol elinde, Dört Temmuz maytapları misali bir fitil çakmağı yanar.

"George nerede?" der Dok, gözlüklerinin arkasından bakarak.

"Belki de bize ışıkla işaret veren o."

"Ne istiyor?"

"Hadi," diye kükrer Hayduke. "Çabuk defolun gelin oradan!"

"Bu George," der Bonnie gergince. Vites küçültür ve debriyaja basar, fazla hızlı. Kamyonet öne yekinir, stop eder.

"Hadi," yine kükrer Hayduke, ateş püsküren insan bombası. Seyrek Görülen Smith karanlıkta, ondan ötede bir yerde, beklemekte, izlemekte, dinlemektedir.

"Sevgili Bonnie," der doktor sempatiyle.

Bonnie kamyoneti hareket ettirir ve molozların üzerinde gürültüyle ilerler. Hayduke'yi birkaç adım geçince, Hayduke'nin fitilleri yakmasını görmek için dururlar.

"Devam edin," der Hayduke.

"İzlemek istiyoruz."

"Devam edin!"

"Hayır."

"Tamam, lanet olsun!"

Hayduke çakmağıyla ilk fitili ardından ikincisini yakar. Her ikisinin de ucundan yağlı bir duman sarmalı yükselir; lake kılıfın içindeki toz hedefine doğru hızla yanar.

"Şimdi ne olacak?" der Bonnie. "Patlayacak mı?"

Hayduke omuz silker.

"Daha önce termit kullanmadın mı?"

Hayduke cevap vermez, kaşlarını çatır. Doktor purosunu tüttürür. Bonnie parmaklarını çıtlattır. Üçü birlikte, köprünün ortasında, yolun üzerinde bulunan iki soluk termit potasına bakarlar. Fitiller görülemez, yalnızca havadaki hafif yanan balmumu izi tetikleyicilerin ilerlemesini belli eder.

Hayduke'nin dudakları hareket eder. Saniyeleri sayar. "Şimdi" der.

İlk önce kutulardan birinde sonra diğerinde bir parıltı belirir. Bir tıslama sesi duyulur. Parıltı artar, göze acı veren kaynakçı kıvılcımları misali şiddetli ve yoğun, beyaz bir ışık haline gelir. Köprünün üzeri apaydınlık olur. Mukavva kutuların teneke tabanlarının mukavvadandan ayrılırken çıkardığı yumuşak bir pat sesini duyarlar, ardından ikincisini. Güneş ışığı gibi saf ve parlak bir metal eriyiği yolda açtıkları kraterlere akar ve çelik kirişlerin üzerine dökülür. Ta aşağılara kadar bütün vadi aydınlanır; kayaların her bir ayrıntısı, her bir sarplık ve çatlak artık görülür, kanyonun dibindeki su birikintilerine kadar. Yanan cüruf toprakları ve damlaları boşluğa düşer, düşüşleri hızlandıkça daha sıcak bir şekilde ışık saçar ve buhar çıkaran bir cızırtıyla suya düşer, su sıçratır. Buna akkor halinde kaynaklanmış çelik ve kavrulmuş beton izler.

Köprü kirişlerinin üzerinde korkunç tümörler gibi kümelenmiş erimiş kütleler, gözle görülebilir bir şekilde soğumaya ve bariz bir şekilde akkorluktan çıkmaya başlar. Karanlık dört bir yandan geri sızar. Yıldızlar yeniden görülebilir hale gelir.

Köprü, görünüşte esasen dokunulmamış, akıntının üzerinde bir yay çizerek, kararmakta olan kanyon çukurunun üzerinde durmaktadır.

Köprünün altında Dok'un purosunu misali kırmızı bir parıltı yoldaki oyuklardan kötü kötü bakan iki kırmızı göz gibi kalır. Moleküler düzenlemeler sürüp gittiğinden, aşağıdaki suyun içine düşen parçaların çıkardığı sıçrayan su ve çarpma seslerinin yanı sıra, birtakım çıtırtılar, fışkırtılar, cızırtılar ve çatırtılar sürmektedir.

Huzur. Köprü kalır. Üçlü, durup başarısız ışık gösterisini izler. "Eh," der Doktor, purosundan bir nefes çekerek -ateşin ikiz minik noktaları bir an için gözlüğünün camında yansır- "ne düşünüyorsun, George? Başardık mı, başaramadık mı?"

Hayduke somurtur. "Boku yedik gibi hissediyorum. Gidip bir bakalım."

"Sakın oraya gitme," diyor Bonnie.

"Nedenmiş o?"

"Yıkılmak üzere olmadığını nereden biliyorsunuz? Bütün her şeyin?"

"Benim anlamaya çalıştığım şey de bu işte."

Hayduke köprüde aşağı yukarı yaylanarak ilerler, yanan merkeze doğru yürür ve kor halindeki el yapımı volkanlarından birine bakar, yüzü bir gül gibi pespembe aydınlanır.

Bonnie takip eder. Doktor yavaşça ardından gelir.

“Eeee?”

Çok uzaklarda, doğuda, yeşil bir ışık yayı yükselir, alçalır ve kaybolur.

“Yıldız kaydı,” der Bonnie. Ne çok isterdim, diye düşünür.

İki adam çocuklar gibi gözlerini oyuğa dikmişlerdir. “Saman alevi gibi,” diyor Hayduke. “Bir bakalım –bakalım burada ne varmış...”

Köprüden aşağıya bir delikten, donuk kırmızı ateş ve çelik yumrusuna, köprünün kemeri üzerine yapıştırılmış kor halinde kocaman bir sakız topağına benzeyen şeye bakarlar.

“Kesmemiş,” diye mırıldanır Hayduke. “Çeliği boydan boya eritmemiş.” Öbür deliği de kontrol eder. “Yapıp yapabildiğimiz kirislerin üzerinde kocaman iki kaynak topağı. Belki de bu orospu çocuğu köprüyü eskisinden bile sağlam hale getirdim.” Dumanı tüten bir demir çubuğu tekmeler.

“Dur bakalım,” der Dok, “o kadar aceleci olma. Bu çeliğin suyu asla eskisi gibi olmayacak. Diyelim ki biri bu köprüden bir tır kamyonu geçirmeye kalkıştı? Ya da bir buldozer?”

Hayduke düşünür. “Sanmam. Pek sanmam. Plastik patlayıcıya ihtiyacım var, kahretsin, plastik patlayıcıya. Yüz kilo kadar plastik patlayıcıya.”

“Daha fazla termit kullanmaya ne dersin? Ne kadar kaldı?”

“Tam yarısını kullandım. Öbür yarısını öteki köprü için ayırmıştım.”

Batıya, nehre, baraj gölüne, Dirty Devil Platosu’nun siyah kütlesine bakan Bonnie, sekiz on kilometre öteden yaklaşan bir çift araba farı görür. “İşte Seyrek geliyor.”

“Pekâlâ,” diye devam eder Dok, “neden bu kirislere ikinci bir işlem yapmıyoruz? Hiç köprüdence, bir köprü evladır. Büyük bir kamyon sürelim üzerine. Ya da belki bir greyder. Hite civarından ne bulabilirsek.”

“Deneriz,” der Hayduke, yaklaşmakta olan ışıklara bakarak. “Bu benim cipim değil.”

Havada, Smith’in nöbet yerinden doğru üç uzun baykuş ötüşü yayılır, yanı sıra da mavi feneriyle, telaşla, karanlıkta kocaman bir X çizerek uyarı işareti verir.

İlk far çiftini bir ikincisi, onu da bir üçüncüsü izler.

“Hadi gidelim,” der Hayduke.

“Ne tarafa?” der Bonnie. “Bu taraftan da gelenler var.”

Dönüp bakarlar. Doğudan, kırmızı kaya topraklarından doğru da bir çift far yaklaşmaktadır.

“Geceleri bu yolda hiç trafik olmaz demiştin,” der Dok, gözünü dikmiş ışıklara bakan Hayduke’ye.

“Bence bir an önce buradan gitmemiz gerek,” der Hayduke. Kemerindeki tabancanın kabzasıyla oynar. “Gidersek hayrımıza olur,” Koşarak kamyonete doğru gider.

“Ne yana?” diye bağıır Bonnie, koşarken omzunun üzerinden bakarak ve bir kızgın bir beton parçasına takılıp tökezleyerek.

Dok arkadan, şapkasına, purosuna ve gözlüklerine yapışmış, koca ayaklarıyla yolda sesler çıkararak koşmaktadır. “Paniğe gerek yok şimdi, paniğe gerek yok.”

Hayduke ve Bonnie kamyonete doluşur. Hayduke motoru gazlayarak bekler. Dok biner ve kapısını çarpar.

“Ne yana?”

“Seyrek’e sorarız,” der Hayduke, karanlıkta farlarını yakmadan arabayı Smith’in mavi fenerinin çizdiği çemberlere doğru sürer.

Smith’i yolda, rölantide çalışan cipin yanında, şahin gagalı yüzünde endişeli bir gülümsemeyle dikilir bulurlar. “Köprü ne âlemde?”

“Hâlâ yerinde.”

“Ama zayıfladı,” diye ısrar eder Dok. “Yapısal olarak sakatlandı ve göçmenin eşiğinde.”

“Belki,” der Hayduke, “ama şüpheliyim.”

“Birileri geliyor,” diye dikkatlerini çeker Bonnie. “Köprüyü sonra tartışalım.”

“Kaçış planı nedir?” diye sorar Hayduke Smith’e.

Smith gülümser. “Kaçış planı mı?” der. “Ben kaçış planından Bonnie’nin sorumlu olduğumu sanıyordum.”

“Hadi, komiklik etmeyi bırak,” diye tersler Bonnie. “Buradan nasıl çıkacağız, Smith?”

“Moral bozmanın sırası değil.” Yolda batıya bakar. Aralarındaki bir yükseltinin ardında titreşen far ışıkları yavaşça ilerlemektedir. “Hâlâ birkaç dakikamız var, bu yüzden şuradaki terk edilmiş çevre yoluna

girip şu grubun geçip gitmesini bekleyeceğiz. Sonra yola geri döner, Maze'e ve şu Robbers' Roost topraklarına doğru yola çıkarız. Başka bir yerde saklanmak istemediğiniz sürece, on yıl boyunca orada saklanabiliriz. Ya da belki orta köprüyü geçince ayrılırız ve yarımız Hite'den bir tekne dn alıp atık su havuzundan iner." Doğudan yaklaşmakta olan artan ışıklara bakar. "Kahretsin, eski misyoner Mormonlar tugayı olduğu gibi yollarda bu gece anlaşılan. şu Piskopos Love, daha vali olacak, kuru ağızlı orospu çocuğu. Ne diyorsun Bonnie?"

"Ben yola koyulalım diyorum. Ve ayrılmamızı da istemiyorum."

"Daha akıllıca olabilir," der Hayduke.

"Sen ne diyorsun Dok?" diye sorar Smith.

Dr. Sarvis purosunu bir an için ağzından çeker. "Gelin hep beraber kalalım Dostlar."

Smith sevinçle gülümser. "Bana uyar. şimdi, düşün peşime. Ve farları yakmayın." Cipe biner ve ana yoldan terk edilmiş evre yoluna girer. Hayduke arkasından. Beş yüz metre kadar uzakta, kuru nehir yatağının aşağılarında, Smith durur. Hayduke de durur. Hep beraber, karanlıkta, gözleri kocaman açılmış, kalpleri çarparak, motorlar rölantide beklerler.

"Puronu sndrsen iyi olur, Dok."

"Elbette."

Işıklar tepenin üstünden ve virajı dönerek gelir – ilki, ikincisi. Köprünün doğusundaki diğer grup da yaklaşır, fakat TEHLİKE işaretlerinin ilkinin geçtikten sonra ağır ağır. Köprünün ortasında pembe bir ışıltı hâlâ görülebilir. Soğumakta tükenmekte, belli belirsiz: Boşa harcanmış 5432 C erimiş termit, gecenin içinde bir magma lekesi, başka bir şey değil.

Farlar ve stop lambaları ötedeki yolda ilerler. Araç ilerinin loşluğunda, dizlerinin arasına tüfekler ve ifteler sıkıştırmış, ileriye bakan adamlar oturmaktadır. Mahvolan pistonların, patlayan valflerin sesleri; şişkin, geniş dişli, elik kuşaklı lastiklerin kum ve taşların üzerinde çıkardığı gıcirtılar. Işıldaklar, tepelerin yamaçlarından köprüye doğru başlannın üzerinden oynaşır.

nc araç diğerlerini takip etmez. şoförün soluna doğru sapar, ana yoldan çıkıp bir yan yola girer. Yavaş ama istikrarla bu yana gelir. Gözden kaybolur.

“Offf, kahretsin,” diye mırıldanır cipten çıkmış ve kamyonetinin ön çamurluğuna yaslanmış olan Smith.

Hayduke tabancasını çeker. Doludur, doğal olarak. “Sorun nedir?”

“Şu üçüncü kendini çok akıllı sanıyor. O demiri geriye, aldığın yere koy. Tam bu yoldan aşağı geliyor.”

“İyi işte,” der Hayduke, “anlaşılan it herifle toslaşmak zorunda kalacağız. Onu mecburen üzüm gibi ezeceğiz.”

Smith gözünü karanlığa diker, çevresi kırıksık bilge kurt gözleri etrafı kolaçan eder. “Bakın, ne yapacağız söyleyeyim. Şuradaki şu tümseğin üzerinden aşip gelmek zorunda, bu yüzden de tepemize gelinceye kadar bizi göremez. Ama o zaman da bizi kim olduğumuzdan emin olacak kadar göremeyecek, çünkü tam o sırada farlarımızı yakıp, şuradan, soldan, karaçalıların arasından, o daha kim olduğumuzu anlayamadan geçip gideceğiz.

“Hangi karaçalı?”

“Şu karaçalı. Sen sadece beni takip et, George, ahbap. Tekerlek göbeklerini kilitler, cipi dörtçekere geçir, şu ışıldağını herife çevir ve tam gözlerine tut, ikimiz de geçip gidene kadar. Sonra tüyüp kanyonlara tam gaz kanyonlara sürüyoruz. Sadece beni izle.” Smith cipe geri gider.

Hayduke arabadan iner ve ön tekerlek göbeklerini kilitler, yeniden arabaya biner, dörtçekere geçer ve motora gaz verir. “Ne ışıldağı?” der Bonnie. “Bu mu?”

“O kumanda kolu.” Bonnie’ye kolu nasıl öne iteceğini gösterir. “Sürücünün yanındaki adamın gözüne tut. Silahı ateşleyecek olan o.”

“Ben ne yapayım?” der Dok.

“Bunu al.” Hayduke ona 357 tabancasını uzatır.

“Hayır.”

“Al şunu Dok. Ateş hattında olacaksın.”

“Uzun zaman önce anlaştık,” der Dok, “insanlara karşı şiddet kullanmayacağız.”

“Ben yaparım,” der Bonnie.

“Hayır yapmayacaksın,” der Dok.

“Tutunun,” der Hayduke, “gitmeye hazırız.”

“Domuz ayakları!” diye bağırır Dok.

“Ne?”

“Arkada, karavandalar. İşte bunu yapabilirim – domuz ayaklarını serpebilirim.” Kamyonet harekete geçmiş bile. “Bırak çıkayım buradan.”

“Aradaki geçiş deliğini kullan, Dok.”

“Ne?”

“Boşver.”

Öndeki Smith, cipin farlarını yaktı ve kuru dere yatağının öte yakasına tırmanmakta. Hayduke toz anaförlerinin arasından, kendi farlarını yakarak takip eder.

“Işıldağı yak, Bonnie.”

Bonnie düğmeyi çevirir, güçlü ışık Smith’in ensesini kuvvetle aydınlatır.

“Işığı ondan çek. Azıcık sağa.”

Bonnie ışığı döndürür ve cipten uzaklaştırarak öte yandan dosdoğru üzerlerine gelen ışık çiftinin arasına yöneltir.

Yokuşun başına varırlar. Göz kamaştırıcı ışıklar yüzlerine vurur. Hayduke, kamyonetin direksiyonunu sola kırarak gelen aracın yolundan çekilir. Işıldak aracın şoförünü ve yanında oturan, şapkasının tereğini gözüne eğmiş adamı göremez hale getirir – Hayduke, bir an için Piskopos Love’ın asık suratını görür. Kırılan çalıların çatırtısı, alt koruma plakasına çarpan taşların takırtısı. Hiçbir şey göremeyen Love, aracını durdurur.

Yanından fırtına gibi geçip giderlerken, “Lanet olası ışıklarınızı kısın,” diye ulur piskopos. Silah metalinin ışıltısı, galiz küfürlerin sesi, silahların ateşe hazır hale getirilme sesleri. Motor uğultularının, fren seslerinin arasında bile Hayduke hafif ama şaşmaz sesi tanır.

“Herkes yere!” diye bağırır.

Sıcak, ağır, korkunç, hızlı bir silahtan çıkmış delik uçlu bir şey kamyonetin içinden geçer ve ardında kamyonetin ön camında ve karavanın arka camında birbirine benzeyen birer yıldız bırakır. Bir mikro saniye sonra namlu ağız basıncının gürlemesi duyulur –silah sesi. “Başınızı aşağıda tutun.” Hayduke ışıldak kontrolüne uzanır, 180 derece döndürerek arkasındaki adamların gözüne çevirir. Bir mucize gibi, kırılmaz ön camda ikinci bir yıldız belirir, bu Hayduke’nin sağ kulağının on beş santimetre yakınından geçer. Kırık örümcek ağı deseni, ilk atışın bırak-

tığı izle daha da genişler. Hayduke ikinci vitesine geçer, çift debriyaj, gaz pedalı zemine yapışmış, neredeyse Smith'in sürdüğü yorgun cipin üzerinden geçecek.

Dikiz aynasına bakar ve spot lambasının ışık sütununda dalga dalga yükselen yoğun tozun ardında piskoposun aracının arka ışıklarının dar yolda ileri geri giderek geri dönmeye çalıştığını görür.

Pekâlâ, diye düşünür Hayduke, peşimizdeler. Doğal olarak. Telsizler vızır vızır çalışıyordur şimdi. Köprünün oradaki sürü, haberi alıyor, bu yana geliyor. Kesinlikle. Başka? Yani: Kovalamaca başlar. Yeniden başlar. Başka ne bekliyordun, çiçekler, kurdeleler, madalyalar mı? Doktor domuz ayakları hakkında bir şeyler dedi. Domuz ayağı da nedir?

27. Tabana Kuvvet: Kovalamaca Başlar

Evet, domuz ayakları, İnanç Çağı'ndan ortaçağ silahları. Dr. Sarvis, George Hayduke'ye neden bahsettiğini açıklamaya çalışıyor, sonra vazgeçip arkaya sürünüyor. Baş, gözden kayboluyor; omuzları, gövdesi, geniş kıçı, bacaklar, botları. Kamyonet toprak yollarda, sallanarak, savrularak, titreyerek Smith'in cipinin ardından giderken, doktorun karavanın içindekileri karıştırdığını duyarlar.

Dikiz aynasına bir göz atan Hayduke, artık bütün Arama Kurtarma Ekibi'nin peşlerinde olduğunu görür: bir kilometre bile olmayan bir mesafeden izleyen sekiz çift göz kamaştırıcı far. Gaza daha da basar ama hemen aynı anda, cipe çarpmamak için bundan vazgeçer. Belki de cipi arkadan ittirmesinde yarar vardır; bunun üzerine yaklaşır, kamyonetin önünü cipin arkasına yanaştırır ve hızlanır. Cipin içinde Smith, arka taraftaki yükselmeyi, hızının arttığını, kanatlarını açıp kalkışa geçtiğini hissederek.

Dok'un parlak kafası giriş deliğinin perdesi arasından belirir. "Işığa ihtiyacım var," der, bir fener verirler, gözden kaybolur.

"O domuz ayağı dediği her neyse, bir an önce bulsa iyi olur," der Hayduke, aynadan göz kamaştırıcı uzun farlara bakarak.

"Seni duyamaz," der Bonnie.

“Şu ışıldağı en önekinde tut,” der George. “Kör et piçleri.”

“Yapıyorum ama buna rağmen arayı kapatıyorlar.”

Hayduke tabancasını kızı uzatır. “Fazla yaklaşırlarsa, bunu kullan.”

Kız silahı alır. “Kimseyi öldürmek istemiyorum gerçi. İstedığımı sanmıyorum.” Silahı elinde döndürür, namlunun içine bakar.

“Dolu mu?”

“Elbette dolu. Dolu olmayan silah ne boka yarar? Ne yapıyorsun? Dursana! Kahretsin. Işıklarına nişan al. Tekerleklerine ateş et.”

Cip ve arkasından iten kamyonet oluklara ve çukurlara inip çıkarak, kayaların üzerinden, kayaların üzerinden, oyukların içinden, savrulan kumların içinden geçerek, sarsılarak virajları döner. Tamponlar tangır-dar, çarpışır, birbirine geçer ve kilitlenir. Hayduke, derin bir tiksintiyle, iki aracın çiftleştğini fark eder. Yekvücut olmuşlardır. Bu durum Dirty Devil’de ikiye ayrılma seçeneğini ortadan kaldırır.

Takipçileri Colorado vadisine giden inişten önceki uzun yokuşta, toz bulutunun içinde gitgide daha da yaklaşmaktadır.

Bonnie yanındaki pencereden silahı çıkarır, belki dağlara nişan alarak tetiği çekmeye uğraşır. Hiçbir şey olmaz. Tetiği çekemez. “Bu silahın nesi var?” diye bağırır. “Çalışmıyor.” Silahı içeriye geri çeker, ağır nam-lu Hayduke’nin kasıklarına doğru düşer.

“Silahın hiçbir şeyi yok ve Tanrı aşkına şunu öteye çevir.”

“Tetiği çekemiyorum. Görüyor musun?”

“Kurma horozu, kurma horozu, aman Tanrım! İlk horozu geri çekmelisin.”

“Horoz mu? Ne horozu?”

“Ver o şeyi bana.” Hayduke silahı kapıp alır.

“İşte, buraya gel, üstümden kay. Sen sür.”

O anda toprak yol biter, asfalt başlar. Colorado köprüsüne yaklaşır-lar. Kilitlenmiş ekipmanın çangırtısı, tangırtısı ve takırtısı aniden durur. Artık toz yoktur, mekanik yaygara yoktur – ve kaçma şansı da.

“Acele edin!” diye buyurur Hayduke.

“Tamam!”

“Bekle!”

Hayduke, karavanın arka kapısının açık olduğunu ve Ekip’in farla-rının ışıklarına karşı siyah, yumrulu bir kütle halinde görünen Dok’un

avuç avuç, kocaman oyun çivilerine benzeyen bir Şeyleri yola serptiğini fark eder. Parkta güvercin besleyen bir adama benzemektedir. Kapıyı kapatır, alet edevat, kano kürekleri, fıstık ezmesi ve tahrip kapsülleri kaosunun arasında kabine doğru ilerler ve kafasını kabinin içine sokar. Hayduke'nin bakış açısından doktor bedenden ayrılmış bir kafa gibi görünür – kel, terli, sakallı, dişleri ve gözlükleri parlayan, sadece aşinalığın tahammül sağlayabileceği bir görünüm.

“Sanırım onları durdurdum,” der.

Bakarlar. Işıklar hâlâ arkalarındadır ve hâlâ yaklaşmaktadır.

“Hiç öyleymiş gibi görünmüyor,” der Bonnie.

“Birazdan. Sabırlı ol.” Dok mermilerin deldiği arka camdan bakmak için başını çevirir.

Hemen, birkaç saniye içinde, Ekip'in gerçekte geri kaldığı anlaşılır. Far ışıkları titreşir, kararsızca yolun kenarına döner. Karmakarışık bir ışık kümesi yolun orta yerinde kaynaşır –beyaz, kırmızı, bal rengi. Besbelli takipçiler durmuştur, anlaşılan konuşmak için yeniden bir araya gelmektedirler.

Hayduke ve Smith, kamyonetin ve cipin içinde, tamponları kilitlenmiş, asfaltın üzerinde siyam ikizleri misali orta köprüünün büyük kemerine doğru gümbürtüyle ilerler. Durmaz, iki kilometre kadar daha, kuzeye, Maze'e ve ötesinde her ne varsa oraya giden cip yolu ayrımına kadar devam ederler. Asfalttan çıktıktan kısa bir süre sonra Hayduke, Smith'i de durmaya zorlayarak kamyoneti durdurur. Işıklarını kapatır ve rahatlamak ve durumu anlamak için dışarı çıkar, geriye, orta köprüünün ötesindeki bir sebeple durmuş bütün Ekip'in bulunduğu yerdeki far topluluğuna bakarlar.

Smith, “Hepsinin yakıtı aynı anda bitmiş olamaz,” der. Kuşkuyla Hayduke'ye bakar. “O oğlanlara ateş mi ediyordun George?”

“Hayır.”

“Tekerlekler,” diyor doktor. “Hepsinin tekerlekleri patladı.”

“Ne?”

“Patlamış tekerlekler.” Dok yeni bir Marsh-Wheeling puro açar ve verdiği zarara memnuniyetle bakar.

“Demek istediğin, hepsinin aynı anda tekerleklerinin patladığı mı?”

“Kesinlikle.” Puroyu ağzında yuvarlar, ucunu ısırır, tükürür, yakar. “Belki hepsi değil.”

“Nasıl oldu bu?”

“Domuz ayakları.” Dok cebine uzanır ve golf topu büyüklüğünde tek merkezden dört yöne doğru sivri çıkıntıları olan bir nesne çıkarır. Dik çivi. Onu Smith’e verir. “Kadim bir araç, savaşın kendisi kadar eski. Süvarilere karşı kullanılan bir silah. At yere. Tamam. Dikkat edersen, nasıl düşerse düşsün, sivri uçlarından biri yukarıda kalıyor. İster on katlı olsun ister çelik tabanlı isterse başka bir şey, bunun delemeyeceği tekerlek yok.”

“Bu şeyleri nereden buldun?”

Doktor gülümsüyor. “Şeytani bir arkadaş sipariş üzerine yaptı.”

“Punji kazığı,” der Hayduke. “Hadi şu lanet olası tamponları birbirinden ayıralım millet ve buradan defolup gidelim.”

Bonnie ve doktor cip tamponunun üzerinde zıplarken Smith ve Hayduke de diğerini kaldırır. Araçlar, bu doğal olmayan izdivaçtan kurtulur. Sürücüler değişir; Hayduke, cipinin kontrolüne geçer; Smith, Dr. Sarvis’i son derece rahatlatan bir şekilde kamyonetine geri döner. Bonnie Hayduke’nin yanına biner.

“Bu çocuk beni bazen geriyor,” itirafında bulunur Dok, Smith’e.

“Bizim George hafiften çatlak,” diye kabul eder Smith, “buna şüphe yok, enine boyuna düşününce, piskoposun değil bizim tarafımızda olması beni gayet mutlu ediyor. Gerçi bu duruma akılcı bir bakış açısından bakacak olursan, insanın her ikisinden de mümkün olduğunca uzak durması evladır diye düşünebilirsin. Kemerini taksan iyi edersin Dok, önümüzde çok engebeli bir yol var.”

“Her şeyi göze almış inanılmaz bir... *caka*.”

“Kesinlikle, Dok. Neyi bekliyor bu?” Smith geriye, köprüye doğru bakar. İki çift ışık hareketsiz gruptan ayrılır ve onlara doğru gelir. “Yola koyul, George,” der Smith, iyice gaz verip motoru bağırarak.

Hayduke cipi hareket ettirir. İki araç farlarını açmadan, yıldız ışığında toprak yolun soluk hattını izleyerek, karanlıkta, kuzeye doğru, önceki toprak yolun ipek bir kurdele gibi görünmesine yol açacak kadar berbat bir yolda yavaşça ve dikkatle ilerler.

“Bu işe yarayacak mı?” diye sorar Dok. “Neden farları yakıp mümkün mertebe hızlı gitmiyoruz?”

Seyrek, “Belki yarayacak ve muhtemelen yaramayacak,” der. “Bizim Love, durup sapaktan izimizi takip edecek ve beş dakikaya kalmadan ensemizde bitecektir. Fakat bu yolda daha hızlı gidemezsin zaten.”

“Ne yolu? Ben yol mol görmüyorum.”

“Dok, aslına bakarsan ben de görmüyorum ama orada olduğunu biliyorum.”

“Daha evvel buradan geçtin mi?”

“Birkaç kere. Sadece üç hafta önceydi, hatırlarsın, ben ve George arkadaşımız Love’ı buraya getirmiştik peşimizden. George kayayı üzerine yuvarlayıp piskoposun Blazer’ını gözleme gibi dümdüz etmişti. Duyduklarına bakılırsa Love’ın içine evlat acısı gibi oturmuş bu. Mizah duygusu diye bir şey yok şu piskoposta. Kızdırdığın zaman kuduz köpekten beter olur. Dikkat etmek lazım.”

Hayduke’nin cipi yoldaki derin bir çukura düşünce yıldız ışığında dalgalar halinde toz yükselir. Smith bir anlığına fren pedalına basmak zorunda kalır ve karanlıkta parlak kırmızı bir sinyal gönderir. Hayduke durur, konuşmak ister.

“Bir şey mi kırıldı?” diye sorar Smith.

“Sanmam. Arkamızda herhangi bir ışık gördünüz mü hiç?”

“Henüz değil. Love, adamlarının lastikleri için bir miktar sıcak yama almaya, marinaya gitmiştir. Ama o, bu yoldan gittiğimizi biliyordur. Aptal olmasına aptaldır ama bizimle bu konuda yarışamaz.”

“Geçen sefer tuttuğumuz eski maden yolunu deneyelim mi?”

“Gecenin yarısını yola yuvarladığın kayaları oradan çekmek için harcamak istemiyorsan, hayır. Ayrıca, Maze’de saklanmak istiyorsan.”

“Pekâlâ. Tamam. Piskoposun Flint Trail’den aşağı bizi karşılamak üzere bir eyalet polisi ekibi ve şerif yardımcısını yola çıkarmadığını nereden biliyoruz?”

“Bilmiyoruz George, ama bu göze almamız gereken bir risk. Park Hizmetleri dışında birleri gelecek olursa Green River ya da Hanksville’den buraya bütün yolu gelmek zorunda kalacaklar, bu yüzden Maze kavaşağına kadar onları atlatırız, tabii ki orospu çocukları o lanet olası helikopterlerle gelmiyorlarsa. Ayrıca, ihtiyar Love yardım çağıramayacak

kadar inatçı; bizi kendi başına yakalamak istiyor, tabii o kabak kafalı piçi sandığım kadar iyi tanıyorsam. Burada ne diye duruyoruz?"

"Buz kutusu nerede?"

"Neden?"

"Bir biraya ihtiyacım var. Hatta iki biraya. Maze ne kadar uzak sahi?"

"Havadan elli, karadan yetmiş beş kilometre kadar."

"Işıklar görüyorum," der Bonnie.

"Ben de tatlım ve sanırım bu da yola koyulma zamanımızın geldiğine dair bir işaret." Hayduke harekete geçmiştir bile. Farları yakar; Hayduke ara sıra frene dokunduğundan, kanlı iki göz misali göz kırpan stop lambalarını izler cipin.

Yol istikrarla kötüleşmektedir. Kum. Kaya. Çalılık. Çukur. Oluk, oyuk, ortada yükseklik, sel yatağı, derecik ve sel çukuru. Böyle yetmiş beş kilometre yol mu? diye düşünür Dok. Domuz ayaklarıyla kazandığı kolay zaferin ardından, yorgunluğun gözkapaklarına, beyin hücrelerine ve omurgasına yayıldığını hisseder. Smith konuşmaktadır...

"Ne dedin?" der Dok.

"Diyorum ki," der Seyrek Görülen, "Deer Flat'te rahat bir gün geçirmiş olmamız çok iyi olmuş. Sence saat kaçtır, Dok?"

Dok kolundaki zaman ölçere baktı. Cihaz 16:35'i gösteriyordu, Rocky Dağları Standart Saati. Bu doğru olamaz. Saati kulağına tutar. Tabii ki yine kurmayı unutmuştur. Bonnie'nin doğum günü hediyesi. Çocuk bu değersiz şey için bir aylık maaşını ayırmış olmalı. Saati kurar. "Bilmiyorum," der Smith'e.

Smith başını açık pencereden çıkarır ve doğan ayın ışığını görür. "Geceyarısı civarı," der. Geriye bakar. "Herifler kışımıza yapıştı, senin şu domuz ayaklarından başka var mı?"

"Yok."

"Biraz daha olsa çok işimize yarardı," der Smith ve bir melodi mırıldanmaya başlar.

Bu delilik diye düşünmektedir doktor. Bir hezeyan, çılgınca bir rüya. Kendini çimdikle, Dok. Tamam. Bu benim, Sarvis, tıp doktoru, Amerikan Cerrahlar Derneği üyesi. Tıp camiasının genel olarak sevilen değilse de tanınan üyesi. New Mexico, Duke City, Yirmi İkinci Mıntıkası'nın

güvenilmese bile tahammül edilen sakini. Kariyerlerinin doruğunda iki yetişkin erkek evlat sahibi, yasta bir dul. Evlatların ikisi de hayırsız ve zampara. Tıpkı babaları gibi, *el viejo verde*.* Yaşlı, kel, şişman ve iktidarsız bir adam olduğumda beni yine de sevecek misin miniğim? Ama bunu çoktan açıklığa kavuşturmuştuk, öyle değil mi?

Dok, önde gayretle ilerleyen Hayduke'nin cipinin tozla kaplı arkasına, üzerine branda çekilip bağlanmış bagaj yığınının gizlediği oğlanla kıza bakar. Penceresinden dışarı, yan tarafa bakar; kaya ve kum enginliğinin içinde sinsi karaçalı ve tavşan çalısı kümelerinin yavaşça geçtiğini görür. Geriye bakar ve iki çift far ışığı görür, bir tanesi diğerinin hayli ilerisindedir; yükselen tozların arkasında ateşböcekleri misali solgunca ışıldar; çok geridedirler ama yavaşça ilerlemekte, ne arayı kapatmakta ne de geri kalmaktadırlar.

Nedir yani? der Dok kendi kendine. Korktuğum nedir? İnsanın başına gelebilecek en kötü şey ölümse hakikaten, korkacak bir şey yok demektir. Ama en kötüsü ölüm değil.

Uyuklar, uyanır, uyuklar ve yeniden uyanır.

Tangır tungur, adım adım ilerlerler taşların ve olukların üzerinde. Düşman ihtiyatlı bir mesafeden takip eder, çok gerilerden ama nadiren gözden kaybolarak. İnatçı ışıkları dikiz aynasından inceleyen Smith, "Biliyor musun, Dok, bence bu heriflerin amacı şu anda bizi yakalamak değil. Sanırım yalnızca bizi gözden kaybetmemek istiyorlar. Belki de hakikaten Flint Trail'den aşağı bizi karşılamaya gelen birilerini ayarladılar. Şafak vaktine doğru birilerinin pusuya yatmış bizi beklediğini görürsem, pek şaşmam."

"Maze sapağında onları atlatabileceğimizi söylemiştin."

"Doğru, ama o herifler bizim Maze'e gittiğimizi sanmıyordur."

"Neden?"

"Çünkü Maze çıkmaz yol Dok. Yolun sonu. Büyük uçurum. Kimse Maze'e gitmez."

"Biz de bu yüzden oraya gidiyoruz."

"Dok, çaktın hemen."

"Peki neden kimse, hiçbir zaman Maze'e gitmez?"

* (İsp.) Kart zampara. (ç.n.)

“Şey, çünkü orada benzin yoktur, yol yoktur, insan yoktur, yiyecek yoktur, çoğu zaman su da yoktur ve çıkış yolu yoktur, işte bu yüzden. Sana söylediğim gibi, orası bir çıkmaz.”

Çok güzel, diye düşündü doktor. Ve biz önümüzdeki on yılı geçirmek üzere oraya gidiyoruz.

“Fakat bizim orada biraz yiyeceğimiz var,” diye devam etti Smith. “Birazını Lizard Rock’ta ve biraz da Frenchy’s Spring’de zulaladık. Ekip bizi yakalamadan oraya varmayı başarırsak, idare ederiz. Hemen su bulmakta zorlanabiliriz, gerçi bu gece yahut yarın yağmur yağarsa ki havada kesin yağmur kokusu var, o zaman birkaç günü geçirmemize yetecek suyumuz da olur. Ekip fazla bastırmazsa tabii.”

Fena değil, diye düşündü Dok. Hiç fena değil. Biz dört işe yaramaz faka basmak üzereyiz. Korkarım bu gece hiç bitmeyecek. Korkarım bitecek. Doğuya, yükselen küçülmekte olan, hasta, basık ve kambur aya baktı. Oradan da pek umut yok. Toz sütunlarının arasından seğirterek yoldan geçen bir Amerikan tavşanı görüyor. Smith çarpmamak için direksiyonu kınıyor. Dok, kilometrelerdir ne bir sığır ne de at gördüğünü fark ediyor. Neden, diye soruyor.

“Su yok,” diye yanıtlıyor Smith.

“Su yok mu? Ama koca Colorado Nehri sağımızda bir yerlerde. Birkaç kilometre doğumuzdadır en fazla.”

“Dok, nehir orada, doğru ama kelebek ya da şahin değilsen aşağı inemezsin. Tabii ki kanyonun kıyısından aşağı altı yüz metrelik bir kuğu dalışı yapmaya niyetin yoksa.”

“Anlıyorum. Aşağıya yol yok.”

“Pek yok, Dok. Lizard Rock’tan Spanish Bottom’a inen eski bir patika biliyorum ama başka hiçbir yol bulamadım.” Smith yeniden dikiz aynasına bakıyor. “Hâlâ peşimizdeler. Bu herifler kolay vazgeçmiyor. Belki de bu arabaları şuralara bir yere saklayıp yayan devam etmeli.”

Dok koltuğunda dönüyor, aradaki delikten ve karavanın kurşun delikli arka camından geri bakıyor. Belki iki belki sekiz kilometre geriden –gece mesafeyi kestirmek imkânsız– kayalık yolda inip çıkarak bir çift far geliyor. Yukarıya doğru kayarak yükselen yeşil bir ışık gördüğünde önüne dönmek üzere, ardından fosforlu bir iz bırakarak yavaşça sönükleşen yeşil ışık yükseldikçe yükseliyor, zirveye ulaşıyor ve yere doğru geri dönüyor.

“Şunu gördün mü?”

“Gördüm, Dok. Birine işaret veriyorlar yine. Etrafı kolaçan etsek iyi olacak.”

Smith farlarını yakıp söndürür. Hayduke durur, farları kapatır ama motoru durdurmaz. Smith de aynı şeyi yapar. Dördü de arabalardan inerler.

“Ne oluyor?” der Abbzug.

“Yine işaret fişeği atıyorlar.”

“Biz neredeyiz gerçekten?” der Hayduke. Yorgun ve süngüsü düşük görünmektedir, gözleri kanlanmış ve elleri titremektedir. “Bana bir bira gerek.”

“Benim de ağzım kurudu,” der Smith platonun karanlık yollarına, sonra dönüp peşlerindeki bakarak. Işıklar o anda hareketsizdir. “Bir tane de bana ver George.” Ellerini gözlerine siper ederek ilkin gökyüzüne, sonra kuzeye, kuzeydoğuya, doğuya bakar. “İşte orada. Birayı unut, George. Vaktimiz yok.”

“Ne gördün ki?”

“Bir uçak sanırım.”

Kolunun ve parmağının gösterdiği yönü izlerler. Minicik bir kırmızı ışık menekşe renkli gecenin içinde yanıp söner, Big Dipper’ın kolundan doğru ilerler. Hâlâ sesi işitilemeyecek kadar uzakta, kuzey göğünde seyrederek.

“Bu bir helikopter,” der Hayduke. “Titreşimleri hissedebiliyorum. Bir dakikaya kalmaz, bu tarafa döner. Duyarsınız.”

“Eee, ne yapıyoruz o halde?”

“Ben bir bira içiyorum,” der Hayduke, karavanın arka kapısını açarak.

Buzluktan ılık bir altılı bira paketi alır. Artık günlerce buz olmayacaktır.

“Başka isteyen var mı?”

İkinci bir işaret fişeği arka taraflarından gökyüzünde, kestirmesi güç bir uzaklıktan belirir, zirveye ulaşır, mütereddit durur ve zarif bir yeşil ışık parabolü çizerek iner. Bir an için taş kesilir, ışığa bakarlar.

“Neden işaret fişeği? Niye telsizlerini kullanmıyorlar?”

“Bilmiyorum tatlım. Frenkans farkı yüzünden belki.”

Pop! diye açılır kutu bira. Bir ılık Schlitz fıskiyesi kamyonetin üstüne doğru, işaret fişegini yansılayarak yükselir ve Dok, Bonnie ve Smith'in üzerine ince, dağınık bir serpinti halinde dökülür. Hayduke fışkıran biranın üzerine ağzını kapatır. İstekli emme sesleri.

"Eee," der Bonnie. "Hadi bir şey yapalım." Sessizlik. "Herhangi bir şey."

"Bana kalırsa..." diyerek başlar doktor.

Pata pata pata pata, dönen pervaneler havayı doğrar. Bu yana geliyor yoldaşlar.

"En doğrusu yayan devam etmemiz," der Smith. İki koluyla altüst olmuş karavanının arkasına dalar ve hepsi de yiyecek ve araç gereç dolu çantalar, ufak sırt çantaları, altılı paketler, sırt çantaları çıkarır. Biri bütün bunları düşünmüş (Abbzug); en azından bir şey doğru düzgün yapılmış bu kez. Büyük ölçüde dolu yarım düzine kadar matarayı fırlatır. Küçük bir tırmanış botu bulup Bonnie'ye atar. "Al sana botun tatlım."

"İki ayağım var."

"İşte öbür teki."

Hayduke ağzı bir karış açık aptal aptal botlarını giymek üzere oturan Bonnie'ye, otuz kiloluk sırt çantasını sırtlamaya çalışan Dok'a, karavanın arkasını kapatan Smith'e bakar. Hayduke bir elinde açık bira kutusunu, öbüründe kalan beş kutu birayı –plastikle bağlanmış halde– tutar. Ne yapmalı? Bir işe yaraması için birayı yere bırakması gerekir. Fakat kafasının çalışması için birayı yuvarlaması lazımdır. Acımasız bir açmaz. Açık birayı ağzına götürür, lıkır lıkır içer, kalan beşliyi sırt çantasına tıktırmaya çalışır. Sığdıramaz. Yer yoktur. Dışına bağlar.

"Bu arabaları saklamamız lazım," der Smith'e.

"Biliyorum ama nereye?"

Hayduke belli bir yeri kastetmeyerek Cataract Kanyonu'nun içlerini işaret eder. "Şu tarafa."

Smith başını kaldırıp helikoptere bir göz atar, şimdi kuzeyde, birkaç dakikalık mesafede büyük bir çember çizmekte. Birilerini avlama peşinde.

"Vaktimiz var mı, bilmiyorum George."

"Ama yapmak zorundayız. Her bokumuz onların içinde – silahlar, dinamit, kimyasallar, fıstık ezmesi. Onlara ihtiyacımız olacak."

Smith tekrar tekrar çemberler çizen helikoptere bakar, birkaç kilometre kuzeyde yola doğru alçalmakta ve aksi yönden, üç beş kilometre öteden de far ışıkları yaklaşmaktadır. Pusu hazırlığı: Çene kenetlenmektedir.

“Pekâlâ, hadi onları mümkün olduğunca yoldan uzaklaştıralım. Şu taraftan, çıplak kayaların üzerinden gidelim ki iz bırakmayalım. Belki içine girebileceğimiz derin bir vadi bulabiliriz.”

“Tamam hadi gidelim.” Hayduke elindeki bira kutusunu ezer. “Sen ve Bonnie burada bekleyin,” der Dok’a.

“Bir arada kalıyoruz,” der Bonnie.

Hayduke buruşuk bira kutusunu Piskopos Love’ın alabileceği şekilde yola fırlatır. “O zaman kamyonete geri binin, çabuk.”

“Paniğe gerek yok,” der, çoktan terlemeye başlamış Dok, “paniğe gerek yok.”

Hepsi bir kez daha arabalara biner. Smith, Hayduke ve cipi arkasından sürükleyerek yoldan çıkar ve çöl çalısı kümeleri arasındaki taşların üzerinden kumtaşının açık yüzeyine doğru devam eder. Hayduke takip eder. Farları sönmük, kanyonun kıyısının ötesindeki karanlık vadilere doğru yokuş aşağı yavaş yavaş ilerler. Ayın zayıf ışığında, mesafeler ve derinlikler belirsiz, aldatıcı hale gelir; az ışık gölgelere ve bilinmezliklere yol açar ama saklanmayı, güvenliğini zorlaştırır.

Saklanacak hiçbir yer yok, diye düşünür Hayduke helikopteri arayarak; yine açık alanda yakalandık. Napalm şimdi gelir. Smith önünde duracak gibi olur. Frene basıp düşmana bir kırmızı sinyal göndermek istemeyen Hayduke el frenini çeker ve cipin hafifçe Smith’in kamyonetinin arkasına çarpmasına izin verir.

Smith araziye incelemek için dışarı çıkar. Bakar, geri döner, devam eder. Hayduke düşük viteste, yavaşça, yakından takip eder. Saklanabilecekleri bir yere bulmak için yavaş yavaş ilerlerler. Görünüşe göre helikopter yola inmiş, ışıklarını kapatmıştır, artık görülmez. Güzel, diye düşünür Hayduke. Bizi orada bekliyorlar. Güzel. Beklesin adiler. Tek elle yeni bir Schlitz açar. Bir Schlitz bitmişse bitmiştir. Uzun ve birasız bir sürüş var önünde, şu böbrek taşı büüytmeyi sürdürmek gerekir, ter ve çukur sularıyla erimesine göz yumulamaz.

Başka? Aklından hızla bir envanter yapar. Ne götürmeli: Konserveler; .357 tabanca ve tabanca kılıfında yirmi mermi .30 -06, değişken dürbünlü

tüfek sırtında, sırt çantasının altında –"geyikler için, elbette", Bonnie'nin sorularını ve Dok'un itirazlarını düşünerek– kemerinde Buck Special; karabinalar, ip, fındıklı çikolata barları... Başka ne? Başka ne? Tabii, her şeyden önemlisi, çok temel bir şeyi unutmamak gerek. Artık hayatta kalma mücadelesi başlıyor. Kodumunun onuruyla hayatta kalmak, elbette. Her ne pahasına olursa olsun, kodumunun onuruyla. Başka?

Smith yine durur. Hayduke yine el frenini kullanır tamponları çarpıştırarak. Motoru rölantide bırakıp iner, pikabın sürücü penceresinden sarkan ince kola doğru yürür. Altı göz ve kırmızı bir puro Smith'in kamyonetinin karanlığından ona bakar.

"Evet?"

Smith gösterir. "Tam şu aşağıya dostum."

Hayduke, Seyrek'in gösterdiği yere bakar. Çıplak kayayı bir başka vadi ikiye ayırmaktadır, bu vadi belki on belki otuz metre derinliğindedir, ay ışığında kestirmesi zordur. Zemini kumludur. Bolca çalılık vardır – meşe çalısı, ardıç, adaçayı. Duvarı yukarıya doğru bir eğimle çatı gibi çıkıntı yapar, bu taraf yuvarlakça eğimlidir. İşe yarayabilir, diye düşünür Hayduke. Olabilir.

"Sence bunları oraya saklayabilir miyiz?"

"Tabii."

Sessizlik. Sessizlikte yalnızca daha fazla... sessizlik duyarlar. Görünürde hiç ışık yoktur. Bütün cipler, Blazerlar, kamyonetler, helikopterler durmuş, motorları kapatılmıştır. Ekip'in etrafından dolaşmak bu kez pek o kolay olmayacaktır. Orada karanlıkta, plato duvarının altındaki gölgelerin içinde Arama Kurtarmacılar bekliyor. Ya da beklemiyor; belki de keşif kolu çoktan yola çıktı, yoldan aşağı yukarı araştırarak, dinleyerek ilerliyor.

"Çok sessiz," der Bonnie.

Hayduke, "En azından hâlâ bir mil uzaktalar," der.

"Uzaktalardır diye umuyorsun."

"Umuyorum."

"Umuyoruz," der Dok, kırmızı gözü parlar.

"Tamam," der Hayduke. "Haydi onları vadiye indirelim. Seni aşağı vinçle indirmemi ister misin?"

“Hayır,” der Smith, “motorları çalıştıramayız, bizi duyabilirler. Frenle ineceğim.”

“El frenini kullan.”

“Çok dik, el frenine güvenemem.”

“Fren ışıkların görünecek,” der Hayduke.

“Kır o zaman.”

Hayduke fren lambalarını kırar. Smith, hız keserek kamyonetini kaya tümseğinden altı metre aşağıdaki kumluk vadi tabanına sürer ve burnunu bir meşe çalısıyla ardıc ağacının altına sokar. Hayduke cipin içinde onu izler. Loş ay ışığı, yukarıdaki duvara, o demir ve mangan oksitle renklenmiş taşların oluşturduğu dik eğimin üzerine vurur ama aşağısı, çıkıntı yapan kısmın altı bütünüyle karanlıktır. Kamuflaj ağını açar, ağaçların üzerinden gerip bağlar, kamyon ve cipi havadan görülmesini engellerler. Hayduke diğer ateşli silahlarını alır ve duvarda, yüksek su çizgisinin yukarısındaki bulunan bir oyuya gizler.

Seller? Kum pudra gibi kupkurudur, vadi taban kayası demir kadar kuraktır. Her şeye rağmen burası bir drenaj kanalıdır.

Hayduke, “Burası sular altında kalacak olursa büyük talihsizlik olacak bizim için,” der.

“Birtakım kayıpları göze alacağız,” der Smith, “Keşke daha iyi bir saklama yeri bulmak için zamanımız olsaydı. Besbelli yağmur yağacak.”

“İyice belli oldu, evet.”

“Yağması yakındır. Ayın etrafındaki şu haleyi görüyor musunuz? Yarın hava iyice kapayacak demektir bu. Ertesi gün de yağmur yağacak.”

“Bu bir hava tahmini mi?” diye sorar Bonnie.

“Eh,” diyerek lafı dolandırır Smith, “şimdiye kadar fark etmiş olabileceğiniz gibi, bir insanın hayatta güvenemeyeceği iki şey vardır. Bunlardan biri hava, diğerinin ne olduğunu ise söylemiyorum.”

Gözcü duran Dok’tan üç alçak sesli baykuş ötüşü.

“Galiba gitmemiz gerek, George,” der Smith, çantasını sırtına kaldırıp, kalça kemerine bağlayarak.

Hayduke tüfeği sırtına asar ve üstüne sırt çantasını geçirir. Tüfek hafif, kısa, sportif bir modeldir, ama sırt çantasının tertibatıyla köprücük kemikleri arasına sıkışınca rahatsız edici bir etki yapar. Omzuna asabi-

lirdi. Sonra öyle yapacak, ama şu anda iki eline de ihtiyacı var kumtasına tırmanmak için. Düşünüyor: İyi kötü hazırım, herhalde, eğer bir erkek herhangi bir şeye herhangi bir zamanda hazır olabilirse tabii.

Ekip'e destek gelir. Üç çift far ışığı daha yaklaşır güneyden, tozun içinde, amber rengi. Tekerlerini onarmışlardır. Diğer araçlar durmuştur, görünmezler, araçları kullananlar da görünmez. Aynı şey helikopter için de geçerlidir.

"Araziye yayılıyorlardır tahminimce," der Smith. "En iyisi şuradaki şu vadiye doğru gidelim, sonra kuzeye döneriz, tek sıra halinde, eğer beni takip etme inceliği gösterirseniz. Ayaklarınızı taşın üzerinde tutmaya ve iz bırakmamaya dikkat ederseniz sorun çıkmaz, en azından çıplak kaya devam ettiği sürece ki yol boyu doğal olarak etmeyecektir. Ne?"

"Dedim ki," der Bonnie, "Maze buradan ne kadar uzakta?"

"Çok değil. Şu firavunincirlerine dikkat et tatlım."

"Ne kadar?"

"Şimdi Bonnie, diyebilirim ki sapaktan üç bilemedin beş kilometre mesafedeyiz en fazla."

"Maze sapağını kastediyorsun?"

"Doğru."

"Güzel. Peki, Maze'in kendisi sapaktan ne kadar uzakta? Kilometre cinsinden?"

"Eh, oldukça uzun bir yürüyüş ama güzel bir gece."

"Ne kadar?"

"Maze, bu kudretli bir toprakların büyük bir parçası Bonnie ve yakın ucunu mu yoksa uzak ucunu mu kastettiğine göre epey önemli bir mesafe farkı değer. Tabii iniş çıkışları saymazsak."

"İniş çıkış dediğin nedir?"

"Kanyon duvarları. Kolları."

"Tam olarak neden bahsediyorsun?"

"Bu topraklardan; buraları genellikle inişli çıkışlıdır tatlım. Bazen düz gidebilirsin ama çoğu yeri ya dimdik aşağıya iner ya da dimdik yukarı çıkar. Kendini kolaylıkla kutu şeklindeki bir vadinin içinde ya da bir yarın kıyısında bulabilirsin. Bu da demektir ki uzun yol en kısa yoldur. Genellikle de tek yoldur."

"Ne kadar, lütfen?"

“Bir kilometre yol kat etmek için on kilometre yürümek gerekir, ne demek istediğimi anlıyor musun?”

“Ne kadar?”

“Lizard Rock’a kadar elli beş kilometre. Oraya biraz su zulalamıştık. Olsa kestirmelerden giderdik ama yok. Benim bildiğim yok. Ama burası karmaşık bir arazi ve neyle karşılaşacağını asla bilemezsin.”

“Yani bu gece oraya varamayız?”

“Bunu denemeye bile kalkamayız.”

Sıranın arkasından gelen Hayduke durur ve sırt çantasını çıkarıp tüfeğini yeniden asar. Sırt çantasında yiyecek, üç litre su, cephane ve başka bir sürü şey taşır. İlaveten omzundaki tüfek, dolu silah kemeri ve kemerine sokulu tabanca, kalçasının üzerindeki kılıfta bıçağı. Yürüyen bir cephaneliktir; ağır yükü can yakar, fakat daha fazlasını ardında bırakmayacak kadar inatçıdır.

Bulanık ay ışığında, sert kayalara basmaya dikkat ederek, sağ taraflarındaki gölgeli derenin ağzını takip ederek taban tepeler. Smith sık sık durur ve dinler, sonra başı çekmeyi sürdürür. Hiçbir yerde düşmanlarından bir iz yoktur, yine de düşman oralarda bir yerlerde beklemektedir, dört yüz elli metre yüksekliğindeki kanyon duvarlarının gölgelelerinde, sakince soluyan ardıçların arasında.

Bonnie’nin zihni sorularla doludur. Helikopteri kim getirdi – eyalet polisi, Şerif Bürosu, Park Hizmetleri ya da Arama Kurtarma Ekibi’nin diğer üyeleri? Eğer bu gece Maze’e varmayacaksak, güneş doğunca ne yapacağız? Ayrıca açım ve çok geçmeden ayaklarım acımaya başlayacak ve ayrıca sırt çantama demirden bir domuz koyan kim?

“Açım,” der.

Smith durur, onu susturur. Fısıldar: “Adamlar etrafta Bonnie. Yaklaşıyoruz. Burada bekle bir dakika.”

Sırt çantasını bırakır ve bir hayalet, bir gölge, bir Paiute gibi dalgalanan taşlaşmış kum denizinde yola doğru süzülür. Bonnie, sırık gibi bedeninin ay ışığında uzaklaşmasını, ay gölgelerinde silikleşmesini, kademeli olarak uzaklaşmasını izler. Bir görünür, bir kaybolur adam. Seyrek Görülen, Asla Görülmeyen halini alır. Bonnie ve ötekiler sırt çantalarını indirirler. Bonnie çantasının yan gözlerinden birinin fermuarını açar ve kendi özel üzüm, fındık fıstık, renkli çikolata drajeleri, ay çekirdeği

içi karışımından çıkarır. Dok bir parça kurutulmuş et çiğner. Hayduke dikilmiş bekler, Smith'in ardından bakar. Tüfeğini omzundan indirir, kabzasındaki lastik levhayı botunun üzerine dayar.

"Silah niye?" diye fısıldar Bonnie.

"Bu mu?" Hayduke ona bakar. "Bu tüfek." Sırtır. "Silahım *bu*."

"Bayağılaşma."

"Sen de aptalca sorular sorma o zaman."

"O silahı neden getirdin?"

Dok, moderatör, araya girer. "Tamam, tamam, sakın olalım."

Bir dakika kadar sessiz durur, dinlerler.

Uzaktan, çölden, kestirmesi olanaksız bir mesafeden bir baykuş öter. Bir kez. Amerikan puhusu. İkinci bir ötüş duyarlar.

"İki ötüş?" der Bonnie. "Bu ne demek, unuttum."

"Bekle..."

Daha uzaklardan, yeniden yahut çok da uzak olmayan bir mesafeden ama aksi yönden bir başka Amerikan pusu, hafifçe ay ışığına ve geceye seslenir. İkinci baykuş üç kez öter. Tehlike, savunmada olun, bela ve sorun, yardıma ihtiyacım var anlamında. Ya da baykuş dilinde: Hey, sen, şu çalının altında saklanan tavşancık, orada olduğunu biliyorum, sen de benim burada olduğumu biliyorsun ve seni ele geçireceğimi ikimiz de biliyoruz. Gel.

Hangi ötüş doğru? Hangi baykuş sahte? Hiçbiri mi? Her ikisi mi? Gerçek baykuşlar planlarına dahil değildi.

Kayaların üzerinde hafif adımların fısıltısı. Seyrek Görülen ay ışığında belirir. Gözleri parlayarak, diştten, kulaktan, köselemsi deriden ve saçtan ibaret, normalden biraz daha hızlı soluyarak, çok sessizce, "Hadi gidelim," der.

Sızlanıp gıcırdayarak sırt çantalarını yeniden yüklenirler. "Ne gördün?" diye sorar Hayduke.

"Arama Kurtarma Ekibi'nin adamları her yerde ve bizi bulmak için güneşin doğmasını beklemeyecekler. Yol boyunca altısını gördüm ve karşıdaki Tanrı'nın cezası şeytani helikopterden kaç tanesinin daha geldiğini bilmiyorum. Gördüğüm adamların hepsinde bir tabanca ve bir karabina vardı, hepsinde telsiz vardı ve müsademeye girecek gibi yayılıyorlar. Sanırsın tavşan avında çalı dövecekler."

“Tavşan biziz.”

“Evet, tavşan biziz. Yola geri dönemeyiz, o yüzden bu vadiden bir yol bulmaya bakalım. Düş peşime.”

Smith geldikleri yoldan kısa bir mesafe geri yürür, vadiye inen bir yol bulur ve gözden kaybolur. Ötekiler, Hayduke arkada gözcülük yaparken, arkasından iner ve Smith’i kumlu kuru dere yatağında, iz bırakırken bulurlar. Elden başka türlü gelmez. Her iki yanda vadi duvarları hemen hemen dikey, altı ila on iki metre arası yüksekliktedir. Gölgelemin içinden, körlemesine kılavuzlarını takip ederek düşe kalka yürürler.

Bir süre sonra Smith duvarda bir açıklık, vadiye inen bir ırmak kolu bulur. Yokuş yukarı kuru dere yatağının kumların üzerinde yürürler ve yüz metre kadar yürümeden bir çıkış, bir bükümün içinde eğimli kubbe şeklinde bir kaya görürler. Maymunlar gibi, el ve ayaklarını kullanarak tırmanırlar, Dok biraz nefes nefese kalır; yeniden ay ışığına ve açık araziye çıkarlar. Smith kuzeydoğuya, keskin bir şekilde belirgin tanıktepe ve kule biçimli çıkıntıların oluşturduğu ufuk çizgisine doğru ilerler. Savaş öncesi, kamyonet öncesi bir Kızılderili gibi uzun ve rahat adımlarla, koşarcasına yürür; ayakları tam karşıya dönük, mükemmel paralel. Ötekiler yetişmek için acele eder.

“Böyle daha... kaç... kanyon?” diye sorar nefes nefese. “Burasıyla... yani... her nereye gidiyorsak... orası arasında?”

“Yetmiş beş, belki de iki yüz. Nefesini tüketme tatlım.”

Önlerinde uzun bir yürüyüş vardır. Her yüz adımda bir Smith durur, bakar, dinler, hava akımlarını kontrol eder, titreşimleri hisseder. Sıranın sonundaki Hayduke de onun ritmini yakalar, nöbet görevini Smith’le dönüşümlü olarak üstlenir, ötekiler yürürken etrafı kolaçan etmek için durur. Ah, yarım saatliğine bir kaçabilseydi...

Hayduke işlemek için arkada kalır. Kendini kaptırmış, halinden memnun, suyun üzerindeki düzenli şırıltıyı dinler. Ay ışığında parlayan saflaştırılmış Schlitz. Tanrı’ya şükürler olsun ki erkeğim. Kaya düz. Çişi botlarına sıcıyor. O son damlayı düşürmeye çalışarak penisini sallıyor, ne yaparsa yapsın bacağından aşağı süzülecek, biliyor; tam toparlanıp fermuarını çekecekken bir ses duyuyor. Yabancı bir ses, çölün sükûnetine aykırı. Bir metalik çıtırtı ve çatırtı.

Güçlü bir ışık huzmesi çıplak kayanın üzerini tarar –helikoptere monte edilmiş bir ışıldak mı?– ve ışınlarıyla Smith’le Abzug’u oldukları yere çakar. Bir an beyaz mızrakla sabitlenmiş, donmuş gibi kalırlar, ardından ardıçların arasında koşmaya başlarlar. Işık huzmesi onları izler, yakalar, kaybeder, geride kalmış Dok Sarvis’i yakalar.

Hayduke silahını çeker. Diz çöker, silahı tutan elini sol eliyle sabitler ve dönmekte olan ışığa nişan alır. Ateş eder. Namludaki şiddeti patlama her zaman olduğu gibi onu bir an için sersemletir. Hedefi de ıskalar tabii. Gövdesiz ışık, devasa parlak bir göz gibi, arayarak Hayduke’ye doğru yönelir. Yeniden ateş eder ve yine ıskalar. Omzundan tüfeği alması gerekir ama vakit yoktur. Üçüncü kez ateş etmek üzereyken, ışık söner. Her kim yönlendiriyorsa, hedefe fazla yakın olduğunu anlamış olmalıdır. Hedef de Hayduke’dir.

Hayduke sersem sepelek ötekilerin ardından koşar, sırtında kocaman sırt çantasıyla. Arkasından koşan adım sesleri, bağırımlar ve sembolik bir silah patlaması duyulur. Hayduke özellikle bir şeyi hedef almadan üç kez ateş etmesine yetecek bir süre boyunca durur – çünkü loş ve güvenilmez ay ışığında görebileceği ve nişan alabileceği bir şey seçemez ve seçebilmiş bile olsa elindeki bu sarsak silahla vuramaz zaten. Ama sesler peşindekileri yavaşlatır, dikkatli olmaya zorlar. Sesler uzaklaşır; Ekip telsizlerle meşguldür. Karışan ses dalgaları telsizlerde parazitlere neden olur, heyecanlı sesler birbirini engeller.

Hayduke sırtında ağır yüküyle koşarak, Smith ve Abzug’un çok arkasından buharlı bir makine gibi nefes nefese giden Dok’u yakalar. Smith ve Abzug, ilerideki yükseltinin üzerinde koşar adım giden soluk figürler halinde görülür. Hayduke, büyük sırt çantalarını bırakmış olduklarını görebilir. Arkasından bağırımlar, emirler, talimatlar, koşan botların sesi duyulur. Işıldak yeniden hareket eder. İki ışıldak.

“Bu sırt çantalarını... bırakmamız gerek,” der Dok’a.

“Tanrım, evet.”

“Hemen buraya değil – bekle...”

Yeni oluşmaya başlamış bir başka kanyonun kıyısına gelmişlerdir; kayaların arasında, duvarları öne çıkıntı yapan ve tabanına ulaşılması imkânsız tipik bir çıplak kaya yarığı – öte yanına atlanamayacak kadar geniş, içine inilemeyecek kadar sarp.

“Buraya,” der Hayduke, durarak. Dok bir at gibi soluyarak durur yanında. “Onları buraya atacağız,” der Hayduke, “şu duvarın altına. Sonra geri gelir, alırız.” Çantasını çıkarır, kelep halindeki ipi çeker, sonra cephanesini almak için büyük cebin derinlerini karıştırır. Hemen bulamaz, ağır araçların altında sıkışmıştır. Takipçilerin sesleri yaklaşır, ağır botların koştuğu işitilir. Çok yakından. Hayduke sırt çantasını kıyından aşağı indirir ve bırakır: Çanta beş metreden sert bir şeyin üzerine düşer. Kü! O güzel yeni Kelty çantası. Eşyalara duyguları bağlılık. Evet! İp kelebini sırtına asar ve tüfeği eline alır.

“Çabuk ol Dok.”

Dr. Sarvis, çantasındaki bir şeyle cebelleşir, çantadakilerin ortasında sıkışıp kalmış siyah deri bir çantayı çıkarmaya uğraşır.

“Hadi ama hadi! Ne yapıyorsun?”

“Bir dakika, George. Çantamı... buradan çıkarmam gerek.”

“Bırak kalsın!”

“Çantam olmadan gidemem George.”

“Neyin nesi bu?”

“Tıbbi çantam.”

“Tanrı aşkına, buna ihtiyacımız yok. Hadi gidelim.”

“Bir dakika.” Doktor nihayet çantasını çıkarır ve sırt çantasını kıyından aşağı yuvarlar. “Hazırım.”

Hayduke geriye bakar. Gölgeler ardıçların arasından geçerek, kayaların üzerinden koşarak hızla yaklaşır. Ne kadar uzaktadırlar? Otuz mu, altmış mı yoksa doksan metre mi? Bu aptal ay ışığında düzgün tahmin edemez. Elde taşınan bir spot ışığı yanar, aydınlık ışık huzmesi avını arar.

“Hayatın pahasına koş, Dok.”

Bonnie ve Smith'i en son gördükleri kayalık terasa varırlar. Ve onları diğer tarafta beklerken bulurlar. Sadece birkaç matara taşımaktadırlar.

“Hemen arkamızdalar,” der Hayduke nefes nefese. “Yürüyün.”

Tek bir söz etmeden hepsi harekete geçer, Smith Hayduke'nin yanında koşmaya başlar. “George,” der, “hadi kıyıda kapana kısılmadan şu ipi kullanalım.”

“Tamam.”

Dok yine arkada kalır, nefes nefesedir, her adımda çanta dizine çarpar. Bonnie çantayı kapar, kendi taşır.

Küçük kanyonun kıyısı boyunca koşarlar, Hayduke bir ağaç, bir çalı, bir kaya bloğu, kayalık bir çıkıntı, ipi etrafına saracak bir şey arar. Yine rappel zamanıdır. Fakat görünürde bu amaçla kullanabileceği hiçbir şey yoktur. Vadinin derinliği ne kadardır? Üç metre mi? Dokuz mu? Yoksa otuz mu?

Hayduke, altındaki duvarın en üstten ileriye çıkıntı yapmadığı yahut dikey olmadığı, fakat dışa doğru bombeli, aşağıya doğru biraz ama pek az eğimle indiği bir noktada durur. Burası uygun bir rappel yeridir. Aşağı bakar. Vadi zeminini göremez. Aşağıda karanlık ve sessizlik vardır, belli belirsiz çalılar ve bir ardıcın varlığını görür.

“İşte burası.” Halatını çözer, aşağı salar ve Dok’la Bonnie can havliyle, nefes nefese, yüzleri kızarmış ve terle pırıl pırıl yaklaştığında tek kelime etmeden, ikisini kocaman kucaklar, ipi çevrelerine sıkıca sarar ve kaymayan bir ızbarço düğümü atar.

“Şimdi ne olacak?” der Bonnie.

“Kanyona iniyoruz. İlk önce sen ve Dok.”

Bonnie kıyıda aşağı bakar. “Delirmişsin sen.”

“Endişelenme, ipi yavaş yavaş salacağız. Güvende olacaksınız. Seyrek, bana yardım et. Tamam, iniyorsunuz. Kenardan aşağı.”

“Öleceğiz.”

“Hayır ölmeyeceksiniz. Sizi tutuyoruz. Kenara sırtınızı dönün. Geri yaslanın. Geri yaslanın, kahretsin. İkiniz de. Ayağınızı kayaya yaslayın. Tamam, böyle daha iyi. Şimdi yürüyün, geriye doğru. Sürünmeye çalışmayın, işe yaramaz. Ve ipi o kadar sert tutmayın, bunun faydası olmaz. Geri yaslanın. Tanrı aşkına geriye yaslanın, yoksa sizi öldürürüm! İpi sadece denge için kullanın. Aşağıya yürüyün. Kolay, bakın? Böyle daha iyi. Devam edin. Devam edin. Hay lanet olası. Tamam. Güzel. Neredesiniz? İndiniz mi?”

Aşağıdaki gölgelerden tutulmaya çalışılan kıkırdama sesleri gelir. Kırılan çalıların sesi, çalılara dolaşan ayakların kurtulmaya uğraştığına dair sesler.

Hayduke karanlığa doğru bakar. “Düğümü çöz, Bonnie. İpi serbest bırak. Acele et!” İp gevşer. İpi çeker. “Tamam, Seyrek, sıra sende.”

“Sen nasıl ineceksin George? Sani kim tutacak?”

“İnerim ben, endişelenme.”

“Nasıl?” Smith ikiye katladığı ipi bacaklarının arasından geçirir, bir yanından zıt taraftaki omzuna atarak inmeye hazırlanır.

“Göreceksin.” Hayduke tüfeğini omzundan alır. “Bunu benim için aşağı indir. Bir dakika.” Geriye doğru, takipçilerini görmeye çalışarak bakar. Sönük ay ışığı taşların ve kumun üzerinde, ardıçların, yukaların ve karaçalıların üzerinde ve ötelerdeki yarların üzerinde güvenilmez ve aldatıcı bir aydınlık halinde zayıfça yayılır. Adamların seslerini ve kumtaşının üzerinde koca ayakların koştuğunu duyabilmektedir. “Onları görüyor musun Seyrek?”

Smith, elini ay ışığına karşı gözlerine siper edip gözlerini kısarak aynı yöne bakar. “İki tanesini görüyorum, George. Epeyce arkadan üç tane daha.”

“Onları yavaşlatmak için ufak bir atış patlatmam lazım.”

“Yapma George.”

“O Mormonları Hristiyan yapayım. İçlerine Rudolf Hayduke korkusu salayım. Bir tüfek atışı onları durdurup düşündürür.”

“Ver şu tüfeği bana George.”

“Puştların kafasının üzerinden ateş edeceğim.”

“Onlara nişan alsan, daha güvende olurlar.”

“O adiler bize ateş ettiler ama. Hem de öldürmek yahut sakat bırakmak kastıyla.”

Smith yumuşakça tüfeği Hayduke’nin elinden alır ve serbest omzuna asar. “İpi tut George.” Kıyıya doğru geri gider. “İpi deniyorum George.”

İpin gevşek kısmını alıyor, ayaklarını sağlamca basıyor, ipi kalçasının etrafına sarıyor. “Tamam, inmeye başla.”

Smith kıyıdan geri gider ve gözden kaybolur. Smith hızla yardan aşağı inerken, Hayduke ipi elinde rahatça tutar. Smith’in iple iletilen ağırlığını Hayduke’nin leğen kemiği ve bacakları taşır. Bir an içinde ipin gevşediğini hisseder; Smith’in sesi karanlıkta yükseklik. “Tamam George, indim.”

Hayduke geriye bakar. Düşman yaklaşmaktadır. Artık el fenerleri yakılmış ve göz kamaştırıcı ışık doğrudan, bir anda üstüne yönelmiştir, kör talih, kaçış yolu yoktur.

Gidecek bir yer yoktur. Tek çare kendini yardan atmaktır.

“Derinlik ne kadar?” diye homurdanır Hayduke.

“Dokuz metre kadar sanırım,” diye cevaplar Smith.

Hayduke artık bir işine yaramayacak ipi yardan aşağı salar, kanyonun içine düşer ip. Işık huzmesi üzerinden geçip gider. Işık saçan tepегöz durumu hemen kavrayamamıştır. Işık derhal geri sıçrar, durur ve Hayduke’nin çömelmiş bedeninde sabitlenir, gözlerini yakar, kör eder.

“Hey, sen, ordaki,” diye bağırır biri – hafiften tanıdık bir ses megafonla görkemli bir şekilde yükseltilmiştir. “*Olduğun yerde kal. Sakın kıpırdayayım deme evlat.*”

Hayduke kayarın kıyısına yüzüstü yatar. Işık üzerindedir. Acımasız, sessiz, düşünce kadar hızlı, iğne kadar sivri, yılan kadar delici bir şey, altındaki eti acıtarak gömleğinin kolunu sıyrır. Hayduke silahını çeker, ışık söner. Aynı anda ikinci bir tüfeğin ateşlendiğini duyar. (Doğuda şafak sökmeye başlamıştır.)

Ötekilere seslenir. “Şu altımdaki bir ardıç mı?” Işık yeniden açılır, onu yerine mıhlar.

“Evet,” –Smith’in sıcak ve canayakın sesi– “ama ben olsam denemeye kalkmadan önce...” Sözleri kuşkuyla sönümlenir.

Hayduke tabancasını kılıfına koyar ve soğuk, sağlam taşı göğsünde ve bacaklarında hissederek karınüstü, yüzü yara dönük kıyıya sürünür. Bir an mümkün son asılma yerine elleriyle asılır. Sürtünmeli düşüş, diye düşünür, kodumunun sürtünmeli düşüşü dedikleri şey. Aşağıya bakar, yalnızca gölgeler görür, dibi göremez. “Fikrimi değiştirdim,” der umutsuzca, sessizce (tutunduğu yerden koparak), özellikle birine hitap etmeksizin –zaten dinleyen kimdir ki?– bunu yapmayacağım, delilik bu.” Ama terli elleri daha iyisini bilir. Hayduke’yi bırakır elleri.

Aşağı geliyorum, diye bağırır. Bağırıldığını sanır. Sözcükler dişlerinden öteye hiçbir zaman geçmez.

28. Sıcığın Alnında: Kovalamaca Devam Ediyor

Bu akbaba, Kaya Duvarları, Dikili Kayalar Ülke’sinin, iki yanı aşınmış duvar gibi kayalıkların üzerinde yükselir. Yükselmek akbabanın hayatı,

ölüm ise akşam yemeği. Ölmüş ve ölmekte olanla beslenen korkunç, pis, kara leşçil, kırmızı kel kafası ve kırmızı boynu tüysüz –obur gagasını avının iç organlarına daldırmasına faydası var– bozulmadan beslenir. Cathartes aura, Latince adı bu, Yunanca arınma anlamına gelen katharsis ve hava, yayılma veya buhar anlamına gelen aura sözcüklerinden alır adını. Havasal arındırıcı.

Güneş kuşu. Derin düşünen. Felsefe yapmasıyla bilinen yegâne kuş, dingin ve çekilmez durgunluğu bundan. Kömür karası kanatlarının üzerinde hafifçe sallanarak, metalik bir yusufçuğun, kaya duvarlarının, kanyonların üzerinde düzenli olarak, uygunsuz, şiddetli bir gürültü çıkararak ileri geri gidip geldiğini izler.

Akbaba çemberler çizerek daha da yükselir ve buruşuk kafasını eğerek, bin metre aşağıda, dört küçük, kanatsız iki ayaklının, çatısız bir labirentte yol alan fareler misali, kırmızı, alabildiğine yüksek kaya duvarlarının arasındaki dolambaçlı koridorda hareket edişini daha büyük bir ilgiyle izlemeye başlar. Sinsice, sanki ayaklarının altındaki kum fazla sıcakmış gibi, sanki güneşin yakıcılığından yahut gökyüzünden bakan başka gözlerden saklanırmışçasına gölgeden gölgeye koşarlar.

Bu yaratıklardan ikisinin yürüyüşündeki topallama ve aksama, akbabanın aklına öğlen yemeği düşürür, etin hatırasına olan iştahını kabartır. Dördü de hâlâ hayatta ve hareket halinde olmasına rağmen, şu gayet iyi bilinen bir gerçekliktir ki, diye düşünür akbaba, hayatın olduğu yerde ölüm de vardır – yani umut. Daha iyi görebilmek için bir çember daha çizer. Ama gözden kaybolmuşlardır.

“Bu lanet şeyleri bunun gibi kanyonların içinde bile uçurabildiklerini bilmiyordum,” der biri, “bence buna karşı bir yasa olmalı, sinir sistemi için hiç iyi bir şey değil. Bütün sistemimin sinirini bozuyor.”

“Açım,” der kız. “Ayrıca ayaklarım acıyor.”

“Bunu bir daha denesinler hele, düşürürüm onları,” der Hayduke. Tüfeğini kucağında tutar. Muhteşem, tatlı silah. Ceviz kabzası Hayduke’nin teriyle cilalanmış, elle perdahlanmış, dürbünü soluk mavi, mekanizması, gövdesi ve namlusu ipeksi parıltılı. Tetik, tetik mahfazası, kabartmalı kabzası; ateşleme sistemini incelemek için mekanizmasını açtığındaki hareket şaşmaz kesinliktedir, kapatır ve tetiği çeker. Klik. Fişek yatağı boştur, fişekler şarjörde.

“Susadım, açım, ayaklarım acıyor ve sıkıldım. Nedense bu artık hiç eğlenceli değil.”

“Umalım ki izlerimizi fark etmemiş olsunlar. O şeyi buraya indirebilirler mi?” Smith, şapkasını çıkarmış, saçları terden başına yapışmış, uçurumun üstündeki çıkıntının altından bakar, gölgeden güneşe, sıcağa, güneşin kavurduğu taşlara, vadiye doğru eğilen kırmızı duvarlara. “Çünkü eğer yapabilirlerse, bir an önce saklanacak başka bir delik bulmamız gerekir sanırım. Hatta bir andan da önce.”

Parlayan tıraşsız yüzünü, terle zaten koyulaşmış ve yağlanmış kırmızı bir bandanayla siler. “Ne dersin George?”

“Tam buraya değil. Ama belki kanyonun yukarısına, bükümünü döndükten sonra. Ya da kanyonun aşağısına. Adiler tam şu anda gizlice yanımıza sokuluyor olabilir. Av tüfekleri iri saçmalarla dolu.”

“Bizi gördülerse...”

“Bizi gördüler. Şimdi görmedilerse bile bir daha sefere görürler.”

“O şeye kaç kişi binebilir?”

“Bu modele üç.”

“Biz dört kişiyiz.”

Hayduke acı acı sıtır. “Yaa, dört. Bir tabanca ve bir tüfekte.” Uyuklamakta olan Dr. Sarvis’e döner. “Tabii Dok şu çantasında bir silah taşımıyorsa.” Dok, belirsiz ama olumsuz bir cevap homurdanır. “Belki,” diye ekler Hayduke, “onlara Dok’un iğnelerini fırlatabiliriz. Her birinin kışına bir doz demerol zerk edebiliriz.” Berelenmiş bacaklarını, sıyrılmış derisini ve yaralı ellerini ovuşturur.

“Senin kendin birazdan bir iğneye daha ihtiyaç duyacaksın,” der Bonnie.

“Şimdi değil,” der Hayduke. “O şey beni fazla sersemletiyor. Şimdi uyanık olmam lazım.” Susar. “Neyse, bizi gördülerse, Ekip’i telsizle haberdar ettiklerinden emin olabilirsin. Hepsi birden bir saate kalmaz buraya varır.” Yine susar. “Buradan çıkmamız gerek.” Kolunun altına sıkıştırdığı tüfeği sağ eline alır. “Günbatımını bekleyemeyiz.”

“Ver tüfeği biraz ben taşıyayım,” der Smith.

“Yok, bende kalsın.”

“Nasılsın?” diye sorar Bonnie, Hayduke’ye. Cevaben bir homurtu duyar. Bonnie kendisi de sıcak çarpmasına uğramanın eşiğindedir.

Yüzü kızarmış, ter içinde, gözleri biraz hülyalı. Ama giysileri yırtık, dirsekleri ve dizleri bandajla sıkıca sarılı; bu yüzden de prefabrike bir adammış, Dr. Sarvis'in el yapımı canavarıymış gibi yürüyen hırpalanmış Hayduke'den daha iyi görünür. "George," der Bonnie, "izin ver sana bir iğne daha yapayım."

"Hayır," homurtusunu değiştirir. "Şimdi değil. Daha iyi bir delik bulana kadar bekle." Dok'a bakar. "Dok?" Cevap gelmez; doktor yarın altındaki girintinin en derin, en serin köşesine çekilmiştir, gözleri kapalıdır.

"Bırak dinlensin," der Bonnie.

"Gitmemiz gerek."

"Ona on dakika ver."

Hayduke, Smith'e bakar. Smith başıyla olumlar. Her ikisi kanyon duvarlarının arasındaki dar mavi şeride bakarlar. Öğlen güneşi tepededir. Sıcak katmanlarının üzerinde buhar tutamları, şeritleri asılıdır. Bu günlerde yağmur yağacaktır.

"Uyumuyorum," der Dok, gözleri kapalı. "Bir dakikaya kalkıyorum..." İç geçirir. "Bize savaşı anlat George."

"Hangi savaşı?"

"Seninkini."

"Ha, o savaşı mı?" Hayduke gülümser. "Olan biteni dinlemeyi hiç istemezsin. Seyrek, biz hangi cehennemin dibindeyiz sahi?"

"Şey, emin değilim, ama içinde olduğumuzu sandığım kanyonun içindeyseniz, Fins dedikleri yerin tam ortasındayız demektir."

"Maze'de olduğumuzu sanıyordum," der Bonnie.

"Henüz değil. Maze farklıdır."

"Nasıl farklı?"

"Daha beter."

"O savaşı," diyor George Hayduke, özel ve genel olarak bilhassa kimseye seslenmeden, "unutmak istiyorlar. Ama onlara izin vermeyeceğim. O piçlerin bu savaşı unutmalarına asla izin vermeyeceğim." Bir hayalperest, bir uyurgezer gibi konuşur, kendi kendisiyle değil, çölün zalim sessizliğiyle. "Asla," der. Susarlar. "Asla."

Diğerleri bekler. Hayduke konuşmasını sürdürmeyince, Bonnie Smith'e döner. "Sence biraz su bulabilir miyiz? Çok geçmeden?"

“Bonnie canım, şu anda çok uzakta değil. Burada bir yerlerde su bulacağız ve eğer bulamazsak bile, Lizard Rock’ın gölgeli tarafında bizi bekliyor olacak. Hem su hem yiyecek.”

“Ne kadar uzakta?”

“Ne?”

“Lizard Rock ne kadar uzakta?”

“şimdi, kilometre cinsinden kastediyorsan, bu kanyonlar böyle mendereslenip gittiği için söylemesi zor. Ayrıca bu kanyonun öte tarafından ıkabileceğimizden de kesinlikle emin değilim çünkü bir ucu kapalı bir kutu kanyon olabilir. Biraz geriye yürüyüp, kenarlardan bir çıkış yolu bulmaya çalışmak zorunda kalabiliriz.”

“Bu gece oraya varabilir miyiz?”

“Hayır,” der Hayduke, kirli gazlı bez katmanlarıyla sarılı kalın beyaz dizlerinin arasından yerdeki kuma bakarak. “Asla.” Kasıklarını kaşır. “Asla.”

Smith sessiz. Bonnie ona bakıp cevabını bekler. Gözlerini kısıar Smith, kaşlarını atar, yüzünü buruşturur, güneş yanığı ensesini kaşır, yeşil gözlerini kanyon duvarlarına doğru çevirir. “şey...” der. Kanyon alıkuşunun ötüşü duyulur.

“şey ne?”

“şey, sana yalan söylemek istemem Bonnie.”

“Söyleme zaten.”

“Bu gece oraya varamayız.”

“Anlıyorum.”

“Belki yarın gece.”

“Ama su buluruz değil mi? Yakında demek istiyorum. Bu kanyonun içinde.”

Smith biraz rahatlar. “ok muhtemel.” Bonnie’ye kendi matarasını uzatır. “Yudumlarca su kaldı içinde. Bolca var.”

“Hayır, teşekkürler.”

“Hadi i.” Matarasının kapağını açar, Bonnie’nin eline zorla verir. Bonnie içer, geri verir. “Sırt antalarımızı almalıydık.”

“Belki,” der Smith. “Ve yle yapsaydık, Piskopos Love’ın Fry Kanyonunu buz kutusunda, şerifin minibüsünü bekliyor olurduk. Ve o Love denen orospu çocuğu da vali konağına bir adım daha yaklaşmış olurdu,

sanki biz burda çömelmiş otururken o orospu çocuğunun eyaleti satıyor olması yeterince kötü değilmiş gibi.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Love ve Vali türünden insanların vicdanı yok. Yani, para getireceğini bilseler Exxon ve Peabody Kömür’e kendi analarını bile satarlar; yağ çıkarmak için analarını kaynatırlar. Bu eyaletin yönetimini teslim ettiğimiz adamlar bu tür herifler tatlım: Hristiyanlar; benim türümden insanlar.”

“Onlara kesinlikle izin vermeyeceğim,” diye mırıldanır Hayduke. “Hayır, vermeyeceğim.”

Smith, şapkasına uzanıp hareketleniyor. “Hadi bakalım dostlar, ayaklanmamız, kuzeye doğru biraz yol tepmemiz gerek.”

“Savaşta esir düştüm,” diye mırıldanır Hayduke.

Dok gözlerini bir an açar, içini çeker.

“Viet Kong’un elinde esirdim,” diye devam eder Hayduke. “On dört ay, cengelde, daima hareket halinde. Uçakların geldiği zamanlar dışında geceleri beni bir ağaca zincirliyorlardı. O ufak çekik gözlüler için Fransız bir savaş muhabirinden bile daha büyük belaydım. Beni küflü pirinçle, yılanlar, kediler, köpekler, sarmaşık filizleriyle, bambu filizleriyle, her ne bulurlarsa onunla beslediler. Kendilerinin yediklerinden bile kötü şeylerle. On dört ay. Onların sıhhiyecisi, küçük esmer piçiydim. B-52s’ler geldiğinde, sığınaklarda birbirimize sarılır, kodumunun kedi yavruları gibi birbirimize sokulurduk. Şoku soğurmaya faydası oluyor gibiydi. Geleceklerinin haberini daima alırdık ama seslerini duyamazdık, o kadar yüksekte uçarlardı. Sadece bombalar. Yerin altı metre, bazen on iki metre altında olurduk ama buna rağmen sonrasında şokun etkisiyle kulaklarından kan gelen küçük adamlar koşuşurdu etrafta. Bazıları delirirdi. Çoğu çocuktan daha. Ergen çocuklar. Baskınlarını planlamamı isterlerdi. Taşınabilir patlayıcılar ve benzeri şeyler. Yapmak isterdim ama pek beceremezdim. Elimden gelmezdi. Onlar da beni sıhhiye yaptılar. Bir tür sıhhiye. Çok sık hasta olurduk. Bir keresinde ellerindeki altı metrelik çelik yaylı tüfeklerle bir helikopteri düşürüşlerini izledim. Düşürdükleri helikopterlerden yapmışlardı. Orospu çocuğu düştüğünde, hepsi sevinç gösterileri yapmıştı. Ben de sevinmek istemişim. Ama onu da becerememişim pek. O gece parti yapmıştık,

bütün Charlielere ve bana konserve ABD ordu tayını ve Budwiser vermişlerdi. Jambon ve fasulye onları hasta etmişti. On dört ayın sonunda beni attılar – onlara yük olduğumu söylediler. İyilikbilmez küçük komünist robotlar. Çok yediğimi söylediler. Ben de evimi özlediğimi söyledim. Özlemiştim gerçekten de. O pis cengelde her gece oturur, zincirimle oynayarak elimden geldiğince evi düşünürdüm. Ev derken Tucson’u kasetlemiyorum. Ya temiz ve iyi bir şeyleri düşünecektim ya da delirecektim, o yüzden ben de kanyonları düşündüm. Körfez kıyısı boyunca uzanan çölleri düşündüm. Flagstaff’tan Wind Rivers’a kadar olan dağları düşündüm. Sonra beni serbest bıraktılar. Ardından altı ay ordunun psikiyatri servisleri – Manila, Honolulu, Seattle. Annemle babam beni oradan ancak iki avukat ve bir de ABD senatörü yardımıyla çıkarabildi. Ordu sivil hayata uyum sağlayamadığımı söyledi. Ben deli miyim Dok?”

“Kesinlikle,” der Dok. “Eğer tescilli bir psikopat görmüşsem, o sensin.”

“Emekli maaşı da alıyorum. Yüzde yirmi beş özürlü. Kafadan. Çeyrek deli. Bizim ihtiyarın evinde beni bekleyen bir düzine maaş çekim olmalı. Ordu beni kesinlikle bırakmak istemedi. ‘Tedavi görüp rehabilite edilmem’ gerekiyormuş. Yeşil Bere’nin üzerine Viet Kong bayrağı takamayacağımı söylediler. Sonunda uyandım ve ne söylemem gerekiyorsa onu söyledim, Senatör de Pentagon’da birilerini araya koydu ve biz dava açmaya hazırlanırken, beni saldırdılar. Tıbbi terhis. Beni divanı harpte yargılamak istiyorlardı ama annem böyle bir şeyi sineye çekmezdi. Neyse, sonunda beni o hapisane-hastanelerinden çıkınca ve bana yaptıklarını Batı’ya da yaptıklarını, bu topraklara da yaptıklarını görünce, yine delirdim.” Hayduke bir aslan gibi sırtır. “Ve işte buradayım.”

Sessizlik. Mutlak sessizlik. Çok bariz, çok sakın, çok mükemmel. Seyrek görülen her zamanki gibi çölmeyi bırakır, diz çöker ve koca kulaklarından birini yere dayar. Bonnie ağzını açacak gibi olur; Smith uyarı babında parmağını kaldırır. Ötekiler bekler. “Ne duydun?”

“Hiçbir şey...” Kanyondan yukarı, gökyüzüne bakarak. “Fakat kesinlikle bir şey hissettim.”

“Ne gibi?”

“Bilmiyorum. Bir şey. Hadi toparlanıp gidelim buradan.”

Hâlâ en gölgenin en serin köşesine yayılmış Dok, iç geçirerek, “Bir koto duyuyorum. Bir koto, bir bambu flüt ve bir davul. Her yerden uzak-

ta, yabanın kalbinde. Büyükbaba ardıç ağacının altında. Izum-kai grubu Haru-No-Kyoku'yu çalıyor. Bu iyi değil." Geniş ve terli yüzünü mendiliyle siliyor. "Ama mutlak bir kayıtsızlıkla. Bu da yere ve duruma uygun düşüyor demektir."

"Dok kafayı sıyrıyor," diye açıklar Bonnie.

"Sıcaktan," der Dok.

Smith kanyondan aşağı bakar. "Yürüsek iyi olur millet." Matarasını bir omzuna, Hayduke'nin keleplenmiş ipini öbür omzuna atar.

Hepsi ayaklanır, en son Dok kalkar kıymetli siyah çantasıyla ve sersemletici güneş ışığının, öğlen sığının, güneşin sonsuz gazabının altında badi badi yürür. Smith mümkün olduğu sürece sert kayanın üzerinden yürüyerek kanyondan yukarı öncülük eder. Kanyon duvarlarının onlarca metre yükseklikte ve genellikle üstten çıkıntı yapıyor olmasına rağmen pek az gölge vardır. Kavakların yetişemeyeceği kadar kuraktır. Buralarda bitki diye yalnızca çiçekleri solmuş boru otu, ölü bir bodur çam, bir miktar yılan otu ve kayaların üzerindeki likenler vardır. Kanyon sola kavis yapar, sağa döner, kademeli olarak yavaş yavaş –ümit ederler ki– saklı bir kaynağa, suyun kumtaşı gözeneklerinden alkali olsa da serin süzüldüğü, asılı sarmaşık, haseki küpesi, kurt ayağı ve misk otu bahçesinden aşağı, erişilebilir bir ağızdan süzülen suya doğru. Bir teneke maşrapaya, matara ağzına damlayacak. Su damlalarının şıptısını özlüyorlar, bu aşırı sıcak, kırmızı duvarlı taş devler geçidindeki muhtemel bütün seslerin en güzelini.

Smith kanyon duvarında, başlarının on beş metre kadar yukarısında bir girintiyi işaret eder. Durup bakarlar.

"Ben bir şey görmüyorum," der Bonnie.

"Şu ortasından içinden kirişler çıkan dikdörtgen deliğin olduğu küçük duvarı görmüyor musun tatlım?"

"O bir pencere mi?"

"Bir kapı olması daha muhtemel. Sürünerek geçmek için ellerinin ve dizlerinin üzerine çökmen gereken türden bir kapı."

Yedi yüz yıl önce terk edilmiş ama çölün kuruluşunda gayet iyi korunmuş Anasazi kaya evlerine bakıyorlar. Yukarıda toz ve çanak çömlek kırıntıları bekliyor, yanmış mısır koçanları, isten kararmış mağara tavanı ve eski, çok eski kemikler.

Dörtlü kumtaşının eğimli katmanlarının, kayaların ve susuz dere yatağının çakıllarının, sonsuz kumun üzerinde, sıcakta, yürürler.

“Belki de orada yaşamalıyım,” diye düşünür Hayduke yüksek sesle. “Yukarıda, o mağaranın içinde, hayaletlerle beraber.”

“Bana uygun bir hayat tarzı değil,” der Smith.

Kimse cevap vermez. Hepsi bitkin, yorgun argın yürürler.

“Çiftçilerden hiçbir zaman pek hoşlanmadım,” diye devam eder Smith. (Yürü, yorgun da olsan yürü.) “Ve bu karpuz yetiştirenleri de kapsıyor. Çiftçilik icat edilmeden önce hepimiz avcı yahut besiciydik. Açık arazilerde yaşırdık ve herkesin kendine ait en azından yirmi beş kilometrekare arazisi vardı. Sonra gidip tarımı icat ettiler ve insan ırkı geriye doğru büyük bir adım attı. Avcı ve besicilikten, çiftçiliğe müthiş bir düşüştü bu. Daha beteri de yoldaydı. Habil’in o domates toplayıcısı Kabil’i öldürmesine şaşmamalı. Orospu çocuğu yaptıklarıyla bunu hak etmişti.”

“Saçma,” diye homurdanıyor Dok, ama uygarlık ve sağduyunun doğuşuna dair meşhur nutkunu atamayacak kadar susamış, yorgun ve bıkkın (Ah, tarihin nadir ve tatlı kokulu çiçekleri).

Kurşun gibi ağırlaşmış sekiz ayağın sürüme seslerinden başka hiç ses yok.

“Kum burada ıslak,” diyor Smith. “Yukarıda bir yerlerde su var.” Yürüyüş koluna ispiyoncu kumun etrafından dolaştırarak, taş yığınlarının üzerinden ve bir yan kanyonun ağzının önünden geçirerek yol gösterir.

En arkadaki Hayduke, yan kola bakmak için durur. Dar ve kavisli, her türlü bitkiden yoksun kumlu bir zemini ve göğe doğru yüz elli metre dimdik uzanan duvarlarıyla, Minotaur’un labirentine giden bir koridora benzer. Yukarıdaki gökyüzü, duvarların büklüm yerlerinde daralan bulutlu, ince bir şeride indirgenmiştir.

“Bu nereye gidiyor?” der.

Smith durur, geri bakar. “Yukarıya bir yerlere. Bütün söyleyebileceğim bu.”

“Biz de oraya gitmek istemiyor muyuz?”

“Evet ama bu kanyon çok daha büyük, bu da oraya gidiyor olmalı, ayrıca ucunun pek kapalı olma ihtimali yok. Eğer bugüne kadar gör-

düklerime bakacak olursam, o bir kutu kanyon ve epey kanyon görmüşlüğüm var. Çıkmaz, çıkışı olmayan sağlam bir tuzak. O kanyona girip iki yüz metre yürü, son kuruşuma bahse girerim ki doksan metrelik bir uçurumla karşı karşıya kalırsın.”

Hayduke ikirciklidir, kanyona yukarı bakar, sonra boğucu sıcağa ve büyük kanyonun menderesli dönüşlerine. “Belki bu da gidiyordur.”

“Belki,” der Smith, “ama bu daha büyük ve ayrıca suya doğru gidiyor.”

“Nasıl bu kadar eminsin?”

“Seyrek Görülen endişeli gagasını hava akımlarına kaldırır. “Kokusunu alabiliyorum.” Yeniden nemlice kumun düzgünce yayıldığı iki kanyonun birleştiği yeri işaret eder. “Sızıntının çoğu bu taraftan geliyor.”

“Su için tam burayı kazabiliriz,” der Hayduke.

“Çok az su elde edebilirsin öyle. Belki susuzluğunu giderecek kadar. Ama yarım saat kazman gerekir. Bu tarafta yüzey suyu var. Kokusunu alabiliyor, hissedebiliyorum.”

“Hadi George,” der Bonnie. “Eğer çabucak su bulamazsak, Dok düşüp bayılacak. Ben de beraber.”

Su. Ciddi bir şekilde düşünebildikleri tek şey sudur. Gerçi etrafları su doludur. Başlarının üstünde o şeyin buhar haliyle yüklü dağlar kadar büyük kümülünimbuslar asılıdır. Vagonlar dolusu su. Plato kıyılarının üzerinde, Lands End’in dokuz yüz metre yukarısında ve kanyon arazisinin her yerinde, devasa, büyük bulutlar süzülüyor ve işin gerçeği yeryüzüne ulaşmadan önce hepsi buharlaşıyor. Altı yüz metre aşağıda ve kuş uçuşu yalnızca birkaç kilometre ötede, Cataract Kanyonu’nun derinliklerinde Green ve Kolorado’nun birleşen suları akanaklarda saniyede tonlarca gürleyerek, her türlü susuzluğu dindirmeye yetecek miktarda, her türlü kederi boğacak bollukta akar. Ulaşabilirsiniz.

Hayduke, Smith’e ve sağduyuya kulak verir. Çete, kaya ve çakılların, kumluk ve çakıllıkları, kırılmamış çıplak kumtaşı teraslarının üzerinden yürür. Kanyonda bir başka derin bükümünü daha dönerler. Smith bakmak için durur. Diğerleri hemen onun arkasında toplanır.

Kanyonun bir sonraki bükümünün olduğu yaptığı 300 metre kadar ileride, yuvarlanmış kulübe büyüklüğünde kaya bloklarının kanyonun dibine gelişigüzel, karmakarışık yayılmış olduğunu görürler. Bu kaya

yığınının uzak tarafında, daha yüksek bir seviyede, gölgelerin alacakaranlığında –çünkü kanyon duvarları öyle yüksektir ki öğleden iki saat sonra doğrudan güneş ışığı almaz– yumuşak yeşili ve bütün canlılığıyla enfes bir kavak ağacı dikilmektedir. Bu kırmızı labirentte, kavak hayat ağacıdır. Kavak fidanları, söğüt, ılgın ve lavantalar, ilerideki görünmeyen bir su yolu boyunca sıralıdır. Hafif bir koku salınır havada. Kanyonun ışığı, dolaylı olsa da yukarıda, kırlangıçların ok gibi fırladığı kanyon kıyısının altındaki yekpare duvarlardan yansıyarak ve kırılarak gelir, altın rengi ve sıcaktır.

“Yunanlar,” der Dok Sarvis kısık bir sesle, umutsuzca boğazı kurumuş ve dili dolaşarak, “ilk kez tam bilinçli bir şekilde...” Boğazını temizlemeye çalışır.

Smith elini kaldırır. “Dok,” der, öyle hafif bir sesle konuşur ki, ötekiler duymak için kulak kesilirler. “Benim duyduğumu sen de duyuyormusun?”

Dinlerler. Kanyon mutlak bir sessizlikle dolu gibidir. Mükemmel, kristalleşmiş ve zamansız bir kusursuzluk. Sessizliğin, onunla çelişmesizin altını çizerek onu çoğaltan hafif bir kusur. Bir bas viyolanın kötü akort edilmiş G teline asılan biri ya da bir şey. Ritmik bir vıraklama.

“Nedir bu?” diye sorar Bonnie.

Smith en nihayet gülümser. “O duyduğun suyun sesi, tatlım. Taşların yukarısında, kavak ağacının ötesinde.”

“Daha çok kurbağa sesine benziyor.”

“Kurbağanın olduğu yerde, su da vardır.”

Hepsi birden ağacın harikulade yeşiline bakarlar.

“E gidelim o halde,” der Bonnie. “Ne diye burada dikiliyoruz?” Bir adım atar. Dok da yekindir.

Hayduke fısıldar. “Bekleyin.”

“Ne?”

“Oraya gitmeyin.”

Sesindeki, duruşundaki bir şey hepsinin donup kalmasına yol açar. Yeniden dinlerler. Şimdi sessizlik eksiksizdir. Kurbağa, viyola susmuştur ve hatta büyük ağacın narin yaprakları bile hışırdamayı bırakmıştır.

“Ne duyuyorsun?”

“Hiç.”

“Bir şey mi gördün?”

“Hayır.”

“O halde neden?..”

“Hoşlanmadım,” diye fısıldar Hayduke. “Bir terslik var. Yukarıda bir şey kıpırdadı. Sanırım bir sonraki bükümün ötesinde, kaynağı göz-lüyorlar.”

“Kimler?”

“Helikopterdeki herifler. Birileri. En iyisi geri dönelim.”

Bonnie bekleyen kavak ağacına bakar, su seven ılgın ve söğütlere, kayaların sert gergin uzanışına, acele etmeksizin zamanın ve jeolojinin müzakerelerine, bir sonraki felaketi bekleyişlerine bakar. Şimdi geldikleri şekilde yöne bakan Smith’e bir bakış atar yan gözle. “Ne diyorsun, Seyrek?”

“Bir şey o kurbağayı korkuttu. George haklı.”

Bonnie’nin güzel yüzünde acı ifadesi belirir. “Ama susuzuz,” diye inler ve ilk gözyaşı belirir.

Smith, “Sadece küçük bir stratejik geri çekilme,” der sessizce; on-ları, on yedi yıl boyunca su görmemiş gibi görünen dere yatağının yanmış ağarmış taşları üzerinde tekrar geri yönlendirir. “Su bulacağız; endişelenme tatlım. Şimdi kumdan uzak durun. Burada iz bırakmayı göze alamayız. Bu konuda gerçekten üzgünüm millet, ama o kurbağa çenesini kapattığında, George’un hissettiği şeyi hissettim. Ve sadece kurbağa da değil. Orada yanlış bir şeyler var ve bilebildiğim kadarıyla, bir sonraki bükümün ötesine bazı adamları indirmemiş olmaları için bir sebep yok.”

Bonnie arkaya bakar. “Neden peşimize düşmüyorlar?”

“Belki buna gerek olmadığını biliyorlar.”

“Anlamıyorum.”

“Belki çoktan tuzağa düştük.”

“Ah... Ah hayır.”

Smith canlı adımlarla başı çeker, koca ayakları (46 numara, taraklı) mükemmel bir şekilde birbirine paralel, değerli mesafenin bir santimini bile boşa harcamaksızın senkronize adımlarla yarı koşarak yarı yürüye-rek ilerler. Bonnie ve Dok arkasından körlemesine, ayaklarını sürüye-rek gelir; Bonnie burnunu çekmekte, Dok hâlâ Pythagoras, oran, altın ortalama, Yunan oyun kurucuları, sinir merkezleri, Coney Island sosisli

sandviç büfeleri hakkında delice bir monotonlukla tutarsız bir şekilde konuşmaktadır, akli başka yerde –kim bilir nerelerde!– ayaklarının bulunduğundan çok daha güzel bir yerlerdedir. Hayduke arkayı korur, silahını göğsünde çapraz tutar, birkaç adımda bir durup arkaya göz atar, dinler. Sarı CAT şapkası terden koyulaşmıştır.

Bonnie, sırtımızı suya döndük diye düşünür. Gerçek, sıvı H₂O çok yakınımızda. Ağacı gördüm. Canlı bir ağaç. Bütün gün gördüğüm yegâne canlı ağaç. Resimli kitaplardaki gibi yeşil yaprakları olan bir ağaç. Yeşil bir su birikintisinin içinde yeşil bir kurbağa. Tanrım, aklımı kaybediyorum. İlk böyle mi olur? Dilim şey gibi –aman be söyle git-sin, dilim boğazımda bir kurbağa gibi. Pierre adında bir kurbağa. Aman Tanrım, kafayı sıyrıyorum. Acaba insanın dili dedikleri gibi siyahlaşıyor mu? Yoksa morarıyor muydu? Dişleri dökülüyor, gözleri çöküyor ve kurtlar morarmış teninin üzerinde yürüyor mu ve buna benzer şeyler oluyor mu ve bütün bu boktanlıktan bıktım usandım ve ayrıca eğer birazdan bol buzlu, limon dilimli bir bardak buz gibi buzlu çay içmezsem, avazım çıktığı kadar bağıracağım.

Ama bağırılmaz. Yalnızca güneş bağırır, yüz kırk dokuz milyon altı yüz bin kilometre öteden, asla asla asla duyamayacağımız hidrojen cehenneminin çılgın biteviye çılgınlıkları, diye düşünür Dok, duyamayız çünkü kulaklarımızda çınlayan o dehşetle doğmuşuzdur. Ve durduğu zaman da o güneş durgunluğunu işitemeyeceğiz. O zaman bizler... başka bir yerde olacağız. Asla bilemeyeceğiz. Neyi biliriz? Gerçekten neyi biliriz? Kurumuş, çatlak dudaklarını yalar. Ayaklarımızın altındaki bu su götürmez kayayı biliriz. Başımızın üstündeki şu dogmatik güneşi biliriz. Rüyalar dünyasını, aşkın ıstırabını ve öleceğimizi biliriz. Bütün bildiğimiz bu. Bilmeye bütün ihtiyaç duyduğumuz bu kadar mı? Bu ifadeye karşı çıkıyorum. Neyle? Bilmem.

Umurumda değil, diye düşünür Hayduke. Bırak denesinler. Bırak denesinler kodumunun domuzları. Ne denerlerse denesinler, yedisini yanımda cehenneme götürürüm. Her bir Hayduke'ye karşılık yedi kişi, bunun için üzgünüm beyler, ama kurallar böyle. Eline cuk diye oturan tabanca kabzasının cilalı cevizini okşar. Onların lanet kokuşmuş yasalarına kimin ihtiyacı var? Kirli sularına kimin ihtiyacı var? Gerekirse kan içerim. Bırak bir denesin pislikler, unutmalarına asla izin vermeyece-

ğim. Burada yapmalarına asla izin vermeyeceğim. Burası benim ülkem. Benim ve Seyrek'in ve Dok'un –evet, Bonnie'nin de– bırak bir denesinler, buralara en ufak bir zarar versinler; işte o zaman başları gerçekten belaya girer. Büyük belaya girer pisliklerin. Bu çizgiyi bir yerde çekmek gerekti ve pekâlâ Comb Ridge, Monument Upwarp ve Book Cliffs boyunca çizebiliriz.

Smith bir yandan eldeki göreve odaklanırken, esas olarak peşinden gelen, Fins'in labirentinde yollarını bulmak, su bulmak, Lizard Rock'a giden bir yol bulmak, yiyecek ve yeni malzemeler bulmak ve oradan da Maze'in labirentine, güvenliğe, özgürlüğe ve mutlu sona giden bir yol bulmak için kendisine bel bağlayan üç masumu düşünür.

Durur. Aniden. Dok ve Bonnie, başları önde yürüdüklerinden ve Hayduke, geriye baktığından, üç kafadarlar, sessiz bir filmdeki üç palyaço gibi arkadan üzerine bindirirler. Hepsi bir kez daha durur. Kimse konuşmaz.

Sağ taraflarındaki yan kanyonun girişini geçince, Smith ana kanyondan aşağı, beş yüz metre kadar ötedeki ilk büklüme bakar. Av mevsiminde bir erkek geyiğin yoğun dikkatiyle dinler. Sessizlik, kanyon duvarlarının yukarılarında bir noktaya tünemiş bir kanyon çalığışunun alaycı ötüşü haricinde, önceki gibi mükemmel görünmektedir; felç edici, durgun sıcakta mühürlenmiş, bozulmamış bir durağanlık.

Smith o sesi yeniden duyar. Yahut hisseder. Ayaklar. Birçok ayak. Birçok büyük ayak, kayaların üzerinde yürüyen, kumların üzerine sürenen pek çok ayak. Belki de bir yankı? Bu grotesk yerin tuhaf birtakım akustik özellikleri nedeniyle gecikmiş bir yankı, kendi ayaklarının sesi yeniden duyulması mı? Pek mümkün değil.

“Hâlâ geliyorlar,” diye mırıldanır.

“Kim?”

“Öbür herifler.”

“Ne?”

“Ekip.”

Fısıldayarak, önlerindeki sızıntıyla koyulaşmış ve sıkı kumlu kısmı gösterir. “Ne yaptığımı izleyin,” der, “ve her biriniz ben ne yaptıysam, onu yapın.” Yüzü kızarmış, gözleri endişeli Bonnie'ye bakar ve omzunu tutup sıkar. Gözlerini doğası görsel olmayan bir şeye odaklama-

ya çalışan Dok'a ve kötü kötü etrafına bakan, bir panter kadar gergin Hayduke'ye bakar. "Anladınız mı?"

Bonnie başıyla onaylar. Dok da. Hayduke, omzunun üstünden arkaya bakmadan önce, "Acele edin," diye homurdanır.

"Pekâlâ, işte gidiyorum." Smith döner ve onlara bakarak nemli kumların üzerinde geri geri yürür. Ve her adımda topuklarına ilaveten yüklenir, daha derine girmesini sağlar ki normal olarak yürüyen birinin izleri gibi görünsün. Geri geri kumun üzerinde kavis çizerek, yan kanyonun ağzına ve içine doğru, sert kayaya varıncaya kadar yürür. Durur. Diğerlerini bekler.

Ötekiler ardından, geri geri yürüyerek, takip eder.

"Acele edin," diye fısıldar Hayduke.

Dok ayaklarını sürüyerek gelir, geri geri, koca ayaklarına bakarak. Bonnie yanında yürür, geriye doğru zarafetle ve adımlarını dikkatle atarak. Ardından, son olarak Hayduke. O da arkadaşlarına katılır. Dördü birden kayanın üzerinde durur ve bir an akıl ettikleri ize bakarlar. Besbelli, dört kişi bu yan kanyondan *dışarıya doğru* yürüyüp gitmiştir.

"Böyle bir hilenin bir grup erişkin adamı kandırabileceğini sanıyor musunuz?" diye sorar Bonnie.

Seyrek, kendine ihtiyatlı bir gülümseme hakkı tanır. "Şey, tatlım, biliyor musun, eğer Love tek başına olsaydı, hayır, onu kandırmak o kadar kolay olmaz derdim. Ama Ekip başkadır. Bir erkek, bir başına bazen salak olabilir, fakat iş gerçek, sahici salaklığa gelince ekip çalışmasına galip gelecek hiçbir şey yoktur." Durur, yeniden dinler. "Onları duyuyor musunuz?" diye fısıldar.

Artık Dok bile, ana kanyondan, hayli yakından gelen botların adım seslerini, taştan yankı çemberinde yaklaşan anlaşılmaz ancak insana ait olduğu aşikâr yankılı sesleri duyabilmektedir. "Bunlar onlar," der Smith "Haydi gidelim ortaklar." Yarı gölgede yarı güneşte, çıplak kayanın üzerinden aceleyle ilerler, aşağı çeken kâbus gibi kumun üzerinde ayaklarını sürüyerek yürür, pul pul olmuş kaya tabakalarına güçlükle tırmanır, çorak yan kanyondan yukarı ilerlerler. Kanyon dik bir eğimle yükselir ve neredeyse bir çıkmaz haline gelecek şekilde hızla daralır. Tuzak içinde tuzak. Duvarlar iki yanda dümdüz ve dikeydir, el ve ayakları koyup tırmanmak için bir ofis binası cephesinden bile az girintisi

çıkıntısı vardır. Kanyonun her bükümünü döndükçe Smith önlerindeki duvarı bir çıkış arayarak gözden geçirir. Bir kaçış yolu bulmak için on dakikası olduğunu umar, Love ve Ekip'in, mantık gereği giriyor olmaları gereken bir yerden açıklanamaz bir şekilde çıkıyor gibi görünen o insan ayak izlerini ikinci bir kez incelemeye karar vermesinden önce, on dakika. Vali olmak isteyen biri bile bu kadar salak olamaz.

Kanyon kıvrılıp bükülerek, kapalı menderesler halinde ileri geri kavisler çizerek ilerler. Kavisin dış tarafında duvarlar kanyon zemininin üzerine kemer gibi çıkıntı yaparak, Hollywood Bowl'dan daha yüksek ve derin yarı kubbeler oluşturur. Kavislerin iç tarafında duvarlar öbür duvara karşılık gelen ama tam aksi biçimde, düz yüzeyli bombelidir; kanyon zemininden öyle keskin bir biçimde yükselir ki Smith bu kaygan ve zorlu yüzeylerden insanın yukarıya tırmanması için hiçbir yol göremez. Belki bir insan sinek yapabilir bunu. Belki bir insan Hayduke.

Aniden, ne olduğunu anlamadan koridorun sonuna varıverirler. Tepedeki öngörülebilir kemer çıkıntısı ilerlemelerini engeller – yirmi metre yükseklikte bulunan aşınmış kumtaşı siperi, yüksek platoda halihazırda hazırlanmakta olan bir sonraki sel baskınının, görkemli bir abartıyla, ince kille, çamurla, şeyle, kökünden sökülmiş ağaçlarla, yuvarlanan kayalarla ve uçurumun duvarının ufalanan tabakalarıyla dolu aşağı dökülmesini sağlayacak oluk yahut kanalla başlarının üstünde dışarı doğru kıvrılmıştır. Bir insan bu engeli aşmak için ilkin 90 derece yukarı tırmanmalı, sonra çıkıntının altından dışarı doğru bir örümcek gibi sırtı kanyon zeminine dönük el ve ayakları çıkıntılı alt yüzeyine yapışık yol almalı, vücudu yerçekiminin yanı sıra gerçekliği de bertaraf etmelidir. Bu daha önce yapılmıştır.

Hayduke eğimi değerlendirir. "Oraya çıkabilirim," der, "ama biraz zaman alır. Tehlikeli ve zor. Cumarlara, ip merdivene, altıgen somunlara, dağcı çivilerine, uçurum askılarına, çekice, yıldız matkaba ve dübele ihtiyacım olur ama hiçbiri bizde yok."

"Bu su mu?" der Bonnie, elinde matara, uçurumun dibindeki tekne şekilli bir havuzun kıyısında diz çökerek. Üzerinde diz çökmüş olduğu ıslak kum, bataklık kumudur, altında yavaşça hareket eder ama o henüz farkında değildir. Kumluğun ortasında, bulanık et suyuna benzeyen ve bozulmuş gibi kokan kırk beş santimetre genişliğinde bir su birikintisi

vardır. Birkaç sinek ve böcek çorbanın üzerinde dolanır; birkaç kılkurdu ve sivrisinek larvası içinde kıvrılır; küçük çanağın dibinde, zar zor görülebilir halde, yirmi santimetre uzunluğundaki boğulmuş bir kırkayağın ağarmış mutat kadavrası vardır.

“Bu şeyi içebilir miyiz?” diye sorar.

“Ben kesinlikle içerim,” der Smith, “dahası, gayet eminim ki içmeyi planlıyorum. Devam et tatlım, mataranı doldur, sonra benimkine süzeriz.”

“Aman Tanrım, içinde ölü bir kırkayak var. Ayrıca galiba bu pisliğe batıyorum. Seyrek?..” Bataklik kumu jelatin gibi titreşir, su sızdırır, fışırda. “Bu da nedir?”

“Sorun yok,” der Smith. “Seni oradan çıkarırız. Mataranı doldur.”

Bonnie matarasını doldururken, Hayduke ipi Smith’in omzundan alır ve geldikleri yöne doğru kısa bir mesafe geri gider. Duvar da, yukarıda yumuşak biçimde kıvrılan kubbeye erişmelerine imkân sağlayabilecek kadar yukarılara uzanan bir çatlak, bir kırık fark etmiştir, oradan ötesine tırmanmaya botlarının taban sürtünmesi yetebilir. Başının otuz metre kadar yukarısında duvar görüş açısının dışına doğru eğimleniyor; ötesinde ne olduğunu oraya vardıklarında, şayet varabilirlerse, öğreneceklerdir.

Keleplenmiş Perlon ipi omzuna asarak, silah kemerini, tabancasını ve tüfeğini yere bırakarak, kayayı inceler. Duvar tabanda dikey ama yarık ellerini, bir öbürünün yukarısında olmak üzere ve botunun ucunu yanlamasına sokabileceği kadar geniştir. Aşağı doğru asılabileceği hiçbir şey olmadığından, elleriyle kayaya zıt yönlerde basınç uygular ve sol botunun ucunu, yumuşakça, diz hizasındaki yarığa sokar. Parmak uçlarını yarığa sokup yana doğru çekerek, kendisini yukarı çekecek gücü sağlayabilir. Sağ bacağı yararsızca sallanır; onu koyabileceği bir yer yoktur. Parmaklarını yarığın içinde yukarı kaydırır, yine yana doğru basınç uygular, sol ayağı yarıktan çıkarır, yukarı kaldırır ve yenisinden yarığa sokar. Bu altmış santimetre kadar tırmanmasına imkân verir. Yeniden kaydırır parmaklarını, ilkin bir elini, sonra diğerini, yenisinden sıkıca tutunur. İpi çözüp üzerine dolamış olması gerekirdi; kalın kelep hareketlerini engeller, dengesini bozar. Ama artık çok geçtir. Sol ayağını elinden geldiği kadar yukarı kaldırır, yarığa sokar. Ağırlığının çoğunu

çekmeye ancak yetecek kadar basınç sağlar. Parmaklarını yeniden kaydırır, yerleştirir. Bir kez daha. Ve bir kez daha.

Şimdi duvarın tabanından dört buçuk metre kadar yukarıda ve kumtaşı hafifçe eğimlenmeye başlar, düşey düzlemden her defasında bir derece kadar saparak. Tırmanır. Altı metre. Dokuz. Yarık yukarıda daralıp içinde bulunduğu yekpare duvar boyunca sönümlenir ama el-verişli eğim artar. Hayduke sağ ayağı için de biraz destek bulabileceğini fark eder. Ellerini iki kez daha yukarı kaydırır, ondan sonra çatlak arasına parmak ucu bile giremeyecek kadar daralır.

Duvarın kubbemsi bir şekilde içe doğru kıvrılan açık yüzünü denemenin zamanı, aç 50 dereceye yakın. Ama başka alternatif yok. Hayduke dışa doğru, parmaklarını taşın üzerinde gezdirir, tutacak bir yer, bir tutamak, bir çıkıntı, bir yarık, bir eğim, minicik de olsa bir delik arar. Hiçbir şey yoktur. Aşındırıcı, ince dokulu, alabildiğine tekdüze kaya duvarından başka bir şey yoktur. Peki öyleyse, demek ki sürtünmeyi kullanacaktır, başka bir şey yoktur. Ah keşke dağcı takozum, bir delikli dağcı çivim, ince dağcı çivim, musluk pompam, dirseklerimde bir çift çıkıntım olsaydı. Ama yok. Sürtünmeye güven. O sol ayağı yarığın tepesinden kaldırma zamanı.

Hayduke mütereddit. Doğallıkla. Aşağı bakar. Doğal bir hata. Şapkaların gölgelediği üç solgun yüz, üç küçük insan bedeni ona bakar. Çok aşağıda gibi görünürler, çok çok aşağıda. Şimdi bulanık suyla dolu mataralar vardır ellerinde. Kimse konuşmaz. Kayarak, kayanın yüzeyine tutunmaya çalışarak, yuvarlanarak düşmesini, aşağıdaki kırık katmanlara çarpmasını beklerler. Kimse konuşmaz; bir soluk onu olduğu yerden koparabilir. Riske açıklıktır burada sözcük.

Birkaç saniye boyunca Hayduke iple güvenliğe alınmamış, yardımcısız tırmanışçının berbat paniğini yaşar. Bulantı ve dehşet. Devam etmek imkânsızdır, olduğu yerde kalmak imkânsız. Sol baldırının kasları titremeye, ter süzölmeye başlar, damla damla, kaşlarından gözlerine doğru. Yanağı ve kulağı kanyon ülkesinin ana kayasına dayalı, mezozoik zamanı kadar yaşlı, dağların altına gömülü, derin muazzam bir kalbin uğultusunu hisseder, duyar, paylaşır. Kendi kalbinin. Ağır, yoğun, uzak ve yeraltından gelen bir ses. Korku.

Dr. Sarvis, diye seslenir biri, yıllarca uzaktan, hayalet bir ses, Minotaur'un bu kırmızı taş labirentindeki pek çok derin kanyonun dönemeçlerinde dönüp dururken böğürmesi gibi. *Doktor...*

Hayduke başını kaldırarak kubbeden dışarı uzanır, ağırlığını lastik tabanlı botun içindeki sağ ayağına verir, botun tek dayanağı kavisli kayadır – başka hiçbir dayanak yoktur. Sol ayağını yavaşça soktuğu yarıktan çıkarır, çeker ve arkadaşının yanına koyar; kavisli düz bir yüzeye sıkıca dayanmış iki koca güçlü ayak. Dikelir. Sürtünme işe yaramaktadır. Yukarı doğru gitmektedir, başka yere değil. Kanyon duvarlarının, kubbelerin ve duvar biçiminde aşınmış kayalıkların ötelerinden helikopter sesi yükselir – pata pata pata pata. Önemli değildir. O bekleyebilir. Yukarı doğru, her defasında bir sağlam adım atarak yürürken düşünür Hayduke: Sonsuza kadar yaşayacağız. Ya da neden yaşayamayacağımızı bileceğiz.

Şimdilik bu kadarı yeterlidir. Güvenlik. Asılacak bir nokta lazımdır şimdi. Hemen bulur, duvarın eğimi yönünde (doğru tarafta) itici güce direnemeyip kayarak şimdi Hayduke'nin arkadaşlarının durduğu yerde parçalanarak bir moloz yığınının dönüşen bir katmanın bıraktığı sağlam bir çıkıntı. Yukarı bakar. Yukarıda kaideler üzerinde duran hamburger şekilli kayaların serpildiği, çıkıntılı çakılda katmanlarının, birkaç çalının –uçurum gülü, yuka, kıvrılıp bükülmüş yarı ölü yarı yaşar ardıçlar– bulunduğu uzun bir yokuş beklemektedir. Yol, yukarıya doğru Fins'in taşlaşmış gizemlerine, (umar ki) Lizard Rock'a ve nihayet Maze'e doğru gider.

"Sıradaki!" Hayduke ipin bir ucunu beline bağlayıp öbür ucunu aşağı sarkıtarak bağırır. Serbest uç otuz metre aşağıda bekleyenlerin yanına varır. Fazladan on metre ip vardır.

Aşağıdaki acemiler arasında bir miktar direniş olur ama sonunda Smith ve Bonnie gözdağı vererek Dok'u çıkmaya razı ederler. Smith ipi Dok'un geniş göğsüne, göbeğinin hemen üstünden sıkıca sarar, tıbbi çantasını kemerine asar ve ilk birkaç adımı atması için destekler. Dok dehşet içindedir, elbette, fakat en nihayet, istediği kadar ılık ve kokmuş olsun, süngerimsi hücrelerine biraz su vermiş olmaktan dolayı kendini daha iyi hisseder. Her defasında terli bir el uzatarak ilkin amip gibi kaya yüzeyinde sürünmeyi dener ama bu bir işe yaramaz. Mantiğı ve

içgüdüyü bütününü hiç sayarak arkaya yaslanması, geriye yaslanması ve kayadan yukarı yürümesi ve Hayduke'nin bütün gücüyle onu yukarı çekmesine izin vermesi için onu ikna ederler. Bir şekilde başarır ve Hayduke'nin ayaklarının dibine, yüzünü silerek çöker.

Ardından lıkırdayan mataralarla Bonnie gelir. "Bu saçma," der, "kesinlikle saçma ve George Hayduke, seni domuz, eğer düşmeme izin verirsen, seninle bir daha asla konuşmam." Solgun ve biraz titreyerek o da Dok'un yanına oturur.

Kuleler, kulecikler ve kubbeler arasında bir şey, herhangi bir şey, inebilecek bir yer arayarak seyreden ve dikili kayalar, doksan metre yüksekliğinde birbirine paralel diklemesine dizili kaya levhalarından – Fins– başka bir şey göremeyen bir helikopter duyulur. Ama hiç olmazsa Maze değil, diye düşünüyordur pilot, diye düşünür kendisi de bölgeye yabancı olan Hayduke ama onun, Hayduke'nin, en azından iki ayağı yere basıyordur: sağlam taş. Ayrıca, kalçalarının etrafına sardığı güçlü, esnek bir göbek kordonu onu kumtaşı yarı küresinin altında, görüş alanının dışında bekleyen Seyrek Görülen Smith'e bağlar.

"Silahlarımı unutma," diye seslenir Hayduke aşağıya.

Dr. Sarvis, diye seslenir başka biri, grotesk bir biçimde yükseltilmiş megafonik bir sesle böğürerek, kanyonda gizli bir kaynaktan gümbür gümbür yayılır, öncekinden çok daha yakındır ve yaklaşmaktadır. *Doktor, size ihtiyacımız var...*

Dok alnını silerek, korkudan ve maruz kaldıklarından dolayı rengi hâlâ solgun, sakatlanmış bir at gibi titreyerek Hayduke'nin yanında oturur. Titreyen parmaklarıyla purosunu yeniden yakmaya uğraşır, denk getiremez. Puro yerine parmaklarını yakar. "Hay lanet."

Dr. Sarvis, efendim, neredesiniz?

Kimse bedensiz sesi pek dikkate almaz. Niye alsınlar ki? İnanılacak şey midir? Her biri kendisinin delirdiğini düşünür. Bonnie bir kibrit çakarak Dok'un purosunu yakar. "Zavallı Dok." Yükseklik korkusu olanlar birbirlerine yaslanır.

"Teşekkürler hemşire," diye mırıldanır Dok, biraz olsun kendini toparlayarak. "Aman Tanrım, fakat burası ne tuhaf bir yer." Etrafına bakar. "Çıplak kaya, başka hiçbir şey yok, nereye baksan yalnızca çıplak kaya. Sürrealist bir rüya ha, hemşire? Dali. Tanguy. Evet, Yves Tanguy,

onun manzarası bu. George orada iple ne yapıyor? Eğer dikkat etmezse, biri onu tüneğinden aşağı çekiverecek.”

“Seyrek’i bekliyor canım. Biraz daha su iç.”

“Smith,” diye bağırır Hayduke, “ne sikime bekliyorsun acaba?”

“Geliyorum, geliyorum. İp hazır mı?”

“Kodumunun ipi hazır.” Hayduke hazırlanır, bekler.

“İpi deniyorum.” İp sertçe çekilir. Hayduke sağlam durur.

“İpi ger.”

“Tamam.”

Smith elleri ipin, ayakları duvarın üzerinde yer değiştirerek, duvardan yukarı yürüyüp çıkar, ekibe katılır ve ipi bırakır. Nefes nefesdir ama rahatlamış görünür.

“Orada niye oyalanıyordun sen?”

“Su dökmem gerekti.”

DR. SARVIS LÜTFEN, DR. SARVIS.

“Bu da neyin nesi?” der Hayduke.

“Tanrı’ya benziyor,” der Bonnie, “taşra aksanıyla konuşan bir Tanrı. Hep bundan korkmuştum.”

“Tüfeği bana ver,” der Hayduke, “otomatik silahı da.” Smith gönülsüzce uzatır silahları. “Siz hepiniz yokuşu tırmanmaya başlayın.” George silah kemerini kuşanır.

“Ama George...”

“Gidin!”

DOKTOR SARVIS!

Kimse kıpırdamaz. Güçlü yakarışın geldiği kanyondan aşağı bakarlar. Kumun ve çakılın üzerinde hareket eden, çalıları kırarak arasından geçen ağır botların sesi duyulur.

“Megafonu olan biri,” diye mırıldanır Hayduke. “Şu piskopos birtakım hileler peşinde.”

“Ama piskoposun sesine benzemiyor.”

“Arkamızı kollayın. Buraya bir şey sürüklüyorlar. Herkes gözden kaybolsun.” Hayduke tüfeğini kanyona çevrili tutar; gergin bir şekilde mekanizmayı çalıştırır, hazneye bir mermi sürer, mekanizmayı kapatır.

Beklerler. Ayak sesleri yaklaşırken onlar da kanyon duvarındaki kavise bakarlar. İriyarı, güçlü kuvvetli, bir seksene doksan, domuz gibi ter-

leyen, tıraş olmamış, kırmızı suratlı, kaygılı bir adam belirir. Omzundan büyük bir matara sallanmaktadır. Durur, bir elinde pilli bir megafon, ötekinde bir sopanın ucuna takılmış kirli, beyaz bir atlet, otuz metre yukarıdan kendisine bakan çeteden habersiz, boş çıkmaz kanyona bakar. Piskopos Love'ı andırmaktadır. Ama tam da benzemiyordur. Silahsızdır.

“Bu piç ne istiyor?” diye fısıldar Hayduke.

“Bu piskopos değil,” der Smith. “Küçük kardeşi Sam.”

Fısıltı aşağıya ulaşır. Adam yukarı bakar, ilkin asıl sesleri değil de yankılarını duyarak sola, yanlış tarafa bakar. O tarafta yalnızca başının üzerine doğru çıkıntısı uzanan muazzam girintinin gölgeli tavanını görür, doksan metre yüksekte.

“Burada, yukardayız, Sam,” der Smith. “Sen ne yapıyorsun sahi? Kayıp mı oldun?”

Sam onları görür ve yorgun bir hareketle müzakere istediği yahut teslim olduğunu göstermek üzere kirli iç çamaşırını yukarı kaldırır. Müzakere: Megafonu ağzına götürür.

Smith bir elini kaldırır. “O lanet şey olmadan seni duyabiliyoruz. Aklında ne var, Sam?”

“Doktora ihtiyacımız var,” der piskoposun kardeşi.

“Biliyordum,” diye mırıldanır Hayduke zalimane.

“Ne için?” der Smith.

“Başından beri hile olduğunu biliyordum. Arkamızı kolla, Bonnie.” Bonnie onu dikkate almaz.

“Piskopos kalp krizi geçiriyor. Yahut bir tür inme. Ne olduğunu tam anlamıyla bilmiyorum ama kalp krizi olduğunu sanıyorum.

Dok ilgiyle başını kaldırır.

“Helikopterinizi çağırın,” der Smith. “Hastaneye götürün.”

“Helikopter geliyor ama bir buçuk kilometre öteye konabiliyor ancak, bizimse doktora hemen ihtiyacımız var.”

“Belirtileri tarif et,” diye geveler Dok, çantasına uzanıp.

Bonnie elini Dok'un omzuna koyar. “Hayır, gitmiyorsun.”

Aşağıdaki adam doğrudan Dr. Sarvis'e hitap eder. “Doktor,” diye bağırır, “buraya gelebilir misiniz? Size gerçekten acilen ihtiyacımız var.”

“Elbette,” diye mırıldanır Dok, gözlerini kırpıştırıp çantasıyla uğraşarak. Çanta arkasına bağlıdır, kurtaramaz. “Hemen geliyorum.”

“Hayır!” diye bağıır Bonnie. “Onlara hasta bakmaya evlere gitmediğini söyle.” Sam’e döner, “Yalnızca muayenehanede hasta bakıyor.”

“Hemen dönerim,” diye mırıldanır Dok, ayaklarını kıpırdatarak. Çantayı yanına çeker. Gözleri hafiften parlamaya başlar. “George,” der, “ip?..”

“Bu bir hile,” diye hırlar George, afallamış.

“İp, George?” Dok ipin serbest ucunu alır ve karnının etrafına kocaman acemice bir düğüm atar. Elleri hâlâ titremektedir. Purosundan nefes çeker. “Hemen iniyorum,” diye geveler aşağıdaki adama doğru, sesi işitilmez.

“Dok!”

“Dr. Sarvis,” diye bağıır adam.

“Hemen iniyorum. Biri söylesin ona. George, bana yardım et. Kaymayacak bir düğüm yapmamız lazım değil mi? Sen nasıl yapmıştın hatırlayamıyorum.”

“Tanrım.” George yaklaşır, kötü düğümü çözer, ızbarço bağı yapar. “İyi dinle beni, Dok,” diye başlar. “Senin bu işin içinde olduğunu kanıtlayamazlar.”

“Elbette kanıtlayamazlar.”

“Hayır, dinle beni,” Bonnie araya girer. “Bu hiç iyi olmaz. Seni hapse atarlar. Buna izin veremem. Bütün yapmamız gereken” –Bonnie çılgınca yukarıdaki sessiz kayayı, güneşin altında yanan taş anıtları; ölü şehri, Jura morgunu işaret eder– “şuraya gitmek. Bir şekilde. Sonra Maze’e. Seyrek, oraya bir kez vardık mı kimsenin bizi bulamayacağını söylüyor.”

“Tamam, Bonnie, tamam,” diyor Dok, ona sarılarak, “iyi bir avukatım var. Pahalı ama çok iyi. O konuya sonra geleceğiz. Böyle daha fazla devam edemem zaten. Sonra şey de var – Bir dakika, geliyorum!” diye bağıır bekleyen adama. “Yeminimi ve bütün o bok püsürü biliyorsun. Hem Hipokrat yeminini tutup hem ikiyüzlülük edemem, değil mi? Hazırım, George. İndir bakalım.”

“Tamam,” der Hayduke, indirmeye hazırlanarak, “ama o piçlere hiçbir şey söyleme Dok. Tek bir lanet suçlamayı bile kabul etme. Bırak kanıtlasınlar.”

“Evet, evet, elbette. Doğru düzgün şey için, anlarsın ya, vaktimiz olmadığına üzgünüm.” Dok Smith’e döner. “Adamım. Bu embesilleri beladan uzat tut. Kendinize dikkat edin, George, Bonnie...”

“Gitmiyorsun!”

Dok gülümser, gözlerini kapatır ve arkaya doğru yaslanır ve kıydan geri geri gider. Duvardan aşağı, çantası kemerinde asılı, iki eliyle umutsuzca ipe sarılmış, parmak eklemleri bembeyaz, gözleri kapalı, Hayduke alışılmış talimatlarını tekrarlarlarken güçlkle ilerler.

“Arkaya yaslan. Seyrek, bana yardım etsen iyi olur. Geriye yaslan, Dok. Geriye yaslan. Ayakların taşın üzerine düz bassın. Kodumunun ipini ölümüne sıkma. Rahatla. Keyfini çıkar. Ha şöyle. Devam et. Devam et, Dok. İşte böyle.”

Bonnie hayretler içinde bakar. “Dok...” diye inler.

Dok duvarın dibine inmiş yahut daha doğrusu indirilmiştir. Sam Love doktor çantasını çözer, ipin düğümünü açar ve doktora kanyonun moloz kaplı zemininde yol gösterir.

“Yakında görüşürüz, Dok,” diye bağırır Smith. “Dikkatli ol, o orospu çocuğu piskoposa iyi bak ve paranı nakit al muhakkak. Çek kabul etme.”

Dok yeniden el sallar arkasına bakmadan.

“Hadi gidelim buradan.” Hayduke ipini yukarı çekerek kekeplemeye başlar.

“Bir dakika,” der Bonnie. “Ben de gidiyorum.”

“Ne?”

“Beni duydun.”

“Sıçarım böyle işe. Kodumunun dallamaları.”

“Küfür yok, lütfen. Sadece ben inerken sağlam dur.”

“Hay sıçayım, dur da ipi çekeyim.”

“Beni öyle bebek gibi indirmen gerekmez. Rappel inişi yaparım.” Bonnie kotunun arkasına bir şey tikiştirir –koruma sağlaması için katlanmış bir bandana– ve ata biner gibi ipi bacaklarının arasına alır. (Ne şanslı bir ip, diye düşünür Smith.) “Sadece sağlam dur ve çenenı kapa.” İpi bacaklarının arasından geçirir, sırtından alır, omzundan aşırır. “İndir beni, lanet olası.”

“Öyle olmaz. İpi doğru sarmadın. Her neyse, sen ne cehenneme gittiğini sanıyorsun bakayım?”

“Nereye gidiyor gibi görünüyorum?”

“Sen benim kadınımsın artık.” Hayduke’nin sesinde hafif bir çatlama olur, neredeyse bir âşışın sızlanması gibi çıkar sesi. “Senin kodumunu derdin ne?”

Bonnie, Smith’e döner. “Seyrek,” diye emreder, “beni indir.”

Hayduke şimdi Bonnie’nin narin bedenine sarılı ipi çekiştirirken Smith ikirciklidir.

“Kahretsin, Bonnie...” der Smith, gırtlakını temizler.

“Aman Tanrım,” der Bonnie, “ne iradesiz, özü sözü ayrı, çocuksu tiptersiniz siz ikiniz böyle, yani *gerçekten* demek istiyorum.” İpi doğru rappel pozisyonunda dolamıştır, bir uç hâlâ Hayduke’nin beline sarılıdır. “Eğer sağlam durup beni aşağı indirmezsene, benimle birlikte aşağı gelirsene, ona göre.”

“Lanet olsun!” diye pofurdar, geri çıkar, sağlam bir çıkıntıya ayağını iyice basar. “Bir dakika! Bunu *yapma*.” Ters ters bakar Bonnie’ye.

“Siz ikiniz ben olmadan nasıl hayatta kalacaksınız, hakikaten bilmiyorum. Ya da George’un *dâhice* ve latif ve ah o çok *rafine* ve *duyarlı* sohbetleri olmadan ben nasıl hayatta kalacağım, hiç bilemiyorum.” Susar. “Hödük! Ben Dok’la gidiyorum!”

“Bok gidiyorsun.” İpi çeker.

“Tabii ki gidiyorum.” Geri geri yürür.

“George,” diye seslenir Smith, “bırak gitsin.”

“Sen bu işe karışma.”

“Bırak gitsin.”

“Sen bu işe karışma Seyrek,” der Bonnie. “Bu zibidiyle ben baş edebilirim.” İpi çeker. “İpi deniyorum!”

“İp hazır!” diye karşılık verir Hayduke, otomatik bir biçimde hazırlanarak. İpin yarısı kelepçelenmiş, ayaklarının dibindedir.

Gergin ipin kotunu ve tişörtünü törpülediği Bonnie, baskıyla neredeyse iki büklüm halde kumtaşı kubbesinden aşağı inmeye başlar. Otuz metreden inmeye başlar. Yirmi beş. Yirmi. Hayduke durduğu yerden Bonnie’nin yalnızca şapkasını, başını ve omuzlarını görebilir. Derken yalnızca şapkasını. Derken göremez olur. Gözden kaybolur.

“İpi salın,” diye dehşet içinde cılız bir ses gelir aşağıdan.

Hayduke ipi salar. “Bıraksaydım da asılı kalsaydı orada. İnatçı küçük kaltak. Ona rastladığımdan beri beladan başka bir şey getirme-

di. Lanet olsun, Seyrek, en başından beri bu kodumunun örgütünde Tanrı'nın cezası hiçbir kıza ihtiyacımız olmadığını söylemedim mi ben? Söylemedim mi? Tabii ki söyledim, haklısın. Sırf dert, sırf bela." İp elinde bir yay gibi titreşir, Hayduke'nin kalça kemiğinden kanyonun kıyısındaki çıkıntıya uzanan düz bir Öklityen çizgi. "Nerdesin şimdi?" diye bağırır. Cevap gelmez. "Seyrek, bak bakalım o çatlak sürtüğün aşağıda ne yaptığını görebiliyor musun?"

Zayıf ve hazin bir çığlık yükselir çok aşağılardan. "İp bitti. İpi sal-sana piç."

Smith kıyıdan aşağı bakar. "Neredeyse varmış, George. Beş altı metre daha sal ipi."

"Lanet olsun," Hayduke devam eder, kılı yanaklarından aşağı gözyaşları akar, burun kanatlarından aşağı erimiş inciler misali kayar ve çenesiyle gıdısındaki çalılıklara süzülür, "onun için bütün yaptıklarımızdan sonra şu yaptığına bak, Tanrı cezasını versin, tam varmak üzereyken böyle kaçıp gitmesi gerekiyor, çünkü Dok için üzülüyor. İyi madem, cehenneme kadar yolu var, diyeceğim bu kadar. Cehenneme kadar yolu var, Seyrek, biz de onsuz gideriz, hepsi bu. Cehenneme kadar yolu var."

İp elinde gevşer ama Hayduke bunun farkında değil gibi görünür.

"Aşağıya vardı, George," der Smith. "İpini geri çek, ilmeği çözdü. Elveda tatlım," diye seslenir, kanyonun ortasında, gitmiş olan Dok'un arkasından aceleyle seğirten Bonnie'ye.

Bonnie durur ve Seyrek'e bir öpücük gönderir, güzel yüzünde kocaman, muzaffer bir gülümsemeyle. Işık saçar. Gözleri ıslıl ıslıl, saçları güneşte pırıl pırıl Hayduke'ye el sallar. "Hoşçakal."

Hayduke somurtarak ipi kelepler. Cevap vermez. Manik depresif psikopatları memnun etmek güçtür. Kıza bakmaz bile.

"Sen de ahmak," diye seslenir neşeyle, Hayduke'ye dudaklarıyla öpücük göndererek. Hayduke omuz silker, kıymetli ipini keleplemeyi sürdürür. Bonnie Abzug güler, döner ve aceleyle gider.

Sessizlik. Daha fazla sessizlik.

"O üçüncü öğüdü şimdi hatırladım," der Smith, asık suratlı, üzgün, kir içindeki Hayduke'ye: "Asla senden daha sorunlu bir kızla yatağa girme."

Hayduke'nin yüzü, gönülsüz ama genişleyen bir gülümsemeye gevşer.

Yahut senin kadar sorunlu, diye ekler Seyrek, kendi kendine konuşarak.

Pata pata pata pat pata pata pata pata...

Helikopter sonradan akla gelen bir düşünce gibi, şöyle bir görülerek iki kilometre kadar öteden, iki yüksek kanyon duvarının arasındaki bulutlu gök şeridinden hızla geçerken güneş ışınları dönen pervanelerde yanıp söner, pleksiglas balonu sıyrıp geçer. Titreşimleri onlara doğru yayılır; genişler ve kapanır, gökten inen camsı bir kement ilmeği.

Smith mataraları yüklenir. Hayduke tüfeğini omzuna atar. Taşlık yokuşu tırmanmaya, heykel gibi oyulmuş, gözsüz, devasa bir kumtaşı yüzün üzerinde yürümeye başlarlar; kocaman kulelerin, duvarların, boş caddelerin ve terk edilmiş bir kaya ve daha fazla kaya ve yalnızca kayadan oluşan, otuz milyon yıldır sessiz ve insan yerleşiminden yoksun olan terk edilmiş metropolde kaybolmuş iki küçük insanoğlu. Onlar akbabanın baktığı yerden, böcekvari mikro-işgüzârlar, kısalıp küçülerek uzaklaşırken, bu çıplak ve çorak arazide seslerini çok uzaklardan duyabilirsiniz.

George, der ince bir ses, inanılmaz uzaktan ama gayet duyulur bir şekilde, George, biliyor musun, başarabileceğine hiç inanamadım, hele de tam o çıkıntı yaptığı yere geldiğinde. Kızarmış boğa billuru gibi buruşur, iki büklüm olur, hayvan siki gibi gevşeyip oradan aşağı hasta bir yılan gibi düşersin kesin dedim.

Nedenmiş Seyrek Görülen, seni akbaba gagalı Mormon piç. Yeter ki isteyeyim, yapmak istediğim her şeyi yapabilirim, ayrıca yapacağım da ve ayrıca onlar beni asla, yani asla, demek istediğim asla ve asla, kesinlikle ASLA yakalayamayacaklar. Hayır. Asla. Eğer elimden gelirse, seni de.

Mikro sesler hafifler ama tamamen duyulmaz hale gelmez: Anlaşılmaz konuşmalar ve kahkahalar kilometreler boyunca sürüp gider.

Akbaba çarpık gülüşüyle gülümser.

"Tutuklusunuz, Dr. Sarvis. Sanırım siz Dudley'e bakmadan önce bunu size söylemem gerekir."

Dok omuz silker, matarasını Sam'e geri vererek. "Elbette. Hasta nerede?"

"Onu şu kavağın altına yatırdık, şu adamların olduğu yere. Siz de bacım."

Bacım? Bonnie düşünür, ama yalnızca bir an. "Gerçekten kastetmedikçe bacım deme bana, kardeşim. Ben de susadım ve çok açım ve sıradan yasal bir suçlu olarak haklarımı talep ediyorum ve karşılanmazsa burada beladan başka bir şey olmayacak, peşinen söyleyeyim."

"Sakin olun."

"Size rahat huzur vermem, bilin."

"Tamam, tamam."

"Başınızı fena ağrıtırım."

"Tamam. İşte burada Dok."

Hasta ağacın gövdesine yaslanmış oturur, kare suratlı, yakışıklı bir Anglosakson çobana benzeyen, iriyarı, şişman bir adamdır. J. Dudley Love, Blanding Piskoposu. Gözleri parlar, derisinin yarı pişmiş gibi bir rengi vardır, aşırı coşkulu ve telaşlı görünmektedir, tam olarak kendinde değil gibidir. "Merhaba Dok, hangi cehennemdeydin? Sam," der kardeşine, "sana ne demiştim? Sana gelir demiştim. Büyük Utah arı kovani eyaletinin valisi olacağım, öyle değil mi? 'Endüstri' Doktor, bizim eyalet mottomuz bu, 'endüstri' ve eyaletimizin sembolü de altın bir arı kovani, som altın, kırk karat Tanrı'nın cezası arı kovani ve Tanrı şahittir, biz hakikaten çalışkan küçük arılarızdır, değil miyiz, Sam? Bu kız da kim? Vali olacak mıyım, olmayacak mıyım?"

"Vali olacaksın."

"Bu lanet eyaletin valisi olacak mıyım, olmayacak mıyım?"

"Tabi ki olacaksın, Dud."

"Tamam, peki öbür oğlanlar nerede? Hepsini istiyorum, özellikle de o dönek, mürtet, kilise kaçkını Smith'i. Onu yakaladın mı?"

"Henüz değil, Dudley. Ama yardım istedim. Kamu Güvenliği Dairesi, Şerif Bürosu ve FBI'a, ayrıca Park Hizmetleri dışında kalan bu bölgedeki hemen herkese haber verdik."

"Hayır, Sam, yardım istemiyorum ben. O çocukları kendi ellerimle yakalayacağım. Bunu sana daha kaç kere söylemem gerek?" Bonnie boynundan sarkan stetoskopla piskoposun kolunu çemirler ve tansiyon

aletini geçirip sıkıca sararken onu dalgın dalgın izler. Piskoposun bur-
nundan kan sızmaktadır. Dok ışığa karşı elinde iğnesine küçük bir şişe
takılı bir şırınga tutar. “Çok güzel bir kadınsın. Sen de doktor musun?
Adın ne? Sol kolum ağrıyor. Ta parmaklarıma kadar. En istemediğimiz
şey park korucularının etrafta dolaşması. Buraya ait bile değiller. Bu
sözde ulusal parkın tamamını, ben göreve gelir gelmez eyalete devre-
deceğiz, bu sözümü unutma Sam. Siz ağzınız bir karış açık neye bakı-
yorsunuz öyle? Defolun buradan. Gidin Smith’i bulun ve ona deyin ki
aklı varsa gelecek Karşılıklı Dayanışma Derneği toplantısına katılsın,
aksi halde onun soyağacını tekrar gözden geçirmek zorunda kalacağız.
Mormon olmayan birinden daha beter tek şey, lanet olası bir kilise kaç-
kını Mormon’dur. Sen Mormon değilsin, değil mi küçük hanım?”

“Ben Yahudiyim,” diye mırıldanır Bonnie, steteskobun kollarını ku-
laklarına takıp tansiyon göstergesini okuyarak. Büyük tansiyon, küçük
tansiyon, cıva ve milimetre. “Yüz altmışa seksen beş,” diyor Dok’a. Dok
başıyla onaylar. Bonnie tansiyon aletini koldan çıkarır.

“Mormon olmasan bile, Yahudi gibi görünmüyorsun. Liz Taylor’a
benziyorsun. Yani senin gibi genç olduğu zamanlarına.”

“Çok tatlısınız Piskopos. Şimdi lütfen rahatlayın.”

Dok iğnesiyle yaklaşır, kocaman, sakın, rahatlatıcı eline piskoposun
nemli alnına koyar. “Bu biraz canınızı acıtacak Vali Bey.”

“Daha vali olmadım. Şimdilik sadece piskoposlardan biriyim. Ama
yakında olacağım. Sen –oof!– doktor musun? Doktor gibi görünüyor-
sun. Sam, doktor gelir dememiş miydim? Böyleleri artık bulunmuyor.
Sam, bu küçük kızı sevdim. Adın ne senin sevimli şey? *Abzug* mu? Ne
çeşit tuhaf bir isim bu böyle? Amerikan adı gibi durmuyor nedense. Üç
tekerli bisikletimi kim çaldı? Sam, telsize geç. Herkesi alarma geçir. Ta-
rif: esmer tenli, ele avuca sığmaz, kıcı sivilceli, sol taşağında yara izi. Bol
pantolonlu. Silahlı ve tehlikeli olduğu sanılıyor. Namıdiğer Kızıl Ru-
dolf. Namıdiğer Herman Smith. Smith mi? O Seyrek Görülen nerede?
Hırsızlık, silahlı soygun, adam kaçırma, özel mülke zarar verme, en-
düstriyel sabotaj, canice saldırı, yasalara aykırı patlayıcı kullanımı, eya-
letlerarası ticareti çökertmek için komplo kurmak, ahlaksızca eylemleri
yüzünden yargılanmaktan kaçmak amacıyla eyalet sınırından kaçış, at

çalmak ve kaya yuvarlamak. Sam? Orda mısın, Sam? Sam, Moroni Nep-
hi, Mormon, Mosiah ve Omni adına neredesin? Ne? Ne dedin Doktor?"

"Yirmiden geriye doğru sayın."

"Kaçtan?"

"Yirmiden."

"Yirmi? Yirmi. Tamam. Yirmiden geriye doğru say. Tamam beyim.
Neden saymayayım. Yirmi. On dokuz. On sekiz... on yedi... on altı..."

29. Karanın Sonu: Geriye Tek Adam Kaldı

Şafağın loş ve kararsız karanlığı. Fırtına yüklü aralıksız bir mor bulut-
lar kümesi, gökyüzü. Fins'in üzerinden, Lizard Rock'a doğru bakarken
gördükleri şey ne doğru ne de iyi. Yeni ve daha büyük bir helikopter
dumanı tüten bir ateşin yanında, dört kamyon, iki büyük çadır, kumun
ve taşın üzerine serpiştirilmiş uyku tulumları yahut adamlar; ya ölü ya
uykuda ya da ikisi birden. Fakat bütün güçlük bunlardan ibaret değildir.

"Neden orada kamp kurmaları gerekti ki?" der Hayduke. "Bütün o
bomboş, güzelim temiz çöl dururken neden gelip buraya kamp yapma-
ları gerekti. Neden tam *buraya*?"

Yoncalarıma ve karpuzlarıma dönmeliyim, diye düşünür Smith. İki-
sine birden. Green Nehri'nin sana ihtiyacı var. Yağmurlar geliyor. Ço-
cuklar babacıklarını özler. Büyük Tekne Ev'i hazır et. Seyrek'in Gemisi.

Sabah yıldızı doğuda, bulutların arasındaki bir pencereden parlar.
Jüpiter Pluvius, yağmur gezegeni, fildişi gökyüzünde, lavanta renkli
alacakaranlıkta, özgürlüğün şafağında krom gibi ışıldar.

"Neden tam oraya, lanet olsun? Tam bizim kodumunun yiyecek zu-
lamızın üzerine?"

"Bilmiyorum George," der Smith. "Kör talih, sanırım. Bir zulamız
da Frechy's Springs'te var."

"O tarafa gitmiyoruz ki. Biz Maze'e gidiyoruz."

"Maze'den emin değilim George. O Maze'e giden yolu bulmak epey
zor. Hele oradan çıkacak bir yol bulması daha da zor. Daimi su kaynağı

yok. Geyik hiç yok. Avlanacak bir şey pek bulunmaz. Düşünüyorum da belki de kıyıya yukarı tırmanıp kuzeye Green River'a doğru gitsek daha iyi ederiz."

"Delirmişsin sen. Bu yüz otuz kilometre demek. Gece gündüz evini gözlüyorlardır. Eve gidersen, kendini hapiste bulursun."

Smith bir ot sapını çiğniyor. "Belki. Belki de bulmam. Benim ordaki hatunun zekâsı zehir gibidir. Piskopos Love'ı yola getirmenin bir yolunu bulabilir."

"Piskopos Love mı? Şimdiden sonra yalnızca o ve Ekip olmaz, Seyrek. Eyalet polisi vardır. Belki FBI bile. Belki CIA, bildiğim kadarıyla. Bir süre saklanmamız gerek. En azından kış boyunca."

Aşağıdaki, bir kilometre kadar ötedeki kampı izlerlerken Smith sessiz. Aşağıda henüz hiç hareket yok. Kampın ve Lizard Rock'ın ötesinde Maze'in gölgeli sayısız kanyonu var. "Şey, George, bilemiyorum. Oraya gidebilirsin. Nehre varabilirsen, gayet iyi bir şansın olabilir. Green'de bol bol yayın balığı vardır, nehir yayını demek istiyorum, yayın eti gayet besleyicidir ve yan kanyonlarda geyik de vardır. Çok değildir ama vardır. Ayrıca epey vahşi at ve birkaç da Kanada koyunu; ayrıca, arada bir nehirde yüzen ölü bir inek bulabilirsin. Belki ben şahsen nehirden aşağı yollarım sana. Ağustos sonunda yanında bir karpuz filosuyla beraber."

"Dediğime cevap vermedin," der Hayduke.

Smith buna cevap vermez. Hayduke konuyu sürdürür.

"Ayda bir geyik avlayabilirsem, hayatta kalırım. Eti kurutabilirim. Eğer her iki haftada bir tane bulabilirsem, bir kunduz kadar şişko ve mutlu olurum. Balık için de tütsüleme düzeneği yaparım. Ayrıca zulalardaki yiyecekler de var – bir ay yetecek kadar fasulye. Ölmüş ineklere ihtiyacım olmaz. Bir karpuz fena olmazdı ama nehre atıp bana yollamak istersen. Ama kalman daha iyi olur."

Smith kederle gülümser. "George," der, "bu tür şeyleri daha önce de yaptım. Defalarca. Sorun yiyecek değil."

"İyi, tamam, ben kış konusunda da endişelenmiyorum. Şu eski Anasazi kalıntılarından birini ya da güzel küçük bir mağara bulurum, el altında yeterince ardıç ve bodur çam da bulundurdum mu, gelecek her türlü tipiye hazır olurum. Bu yasadışı kanun uygulayıcıları araziye terk edince de geri döner, sırt çantamla uyku tulumumu alırım. Kaygılanacak hiçbir şey yok."

“Mesele kış da değil.”

Sessizlik. Kayanın üzerinde uzanmış, düşmanı izlerler. Gündüz uyuyup gece ilerlemek gerekir. Fakat açlık midelerini kemirir. Her iki matara da yine boşalmıştır. Yaraları ve bandajlar yüzünden kaskatı, giysileri paçavraya dönmüş Hayduke’nin elinde yalnızca bıçağı, tabancası, tüfeği, ipi ve cebinde birkaç kibrit kalmıştır. Smith sıska ve yorgun, kirli, aç ve evini özlemiş bir halde, orta yaşlarının başladığını hissetmeye başlamıştır.

“Yalnızlık çekeceğimi mi düşünüyorsun?” der Hayduke.

“Evet, öyle.”

“Yalnızlığa katlanamam mı sanıyorsun?”

“Çok fena olabilir George.”

Susarlar. “Haklı olabilirsin, belki. Göreceğiz.” Hayduke kılı ense-
sindeki sivrisinek ısırıklarını kaşır. “Ama ben bir deneyeceğim. Biliyor
musun, bu hayatım boyunca yapmak istediğim bir şeydi. Tek başıma
yaşamak yani, dışarıda, yabanda.” Tüfeğinin kabzasına pat pat vurur.
Özel seri Buck bıçağının sapına dokunur. “Bence iyi oluruz. Bence ga-
yet iyi oluruz Seyrek. Ve belki baharda bir ara nehir yukarı gelir, seni
ziyaret ederim. Ya da karını ziyaret ederim. Sen hapiste olacaksın, do-
ğal olarak.”

Smith yine yorgunca gülümser. “Her zaman bekleriz George, hoş
gelir sefa getirirsin. Eğer ben yoksam, Susan traktör sürerken, sen de
çocuklara bakar, ev işi yaparsın. Evimizi ayakta tutarsın.”

“Senin çiftçiliği sevmediğini sanıyordum?”

“Ben nehir rehberiyim,” der Smith. “Kayıkçıyım. Çiftlik yalnızca
sosyal güvence dedikleri şey. Çiftçi olan Susan, çiftçilikten anlar, benim
hiç elimden gelmez. Yine de birkaç günlüğüne oraya gitmek istiyorum.”

“Seni bekliyor olacaklar.”

“Sadece birkaç gün. Sonra teknelerden birini yükler, nehirden aşağı
sana bakmaya gelirim. Diyelim ki bugünden itibaren birkaç hafta sonra.
Sana karpuz getiririm, bir de gazeteleri, böylece hakkında yazılanları
okuyabilirsin.”

“Ya öbür karın ne olacak?”

“Benim üç karım var,” der Smith gururla.

“Ya onlar ne olacak?”

Smith düşünür. "Görmek istediğim Susan." Tan yerinin ağarmakta olduğu doğu yönüne bakar. "Sanırım şimdi saklanmamız gerek George, biraz uyumamız. Arkadaşlarımızı çok yakında bizi aramaya başlar."

"Kurt gibi açım, açlıktan ölüyorum."

"İkimiz de açız George. Ama şimdi saklanmamız gerek."

"Eğer o herifleri o kamp yerinden uzaklaştırmanın bir yolu olsaydı. Birkaç dakika dikkatlerini dağıtıp gizlice girip zulamızı kazıp çıkarabilseydik..."

"Hadi biraz dinlenelim, George ve bu konuyu sonra düşünelim. Hadi yağmur başlayana kadar bekleyelim."

Kayaların üzerine basarak, arkalarında iz bırakmaksızın beş yüz metre kadar geriye giderek, Fins'in karanlığına ve çok yakından bakılmadıkça görülmesine imkân olmayan, düşmüş kumtaşı katmanlarının gizlediği derin bir girintiye girip yatarlar. Söylenip homurdanarak, mideleri ağrır, kolları bacakları protein eksikliğinden güçsüz ve gevşek, boğazları susuzluktan kurumuş, uyumaya çalışırlar ve bir süre sonra yarı bilinçli bir hale geçerler; yarı uyur yarı uyanık, küçük kâbuslarla titreyerek ve inleyerek.

Platonun ta yukarılarında, dokuz yüz metre yüksekte, yıldırımlar bodur çamları kırbaçlar, ardından kanyonlarda, bulutların arasından, güneşsiz şafağın yoğun sessizliğine yuvarlanan gök gürlemeleri güm-bürder. Sığınaklarının çıkıntısının ötelere birkaç damla düşer, hızla kaybolarak kuru havaya karışan nemli noktalar oluşturur. Smith en nihayet, yanlamasına kıvrılmış, derin bir uykuya dalar. Hayduke planlar yapar, hayaller kurar, uyuyamaz. Uyuyamayacak kadar yorgundur. Uyuyamayacak kadar çok aç, öfkeli, heyecanlı ve korku doludur. Ona öyle gelir ki kendisiyle nihayet kendisini kaybedebileceği, büsbütün unutabileceği, hayatta kalmaktan başka bir amacı olmayan katıksız bir avcı haline gelebileceği, av takibinin temizliği, zorluğu ve görkemi dışında hiçbir şeyin olmayacağı yabandaki sonbahar ve Maze'deki kış arasında tek bir engel kalmıştır. O en güzel dünya, diye düşünür yahut daha doğrusu hayal eder; etin, kanın, ateşin, suyun, kayanın, ormanın, güneşin, rüzgârın, göğün, gecenin, soğuğun, şafağın, sıcaklığın, hayatın kusursuz dünyası. Kaybettiğini düşündüğü hemen her şeyin yerine geçiyor o kısa, küt ve daha sadeleştirilemez sözcükler. Yahut hiçbir zaman sahip olmadığı. Ve yalnızlık? *Yalnızlık*? Bütün korkması gereken bu mu?

Fakat yine de bir engel durmaktadır öylece: Lizard Rock'taki erzak zulasının yanı başındaki düşman kampı.

Göz kamaştırıcı apansız bir ışık kapalı gözlerine nüfuz eder. Merakla bekler. Sonra gök gürültüsünün vahşi gürlemesi, sanki gökyüzünün karnı yarılıyormuşçasına bir gümbürdeme. Top mermileri kayaları bombardıman eder. Mavi-beyaz yeni bir ışık çakımı kanyon duvarını alazlar. Artık iyice uyanan Hayduke saniyeleri sayarak gümbürtüyü bekler. Bir... iki...

KRAKK! KA-BOOOM!

Bu yakına düştü. İki saniye. Yaklaşık altı yüz metre uzağa. Yeknesak bir yağmur iner, üstlerini örten kaya çıkıntısından boncuk bir perde gibi parıldayarak akar. Konuşmak amacıyla dönüp Smith'e bakar ama kendini tutar.

İhtiyar Seyrek Görülen yan yatmış, gök gürültüsüne rağmen (onun için tanıdık ve hatta rahatlatıcı bir sestir), kolunu başına yastık yapmış, yalın yüzünde bir gülümseme, derin uykudadır. Orospu çocuğu gülümser. Değişiklik babından güzel bir rüya. O anda öyle savunmasız, öyle çaresiz ve mutlu, öyle neredeyse insan gibi görünür ki... Hayduke düşünür: Ne diye uyandırmalı onu? Nasılsa ayrılacağız. Ayrıca Hayduke vedalaşmalardan nefret eder.

Botlarını çıkarır, ayaklarındaki hassas noktaları sıvazlayarak kirli ve yıpranmış çoraplarını tersyüz eder. Değişimlik çorabı yoktur, pudra yoktur, ılık banyo yoktur, bu ayakların şu zulamızı açana kadar birkaç saat daha dayanması şarttır. Çoraplarını ve botlarını giyer. Yine şimşekler çakar, gök gürültüsü uçurumlardan çağlayarak iner. Hayduke bunun etkisini geçici bir süre uyarıcı bulur. Canlandırıcı. Yağmur iyiden iyiye hızlanmıştır, çağlayan gibi iner, görüş mesafesi otuz metrenin altındadır. Güzel, mükemmel, tam olarak olmasını umdukları şeydir bu.

Hayduke silah kemerini takar, .357'sini kılıfına koyar, tüfeğini omzuna asar, ipini çaprazlama omzundan geçirir, kalan bir iki boş matarayı alır ve tüyer. Dışarıda, o kendini zorlayarak yokuş yukarı koşar adım yürümeye zorlarken, yağmur başını ve omuzlarını döver, şapkasının tereğinden burnun ucuna dökülür. Yoğun gri ışıktaki, anbean kör edici yıldırım kılıçlarıyla alazlanan Fins, eski kalay gibi, sisin içinde yükselen üzerinden sular akan yüz yirmi metrelik devasa ıslak gümüş duvarlar gibi parlar.

Birkaç dakika içinde boğazdan çıkar ve bir yağmur perdesinin ardından yükselen tekinsiz biçimli taşları, loşluğun ötesinde kaybolmuş plato duvarlarıyla eskisinden çok daha küçük görünen dünyaya bakmak için durur, Lizard Rock'ın kendisi gözden yitmiştir. Ama Hayduke yolu bilir. Şapkasını iyice aşağı çekerek fırtınanın içinde koşar.

Smith uyanıp arkadaşını bulamayınca şaşırır. Şaşırır ama biraz incinir. Hiç olmazsa bir hoşçakal (Tanrı'ya emanet ol) yahut elveda (işlerin rast gitsin) ya da en azından görüşmek üzere (şimdilik) dostum, demek isterdi; bir daha buluşuncaya kadar. Nehir boyunda belki. Ya da belki hareketin muhteşem finali, o Glen Kanyonu Ulusal Lağım Lagünü Barajı'nın, elbette, yıkılması, ortadan kaldırılması, yok edilmesi için Arizona'da. O mesele konusunda bir türlü hepimiz mutabık kalamadık.

Smith yavaş yavaş uyanır, acele etmez. Hayduke de gittiğine göre, aceleye hiç gerek yoktur. Yağmur, çıkıntının ötesine sürekli bir tekdüzelikle iner, yağmur suları mağaranın içine süzülür, omzunun altına sızar. Sonunda onu uyandıran su olmuştu, yağmur ya da şimşek değil. Daha kuru zemine doğru sürünürken Hayduke'nin son eşyalarıyla birlikte orada olmadığını fark etmişti ve şaşkınlık duymaksızın ama bir tür yoksunluk duygusuyla, onun, Smith'in, kendi bakış açısından, geriye kalan son kişi olduğunu fark etmişti.

Elbette o da Hayduke gibi yağmurdan elden geldiğince yararlana-cak. Şimdi Arama Kurtarmacıların etrafından dolanıp tüyebilir, Golden Stairs'teki cip yolundan yukarı, Flint Trail'e tırmanabilir ve Land's End, Flint Cove, Flint Flat, Flint Spring'e kadar gidebilir ki orası yiyecek zulaladıkları bir başka yer olan Frenchy's Spring'den, ormanlık alandan geçen, düz zeminde on beş kilometrelik kolay bir yürüyüş mesafesinde. Şimdi tek ihtiyacı yiyecek. Biraz dana eti, domuz pastırması, fasulye, biraz bisküvi ve peynirin ardından Green River'a kadar olan 95 kilometrelik yürüyüşe hazır olur.

Smith kendi kendine mırıldanarak kayadaki oyuktan dışarı sürünür ve yüzünü yağmura doğru kaldırır. Tatlı, serin yağmur. Çok teşekkürler sana, yukarıdaki. Çıkıntının bir noktasından aşağı akan suyun altına avuçlarını birleştirip kâse gibi tutar ve içer. Güzel, vay canına, çok güzel ama iştahını da açabilir. Kendine gelmiş ama aç, matarasını doldurur ve

yükselen kaya duvarlarının arasındaki aşınmış kayalardan yukarı yollanır, tıpkı Hayduke'nin yaptığı gibi. Fakat çıkışta, Hayduke'nin doğru Lizard Rock'a yöneldiği yerde, Smith sola döner, en yakın kanyonun başını çevreleyen kaya katmanının sınırlarını izleyerek batıya ve güneye gider. Günün hangi saati olduğunu, güneş ortalarda görünmediğinden, yalnızca kestirebilir; fakat öğleden sonra olduğunu hisseder; sinirleri ve kasları ona dört saat uyuduğunu söyler.

Şiddetli yağmur sürer. Görüş mesafesi iki yüz metre kadardır. Smith kırmızı kayalar, kırmızı kumun üzerinden, güzelce saçınmış, en yakın komşusundan en az üç metrelik rakipsiz kaya ya da kumla ayrılmış uçurum gülleri, ardıçlar, yukalar, adaçayları, karaçalı ve tavşan çalılarının arasından geniş ve hızlı adımlarla ilerler. Burada insanın saklanması mümkün değildir ama solunda çıkıntılar, kanallar, duvarlar ve kayalık derinlikler vardır. İzlerini gizlemeye de çalışmaz, kumun üzerinde en kestirme yol nasıl uzanıyorsa, öyle ilerler Smith. Çok geçmeden yine çıplak, sert kayanın üzerinde, Stairs yolunda ve geçitten geçerek Flint Trail'de olacağını bilir.

Uzun adımlı temposu çok geçmeden onu cip yoluna çıkarır, yolu geçer ve plato duvarı ile bir başka kutu kanyonun başı arasına sıkışınca dek ona paralel devam eder. Burada başka seçenek yoktur, Smith ıslak kum ve kilin üzerinde koca ayaklarıyla bariz izler bırakarak yürür yolda. Elden başka türlü gelmez. Yol olası tek rotayı izler, yirmi bin yıl önce geyiklerin ve Kadana koyunlarının öncülük ettiği, kavisli teras boyunca daha geniş alana varır, içi rahatlayarak yoldan ayrılır ve bir sonraki devriye gelmeden evvel yağmurun ayak izlerini sileceğini umar.

Eğer silmezse de, diye düşünür, silmez. Smith, arazinin eşyükselti eğrilerini geçerek ilerler ve daha yüksek arazilere, sırttaki Golden Stairs denilen gediğe, basamaklı bölgelerden tırmanmakta olduğu yukarıdaki platoya giden tek yola doğru döner.

Burası arazinin yarısının kalan yarısına dik yükseldiği, insan yayan-ken bile sırf çoğu yerinin dikey duvarlardan ibaret olması nedeniyle erişilmez kaldığı, çılgın bir bölgedir. Seyrek Görülen Smith'in ülkesi ve kendisini rahat, güvende ve evinde hissettiği tek yerdir.

Gerçek bir yerli vatansever olarak, Smith yalnızca tanıdığı topraklara bağlılık yemini eder, Birleşik Devletler diye bilinen yerinden edilmiş

Britanya adası halkları ve Avrupalılarla yerinden edilmiş Afrikalıların şiştikçe şişen emlak piyasasına, endüstrisine ve nüfus kalabalığına değil; onun bağıllığı Colorado Platosu'nun sınırlarında silikleşmeye başlar.

Aşağıdan geçen far ışıkları görür, yağmurun içinde, askeri bir konvoy gibi kayaların üzerinden yavaş yavaş ilerleyen, çamurlu bir dere yatağından güçlükle geçen, kaya basamaklarının bir sonraki bükümünün ardından yiten bir-iki-üç araç. Düşen kayaların gümbürtüsünü işitir. O makinelerden bir kısmı buradan sağ çıkamayacak, diye düşünür, altına sığındığı ardıcın ardından çıkarak ve yola devam ederek. Tanrı da kayalar yuvarlar. Daha sık yapmalı bunu.

Yolu bulur ve sık dönemeçlerle yüz yirmi metre kadar tırmanarak bir sonraki basamağa varır. Burada yol kuzeydoğuya doğru, basamağın sınırlarını izleyerek, duvardaki bir başka gediğe ulaşınca kadar devam eder. Doksan metre yükselmek ve bir buçuk kilometre kadar ilerlemek Smith'i geçide getirir. Aşağıda Elaterite Havzası olarak bilinen bir akaçlama vardır, Flint Trail'e olan yolun yarısına gelmiştir bile. Ötede, yağmurda belli belirsiz, Bagpipe Tanuktepesi görünür; yukarılarda Orange Kayalıkları, üç yüz metre yüksekte ve hâlâ sekiz kilometre ötede olan yüksek platonun kıyısı vardır. Güneş bulutların içindeki bir delikten parlar.

Smith bir süre dinlenir. Uyumlar. Silah sesleri duyar, uzaktan, çok uzaktan, bilincinin sınırlarına zar zor ulaşan sesler. Geriye, Lizard Rock'a, Maze'e doğru bakar. Belki de o sesleri rüyasında duymuştu.

Yağmur durur. Yine silah sesleri gelir, bir yaylım ateşi. Kendi kendine, sesler duymaya başladın der. O oğlan bu kadar aptal olamaz. George bile, o bile onlarla silahlı çatışmaya girecek kadar aptal olamaz, orada şu anda her kim varsa artık, eyalet polisi muhtemelen, Wayne, Emery, Grand ve San Juan bölgelerinin tamamının lanet olası şerif büroları ve elbette piskopos ve fasulye yetiştiricileriyle ikinci el araba satıcılarından oluşan ekibinden geriye kalanlar; George Maze'in derinliklerine varmış, şimdi bir geyiği yüzüyor olmalıdır, duyduklarım onun bu atışları. Gerçi doğruyu söylemek gerekirse, orta ölçekli bir savaşın sesleri gibi.

Geri dönmek için çok geç. Hayduke bir başına kalmak istedi. Şimdi bir başına. Maze'e doğru iki helikopter tangırtıyla geçer. Smith kalkıp

öglen sonrasının ileri saatlerine girer. Fırtına bulutları açılmakta, doğuya doğru sürüklenmektedir. Flint Trail'e olan son birkaç adımı zorlanarak yürür.

Aç, ıpslak, yorgun, ayakları su toplamış, üşümüş Seyrek, kıyıdaki Park Hizmetleri'nin seyir noktasında birikmiş turistlerin yanından paytak paytak yürüyerek geçer. Maze Seyir Yeri. Aralarında bir dürbünü alıp vermekte olan yaşlıca dört kadın Smith'e korku ve şüpheyile bakar ve sonra uzaklarda, Maze'de olup biten ilgi çekici bir şeyi izlemeye geri dönerler. Kilometrelerce derinlik ve genişlikteki on halkalı bir sirki izlerler. Aşağıda hava araçları çemberler çizer. Kızıl ateş, duman ve buharın sisi kıvrılarak kanyonların üzerinde yüzer, göksel ışıldaklar bir şurayı bir burayı aydınlatırken, üç yüz metre yüksekliğinde bir uçurumdan aşağı gümbürdeyerek bronz renkli bir sıvı çamur çağlayanı dökülür.

Smith turistleri görmezden gelir, bütün derdi bir an önce bu kamusal alanı geçip çamlık ormana girmektir. On beş kilometre daha gitti mi Frenchy's Spring'e ulaşacak, yiyeceğe kavuşacaktır. Tuttuğu kestirme yol onu hanımların park edilmiş arabasına ve üzerine kocaman bir Coleman buz kutusu bıraktıkları bir piknik masasına götürür. Buz kutusunun içinde ne vardır acaba – takma diş yapıştırıcısı? Hemoroid merhemi? Belki de yiyecek.

Smith'in dizlerinin bağı çözülmek üzeredir. Et kokusu alır. Masanın yanında ikircikli durur, kutuya açar, elinde değildir, en üstteki pakete uzanır, kendini yoklar. Geriye bakar. Kadınlardan ikisi, afallamış, ağızları bir karış açık ona bakmaktadır, gözlüklerinden bir an için yansıyan güneş ışığı Smith'in gözünü alır. Cebini yoklar. Cebinde kirli bir para bulur – pek yetecek gibi değildir. Ama bütün parası odur. Çeyrekliği masaya bırakır ve beyaz kasap kâğıdına sarılmış ve kâğıda kan bulaştırmış en üstteki iki serin paketi alır.

Kadınlardan biri bağırır, "Çabuk onu yerine bırak, seni pis hırsız!"

"Kusura bakmayın hanımlar," diye geveler Smith. Paketleri göğsüne bastırır ve ormana koşar, yolda paketin birini düşürür, devam eder; çamurun, çam iğnelerinin ve su birikintilerinin üzerinden koşarak bir kaya bloğunun yanındaki güneşli bir yere gelir. Dinler. Peşinden gelen yoktur.

Yüce Tanrım, ne kadar yorgunum. Yere çöker, paketi açar. Bir kiloya yakın protein yüklü çiğ hamburger köftesi. Köftelere aç bir köpek gibi dalar, çiğ çiğ yer. Hepsini. Yalayıp yutarken yoldan aşağı hızla giden bir araba işidir. Bir sincabın cıvıltısı, bodur çamların arasındaki mavi alakarga korosunun sesi dışında hiç ses yoktur. Yaz akşamı güneşi. Huzur. Yorgunluk.

Karnı doyunca Smith güneşin ısıttığı ılık kayaya yaslanır ve yorgun gözlerini kapatır. Bir akşam kuşları korusu, fırtınanın bitişini kutlar; mavi kuş, bodur alakarga, ardıc kuşu, alaycı kuş ve taklitçi kuşlar ağaçların arasında, yüksek arazinin havasında, deniz seviyesinden iki bin metre yukarıda, ötüşür. Güneş bulut takımadalarının, gökyüzünün parçalı silsilesinin ardında kaybolur.

Smith uyuyakalır. Rüyaları tuhaftır, sıkıntılıdır –rüyalar, gerçekliğin o süfli ve aldatıcı taklitleri. Zavallı Smith uyur...

Yahut uyuduğunu sanır. Orospu çocuğunun biri ayağını tekmelemektedir.

“Uyanın bayım.”

Küt küt küt.

“Uyanın!”

Smith bir gözünü açar. Orman yeşili pantolon ve cilalı ayakkabılar. Öbür gözünü de açar. Temiz pak, pembe yanaklı, Smokey Bear şapkalı genç bir adam öfkeyle kendisine bakar, bir elinde yolunmuş bir pilice benzeyen bir şey tutmaktadır. Yanında tabanca ve göz yaşartıcı gazla silahlanmış bir başka genç adam, elindeki copla bir ağaca vurarak temkinle Smith’i gözler. Her ikisinin üzerinde de Ulusal Park Hizmetleri korucusu üniforması ve rozeti vardır.

“Kalkın.”

Smith homurdanır ve yarı doğrulup, kayaya dayanarak oturur. Berbat hissetmektedir ve felaketin geldiğini idrak etmeye başlamasının da faydası olmaz. Gözlerini ovuşturur, küçük parmaklarıyla kulaklarını temizler ve tekrar bakar. Şüphe yoktur, yolunmuş bir piliçtir. Onu elinde sallandıran genç adam tanıdık gelir.

“Kalkın!”

Smith el yordamıyla eski, ezilmiş, yamulmuş şapkasını bulur ve başına bastırır. Fakat arkasından sinirlenmeye başlar. Kalkmaz. “Siz gençler, gidin buradan,” der. “Uyumaya çalışıyorum.”

“Hakkınızda şikâyet var bayım.”

“Ne şikâyeti?”

“Hanımlar hamburger köfteleriyle piliçlerini çaldığınızı söylüyor.”

“Ne piliçi?”

“Bu piliç.”

Smith başını biraz çevirir ve yolunmuş piliçi inceler. “Daha önce hiç görmedim.”

“Onu yolunuzun üstünde bulduk. Kaçarken düşürmüşsünüz.”

Gözlerini piliçten kaldıran Smith, korucunun isim etiketini okur: Edwin P. Abbot Jr. Ve hatırlar. “Söyle bakalım,” der, “sen daha birkaç ay önce aşağıda, Arizona’da, Navajo Ulusal Parkı’nda değil miydin?”

“Buraya gönderildim. Hanımlar ayrıca bir kilo hamburger köftesi çaldığını söylüyor.”

“Doğru.”

“Yani kabul ediyorsunuz.”

“Evet.”

“İnkâr etmiyorsunuz?”

“Yok.”

“İki korucu birbirine bakar, başlarıyla işaretleşir ve vakur, ciddi gözlerini yeniden Smith’e çevirirler. Korucu Abbot, “Yani itiraf ediyorsunuz?” der.

“Açlıktan ölüyordum,” diye açıklar Smith, “ayrıca sanırım hanımlara biraz para da bıraktım. Bırakmak istedim yani. Şimdi siz gençlerin yapacak daha önemli işleri vardır ve ben zamanınızı almak istemiyorum; gidin ve bırakın biraz uyuyayım.”

“Tutuklusunuz bayım. Bizimle geliyorsunuz.”

“Sebep?”

“Hırsızlık ve belirlenmiş bölgenin dışında kamp yapmak.”

“Burası *benim* memleketim.”

“Burası bir ulusal park.”

“Ben burada yaşıyorum yani, Utahlıyım.”

“Bunu sulh hâkimine açıklarsınız.”

Smith gözlerini kapatarak döner. “Tamam ama bırakın birazcık daha uyuyayım. Çok yorgunum çocuklar. Azıcık daha...” demesine kalmadan uyuyakalır.

“Kalkın.”

“Cehennem ol,” diye mırıldanır uyku sersemi.

“Kalkın!”

“Zzzzzzzzzzz...” Smith kayanın sıcak ve dost köşesine yaslanarak uyur.

Korucular ilkin uyuyan Smith’e, sonra birbirlerine bakarlar.

“Neden piçe göz yaşartıcı gazı sıkıyoruz?” der ikinci korucu. “Bu onu uyandırır.”

“Hayır, dur bir dakika.” Korucu Abbot bir çift yeni, tek kullanımlık plastik kelepçe çıkarır kemerinden. “İlkin kelepçeleylim. Gaza gerek kalmaz.” Çabucak, ustaca –Park Hizmetleri’nin Büyük Kanyon, South Rim’deki Horace P. Albright Korucu Eğitimi Akademisi’nde bir bu konuda gayet iyi eğitim görmüştür– kelepçeyi Smith’in kollarına geçirir ve çekip sıkılaştırır. Smith uykusunda homurdanarak hafifçe kıpırdanır ama direnmez. Uyanmaz bile. Umursamaz bile.

Korucu Abbot ve yardımcısı tutuklularını ayaklarının üstüne kaldırır ve onu, gevşek ayaklarını çerçöpün üzerinde sürükleyerek, ağaçların arasından geri, devriye arabalarına götürürler. Şimdi onu nereye koymalı? Pikabın tek koltuğunda aralarına oturturlar. Rüyasında gülümseyen Smith, hafifçe horlayarak sağındaki adama doğru yaslanır.

“Ağırmış piç,” der yardımcı korucu.

“Kaygılanma.”

“Pilici ne yapacağız?”

“Ormanda bıraktım.”

“Ona ihtiyacımız olmayacak mı? Ya kanıt?”

Korucu Abbot arkadaşına sırtır. “Pilici unut. Asıl piliç burada. Bu adamın kim olduğunu tahmin edemiyor musun?”

Öteki, Smith’in ağırlığının altında rahatsızca kıpırdanarak, bir an sonra, “Şey, ben de bunu düşünüyordum. Olabilir dedim. O yüzden ilkin göz yaşartıcı gazı sıkmak geçti aklımdan. Kızıl Rudolf mu demek istiyorsun?”

“Kızıl Rudolf’u yakaladık.”

Korucu Abbott motoru çalıştırır, mikrofonu alır ve telsizle şefine yakalamayı bildirir.

“Tebrikler, Abbott,” diye yanıtlar korucu şefi, yoğun parazitin arasından, “ama Kızıl Rudolf’u yakalamadınız. Kızıl Rudolf’u bir saat önce vurdular. Başka birini yakaladınız. Yine de getirin. Ve zaman-ış raporunuzu da unutmayın.”

“Evet efendim.”

“Tüüüüh,” der yardımcı.

Tam dönüp gitmek üzereyken bir turist aracı yanlarına çeker. İçindeki çift kaygılı görünmektedir. “Baksanıza korucu bey,” diye seslenir kadın.

“Evet hanımefendi?” der Abbot.

“Lütfen bize söyleyebilir misiniz” –kadın hafiften utanarak gülümser– “en yakın umumi tuvalet nerede?”

“Evet hanımefendi. Umumi Tuvaletler Maze Seyir Yeri’nin yanında ve ayrıca Land’s End Seyir Yeri’ndedir. Mutlaka görürsünüz.”

“Çok teşekkürler.”

“Bir şey değil.”

Ziyaretçiler arabalarını dikkatle sürüp (ıslak zemin koşulları) gider. Korucu Abbott gaza basar ve arabanın arkasını yolda kaydırıp tekerlekleri bağırarak bir U dönüşü yapar. Yol kıyısındaki çamların üzerine çamur topakları sıçrar.

“Ben bu işi seviyorum,” der hızla bölge genel merkezine doğru giderken.

“Evet, ben de,” der yardımcı korucu.

“İnsanlara yardımcı olma fırsatı buluyor insan sık sık.”

Yirmi beş bin kilometre kare vahşi arazi ve işeyecek bir çanak yok, diye rüyasında düşünür Seyrek. Umumi Tuvaletler! George Hayduke dostum, sana şimdi ihtiyacımız var. Kızıl Rudolf öldü.

30. Maze’in Ucu: Kovalamaca Son Bulur

Doğrusu, her şey sizin bakış açınıza bağlıdır, diye düşünür Hayduke yağmur altında Lizard Rock’ın gözlem altında olmayan son kısmına

doğru yürürken. Eğer şahinin bakış açısından bakarsanız yağmur baş belasıdır. Ne doğru düzgün görüş mesafesi vardır, ne öğlen yemeği. Ama benim bakış açımdan, gerillanın bakış açısından–

Çıplak kayanın üzerindeki artık silt yüklü kırmızımsı kahverengi, içilemeyecek kadar yoğun, üzerinde yürünemeyecek kadar sıvı, köpüklü, süngerimsi bir suyla dolu dere yataklarının yan kollarnın, derinliği genişliğinden fazla küçük kanyonların etrafını dolaşarak, yalnızca bir buçuk kilometre daha yürümesi gerekiyordu.

Çamurlu, ıslak bir çalının (uçurum gülü) arkasında durdu, bıraktı bir çift cip farları sağanağın altında yanarak geçip gitsin. Nefesini ve gücünü toplamış olarak, hareket ettiği için nefesi daha da açılmış bir şekilde çamurlu cip yolunu koşarak geçti ve helikopter kampının uzak çevresinden koşarak yiyecek zulasına yaklaştı. Çadır, araçlar ve helikopter yağmurun içinde görünür hale gelince, dizlerinin ve dirseklerinin üzerine çöktü ve bir elli metre kadar daha süründükten sonra durdu.

Lizard Rock'ın sarplıklarından düşmüş bir moloz yığınının arkasından yağmura bakarken kampı tarar. Pançolu iki silahlı adam, bir kahve demliğini yağmurdan koruyarak bir ocağın yanında durmaktadır. Bir başkası, başını askeri yeşil çadırdan çıkarır. Büyük gri helikopter –Kamu Güvenliği Dairesi, Utah Eyaleti– yağmurda işe yaramaz kızaklarının üstünde durmaktadır. Kamu Güvenliği Dairesi, kulağa fazlaca –eee, askeri– gelen Eyalet Polisi'nin yeni ve tatlı ismi.

“Kahve hazır mı?”

“Neredeyse.”

“Peki, hazır olduğunda içeri getir.”

Baş çadırın içine geri çekilir. Hayduke sağa bakar; av tüfekli iki adam KGD'nin dörtçeker kamyonetlerinden birinde sigara içmektedir. Diğer araçlar boştur. Lizard Rock'ın talusu boyunca, yiyecekleri zulaladıkları yeri, belli bir moloz yığınınını arayarak bakar – şu kırık ardıcın yakınına, değil mi? Yemek ve su. İlk yardım çantası. Temiz çoraplar. Ve cephane, iki dolu kutu; işi şansa bırakmayıp şahsen paketlemişti.

Ne yapmalı, ne yapmalı; hep aynı eski soru. Bu kadar yakın ve değerli zulası erişemeyeceği bir mesafededir, kamp yerinden ve çadırlardan sadece yüz metre kadar uzakta. Ne yapmalı? Burada dikkat

dağıtacak bir şeye ihtiyacımız var. Yağmur, şapkasının tereğinden bir çağlayan gibi dökülerek yağar sabırlı başına. Elbette, bekleyebilir, onlar bir şey yapsın, uzaklaşsın, kendisini rahat bıraksınlar diye bekleyebilir. Fakat yağmur yavaşlayana kadar o helikopterle yola çıkamayacakları besbellidir. Ya da helikopteri korumasız olarak geride bırakmayacakları. Bu şekilde çok fazla helikopter kaybedilmiştir. Geri dönebilir, başka bir tarafa gidip birkaç el ateş ederek dikkatlerini çekebilir, dönüp buraya gelebilir ve kamp yerinin ve orada kim kalmışsa artık, onların etrafını dolaşabilir.

Islak kumun üzerinde, kampın görüş alanından çıkana dek karnının üzerinde sürünerek geri çekilir, sonra yarın altında birikmiş moloz yığınının tırmanır ve üstünde bir kaya çıkıntısı bulunan bir kovuğa sığınır. Orada tozların, kemiklerin, kurt dışkılarının arasında oturur ve ne yapacağını düşünür. Smith'i de gelmeye ikna etmeliydi. Nasıl? Sırt çantasını yanında tutmalıydı, ait olduğu yerde. Onu asla atmamalıydı. Ama mecbur kalmıştı. Ama yapmamış olmalıydı. Ama yapmaya mecburdu. O zaman yapılacak en doğru şeymiş gibi görünmüştü. Ama geri dönme şansları hiç olmamıştı. Kendini ikna etmeyi başaramaz. Ne bu konuda ne de başka herhangi bir konuda. Açlık içi boş kolları ve bacaklarında, karnının boşluğunda yankılanır, başka her şeyin gerçek dışı, varsayımsal, görece önemsiz görünmesine sebep olur. Akademik görünmesine.

Yemek yemesi gerek. Parmak eklemine kemirir çekinerek. Tanrım, der, insan kendi parmaklarını yiyerek azıcık beslenebilir, sadece parmaklarını azar azar yiyerek. Mecbur kalırsa, insan tek elle idare edebilir. Herhalde. Yardımla. Ama burada değil tabii. Burada değil. Maze'e bakar ve yağmurun gümüş perdesinin ardında şaşırtıcı bir kaya cengeli görür: Hepsi de kurtçuklar gibi kıvrılıp bükülen, hepsi sarp duvarlı ve görünüşte dipsiz kanyonlarla, yan kanyonlarla, yan kanyonlarla kesilip oyulmuş kubbeler, fil sırtları, çukurlar ve havzalar. Ne karmaşa, diye düşünür. İnsan burada kaybolabilir.

Açlık çekiyor olsa ve bir planı bulunmasa bile o an için güvende olan Hayduke, tüfeğini omzundan çıkarır, ip kelebini omzundan indirir ve birkaç dakika dinlenmek için uzanır, yeniden. Derhal uyuyup rüyalara dalar. Rüyaları canlı, tuhaf ve rahatsız edicidir, onu uyandırır.

Tanrım, zayıf düşünüyorum, diye düşünüyor. Uyanık kalamıyorum. Tekrar uykuya dalar.

Yüksek hızla çalışan motorlarının sesiyle uyanır. Yağmur sakinleşmiştir. Belki de onu uyandıran bu olmuştur. Hareketi izleyen sessizlik. Hayduke, uyku sersemi ve kararsız, tüfeği alır ve tökezleyerek kalkar. Polis kampını Lizard Rock'ın duvarı yüzünden göremez. Gevşek molozlardan aşağı iner, bir keresinde düşmesine ramak kalır, kampı rahatça görebileceği bir noktaya ulaşır. Onları şimdi görebilir, adamları, çadırları, yanan ateşi, araçları ve helikopterin döner pervanelerini. Helikopteri ısıtıyorlar. Makinenin açık yan kapısında iki adam oturmuş, sigara içerek silahlarını kontrol etmektedir. Yay avcıları veya savaşçı askerler gibi kahverengi-yeşil kamuflaj giysileri içindeler. Birinin boynundan kayışla sarkan bir dürbün vardır. Her ikisi de kask takmıştır ve elbiselerinin sert çıkıntılarına bakılırsa kurşun geçirmez yelekler de giymişlerdir.

Hayduke, tüfeğinin dürbününün çapraz kıllarını önce adamlardan birine sonra diğerine çevirir. Yüzlerinde: Birinin tıraşa ihtiyacı vardır, gözleri biraz kızarmış ve yorgun görünür; diğeri ise gür bıyıklı, nemli burunlu, ince dudaklı, kalın kaşlı ve keskin, huzursuz, avcı gözleri var. Her an, o 5'e 50 gözü bu tarafa çevirebilir orospu çocuğu. Ve o yaptığı anda, belasını bulur, tam boynundan.

Hayduke çapraz kılları birazcık aşağı indirip göğüsteki isim etiketini okumaya çalışır. Bugünlerde hepsi isim etiketi takıyor. Ve herkesin bir numarası var. Adamın adı Jim Crumbo ve elindeki –Hayduke dürbünü iyice netleştirir– bir Browning 3-inç magnum 12 çap, yarı otomatik av tüfeğini (piç!) mengene gibi tutmaktadır. Numarası muhtemelen bileğindeki kimlik bileziğinde ve fermuarlı, deriyle sağlamlaştırılmış sol göğüs cebinde yazılıdır. Lanet bir polis gibi görünür.

Of, 'Nam sil baştan başlıyor. Burada esrar, Westermoreland, orospular ve Konfederasyon bayrağı eksik sadece. Ben de cengeldeki son Viet Kong. Yoksa ilki miyim? Sessizlik ve taş cengelinde. Çıkıp gidin, sizi domuzlar, ne bekliyorsunuz? Hayduke, sabırsız, teleskobik gözünü, anarşist dikizciyi vuracak bir şey arayarak, yiyecek bir şey arayarak kamp yerinde dolaştırır.

Yağmur daha da azalmıştır. Görüş mesafesi sekiz kilometreyi bulur. Kokpitte pilot belirir. Crumbo ve arkadaşı helikopterin içine atlar, kapıları kapatır ve makine, kükreyerek gri-yeşil çisentili havaya yükselir. Hayduke kayaların arasında iyice gizlenerek çömelir, teleskopla helikopterin pilotunu izler. Pleksiglasın ardında solgun bir yüz. Metalik, kasklı, ağzında mikrofon, sıkıca yansıtma engelleyici polaroid gözlükler takmış. O aletin içinde yarı insan gibi görünüyor. Dost değil.

Helikopter Fins'in güneyine doğru sise karışır ve şimdilik gözden yiter. Hayduke bütün dikkatini kampa verir.

İki adam dörtçeker bir pikabın içinde, Candlestick Spire ve Standing Rock yönüne doğru çamurlu yolda uzaklaşır. Hepsi gitmiş midir? Sahneyi dikkatle inceler. İki araç, çadırlar ve dumanı tüten ocak durmaktadır. Ortalıkta insan yoktur. Ötekiler yayan devriyeye çıkmışlardır, belki.

Açlığın ihtirası kulaklarında uğuldamasına rağmen bekler. (Aman Tanrım! O fıstık ezmesi! O kurutulmuş etler! O fasulyeler!) Yarım saat daha bekler yahut ona öyle gelir. Ortada kimse görünmez. Artık daha fazla bekleyemez.

Tüfeği yanında, Hayduke moloz yokuşundan aşağı, yiyecek zulasına doğru iner. Mümkün olan yerlerde kaya bloklarının ardına, ardıçların altına gizlenir ama fazla gizlenme olanağı yoktur.

Hedefine birkaç metre kala, kamptan yüz metre kadar uzakta, tam zulaya –Lanet olsun!– bir köpek manyak gibi havlayarak yakındaki çadırın kapı kanatlarının arasından dışarı fırlar. Büyümekte olan siyah ve ten renkli, bir Airedale terrier yavrusuna benzer. Hayduke'yi derhal gören köpek ona doğru koşar, yarı yolda durur, kararsız, havlayıp ve kuyruğunu sallayarak görevini yerine getirir. Çadırdan ellerinde kahve fincanlarıyla iki adam çıkar etrafı kolaçan ederken, Hayduke küfrederek – Tanrı'nın cezası köpek! Onu görürler. Açıkta yakalanan Hayduke, refleks olarak hemen ateş açar ve en yakın kamyonetin penceresini indirir. Adamlar çadırın beyhude korumasına geri dalarlar. Silahlarının olduğu yere. Ve telsizin.

Hayduke geri çekilir. Yavru köpek onu yüz metre kadar daha takip eder, durur, havlar ve aptal kuyruğunu sallar.

Hayduke, görebildiği yahut aklına gelen ilk ve tek barınak olan Maze'in kıyısına doğru koşar. Daha önce hiç orada bulunmamıştır. Umurunda değildir. Lanet olası evcil köpekler. Hepsini kurtlara yem etmek gerekirdi, diye düşünür koşarken. Çırılçıplak çevre kayadan kaçınarak, Maze'in içlerine doğru bir işaret parmağı gibi uzanan bir kaya yarımadasının üzerindeki ardıçların arasından koşar. Parmak uzundur, beş kilometre uzunluğundadır ve bitki örtüsü seyrek. Kayanın ucuna kadar olan yolun yarısına gelmişken o sesi yeniden duyar; bir helikopterin havayı parçalayan pervanelerinin sesini. Geri bakar, henüz göremez; kaburgaları acıyla zorlanmasına; boğazı daha fazla hava, daha fazla alan, daha fazla enerji, daha fazla sevgi, bu olanlar dışında herhangi bir şeyin daha fazlası yanarak koşmaya devam eder.

Ama durum bu, diye düşünür şaşkınlıkla, ısıldayan kayaların üzerinde son sürat koşarken, bulutların arasındaki bir boşluktan inen başıboş bir günüşiği huzmesi bizzat Tanrı'nın ısıldağıymış gibi (*İşte orada!*) düz kayalık boyunca, son ağaçların ötesine, sahnenin soluna, aşağıdaki uçurum dehlizlerine, çölün açık hava tiyatrosuna doğru onu izler. Hayduke en nihayet gösterinin tek yıldızı, başrol oyuncusu, yalnız ve açıktadır.

Çıplak kayanın üzerinde, buruna, yarımadanın ucuna doğru koşar. Her iki yanda, otuz metre ötede, derinliği yüz metre, yüz elli metre, duvarları Bonnie'nin Vampir State Binaları dediği şeyin yüzeyi kadar düzgün, düz ve sarp, derin kanyonlar vardır.

Umut yok mu? O zaman kaygılanacak bir şey de yok, bunu hatırlar, bir maraton koşucusu gibi nefes nefese son adımlarını atarken. Hepsi bu, bunu becerdim, şimdi beni bir köpek gibi vuracaklar, buradan çıkış yok, hiçbir şekilde yok, artık ipim bile yok *-ipi unuttum!-*, durumum kesinlikle umutsuz, artık kaygılanmak için hiçbir kodumunun sebebi yok ve üstelik tüfekte altı, tabanca için yirmi beş kurşunum var.

Silah sesleri arkasından yüksek desibelli bir ısı dalgası gibi patlar, helikopter geri döner, bir düzine adam yayan ve bir düzinesi de telsizle donatılmış devriye araçlarında durup geri dönerek, hepsi birlikte, bi-tap, aç, yalnız, kimsesiz, tuzağa düşmüş ve köşeye sıkışmış bir psikopati kuşatırken Hayduke'nin aklından bunlar geçer.

İkinci. Helikopterin yerini tespit ettiğini anlayan Hayduke hazırlıksız bir şekilde kayalığın ucuna varır ve dengesini sağlamak için kollarını sallayarak kıyıda dururken, güneş parçalı fırtına bulutları kümesinin içinden daha bir parlar, helikopterin ışıldağının daha olağan ışıkları kanyon topraklarında dolaşır.

Uçurumdan aşağı bakar ve yüz elli düşey metre aşağıda kırmızı köpüklü yarı sıvı bir çamur kütesinin bir taşkın halinde kanyon tabanında hızla aktığını, duvardan duvara bir sel bükümünün büyük bir hızla döndüğünü, kükreyerek herhalde kırk kilometre kadar ötedeki (mesafe hakkında hiçbir fikri yoktur) gizli Green Nehri'ne doğru aktığını görür. Yuvarlanan kaya blokları akıntının dibinde çarpışıp çatırdamakta, kütükler yüzerek geçmekte, kökünden sökülmüş ağaçlar dalgaların üzerinde yalpalamaktadır – bir lav nehrine atlasa bundan çok daha kötü olmaz.

Helikopter geniş bir çember çizerek yaklaşır. Hayduke çevre kayadaki bir yarığın içine kayar; vücudunun zar zor sığabildiği pürüzlü, dalgalı yarık öyle derin ve öyle eğri büğrüdür ki dibini göremez.

Bir tarafında bir uçurum gülü, öte tarafında bir ardıc fidanı vardır. Ayaklarını destekleyecek hiçbir şey yoktur; sırtını yarığın bir duvarına, dizlerini ötekine dayayarak durur içinde, baca usulü. Yarımadanın kütlesi ve ayrık blok arasında sıkışmış, sadece gözleri, kolları ve silahı zemin yüzeyinin üzerinde, ilk saldırıyı bekler.

Korkar mı? Ah, hayır, hiç korkmaz. Hayduke korkunun ötesine geçmiştir. En nihayet korkudan altına etmiş, arınmış ve saflaşmış, artık korkamayacak kadar yorgun, teslim olmayı düşünemeyecek kadar bitaptır. Kotunun arkasından yükselen kötü koku, paçalı donunun sağ bacağından aşağıya akan ılık, gevşek, yapısal olarak kusurlu kütle, kendisinin bir ürünüymüş gibi gelmez pek. O, Hayduke, silahının nişan dürbününün merceğine odaklanan, sadece işaret parmağı ve tetiğin, göz ve çapraz kılların, namlu ağzı, nişan ve vuruş noktaları arasındaki yatay farkı giderecek nişangâh ayarı ve gecikme süresinin uyumlu hassasiyetine odaklanan daha basit bir âlem bulmuştur. Zihni, artık bağırsakları kadar temiz ve açlıkla berraklaşmış, keskin ve ateşlidir.

Helikopter, takırdayarak, öldürmek üzere gelir. Düşünmeden, tıpkı eğitildiği gibi, Hayduke ilk atışını pilotun yüzünü kazara ıskalayarak, pilotun penceresine yapar. Helikopter aniden, çılgın gibi yön değiştirir

ve yan kapıdaki nişancıların çoklu av tüfeği atışları, Hayduke'nin bulunduğu yerin rahat üç beş metre civarındaki kumtaşlarını döver. Kuşun kuyruğu ona doğrudur, ikinci atışını arka pervanenin şanzımanına yerleştirir. Hasar görmekten ziyade aşağılanan helikopter, ufak tefek onarımlar yapılsın ve mürettebat kahve molası versin diye aksayarak kampa geri döner.

Hayduke bekler. Yerdeki adamlar, açık çıplak kaya yarımadasında beş altı yüz metre uzakta, temkinli bir mesafeyi koruyarak destek gelmesini ve saha hâkimiyeti sağlamayı beklerler. Takibatta hafif bir teknik gecikme yaşanacağını gören Hayduke, çevre kayadaki yarıktaki daha güvenli bir oyuk bulur ve kötü kokulu paçalı donunu çıkarır. Bugün ölmek istediğine kanısındadır ama kendi bokunda oturarak ölmeye istekli değildir. Paçalı donunu çıkardıktan sonra (tüfeği çenesinin önünde, kayanın üzerindedir) ilkin donu ve pisliği altındaki oluğa atmaya düşünür. Ama sonra aklına daha iyi bir fikir gelir. Zaten o anda yapacak başka bir şeyi de yoktur. Uçurum gülünden küçük bir dal koparır; güzel portakalımsı kokulu çiçekleri artık tohuma dönmektedir. Boku donundan sıyrır. Neden? Bu koşullar altında neden bu zahmete girmeli? Şey, diye düşünür George Hayduke, bu bir haysiyet meselesi.

Pantolonunu biraz kurumaya bırakarak, bir sonraki saldırıyı bekler. Tüfeğinde dört mermi kalmıştır: İki bir sonraki helikopter saldırısı için, ikisi ondan sonra gelecek her neyse onun için ve en sonuncu her neyse onun için de dolu .357'si.

Fazla uzun sürmese gerek.

Sam Love, ilk çarpışmayı kaçırarak kadar geç geldi ama eğlenceli kısmına yetişti. Her halükârda bu bir şeyi değiştirmezdi. Artık herhangi bir şeyden sorumlu değildi, kendi şaşırtıcı ilgisi de dahil. Akli başından gitmiş kardeşini, Dok ve Bonnie'nin eşliğinde helikopterle Moab Hastanesi'ne götürüp Yoğun Bakım Servisi'ndeki bir yatağa bırakmasının üzerinden yirmi dört saat geçmişti.

Sam artık yalnızca bir izleyiciydi, kenarda durup izleyen biri, bir seyirci ve bundan hoşnuttu. O ve Salt Lake City'den bir gazeteci, bir kaya bloğunun üzerine oturup çarpışmayı izlediler. Maze'in batan güneşin aydınlattığı geniş, gül renkli cephesi kırmızı kuleleri, mor tanuktepeleri

ve arka plandaki mavi dağlar muazzam bir sahne gibi karşılarındaydı. Ön planda, sahne önünde, hafif ama sürekli bir tüfek ateşi hayatın olduğu yerde umudun da olduğunu gösterdi. İki helikopter ve bir gözcü uçağı, boşuna yakıt harcayarak, kanatlara doğru gereksizce uçup gitti.

“Hangisini vurmuştu?” diye sordu Sam.

“Şu Kamu Güvenliği’ne ait olan büyük helikopteri. Sivil Huey dedikleri, sanırım. Aslında gerçekten vurmadı. Sadece kuyruk pervanesine ateş etti ve pencerede bir delik açtı. Kimse yaralanmadı, sadece bir süre yere inmek zorunda kaldılar.”

“Şu anda tam olarak nerede gerçekten?”

“Orada, şu noktada.” Gazeteci dürbününü gözlerine götürdü, Sam de öyle yaptı. “Kayanın içindeki bir yarığa sığındı, şuradaki şu iki çalının arasında. Yaklaşık beş altı yüz metre sanırım.”

Sam dürbününü odakladı. Tüfek ateşiyle sıyrıldığı anlaşılan her ikisi de neredeyse yapraksız ve yarı dalsız her iki çalıyı görebiliyor, ancak kaçağa dair hiçbir ize rastlamıyordu. “Hâlâ orada olduğunu nereden biliyorsunuz?”

“Bir saat önce, üzerine el bombası atmaya çalıştıklarında iki el ateş etti. Diğer helikopterin pilotunu kıl payı kaçırdı.”

İzlediler; her iki taraftan da, biraz aşağıdan ve önden, arada bir şaklayan kırbaçlar misali tüfek sesleri geliyordu.

“O adamlar neye ateş ediyor?”

“Çalılara sanırım. Belki de şans eseri seken bir kurşun herifi vurur diye umuyorlar. Zaman öldürmenin bir yolu bu.”

Kimseyi incitmeden, diye düşündü Sam. “Ne kadardır orada şu anda?”

Muhabir saatine baktı. “Tam altı buçuk lanet saattir orada.”

“Muhtemelen mermisi bitmiştir. İyice karanlık olmadan sıkıştırmak, iyi bir fikir olabilir.”

Muhabir gülümsedi. “Saldırıya öncülük etmek ister misin?”

“Hayır.”

“Başka kimse de istemiyor. Şuradaki şu yarığın içinde hatırı sayılır bir nişancı var. Son birkaç mermi ayırmış olabilir. Oradan kendisi çıksın diye bekliyorlar.”

“Gözlerini üzerinden ayırmazlar iyi olur,” dedi Sam. “Bu Rudolf denen herifin kanyon kıyılarından tuhaf bir şekilde gözden kaybolma huyu var. Hâlâ o yarığın içinde, Maze’de olduğundan eminler mi?”

“Kanyonun öte tarafındaki şu tanıktepenin üzerine iki adam koydular. Rudolf’un olduğu yer yüz elli metrelik, hemen hemen dikey bir uçurum. Sarp kumtaşı, oradan aşağı inmenin bir yolu yok. Denemeye kalksa bile onu görürler. Ayrıca, düşecek olursa Horse Kanyonu’nun kırk yıldan bu yana gördüğü en büyük selin ortasına düşer, şerifin dediğine bakılırsa. Bana kalırsa senin Rudolf ayvayı yedi.”

“O benim değil, almayayım, teşekkürler. Ama uzun bir ipi var.”

“Artık yok. İpini de buldular.”

Tüfek sesleri devam etti, hepsi tek bir taraftan.

“Bahse girerim mermisi bitti,” dedi Sam. “Belki teslim olur.”

“Belki. Eğer söz konusu olan sıradan bir suçlu olsaydı, bunu yapması beklenirdi. Şimdiye kadar epey susamış olmalı. Ama Kamu Güvenliği’nden adamların dediğine bakılırsa, ellerinde çok tuhaf bir tip var bugün.”

“İşte buna inanırım.”

Sam dürbününü indirdi. O burada ne işi olduğu merak ederek dürbünle oynarken, yakından gelen bir bağırış duydu. Ateş boyunca bir silah salvosu patladı: yaylım ateşi açan bir düzine ya da daha fazla otomatik tüfek. Mermi sağanağı tek bir hedefte toplanıyordu.

“Aman Tanrım,” diye mırıldandı Sam. Bu yoğun ilginin nesnesini arayarak dürbününü tekrar kaldırdı. Baktı ve uçurumun en uç kenarının birkaç metre berisinde, hedefi hızlıca buldu; Love’ın bakış açısından katı bir taş kütesi gibi görünen, katı, tuhaf, yarı insan bir gövdenin yarı beline kadar yükseldiğini gördü. Terekli sarı şapkayı, kıllı kaba-rık görünümlü başı ve tam olarak daha önceki kısacık karşılaşmaları sırasında Rudolf’un üzerinde olan giysilere benzeyen soluk mavi kot giymiş bir şeyin omuzlarını, göğsünü ve gövdesini gördü. Adamın kolları bir tüfek tutuyor yahut ona sarılmış gibi görünüyordu. Bu kadar uzak mesafeden, dürbünle bakıyor olmasına rağmen, Sam adamın kim olduğundan emin, kesinkes emin olamıyordu –ama şüphesiz aynı kişi olmalıydı. Ama bariz ve önemli bir farkla: Bu adam gözlerinin önünde paramparça ediliyordu.

Sam Love korunaklı bir hayat sürmüştü, bir insanın bu şekilde fiziksel tahribine daha evvel tanıklık etmemiştir. Dehşete düşmüş, midesi bulanmış ve ağzı açık vaziyette, Rudolf'un bedeninin yana doğru süründüğünü yahut kaydığını, yarısı yarığın içinde yarısı dışında (Tanrı aşkına neden?), bir mermi sağanağıyla tarandığını, vücudunun paramparça olduğunu, parçaların, giysi parçalarının, kıymık ve şeritlerin uçtuğunu, kollarının kırılmış gibi sarktığını, tüfeğin düştüğünü, başın kendisinin tuzla buz olduğunu –daha saniyeler önce yaşayan, gülen, seven, yiğit bir Amerikan genci olabilecek şeyin çöken enkazını– izledi.

Sam gözünü dikip baktı. Kalbura dönmüş gövde, çelik sağanağının etkisiyle abartısız, bir çekiçe vurulmuşçasına kıyıda aşağıya itilmeden önce, son bir an çevre kayaya takılı kaldı. Kızıl Rudolf'tan kalanlar, bir torba çöp gibi kanyonun köpüklü anaforuna düştü ve adamların gözlelerinden sonsuza dek yitti. Kadınların gözlelerinden de. (Çünkü hakikaten cesedi hiçbir zaman bulunamadı.)

Sam kendisini hasta gibi hissetti. Birkaç dakika için, muhabir ve ötekiler bağırarak ileriye doğru koşarken, kızının sözleriyle, çıkaracakmış gibi hissetti kendisini. Ama kusmadı; iç bulantısı geçti, gerçi bu dehşetin hatıraşı aylar ve yıllar boyunca rüyalarına girecekti. Matarasından su içti, kumanya çantasından bir miktar tuzlu bisküvi yedi ve bir dakika sonra kayalığın en uç noktasındaki polise, üç bölgenin şeriflerine ve şerif yardımcılara, milli parklar müfettişine, iki korucuya, üç gazeteciye ve San Juan Bölgesi Arama Kurtarma Ekibi'nden kalanlara (dört üye) katılacak kadar düzeldi.

Et veya kemikten iz bulamadılar. Ancak taş zeminde kıyıya doğru devam eden bol kan izi vardı. Rudolf'un tüfeğini, bir zamanlar güzel bir dürbünlü tüfek olan Remington .30-06'nın parçalanmış kalıntılarını –haznesinde hâlâ ateşlenmemiş bir fişekle– buldular. Kimileri bunu tuhaf bulurken, kimileri de o uzun öğleden sonra boyunca ateş etmek için başını hareket ettirdiği zamanlarda hayduda az da olsa koruma sağlamış olan uçurum gülü ve ardıcın mermilerle lime lime edilmiş kalıntılarını inceledi.

Kimileri kurşunların çopurlaştırdığı kumtaşını, biraz ötedeki el bombalarının patladığı yerlerde bulunan ateş ve toz lekelerini inceledi ve aylakça tekmeleyerek ana gövdeyi en ucundan ayıran yarığa birkaç

taş düşürdü. Taşlar gölgelerin içinde takır tukur sesler çıkararak gözden kayboldu, indi ve pat küt diye dipte yüzyıllardır birikmiş molozların üzerine düştü.

Eyalet polisi grubunun başkomiseri karşı kıyıdaki adamlarıyla telsiz bağlantısı kurdu ve Rudolf'un açıkça ve hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak şekilde kanyona düştüğünü teyit ettirdi. İki adam cesedin düşüşünü, bir kayalık çıkıntıya çarparak sektiğini ve selin bulanık sularının altında gözden kaybolduğunu baştan sona izlemişti. Ayrıca cesedin kopmuş bacaklarını, bacaklar hâlâ kotun içindeyken hem de, akış aşağıda suyun üzerine çıktığını ve ilk bükümünü dönüp kaybolduğunu da görmüşlerdi. Helikopter pilotu nehrin çavlanları boyunca kalıntıları izlemeye teşebbüs etmiş ama başarısız olmuştu. Başkomiser kırılmış tüfeği ve boş kovanları topladı. Adamların tümü yavaş yavaş ve düşünceli bir şekilde yürüyerek Lizard Rock'taki kampa geri döndüler. Sam hariç hepsi. Ölüm mahalline en son ulaşan o olmuştu, en son ayrılanda o olacaktı. Sebebini bilmeksizin, kükreyen kanyona bakarak oyalanıp durdu. Sesin büyüüne kapılmış ve biraz korkmuş halde –çünkü derinlerin çekimini ürpertici bulurdu– birkaç adım geri çekildi, başını kaldırdı ve Maze'in uçurumlarına, kanyonlarına ve düzlüklerine, batan güneşin kızılıyla cilalanmış o grotesk taş labirentine baktı.

Uzak ve kopuk olma özlemiyle kuzeye doğru, kuş uçuşu seksen kilometre ötede olan Book Cliffs'e ve Moab'ın ötesine, dört bin metre yüksekliğindeki karla beneklenmiş zirvelere baktı. Nihayet Sam döndü ve onun (ve Rudolf'un) şimdi artık Land's End'in engin lacivert gölgesiyle kararmış olan keşfedilmemiş Fins'e doğru, Standing Rock topraklarının pek az bilinen derinliklerine doğru, Candelstick Spire'ı ve Lizard Rock'ı geçerek gelmiş oldukları uzun yola baktı. Güneş batıyordu. Buradan gitmenin zamanı gelmişti. Sam son bir kez kayadaki yarığın loş boşluğuna bakmak için eğildi. Dibini görmeye çalıştı. Fazla karanlıktı, çok karanlık. "Rudolf," dedi, "orada mısınız?" Bekledi. Cevap gelmedi. "Herkesi kandıramazsın evlat. Her zaman değil." Durdu. "Beni işitiyor musun?" Tek cevap sessizlik oldu. Sam bir an daha bekledi, sonra doğruldu ve arkadaşlarıyla komşularının ardından hızla gitti. Önlerinde Blanding'e doğru, Land's End, Green River ve Moab'dan geçen yorucu ve dolambaçlı bir dönüş yolculuğu vardı. (Colorado'daki Hite

Marina'dan geçen daha kısa yol, "rutin köprü onarımı" diye nitelenen çalışma nedeniyle Otoyol Dairesi tarafından geçici olarak kapatılmıştı.) Ama Sam kendini daha iyi hissediyordu, midesi daha iyiydi, neredeyse sağlıklı bir insanın olağan iştahına kavuşmuştu. O ve neredeyse gözle görünemeyecek kadar yükselmiş çalımlı akbaba, ortak bir duygu paylaşıyordu: Yemek zamanı.

Sonsöz: Yeni Başlangıç

Avukatların işleri uzun ve sıkıcıydı. Seyrek Görülen Smith, Wayne Bölgesi'nde yakalandığı için ilkin bölge merkezi Loa'da hapse atıldı, ardından iki gün sonra Monticello şehrindeki San Juan Bölge Hapishanesi'ne götürüldü. Bayan Bonnie Abbzug ve Dr. A. K. Sarvis onu orada bekliyorlardı, hemen yan tarafta, bitişik hücrelerde. Hastalarını Piskopos Love kritik durumdakiler listesinden çıkmış, yavaş da olsa iyileşiyordu.

Abbzug, Sarvis ve Smith, Bölge Mahkemesi'nde aşağıdakilerle suçlandı: ölümcül bir silahla saldırı, ağır suç; basit saldırı, kabahat; adaleti engellemek, kabahat; kundakçılık, ağır suç; ağır kundakçılık, ağır suç ve komplo, ağır suç. Sanıkların her biri için kefalet yirmi bin dolar olarak kararlaştırıldı ve Doktor'un ödenmesini sağladı. Birkaç gün süren özgürlükten sonra, üçü Phoenix, Arizona, Federal Bölge Mahkemesi'ne çağrıldı ve aşağıdaki federal suçlarla suçlandı: tamamı ağır suç olan komplo, kundakçılık ve ağır kundakçılık, yasadışı yollardan patlayıcı madde taşınması ve kullanımı ile resmi gözetimden kaçmak ve bir kabahat olan bir tutuklamaya engel olmak. Kefalet yirmi beş bin dolardı; Doktor kefaletleri ödedi.

Alışıldığı üzere aylarca gecikmenin ardından Federal mahkeme öncelikten feragat etti ve sanıkları ilk önce Utah'ın yargılamasına izin verdi. Utah Eyaleti'nin Abbzug, Sarvis ve Smith'e karşı olan davası, Hâkim Juan Frost'un başkanlığını yaptığı Monticello, San Juan County Bölge Mahkemesi'nde görüldü. Savcı, J. Bracken Dingledine (Albuquerque'nin kendi W. W. Dingledine'inin uzak bir kuzeni), yeni savcı bölge savcısı

seçilmişti ve Piskopos Love'ın dostu, iş arkadaşı ve ortağıydı. Yeri gelmişken, Love iyileşmiş ama tuhaf bir şekilde değişmiştir. Kanıları artık o kadar net değildi ve kalbi yoğun bakım altında yumuşamıştı.

Savunma için Dok iki avukat tuttu; ilki Yale Hukuk Fakültesi mezunu, hem Arizona hem Utah'ta iyi aile bağlantıları olan genç bir avukat ve ikincisi de San Juan Bölgesi sakini, Mormon öncülerin soyundan gelen, yaşlıca, başarılı, çok sayılan ve serinkanlı, Snow adlı bir beyefendi idi.

Savunmanın ilk girişimi ceza indirimi pazarlığı yapmaktı. Üç sanık da, ağır suçlamaların düşürülmesi halinde, kabahatleri üstlenmeye hazırды. Savcı pazarlığı reddetti; sanıkları bütün suçlamalardan mahkûm etmeye kararlıydı. Dingledine'in, eski Piskopos Love gibi, siyasi emelleri vardı. Bu nedenle Dok'un avukatları, jüri üyeleri konusunda itinayla çalıştı ve jüri bölümüne iki gizli çevreciyi ve bir kaçığı (Bluff köyünden emekli bir Paiute ve aktif şarapçı) sokmayı başardı. Duruşma başladı.

Savcılığın sağlam delillerinin olmadığı çok geçmeden belli oldu. Sanıklardan herhangi birini, makul şüphelerin ötesinde, suçlarla ilişkilendirebilecek parmak izi yahut görgü tanığı gibi güçlü bir kanıt yoktu. Smith'in kamyonundaki ve Hayduke'nin cipindeki suçlayıcı malzemeler delil değildi, çünkü bu araçların ikisi de bulunamamıştı. Smith, kamyonunun çalındığını söyledi. Piskopos Love (çağrılı ve yeminli) ve Ekip arkadaşlarından beşi, Smith'in kamyonunu iki ayrı olayda kullanan birini gördüklerini ve takip ettiklerini iddia etmelerine rağmen, hiçbirisi o sırada Smith'i veya diğer sanıkları kamyonda gördüklerini kesin bir şekilde iddia edemiyordu. Sanıklara karşı en güçlü suçlamanın, olay yerinden en az iki kez kaçmaları ve görünüşe göre tutuklanmaya direnmeleri olduğu anlaşıldı. Hepsi, Hite Marina'nın kuzeyindeki kaya yuvarlama olayına ve Maze'deki cip yolunda atılan silahlara dair bilgisi olduğunu reddetti ve Dok'un dediğine göre, o ve arkadaşları, Land's End'den Lizard Rock'a ay ışığında bir tırmanış gerçekleştirmenin keyfini çıkarmaktaydılar orada. Savunma avukatları ayrıca, sanıklardan hiçbirinin sabıka kaydının bulunmadığına ve ikisinin gönüllü olarak en ihtiyaç duyduğu anda Piskopos Love'ın yardımına koştuğuna dikkat çekti.

Üç gün sonra bütün tanıklıklar dinlenmiş ve tartışmalar sonuçlanmıştı. Jüri kararını vermek üzere çekildi. Fikir birliğine varamadılar.

Dünyadan el etek çektikleri iki kavgalı günün ardından bir karara da varamadılar, gerçi çevreci üyeler daha sonra her ikisinin de tüm suçlamlarda mahkûmiyet yönünde oy kullandıklarını açıkladı. Jüri karar çoğunluğunu sağlayamadı. Dört ay sonra davanın yeniden görülmesine karar verildi.

Dok'un avukatları yeniden ceza indirimi pazarlığı girişiminde bulundular. Bu kez başarılı oldular. Haftalar süren gizli müzakerelerin sonucunda aşağıdaki çözüme ulaşıldı: Dok *Mormon Kitabı*'nı enine boyuna çalıştı ve avukatları aracılığıyla Son Günler Azizleri Kilisesi mensubu olmak üzere dininden dönmeye hazırlandığını duyurdu; o ve Bayan Abbzug, Tanrılar Vadisi'nde, Mexican Hat yakınlarında, Seyrek Görülen Smith'in sağdıç, Sam Love'ın tanık, Smith'in ergen kızının nedime olarak görev yaptığı sade bir açık hava merasimiyle bizzat Piskopos Love (yeni bir adam!) tarafından evlendirildi. Üç sanık da kabahatlerin tümünü ve kamu malını tahrip etme ağır suçunu itiraf etti.

Yargıç Frost tarafından önceden kararlaştırılan cezalarının kesinleşmesini beklediler. Burada Abbzug ve Smith son anda suçlarından tamamen nedamet getirmeyi reddetmek ve Smith'in sözleriyle "Birinin yapması gerekiyordu," diye söylenmek suretiyle yeni güçlükler yarattılar. Hâkime hüküm öncesi raporu yazmak üzere görevlendirilen gözetim memuru fena halde güç duruma düştü. Dok'a, hâkime ve Dok'un avukatlarına danıştı. Dok, baş komplocunun kendisi olduğu, genç arkadaşlarını kendisinin ve yalnızca kendisinin etkilediği, endoktrine ettiği ve bilerek hatalı yönlendirdiği konusunda ısrar etti; fakat kafaların düzelleceğini, kalplerini sosyalleştireceğini ve onları İsa Mesih'e geri getireceğini garanti ederek sanık arkadaşlarının davranış ve tutumları için tam sorumluluk üstlendi. Ayrıca yeniden yapmayacakları konusunda söz verdi. Ve yargıcın önerisiyle, gönüllü olarak, beş binden az nüfuslu güneydoğu Utah cemaatinde gelecek on yıl boyunca doktorluk yapmayı kabul etti. Anlaşmaya varıldı. Hâkim cezaları açıkladı.

Abbzug, Sarvis ve Smith, her biri bir yıldan az olmamak ve beş yıldan fazla olmamak üzere Utah Eyalet Hapishanesi'nde (manga ateşiyle ölümünün hâlâ mümkün bir seçenek olduğu) eşzamanlı olarak çekmek üzere hapis cezasına mahkûm edildi. Daha sonra, sanıkların sicillerini ve diğer koşullarını dikkate alarak hapis cezalarını erteledi, ancak üçü-

nün de altı ay boyunca San Juan Bölge Hapishanesi'ne kapatılmasını ve daha sonra her birinin dört buçuk yıl boyunca olumlu davranışa ve üzerinde anlaşılmaya varılan şartların tam olarak yerine getirilmesine bağlı denetimli serbest bırakılmasına hükmetti. Buna ek olarak, Smith ayrıca kaya yuvarladığı için 299 dolarlık (bir kabahat için) azami para cezasına çarptırıldı ve tahtakurusundan daha yassı hale geldiği konusunda hepsinin uzlaştığı piskoposun Chevrolet Blazer'ının tam değerini ödemeye mahkûm edildi. Fakat yeni Love borcu affetti.

Utah Yedinci Yargı Bölge Mahkemesi'nin fiillerini ve Yargıç Frost'un tavsiyelerini dikkate alarak Phoenix'teki Federal Bölge Mahkemesi, Arizona eyaletinde işlendiği iddia edilen suçlar nedeniyle, bu olayların ancak "Kızıl Rudolf" yahut "Herman Smith" olarak adlandırılabilen birincil şüphelisinin ölmüş olduğunu hesaba katarak, Abbzug, Sarvis ve Smith aleyhindeki suçlamaları geçici olarak düşürdü.

Bölge savcısı Dingledine, kapalı kapılar ardından gönülsüzce bile olsa bu çözüme razı gelmesine rağmen, kamuoyu önünde ağır infial sergiledi ki bu da doğal sayılmalı. Dingledine, mahkemelerin hoşgörüsü, suçluların üzerine titrenmesi ve genel olarak toplumun müsamahakâr tutumuna yönelik pek çok öfkeli açıklamanın desteğiyle Utah Eyalet Senatosu'nda kolluk kuvvetlerinin iyileştirilmesi ve eyalet hapishane sisteminin genişletilmesi, madencilik endüstrisi için federal sübvansiyonlar, Utah yaban otoyol sisteminin tamamlanması, geniş aileler için vergi indirimi ve devletin mali sorumluluğu programında bir sandalye kazandı. Bütün siyasi duruşu peyote denen uyuşturucunun serbest bırakılmasından ibaret emekli bir Paiute olan siyasi rakibi karşısında ezici bir çoğunlukla seçildi.

Birkaç başka sonuç daha doğdu. Her iki Love birader de Arama Kurtarma Ekibi'nden ayrıldı. Zaten mahkûm edilmiş bir suçlu ola olan Seyrek Görülen'e, ilkin ilk karısı ve hemen ardından ikinci karısı boşanma davası açtı; yalnızca Susan, Green River kızı, ona sadık kaldı. San Juan County Hapishanesi'nde bu haberi alınca, Smith, bu ek yasal zorlukları, "Eh, umarım hatunların ikisi de yakında yeniden evlenir, çünkü o zaman hapse atıldığımı üzülecek en azından iki adam olur," diyerek hafifletmeye çabaladı. Bir ara verdi. "Peki ama bu belirsizlik suçlamaları hakkında ne yapmalıyım? Dok?"

“Müsterih ol,” dedi Dok. “Cevap Hazreti İsa.”

Dr. Sarvis Albuquerque’deki evini sattı. O ve Bayan Sarvis, yeni yasal ikamet yerleri olarak Green River kasabasını seçtiler (nüfus 1200, köpekler dahil). Dok yirmi metrelik bir yüzen ev aldı ve evi Smith’in saman ve karpuz çiftliğinin kıyısındaki iskeleye bağladı. Bonnie, ihtiyaç olması halinde, hafif bir halatın çözülmesiyle nehirden aşağı alarğa edilebilen yüzen bir marihuana bahçesi yetiştirdi. Dok, Karşılıklı Dayanışma Derneği’nin çarşamba gecesi toplantılarına (yaklaşık bir yıl boyunca) katıldı ve her pazar kiliseye gitti (yaklaşık bir buçuk yıl); asıl niyeti Seyrek gibi kilise kaçkını bir Mormon’a dönüşmek olmasına rağmen, resmi, kutsanmış Mormon fanılası giymeyi bile denedi. Karısı, Green River’daki Mormon olmayan tek Yahudi konumunu korumayı tercih ederek dönmeyi reddetti. Dok, on mil ötede, kasabada Bonnie ile birlikte tıp icra ettikleri bir ofis kiraladı. O tıbbı yaptı, karısı icrayı. Müşteri kitlesi küçük olmasına ve bazen faturalarını karpuzla ödemesine rağmen, Dok’un hizmetleri ziyadesiyle takdir gördü. En yakın tıbbi rakibi elli mil ötede Moab’da yaşıyordu. Gerektiğinde, Salt Lake, Denver ve Albuquerque’de neşter kullanarak gelirlerini artırdı. Her ikisi de nehirde ve küçük bir kasabada yaşamayı sevdi ve tek komşuları Bay ve Bayan Seyrek Smith’le vakit geçirmekten zevk aldı. Doktor, traktörün yanına yaklaşmayı ya da araba kullanmayı reddetmesine rağmen, saman balyalama makinesini kullanmayı öğrendi. O ve Bonnie ofise zaten hep bisikletle gittiler.

Hikâyeleri burada mutlu bir şekilde son bulabilirdi, tek ve ölüm sonrası (dünya dışından) bir ayrıntı olmasaydı.

Olay şartlı salıverilme süresinin ikinci yılında olur. Beş kişi, büyük ve konforlu bir özel tasarım yüzen evin birinci sınıf salonundaki el yapımı çam masaya oturmaktadır. Saat gece saat on birdir. Masa tavan kirişindeki demir kancalardan sarkan, bol ışıklı, sessiz, gölgeli, gazyağı yakan iki Alâeddin lambasıyla aydınlanır. Lambalar, yüzen ev nehrin dalgaları üzerinde hafifçe salınması nedeniyle zaman zaman biraz sallanır. Masa yeşil bir battaniyeyle örtülmüştür. Battaniyenin ortasında poker fişleri vardır (nakletmesi üzücü) ve beş kartlı poker (krupiyenin seçimi) oynanmaktadır. Beş oyuncu, Dr. ve Bayan Sarvis, Bay ve Bayan

Smith ve hepsinin ortak gözetim memuru, Utah eyaletinde görece yeni gelmiş bulunan Greenspan adlı genç bir adamdır. (Yeni gelenler her zaman Arı Kovanı eyaletinde her zaman hoş karşılanır, ancak girerken saatlerini elli yıl geriye kalmaları önerilir.) Sohbet çoğunlukla sınırlı, pratik niteliktedir:

“Kavlar tamam. Başlıyoruz. Onlu, yaramaz. Yedili, mümkün. İkili per. Dam, yaramaz ve şuna bak, bir çift kovboy.”

“Bunu nasıl yapıyorsun Doktor?”

“Kontrol dostlar, kontrol.”

“Yani, nasıl bu kadar sık?”

“Elimi Nephi yönlendiriyor. Rualara on yap onu.”

“Yok artık!”

“Gördüm.”

“Gördüm.”

“Aslında biz ayakkabı satıcılarına göre değil ama giriyorum.”

Susarlar. “Ya sen?” der Dok.

“Bu oyunda tek bir kapalı kart mı alıyoruz?”

“Doğrudur tatlım.”

“Ve joker yok?”

“Yok.”

“Amma boktan ve sıkıcı bir oyun.”

Smith bir şey duyup başını masadan kaldırır. Doktor da duyar. Nehirden gelen rüzgâr değildir. Teknenin sessiz gıcırtiları da. Başka bir şeydir. Dinler.

“Tamam, tamam. Girdim oyuna, dağıt kartları. Ağzını açmış neye bakıyorsun öyle?”

“Affedersiniz. Hemen başlıyorum. Seyrek?”

“Ben yokum dostlar.” Smith kartlarını kapatır, oyunu izlemez.

“Tamam. Kavlar yerinde ve yine başlıyoruz.” Doktor kâğıtları dağıtır, her birini teker teker açar, malum hikâye. “Dörtlü, yaramaz. Bonnie’nin ikilisi, kusura bakma. Üçlü, yaramaz. As, pek işe yaramaz. Papazlara on daha koyuyorum.”

Diğerleri görür, kaçır, arttırırken dinlemeye devam eder. Duyduğu ne sesidir? Nal? Kalp atışı? Hayır, gerçekten de bir atın sesidir. Belki de iki atın. Birileri ya da biri tarlaların arasındaki tozlu yolda, parlak yaz

yıldızlarının altında, nehre doğru, tekneye doğru at sürmektedir. Hızlı değil, rahvan. Bu durgunlukta ses iyi duyulur.

Oyun sürer. Dok potu silip süpürür. Kartları dağıtma sırası Greenspan'a geçer. Desteyi karıştırır. Dok, hâlâ somurtarak masaya bakan Bonnie'ye kaçamak bir bakış atar. Bir şeyler kızı rahatsız ediyor gibidir. Belki de durumundan dolayı. Bu gece onunla konuşmalı. Oyun dört saattir sürüyor ve sadece altı dolar kazandık. Üstelik Greenspan yarım saat içinde ayrılmak zorunda. Bu gidişle namusumuzla para kazanmamız imkânsız. Bonnie'ye bakar tekrar; belki de başka bir sorunu var. Bu gece ona kulak versem iyi olacak. Gerçi onunla Bonnie'nin hakkında asla konuşmadıkları şeyler yahut bir şey vardır.

Greenspan dağıtırken düzenli nal sesleri yaklaşır. Dok kendisine bakmakta olan Seyrek'e bakar. Seyrek omuz silker. Bir saniye sonra iskelenin eski tahtaları üzerinde çelik nalların şakırtılarını duyacaklar.

Greenspan saatine bakar. Bu gece ta Price'a kadar araba sürmek zorundadır. 110 kilometre. Hayli züppe biri olan genç gözetim memuru püsküllü ve gümüş düğmeli yeni güderi yeleğini giymiştir. "İki fasulye." İki beyaz çipi giriş kavına doğru, battaniyenin ortasına sürer.

Sırada Susan Smith vardır: "Kalıyorum."

Sıra Bonnie'de. "Seni iki arttırıyorum," der, eline hayranlıkla bakarak. Aferin sana Bonnie.

Yüzen ev nehrin üzerinde salınır, lambalar hafiften sallanır. Dışarıda fiberglas kaplı deniz kontrplağı teknenin gövdesine çarpan dalgacıkların sesi duyulur. (Dok üzerine ipe dizilmiş kırmızı biberler asılabilecek sarıçamdan çıkıntılı kirişleri olan kerpiç bir yüzen ev istemişti, New Mexico tarzı. Mümkün değildi, ne kadar paran olursa olsun. Meksika deniz kuvvetleri bile, demişlerdi, kerpiç deniz aracı yapmayı bırakmıştı, denizaltılar hariç.)

İki at durur. Nallı toynaklar yerine, şingırdayan mahmuzlu botlar giymiş insan ayaklarının sesini duyar tahta iskelenin üzerinde. Dok kalkar, kâğıtlarını masaya bırakır. Purosunu alır.

"Sorun nedir?" der Bayan Smith.

"Sanırım ziyaretçimiz var." Dok bu ziyaretçiyi kapının dışında karşılamak yönünde kuvvetli bir ihtiyaç duyar. Daha kapı çalınmadan önce masadan uzaklaşmıştır. "Kusura bakmayın."

Gider ve iri gövdesiyle yolu kapatarak kapıyı açar. İlk kimseyi görmez. Daha dikkatli bakınca, lamba ışığından uzağa çekilmiş uzun, ince bir figür görür.

“Evet?” der Dok. “Kim o?”

“Siz Dok Sarvis misiniz?”

“Evet.”

“Bir arkadaşınızı getirdim, şurada.” Yabancı'nın sesi yumuşak ve alçak olmakla birlikte deneyim yönünden zengin bir tehdit tonuyla da yüklüdür. “Biraz doktorluğa ihtiyacı var.”

“Benim bir arkadaşım mı?”

“Öyle.”

Dok tereddüt eder. Onun bütün arkadaşları içeride, masanın etrafında, ona bakmaktadır. Dok onlara döner, “Pekâlâ, birkaç dakikaya döneirim. Siz bensiz devam edin.”

Kapıyı arkasından kapatır ve iskeleyi geçip nehir kıyısına doğru giden yabancıyı izler. Orada dizginleri yerde sürünen bir at durur. Gözleri yıldız ışığına alışıırken, Dok da uzun ama çok zayıf adama, tozlu Levi's giymiş, siyah şapka takmış, ağzını ve burnunu bir bandanayla kapatmış bu hiç tanımadığı adama dair ilk izlenimlerini teyit eder. Adam Dok'a koyu renkli bir gözle bakar. Öteki göz, Dok farkına varır ki, yoktur.

“Sen de kimsin?” der Dok. Purosunu tüttürür ve yanan tütün karanlıkta kıpkırmızı parlar. Nazara karşı.

“Bunu gerçekten de bilmek istemezsiniz, Dok. Fakat” —maskenin arkasında belli belirsiz bir hareket olur, belki bir gülümseme— “kimileri bana Kemosabe der. Gelin.”

“Bir dakika.” Dok durur. “Şu benim sözde arkadaşım nerede? Hasta nerede?”

Bir sessizlik olur. Rüzgâr nehrin üzerinde hafifçe uğuldar.

Yabancı, “Hayaletlere inanır mısınız, Dok?” der.

Doktor düşünür. “İnsan zihnine tebelleş olan hayaletlere inanırım.”

“Bu o türden değil.”

“Öyle mi?”

“Bu gerçek. Uzun bir yoldan geldi.”

“İyi öyleyse,” der Dok, hafiften sarsılmış, “hadi görelim bakalım kendisini. Hadi görelim bu mucizeyi. Nerede kendisi?”

Bir sessizlik anı daha yaşanır. Yabancı nehre inen yamacın üstündeki patikayı işaret eder.

“Tam buradayım, Dok,” der tanıdık bir ses.

Dok ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hisseder. Karanlığın içinden sese doğru bakar ve Samanyolu’na karşı silueti çıkan ikinci bir süvari görür; sombrero lu, geniş omuzlu, kaslı ve sırtışı yıldız ışığında bile parlayan bir adam. Yüksekliği bir yetmiş civarında olması gereken bir ata binmiştir.

Aman Tanrım, diye düşünür Dok. Ve sonra gerçekte şaşırmadığını, bu hayaleti iki yıldır beklemekte olduğunu anlar. İç çeker. İşte yine başlıyoruz.

“George?”

“Evet.”

“Sen misin George?”

“Lanet olsun, evet. Başka kim olabilir?”

Dok yine iç geçirir. “Seni Lizard Rock’taki vurup parça pinçik ettiler.”

“Beni değil. Rudolf’u.”

“Rudolf?”

“Bir korkuluk. Kahrolası bir kukla.”

“Anlamıyorum.”

“O zaman Tanrı aşkına bizi içeri davet et. Size her şeyi anlatacağım. Bu uzun bir hikâye.”

Dok tekneye doğru arkasına bakar. Perdeli pencerenin ışığı sayesinde masada Greenspan ve diğerlerini ve lamba ışığının altında hareket eden kartları görür.

“George.... gözetim memurumuz orada.”

“Oh. Pekâlâ, lanet olsun, biz gidelim bari. Başına dert olmayalım.”

“Hayır, bekle bir dakika. İyi bir adam ve onu zor duruma sokmak istemiyorum. Anlıyorsunuz değil mi? Yarım saate kadar gider. Sen ve arkadaşın neden atınızı otlığa salıp bizi Seyrek’in evinde beklemiyorsunuz? Orada kimse yok. Evin yerini biliyor musunuz?”

“Beş dakika önce oradaydık.”

Yıldız ışığında birbirlerine bakarlar. Doktor pek ikna olmamıştır.

“George... bu gerçekten sen misin?”

“Hayır, Ichabod Ignatz. Buraya gel de yaralarım dokun.”

“Bunu yapacağım.” Dok sete tırmanır.

At gergince kıpraşır. “Çüş, seni cahil orospu çocuğu. Evet. Ver elini Dok.” Hayduke küçük bir oğlan gibi gülümser.

El sıkışırlar. Birbirlerinin tenini hissederler. Hayalet aynı eski ter kokulu, sağlam Hayduke gibi görünür. Hiçbir olumlu değişiklik yoktur.

“Aman Tanrım... Gerçekten öyle.” Dok kendini ağlamamak için gözlerini kırıştırırken bulur. “İyi misin?”

“Gayet iyiyim. Sorun çıkarın bazı eski yaralarım var, hepsi bu. Ve bu arkadaşım da sizinle tanışmak istedi. Seyrek nasıl?”

“Her zamanki gibi. Hâlâ baraj planı üzerinde çalışıyor.” “Bu iyi.” At ayaklarını yere vurur. “Sakin ol, seni lanet.” Uzun bir sessizlik. “Bonnie nasıl?”

“Evlendik.”

“Öyle duydum. Nasıl peki?”

“Dört aylık hamile.”

“Yok artık.” Susar... “Eh, boku yedim desene. Bonnie, gebe. Fena halde kazıklanmışım da haberim yok. Bunun olacağını sanmazdım.”

“Oldu.”

“Bu konuda ne yapmayı düşünüyor?”

“Anne olacak.”

“Ayvayı yedim desene.” George, azat edilmiş bir aslan gibi, aynı anda hem üzgün hem mutlu hem de aptalca bir ifadeyle gülümsüyor. “Seni azgın moruk. Dok, onu görmek istiyorum.”

“Göreceksin, göreceksin.”

Bir kez daha susarlar.

“Şimdi adım Fred Goodsell. Tamamen yeni bir kimliğim var.” Hayduke’nin gülüşü daha genişliyor. “Ve ayrıca bir de işim var. Gelecek hafta gece bekçisi olarak çalışmaya başlıyorum. Kodumunun düzenli bir vatandaşı olacağım, Dok, tıpkı sen ve Seyrek ve Bonnie gibi. Bir süreliğine.”

Doktor, tekrar tekne eve dönüp bakar. Ön kapı açılır. Bonnie ışıktaki durup dışarıyı görmeye çalışır. “Geriye dönsem iyi olur. Siz bizi bekleyin. Sana ve şu yaralara güzelce bir bakmak istiyorum. Bonnie de isteyecektir. Ve Seyrek. Sakın gitmeyin.”

“Deli misin, yorgun ve açız. Bu gece *hiçbir yere* gitmiyoruz.”

Bonnie seslenir. “Dok... orada mısın?”

“Hemen geliyorum,” diye cevaplar. “Bir dakika içinde.”

Hayduke kıkırdar. “Eski dostum Dok. Sen ve Seyrek şu köprüde iyi iş çıkardınız.”

“Neden bahsediyorsun?”

“Siz değil miydiniz? Glen Kanyonu köprüsünü kastediyorum.”

“Biz değildik. O gün tam buradaydık. Bunu kanıtlayacak tanıklarımız vardı.” (Tanrı’ya şükürler olsun.)

“Yine yanıldım desene,” der Hayduke. Şaşkın, başını sallar, bu bilgiyi tartar zihninde. “Bunu duydun mu?” maskeli ortağına söyler bunu. Yeniden atına binmiş olan ortak, başını sallar. “Dok,” der Hayduke, “canına okumadan önce eşinin yanına geri dönsen iyi olur. Ama gitmeden önce bana sorman gereken bir şey var.”

“Nedir o?” Dok, sönmüş purosunu çigner. “Nedir?”

“Bana gece bekçiliği işimin nerede olduğunu sormayacak mısın?” Hayduke yine sırtır.

Şimdi düşünme sırası Doktora gelmiştir. Kısaca. “Hayır, George, sanırım bunu bilmemeyi tercih ederim.” Hayduke güler ve arkadaşına döner.

“Sana ne demiştim?” der Doktor’a. “Yine haklısın. Ama tahmin edebilirsin, değil mi?”

“Ah evet. Tahmin edebilirim.”

“Seyrek bilmek isteyecektir.”

“Ona kendin söyleyebilirsin.”

“Doğru, sen doktorsun. Tamam, sizi bekleyeceğiz. Hadi gidelim.” Hayduke dev atını Dok’tan uzaklaştırır, topuklarıyla dokunur. At burundan gürültüyle nefes vererek zevkle ileri fırlar. Hayduke, “Ama bizi çok bekletme,” diye bağırır uzakta kaybolurken.

İki atlı gölgeli yolda dörtnala meralara doğru gözden kaybolur. Dok bir süre arkalarından bakar, sonra tökezleyerek yamacı iner, dengesini yeniden kazanır ve sönmüş purosundan gayretle nefesler çekerek, tasasızca yüzen evine doğru yürür. “Oyun nedir?” kükrer.

“Gelen kimdi?” diye sorar Bonnie.

“Kimse. Kim dağıtıyor?”

“Bu son el,” der Greenspan, kartları karıştırarak. “Oynuyor musun Dok?”

“Oynuyorum.” Dok, Bonnie ve Seyrek’e göz kırpar. “Lanet desteyi kesmeyi de unutma.”

